

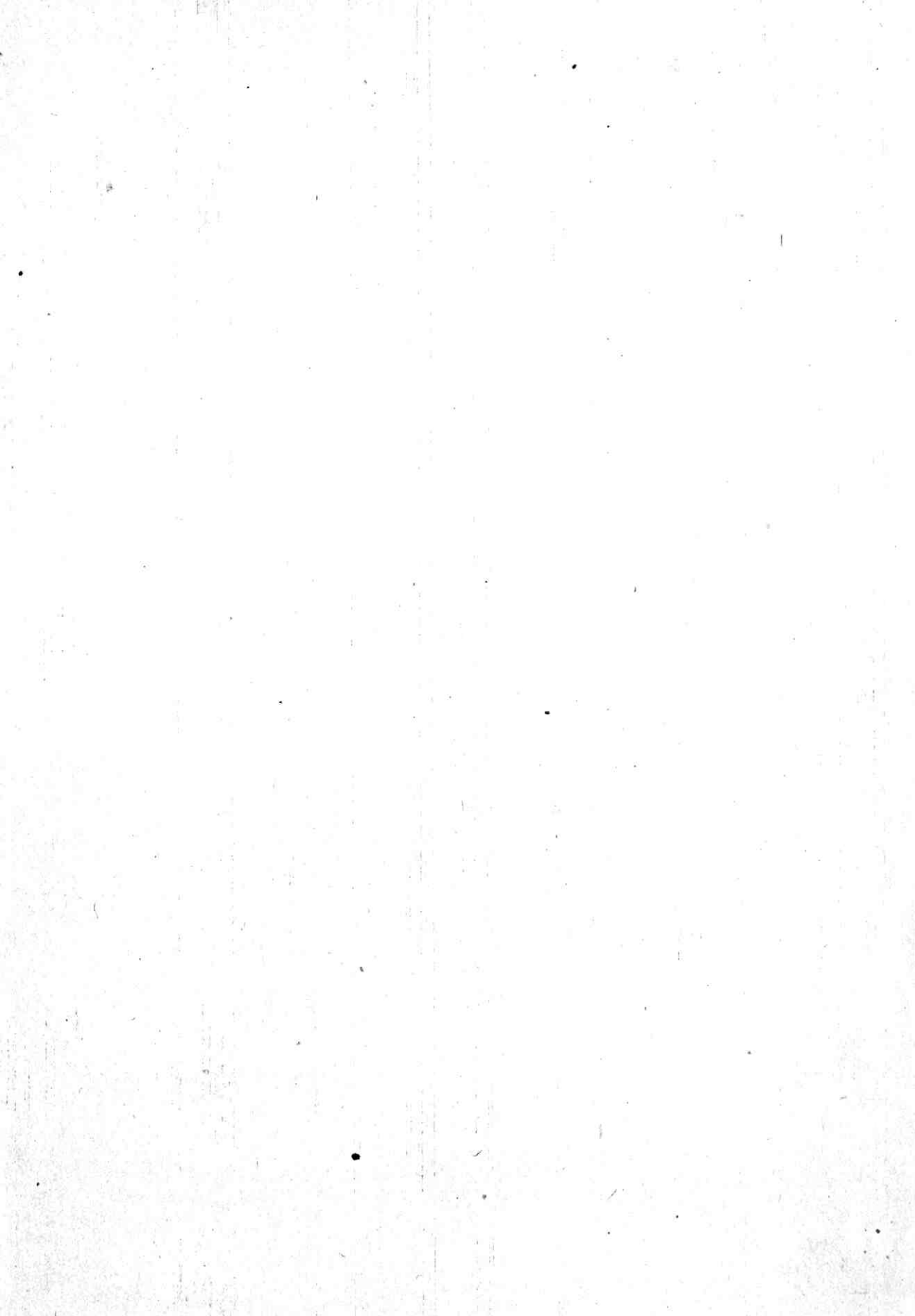
Historische tentoonstelling van Amsterdam gehouden in den zomer van 1876

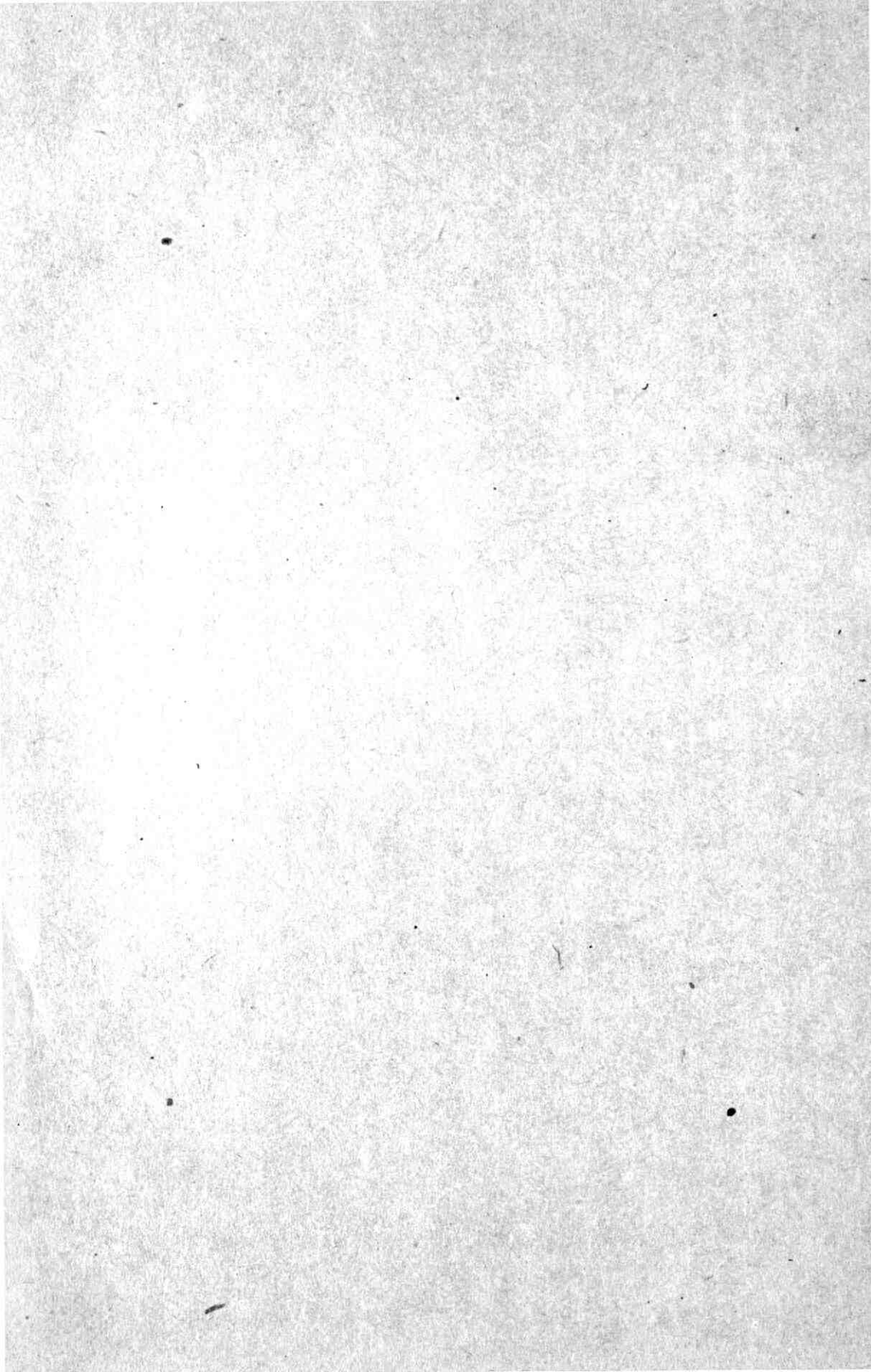
<https://hdl.handle.net/1874/236536>

965

PER 148

mm 13613

HISTORISCHE
TENTOONSTELLING

VAN

AMSTERDAM.

Oud-Amsterdam was 't kijken waard!
Ge vindt, al deedt ge een reis om de aard';
Geen land en liên zoo wel gepaard!
Hun huis zoo stemmig als hun hemel,
Het water diér als welvaartsbron,
En langs de gracht wat loofgewemel
Of men natuur niet missen kon.
Ook was het aardig om te aanschouwen
Als 't zonlicht speelde door dat groen,
Hoe die zoo zedige gebouwen
Zich geestig wisten voor te doen:
De gevelspits, wier luchte trappen
De voet verlokt werd op te stappen,
Getooid met beeldje of gulden vaan, —
De net gevoegde roode steenen,
Waartusschen witte wacht'ren schenen
Der spreuk, dien 't midden mogt beslaan, —
Het vensterke, achter zware luiken
Wegwijkende om den wind te ontduiken, —
't Geheel trok als de klopper aan!
Er woelde een wereld in die straten,
Als walgde 't rap geslacht van rust:
Toch viel in 's luifels schaâuw te praten;
Ter sluik werd op die bank gekust!
De voorspoed wies — en tempels rezen
Voor elke tong, naar elks gemoed,
Maar uit den zelfden overvloed
Voor ouden stok en schaamle weezen
Het dak dat schut, de school die heedt!
Een Stad die, eigenaardig groot,
In dank haar deeglijkheid genoot.

POTGIETER.

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

2945 304 4

HISTORISCHE TENTOONSTELLING

VAN

AMSTERDAM,

gehouden in den Zomer van

1876.

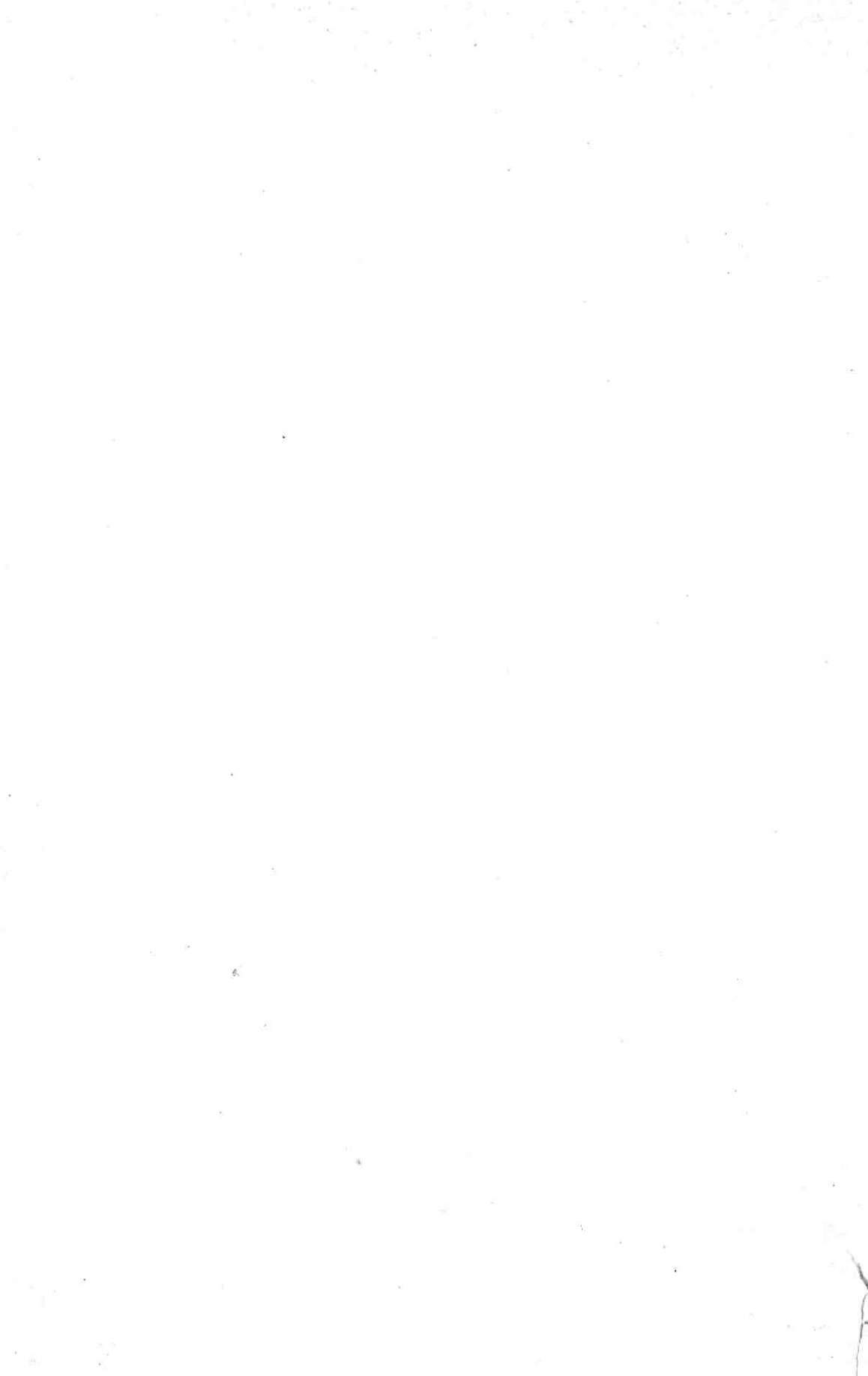

Te Amsterdam,

BIJ C. J. VAN LANGENHUYSEN.

Uitgegeven
door de
WETROEDERS
VAN
AMSTERDAM.

INHOUD.

	Bladz.		Bladz.
VOORREDE	IX	Afdeeling III. RECHTSWEZEN.	
Afdeeling I. TOPOGRAPHIE.		Hoofdamttenaren der Rech-	
Plattegronden en Kaarten	3	terlijke Macht	45
Gezichten. — Gezichten van den ge-		Herinneringen aan vroegere	
heelen IJkant der Stad	8	Rechtsspraak	45
Gezichten van het IJ op het Wes-		De Gevangenen en hare Re-	
telijk gedeelte der Stad	9	genten	46
Gezichten van het IJ op het Oos-		Herinneringen aan de Rechts-	
telijk deel der Stad	9	pleging	47
Gezichten op de Stad, uit het		Afdeeling IV. KRIJGSWEZEN.	
Westen	10	De Admiraliteit van Amster-	
Gezichten op de Stad, uit het		dam. — Gebouwen	51
Zuiden	10	Vlootvoogden en Schepelingen . .	51
Gezichten langs de Stads-Vest. . .	10	Herinneringen aan den Admiraal	
Gezichten binnen de Stad	12	Isaac Sweers	52
Afdeeling II. REGEERING.		Herinneringen aan den Admiraal	
Gebouwen ten dienste der Stede-		Michiel Adriaenzoon de Ruyter. .	54
lijke Regeering en Admini-		Vlootvoogden en Schepelingen (Ver-	
stratie	19	volg)	64
Herinneringen aan Regeerings-		Herinneringen aan Jan Carel Jo-	
leden en hunne huisgezinnen . . .	21	sephus van Speyk	65
Naamlijsten, Wapens, Bekers,		Vestingwerken en Gebouwen	
enz., herinnerende aan de Stedelijke		voor Schutterij en Land-	
Regeering en hare vergaderingen . .	35	macht. — Oude Poorten en Torens	
Beambten, met vereeringen en on-		(Omwalling van omstreeks 1480) . .	66
derscheidingsteekenen aan hen ver-		Oude Vestingwerken aan de Haven	
leend	35	Omwalling in de eerste helft der	
Wapens, Zegels, Sleutels. —		17 ^{de} eeuw aangelegd	67
Wapens	36	Doelens	69
Zegels, Stempels	36	Wachthuizen	69
Sleutels	37	Magazijnen, Geschutgieterij en Zie-	
Costumen, Oproepingen, Be-		kenhuis	70
sluiten, Keuren, enz.	37	Schutterijen	70
Belastingen	37	Landmacht	74
Waterwerken	38	Wapenen en Krijgsbehoeften . .	75
Verlichting	38	Afdeeling V. KERK EN KERKWEZEN.	
Brandwezen	38	Nederduitsche Hervormde Ge-	
Poortreeden	41	meente. — Oude Kerk	79
Volkstellingen	41		

	Bladz.		Bladz.
Nieuwe Kerk	80	Afdeeling VI. ARMWEZEN EN LIEF-	
Nieuwe-Zijds-Kapel	81	DADIGE INSTELLINGEN.	
Oude-Zijds-Kapel	81	Stedelijke Inrichtingen. — De	
Zuiderkerk	82	Huiszittenhuizen en het Huiszitten-	
Westerkerk	82	Weduwenhof	109
Noorderkerk	83	Burger-Weeshuis	110
Oosterkerk	83	Het Aalmoezeners-Weeshuis	112
Eilandskerk	83	Oude Gasthuizen (Ziekenhuizen)	113
Amstelkerk	83	Binnen-Gasthuis	113
Gasthuiskerk	83	Buiten-Gasthuis	113
Ontworpen Kerk op de Botermarkt	84	Leprozenhuis	113
Hervormde Predikanten en Pro-		Dolhuis	114
fessoren	84	St. Jorishof	114
Waalsch Hervormde Gemeen-		Oude-Mannenhuus	115
te. — Waalsche Kerken	86	Lombard	115
Predikanten	86	Kerkelijke Inrichtingen. — In-	
Herinneringen	87	richtingen der Nederduitsche Her-	
Engelsch Presbyteriaansche		vormden	115
Gemeente	88	Inrichtingen der Waalsche Her-	
Remonstrantsche Gemeente. —		vormden	117
Het Kerkgebouw	88	Inrichtingen der Engelsche Her-	
Predikanten en Professoren aan		vormden	118
het Seminarium	88	Inrichtingen der Evangelisch Lu-	
Evangelisch Luthersche Ge-		therschen	118
meente. — Kerkgebouwen	89	Inrichtingen der Hersteld Luther-	
Predikanten	90	schen	119
Herinneringen	91	Inrichtingen der Doopsgezinden	119
Hersteld Evangelisch-Luther-		Inrichtingen der Roomsch-Katho-	
sche Gemeente	91	lieken	119
Doopsgezinde Gemeente. — Ge-		Israelitische Inrichtingen	120
bouwen	92	Hofjes	120
Leeraren	92	Verschillende Gestichten en	
Kerkplechtigheden, enz.	93	Instellingen	121
Gemeente der Collegianten	93	Bedelaars	122
Gemeente der Herrnhutters	93	Afdeeling VII. HANDEL EN NIJVERHEID.	
Engelsche Episcopale Kerk	93	Koophandel. — Beurs	125
Gemeente der Vrienden	93	Korenbeurs	126
Protestantsche Kerken in het		Oost-Indische Compagnie	127
algemeen	94	West-Indische Compagnie	128
Roomsch-Katholieke Gemeen-		Kooplieden	128
te. — Kerkgebouwen	94	Herinneringen op het gebied van	
Vroegere Kerken	95	den Koophandel	129
Kloosters	95	Veilingen	130
R. K. Geestelijken	97	Bank- en Muntwezen	130
Kerksieraden en Dienstgewaden	98	Actiehandel van 1720	131
Herinneringen aan »de Heyligh-		Waaggebouwen	131
Stede»	101	Middelen van Vervoer	132
Roomsch-Katholieke Gemeen-		Markten	133
te van de Oude Klerezy	102	Uithangteekens, enz.	134
Armenische Kerk	102	Zeevaart	134
Grieksche Kerk	102	Nijverheid. — Brouwerijen	137
Nederlandsche Israelitische		Porceleinfabrieken	137
Gemeente	103	Uurwerkmakerijen	138
Portugeesche Israelitische Ge-			
meente	104		

	Bladz.		Bladz.
Tabaksfabrieken	138	Glazen-Kannen- en Aardewerkver-	
Stoffen-weverijen en drukkerijen .	139	koopers-Gild	153
Boekdrukkerijen	139	Mandenmakers-Gild.	153
Verschillende Fabrieken en Onder-		Roei- en Steigerschuitenvoerders-	
nemingen	140	Gild	153
Gilden. — St. Pieter's of Vischkoop-		Flotschuitenvoerders-Gild	153
pers-Gild	142	Lootsmans-Gild	153
Vleeschhouwers-Gild	142	Slepers-Gild	153
Spek- of Varkenslachers-Gild	142	Hoedenmakers-Gild.	154
Hoender- en Vogelkoopers-Gild . . .	142	Lint- en Passementwerkers-Gild .	154
St. Maarten- of Groot-Kramers-Gild	142	Kompas- en Zeilemakers-Gild . . .	154
Klein-Kramers-Gild.	142		
Lakenbereiders- of Droogscheer-		Afdeeling VIII. ONDERWIJS EN	
ders Gild	143	WETENSCHAPPEN.	
Lakenverwers-Gild	143	Lager Onderwijs. — Lagere Scho-	
Zijdeverwers-Gild	143	len	157
St. Rochus- of Linnenwevers-Gild	143	Schoolboekjes	157
St. Jans- of Fruitkoopers-Gild . . .	143	Schoolmeubelen.	158
Peltiers- of Bontwerkers-Gild . . .	143	Kweekschool voor de Zeevaart	158
St. Eloyen- of Smids-Gild	143	Latijnsche Scholen.	159
Goud- en Zilvermids-Gild	143	Athenaeum Illustre	160
Bierdragers-Gild.	144	Hortus Botanicus of Kruidtuin. . .	163
St. Joosten- of Korendragers-Gild.	144	Natuurkundige Wetenschap-	
Korenmeters- en Zetters-Gild	145	pen. — Geneeskunde en hare Beoe-	
Korenlichtermans-Gild.	146	fenaars	165
Waagdragers-Gild	146	Ontleed- en Heelkunde en hare	
Turfdragers-Gild.	146	Beoefenaars	167
Groot Binnen- en Buitenlandsvaar-		Collegium Medicum of Geneeskun-	
ders-Gild	147	dig Toevoorzicht.	169
Klein-Binnenlandsvaarders-Gild. . .	148	Natuur-, Wis-, Zeevaart- en Aard-	
Kleedermakers-Gild	148	rijkskunde	170
Huidenkoopers-, Looiers- en		Bespiegelende Wetenschap-	
Schoenmakers-Gild	148	pen. — Wijsbegeerte	171
Schoenlappers-Gild	149	Oudheid- en Geschiedkunde. . . .	171
St. Anna- of Bergenvaarders-Gild.	149	Taalkunde.	172
St. Jozef's- of Timmermans-Gild . .	149	Rechtsgeleerdheid	172
Scheepstimmermans- en Masten-		Maatschappijen en Instellin-	
makers-Gild	149	gen tot Bevordering van We-	
Metselaars-, Steenhouwers-, Lei-		tenschen en Onderwijs	173
dekkers- en Pompemakers-Gild.	149		
Houtzaagmolenaars-Gild	150	Afdeeling IX. SCHOONE KUNSTEN.	
St. Victor's- of Korenmolenaars-Gild	150	Letterkunde	177
Broodbakkers-Gild	150	Tooneel	184
Koek-, Beschuit- en Pasteibakkers-		Tooneelspelers	189
Gild	150	Muziek.	192
Makelaars-Gild	151	Bouwkunst	193
St. Matthijs- of Kuipers- en Wijn-		Beeldhouw-, Snij- en Boetseer-	
verlaters-Gild	151	kunst.	196
Wijnkoopers-Gild	152	Drijfkunst	198
Schaatsen-, Leesten- en Klompen-		Inlegwerk	199
makers-Gild	152	Schilder- en Graveerkunst	199
St. Lucas- of Schilders- en Glazen-		Kunstbeschermers	203
makers-Gild	152	Schrijf- en Knipkunst, enz.	203
Boekdruckers-, Boekverkoopers- en			
Boekbinders-Gild.	152	Afdeeling X. ZEDEN EN GEWOONTEN.	
Tinnegieters-Gild	153	Huizen.	207

	Bladz.		Bladz.
Huisraad	208	Kinderkleeding en Merklappen	223
Keukengereedschap	210	Huwelijk	223
Bekers	211	Kraamkamer en Doopplechtig-	
Kinderspeelgoed	211	heden.	225
Gezelschapsspelen.	212	Dienstboden	225
Volkswermaken	212	Nieuwjaarsdag	225
Uitspannings-lokalen	214	Hooge Leeftijd	225
Gezellige Vereenigingen.	216	Begravenissen.	226
Loterij	216		
Almanakken	216	Afdeeling XI. MERKWAARDIGE	
Straatliedjes	217	GEBEURTENISSEN.	
Dag- en Weekbladen.	219		
Familiewapensen Adelbrieven.	220	Merkwaardige Gebeurtenissen	231
Familieportretten.	220		
Mans-Lijfsieraden, enz.	220	REGISTER DER KUNSTENAARS, WIER	
Vrouwenkleeding	221	WERKEN OP DE TENTOONSTELLING	
Vrouwen-Lijfsieraden, enz.	222	VOORKOMEN	261

VOORREDE.

De Historische Tentoonstelling van Amsterdam heeft op hare beurt hare geschiedenis.

In den winter van 1874 op 1875 kwam in den boezem der directie van het Paleis voor Volksvlijt voor het eerst de wenschelijkheid ter sprake, om op den 27^a October 1875 de schenking van den Giftbrief door Graaf Floris V aan die van Amsterdam, waarbij hun tolvrijheid voor den doorvoer werd verleend, op gepaste wijze der Burgerij van Amsterdam in herinnering te brengen. Tot dit einde werden met eenige ingezetenen onderhandelingen aangeknoopt, die het gevolg hadden, dat het achtbaar hoofd onzer gemeente op den 26^a Februari 1875 eenige heeren ten Stadhuisse uitnoodigde, om eene Commissie te vormen die de taak zou aanvaarden, eene Tentoonstelling van „Oudheden van Amsterdam” in het leven te roepen.

De Burgemeester noodigde den heer Jhr. Mr. B. J. Ploos van Amstel om als Voorzitter, de HH. Mrs. P. A. Brugmans en J. C. de Marez Oyens, als Secretarissen en den heer Mr. W. P. Sautijn Kluit, als Penningmeester dezer Commissie op te treden. Het zou overigens een lange beschrijving vergen, wanneer de uitbreiding der Commissie tot hare tegenwoordige samenstelling in bijzonderheden werd medegedeeld. De opsomming van haar ledental volge hier achter met de aanwijzing hunner bijzondere werkzaamheid. De Commissie telt thans ruim 50 leden, de eerste vergadering zag slechts een tiental bijeen. Deskundigen en niet deskundigen zaten er bont door elkander. Maar het voorhoofd der eersten was merkelyk minder glad dan dat der laatsten. Naar het gevoelen van hen, die de meeste ondervinding hadden van Tentoonstellingen, als de bedoelde, bestond er weinig uitzicht op de verwezenlijking van het plan. Beroepen zich van de andere zijde op het gunstige gevolg, dat een soortgelijke onderneming te Gouda en te Zaandam be kroond had, zoo werd geantwoord, dat Amsterdam met genoemde plaatsen, die een bijzonderen stempel dragen, moeilyk kon vergeleken worden.

De slotsom dezer eerste beraadslaging was de benoeming eener Subcommissie, die de opdracht ontving om in een schriftelyk rapport haar gevoelen neêr te leggen omtrent de wenschelijkheid en de mogelijkheid der besproken Tentoonstelling, haar algemeen karakter en vermoedelyken inhoud, de plaats waar en den tijd wanneer zij zou worden gehouden.

In de vergadering dezer Subcommissie was de heerschende toon een gansch andere,

dan die zich in de straks vermelde bijeenkomst deed hooren. In haar midden telde men dichters en men weet het, sedert een bevoegd getuige, da Costa, het heeft verklaard, dat des dichters wezen moed is

„En zonder heldenmoed geen dichter.”

Met zekere stoutheid zich voorloopig weinig bekreunende om de vraag, of het plan veel kans van slagen had, werd in verband met de aanleiding der zaak de wenschelijkheid betoogd eener Tentoonstelling, die de geschiedenis van Amsterdam in tafereel zou kunnen brengen. Men hield rekening met den twijfel aangaande het overwegende belang van den bekenden Giftbrief van Floris V voor het ontstaan en de ontwikkeling onzer stad, maar achtte desniettemin de uitspraak gewettigd, dat het schenken der tolvrijheid op 27 October 1275 den naam van Amsterdam op de rollen der wereldgeschiedenis had ingeleid. Tot herdenking dezer omstandigheid werd eene Tentoonstelling aangeprezen, die op sprekende wijze zou aantoonen, welke plaats Amsterdam zich in de geschiedenis had weten te verwerven en handhaven. Het woord geschiedenis moest, meende men, in zeer ruimen zin worden opgevat en allerminst worden beperkt tot eene beschrijving der politieke gebeurtenissen. De titel van Wagenaars beschrijving der Stad kon daarbij tot model dienen. Geen gebied van eenig belang mocht worden uitgesloten. De openbaring van het Amsterdamsche leven in iederen kring was welkom en zoo werden een elftal rubrieken vastgesteld, die nu inderdaad de hoofdverdeeling der Tentoonstelling uitmaken.

Welke voorwerpen zou men nu kiezen om deze verschillende begrippen in zichtbare en tastbare voorwerpen voor den geest te roepen? De één besprak dit voorwerp — een ander bracht iets anders bij. Er kwam onder iedere rubriek eene opsomming van voorwerpen tot stand, die hier en daar een vrij zonderlinge mengelmoes opleverde. Hoe kon het anders? Men had slechts geringe gegevens. Onze Tentoonstelling had geene voorgangster en men wist niet zoo dadelijk, hoe elke rubriek op hare beurt moest worden onderverdeeld. Van beschikbare ruimte voor de ten toon te stellen zaken had men zelfs geen flauwe gissing. Eén lid der Subcommissie uitte in dichterlijk idealisme de verwachting, dat alle 42 schuttersstukken volgens hem te Amsterdam voorhanden, zouden tentoongesteld worden. De tijd tot het uitvoeren dezer grootsche plannen vereischt, kon men evenmin bij benadering bepalen. Toch kwam het op al de gestelde punten tot een schriftelijk advies aan de algemeene Commissie, dat in hoofdzaak aldus luidde: »De zeshonderdste verjaardag van den giftbrief van Floris V behoort als een welkome aanleiding te worden beschouwd tot een bijzondere herdenking der Amsterdamsche geschiedenis. Eene Tentoonstelling, die het verloop dezer geschiedenis zoo getrouw mogelijk tracht weêr te geven, is daartoe het best geschikt. Zij behoort derhalve een sprekend historiesch karakter te dragen, waartoe het aanbevelenswaardig voorkomt, haar van »Tentoonstelling van Oudheden” te herdoopen in »Historische Tentoonstelling van Amsterdam”. Het tijdstip harer opening wordt aangewezen door den gedenkdag der 600^e verjaring van het verleenen van den giftbrief op 27 October 1275 en als plaats, waar haar te houden, komt, om de uitgestrektheid zijner lokalen het Paleis voor Volksvlijt het meest in aanmerking.”

Dit advies werd door de algemeene Commissie gunstig ontvangen, en dienovereenkomstig zette men zich aan het werk. Nadat voor iedere rubriek een Subcommissie was benoemd, die zich met de samenstelling harer afdeling zou bezig houden, was de keus van het lokaal het eerst aan de orde. Met de directie van het Paleis voor Volksvlijt werd onderhandeld en aan hare gezindheid de Tentoonstelling te ontvangen, lag het niet, dat men weldra besluiten moest, haar niet in het Paleis voor Volksvlijt te houden.

Het bleek, dat de verplichtingen der directie tegenover het ledental van het Paleis, het haar onmogelijk maakten aan de Commissie voor de Tentoonstelling gedurende ettelijke maanden de verlangde ruimte aan te bieden. Naar een ander Paleis richtten zich toen veler oogen. Zij meenden dat Z. M. onze geëerbiedigde Koning moest worden aangezocht het Koninklijk Paleis der Commissie ten gebruike af te staan. Voor eene Tentoonstelling, als de bedoelde, was inderdaad het oude Stadhuis, van Campen's meesterstuk de aangewezen plaats. Men wenschte de geschiedenis van Amsterdam in tafereel te brengen en men zou het schoonste monument, dat op de meest welsprekende wijze van het schitterendste tijdvak dier historie getuigt, buiten de Tentoonstelling laten? Moest het zelfs niet bedenkelijk heeten Quellinus door zijne werken op de Tentoonstelling te willen vertegenwoordigen en zijne hoofdwerken er buiten te sluiten? Tien argumenten voor één, allen echter afstuitende op onoverkomelijke bezwaren, die tot een meer prozaïsche keuze van lokaal de Commissie dwongen. Na lange beraadslaging kwam men er toe, het Oudemannenhuis, dat door de Akademie voor Beeldende Kunsten stond ontruimd te worden, ten gebruike bij de stedelijke Regeering aan te vragen. Dit verzoek werd ingewilligd en hiermede was een belangrijke stap voorwaarts gedaan. Inmiddels waren met deze voorbereidende maatregelen eenige maanden verstreken. De zomer brak aan. Vele leden der Commissie en onderscheidene medeburgers, op wier voorwerpen men het oog had, waren reeds buiten of althans voornemens de stad te verlaten. Men begreep in October niet gereed te zullen komen en besloot tot uitstel. Eerst in de herfst werd de taak hervat. Overeenkomstig het besluit, niettegenstaande het uitstel, de Tentoonstelling zooveel mogelijk vast te blijven knoopen aan hare aanleiding, den zeshonderdsten verjaardag van den Giftbrief, werd op den 27° October door de Commissie een manifest uitgevaardigd, dat, gevloeid uit de welversneden pen van den Heer J. A. Alberdingk Thijm, op de hooge beteekenis wees der Amsterdamsche geschiedenis en de burgerij tot ijverige medewerking aan het tot stand brengen der Tentoonstelling aanspoorde. Deze en andere pogingen om een ruime inzending te bevorderen, slaagden volkomen. Iedere afdeling spoorde op, wat voor de vertegenwoordiging harer rubriek voorhanden was en richtte circulaires aan de eigenaars, waarin hun de vraag werd gedaan of zij geneigd zouden wezen, hunne voorwerpen op de eerste aanvraag af te staan. Gold het personen binnen Amsterdam woonachtig, zoo werden door iedere subcommissie uit haar midden eenige leden afgevaardigd, om deze eigenaars door een persoonlijk, vooraf aangekondigd bezoek, tot den afstand hunner voorwerpen te bewegen. Aldus was men tevens in staat de voorwerpen te zien, ze zooveel mogelijk te beschrijven en op deze wijze reeds de voorloopige bouwstof voor den Catalogus te leveren.

Dat men in de keus der aangeboden voorwerpen zich gebonden achtte aan het karakter, dat de Tentoonstelling zou kenmerken, was oorzaak, dat men niet zelden voorwerpen, op zich zelfs zeer fraai en belangrijk, van de hand moest wijzen. Wat hoegenaamd geene betrekking had op Amsterdam werd op de schraplijst gebracht, die allengs eenige uitbreiding verkreeg. Want niet dadelijk was het publiek doordrongen van het doel en de zeer uitsluitende natuur der Tentoonstelling, die nog te vaak met den zinneligen titel van »Oudhedens» werd bestempeld. Slechts ten aanzien der Xe Afdeeling, die der zeden en gewoonten, was eene ruimere opvatting gewettigd, ofschoon ook bij haar het oorspronkelijk standpunt niet uit het oog werd verloren. Bij de inrichting der vertrekken werd de uiterste grens der verdraagzaamheid bereikt, en werden ook die voorwerpen geduld, die wellicht, hoewel altijd in Amsterdamsche kamers op hunne plaats, buiten Amsterdam voor en door een niet-Amsterdammer waren vervaardigd. Toch is de schoorsteen in het achttiende-eeuwsche vertrek gesloopt uit een oud-amsterdamsch huis, dat van wijlen Mr. H. J. Koenen. Toch zijn de stoelen in dit, die in het zeventiende-eeuwsche vertrek en die in de keuken sedert lang het eigendom van een oud Amsterdamsch geslacht. Voor het overige werd bij de voorwerpen der Xe Afdeeling onderzocht, of zij in Amsterdam of door eenen kunstenaar van wien men wist, dat hij alhier had gewerkt, waren gemaakt, of sedert tal van jaren bij eene Amsterdamsche familie waren in gebruik geweest. Kon op geen dezer punten een bevestigend antwoord worden gegeven, zoo werd onverbiddelijk tot uitsluiting geconcludeerd.

Toen de Commissie in het begin van Februari een tweetal zalen van het Oudemannenhuis betrok, was nog geen enkel voorwerp in ontvangst genomen, maar wist zij toch reeds voor een goed deel wat haar te wachten stond en tevens dat de lokalen, haar aanvankelijk toegedacht, niet voldoende zouden wezen, om de ten toon te stellen voorwerpen te bevatten. Terwijl men zich intusschen onledig hield, de inzending der voorwerpen te bevorderen, werd bij het stedelijk bestuur op de ontruiming van het geheele Museum van der Hoop aangedrongen. En met goed gevolg. Bij den aanwas van het aantal voorwerpen, aanvankelijk toezegde en nieuwelings ingezondene, won men, zij het ook langzaam, terrein in de lokalen, in welke zoo spoedig mogelijk de monumentale staande vitrines werden opgeslagen, der Commissie door den directeur van het Genootschap Natura Artis Magistra, dr. G. F. Westerman, zoo grif toegestaan. Het was een ware verademing, toen men er eindelijk toe kon overgaan, aan elk voorwerp zijn eigen plaats te geven. Had de Commissie van den aanvang af over de noodige ruimte kunnen beschikken, het werk ware zeker vlotter gegaan. Want voordat men meester was van al de lokalen, moest alles in de beide zalen, die op de Slijkstraat uitloopen, letterlijk worden opgestapeld, hetgeen veel ongerief veroorzaakte, zoo dikwijls het noodig bleek, eenig voorwerp voor de beschrijving in den Catalogus nog eens nauwkeurig in oogenschouw te nemen.

De Catalogus of gids door de Tentoonstelling. Van zijn ontstaan werd reeds met een enkel woord gewag gemaakt. De afdeelingen hadden den eersten steen gelegd, maar aan ons medelid, den kundigen Amanuensis onzer Commissie, was de taak opgedragen

het gebouw op te trekken. Dat het noodzakelijk bleek den heer P. H. Witkamp bij dezen veelomvattenden arbeid te steunen, behoeft nauwelijks vermelding. Onderscheidene leden der Commissie betoonden zich daartoe gezind, niet het minst de heer D. C. Meijer Jr. die, ofschoon nimmer daartoe uitdrukkelijk door de Commissie aangezocht, feitelijk met den heer Witkamp de hoofdredactie van den Catalogus heeft uitgemaakt, en de heer A. D. de Vries Az., die bovendien den Catalogus verrijkte met een register van de kunstenaars, wier werken op de Tentoonstelling te vinden zijn. Dat de inrichting van dit werk in volkomene overeenstemming is met het boven ontwikkelde plan der Tentoonstelling, valt gemakkelijk te bespeuren. Haar historiesch karakter treedt er duidelijk in op den voorgrond. Zoowel door de indeeling en volgorde der beschreven voorwerpen, als door ettelijke historische bijzonderheden, bij menig nummer gevoegd. Hetzelfde zal wellicht niet gezegd worden van de plaatsing en de schikking der voorwerpen. De opmerking, dat men bij de streng systematische verdeeling van den Catalogus de voorwerpen moeilijk terugvindt, heeft grond. De vorm en de omvang der voorwerpen maken het echter in eene beperkte expositieruimte onmogelijk, aan hunne beteekenis overal recht te laten wedervaren. Bovendien, waar verzoening onmogelijk blijkt, heeft voorzeker bij de rangschikking de eisch van het schoonheidsgevoel den voorrang boven dien der geschiedkundige volgorde. En wie is er, die de Tentoonstelling bezoekt, die niet erkent, dat ons geacht medelid de heer P. J. H. Cuypers, bij de rangschikking aan den æsthetischen zin volkomen heeft weten te voldoen?

Bovendien zal een herhaald bezoek, door de instelling der abonnementen gemakkelijk gemaakt, ongetwijfeld aan het bezwaar, dat de voorwerpen de indeeling van den Catalogus niet op den voet volgen, grootendeels tegemoet komen en de spreuk bevestigen, dat wie ernstig zoekt, ook vindt.

Ten aanzien der teekeningen en gravures moet hierop echter eene uitzondering worden gemaakt, om de eenvoudige reden dat verschillende exemplaren niet zijn tentoongesteld. De Commissie die zich meer in het bijzonder belastte met het bijeenbrengen der gravures (de hh. Fred. Muller, R. W. P. de Vries en D. C. Meijer Jr.) is uitbundig in lof over de medewerking ondervonden van de eigenaars van atlassen van Amsterdam. Haar werd in menige verzameling de vrije hand gelaten, zoodat het deze heeren, zelve in het bezit van niet onbelangrijke verzamelingen, niet slechts vrij stond uit de atlassen datgene te nemen, wat van hunne gading was, maar ook (eene niet minder groote liberaliteit) het andere, wat zij zelve reeds bezaten, te laten liggen. Van dezelfde gulle gezindheid bij de numismatici getuigt dankbaar de heer F. H. Maschhaupt, die de zorg voor het bijeenbrengen der penningen op zich nam. Penningen evenwel zijn in eene beperkte ruimte bescheidener dan teekeningen en gravures en niettegenstaande de gravure-commissie alle dubbelgangers vermeed, de meeste afbeeldingen van nog bestaande gebouwen; na 1800 gesticht, schrapte, en de portretten, hoewel goede gravures, van minder beroemde personen benevens de historieprenten die, later vervaardigd dan het tijdstip waartoe het voorgestelde feit behoort, minder betrouwbaar schenen, achterwege liet, kwam zij nochtans wandruimte te kort. Ter tegemoetkoming aan dit bezwaar

werd besloten, iederen Vrijdag de gelegenheid te geven, de portefeuilles der niet tentoongestelde gravures en teekeningen te bezichtigen. De bezoeker der Tentoonstelling heeft daartoe slechts zijn verlangen kenbaar te maken aan den Heer Dobbenga, bij afwezigheid van de leden der Commissie, haren vertegenwoordiger in het Tentoonstellingsgebouw.

Omgekeerd zal menig voorwerp in de verzameling worden aangetroffen, dat zijne beschrijving in den Catalogus mist. De reden ligt voor de hand. De voorwerpen, die inkwamen, nadat de afdeling waartoe ieder hunner behoorde, was afgedrukt, werden bewaard voor het Supplement en de samenstelling van dit bijvoegsel, te verrijken met de verbetering van in het hoofdwerk ingeslopen feilen, vorderden te veel tijd, om op zijne voltooiing met de uitgave van den Catalogus te wachten. Het Supplement en de verbeteringen zullen, hoopt de Commissie, binnen een niet te ver verwijderd tijdstip, kunnen verschijnen.

Ten besluite een woord van dank aan allen, die het hunne bijdroegen tot het tot stand komen onzer Tentoonstelling. Aan het bestuur onzer Gemeente voor den afstand van het lokaal en het toekennen van een geldelijke subsidie, aan de inzenders, kleine en groote, onder welke verscheidene, die voor geruimen tijd hunne kamers van haren kostbaarsten pronk ontdeden. Zonder zooveel steun en zoo ruime medewerking ware het streven der Commissie zonder twijfel vruchteloos gebleven.

En zoo ga dan deze gids de wereld in, als een blijvende herinnering aan onze Tentoonstelling, die voor langeren tijd dan haren duur veel moge bijdragen tot vermeerderde belangstelling in ons schoon en grootsch verleden.

Want nog altijd schijnt in ons vaderland de vertrouwdheid met en de liefde tot dit verleden de zekerste waarborg voor een beslist vooruitgang tot een gelukkige toekomst.

Het Bestuur der Commissie voor de Historische Tentoonstelling
van Amsterdam.

PLOOS VAN AMSTEL, *President.*
P. A. BRUGMANS,
J. C. DE MAREZ OYENS, } *Secretarissen.*

De Commissie was samengesteld als volgt:

- I. Topografie: 1. Mr HERMAN J. VAN LENNEP, *Pres.*; 2. A. J. VAN PREHN; 3. P. H. WITKAMP; 4. Dr P. SCHELTEMA.
- II. Regering: 1. J^{hr} Mr W. E. J. BERG VAN DUSSEN-MULKERK, *Pres.*; 2. G. A. HEINEN; 3. J^{hr} Dr J. P. SIX; 4. J^{hr} Mr W. ROËLL; 5. Mr HERMAN J. VAN LENNEP.
- III. Rechtswezen: 1. J^{hr} Mr B. J. PLOOS VAN AMSTEL, *Pres.*; 2. Mr F. TH. WESTERWOUT; 3. Mr P. A. BRUGMANS.
- IV. Krijgswezen: 1. Gen. F. A. T. DELPRAT, *Pres.*; 2. Vice-Admiraal J. M. J. BRUTEL DE LA RIVIÈRE; 3. J^{hr} G. A. TINDAL; 4. Kol. J^{hr} D. BICKER.
- V. Kerk en Kerkwezen: 1. Prof. W. MOLL, *Pres.*; 2. Kapelaan L. P. A. GOMPERTZ; 3. Prof. J. TIDEMAN; 4. Dr A. H. ISRAËLS; 5. J. G. HORSTHUIS.

- VI. Armwezen en Liefdadige Instellingen: 1. Prof. Jhr Mr J. DE BOSCH KEMPER, *Pres.*; 2. Mr J. L. DE LEÃO LAGUNA; 3. J. G. SCHUURING.
- VII. Handel en Nijverheid: 1. P. VAN EEGHEN, *Pres.*; 2. FRED. MULLER; 3. F. H. MASCHHAUPT; 4. J. J. BOAS BERG.
- VIII. Onderwijs en Wetenschappen: 1. Dr A. H. ISRAËLS, *Pres.*; 2. W. J. HOFDIJK; 3. Dr N. J. B. KAPPEYNE VAN DE COPPELLO; 4. Prof. J. W. GUNNING; 5. Prof. J. W. R. TILANUS.
- IX. Schoone Kunsten: 1. J. A. ALBERDINGK THIJM, *Pres.*; 2. P. J. H. CUYPERS; 3. J. H. RÖSSING; 4. J. W. KAISER; 5. A. D. DE VRIES, Az.; 6. L. M. BEELS VAN HEEMSTEDÉ; 7. W. J. DE VOGT; 8. JOH. HILMAN; 9. A. L. VAN GENDT.
- X. Zeden en Gewoonten: 1. W. J. HOFDIJK, *Pres.*; 2. S. W. JOSEPHUS JITTA; 3. J. H. RENNEFELD; 4. Dr C. E. DANIELS.
- XI. Merkwaardige Gebeurtenissen: 1. D. C. MEYER, Jr. *Pres.*; 2. P. H. WITKAMP; 3. Mr J. C. DE MAREZ OYENS; 4. Mr W. P. SAUTIJN KLUIT; 5. J. G. L. RIEKE; 6. R. W. P. DE VRIES; 7. D. HENRIQUES DE CASTRO Mz.

Behalve de Leden, die zich in deze Sub-commissiën hadden vereenigd, telde de Commissie nog in haar midden de Heeren Jhr H. J. RUTGERS VAN ROZENBURG en D. VAN DER KELLEN.

VERKORTINGEN.

Bij den tijd van vervaardiging duidt het teeken * aan »omstreeks», b. v. 1800*, omstreeks 1800.

a achter het eeuw-cijfer duidt aan: het begin der eeuw.

b achter het eeuw-cijfer: het midden der eeuw.

c achter het eeuw-cijfer: het einde der eeuw.

AFDEELING I.

TOPOGRAPHIE.

Aen d'Aemstel, en aen 't Y, daer doet zich heerlijk ope,
Zy die, als Keyzerin, de Kroon draeght van Europe,
Amstelredam, die 't hoofd verheft aen 's Hemels as,
En schiet op Plutoos borst haar wortels door 't moerasch.

VONDEL.

PLATTEGRONDEN EN KAARTEN.

No. Tjyd der
vervaardiging.

Eigenaar.

1. 1536. De stad Amsterdam, in vogelvlucht. Schilderij door Cornelis Anthonisz. *Stad Amsterdam.*

Dit stuk, vroeger geplaatst in de Thesaurie ordinaris van het oude Stadhuis, is geteekend C. T. 1536.
De schilderij van Anthonisz stelt Amsterdam voor, zoo als de stad was onder de regeering van Keizer Karel V.
Geen onder plan is het tegenwoordig geslacht bekend. Alle voorhanden plans, die Amsterdam in een vroeger tijdperk voorstellen, zijn naar gissingen ontworpen.
2. 1544. Plattegrond der stad Amsterdam. Houtsnede in 12 bladen. *Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.*

»De vermaerde koopstadt van Amstelredam, geconterfeyt met alle sijn Wateren, Bruggen, Straten, Kercken, Kloosteren, Huysen, Toorens, Poorten ende Mueren, ende omleggende situatie, gemaekt ter eeren K. M. ende oock den Eersamen Raedt derselver Stadt, ende allen Liefhebberen der Konste, etc.
»Wtgegeven by Cornelis Anthonizoon Schilder, met Octroye der K. M. onsen ghenadighsten Heere, van 't selfde niet te moghen nae-drucken noch verkoopen binnen den tijd van ses Jaren lanck gheduerende, ende ghedateert van den Jare duysent vijf-hondert drie-en-veertigh, op seekere penen int selfde Octroye begrepen, op dat hem een yegelijk voor schade verhoede mach.
»Dese afbeeldinghe vindt men te koop in die vermaerde koopstadt van Amstelredam achter de Nieuwe kerck by den voorsz Cornelis Anthoniszoon, Schilder in de Schrijvende handt.»
Deze kaart is versierd met het wapen der Stad, vastgehouden door Neptunus met de rechterhand. De linkerhand van den zee-god vereenigt twee koorden met een schild, waarop men leest: AMSTERDAM (niet zoo als in het opschrift: AMSTELREDAM).
3. 1630*. Plattegrond van Amsterdam, in het midden der 16de eeuw. (Vogelvlucht). Schilderij van Jan Micker. *Dr. P. Schellema.*
4. 1570*. Plattegrond van Amsterdam. Teekening in kleuren door Jacob van Deventer. *Prov. Archief van Noord-Holland.*

Deze kaart, op last van Koning Philip II vervaardigd, is de eerste plattegrond der Stad, waarin alle afmetingen mathematisch zijn genomen. Zij vertoont tevens de ligging van het Karthuizerklooster, het Reguliersklooster, het Leprozenhuis, de limietpalen buiten de Stad, de naaste oevers van het IJ, een deel van den Buiten-Amstel, enz.
5. 1572-1618. Kaart van Amsterdam, voorkomende in G. Braun & F. Hogenberg, »Civitates orbis terrarum, Colonia.» Gravure. *Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.*

Deze kaart is eene verkleinde kopij der schilderij van Cornelis Anthonisz. Zij is tevens de eerste ons bekende, die in het buitenland werd vervaardigd. Eenige namen zijn zeer verminkt; in plaats van Paulus-Broedersklooster leest men „Paul Broes”, in de plaats van st. Luciekklooster „S. Liseyen”.

6. 1778. »Kaart van Noord-Holland en West-Friesland, benevens het voornaamste gedeelte van Rijnland en daaraan grenzende landen”, gevolgd naar de kaart van Joost Jansz. Beelsnijder, anno 1575, door J. van Jagen. Gravure. *R. W. P. de Vries.*
7. 1578. Plattegrond van Amsterdam, voorkomende in de »Cosmographie” van Sebastian Münster, uitgegeven te Basel. Houtsnede. *Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.*
8. 1591. Kaart van een gedeelte van Holland en het Sticht, waarop de mijlpalen volgens het octrooi van Keizer Karel V. Teekening op perkament door Pieter Bruynsz, landmeter van Rijnland en Kennemerland:
 »Beschrijvinghe van Zuyt-Hollant met een deel van den ghe-
 stichte streckende van Utrecht tot de noordzee ende van het
 ije tot Over maes tot den Briel toe waer in dat begrepen zijn
 Als Amsterlant zuyt kermerlant Rijnlant, Dellant ende schielant,
 etc. elck met sijne steden Dorpen ende Casteelen mit alle
 hare sluysen uytwaeteringhen Dijcken dammen ende weggen
 soo die zijn gelegen waer in dat noch mede staet hoe dat de
 Spieringmeer ende de haerlemmermeer van outs van malcander
 verscheyde geweest zijn zonder eenijghe doortochte ofte waeter-
 loosyngen tot malcander te hebben ende hoemen van ouuts
 mochte rijden met de waegen van haerlem door vijfhuysen ende
 nuwerkerec nae Amsterdam ofte nae uyttert toe ende noch hoe
 de haerlemmermeer ende Leytse meer van malcander van outs
 verscheiden waeren en hoemen van ousts meede mocht met De
 waegen Rijden van hillegom de vennip Over ende worde met
 een schouw overgeset van De vennip op het veer toe tertijt vast
 wesende aen den Ruygenhouck ende reden Alsoo door Aels-
 meer door Rijk met den waegen naer Amstelredam ofte naer
 uyttert toe ende was doe ter tijt Land Alsoo hier caert gefigu-
 reert staet ende is Aldus gedaen bij pieter Bruynsz geswooren
 lantmeeter van Rijnlant en kermerlant woonachtich tot Haerlem
 A° 1591.” *L. M. Beels van Heenstede.*
9. 1599. Plattegrond in vogelvlucht, door Pieter Bast. Gravure, uitgegeven bij Herman Allardt: »Amstelodamum urbs Hollandiae primaria, emporium totius Europae celeberrimum” (vier bladen). *Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.*
10. 1612*. Latere uitgave van N°. 9, waarop de Beurs voorkomt en ook andere veranderingen zijn aangebracht. Gravure, uitgegeven bij C. J. Visscher. *R. W. P. de Vries.*
11. 1625. Plattegrond, in vogelvlucht voorgesteld, in negen bladen, door Balthasar Florisz van Berkenrode. Gravure. Uitgave van Filips Molenvliet. *Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.*
- Deze plattegrond, voortreffelijk geteekend en uitgevoerd, geeft eene juiste voorstelling van Amsterdam in den laatsten levendtijd van Prins Maurits.
12. 1625*. Plattegrond van Amsterdam »Amstelodamum celebre emporium forma plana.” Gravure. *Stad Amsterdam.*
- De plattegrond bevat in de hoeken afbeeldingen van het Oude Stadhuis, het Oost-Indisch huis (gesticht in 1606), de Beurs (gesticht in 1611) en het West-Indisch huis, (gesticht in 1623).
13. 1646*. Plattegrond uit het Stedenboek van Blaeu. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
- Hierop is het Nieuwe-Waalseiland reeds bebouwd, en zijn de bolwerken der voorgenomen nieuwe vergrooing in lijnen aangegeven.

No. Tijd.		Eigennars.
14. 1648*	Plattegrond van Amsterdam, met schets van nieuwe bolwerken. Gravure met bijgeteekende veranderingen.	<i>Akad. Bibliothek te Leiden.</i>
15. 1651*	Plattegrond: »Amstelodamum celeberrimum Hollandiae emporium.» Gravure, uitgegeven bij Cornelis Danckerts.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	De Stad is hierop verdeeld in 54 slutterswijken, met opgave van de namen der kapiteins. Op deze kaart zijn de beide blokhuizen in den Amstel voorgesteld.	
16. 1657?	Tweede uitgave van N ^o . 11, bezorgd door Jacob Aertz. Colom. 1647. Gravure.	<i>Stad Amsterdam.</i>
	Blijkens de daarop voorkomende afb. van 's Lands Zeemagazijn en andere gebouwen is dit exemplaar van latere dagteekening dan het cijfer op de kaart zelve aangeeft.	
17. 1658*	Plattegrond: »Amstelodamum celebre emporium forma plana.» Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	De oude bolwerken en de paden van de nieuwe rooïng zijn over elkander geëst.	
	In de hoeken staan afbeeldingen van het Nieuwe Stadhuis en 's Lands Zeemagazijn.	
18. 1659*	Plattegrond: »Amstelodamum celebre emporium forma plana.» Gravure *	»
	Hierop zijn de nieuwe bolwerken afgebeeld, doch overigens is het terrein der nieuwe vergrooting in blanco gelaten, met uitzondering van Kattenburg. Gestippelde lijnen geven den loop van den Amstel, de Boerenwetering en den weg naar het dorp Sloten aan.	
19. 1662.	»Platte grondt van de Oude en Nieuwe Royinge der Steede Amsterdam, getekent en op papier gebrocht door Daniël Stalpaert, Stadts-Architect.» Gravure.	»
	„Volgens dese Kaert is de Nieuwe Royinge door last van de Wel Edele H ^e Burger-Meesteren Den H ^e Cornelis de Graaf Den H ^e Cornelis Witsen Den H ^e Cornelis van Outshoorn Den H ^e Hendrick Hooft afgebaect en begonnen den 24 April 1662, voleynt den 24 Juny des selven Jaers en van de gemelde Heeren Burger-Meesteren opgenomen en goet gekent en syn de Baeckens gestelt als in dees Kaert aangewesen is, volgens dit teicken synde een baeck!»	
20. 1662*	»Plattegrondt» door Daniël Stalpaert. De kaart vertoont de in aanbouw zijnde nieuwe wijken en heeft eene gekleurde wijkverdeeling. Gravure.	<i>Akad. Biblioth. te Leiden.</i>
21. 1662- 1683.	»Platte-grondt van de oude en nieuwe royinge der stede Amsterdam», in koper gesneden op zes bladen, door Daniël Stalpaert, met de gekleurde wapens van Holland, Amsterdam en van de zes en dertig Raden der stad. 1662. Gravure.	
	<i>Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muëlkerk.</i>	
	Dit exempl. is, blijkens de voorstelling van de Luth. Nieuwe Kerk, het Walenweeshuis, het Besjeshuis, de Oude Stads Herberg in de Plantage en de Hortus, van lateren tijd dan het jaartal op de kaart aanwijst.	
22. 1664.	Plattegrond: »Amstelodamum amplificatum», met het wapen en stads zegel als wapen voorgesteld, uitgegeven door A. Colom. Gekleurde Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
23. 1658- 1669.	Plattegrond van Amsterdam bij F. de Widt: »Amsterdam met de nieuwe vergrooting». Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	Hierop zijn de grachten en straten der nieuwe wijken aangewezen, doch zonder bebouwing. De Plantaadje is naar het oorspronkelijke (onuitgevoerd gebleven) plan van Stalpaert voorgesteld.	
24. 1664*.	33 stuks deels gedrukte, deels geteekende plattegronden van de perceelen door de Stad verkocht bij en na de uitbreiding van	

No. Tijd.

1658—1664, met vermelding der afmeting van elk perceel en de daarvoor bestede prijzen.

Deze plannen omvatten de stadsgedeelten:

- a. tusschen den Amstel en de Utrechtschestraat: van de Achtergracht tot de Amstelstraat.
- b. tusschen de Utrechtschestraat en de Reguliersgracht: van de Achtergracht tot de Prinsengracht; en van de Kerkstraat tot de Botermarkt.
- c. tusschen de Vijzelstraat en de Spiegelstraat: van de Prinsengracht tot de Reguliersdwarsstraat.
- d. tusschen de Spiegelstraat en de Leidschestraat: van de Prinsengracht tot de Reguliersdwarsstraat.
- e. op de Baangracht bij het Spiegelplein.
- f. tusschen de Leidschestraat en de Leidschegracht: van de Baangracht tot de Heerengracht.
- g. langs de Leidschegracht tusschen de Baangracht en de Heerengracht.
- h. langs de Leidschestraat.
- i. langs de Utrechtschestraat.

C. P. van Eeghen.

25. 1666*. Plattegrond van Amsterdam bij Nic. Visscher: »Amstelodami veteris et novissimae urbis accuratissima delineatio». Gravure. D. C. Meijer Jr.
 Hierbij de eerste bebouwing in de nieuwe vergrooting: Kattenburg, 't Noordsche Bosch, de Ossenmarkt, enz.
26. 1669*. Plattegrond van Amsterdam zonder naam van graveur of uitgever. (vier bladen) Gravure. Akad. Bibliotheek te Leiden.
 Hierop zijn de Heeren-, Keizers- en Prinsengrachten in het nieuwe stadsgedeelte tusschen de Leidschegracht en den Amstel met enkele huizen bebouwd, terwijl vele erven daartusschen nog onbebouwd liggen.
27. 1680*. Plattegrond van Amsterdam, door Rom. de Hooghe: »Amstelodamum cum suis Pomeriis», uitgegeven bij G. Valk. Gravure. Stad Amsterdam.
 Hierop is het gedeelte der Stad tusschen de Leidschegracht en den Amstel bijna geheel bebouwd.
28. 1682. Plan van aanleg der »Nieuwe Plantagie», „gemeeten en op 't papier gebracht door Jacob Bosch, Stadsingenieur en landmeter», door D. Stoopendaal. Gravure. D. C. Meijer Jr.
29. 1683*. Plattegrond der stad »Amsteldam» bij J. de Ram, in vier bladen. Gravure. R. W. P. de Vries.
30. 1685*. »Nieuwe Afbeeldinge der stad Amsteldam met de nieuwe Plantagien», door J. Kip. Gravure. D. C. Meijer Jr.
31. 1690.* »Amstelodami veteris et novissimi delineatio per Jacobum de la Feuille», uitgegeven door G. van Keulen. Gravure. R. W. P. de Vries.
 Deze plattegrond is omringd door kleinere plattegronden van de Stad in vroegere tijdperken.
32. 1694. Plattegrond der stad: »Amstelodamum, cum antiquis et nuperimis poemoeriis», opgedragen aan Jonas Witsen, door P. Persoy. Gravure.
 Hierop zijn aangegeven de huizen met hunne erven, elk afzonderlijk.
33. 1700*. »Amsterdam, die weltberühmte Haupt- und Handelstatt in Holland so wohl in Prospect als Grund-Riss auf das neueste und accuratete entworfen und verlegt von Matth. Seutter ihro Rom. Kayserl. Majest. Geogr. Anjezo in Verlag bei Tobias Conrad Lotter, Geogr. in Augsburg». Gravure. H. L. Caarelsen.
 De namen van pleinen, straten, grachten, gebouwen, enz. zijn in het duitsch overgebracht, soms op de lachwekkendste wijze. De Sloterdijkstraat heet *Schlossdamstrasse*, „de Bokkinghang Bücher Aushang”!
34. 18°E.a. Kaart van een gedeelte van Amstelland, met de namen der

No.	Tijd.	eigenaars van de buitenplaatsen. Gravure.	Eigenaars.
35.	1730*	Plattegrond der stad Amsterdam, in regimenten en wijken verdeeld, gedrukt bij R. & J. Ottens. Gravure.	Mr. H. J. van Lennep. Stad Amsterdam.
36.	1737.	»Nieuwe Kaart van de oude en nieuwe walen, benevens alle sluitboomen enz. langs den geheelen Ykant der stad Amsterdam". Gravure.	R. W. P. de Vries.
37.	1750.	Plattegrond der stad Amsterdam met de omliggende landen. Gravure, geteekend door G. Drogenham en uitgegeven door R. & J. Ottens.	Stad Amsterdam.
38.	1751.	Kaart van het Hoogheemraadschap van den Zeeburg- en Diemerdijk (14 bladen in folio). Gravure door J. Wandelaar.	R. W. P. de Vries.
39.	1760*	»Plan très-exact de la fameuse ville marchande d'Amsterdam, gravée et mis au jour par Henry de Leth". Gravure.	Stad Amsterdam.
40.	1760*	Plattegrond der stad Amsterdam, door G. de Broen uitgegeven. bij G. & J. de Broen, in vier bladen. Gravure.	»
41.	1761.	Kaart van Wijk 26, door J. Punt.	»
		Van bijna al de 60 schutterswijken, waarin sedert de vierde vergrooiting de Stad verdeeld was, zijn in de 18 ^e eeuw fraaie en uitvoerige kaarten vervaardigd. De schoonste is die van Wijk 26.	
42.	1766.	Plattegrond van Amsterdam, door C. Philips Jacz., opgedragen aan de vier Burgemeesters. Gravure, uitgegeven door F. W. Greebe.	R. W. P. de Vries.
		Deze kaart bevat opgaven van de aankomende en vertrekkende posten.	
43.	1770.	»Nieuwe Kaart van de Wydberoemde Koopstat Amsteldam met deszelfs Gebied; Benevens alle de Plaisante Weegen en Paden buiten de Stat. Als naa Diemen, de geheele Diemer-Meer, Als meede naa Slooterdyk, en den Overtoom &c. door P. Mol". Gravure, uitgegeven bij J. Mol & C ^o .	Stad Amsterdam.
44.	1772.	Kaart van »de Plantagie", door Pieter Mol.	D. C. Meijer Jr.
45.	1775.	Plattegrond der stad met de wapens van de Burgemeesters en der Kolonels der Burger-compagnien van 1570 tot 1775. Gravure.	Jhr. H. J. Bieker.
46.	1795.	Plattegrond der stad Amsterdam, door C. van Baarsel, uitgegeven bij Mortier Covens & Zoon. Gravure.	Stad Amsterdam.
		De Dam is hierop genoemd „Revolutieplein".	
47.	1796.	»Nieuwe Plattegrond der stad Amsteldam, nu uitmaakende de XIV districten van het Ye, en een gedeelte van het district Ye-en-Meer, door C. van Baarsel, bij Mortier Covens & Zoon. Gravure.	D. C. Meijer Jr.
		Latere uitgave van N. 46, met gekleurde „verdeeling van de Stad in 433 grondvergeaderingen, elk van 500 zielen."	
48.	1800.	Plattegrond van Amsterdam ten tijde van 't Koninkrijk Holland. Gravure.	Akad. Bibliotheek te Leiden.
		Latere druk van 46 en 47. Hierop zijn o. a. de hotels der ministerien aangegeven.	
49.	1812.	Plattegrond van Amsterdam, door C. van Baarsel. Gravure.	D. C. Meijer Jr.
		Latere druk van 46—48. Daarop is de Dam „Plein Napoleon" en de Buitenkant „Kaaij Maria Louisa" genoemd.	
50.	1842.	Plattegrond der stad Amsterdam, door H. P. Eskes. Gravure.	Stad Amsterdam.
		Exempl. met aantekening van de huizen der leden van de Regeering.	
51.	1867.	Groote Kaart van de tegenwoordige en toekomstige uitbreiding van Amsterdam, ontworpen door den Stads-Ingenieur J. G. van Niftrik. Steendruk.	»
52.	1870.	»Plan van Amsterdam met de buurtverdeeling, geteekend door J. Kuyper". Gravure.	Frans Buffa & Zonen.

No. Tijd.		Eigenaars.
53. 1875.	»Plan van Amsterdam met de buurtverdeeling, geteekend door J. Kuyper". Gravure.	<i>Frans Buffa & Zonen.</i>
54. 1876.	A. van der Stok, Jr. Plattegrond van Amsterdam, met de buitenwijken. Steendruk.	»
55. 1876.	Het IJ vóór Amsterdam, met de bestaande, in aanleg zijnde en vastgestelde spoorweg- en havenwerken Teekening.	<i>A. J. van Prehn.</i>
56. 1876.	Doorgang onder het ontworpen centraal-personen-station te Amsterdam. Teekening.	»

GEZICHTEN.

GEZICHTEN VAN DEN GEHEELEN IJKANT DER STAD.

57. 17° E.*	Amsterdam, uit het IJ gezien in 1570. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
58. 1599.	Amsterdam, uit het IJ gezien. Gravure door Petrus Bast, in 2 bladen.	<i>Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.</i>
59. 1600*.	Gezicht op Amsterdam van de zijde van Nieuwendam. Schilderij, afkonstig uit het Nieuwe-Zijds-Huiszittenhuis, thans in het Armenhuis.	<i>Burgerlijk Armbestuur.</i>
60. 1604*.	Gezicht op Amsterdam van de Volewijk. Schilderij.	<i>Comm. voor de Kerkgeb. der Ned. Herv. Gem.</i>
61. 1611.	Amsterdam, uit het IJ gezien. Gravure door C. J. Visscher, met beschrijving en adres van H. A. Coster, in 2 bladen.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
62. 1625*.	Amsterdam, uit het IJ gezien. Gravure in vier bladen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
63. 1640*.	Amsterdam, uit het IJ gezien. Gekleurde Gravure, met adres van C. J. Visscher, in vier bladen.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
64. 1647.	Amsterdam, uit het IJ gezien. Gravure in vier bladen, bij J. Savry.	<i>Stad Amsterdam.</i>
65. 1660*.	Amsterdam, uit het IJ gezien. Gravure in 4 bladen, met adres van Carel Allard.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
66. 1670*.	Amsterdam uit het IJ gezien. Gravure in vier bladen, bij R. & J. Ottens.	»
67. 1672*.	Amsterdam, uit het IJ gezien. Twee gekleurde prentteekeningen, door J. van Call.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
68. 1680*.	Gezicht uit het IJ, door J. Kip, met verzen van L. Bidloo en opdracht aan Burgemeesteren. Gravure in zes bladen.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
69. 1680*.	Gezicht uit het IJ. Gravure in twee bladen, bij J. Danckerts.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
70. 1690*.	Gezicht uit het IJ. Gekleurde Gravure in twee bladen, door P. van den Berge.	»
71. 1720.	Gezicht uit het IJ op de Stad in twee bladen door H. de Leth.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
72. 1700*.	»Representatio portus a parte maritime." Gravure in 2 bladen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
73. 18° E.	Vier verschillende Gezichten. Gravures, uitgegeven door Aveline te Parijs, Bowles te London, Probst te Augsburg en H. Doncker te Amsterdam.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	Kurius misteekende voorstellingen in en voor het Buitenland vervaardigd.	
74. 18° E.	Gezicht uit het IJ. Schilderij van N. A. van Loon.	<i>G. Theod. Bom.</i>
75. 1820*.	Panorama, bij H. Moolenijzer. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
76. 1850*.	Panorama, in 8 strooken op vier bladen, Steendruk bij F. Buffa & Zn.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

GEZICHTEN VAN HET IJ OP HET WESTELIJK GEDEELTE DER STAD.

77. 17de E. *b* De Molen op het Blauw hoofd. Teekening door Rembrandt. *Museum Fodor.*
78. 1700*. Gezicht van het IJ op het Blauw hoofd. Teekening door L. Bakhuyzen. *Jacob de Vos Jbz.*
79. 1760*. Het IJ bij het Blauw hoofd. Teekening door C. Philips Jz. *D. C. Meijer Jr.*
80. 1760*. Het IJ bij het Blauw hoofd. Gravure door P. van Liender. »
81. 1620*. De Scheepslaag aan het Bikkerseiland. Ets door R. Zeeman. *R. W. P. de Vries.*
82. 1665*. Gezicht op de Oude Stadsherberg. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
83. 17de E. Gezicht op den Haringpakkerstoren. Teekening door van Everdingen. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
84. 1720*. Gezicht op den Haringpakkerstoren, de Haarlemmersluis en de Nieuwe Vischmarkt. Gravure in twee bladen. *D. C. Meijer Jr.*
85. 1760*. Gezicht op den Haringpakkerstoren. Teekening in kleuren door H. Spilman. »
86. 1825*. Panorama van Amsterdam en het IJ, genomen van den Haringpakkerstoren. Teekening in kleuren door C. de Kruyf, in vier bladen. *Ger. A. Heineken.*
87. 1815. Gezicht op den Haringpakkerstoren. Teekening in kleuren door G. Lamberts. *B. & M. N. de Pré.*
88. 19de E. *a* Gezicht op de Haringpakkerij, de Nieuwe Stadsherberg, enz. Teekening in kleuren. *Ger. A. Heineken.*
89. 1768. Gezicht op de Nieuwe Stadsherberg. Gravure door C. Philips. *D. C. Meijer Jr.*
90. 1780.* Gezicht langs de Jachthaven naar het Blauw hoofd. Gravure door S. Fokke. »
91. 1665*. Gezicht op de oude Nieuwebrug. Gravure. »
92. 1692*. Gezicht op de vernieuwde Nieuwebrug. Gravure. »
93. 17de E. Gezicht op de Nieuwebrug. Teekening door L. Bakhuyzen. *R. W. P. de Vries*

GEZICHTEN VAN HET IJ OP HET OOSTELIJK DEEL DER STAD.

94. 18de E. Gezichten op het Oostelijk deel der stad. Twee Teekeningen door P. Idserdts. *D. C. Meijer Jr.*
95. 18de E. Gezicht op het Oostelijk deel der stad. Teekening in kleuren van M. Schouman, naar de schilderij van W. van der Velde. *J. H. H. Leonhardt.*
96. 1700*. Scheepvaart op het IJ. Gravure, uitgegeven door C. Allard. (twee bladen). *R. W. P. de Vries.*
97. 19de E. Gezicht van den Oosterdoksdiijk naar het Kamperhoofd. Steendruk. *D. C. Meijer Jr.*
98. 1710*. »Gezicht van den IJkant, bezijden den Schreierstoren langs de Geldersche Kade'' (2 bladen). Gravure door H. de Leth. *R. W. P. de Vries.*
99. 18de E. Gezicht op den Kraansboom. Gravure. *D. C. Berg.*
100. 18de E. Gezicht op de Brauwwaal en den Montelbaanstoren. Gravure. »
101. 1710*. »Gezicht van de Oude Schans, alwaar men zien kan de Monkelbaanstoren.'' (2 bladen.) Gravure door J. Smit. *R. W. P. de Vries.*
102. 18de E. Gezicht van de Oude Schans. Gravure door Bowles te London. *D. C. Meijer Jr.*
103. 17de E. De hoek van het Nieuwe-Waalseiland, met de houten brug. Teekening. »

No.	Tijd.		Eigenaars.
104.	18 ^{de} E.	De hoek van het Nieuwe-Waalseiland met de steenen brug. Teekening door W. Writs.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
105.	1811.	De IJgracht als »Quai de Marie Louise". Gravure bij Maas-kamp.	»
106.	19 ^{de} E.	Panorama der Stad, genomen van de Oosterkerk. Chromolithographie door Brüggeman.	»
107.	1817.	Gezicht op 't Noordeinde van Wittenburg, genomen van de Kat-tenburger Jachthaven, teekening door G. Lamberts.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>

GEZICHTEN OP DE STAD UIT HET WESTEN.

108.	1599.	Gezicht op de Stad van de zijde van Sloterdijk (twee bladen). Gravure door P. Bast.	<i>Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkkerk.</i>
109.	1656.	Gezicht op de Stad van den Spaarndamschen dijk. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
110.	1778.	Gezicht op de Stad van den Spaarndamschen dijk. Teekening door P. C. la Fargue.	»
111.	1800*.	Gezicht van het Geuzenveld op de Stad. Gravure naar J. de Wit.	»

GEZICHTEN OP DE STAD UIT HET ZUIDEN.

112.	17 ^{de} E.	Gezicht op Amsterdam van den Amsteldijk. Teekening door R. Roghman.	<i>Jac. de Vos Jbz.</i>
113.	1662.	Gezicht op de Stad van den Buiten-Amstel. Gravure naar P. Voskuyl.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
114.	1669.	Gezicht op Amsterdam en de bolwerken. Gravure door P. Rodingh.	<i>Fred. Muller.</i>
115.	18 ^{de} E. a	»Amsteldam aan de Landtzyde van de Buyten-Amstel aan te zien". Gravure, geteekend en geëst door A. van der Laan. Amsterdam, bij A. de Leth. Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkkerk. Op den Amstel is het admiraalzeilen voorgesteld.	
116.	1730*.	»Amsterdam a parte terrestre." Gravure naar A. Schevenhuysen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
117.	18 ^{de} E.	Gezicht van den Buiten-Amstel op de Stad, met de Beerebijt op den voorgrond. Teekening in kleuren.	«
118.	18 ^{de} E.	Gezicht van de Weesperzijde op den Buiten-Amstel. Teekening door P. van Liender.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
119.	19 ^{de} E.	Gezicht van den Buiten-Amstel op de Stad. Ets door C. E. Taurel.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

GEZICHTEN LANGS DE STADS-VEST.

120.	1776.	Gezicht van het bolwerk de Bocht op het buitendijksche land. Teekening door J. Bulthuis.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
121.	1773.	Gezicht op het bolwerk de Bocht. Teekening door J. Andriessen.	»

No. Tijd.		Eigenaars.
122. 17 ^{de} E.	Gezicht op de Haarlemmerpoort van de Schans ter hoogte van het Smallepad. Teekening door R. Roghman.	<i>Jb. de Vos Jbz.</i>
123. 1770*.	De Haarlemmerpoort uit het Noorden gezien, met de kanonnen op den wal. Teekening door J. Spaan.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
124. 1760.	De Haarlemmerpoort van den Hoogendijk bij den molen de Koe. Teekening door D. Verrijk.	»
125. 17 ^{de} E.	De Haarlemmerpoort. Teekening naar van Kessel. <i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.	
126. 18 ^{de} E.	De Haarlemmerpoort. Teekening door J. ten Compe.	<i>E. W. P. de Vries.</i>
127. 1764.	De Haarlemmerpoort van den Haarlemmerweg. Ets door P. van Liender.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
128. 1754.	De Haarlemmerpoort van den Buitensingel. Teekening door W. Writs, 4 ^o .	»
129. 1625*.	De Haarlemmerpoort. Ets door R. Zeeman.	»
130. 19 ^{de} E.	Gezicht op de Haarlemmerpoort uit het Zuiden. Teekening in kleuren.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
131. 18 ^{de} E.	De Haarlemmerpoort van het Haarlemmerplein te zien. Teekening door J. ten Compe en J. Buys.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
132. 1760*.	De bolwerken Haarlem en Sloterdijk, met de molens de Palm en de Kraai. Teekening in kleuren.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
133. 1625*.	De Zaagmolenspoort (»Saaghmeulens Poortie»). Ets door R. Zeeman.	»
134. 1625*.	De Raampoort. Ets door R. Zeeman.	»
135. 1640.	De Raampoort. Teekening door Roghman.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
136. 19 ^{de} E. a	De Raampoort. Schilderij van W. J. van Troostwijk.	<i>J. J. C. Biesmans Simons.</i>
137. 1760*.	De Buitensingel zuidwestwaarts van de Raampoort. Teekening door D. Verrijk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
138. 1776.	De vernieuwde voorgevel der Raampoort. Teekening door J. de Witte.	»
139. 1760*.	Het Bolwerk Sloten en de Manege. Teekening door P. van Liender.	»
140. 1664.	Het Leidschebosch, tijdens den bouw van de Leidschepoort. Teekening door van Kessel.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
141. 1765*.	De Leidschepoort van de Baangracht, vóór 1772. Door C. Philips Jz.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
142. 1760*.	De Leidschepoort van den Buitensingel. Teekening door D. Verrijk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
143. 1840.	Het bolwerk Schinkel (waarop het zoogenoemde Roodde dorp). Teekening door H. G. ten Cate.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
144. 17 ^{de} E.	De Weteringpoort van buiten. Teekening door Leupenius.	»
145. 19 ^{de} E.	Gezicht op de Weteringpoort van buiten, uit het Westen. Teekening door P. G. Westenberg.	<i>Jb. de Vos Jbz.</i>
146. 18 ^{de} E.	De Weteringpoort van binnen. Teekening in kleuren.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
147. 19 ^{de} E. a	Gezicht van de Mennonietensloot naar den Stadswal bij de Weteringpoort. Teekening door J. Hulswit.	<i>Jb. de Vos Jbz.</i>
148. 19 ^{de} E. a	Het Polderhuisje aan de Wetering. Teekening door J. Hulswit.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
149. 18 ^{de} E.	De Buitensingel bij de Weteringpoort. Teekening door J. de Beijer.	»
150. 1875.	De Buitensingel bij de Weteringpoort. Teekening in kleuren door J. D. Veltens.	»
151. 1760*.	De Buitensingel bij de Utrechtschepoort. Teekening door J. de Beijer.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
152. 1760*.	De Utrechtschepoort van den Buitensingel uit het Westen. Teekening door D. Verrijk.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
153. 1764.	De Utrechtschepoort van de Utrechtschestraat. Gekleurde gravure door C. Philips Jz.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
154.	1817.	Het Drilveld en de Schans bij de Reguliersgracht. Twee teekeningen door G. Lamberts.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
155.	1770*.	De Utrechtsche poort van den Stadswal. Teekening door J. de Beijer.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
156.	1780*.	De Utrechtsche poort van de Ossenmarkt. Teekening. In het verschiep ziet men het huis, waar Mevrouw Wattier Ziesenis later heeft gewoond.	»
157.	1790*.	Gezicht op de Varkenmarkt. Twee teekeningen door J. Buys en R. Vinkeles.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
158.	1825*.	Gezicht op de Utrechtsche poort van den Buitensingel uit het Oosten. Teekening in kleuren.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
159.	1816*.	De »Hoogesluis» van den Binnen-Amstel te zien. Teekening door G. Lamberts.	<i>D. Henriques de Castro Mz.</i>
160.	1663*.	De »Hoogesluis» tijdens den bouw, van den Binnen-Amstel gezien. Ets door A. Bloteling.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
161.	17 ^{de} E.	Gezicht van de »Hoogesluis» naar buiten. Teekening door Rembrandt.	<i>Jac. de Vos Jacz.</i>
162.	17 ^{de} E.	Gezicht van de »Hoogesluis» naar buiten. Teekening door Leupenius.	<i>Museum Fodor.</i>
163.	18 ^{de} E.	Gezicht van de »Hoogesluis» naar buiten. Gravure door M. Pool.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
164.	1700*.	De Weesperpoort, van de »Hoogesluis».	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
165.	1825*.	De Weesperpoort zonder torenspits. Steendruk. Deze spits is verwijderd bij het bouwen van den optischen telegraaf, welke toestel door het volk bij de omwenteling in Nov. 1813 werd vernield.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
166.	1780*.	Het Weesperplein.	»
167.	1680*.	De Schans tusschen de Weesper- en de Muiderpoort. Twee etsen door Valck.	»
168.	17 ^{de} E.	De oude Muiderpoort. Teekening door J. van Call.	<i>D. Henriques de Castro Mz.</i>
169.	1760*.	De oude Muiderpoort, van de Roomtuinjtes gezien. Teekening in kleuren.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
170.	18 ^{de} E.	Gezicht op de oude Muiderpoort, van de Schans bij de Heertjeslijnbaan. Teekening in kleuren.	»
171.	18 ^{de} E.	Gezicht op de nieuwe Muiderpoort, van het Stads-Kanon-Magazijn. Teekening met de pen.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
172.	1771.	De nieuwe Muiderpoort, van den Buitensingel gezien. Teekening door H. Keun.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
173.	1756.	Gezicht bij het sluisje aan het einde van den Kadijk. Teekening door Tavernier.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
174.	18 ^{de} E.	Het Funen. Teekening door J. de Graan.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

GEZICHTEN BINNEN DE STAD.

175.	18 ^{de} E.	De Nieuwevaart en de Oosterkerk. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
176.	1780*.	De Nieuwe-Rapenburgergracht (thans het Entrepot-dok) en de Noordzijde der Plantage. Teekening in kleuren.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
177.	17 ^{de} E.	Verschillende afbeeldingen van het dorp Houtewaal of Outewaal, dat tusschen 1658 en 1664 binnen de Stad is gekomen, thans de Plantage.	»
178.	1765*.	Gezicht uit de Plantage Middellaan naar de Muiderpoort. Teekening door C. Philips Jz.	<i>D. Henriques de Castro Mz.</i>
179.	18 ^{de} E.	Gezicht in de Plantage, uit de Badlaan dwars over de Middell-	

No.	Tijd.		Eigenaars.
180.	18 ^{de} E.	laan naar den koepel aan 't Keerweer. Teek. Gezicht van de Plantage-Prinsengracht bij de Middellaan naar het Luthersche Weeshuis, vóór de stichting van het Werkhuis. Teekening door Keun.	<i>D. Henriques de Castro Mz.</i>
181.	18 ^{de} E.	De Nieuwe Stads-Herberg in de Plantage. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
182.	18 ^{de} E.	De Muidergracht van de Nieuwe-Heerengracht te zien. Teekening door C. Pronk.	»
183.	1710*.	Gezicht van de »Hoogesluis» naar de Blauwbrug. Gravure door Stoopendaal, in 2 bladen.	»
184.	1816*.	Gezicht van de »Hoogesluis» naar de Blauwbrug. Teekening in kleuren door G. Lamberts.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
185.	17 ^{de} E.	»Huys op de hoek van de Binnen-Amstel en Kerkstraat.» Teekening door J. S.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
186.	1816*.	Gezicht van de Nieuwe-Prinsengracht over den Stadsmetseltuin naar den Rasphuismlen. Teek. door G. Lamberts.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
187.	1625.	Het »Naerder Veer» aan den toenmaligen Buiten-Amstel (bij de tegenwoordige Nieuwe-Heerengracht). Ets door R. Zeeman.	»
188.	1650*.	De oude Stadswal aan de Plauwbrug. Pentek. (door Sorch?)	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
189.	1650*.	Gezicht van de Blauwbrug, kort vóór de laatste vergrooiting. Teekening door P. van Haagen.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rosenberg.</i>
190.	1660*.	De Blauwbrug en nabijgelegen buurt tijdens de uitlegging der Stad in 1658—1664. Drie etsen door A. Bloteling naar J. Ruisdael.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
191.	1675*.	Gezicht van de Blauwbrug naar de »Hoogesluis», na de uitlegging der Stad. Teekening door J. van Call.	<i>D. Henriques de Castro Mz.</i>
192.	17 ^{de} E. c	Gezicht van de Blauwbrug naar de Halvemaansbrug. Etsdruk in kleuren door Teyler.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
193.	1800*.	Gezicht op het 's Gravelandsche Veer. Twee teekeningen door J. Cats.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
194.	1740.	Gezicht van de Halvemaansbrug naar de Doelenbrug. Teekening in kleuren.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
195.	1780*.	Gezicht van de Halvemaansbrug naar den Munttoren. Ets op glas door Zeuner.	<i>J. Charles Soisson.</i>
196.	1770*.	Gezicht van de Kistenmakersgracht langs den Kloveniersburgwal naar de Nieuwmarkt. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
197.	1757*.	Het Rondeel van de »Muntsluis» gezién, vóór de verbouwing. Teekening door J. de Beijer.	<i>H. L. Rompel.</i>
198.	1780*.	Het Rondeel van de »Muntsluis» gezien, na de verbouwing. Gravure door de Coppier.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
199.	1610*.	Gezicht van den wal bij het Rondeel op den toenmaligen Buiten-Amstel. Teekening door S. de Vlieger.	»
200.	1710*.	Gezicht op »de Schapenmarkt naar den Regulierstoren, de Munt en een gedeelte der Doelensluis». Gravure door H. de Leth, in twee bladen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
201.	1760*.	Gezicht van de Oude-Turfmarkt naar den Munttoren. Teekening door J. de Beijer.	»
202.	1820*.	Panorama van den Munttoren naar het Zuiden. Gekl. Grav.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
203.	1850*.	Panorama van den Munttoren naar het Zuiden. Steendruk.	»
204.	1850*.	Panorama's van den Zuiderkerkstoren. Twee Steendrukken.	»
205.	1725*.	Gezicht van de »Bosjessluis», langs den Kloveniersburgwal naar den Kloveniersdoelen. Gravure in twee bladen.	»
206.	1756.	Gezicht van de »Bosjessluis», langs het Trippenhuys naar de Nieuwmarkt. Teekening in kleuren door J. de Beijer.	»
207.	1816*.	De St. Antoniesluis. Teekening in kleuren door G. Lamberts.	<i>H. L. Rompel.</i>
208.	1780*.	De Hoek van den Binnenkant en de Kalkmarkt. Teekening in kleuren door R. Vinkeles.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

No.	Tijd.		Eigen aans.
209.	17 ^{de} E.	Gezicht van het 's Gravenhekje op den Montelbaanstoren en de Oude-Schans, met den Zuiderkerkstoren in het verschiet. Schilderij van Beerestraaten.	<i>J. H. Molkenboer.</i>
210.	1780*	De Schreierstoren van de Gelderschekade gezien. Teekening in kleuren.	<i>H. L. Rompel.</i>
211.	1820.	Het Oude-Zijds-kolkje. Teek. door P. Barbiers.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.
212.	1818.	De Oude-Zijds-Achterburgwal bij de Monnikenstraat. Teekening door G. Lamberts.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Het beeldje op den hoek der straat wijst aan, dat de monniken, die hier tot 1578 hun klooster hadden, tot de orde der Minderbroeders behoorden.	
213.	1660*.	Het O.-Z.-Heeren-Logement van de Fluweelenburgwal gezien. Gravure.	»
214.	1744.	De Grimburgwal en het O.Z. Heeren-Logement. Teekening door J. de Bosch.	»
215.	1874.	Het O.-Z.-Heeren-Logement. Schilderij door J. A. Rust.	<i>P. L. Posthumus.</i>
		De slooping van het Oude-Zijds-Heeren-Logement had in het aangewezen jaar plaats.	
216.	1820*.	Panorama van den Oudekerkstoren naar het Westen. Ge- kleurde Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
217.	1850*.	Gezicht van de Nieuwebrug langs het Damrak. Steendruk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
218.	17 ^{de} E. <i>a</i>	Gezicht van den Dam naar het Damrak, bij winter. Teekening door H. Pothoven.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
219.	17 ^{de} E.	Gezicht van den Dam naar het Damrak. Schilderij door Jacob Ruisdael.	<i>Museum Boymans,</i> te Rotterdam.
220.	17 ^{de} E.	De Dam in de 16 ^{de} eeuw, met het oude Stadhuis en de Waag. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
221.	18 ^{de} E.	De Dam in het begin der 17 ^{de} eeuw. Gravure.	»
222.	1625*.	De Dam met het oude Stadhuis en de Waag. Teekening door J. Doomer.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.
223.	1790*.	De Dam met de Waag en het oude Stadhuis, na het afbreken van de torenspits.	<i>Dr. D. van Lankeren Matthes.</i>
224.	1648*.	De Dam, zoo als deze zich vertoond zou hebben na de voltooiing van den Toren der Nieuwekerk. Ets door J. van der Ulft.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
225.	17 ^{de} E. <i>b</i>	De Dam, van de zijde der Kalverstraat naar de Nieuwe Kerk te zien. Schilderij door J. van der Heyde, gestoffeerd door A. van der Velde.	<i>J. F. van Lennep.</i>
226.	1680*.	De Dam, zonder den ontworpen toren, Ets door J. Kip.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
227.	1710*.	De Dam. Gravure in twee bladen door Nic. Visser.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
228.	1743.	De Dam. Gravure door J. C. Philips.	»
229.	1780.	Gezicht op den Dam, van het Damrak naar de Beurssteeg, met de achterzijde van de Waag en den voorgevel van het Huis onder 't Zeil. Schilderij door Paul Constantijn la Fargue.	<i>Halverhout,</i> te Vlissingen.
230.	18 ^{de} E. <i>c</i>	De Dam. Gravure door M. Maçon.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
231.	1835.	De Dam, vóór het bouwen van de nieuwe Beurs. Teekening door A. Wijnantz.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.
232.	1850*.	De Dam na de voltooiing van de nieuwe Beurs. Steend.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
233.	1850*.	Gezicht, genomen van den Paleistoren, op het Oostelijk gedeelte der Stad. Steendruk.	»
234.	1819.	Twee poortjes op den Vijgendam, het een toegang gevende tot de Vischmarkt, het ander tot de Beurs. Teekeningen in kleuren door G. Lamberts.	<i>H. L. Rompel.</i>
235.	18 ^{de} E.	De St. Pieters- of Vischpoort, van de zijde van het Rokin. Teekening.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.

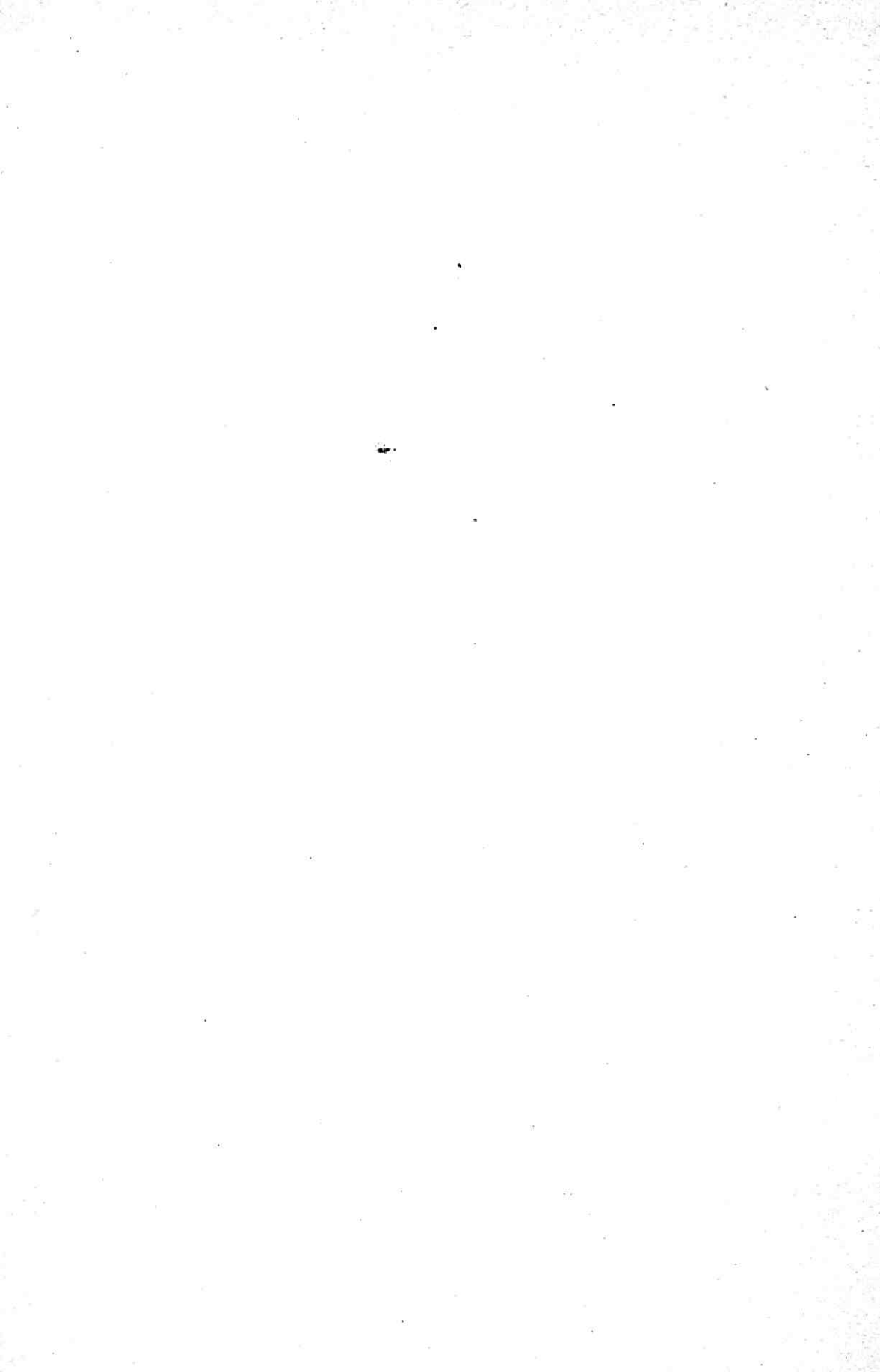
No.	Tijd.		Eigenaars.
236.	1620*.	Het »Rockin mette Beurs". Ets door R. Zeeman.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
237.	1820*.	Gezicht op de Beurs. Teekening in kleuren.	<i>G. A. Heineken.</i>
De teekenaar heeft zich de vrijheid veroorloofd om op de oostzijde van het Rokin een breedten, belommerden weg voor te stellen.			
238.	1657.	Het Rokin bij de Nieuwe-Zijdskapel. Teekening door A. van Beerstraaten.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
239.	1785.	Het Rokin bij het Rotterdammerveer. Teekening door J. Cats.	»
240.	1760*.	Het Rokin, van de Olieslagersteeg naar de Beurs. Gravure door H. Spilman.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
241.	19 ^{de} E.	De »Osjessluis" in 1526. Teekening naar oude bescheiden.	<i>H. L. Rompel.</i>
242.	1627.	De »Osjessluis" in het begin der 17 ^{de} eeuw. Teekening door R. Roghman.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
243.	1779.	Het gedeelte der Kalverstraat bij den Dam en den Jonge-Roelensteeg. Schilderij door Jacob Ouwater.	<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
De schilderij stelt o. a. voor de toenmalige logementen de Graaf van Holland en 't Hof van Holland, het laatste ter plaatse van het societeitsgebouw van Doctrina et Amicitia. Daartusschen ziet men het bibliopolium Hugo Grotius, achtereenvolgens bewoond door eenige beroemde boekverkoopersfirma's, als Clement de Jonge (den bekenden plaatsnijder), Wetstein, Tirion, enz. Destijds was aldaar ook een kantoor gevestigd van de „Generaliteits-Loterije," zooals de schilderij aanwijst.			
Is. Tirion heeft voor genoemd huis het borstbeeld van Grotius doen plaatsen. Hij had het medegebracht van zijne vorige woning op den Nieuwendijk bij den Dam.			
Vroeger, tijdens Wetstein, zag men daar, behalve het nog bestaande opschrift: DVM TERITVR COS enz., een steen afgebeeld, waarop een wet- of slijpsteen, met het jaartal 1728 en de woorden: „de Wetsteen". Deze steen is nu gemetseld in den voorgevel van een huis in de Jonge-Roelensteeg.			
244.	1824.	De Kalverstraat in het begin onzer eeuw. Twee gravures door A. Lutz, naar teekeningen door A. Toselli en C. de Kruyf.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
245.	1617.	Het Boerenverdriet (het voormalige sluisje tusschen 't Spui en den Singel) aan het Spui. Teek. door J. Stellingwerf.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
246.	1817*.	De Boommarkt, van het Spui gezien. Teek. door G. Lamberts.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
247.	1817.	De Bloemmarkt en de Pijpenmarkt. Twee teekeningen door G. Lamberts.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
248.	1760*.	De Nieuwe-Zijds-Voorburgwal bij het Postkantoor, met een gedeelte van het Stadhuis en den onvolmaakten toren der Nieuwe Kerk. Teekening.	<i>Dr. D. van Lankeren Matthes.</i>
249.	17 ^{de} E.	De oude Haarlemmersluis. Teekening door M. Hobbema.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
250.	18 ^{de} E.	De Martelaarsgracht. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
251.	1620*.	De »Rowaensche Kaey". — de Appelmarkt — het Utrechtsche Veer en het Leidsche Veer (vier grachten van den Singel). Etsen door R. Zeeman.	»
252.	1790.	Het Leidsche Veer. Teekening door J. Cats.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
253.	18 ^{de} E.	De »Torensluis" met den Jan Roodenpoortstoren. Schilderij door Renard.	<i>G. v. d. Wouden.</i>
254.	18 ^{de} E.	De Jan Roodenpoortstoren uit het Zuiden gezien. Schilderij.	<i>F. Rendorp.</i>
255.	1720*.	De Singel, ziende naar de Luthersche Nieuwe Kerk en Jan Roodenpoortstoren. Grav. door J. Schenk, in 2 bladen.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
256.	18 ^{de} E.	De Haringpakkerstoren van den Singel gezien. Schilderij.	<i>F. Rendorp.</i>
257.	1700*.	»Gesigt van de geweese brouwerij 't Klaverblad op de hoek van Cingel en brouwersgragt, een gedeelte van de Vismarkt en haerlemmer Schutsluys". Teekening.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
258.	1650.	De Heerengracht bij de Driekoningstraat (?) Teekening door A. van Beerstraaten.	»

- No. Tijd. De Heerengracht bij de Warmoesgracht. Teekening door C. Pronk. Eigenaars.
D. C. Meijer Jr.
259. 18de E. Het afgraven van de stadsvest (op de hoogte waar thans de bocht van de Heerengracht is), omstreeks het huis van het geslacht Huydecooper, thans Singel 548. De Regulierstoren vertoont zich op den achtergrond. Ets door A. Bloteling naar Ruisdael. R. W. P. de Vries.
260. 1660.* De Heerengracht, van de Leidschestraat naar de Spiegel- en Vijzelstraten te zien. Gravure door H. de Leth, in twee bladen. J. J. H. Leonhardt.
261. 1710.* De Heerengracht aan den hoek der Spiegelstraat. Schilderij van J. Ekels. Mev. de Wed. van Eeghen, geb. Labouchère.
262. 1726. De Heerengracht, van de Vijzelstraat naar de Spiegelstraat. Twee Schilderijen van Gerrit Berckheiden. Jhr. Dr. J. P. Six.
Mw. Douarière A. L. A. van Loon, geb. van Winter.
- Op deze schilderijen heeft Vondel het vers gemaakt.
Berckheide maekt de Heeregracht
Naer 't leven, waerdigh om t'aenfhouwen.
Koop schilderkuuft, vernij het bouwen.
Waerom? 't is Franche middernacht.
Dus wacht op eenen heldren morgen.
In huisbou fteken moeite en zorgen.
- 263 1672. De Heerengracht bij de Amstel. Teekening. D. C. Meijer Jr.
264. 1750. De Heiligeweg (de weg van Amsterdam naar Sloten) in 1630. Twee teekeningen door J. Stellingwerf. Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.
- Deze teekeningen stellen het geleelte van den Heiligenweg voor ter plaatse waar thans de Keizersgracht en de Prinsengracht de Leidschestraat doorsnijden.
265. 18de E. »'t Moolepad met de klokgieterij en het zoogenaamde Scherm- school, zoo als 't geweest is anno 1626." Teekening. »
266. 18de E. »'t Moolepad in Amsterdam met de Lijnbaan, zoo als 't geweest is anno 1615." Teekening. »
267. 18de E. De Keizersgracht, van de Westermarkt naar de Leliesluis gezien. Teekening door de Moucheron. J. W. Warfbain te Rheden.
268. 18de E. De Keizersgracht ter hoogte van de bocht tusschen de Harten- straat en Leliegracht, naar de Westermarkt te zien. Ets op glas door Zeuner. J. Charles Soisson.
269. 1781. De Keizersgracht bij de Leliegracht. Teekening in kleuren. R. W. P. de Vries.
270. 18de E. De Eenhoornsluis. Ets door R. Zeeman D. C. Meijer Jr.
271. 1620.* De Prinsengracht met de Westerkerk. Schilderij door J. van Kessel. Museum Boymans, te Rotterdam.
272. 17de E. De Goudsbloemsgracht (het Fransche Pad). Teekening in kleu- ren door G. Lamberts. J. L. G. Rieke.
273. 1816. De Goudsbloemsgracht in 1853 en de Willemstraat (de voor- malige Goudsbloemgracht) in 1863. Steendruk. R. W. P. de Vries.
274. 1863. Gezicht op den hoek van de Brouwersgracht bij de Baan- gracht naar de Haarlemmerpoort. Schilderij op koper door J. Ouwater. Gebr. van Houtum.
275. 1780.

AFDEELING II.
REGEERING.

Gy Vaders, die ten top van Staetbewint geheven,
In Gijsbrechts waterstad, zoo ver de kielen streven
Een liefelijken geur van uw rechtvaerdigheid,
En onbesproken zorg en trou, door 't aetrijck spreit,
. . . . .
Legt eens de staet zorg af, die uwe dagen flijt,
Nu mijne zangeres in deze vrengdetyt...
Haer vredeverzen legt voor 't outer van uw voeten.

ANTONIDES.

GEBOUWEN TEN DIENSTE DER STEDELIJKE REGEERING EN ADMINISTRATIE.

No.	Tijd der vervaardiging.	Eigenaars.
276.	19 ^{de} E. Plan van den Dam en Plattegrond van het oude Stadhuis in 1639, naar de oorspronkelijke teekeningen van C. Danckertz, door A. Oltmans.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
277.	17 ^{de} E. Het oude Stadhuis, met den hoogen, spitsen toren. Gravure door C. J. Visscher.	»
278.	17 ^{de} E. Het oude Stadhuis, met den hoogen, spitsen toren. Oude Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
279.	17 ^{de} E. Het oude Stadhuis, met verlaagde torenspits. Teekening in kleuren.	<i>D. Henriques de Castro Mz.</i>
280.	17 ^{de} E. <i>b</i> Het oude Stadhuis, met verlaagde torenspits. Teekening.	<i>G. A. Bunte.</i>
281.	19 ^{de} E. <i>a</i> Het oude Stadhuis, zonder torenspits. Schilderij.	<i>G. van der Velde.</i>
282.	17 ^{de} E. <i>b</i> Het oude Stadhuis, bij winter. Schilderij door Jan Beerstraaten.	<i>Museum Boymans, te Rotterdam.</i>
283.	17 ^{de} E. Het oude Stadhuis. Teekening door Willem Schellinks.	<i>Museum Fodor.</i>
284.	18 ^{de} E. <i>c</i> Het oude Stadhuis, zonder toren. Teekening door C. Buys, naar Saenredam.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
285.	1800*. Het oude Stadhuis, zonder toren. Prentteekening door A. van den Bosch, naar W. Schellincks.	<i>J. G. de Groot Jamin. Jr.</i>
286.	17 ^{de} E. De bouwval van het eerste Stadhuis op den Dam, na den brand van 1652. Teekening.	<i>H. L. Rompel.</i>
287.	1643. Ontwerp voor een nieuw Stadhuis, door C. de Rije. Grondteekening van het op te richten gebouw en van het omringend terrein.	<i>Akad. Biblioth., te Leiden.</i>
Dit ontwerp is niet voltoerd, evenmin als dat onder N ^o . 288 vermeld, wijl dat van Jacob van Campen de voorkeur verwierf.		
288.	17 ^{de} E. <i>b</i> Ontwerp voor een nieuw Stadhuis door Philips Vingboons.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
289.	1648. Zilveren troffel, waarmede Jacob de Graeff den eersten steen aan het Stadhuis heeft gelegd.	<i>H. C. Brandt, te Nijmegen.</i>
Op het handvat staat gegraveerd: „Jacob de Graeff, den eersten steen van 't Amsterdams Stadhuis geleght hebbende met dezen troffel op den XXVIII Oct. A ^o . 1648 heeft denselven vereert aen Philips de Vos, Stads meester-metselaer, die hem daerin geholpen ende bijgestaan hadde.” Op het blad staat: „Phiips de Vos.”		
290.	1648. Schootsvel en zilveren troffel, gebruikt bij het leggen van den eersten steen aan het Stadhuis.	<i>Fam. de Graeff.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
291.	1648.	Gouden penning, bij het leggen van den eersten steen aan het Stadhuis, vereerd aan den zoon van Burgemeester de Graeff. <i>Van Loon, Besch. v. Ned. Hist.-Penningen</i> , II, 332.	<i>Fam. de Graeff.</i>
292.	1655.	Zilveren lampetschotel en kan, gebruikt bij de statelijke inbezitneming van het Stadhuis. In het midden van den schotel staat het wapen der Stad, en om den rand prijken de namen en wapens van Joan Huydecoper, Jan van de Poll, Hendrik Dirck Spiegel en Corn. de Graeff. Op de kan vindt men de namen en wapens van Nic. Tulp en Corn. van Dronckelaer. <i>Stad Amsterdam.</i>	<i>Stad Amsterdam.</i>
293.	1655.	Zilveren penning op de statelijke inbezitneming van het Stadhuis. <i>Van Loon</i> , II, 399. 4. Het kantschrift bevat de namen der Regeeringsleden: Corn. de Graeff, Joh. Huydecoper, Hendr. Dirckz. Spiegel, Simon van Hoorn, Corn. Witsen, Nicol. Tulp.	<i>Jo. de Vries Jzn.</i>
294.	1655.	Zilveren penning op dezelfde plechtigheid. <i>Van Loon</i> II, 399. 2.	<i>Jo. de Vries Jzn.</i>
295.	1655.	Zilveren penning op dezelfde plechtigheid. <i>Van Loon</i> II, 399. 3.	»
296.	1855.	Bronzen penning op het Stadhuis, thans Paleis, ter herinnering, dat dit gebouw twee eeuwen vroeger werd voltooid. De penning is vervaardigd door J. Wiener.	»
297.	17 ^{de} E.	Het Stadhuis op den Dam. Kartonwerk.	<i>J. G. Nahuysen</i> , te Utrecht.
298.	18 ^{de} E.	Het Stadhuis op den Dam. Kartonwerk.	<i>Joh. Hilman.</i>
299.	1833.	De voorgevel van het Koninklijk Paleis (voorm. Stadhuis). Kartonwerk, op $\frac{1}{5}$ der ware grootte, door P. J. Brouwer.	»
300.	1663.	»Afbeelding van 't Stadthuys van Amsterdam, in dartigh coepere Plaat, geordonneert door Jacob van Campen en geteekent door Jacob Vennekool. Amst. bij Frederick de Widt. — De voornaemste Statuen ende Ciraten van 't konstryck Stadthuys van Amsterdam, 'tmeeste in marmer gemaekt door Artus Quellinus, Beeldhouwer der voorsegde Stadt. Amst. bij Frederick de Witt. 1665." Twee folio deelen in één band met Gravuren.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
301.	17 ^{de} E.	De Voorgevel van het Stadhuis door Stalpaert, bij N. Visscher.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
302.	17 ^{de} E.	Het Stadhuis. Ets door G. Udemans.	»
303.	1655.	Het Stadhuis te Amsterdam. Teekening in roet door J. van der Ulft.	<i>Fred. Muller.</i>
304.	1700*.	De Voorgevel van het Stadhuis. Gravure door L. Scherm.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
305.	18 ^{de} E.	Het Stadhuis. Teekening door P. van Liender. Mevr. de Wed. <i>de Beaufort</i> , geb. <i>Stoop</i> , te Utrecht.	»
306.	18 ^{de} E.	Het Stadhuis. Teekening door H. Spilman.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
307.	1764.	Het Stadhuis. Teekening door R. Vinkeles. Mevr. de Wed. <i>de Beaufort</i> , geb. <i>Stoop</i> , te Utrecht.	»
308.	19 ^{de} E.	Het Stadhuis, als Koninklijk Paleis, in 1808, Gravure door L. Portman.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
309.	1811.	Het Stadhuis, als Keizerlijk Paleis. Gravure door L. Portman, naar eene teekening van Milats.	<i>C. Poortenaar.</i>
310.	17 ^{de} E.	Zijgevel en Achtergevel van het Stadhuis. Twee Gravures door Stalpaert, bij N. Visscher.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
311.	1700*.	Zijgevel en Achtergevel van het Stadhuis. Twee Gravures door L. Scherm.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
312.	1775.	Het Stadhuis, van den Dam en van de Stilsteeg te zien. Twee teekeningen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
313.	1720.	»Meeting en uytteekening van de Atlaskloot" op het Stadhuis, door P. van Berendregt.	»

No.	Tijd		Eigenaars.
314.	17 ^{de} E.c	Afbeeldingen der houten modellen voor de in 1690 ontworpen nieuwe bekapping der Groote Zaal. 7 Platen in een band.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
315.	18 ^{de} E.a	De Burgerzaal. Teekening in kleuren door Moucheron.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
316.	1720*	De Burgerzaal. Ets zonder naam van den graveur.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
317.	1790*	De Burgerzaal. Gravure door R. Vinkeles.	»
318.	1793.	De Schepenskamer. Gravure door W. Kok.	»
319.	1790.	De Raadkamer. Gravure door N. v. d. Meer.	»
320.	1820.	Het tegenwoordig Stadhuis op den O.-Z.-Voorburgwal (vroeger het Prinsenhof). Teekening in kleuren door G. Lamberts.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
321.	17 ^{de} E.	Het Zeerecht. Ets door R. Zeeman.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
322.	18 ^{de} E.	Het Zeerecht. Teekening door H. Schouten.	»
323.	18 ^{de} E.	Het Accijnshuis aan de Oudebrug, vóór de verbouwing in 1638. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
324.	18 ^{de} E.	Het Accijnshuis, na de verbouwing. Gravure.	»
325.	1816*.	De Stads-Schuitenmakerswerf. Teekening in kleuren door G. Lamberts.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
326.	18 ^{de} E.a	De Stads-Steenhouwerij aan het Molenpad in 1651. Teekening door A. Rademaker.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
327.	19 ^{de} E.	De Stads-Steenhouwerij in de 17 ^{de} Eeuw. Teekening.	<i>H. L. Rompel.</i>
328.	1816.	De Stads-Stratenmakerswerf. Teekening in kleuren door G. Lamberts.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
329.	19 ^{de} E.a	Het Stads-Raffineerhuis. Teekening.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
330.	1817.	De Aschbelt, bij de Lepelstraat. Teekening in kleuren door G. Lamberts.	<i>H. L. Rompel.</i>

HERINNERINGEN AAN REGEERINGSLEDEN EN HUNNE HUISGEZINNEN.

331.	1632.	Portret van Jacob Backer, Burgemeester 1632—1635. Schilderij.	<i>Jhr. Mr. C. H. Backer.</i>
332.	1639.	Portret van Willem Backer, overl. 1652. Burgemeester 1642—1652. Schilderij door J. van Mieris.	»
333.	1647.	Gouden keten, door den Doge van Venetië, Francesco Molino, geschonken aan Burgemeester Willem Backer, bij de verheffing van dezen Amsterdamschen patriciër tot Ridder van St. Marco.	»
		<i>De Jonge, Nederland en Venetië, blz. 239.</i>	
334.	17 ^{de} E.	Portret van Cornelis Backer, zoon van Willem Backer. Schilderij door J. van Mieris.	»
		<i>Corn. Backer heeft als kind, den 20 Juli 1647, den eersten steen gelegd aan den toren der Nieuwe Kerk. Van dezen torenbouw, die nooit voltooid werd, was zijn vader de grootste voorstander.</i>	
335.	1737.	Gouden penning ter eere van het vijftigjarig huwelijksfeest van Jan Backer en Anna Catharina ten Grootenhuys.	»
336.	18 ^{de} E.	Portret van Willem Bardes, eersten Burgemeester na de omwenteling van 1578. Gravure door J. Houbraken.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
337.	1780*	Portret van Marten Adriaan Beels, Burgemeester in 1762 en vervolgens. Schilderij.	<i>L. M. Beels van Heemstede.</i>
338.	18 ^{de} E.	Portret van Egidius van den Bempden, Burgemeester 1719—1735. Gravure door J. Houbraken.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
339.	1729.	Zilveren penning op het vijf-en-twintigjarig huwelijk van Burgemeester van den Bempden met Aegie Hooft Gerritsdr.	<i>P. L. Posthumus.</i>
340.	18 ^{de} E.	Portret van Burgemeester Coenraed van Beuningen, Burgemeester in 1669 en verv. Gravure door J. Houbraken.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
341.	1687.	Koperen penningplaat ter eere van Coenraed van Beuningen, bij zijn zesde burgemeesterschap. <i>Van Loon</i> , III, 19.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
342.	1687.	Zilveren penning ter eere van Coenraed van Beuningen.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
343.	1560.	Portret van Mr. Pieter Bicker, geb. 1497. Schilderij.	Jhr. <i>H. J. Bicker.</i>
344.	1560.	Portret van Anna Codde, echtgenoot van Mr. Pieter Bicker, gehuwd in 1522. Schilderij.	»
345.	1550*.	Portret van Jacob Bicker, vermoedelijk de Thesaurier, jonger broeder van den onder n ^o . 343 genoemde, † 1587.	»
346.	1573.	Portret van Pieter Pietersz. Bicker, geb. 1522, zoon van Pieter Bicker, gehuwd in eersten echt met Elisabeth Banninck. Schilderij.	»
347.	1683.	Portret van Gerrit Bicker, Burgemeester in 1603, vader van de Gebroeders Bicker, vermeld onder 349, 351 en 352, † 1604. Schilderij.	»
		Hij was de eerste inschrijver op de negotiatie voor de Oost-Indische Compagnie.	
348.	1583.	Portret van Aleyt Boelensz.-Loen, echtgenoot van Gerrit Bicker, † 1630. Schilderij.	»
349.	19 ^{de} E.	Portret van Dr. Andries Bicker, Heer van Engelenburg, Burgemeester sedert 1627, doch in 1650 op verzoek van Prins Willem II uit de Regeering verwijderd. Geb. in 1597, † 1652. Schilderij. Kopij van de Schilderij van v. d. Helst op 's Rijks Museum.	»
350.	19 ^{de} E.	Portret van Gerard Bicker, Heer van Engelenburg, geb. 1623, zoon van Burgemeester Andries Bicker, opvolger van Pieter Cornz. Hooft als Drost van Muiden. Schilderij. Kopij naar de Schilderij van v. d. Helst op 's Rijks Museum.	»
351.	17 ^{de} E.	Portret van Cornelis Bicker, Heer van Swieten, geb. in 1593, Burgemeester in 1646. In 1650 werd hij op verzoek van Prins Willem II uit de Regeering verwijderd, doch in 1654 herkozen. Hij is reeds in het laatstvermelde jaar gestorven. Schilderij.	»
352.	17 ^{de} E.	Portret van Dr. Jan Bicker, Burgemeester in 1653, Bewindhebber van de Oost- en de West-Indische Compagnie, broeder van de Burgemeesters Andries en Cornelis Bicker en schoonvader van den Raadpensionaris Jan de Witt. Schilderij.	»
		Als kind heeft deze Burgemeester den eersten steen gelegd van de Zuiderkerk in 1603. Geb. 1594, † 1653.	
353.	17 ^{de} E.	Portret van Agneta de Graeff, echtgenoot van Dr. J. Bicker. Schilderij.	»
		Zij was eene zuster van Burgemeester Cornelis de Graeff en geboren in 1603, gestorven in 1656.	
354.	17 ^{de} E.	Portret van den Raadpensionaris Johan de Witt, geboren in 1625, vermoord in 1672. Gravure door C. Hagen.	»
		Door zijn huwelijk met Wendela Bicker, geboren in 1636, overleden in 1668, was hij de schoonzoon van Burgemeester Jan Bicker.	

No.	Tijd.		Eigenaars.
355.	1655.	»Cedulle, volgen de welke op' bruijlofte van Wendela Bicker, en Mr. Johan de Witt genoodicht fullen werden de vrienden hieronder genoemt, tegens dingsdach den 16 ^e febr. 1655. S'middachs ten twee uijren in t' bruijlofts-huijs te wesen, omme precifelk voorde uijre bij' keure defer Stede Amftelredam geprefigeert, aenden dilch gefeten te werden." Zeven bladen met eenigszins verschillende gasten-lijsten en inventaris-aanteekeningen.	<i>Rijks-Archief.</i>
356.	1642.	Portret van Roelof Bicker, geb. 1609, Raad en Schepen der Stad sinds 1641, neef van Andries, Cornelis en Jan Bicker. Schilderij door B. v. d. Helst. Mevr. de wed. J. D. Waller, geb. Oyens.	»
357.	1640.	Portret van Agatha de Vlaening van Outshoorn, echtgenoot van Roelof Bicker, geb. 1619, gest. 1675. Schilderij door M. Mierevelt.	»
358.	1639.	Portret van den Hoofdman Jacob Bicker, broeder van Roelof en schoonzoon van Andries Bicker. Schilderij door J. Sandrart. Jhr. H. J. Bicker.	»
359.	1641.	Portret van Alida Bicker (echtgenoot van Jacob Bicker), geb. 1620, dochter van Andries Bicker. Schilderij door J. Sandrart.	»
360.	1639.	Portret van Hendrik Bicker, geb. in 1615, Schepen in 1645, gest. in 1650, broeder van Roelof en Jacob Bicker. Schilderij door J. Sandrart.	»
361.	1639.	Portret van Eva Geelvinck, echtgenoot van Hendrik Bicker, geb. in 1619, overl. 1698. Schilderij door J. Sandrart.	»
362.	1682.	Portret van Mr. Hendrik Bicker, geb. in 1649, Burgemeester 1713—1717, overl. in 1718, zoon van Hendrik Bicker (n ^o . 360). Schilderij door M. v. Musscher.	»
363.	1682.	Portret van Maria Schaep, echtgenoot van Burgemeester H. Bicker, dochter van Jan Bernd Schaep en Margaretha Backer. Schilderij door M. v. Musscher.	»
364.	1678.	Gouden penning aan Mr. Hendrik Bicker vereerd, toen hij in de Statenvergadering de tijding bracht van het sluiten van den Nijmeegschen vrede. Op den penning staan de wapens van de Generaliteit en van de Zeven Provinciën.	»
365.	1702.	Zilveren toegangspenning voor den Hortus Medicus, ten name van Hendrik Bicker.	»
366.	1723.	Wapenbord van Mr. Jan Berndt Bicker, Secretaris 1717, Schepen 1739, Drost van Muiden enz. (geb. 1695, † 1750), en Johanna Sara Pels, Andriesdr., geb. 1702, † 1791. Teek. door J. Stellingwerf.	»
367.	18 ^{de} E.c	Silhouette-portret van J. B. Bicker.	»
367*	1774.	Begrafenisbriefje van Jan Berndt Bicker. (28 Maart 1774).	»
368.	18 ^{de} E.	Portret van Hendrik Bicker, Schepen, zoon van Mr. J. B. Bicker (n ^o . 366), geb. in 1722, gehuwd in 1745, gest. in 1783. Schilderij.	»
369.	1783.	Begrafenisbriefje van Hendrik Bicker (29 Aug. 1783).	»
370.	18 ^{de} E.	Portret van Clara Maria Antoinette Magdalena Dedel, echtgenoot van Hendrik Bicker, geb. in 1727, overl. in 1778, dochter van Mr. Jan Hudde Dedel. Schilderij.	»
371.	18 ^{de} E.	Portret in pastel van Mr. Jan Bernd Bicker, geb. in 1746, overl. in 1812, Raad der Stad in 1781, later een der magistraten tijdens de Bataafsche-Republiek.	»
372.	18 ^{de} E.	Snuifdoos van schildpad, met goud gemonteerd, waarin de portretten van Mr. J. B. Bicker en zijne echtgenoot Catharina Six.	»
373.	1800*.	Portret van Mr. Henric Bicker, zoon van Mr. J. B. Bicker en van Catharina Six, geb. in 1777, overl. in 1834, lid der Municipaliteit in 1801, Ontvanger-generaal in 1809, Administrateur van 's Rijks schatkist in 1824. Schilderij.	»

- No. Tijd. Eigenaars.
374. 1800*. Portret van Wilhelmina Jacoba van Hoorn, echtgenoot van Henric Bicker, dochter van Burgemeester Q. W. v. Hoorn, geb. in 1776, overl. in 1853. Schilderij. Jhr. *H. J. Bicker.*
375. 18de E. Bokaal met het wapen van de fam. Bicker en een inscriptie op 't Collegie van 't zandpad naar Muiden, Naarden en Weesp. »
376. 1663. Twee Portretten: Joan Blaeu, (zoon van Willem Jansz. Blaeu), Schepen en Raad in 1651 en overleden 20 December 1673, en zijne echtgenoot Geertrui Vermeulen (gehuwd in 1634). Schilderij door J. de Bray. *Q. Blaauw.*
Blaeu heeft zich wereldberoemd gemaakt door zijne Atlassen. *Zie Afd. VII.*
377. 18de E. Zilveren penning in ivoeren doos, op het vijfentwintigjarig huwelijk van Gerrit Blaauw en Agneta van Heyst. »
378. 18de E. Blaauw's buitenverblijf Westerveld bij Velzen. Twee teekeningen door Corn. Troost. »
379. 18de E. Zilveren troffel, gebruikt bij het leggen van den eersten steen aan den stal en het pakhuis van Gerrit Blaauw, door zijn zoon Willem. »
380. 1791. Portret van Gerrit Blaauw, Burgemeester in 1811, geb. 8 Mei 1750, overl. 30 Juni 1825. Schilderij in pastel, door A. Diezer. »
381. 1791. Portret van Corn. Marg. Stadlander, echtg. van Gerrit Blaauw, geb. 1760, geh. 1786, overl. 1836. Schild. in pastel, door A. Diezer. »
382. 17de E. Geslachtslijst der Boelensen. *J. A. Alberdingk Thijm.*
Mr. Jacob van Lennep zegt, dat alle deftige Amsterdammers van het geslacht Boelens afstammen.
383. 1519. Portret van Andries Dirx Boelissen, geb. 3 Sept. 1455, † 1519, 15 maal Burgemeester, in wiens handen in 1497 Philip de Schoone den eed als »Prince ende Souvereyn Here" van Amsterdam aflegde. Schilderij. *Stad Amsterdam.*
384. 1564-1594. Manuscript van Allard Pieters Boelens, inhoudende o. a. »Hantvesten en Willekeuren concernerende principalicken de politicken ende Zeevarende neringe der Stede Amstelredamme, mitsgaders vele en verscheyden ralatiën, versaemt ende vergadert memorie van nacomelingen, toecomende jegenwoordig Allart Pieter Boelens, anno 1594." *Ger. A. Heineken.*
385. 1831. Portret van Jhr. Mr. Pieter Alexander van Boetzelaer, Burgemeester van Amsterdam in 1814. Schilderij door C. H. Hodges. *Stad Amsterdam.*
386. 1629. Portret van Jan Willemsz. Bogaert, Schepen, verbannen in 1629 wegens zijn verzet tegen de verdraagzaamheid ten aanzien der Remonstranten. Gravure door J. v. d. Velde. *R. W. P. de Vries.*
387. 1642. Portret van Abraham Boom, Burgemeester in 1625. Schilderij. *G. Hooft van Vreeland.*
Boom is geschilderd op zeven-en-zestigjarigen leeftijd. In 1638 was hij een der vier Burgemeesters, die Maria de Medicis te Amsterdam ontvingen.
388. 17de E. Portret van Dr. Cornelis Boom Abrz., Burgemeester in 1651. Schilderij door M. Mierevelt. »
389. 17de E. Portret van Maria van Schoonhoove, echtgenoot van Corn. Boom Abrahamsz. Schilderij door M. Mierevelt. »

- No. Tijd. Eigenaars.
390. 18de E. Alb. Coenr. Burgh. Gravure door J. Houbraken. *R. W. P. de Vries.*
Raad sedert 1619, Burgemeester van 1638—1643, Gezant in Denemarken en Moscovïë, vriend van Vondel.
-
391. 16de E. Portret van Joost Sybrantsz. Buyck, Schepen 1532—1547, Burgemeester in 1549, waarn. Schout in 1572, geb. 1506 overl. 1588. Schilderij. *Museum Boymans, te Rotterdam.*
Hij was een ijverig tegenstander der Hervorming.
-
392. 18de E. Portret van Mr. Willem Buys, Pensionaris der Stad sedert 1693. Teekening door A. Schouman. *R. W. P. de Vries.*
393. 19de E. Bronzen penning ter eere van Mr. Willem Buys, door Simon. *D. C. Meijer Jr.*
394. 1742. Zilveren penning op het vijftigjarig huwelijk van Mr. Willem Buys en Elisabeth Lestevenon. »
De naam Lestevenon, ook le Stevenon geschreven, stamt af van de Heerlijkheid Estevenon in Frankrijk, die weleer aan dit geslacht behoorde.
-
395. 1759. Jan Calkoen, Burgemeester in 1754. Grav. door J. Houbraken. *R. W. P. de Vries.*
-
396. 17de E. Portret van Frans Banningh Cock (»Kocq»), Raad in 1634, Schepen van 1637—1649, Burgemeester in 1650, overl. in 1654. Teekening. *D. C. Meijer Jr.*
-
397. 1700*. Portret van Ferdinand van Collen, Heer van Gunterstein, Gedeputeerde te velde tijdens den Spaanschen successie-oorlog. Burgemeester in 1727, geb. 1651. Schilderij door N. Maes. *H. D. Willink van Collen.*
398. 1747. Portret van Ferdinand van Collen oud 66 jaren, de Jonge, Burgemeester sedert 1743. Schilderij door P. T. de la Croix. »
399. 1756. Portret van Mr. Ferdinand van Collen Ferdinandsz., oud 48 jaren, Schepen in 1735. Schilderij door P. T. de la Croix. »
-
400. 1700*. Portret van Jan Corver. Gravure. *R. W. P. de Vries.*
401. 1716. Gouden penning ter eere van Jan Corver, gedurende vijftig jaren Lid van den Amsterdamschen Raad. Door D. Wijs. *Verv. v. Loon, N° 6.* Jhr. Mr. *H. Hoeufft van Velsen.*
402. 1716. Dezelfde penning van zilver. *Verv. v. L., N° 6.* *D. C. Meijer Jr.*
403. 18de E. Zilveren zegel van Gerrit Corver, Burgemeester. Jhr. Mr. *H. Hoeufft v. Velsen.*
404. 18de E. Wapens van Gerrit Corver en Magdalena Munter. Teekening met kleuren en uitgeknipten rand. »
-
405. 1624. Zilveren Trouwpenning van Pieter Jansen Dommer en Catharina van Beresteyn. Jhr. *Gijsb. Dommer van Poldersveldt, te Groesbeek.*
In de familie van den Schepen Dommer (1524) bestond de overlevering, dat het gebeurde ter „Heylige Stede” in haar midden had plaats gehad.
-
406. 1700*. Portret van Gerbrand Elias, geboren in 1652, Regent van 't Spinhuis en Raad der Stad in 1715. Schilderij. *G. P. Elias*
407. 1700*. Portret van Aletta de Bruyn, echtgenoot van Gerbrand Elias. Geboren in 1655. Schilderij. »

No.	Tijd.		Eigevaars.
408.	18 ^{de} E.	Portret van Mr. Pieter Elias, Secretaris der Stad in 1713. Geboren 17 Augustus 1688, overleden 17 November 1736. Schild.	<i>G. P. Elias.</i>
409.	18 ^{de} E.	Portret van Maria Philippina van Tongeren, echtgenoot van Mr. Pieter Elias, geboren 11 November 1700. Schilderij.	»
410.	18 ^{de} E.	Portret van Mr. Gerbrand Elias, Schepen en Raad der Stad, Bewindhebber der Oost-Indische Compagnie, geboren 10 Maart 1728, overleden 5 Februari 1769. Schilderij door D. van der Smissen.	»
411.	18 ^{de} E.	Portret van Magteline Henriëtte le Leu de Wilhem, echtgenoot van Mr. Gerbrand Elias. Geboren 29 December 1730, overleden 24 Januari 1797. Schilderij door D. van der Smissen.	»
412.	1779.	Portret van Mr. Pieter Elias, Baljuw en Dijkgraaf van Amstelland, Wethouder van Amsterdam (geboren 29 December 1756, overleden 20 December 1831) en Portret van Anna Elisabeth van Couwenhooven, zijne echtgenoot (geboren 3 Juni 1757, overleden 30 Augustus 1827). Schilderij in pastel door de la Croix.	»
—			
413.	1646.	Portret van Jan Cornelisz. Geelvinck, Schepen in 1624, Burgemeester in 1626. Geb. 1579, overl. 1651 Schilderij door Cor ^{us} . Jonson Londin ^{us} (Corn. Jansen van Keulen.)	<i>Stad Amsterdam.</i>
414.	1730*.	Portret van Lieve Geelvinck, Heer van Castricum en Cronenburg, Burgemeester 1720—1743. Gravure door J. Houbraken.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
—			
415.	18 ^{de} E.	Portret van Dirk Jansz. de Graeff, vriend van Prins Willem I, Burgemeester der Stad na de Reformatie in 1578, geb. in 1529, overl. in 1589 Gravure door J. Houbraken.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
416.	16 ^{de} E.	Houten gestoelte, door Prins Willem I gebruikt bij zijn bezoek aan Dirk Jansz. de Graeff te Amsterdam. De Graeff woonde toen (den tijd der beroerten over de godsdienst, 1566—1567) op het Water bij de Papenbrug.	<i>Familie de Graeff.</i>
417.	18 ^{de} E.	Portret van Jacob de Graeff, Heer van Zuid-Polsbroek, zoon van D. Jansz. de Graeff, Burgemeester in 1611, ontslagen in 1618, op nieuw benoemd in 1628, geb. in 1571, overl. in 1638. Gravure door J. Houbraken.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
418.	1660.	Cornelis de Graeff, Heer van Zuid-Polsbroek, zoon van Jacob de Graeff, Burgemeester van 1643—1662, geb. 15 October 1599, overl. 4 Mei 1664. Marmeren medaillon door A. Quellin.	<i>G. L. Baud, te Lausanne.</i>
Corn. de Graeff was een der voornaamste voorstanders van den bouw van 't nieuwe Stadhuis.			
419.	1660.	Catharina Hooft, Pietersdr., tweede echtgenoot van Cornelis de Graeff, gehuwd in 1635. Marmeren medaillon door A. Quellin.	»
420.	1661.	Buste van Mr. Andries de Graeff, broeder van Cornelis de Graeff, Baron des H. Rijks, Burgemeester van 1651—1671, geb. 19 Febr. 1611, overl. 30 Nov. 1678. Marmer beeldhouwwerk door A. Quellin.	<i>Stad Amsterdam.</i>
421.	1674.	Pieter de Graeff, Heer van Purmerland en Zuid-Polsbroek, geb. in 1638, overl. in 1707, zoon van Cornelis de Graeff, zwager van Jan de Witt en na diens dood voogd van de kinderen van den Raadpensionaris. Schilderij door Vaillant. Jhr. H. J. Bicker.	»
422.	1674.	Jacoba Bicker, echtgenoot van Pieter de Graeff, dochter van Dr. Jan Bicker en zuster van de echtgenoot van Jan de Witt, geb. in 1642, gehuwd in 1662, overl. in 1695. Schilderij door Vaillant.	»

- No. Tjld. Eigenaars.
423. 18de E. Portret van Pieter Dirkszoon Hasselaer, verdediger van Haarlem in 1573, Raad van Amsterdam in 1594, Schepen in 1595. Gravure door J. Houbraken. *R. W. P. de Vries.*
- 423*. 1694. Jacoba Bontemantel, dochtertje van Fredrick Bontemantel en Agatha Hasselaer, Jansdr. Schilderij. *Jhr. R. van de Poll.*
424. 1758. Portret van Gerard Aarnout Hasselaer, zoon van den Schepen Gerard Hasselaer en Susanne van Ceulen. Schepen en Raad in 1739, Burgemeester in 1748. Teekening door J. Wandelaar. *D. C. Meijer Jr.*
Hasselaer werd Burgemeester van Amsterdam bij de verandering der Regeering in 1748 en Gezant op het vredes-congres te Aken (Aachen).
-
425. 18de E. Portret van Coenraad van Heemskerk, Pensionaris van Amsterdam in 1675. Teekening van A. Schouman. *R. W. P. de Vries.*
-
426. 18de E. Portret van Jacob Jacobszoon Hinlopen, Schepen en Raad in 1617. Gravure door J. Houbraken. *D. C. Meijer Jr.*
-
427. 17de E. Portret van Cornelis Pieterszoon Hooft (vader van den Drossaard), Schepen in 1584, Burgemeester in 1588. Schilderij. *Curatoren van het Athenaeum.*
- 427*. 18de E. Portret van C. Pz. Hooft. Teekening door J. Stolker. *R. W. P. de Vries.*
428. 17de E. Twee handschriften van Burgemeester Cornelis Pietersz. Hooft, *Bibliotheek der stad Amsterdam.*
429. 1640. Portret van Mr. Henrik Hooft Henriksz., geb. in 1617, overl. in 1678. Schepen in 1656, Burgemeester in 1662. (Zoon van des Drossaards achterneef.) Schilderij door N. Maes. *G. Hooft van Vreeland.*
430. 1640. Portret van Agatha Hasselaer, echtgenoot van Burgem. Hendrik Hooft Henriksz., geb. in 1618, gehuwd in 1640, overl. in 1664. Schilderij door N. Maes. »
431. 1675. Portret van Mr. Gerrit Hooft Henriksz., geb. in 1649, Schepen in 1679, Burgemeester in 1708, overl. in 1717. Schilderij door N. Maes. »
432. 1675. Portret van Elisabeth v. Gheel, Daniëlsdr., echtgenoot van Mr. Gerrit Hooft Hz., geb. in 1654, gehuwd in 1673, overl. in 1700. Schilderij door N. Maes. »
433. 18de E. Portret van Mr. Daniël Hooft Gerritsz., Schepen in 1709, Burgemeester in 1737. Geboren in 1675, overl. in 1743. Schilderij door A. Houbraken. »
434. 18de E. Portret van Sophia Maria Reael, Pietersdr., echtgen. van Daniël Hooft Gerritsz., geboren in 1687, gehuwd in 1709, overl. in 1724. Schilderij door A. Houbraken. »
435. 1757*. Portret van Mr. Gerrit Hooft, de Jonge, Schepen in 1712, Burgemeester in 1752. Geb. 1684, overl. 1767. Teekening door J. Wandelaar. *D. C. Meijer Jr.*
436. 1757. Zilveren penning op het vijftigjarig huwelijk van Gerrit Hooft en Hester Hinlopen. (Hest. Hinlopen is geb. 1689, overl. 1767.) *P. L. Posthumus.*
437. 1757. Afbeelding van het Tafelsieraad bij de gouden bruiloft van Gerrit Hooft en Hester Hinlopen. Gravure door S. Fokke. *D. C. Meijer Jr.*
438. 1793. Portret van Mr. Jacob Hooft, Schepen in 1783, benoemd tot Commissaris der Pilotage 22 Febr. 1781. Geboren in 1743, overl. 1795. Schilderij. *G. Hooft van Vreeland.*
439. 1793. Portret van Margaretha Jacoba Warin, echtgenoot van Mr. Jacob Hooft, geb. 23 December 1748, gehuwd 6 Juli 1766. Schilderij door Tischbein. »

No.	Tijd.		Eigenaars.
440.	1781.	Kussen van groen laken van den Commissaris van Pilotage, Jacob Hooft.	<i>G. Hooft van Vreeland.</i>
441.	1786.	Zilveren penning op het vijftigjarig huwelijk van Mr. Hendrik Hooft Gerritsz (geb. 1710, overl. 1810) en Susanna Adriana Hasselaer (geb. 1717, overl. 1787).	<i>Jo. de Vries Jz.</i>
442.	1787.	Portret van Hendrik Hooft, Daniëlsz., Burgemeester van 1774 tot 1787 (geb. 1716, overl. 1794). Gravure door N. Schiavonetti.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
		Hendrik Hooft was de zoon van Daniël Hooft, vermeld onder No. 433, en werd onder den naam van „Vader Hooft” zeer populair als beschermder der Patriotten tijdens de gebeurtenissen van 1786 en 1787.	
443.	1787*.	Portret van Hendrik Hooft, Daniëlsz. Papier-mâché.	<i>H. Dobbenga.</i>
444.	1794*.	Monument op het overlijden van Hendrik Hooft, Daniëlsz. Teekening door Jacq. Kuyper.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
445.	1787.	Glazen beker met het portret van Hendrik Hooft, Daniëlsz.	<i>J. H. A. E. de Vries.</i>
446.	1789.	Glazen beker, waarop gegraveerd een borstbeeld, een keeshond, het Amst. wapen en het volgend opschrift: „Henrik Hooft Daniëlsz., Burgemeester der Stad Amsterdam.” „Zie hier het beeld des acht'bre Hooft, Wiens heilzon nimmermeer verdooft, Wiens grootheid nu, nog nooit zal sneeven, Zo lang den patriot zal leeven.” „Het wapen van Amsterdam” „1788” „Het acht'bre Wapen van de groote Stad aan 't Y, Het kweekschool van de vryheid minnende burg'ry, Sal eeuwig 't gryze Hoofd, van Vader Hooft bekronen, Lang leev' deez' Brave Held, en alle vryheidszonen.”	<i>Ger. A. Heineken.</i>
447.	1787.	Glazen beker met het portret van Burgemeester H. Hooft.	<i>G. Hooft van Vreeland.</i>
448.	1787*.	Glas met keeshond	»
449.	1787*.	Zilveren penning ter eere van H. Hooft, Daniëlsz. (Zie <i>Verv. van Loon</i> , N ^o . 654.)	<i>Jo. de Vries Jz.</i>
		Zie verder over H. Hooft, Daniëlsz. Afd. XI.	
450.	18 ^{de} E.c	Portret van Cornelis van der Hoop, sinds 1777 magistraat der Stad, in 1813 groot bevorderaar der omwenteling. Gravure met de physionotrace.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
451.	18 ^{de} E.	Portret van Quirijn Willem van Hoorn, Heer van Noordwijkerhout en de Zilk, Burgemeester in 1782. Geb. 1750, overl. in 1797. Schilderij in pastel door Schmidt.	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
452.	18 ^{de} E.	Portret van Hieronima Johanna Testart, echtgenoot van Q. W. van Hoorn, geb. 1749, gehuwd 1771, overl. 1817. Schilderij in pastel door Schmidt.	»
453.	1790*.	Portret van H. D. van Hoorn, vóór 1787 notaris te Amsterdam, na 1795 Representant van 't Bataafsche volk. Gravure met de physionotrace door Quenedey, te Parijs.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
454.	1701.	Portret van Jacob Hop. Cornsz., Pensionaris van Amsterdam, later Thesaurier-generaal, geb. in 1654, overl. 1725. Schilderij.	<i>Jhr. Mr. J. M. van Pabst van Bingerden,</i> te Nijmegen.
455.	1684*.	Portret van Isabelle Hooft, echtgenoot van Jacob Hop, gehuwd in 1684, overleden 1701. Schilderij door N. Maes.	»
456.	1708.	Portret van Cornelis Hop, zoon van Jacob Hop. (N ^o . 454), Schepen in 1713, Gezant aan het Fransche Hof in 1719,	

- No. Tijd. Eigenaars.
- Burgemeester van Amsterdam van 1753 tot 1762, in welk laatste jaar hij stierf. Hij was geboren in 1685. Schilderij door T. Netscher. Jhr. Mr. *J. M. van Pabst van Bingerden*, te Nijmegen.
457. 18de E. Portret van Cornelis Hop. Teekening door H. Pothoven. *R. W. P. de Vries.*
458. 1715. Ontvangst van Cornelis Hop, als Gezant van de Staten der Vereenigde Nederlanden aan het Fransche hof, tijdens den knapenleeftijd van Louis XV. Schilderij door L. M. du Mesnil, door den Koning aan Hop geschonken. Jhr. Mr. *J. M. v. Pabst v. Bingerden*, te Nijmegen.
459. 18de E. Ontvangst van Hop aan 't Fransche hof in 1715. Gravure door S. Fokke, naar de schilderij van L. M. du Mesnil. »
460. 1758. Portret van Hendrik Hop, Gezant aan het Engelsche Hof, Schilderij door Sir Joshua Reynolds. »
-
461. 1680. Portret van Johannes Hudde, Schepen in 1668. Burgemeester in 1672. Schilderij door Michiel v. Musscher. Jhr. Mr. *C. Dedel.*
462. 1642. Testimonium van 't Gymnasium ten name van »Jan Hudde.» Jhr. *H. J. Bicker.*
-
463. 1849. Gouden penning, aangeboden aan Pieter Huideloper, Burgemeester van 1842 tot 1849, met het album, bevattende de handteekeningen der schenkers. *C. P. van Eeghen.*
464. 1850. Exemplaar in zilver van dezen penning, toebehoord hebbende aan Dr. Samuel Sarphati, lid der Commissie voor de aanbieding. *Jo. de Vries Jzn.*
-
465. 1651. Portret van Joan Huydecoper, Heer van Maarseveen, Schepen in 1629, Burgemeester van 1651 tot 1660. Grav. door P. Holsteijn. *R. W. P. de Vries.*
466. 1641. Afb. van het aanbieden van een fraaien beker aan Joan Huydecoper, Heer van Maarseveen, op 13 Aug. van dat jaar. Ets door H. Winter. *J. H. H. Leonhardt.*
-
467. 1790*. Cornelis van Lennep, vader van Prof. D. J. v. Lennep, Raad der Stad in 1782, Baljuw van de Watergraafsmeer, later volksvertegenwoordiger onder de Bataafsche-Republiek. Gravure door R. Vinkeles. *D. C. Meijer Jr.*
-
468. 1768. Zilveren penning op het vijf en twintigjarig huwelijk van F. Lesteyenon en E. Alewijn. *Ger. A. Heineken.*
-
469. 1529*. Portret van Corn. Hendriksz. Loen. *L. M. Beels van Heemstede.*
- Achter op de schilderij staat:
 „Deze Schilderij is geschilderd na 't leven van Cornelis Hendriksz. Loen, Ao. 1527 Schepen, Ao. 1521 Raad, Ao. 1529 Burgemeester van Amsterdam. Syn vader is geweest Hendrik Claasz. Loen en Moeder Jannette van Lis, dochter van Floris Dirksz. van Lis, is getrouwd geweest met Lysbeth Andries Boelens, dochter van Andries Boelensz. en Maria Jan Beth's dochter. Hy is gestorven 27 Marti 1547, sy den 9 November 1551. Leggen t'zamen begraven in een dubbeld graft, in t'oude Schutters Choer, onder een grot grauwd Sark in d'Oude Kerck.”
-
470. 1621. Gouden penning op het vijftigjarig huwelijk van Marten Ruyckhaver en Alit van Loon. *Douairière van Loon, geb. van Winter.*
- Met kantschrift: „Nanning van Loon Foreest is gebooren 13 November Anno 1638.”
471. 1647. Gouden penning op het vijftigjarig huwelijk van Hans van Loon en Anna Ruyckhaver. »
472. 1656. Zilveren penning »gegeven ter gedachtenis van den trouwdach

No.	Tijd.		Eigenaars.
		van Adriaen van Loon en Cornelia Hunthum, den 22 Nov. A° 1656".	<i>Jo. de Vries Jzn.</i>
		Deze penning is de medaille op het schenken van het Stadswapen en heeft als kantschrift bovenstaande inscriptie.	
473.	1659.	Gouden penning op het vijftigjarig huwelijk van Cornelis Graswinckel en Maria van der Dussen. Douairière van Loon, geb. van Winter.	
474.	1674.	Gouden penning op het vijftigjarig huwelijk van Nicolaas van Loon en Emmerentia van Veen.	»
475.	1694.	Gouden penning op het vijftigjarig huwelijk van Hugo Graswinckel en A. Halters.	»
476.	1706.	Gouden penning op het vijftigjarig huwelijk van Adriaan van Loon en Cornelia Hunthum.	»
477.	1722.	Gouden penning op het vijftigjarig huwelijk van Pieter van Loon en Agneta Graswinckel. <i>Verv. v. L., N° 71.</i>	»
478.	1722.	Gedenkstuk ter eere van zeven gouden bruiloften in de familie van Loon. Gravure door J. Goeree.	<i>Fred. Muller.</i>
		't Vyftigjarig feest is schoon Vyf maal vyftig spant de kroon Roept het Stamhuys van van Loon En nog tweemaal van de vrouwen Dat is eerst gelukkig trouwen Dat heet goude bruyloft houwen.	
479.	1726.	Zilveren penning op het vijftigjarig huwelijk van Arent Vink en Anna Nieupoort. <i>Verv. v. L., N° 72.</i> Douairière van Loon, geb. van Winter.	
		Bij No. 470—471, 473—477 en 479 zijn de ivoren doozen voor deze serie opzettelijk vervaardigd, met miniatuur-portretten van M. Ruyckhaver en Alit van Loon en N. van Loon en Emmerentia van Veen.	
480.	1700*.	Gedenkstuk ter eere van Diederik Munter, Burgemeester in 1698. Gravure door P. v. d. Berge.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
481.	1679.	Portret van Cornelis Munter, als Secretaris der Stad. Hij werd Burgemeester in 1706. Schilderij door Maes.	<i>Stad Amsterdam.</i>
482.	18 ^{de} E.	Portret van Anthony Oetgens van Waveren, Burgemeester in 1626. Gravure door J. Houbraken.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
483.	17 ^{de} E.	Portret van Jan Oetgens van Waveren, in 1670 overleden, na twaalf dagen Burgemeester geweest te zijn. Teekening.	»
484.	1642.	Portret Dirk de Vlamingh van Outshoorn, Burgemeester in 1630. Geb. in 1574, overl. in 1644. Schilderij door Barth. v. d. Helst.	
485.	1642.	Portret van Wendela van Bronckhorst echtgenoot van Dirk de Vlamingh, dochter van Vincent van Bronckhorst en Margaretha Haack, geb. in 1580. Schilderij door Barth. v. d. Helst.	»
486.	1649.	Portret van Gerbrand Claesz. Pancras. Raad in 1634, Schep en in 1635, Burgemeester 1639. Overl. Nov. 1649. Schilderij. <i>Stad Amsterdam.</i>	
		Pancras is voorgesteld op zeven-en-tachtigjarigen leeftijd. Hij heeft een penning op den Münsterschen vrede in de rechterhand. Met de linker wijst hij op een brandend licht. Op een papier, dat op de tafel ligt, staat:	
		Naer 80 jaren strijt Ende menich Batalij Heeft Godt 't vaderland bevrijt En Stat Raet vereert met dees Medalij.	
487.	1732.	Zilveren penning op het vijftigjarig huwelijk van Bruno van der Dussen en Maria Claesdr. Pancras.	<i>Ger. A. Heineken.</i>

- No. Tjld. Eigenaars.
488. 18de E. Portret van Adriaan Pauw. Gravure door J. Houbraken. *R. W. P. de Vries.*
- Adriaan Pauw moest in 1568 als balling de Stad verlaten wegens zijne gehechtheid aan Luther's leer. In 1578 teruggekeerd, werd hij tot Schepen en Raad verkozen, doch overleed reeds den 8 October van genoemd jaar.
489. 17de E. Portret van Reinier Pauw, zoon van Adriaan Pauw, Burgemeester van 1605 tot 1619. Gravure door Th. Matham. »
490. 1632*. Portret van den Raadpensionaris Adriaan Pauw, Heer van Heemstede, geb. 1585, overl. 1653. Gezant op het vredecongres te Münster in 1648, vroeger Pensionaris van Amsterdam. Schilderij. Jhr. Mr. *J. M. v. Pabst v. Bingerden*, te Nijmegen.
491. 1646. Portret van Adriaan Pauw. Gravure door P. Holsteyn. *R. W. P. de Vries.*
492. 17de E. Portret van Anna van Ruytenburgh, echtgenoot van Adriaan Pauw. Gravure door P. Holsteyn. »
493. 1637. Portret van Gerrit Pauw, Heer van Nieuwerkerke, Baljuw van Amstelland. Schilderij door D. D. Santvoort. *G. Hooft van Vreeland.*
494. 1637. Portret van de echtgenoot van Gerrit Pauw, Heer van Nieuwerkerke, geb. Jonckheyn. Schilderij door D. D. Santvoort. »
-
- 494*. 1658. Wapen der geslachten van Aemstel en Ploos van Amstel, op glas geschilderd, afkomstig uit de Kerk van Ste Maria te Utrecht. *Mr. A. J. Enschede.*
- Boven het schild eene Ste Catharina, patrones der Nieuwe Kerk te Amsterdam.
-
495. 17de E. Portret van Jan van de Poll, Burgemeester, geb. 11 April 1597, overl. in 1678. Schilderij. Jhr. *R. v. d. Poll.*
496. 17de E. Portret van Harman v. d. Poll op vijftienjarigen leeftijd. Schilderij, zijnde copie van het schuttersstuk waarop hij is afgebeeld, staande achter den stoel zijns vaders. »
- „Harman v. d. Poll werd 1661 Secretaris van de Stad Amsterdam, huwde 1663 Bregje Hooft, stierf 5 Jan. 1673.”
497. 1700*. Portret van Mr. Jan v. d. Poll en zijn zoon Harmen Hendrik. Schilderij door A. Boonen. »
- „Mr. Jan v. d. Poll, geb. 9 Sept. 1668, werd Schepen 1698, Colonel van de Burgerij 1714, Burgemeester 1718, is 17 maal Burgemeester geweest, in 1738 Curator van 's Lands Universiteit te Leiden, overleden 15 Oct. 1745.”
498. 1745. Portret van Harmen Hendrik v. d. Poll, Burgemeester. Gravure door J. Houbraken. *D. C. Meijer Jr.*
499. 1788. Portret van Jan Wouter v. d. Poll, Sénateur, comte de l'Empire. Schilderij door Tischbein. *F. H. v. d. Poll*, te Zeist.
500. 19de E. Portret van F. v. d. Poll, Burgemeester van 1829—1836. Schilderij door J. A. Kruseman. »
-
501. 16de E. Portret van Laurens Jacobsz. Reael, overl. in 1601. Schilderij waarschijnlijk door N. Barentsen. *G. Hooft van Vreeland.*
- Hij was een der voornaamste voorstanders van de Hervorming, werd na de omwenteling van 1578 Schepen (in 1582) en haalde in 1587 de Graaf van Leicester uit Engeland. Hij woonde op het Water „in de gouden Reael”, waarom de schilder hem hier heeft afgebeeld met een gouden reaal in de hand.
502. 1630. Portret van Laurens Reael. Schilderij door Th. de Keyser. Jhr. *Mr. S. Backer.*
- Laurens Reael, geboren den 20 October 1583, werd in 1616 Gouver-

- No. Tjld. Eigenaars
- neur-Generaal van Oost-Indië, in 1630 Schepen en Raad van Amsterdam. Hij was een groot vriend der letteren. Zijn overlijden vond plaats den 21 October 1637. »
503. 1630*. Portret van Susanna de Moor, echtgenoot van Laurens Reael. Gehuwd in 1629. Schilderij door Th. de Keyser. Jhr. Mr. S. Backer.
504. 1626. Adelbrief van Laurens Reael, verleend door Koning Charles I van Engeland. Het diploma is gedagteekend van 10 Febr. 1626. »
-
505. 1746. Mr. Pieter Rendorp, Raad in 1731, Schepen in 1732, Burgemeester in 1746. Schilderij door Francis van der Mijn. Schoorsteenstuk in 't huis Marquette. A. Rendorp.
506. 1791. Mr. Joachim Rendorp, Schepen in 1756, Burgemeester in 1781. Schilderij door Tischbein. Schoorsteenstuk in 't huis Marquette. »
-
507. 18de E. Portret van Mr. Jan Sautijn, Burgemeester van 1745 tot 1747. Gravure door J. Houbraken. D. C. Meijer Jr.
-
508. 17de E. Portret van Mr. Jan Bernd Schaep, Schepen van Amsterdam in 1659. Schilderij door J. Ovens. Jhr. H. J. Bicker.
509. 1661. Begravenisbriefje van Maria Spiegel, echtgenoot van Gerard Schaep. (Overl. 21 December 1661). »
- Gerard Schaep, Maria's echtgenoot, was Burgemeester van Amsterdam van 1637 tot 1665. Hij was een der vier Burgemeesters, die tot de stichting van het Stadhuis veel toebrachten.
510. 1674. Koperen penning ter eere van Dirk Schaep, die na sedert 1655 Secretaris van Amsterdam te zijn geweest. in 1673 Gezant werd aan het Zweedsche Hof, en door Koning Carl XI in den adelstand werd verheven. Hij legde zijn ambt als secretaris in 1697 neder en overleed in 1702. V. L. III, 139. D. C. Meijer Jr.
-
511. 1790*. Portret van Jan Rutger Schimmelpenninck, Advocaat te Amsterdam, in 1795 Voorzitter van het Voorloopig Bewind der Stad, Gezant op het vredes-congres te Amiens in 1802 Raad-pensionaris van de Republiek in 1805. Geb. 31 Oct. 1761, overl. 15 Febr. 1825. Gravure met de physionotrace. »
512. 1806. Portret van R. J. Schimmelpenninck, voorgesteld als Raad-pensionaris. Gravure (zwarte kunst) door Hodges. »
513. 1806. Ivoren penning ter zijner eere (zie *Vervolg op v. Loon*, No. 899.) Jo. de Vries Jzn.
-
514. 1640. Portret van Burgemeester Jan Six, Heer van Wimmenum, geb. 1618, overl. 1700, te Rome geschilderd in 1640. Jhr. Dr. J. P. Six.
515. 1655*. Portret van Margaretha Tulp, geb. 1634, geh. 1655, echtgenoot van Jan Six, dochter van Nicolaas Tulp. Schilderij. »
516. 1647. Koperen etsplaat van Rembrandt, waarop het portret van Jan Six. »
517. 1647. Portret van Burgemeester Jan Six. Ets door Rembrandt. D. Franken, Dz., te Parijs.
518. 1734. Portret van Mr. Jan Six, Burgemeester, van 1719 tot 1748. Koperen etsplaat van Houbraken. Jhr. Dr. J. P. Six.
519. 18de E. Portret van Burgemeester Jan Six. Grav. door J. Houbraken. R. W. P. de Vries.
520. 18de E. Zilveren Schepenzegel, met het wapen van de familie Six en het randschrift: Jan Six. Jhr. Dr. J. P. Six.
-
521. 1758. Portret van Jan Baptist Slicher, Schepen in 1727, Burge-

- No. Tjdd. meester in 1757. Teekening door J. Wandelaar. Eigenaars. *D. C. Meijer Jr.*
522. 1766. Begrafenisbriefje van Mr. Jan Baptist Slicher (Begraven 27 Januarij 1766.) Jhr. *H. J. Bicker.*
-
523. 18de E. Wapenkaart der familiën v. d. Spelt en Pels. *G. Heshuysen*, te Haarlem. Deze kaart is wegens 't verbleeken enz. door J. A. Kruseman hersteld.
-
524. 1663. Hendrik Dirksz Spiegel, Schepen in 1632, Burgemeester in 1655. Gravure door Munnikhuysen. *R. W. P. de Vries.*
-
525. 18de E. Mattheus Straalman, Burgemeester van 1787 tot 1795. Gravure door Kobell. »
-
- 525*. 17de E. b. Zilveren zegelstempel der Familie Thijm (of Tijm), gelijk de naneven van den Raad en Schepen Cornelis Franssen (1570—1574), met terzijdestelling van het vaderlijke wapen, zich genoemd hebben. Gevierendeeld: I. *Thijm*; II. *Hendricxen* (Schep. 1379—1399, Burg. 1390—1397); III. *Auwels* (Schep., Burg., Schout enz. 1486—1519); IV. *Otter* (Schep., Burgem. enz. 1507—1545). *J. A. Alberdingk Thijm.*
-
526. 1674. Klinkdicht van J. M. Lucas, »sur l'élection de M. Louys Trip à la charge de Bourguemaistre" etc., op zijde gedrukt. *Mr. G. H. de Marez Oyens.*
527. 1710*. Portret van Jan Trip, Heer van Berkenrode, Burgemeester van 1707 tot 1730. Gravure door P. v. Gunst. *R. W. P. de Vries.*
528. 18de E. Gouden ringkraag uit de familie Trip. Jhr. Dr. *J. P. Six.*
-
529. 17de E. b. Buste van Dr. Nicolaas Tulp, geboren 11 October 1593. Hij werd Schepen in 1622, Burgemeester van 1654 tot 1672. Overleden Februari 1678. Beeldhouwwerk van A. Quellin. *Curatoren van het Athenaeum.*
- Ook als hoogleeraar in de genees- en ontleedkunde heeft Tulp zich beroemd gemaakt.
530. 17de E. b. Portret van Dr. Nicolaas Tulp. Schilderij, waarschijnlijk door van der Voort. Jhr. Dr. *J. P. Six.*
- Dr Tulp wijst op eene brandende kaars, waarbij het opschrift: „*aliis inserviendo consumidor*". Men kan dit vertalen door:
Door mij te geven,
Ontzinkt mij 't leven.
-
531. 17de E. Portret van Dr. Nicolaas Tulp. Schilderij, waarschijnlijk door van der Voort. »
532. 17de E. b. Portret in pastel van Dr. Nicolaas Tulp, door Jan Lievens. »
533. 17de E. b. Portret in pastel van Margaretha de Vlamingh van Outhoorn, echtgenoot van Dr. Nicolaas Tulp, geb. 1598, geh. 1630, overl. 1678. »
534. 1672. Gouden penning op het vijftigjarig magistraatschap van Dr. Nicolaas Tulp. *van Loon*. III 69. »
535. 1672. Zilveren penning ter eere van Dr. N. Tulp. *V. L.* III, 69. *P. L. Posthumus.*
536. 17de E. b. Zilver vergulde beker in den vorm van een tulp, toebehoord hebbende aan Dr. Nicolaas Tulp. Jhr. Dr. *J. P. Six.*
537. 1646. Brief van Nic. Tulp aan Joh. Clouck. *Akad. Bibliotheek*, te Leiden.
538. 1657. Brief van Nic. Tulp aan zijn schoonzoon Joan Six en zijne dochter Margaretha Tulp, 26 Mei. »

- No. Tijd. Eigenaars.
539. 1676. Portret van Dr. Gillis Valckenier, Schepen in 1649, Burgemeester 1655—1679, een der voogden van Prins Willem III, geb. 1624, overl. 1680. Gravure door Th. Matham. *R. W. P. de Vries.*
540. 1710*. Familiestuk, voorstellende de kinderen van Jacob Valckenier (geb. 16 December 1673, Schepen 1700, gecommiteerde ter Staten-Generaal, † 28 Dec. 1740) en Jacoba Constantia Becker (geb. 8 Juni 1674, † 27 Sept. 1734): Cornelis, Jacob, David, Catharina Justina en Wouter, op de buitenplaats Valkenheyning, bij Baambrugge aan den Angstel. Schilderij. *G. Heshuysen*, te Haarlem.
Wouter Valckenier, Schepen in 1736, geb. 1705, overl. 1784, huwde den 4 Juni 1743 met Elisabeth Hooft, Daniëlsdr. (geb. 1712, overl. 1796.)
De buitenplaats Valkenheyning herinnert aan de grootouders der kinderen. Cornelis Valckenier (geb. 19 Maart 1640, Opperhoofd in Tonkin, teruggekeerd uit Oost-Indië in 1675, Secretaris in 1676, Raad in 1678, Schepen in 1680, Burgemeester in 1696) is gehuwd geweest sedert 21 Febr. 1669, met Catharina van Heyningen (geb. 8 April 1651, † 17 Nov. 1695.)
541. 18de E. Zilveren schepenzegel van Adriaan Danker Valckenier. Jhr. Dr. *J. P. Sic.*
542. 1796*. Portret van Carel Wouter Visscher, Pensionaris van Amsterdam vóór 1787 en Maire na 1795. Gravure door J. F. Bause. *R. W. P. de Vries.*
543. 17de E. Gouden geëmailleerde ring, met het wapen van Egbert Roelofs. Burgemeester in 1579; — Jan Egbertsz. de Vrij, Burgemeester in 1596; — en Roelof Egbertsz., Schepen in 1600, Burgemeester in 1614. Jhr. *H. J. Bicker*
544. 1758. Portret van Mr. Egbert de Vrij Temminck, Schepen in 1727, Burg. van 1749 tot 1784. Gravure door J. Houbraken. *R. W. P. de Vries.*
545. 1667. Portret van Mr. David de Wilhem, Schepen van Amsterdam in 1672 en verv. Schilderij. *G. P. Elias.*
Op de schilderij staat: „David de Wilhem als bruygom met Jonkvrouwe Hillegonda van Beuninge.”
546. 17de E. Geslachtslijst der familie Witsen, van omstreeks 1483 tot 1743 (bewaard in een eeuwenoude kruik). *A. W. Baron Witsen Straatman.*
547. 18de E. Portret van Gerrit Jacob Witsz, Schepen in 1585, Burgemeester in 1609. Gravure door J. Houbraken. *D. C. Meijer Jr.*
548. 18de E. Portret van Dr. Cornelis Jansz. Witsen, Schepen in 1636, Burgemeester van 1653 tot 1667. Teekening door H. Pothoven. *R. W. P. de Vries.*
549. 1672. Zilveren penning ter eere van Cornelis Witsen, Burgemeester, en zijne echtgenoot Cornelia Opsie. (Zie v. *Loon* III, 71, 1.) *Mr. Jo. de Vries Jzn*
550. 1672. Zilveren penning op den dood van Corn. Witsen. (Zie v. *Loon* III, 71, 2.) »
551. 1653. Brief van de Regeering der Stad Amsterdam aan Cornelis Witsen, Burgemeester van Amsterdam en Gedeputeerde te 's Gravenhage, 22 April 1653. *Akad. Bibliotheek*, te Leiden.
552. 1700*. Portret van Mr. Nicolaas Witsen, zoon van Cornelis Witsen, Schepen in 1673, Burgemeester van 1682 tot 1705. Gravure door P. Schenk. *R. W. P. de Vries.*
553. 1685. Zilveren penning ter eere van Nicolaas Witsen, Burgemeester van Amsterdam en Gezant aan het Engelsche hof. (Zie v. *Loon* III, 470, 1.) *Ger. A. Heineken.*
554. 1688. Zilveren penning ter eere van Nicolaas Witsen. (Zie v. *Loon* III, 470, 2.) *Jo. de Vries Jzn.*

No. Tijd.

Eigenaare.

555. 18de E. Portret van Jonas Witsen, Burgemeester in 1765. Gravure door J. Houbraken. *D. C. Meijer Jr.*

NAAMLIJSTEN, WAPENS, BEKERS, ENZ.

HERINNERENDE AAN DE STEDELIJKE REGEERING EN HARE VERGADERINGEN.

556. 1793*. »Naamwyzer waarin vertoond werden de naamen en woonplaatsen van Haar Ed. Gr. Achtb. de Heeren Regeerders der Stad Amsterdam.» *Jhr. Mr. C. J. A. den Tex.*
Dit Exemplaar is met zilver beslagen en voorzien met het wapen en naameijfer van Jan Bondt, Regent van het Spin- en Werkhuis.
557. 18de E. b Op perkament geteekende Wapens der Raden van Amsterdam van de 15de tot de 18de eeuw, in band. *Ger. A. Heineken.*
558. 18de E. Geteekende en gekleurde wapens der Raden van Amsterdam, van 1618 tot 1746, in band. *J. G. de Groot Jamin Jr.*
559. 18de E. Band met geteekende wapens van Burgemeesters, Schepenen en Raden der Stad Amsterdam, van 1389 tot 1738. *Maurin Nahuys*, te Wiesbaden.
560. 1653*. Zilveren penning ter eere van het Burgemeesterlijk bestuur en ter gedachtenis van Prins Willem I, gedreven door P. v. Abeele. *De Vries & de Jonge. Nederl. Gedenkpl. verklaard. Pl. VII, No. 6.* *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
561. 1653*. Zilveren penning met dezelfde voorstelling als de voorgaande, doch thans met omschrift ter eere der vier Admiralen Tromp, Piet Hein, Heemskerck en van Galen. *v. Loon, II, 373.* »
562. 1726. Zilveren Regeeringspenning van Amsterdam. *Verv. op v. Loon, No. 48.* *D. C. Meijer Jr.*
563. 1768. Gouden penning op het vijftigjarig bestaan van het Zaterdag-sch-gezelschap (Regenten-kransje). *Verv. op v. Loon, No. 418.* *Ger. A. Heineken.*
564. 18de E. Beker met het wapen der Stad en het opschrift: »'t Welvare deser Stadt.» *Jhr. Mr. C. H. Backer.*
565. 18de E. Beker, met het opschrift: »Het Welvaren van de WellEdele Agtbare Regeering van Amsterdam.» *C. Abrahamsz.*
566. 18de E. Beker met het wapen der Stad en een zon. *Jhr. H. J. Bicker.*
- 566*. 18de E. Beker met wapen der Stad en een zon. *Ger. A. Heineken.*
567. Glas met het Wapen der Stad Amsterdam. *Kon. Oudh. Gen.*
568. 1795*. Sjerp der Leden van de Municipaliteit van Amsterdam. *Mr. A. de Vries.*
569. 1795*. Twee verschillende onderscheidingsteekenen van Represantanten van het Bataafsche volk. *Jhr. H. J. Bicker.*

BEAMBTEN,

MET VEREERINGEN EN ONDERSCHIEDINGSTEEKENEN AAN HEN VERLEEND.

570. 1650. Portret van Jan Uytenbogaerd, Ontvanger der Staten van Holland en West-Friesland. Teekening door J(an) L(ievens). *Museum Fodor,*

No.	Tijd.		Eigenaars.
571.	1655.	Portret van Mr. Jacob de Vogelaer, Secretaris der Stad in 1655. Schilderij.	Stad Amsterdam.
572.	1688.	Zilveren penning, vereerd aan Roelof Meulenaar, na zijne vijftigjarige ambtsvervulling als postmeester. <i>Van Loon</i> III, 360.	<i>G. Hooft van Vreeland.</i>
573.	1844.	Gouden penning ter eere van Jeronimo de Vries, vijftig jaar Griffier der Stad.	Mr. <i>Jo. de Vries Jzn.</i>
574.	1844.	Zilveren penning ter eere van Jeronimo de Vries, vijftig jaar Griffier der Stad.	»
575.	1844.	Zilveren penning ter eere van Jeronimo de Vries, vijftig jaar Griffier der Stad. Hulde van J. H. Hengevelt, Bode ter Secretarie.	»
576.	1844.	Zilveren penning ter eere van J ^o . de Vries, vijftig jaar Griffier der Stad. Hulde van Hk. Aries, Overman van het Schippersfonds.	»
577.	18 ^{de} E.	Draagteeken van een Bode aan het Stadhuis. <i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.	»
578.	18 ^{de} E.	Onderscheidingsteeken van een beambte aan het Zeerecht.	»
579.	18 ^{de} E.	Koperen draagteeken, ingesteld voor ambtenaren van het marktwezen.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
580.	1856.	Bronzen draagpenning voor een Buurt-Secretaris.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
581.	1856.	Bronzen draagpenning voor een Buurt-Secretaris, met lint.	<i>D. C. Berg.</i>
582.	17 ^{de} E.	Zilveren draagteeken met Stads wapen.	Jhr. Mr. <i>S. Backer.</i>
583.	19 ^{de} E.	Beeldje van terra-cotta, voorstellende een Amsterdamsche Nachtwacht, door J. Verdonck.	<i>L. F. Wiegman.</i>

WAPENS, ZEGELS, SLEUTELS.

WAPENS.

584. 17de E. Het wapen van Amsterdam. Ets door J. Lutma. *R. W. P. de Vries.*
585. 17de E. Zilveren penning »op het begiften der Stad met het driekruisig wapen door Graaf Willem in 1342» en het schenken van de keizerlijke kroon door den Roomsche-Koning Maximiliaan in 1488 (11 Febr. 1489). *van Loon* I, 254. *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
- De penning is vervaardigd door P. van Abeele, doch de eerste voorstelling mist allen historischen grondslag.
586. 17de E. Het schenken van de keizerskroon door den Roomsche-Koning Maximiliaan aan Amsterdam, ten jare 1488. Schild. *Kon. Oudh. Genootschap.*
587. 17de E. De Zilveren penning van Abeele (N°. 585), als doos. *Mr. Jo. de Vries Jzn.*

ZEGELS, STEPELS.

588. 18de E. Afbeeldingen van oude Stadszegels. (Gravure uit het werk van Wagenaar. *R. W. P. de Vries.*
- Het koggenschap, dat de hoofdfiguur in de meeste Amsterdamsche zegels vormt, wordt dikwerf als het „oude wapen van Amsterdam” aangeduid. Men doet dit ten onrechte. Zegels en wapens zijn geenszins hetzelfde. Veelal is het wapen ook in het zegel opgenomen, zoo ook te Amsterdam.
589. 14de E. Het oudst bekende zegel in groen was (met het wapen van Holland). Ofschoon geschonden, vollediger dan Wagen. n° 3. *'s Rijks Archief.*
- 589*. 1400*. Zilveren stempel van het zegel »ten saken” (met de wapens 1600* van het Henegouwsche Huis en van Amsterdam) bij Wagenaar n° 8. *Stad Amsterdam.*
- 589†. 1434. Afdruk hiervan in groen was. *'s Rijks Archief.*

No.	Tijd.		Eigenaars.
589§.	15 ^{de} E.	Geheim zegel (met het wapen van het Heneg. Gravenhuis en de banieren van Amsterdam) bij Wagenaar n ^o 10.	<i>Stad Amsterdam.</i>
590.		Ander Exemplaar.	<i>D. C. Berg.</i>
590*	1645.	Zilveren stempel van het »oud secreet zegel der Stad».	<i>Stad Amsterdam.</i>
591.	1806.	Stempel van het Gemeentebestuur onder Koning Lodewijk. Het wapen is dat des Rijks. Daarom heen staat: »Gemeentebestuur der Hoofdstad.»	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
592.	1810*.	Stempel: »Mairie d'Amsterdam.»	»
593.	19 ^{de} E.	Stempel: »Middelen te Lande.»	»

SLEUTELS.

594. 1811-1813. Twee stellen sleutels van Amsterdam (zilver-verguld) met de daarbij behoorende roodfluweelen kussens, gebruikt bij het inhalen van Keizer Napoleon in October 1811 en van Prins Willem I als Souverein Vorst in December 1813. *Stad Amsterdam.*
595. 17de E. IJzeren sleutel met het wapen van Amsterdam en de letters W M. *Kon. Oudh. Genootschap.*
- Zie, voor nog andere zegels, het Supplement.

COSTUMEN, OPROEPINGEN, BESLUITEN, KEUREN, ENZ.

596. 1675-1736. »Ceremonieel op de electie van nieuwe Raden. Formalia in 't nomineren van Veertienen, op 't kiezen van Burgemeesteren, van Eede van Waardyns van de lakenen, van keurmeesters van het touwwerk, masten, etc. Formalia tot het verkiezen van waardyns en andere officianten, die op Goeden Vrijdag werden gemaakt. Ceremoniën op de Loospand en Eigenpand. Formalia omtrent het halsrecht en mindere straffen.» *H. D. Willink van Collen.*
Handschrift met verschillende aantekeningen.
597. 1686. Zilveren penning op het besluit van Amsterdam ter aanbeveling aan de Vereenigde Provinciën om kantschrift op de munt te laten schroeven. *van Loon, III, 336.* *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
598. 1787. Oproeping tot de vroedschapsvergaderingen. *Jhr. H. J. Bicker.*

BELASTINGEN.

599. 1668. Zilveren penning aan den ontvanger van Wijk 25 vereerd ter oorzaak der invordering van het haardstedegeld. *van Loon, II, 539.* *Ger. A. Heineken.*
600. 1700.* Bewijs van betaalde bakengelden. *van Loon IV, 250.* *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
601. 1797-1807. Belastingloodjes, waarvan de honden moesten voorzien zijn tijdens het eindigen van de vorige en het begin der tegenwoordige eeuw. *F. H. Maschhaupt.*
602. 1804. Bronzen penning ter herinnering aan de oprichting der vereenigde kantoren van 's Lands impost alhier. *Verv. van Loon, N°. 889.* *D. C. Meijer Jr.*
603. 1806. Belastingbiljet voor een huishond, afgegeven door de Regenten van het Aalmoezeniers-Weeshuis. *F. H. Maschhaupt.*
604. 1806. Patent voor het dragen van haarpoeder, ten name van Margareta Hardenberg. *D. C. Meijer Jr.*

No.	Tijd.		Eigenaars.
605.	1810.	Patent voor het dragen van haarpoeder, ten name van Anke Heinsius.	Dr. A. Heinsius.
606.	1810.	Belastingloodje met »Bureau d'Amsterdam".	Nahuy's, No. 57. F. H. Maschhaupt.
607.	1824.	Looden penning om de Raampoort in en uit te gaan voor de houtzaagmolenaars.	J. W. Wurfbain, te Rheden.
608.	1839.	Zilveren penning op het vijftienvigjarig bestaan van het Collegie van Commissarissen van het Grootboek der Nationale Schuld.	Mr. Jo. de Vries Jzn.

WATERWERKEN.

609.	1690	Zilveren penning op het volbouwen van de waterwerken en het leggen van den eersten steen aan de Nieuwebrug.	Van Loon, III, 474. Mr. Jo. de Vries Jzn.
610.	1759.	»Plan en project ter bekoming eener directe doorgaande circuleering en verversingh door de grachte en canaele der Stadt Amsterdam, door Antony Grave.»	Akad. Bibliotheek, te Leiden. Het „Plan" stelt o. a. voor het bouwen van eene sluis aan het einde der Nieuwe-Vaart, ongeveer zoo als in 1873 ten uitvoer is gelegd.
611.	1832.	Kist met voorwerpen, betrekking hebbende op het leggen van den eersten steen aan de Westerdoksluis, den 19 September 1832.	Jhr. F. H. van de Poll, te Zeist.

VERLICHTING.

612.	17 ^{de} E.c	»t Licht der Lamp-lantaarns", door Jan van der Heyde. Handschrift met teekeningen, gebonden in perkament.	J. J. Brants, te Utrecht.
613.	17 ^{de} E.c	Bord met opschrift, betrekking hebbende op de verlichting met lantaarns, afkomstig uit het huis in de Koestraat, eens bewoond door Jan van der Heyde.	Kon. Ondh. Genootschap.
614.	1702.	Zilveren penning op de invoering te Leipzig van de alhier door Jan van der Heyde in 1701 uitgevonden verbeterde Straatlantaarns. Hist. Gedächtn. Münzen, 1702. Seite 230, No. 79.	Jo. de Vries Jzn.

BRANDWEZEN.

615.	17 ^{de} E.	Portret van Jan van der Heyde. Schilderij op zilver door Jacob de Bray.	Mr. Jo. de Vries Jz.
616.	1665.	Portret van Jan van der Heyde, oud 28 jaar. Teekening in potlood, door van der Heyde zelve vervaardigd en met zijn merk voorzien.	J. J. Brants, te Utrecht.
617.	17 ^{de} E.c	»Beschrijving der Brandspuiten van dubbele werking, als nieuwe verbetering voorgesteld." Handschrift.	»
618.	1735	»Beschrijving der Slangbrandspuiten en haare wijze van brandblussen door derzelve inventeur Jan van der Heyde en Jan	

- No. Tijd. Eigenaars.
- van der Heyde de Jonge, Generale Brandmeesters der Stad Amsterdam. Tweede druk bij de Erfgenamen van Jan van der Heiden, te Amsterdam". *J. J. Brants*, te Utrecht.
- De eerste druk van dit werk kwam uit in 1690 bij Jan Rieuwerts. De tweede druk is vermeerderd, vooral met gravures.
619. 17de E.c »Afbeelding van den Dam, met het effect der geotrojerde Slangbrandspuiten sinds 1690, naar J. van der Heyden, door J. van Vianen." Gravure. *R. W. P. de Vries*.
620. 1682. »De overblijfselen en de opgaande wasem van de zeepziederij de Bruinvis." Teekening door J. van der Heyde. *Museum Fodor*.
621. 1680. Door brand geteisterd huis. Teek. door J. van der Heyde. Mr. *Jo. de Vries Jzn.*
622. 1683. De overblijfselen van een door brand geteisterd huis op de Heerengracht. Teekening door J. van der Heyde. *Museum Fodor*.
623. 1684. De bouwval van een door brand vernield huis in de Bloedstraat. Teekening door Jan van der Heyde. »
624. 1680. Door brand geteisterde lijnbanen. Teek. door J. van der Heyde. *Ger. A. Heineken*.
625. 1690. Door brand geteisterd Schip. Teek. door J. van der Heyde. »
626. 1673. Zilveren penning op de door Jan van der Heyde uitgevonden Slangbrandspuiten. Vergelijk *Van Loon*, III, 115. Mr. *Jo. de Vries Jzn.*
627. 17de E. Bord met opschrift, betrekking hebbende tot de slangbrandspuiten, afkomstig uit het huis, eens door Jan van der Heyde in de Koestraat bewoond. *Kon. Oudh. Gen.*
628. Wapenplaten, zoo als die met het naameijfer van J. van der Heyde gehecht werden op de geotroyeerde, door hem uitgevonden brandspuiten. *Jo. de Vries Jzn.*
629. Model van een slangbrandspuit op wielen, waaraan een touw en een kruisvormig gereedschap van geel koper. *J. J. Brants*, te Utrecht.
630. Houten schraag, met verlengde pooten, dragende een geelkoperen cilinder en een pompstang. »
631. Pompstang. »
632. Twee stokken behoorende aan de pompstang der spuit. »
633. Houten schraag voor een waterzak. »
634. Aanvoerslang met waterzak van waterdicht zeildoek. »
635. Lederen spuitslang met een spuitpijp van geel koper. »
636. Drie lederen brandemmers met touwen. »
637. Brandenmer met opschrift S^o Spt., met halskraag. *C. Poortenaar*.
638. Brandemmerbordje van wijk 20. *F. H. Maschhaupt*.
- Dit is het laatste bordje hier ter Stede geweest. Het was gehecht aan het huis op de Spuistraat bij de Korte Korsjespoortsteeg, thans N° 38. Het duidde aan, dat in dit huis brandemmers werden bewaard.
639. Sleutel van een brandspuithuisje. *C. Poortenaar*.
640. Brandmeesterssleutel met Stads wapen op het afhangend houtje. *J. A. Alberdingk Thijm*.
641. Twee brandmeestersstokken. »
642. Brandmeestersstok. *Schoemaker*.
643. Brandmeesters-onderscheidingsteeken in koperen dop. *J. A. Alberdingk Thijm*.
- 643*. Brandmeesters-onderscheidingsteeken in koperen dop. *F. H. Maschhaupt*.
644. Brandmeesters-onderscheidingsteeken. *C. Poortenaar*.
645. Brandmeesters-onderscheidingsteeken. *D. C. Berg*.
646. Drie brandmeesters-onderscheidingsteeken. *F. H. Maschhaupt*.
- Terwijl de vorigen (No. 643—645) elliptisch in de lengte en half rond in de breedte zijn, zijn de laatsten geheel ronde knoppen in den vorm van oude breikokers.
647. Luitenantshoutje als toegang tot den brand. *J. A. Alberdingk Thijm*.
648. Luitenantshoutje als toegang tot den brand. *F. H. Maschhaupt*.
649. Brandhoutje als toegangbewijs op het Stadhuis of elders voor

No.	Tijd.		Eigenaars.
		Jo. de Vries, als Griffier der stad.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
650.		Koperen brandspuitpenning van wijk 8.	F. H. Maschhaupt.
651.		Koperen brandspuitpenning van wijk 54, met A op de spuit.	»
652.		Koperen brandspuitpenning met N 2 B(uitenwijk).	»
653.		Koperen brandspuitpenning met N 5 B(uitenwijk).	»
654.		Looden brandspuitpenning met S(chouw) B(urg).	»
655.		Koperen brandspuitpenning met W S B.	»
656.		Koperen brandspuitpenning met W S H.	»
657.		Koperen brandspuitpenning met S(tads) T(immertuin).	»
658. 1767.		Zilveren brandspuitpenning van wijk 18.	»
		Deze penning is geslagen, eene bijzonderheid, daar hij zeldzaam anders dan gegoten voorkomt.	
659. 1766.		Zilveren brandspuitpenning met kantschrift: »Onder de e. manhaftin Heer D. Heer Capiteyn Harmanus in de Betouw." Op de Spuit »1766" J. T. (Stads Timmertuin).	»
660. 1739.		Zilveren brandspuitpenning van Wijk 13, met kantschrift: »De Heer Bernard Scholten de Jonge, Vaandrig." »	»
		No. 650—660 zijn de oudste in gebruik zijnde penningen, allen gegoten.	
661.		Koperen brandspuitpenning, met W. X 27 N ^o . 15.	»
662.		Koperen brandspuitpenning, met W. X 53A N ^o . 64.	»
663.		Koperen brandspuitpenning, met W. X 53B N ^o . 22.	»
664.		Koperen brandspuitpenning voor een Pijpvoerder in Wijk 4.	»
665. 19 ^{de} E.		Koperen brandspuitpenning voor het Entrepôt-dok.	»
666. 19 ^{de} E.		Koperen brandspuitpenning voor de Hollandsche Gasfabriek.	»
		De penningen 661 tot 666 werden gebruikt nadat de gegoten penningen met het Stadswapen en de Spuit waren ingetrokken.	
667.		Koperen brandspuitpenning met S ^t 7 N ^o . 28.	»
668.		Kaartje, geldig voor een uur pompen, kunnende zij die tot de spuit geprest werden, voor dit kaartje 25 cents ontvangen.	»
		Deze penning en het kaartje waren in gebruik vóór het oprichten van de nieuwe brandweer.	
669.		Koperen brandspuitpenning voor de Marinewerf (gegoten).	»
670.		Koperen brandspuitpenning voor de Marinewerf (gegraveerd).	»
671.		Koperen brandspuitpenning voor de V. O. C.	»
672.		Koperen brandspuitpenning voor de V. O. C., met de letter A.	»
673.		Koperen brandspuitpenning, graveerd VZ. Stadswapen wijk 14, Tz. de Spuit N ^o . 92.	»
		Deze penning, vierkant van vorm, is zeer zeldzaam.	
674.		Koperen brandspuitpenning van den Overtoom.	»
675. 1770.		Bijzonder groote zilveren brandspuitpenning, waarop de namen van den Kapitein (Mr. N. Warin), Luitenant, Vaandrig, Sergeant en Brandmeesters.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
676. 18 ^{de} E.		Bijzonder groote koperen brandspuitpenning.	F. H. Maschhaupt.
677. 1864.		Zilveren prijspenning van de Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid, vereerd aan Mr. J ^o de Vries Jz., op de Tentoonstelling van brandblusmiddelen te Middelburg, voor het inzenden eener verzameling betreffende Jan van der Heyde.	Mr. Jo. de Vries Jzn.

De voorwerpen, tot het Brandwezen behoorende, waarbij geen jaartal is opgegeven, behooren doorgaans tot de XVIII^{de} Eeuw.

POORTEREEDEN.

---

678. 1629. Poorterbrief van Dr. Gerridt Schaep, met de handteekening van Jacob Jacobsz Hinlopen. Jhr. *H. J. Bicker.*
679. 1674. Poortereed, van Michiel Claesz. met de handteekening van J. Geelvinck. *F. H. Maschlaupt.*
680. 1739. Poortereed ten name van Claas van Meppelt, met de handteekening van Joan Thierry. »
681. 1708. Poortereed, met de handteekening van Elbert Slicher de Jonge. Jhr. *H. J. Bicker.*
682. 1794. Poortereed van Jan Ede, waarin is opgenomen eene belofte om gehouw en getrouw te zijn aan de souveraine overheid van hun Edele Groot Mogende Staaten van Holland en Westfriesland, »met het Erf-Stadhouder, Gouverneur, Capitein en Admiraalschap Generaal, Erflijk in het Doorl. Huis van Orange», geteekend door H. Huydecoper. *F. H. Maschlaupt.*
683. 1796. Poortereed van Joseph Fonck, met de woorden: »Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap». De handteekening is van H. Huyghens. »
684. 1797. Poortereed van Debora Frederica Reeff, dochter van Johannes Matthijs Reeff, geteekend door H. Huyghens. *D. C. Meijer Jr.*
685. 1802. Poortereed van Carel Daniëls, gedateerd 16 December en geteekend D. de Bruyn. Het in 1795 aangenomen opchrift: »Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap», is weer weggelaten. Dr. *C. E. Daniëls.*
686. 1803. Acte van Burgerschap ten name van Carel Daniëls, gedateerd 25 Mei 1803 en geteekend van wege 't Gemeentebestuur. Dr. *C. E. Daniëls.*
687. 1803. Poortereed van »Rudolf Götze», zoon van »E. R. Gutze», geteekend van wege »Wethouderen». *D. C. Meijer Jr.*
688. 1810. Poortereed van Anthony Ruysenberg (als getrouwt hebbende Margaretha Sterck, dochter van Pieter Sterck, varensman en poorter dezer stede). De handteekening is van H. Huyghens. *F. H. Maschlaupt.*

VOLKSTELLINGEN.

---

689. 19de E. Het aantal haardsteden en communicanten te Amsterdam omstr. 1470, 1496 en 1514. (Uittreksel uit de *Informacie* van 1514.) *P. H. Witkamp.*

Onder Hertog Karel de Stoute (1467—1477) telde Amsterdam omstreeks 1869 en in 1496 1919 haardsteden.

In 1514 werd de volgende verklaring gegeven:

„De Burgemeesters van der Stede Amsterdam, als Dirrick Claeszoon, oudt 64 jaeren, Andries Boelenzoon, oudt 55 jaeren, Claes Heyn, oudt 52 jaeren, ende Floris Janszoon, oudt 52 jaeren, ... ende Ruysch Janszoon, oudt 43 jaren Tresorier”...

„seggen, dat by de waeckboucken, die zy houden, aldaer alle de haertsteden, groot of cleyn, innegestelt zijn, soe bevinden zy dat zy in als hebben 2907 haertsteden, ende buyten der poorten die in de vryhey van der stede leggen, omtrent 25, daerof dat een vierendeel geestelieke ende arme luyden toebehoert.

„Ende de andere 3 vierendeel van den huysen, die wat zijn, zyn zeer bezwaert mit pachten ende renten, geesteliek ende waerlick, want

No. Tijd.

zy binnen der Stede hebben wel 100 beneficien ende officien, die all meest upte huysen gefondeert zijn, ende de costelicxte huysen zijn meest bezwaert; ende de naeste 10 jaeren en zijn dezelve huysen niet zeer gemeerdert of gemindert in prijse noch in getale.

Nota. Die voirs, van Amsterdam hebben zedert die huysen noch doen tellen, ende es bevonden binnen der Stede mar 2507 huysen, gelijk zy by luere brieven gecertificeert ende gescreven hebben, ende buyten der Stede in de vrijheit 25 huysen.

„Op *V^e arle*, hebben wy gehoert de pastoers van den 2 prochien binnen Amsterdam, ... die seggen, ... dat in de oude kerk zijn omtrent 4000 communicanten, ende daer isser somtijts meer, maer dat compt nae datter seepen ende luyden van buyten commen.

„Ende de pastoer in de nyeuw kerke seyt, datter omtrent 5000 communicanten zyu in de prochie wonende, die van buyten niet gereeckent.

„Ende van de voors. communicanten zijn rijk ende arm gereeckent, ende dat derde es wel arm; ende zijn deselve genouch in eenen doene de naeste 10 jaeren herwaerts.”

690. 1622. Tafel: »Van 't hoofdgelt in Amsterdam» met opgave der bewo-
ners der verschillende buurten, zijnde totaal in de Stad 99,586
in de voorsteden 5,375
in de dorpen van de jurisdictie 9,107

zamen 114,068

F. H. Maschlaupt.

Buiten de St. Antonispoort telde men 1789, buiten de Regulierspoort 1476, buiten de Heiligewegspoort 1723, buiten de Haarlemmerpoort 387 inw.

Als „dorpen onder de Jurisdictie van de Stadt” zijn vermeld Diemen met 651, Onderkerk met 1174, Waverveen met 657, Bots'hol („Bocksthol”) met 389, Amstelveen met 3510, Sloten en Sloterdijk met 1607, Loenen met 435 en Loosdrecht en Overtoom met 684 inw.

691. 1795. Rapport over de volkstelling in 1795 (20 October 1795). Jhr. *H. J. Bicker.*
692. 1852. Uittreksel der Uitkomsten van de volkstelling den 19 Novem-
ber 1849. *P. H. Witkamp.*
693. 1863. Uittreksel der Uitkomsten van de volkstelling den 31 Decem-
ber 1859. »
694. 1873. Uittreksel der Uitkomsten van de volkstelling den 1 Decem-
ber 1869. »

AFDEELING III.

RECHTSWEZEN.

Een wijze Land-vooght ciert sijn landt door goede wetten,
En straft baldadigen, die hun daer tegensetten.

ROEMER VISSCHER.

De Vierschaar, daer ze zit ten oordeele opgetoogen,
Twee zuivre beelden ziet verschijnen voor hare oogen:
't Rechtvaerdige Gerecht, meteen Voorzichtigheit:
Want alle vierschaer doolt, die dit paer zust'ren scheid.

VONDEL.

De Wet-zelv' fehrijt [ons] voor, hetgeen by 't vonnisstrijken
Den Rechter gelden moet voor onomftootbre blijken.
Haar uitspraak: *dat is blijk*, berust in 't Staatsverdrag,
En zy is 't, die regeert in 't Rechterlijk gezag.

BILDERDIJK.

HOOFDAMBTENAREN DER RECHTERLIJKE MACHT.

No.	Tijd der vervaardiging.	Eigenaars.
695.	18 ^{de} E. Portret van Cornelis Jan Witsen, Schout van 1667—1669, later Burgemeester. Gravure door J. Houbraken.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
696.	18 ^{de} E. Portret van Gerard Hasselaer, Schout van 1669—1672, later Burgemeester. Gravure door R. Vinkeles.	»
697.	1727. Portret van Ferdinand van Collen. Schout van 1709—1718, later Burgemeester. Gravure door J. Houbraken.	»
698.	1758. Portret van Daniël de Dieu, Schout van 1744—1748, later Burgemeester. Teekening door Wandelaar.	»
699.	1820*. Portret van Willem Holtrop, Commissaris van Policie na 1813, tevens bekend als geleerde en menschenvriend. Geb. 1751, overl. 1835. Gravure (in zwarte kunst) door Bierweiler.	»

HERINNERINGEN AAN VROEGERE RECHTSPRAAK.

---

700. 17de E. c Zinnebeeldige voorstelling van gerechtigheid, wijsheid en waarheid. Schilderij. *Stad Amsterdam.*
701. 18de E. ? De roede van Justitie. »
 Bij het voltrekken der straffen werd eene zoodanige roede, doch van grooter afmeting (een rood geschilderde doornak) gestoken uit de vensters van 't gebouw, waarvoor het schavot opgeslagen was.
702. 1660. Afschrift der sententiën, door de Schepensbank te Amsterdam geslagen tegen de voorstanders van den doop der bejaarden, van 8 Mei 1534 tot 3 Sept. 1572. *Vereenigde Doopsgezinde Gemeente.*
703. 1660. Afschrift der andere crimineele sententiën, van 2 April 1524 tot 25 Maart 1572. »
704. 1765. Het uitgaan van Schout en Schepenen tot het doen der »eigenpandinge». Gravure door P. v. Liender. *D. C. Meijer Jr.*
 Zie over deze ceremonie der civiele rechtspleging in de achttiende eeuw *Wagenaar, Amsterdam III. 27—30.*
705. 18de E. Zilveren Schepenzegel en Contrazegel, met keten aan elkan-
 der verbonden. *Jhr. H. J. Bicker.*
706. 18de E. Zilveren Cachet van de Desolate Boedelkamer.
Douairière van Loon, geb. van Winter.
707. 18de E. Onderscheidingstecken van een beambte aan de Desolate Boedel-
 kamer. *Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.*

DE GEVANGENISSEN EN HARE REGENTEN.

708. 1660*. Afbeelding van 't Rasp- of Tuchthuis op den Heiligen weg, bij vogelvlucht gezien. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
709. 1700*. De Voorpoort van het Rasphuis. Gravure. »
710. 19de E.a De Voorpoort van 't Rasphuis. Teekening door J. Hulswit. *Jac. de Vos Jz.*
711. 17de E. De Binnenplaats van 't Rasphuis, in 't begin der 17de eeuw. Gravure bij H. Allardt. *D. C. Meijer Jr.*
712. 17de en 18de E. Latere afbeeldingen van de binnenplaats van 't Rasphuis. Twee gravures. »
713. 18de E.c De Groote plaats van 't Rasphuis. Teekening in kleuren. *J. H. H. Leonhardt.*
714. 18de E.c De »Secrete plaats in het Rasphuis". Teekening in kleuren. »
Dit was de binnenplaats van het achtergebouw, bestemd voor de „wittebroodskinderen", de zoons uit rijke familiën, die om hun losbandig gedrag hier besteed werden.
715. 1788-1804. Twee wapenborden in vergulde lijst, met de geteekende en gekleurde wapens van Regenten van het Rasphuis van 1595-1804. Pennewerk door Jacobus Verstegen. *Commissie van Administratie der Gevangenis*
716. 18de E.b Regentenstuk uit het Rasphuis. Schilderij door J. M. Quinckhardt. »
De Schilderij is zwaar beschadigd, doch omgeven door een fraai gebeeldhouwde lijst, waarop allerlei folterwerktuigen zijn aangebracht; benevens andere attributen en de wapens van Abraham ter Burch 1722, Izaak Hogenberg 1728, Willem van Collen 1731, en Rudolph van Norden 1734, zijnde waarschijnlijk de vier op de Schilderij voorgestelde personen en de jaren van hun optreden als Regent van het Rasphuis.
717. 1735. Stoelkussen met het wapen van Amsterdam, zoo als nog in het Huis van Arrest (het vroegere Rasphuis) gebruikt worden. »
718. 1600*. Ivoren stempelhamer uit het Rasphuis. *Stad Amsterdam.*
719. 1750*. Bokaal van Regenten van 't Rasphuis. »
720. Sleutel met de letters T(ucht) H(uis) in den baard, uit het Rasphuis. *Commissie van Administratie der Gevangenis*
721. Tinnen inktkoker met de letters T(ucht) H(uis), uit het Rasphuis. »
722. 1600*. Looden penning met de opschriften »Tuchthuys" en »'s Lans schrick Breydel ick" *Ger. A. Heineken.*
723. 1660*. Tuchthuisboeven, in hun cel raspende. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
724. 1612. »Historie van de wonderlijke Mirakelen die.... ghebeuren... in een plaets ghenampt het Tucht-huys". »t' Amstelredam bij Marten Gerbrantsz". *R. W. P. de Vries.*
In dit zeldzame boekje worden in scherts de „wonderbare gezinnen" van bedelaars, die lichaamskwalen en gebreken voorvonden, als mirakelen van „St. Raspinus", beschreven.
725. 1690*. Het Spinhuis, bij vogelvlucht. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
726. 1780*. Het Spinhuis, van den Achterburgwal gezien. Gravure. »
727. 1773. Afbeelding van het beeldhouwwerk boven de poort van het Spinhuis (thans in den muur van het Armenhuis geplaatst). Gravure door A. Hulk. *D. C. Meijer Jr.*
728. 1660*. De Groote zaal van 't Spinhuis, in de zeventiende eeuw. Grav. »
729. 18de E.b De Groote zaal van 't Spinhuis, in de achttiende eeuw. Teekening door J. de Beijer. *H. L. Rompel.*

No.	Tijd.		Eigenaars.
750.	1595.	Vier zoogenoemde bloedbanden, zijnde draagteekenen van Schout en Schepenen bij het doen van halsrecht.	<i>Stad Amsterdam.</i>
751.	1595.	Twee bloedbanden, met het nevensgaande jaartal gemerkt.	<i>Kon. Oudh. Gen.</i>
752.	16 ^{de} E.	Vijf zilveren letters (AAAMM), afkomstig van een kleed, vroeger bij executiën in gebruik.	»
753.	1700*.	Zilveren brandewijnskom, met acht lepels van hetzelfde metaal, waarschijnlijk in vroegere eeuwen door Schout en Schepenen bij het doen van halsrecht gebruikt.	<i>Stad Amsterdam.</i>
754.	1690*.	Executiën in de zestiende eeuw op het schavot op den Dam vóór 't oude Stadhuis en op het Galgeveld. Zes gravures door J. Luijken, enz.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
755.	17 ^{de} E.a	Executie op het Galgeveld in »de Volewijk». Onde houtsnede.	<i>D. Henriques de Castro.</i>
756.	1630*.	Portret van Verdonck, gevreesd voorvechter en tuchthuisboef. Gravure (waarschijnlijk door J. v. d. Velde), naar Frans Hals.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
757.	1716*.	Portret van den beruchten huisbreker J. F. Muller, alias »Sjakoo». Ets.	»
758.	18 ^{de} E.a	Laddertje, wapens, enz. van »Sjaco».	<i>Stad Amsterdam.</i>
759.	1737.	Geeseling van den woekeraar en oplichter Aron Abrams. Grav. door A. van Buysen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
760.	18 ^{de} E.b	Executie van Piet van Dorth en Mat van de Nieuwendijk, in 1748, gestraft wegens deelneming aan de plunderingen. Zij werden opgehangen aan een uit de vensters van de Waag op den Dam gestoken balk. Schilderij.	<i>G. H. Bunte.</i>
761.	1817.	Het Galgeveld aan de Volewijk met de 1795 afgebroken gerechtsplaats. Teekening door G. Lamberts.	<i>H. L. Rompel.</i>
762.	1778.	Het schavot op den Dam vóór het Stadhuis (thans Paleis) bij executie van J. B. F. van Gogh, die zijne minnares had vermoord.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
763.	1787.	Het schavot op den Dam vóór het Stadhuis (thans Paleis), bij het gerechtelijk verbranden der libellen van de (Patriotschgezinde) Emigranten.	»
764.	1811.	Het schavot op de Nieuwmarkt vóór de Waag, met de guillotine. Teekening in kleuren.	<i>J. G. L. Rieke.</i>
765.	1812*.	De Waag op de Nieuwmarkt, zonder en met het schavot. Twee teekeningen door G. Lamberts en R. Vinkeles.	<i>H. L. Rompel.</i>
766.	.	Een afbeelding van het schavot. <i>Commissie van Administratie der Gevangenen.</i>	<i>Gevangenen.</i>
767.	1809.	Traktaatje bij gelegenheid van »het zwaare recht of de justitie» van Frederik ... »de Glanzer» uitgegeven.	<i>C. Poortenaar.</i>
768.	1809.	Traktaatje »van de bekeering van een zondaar» bij gelegenheid eener executie uitgegeven.	»
769.	1809.	Traktaatje betreffende de executie van K. H., D. P. en H. S.	»
770.	1854.	Portret van Joh. Heinrich Kemper, den laatsten misdadiger die te Amsterdam de doodstraf (met den strop) onderging. Steendruk naar Alex. Verhuell.	<i>D. Henriques de Castro.</i>
771.	1854.	»Hein Kemper, van de gevangenis naar het Hof en vice versa». Steendruk naar Alex. Verhuell.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
772.	1854.	Het schavot voor Kemper, opgericht op het binnenplein van de Cellulaire Gevangenis. Teekening.	<i>J. G. L. Rieke.</i>
773.	1854.	Verschillende papieren betreffende de executie van Johan Heinrich Kemper.	<i>D. Henriques de Castro.</i>

AFDEELING IV.

KRIJGSWEZEN.

Zij stuitte Frankrijk's overmoed,
Door burgerdeugd, door goud, door bloed:
Al drong de Gal tot Muiden door,
Zij gaf geen laf besluit gehoor,
Maar sterkte schans en stedewal
En stond alléén ter raadzaal pal.
Dat Holland Frankrijk's roof ontkwam,
Dankt het naast God aan Amsterdam.

WITKAMP.

De houten wallen zijn tot heil der vrije steên.
Zoo durft de koopman zich betrouwen op de baaren.
Een dapper krijgshelt lijdt geen roovers op de zeen.
Het landt is best door moedt op 't water te bewaaren.

JAN Vos.

DE ADMIRALITEIT VAN AMSTERDAM.

GEBOUWEN.

No.	Tijd der vervaardiging.		Eigenaars.
774.	1657.	Het Lands-Zeemagazijn. Twee Gravures door D. Stalpaert.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
775.	17 ^{de} E.	Plan van de Landswerf. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
776.	1720*.	Gezicht op de Admiraliteitswerf en het Magazijn. Gravure door J. W. Windter, in twee bladen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
777.	17 ^{de} E.	Het Lands-Magazijn, voorzijde en achterzijde. Twee gravures.	»
778.	18 ^{de} E.	Het Lands-Magazijn. Teekening door Philips.	»
779.	18 ^{de} E.	Het Lands-Magazijn. Teekening door J. Spaan.	»
780.	19 ^{de} E.	Het Lands-Magazijn. Teekening.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
781.	1690*.	Het Lands-Magazijn van achteren, met de Werf.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
782.	1700*.	Het »Hok of Ligplaats der oorlogschepen», aan de westzijde van de Werf.	»
783.	1876.	Het Prinsenhof of Zeekantoor (thans het Stadhuis), omstreeks 1620. Teekening voor deze Tentoonstelling opzettelijk vervaardigd, naar aanleiding van de kaart van Balth. Florisz., oude teekeningen enz. door E. S. Witkamp.	<i>E. S. Witkamp.</i>
784.	1690*.	Het Zeekantoor in 't laatst der 17 ^{de} Eeuw. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
785.	1760.	Het Zeekantoor in de 18 ^{de} Eeuw. Gravure.	»

VLOOTVOOGDEN EN SCHEPELINGEN.

786.	17 ^{de} E. a	Portret van Jacob van Heemskerck (geboren 1567), gesneuveld 4 April 1607 in de Baai van Gibraltar. Schilderij, versierd met het wapen van den Vlootvoogd.	<i>Kweekschool voor de Zeevaart.</i>
787.	17 ^{de} E. a	Portret van Jacob van Heemskerck. Gravure door C. de Pas.	<i>D. Franken Az., te Parijs.</i>
788.	17 ^{de} E. a	Slag bij Gibraltar, de begrafenis van Heemskerck, de lijkkest in de Oude Kerk, enz. Gravure in twee bladen, waarschijnlijk door Balthasar Florisz.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
789.	1607.	Zilveren Penning ter eere van Admiraal Jacob van Heemskerck en zijn dood voor Gibraltar. <i>V. L. II. 30.</i>	»
790.	1611.	Zilveren gegraveerde penning op de begrafenis van Jacob van Heemskerck (uniek exemplaar, waarschijnlijk vervaardigd op last van »Dirck P. Heemskerck», wiens naam met het jaartal 1611 op een oogje staat, waaraan de penning gedragen kan worden.)	<i>Gerard A. Heineken.</i>
791.	1629.	Portret van Hendrik Cornelis Loncq, den held van Olinda. Grav.	<i>Fred. Muller.</i>
792.	18 ^{de} E.	Portret van Cornelis Janszoon de Haan (gesn. 1633). Grav.	<i>D. C. Meijer, Jr.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
793.	1653.	Portret van Jan van Galen. Gravure door Roghman.	<i>Fred. Muller.</i>
794.	1653.	Begravenisbriefje van Jan van Galen (11 Dec. 1653).	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
795.	1653.	Zilveren Penningplaat ter eere van 4 Admiralen, waarbij van Galen, door P. van Abeele. <i>V. L. II. 373.</i>	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
796.	1650*.	Portret van Gerard Hulft, gesneuveld voor Kolombo, in 1656. Gravure door Bloteling.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
797.	17 ^{de} E.	Portret van Willem van der Zaen, gesneuveld 17 Mei 1669, echtgenoot van Aaltje Vanderijck, overleden 1704. Schilderij door T. Wijck (?)	<i>Kweekschool voor de Zeevaart.</i>
798.	17 ^{de} E.	Ivoren schenkan, met verguld zilver gemonteerd, aan Willem van der Zaen geschonken.	»
799.	17 ^{de} E.	Kris, toebehorend hebbende aan den Admiraal van der Zaen.	»
800.	17 ^{de} E.	Drie gouden ketenen met gouden penning, vertoonende het wapen der Admiraliteit, door de Staten van Holland aan Willem van der Zaen geschonken.	»
801.	17 ^{de} E.	Zeeslag bij Plymouth tusschen de Hollanders en Engelschen, den 26 ^{de} Aug. in 1652. Teekening met de pen op hout, door Willem van de Velde. Geschenk der Admiraliteit aan Willem van der Zaen.	»
802.	17 ^{de} E.	De kogel, waardoor de Schout-bij-nacht van der Zaen is gedood.	»
802*.	17 ^{de} E.	Zilveren penning op het sneuvelen van den zeeheld David Sweers. <i>Van Loon, III, 121, 1.</i>	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>

HERINNERINGEN AAN DEN ADMIRAAL ISAAC SWEERS.

803.	1666*.	Portret van Isaac Sweers, geb. 1 Jan. 1622, gesneuveld 21 Aug. 1673, bij Kijkduin, als Vice-Admiraal van Holland en West-Friesland. Gravure in zwarte kunst door B. Vaillant.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
804.	17 ^{de} E.	Portret van Isaac Sweers op koper gegraveerd, waarvan voorgaande afdruk (N ^o 803) is genomen.	<i>Mej. H. A. van Heukelom.</i>
805.	17 ^{de} E.	Geslachtsregister der familie Sweers sedert »Ao. 940'' (handsch.).	»
806.	1666.	Afbeelding van Sweers' wapen, gecombineerd met dat zijner moeder (?), benevens een brief, daarop betrekking hebbende.	»
807.	1666.	Familie-aanteekeningen, door Sweers geschreven den 10 April 1666, in een kwarto-boekje, perkament, met verguld op snee.	»
808.	1666.	Zilveren lepel en mes, met gegraveerd wapen, door Sweers aan boord gebruikt (in étui).	»
809.	1666.	Brieventasch, met geborduurd wapen (van Sweers), bloemrand en de zinspreuk: »Si je vous perd, je suis perdu.»	»
810.	1643.	Aanstelling van Isaac Sweers tot Notaris in Brazilië, den 25 Februari 1643, uitgegeven door Joan Maurits, Graaf van Nassau enz., Gouverneur, Kapitein en Admiraal-Generaal te »Pharnambuco'', met 's Graven handteekening en groot zegel.	»
811.	1643.	Aanstelling van Isaac Sweers tot Procureur in Brazilië. Datum, handteekening en zegel als boven.	»
812.	1652.	Aanstelling van Isaac Sweers tot Kapitein van een der 150 schepen van oorlog, nieuwelings uitgerust, 2 Juli 1652 door de Staten-Generaal der Vereenigde-Nederlanden, op perkament, met uithangend zegel.	»
813.	1655.	Bewijs van Poorterschap te Amsterdam, verleend aan Isaac Sweers, 14 September 1655, op perkament.	
814.	1657.	Dagorder van den Luitenant-Admiraal van Holland en West-Friesland, Jacob Baron van Wassenaer Obdam, dd. 4 Septem-	

No.	Tijd.		Eigenaars.
		ber 1657, over het lossen van saluutschoten, door hemzelf geteekend (5 Sept. 1657).	
815.	1657.	Dagorder dd. 27 Sept. 1657 (geteekend als boven) over het aanhouden en veroveren van schepen naar Portugal bestemd, die oorlogscontrabande in lading hebben.	Mej. H. A. van Heukelom.
816.	1657.	Order dd. 6 December 1657 (geteekend als boven), aan Isaac Sweers, om zich naar Amsterdam te begeven.	»
817.	1659.	Aanstelling van Is. Sweers tot Kapitein ter zee bij het Collegie ter Admiraliteit te Amsterdam, gegeven door de Staten-Generaal der Vereenigde-Nederlanden, 3 Januari 1659. Perkament met uithangend zegel.	»
818.	1665.	Order van Cornelis Evertz, Luitenant-Admiraal van Zeeland en door hem geteekend, dd. 7 October 1665 aan Isaac Sweers, om met zijn schip in den aanstaanden zeeslag het admiraal-schip te secondeeren en des noods te defendeeren.	»
819.	1665.	Aanstelling van Is. Sweers tot Schout-bij-nacht bij het Collegie ter Admiraliteit van Amsterdam, 22 October 1665, door de Staten van Holland en West-Friesland op perkament, met uithangend zegel. In dorso: Proces-verbaal van beëdiging op 1 Nov. 1665, geteekend door Johan de Witt.	»
820.	1665.	Instructie van Gedeputeerden en Gevolmachtigden der Staten-Generaal op 's Lands vloot, 1 November 1665 (geteekend door Johan de Witt), voor den Schout bij nacht Isaac Sweers, om de te huis varende koopvaardischepen te beschermen en aan de Engelsche schepen zooveel mogelijk afbreuk te doen.	»
821.	1666.	Aanstelling van Isaac Sweers tot Vice-Admiraal bij het Collegie ter Admiraliteit van Amsterdam, 24 Augustus 1666, door de Staten van Holland en West-Friesland, op perkament met uithangend zegel. In dorso: Proces-verbaal van beëdiging op 4 September 1666, geteekend door Johan de Witt.	»
822.	1667.	Dagorder 13 Juni 1667, gegeven en geteekend door den Luitenant-Admiraal Michiel Adriaenszoon de Ruyter en door Cornelis de Witt, hoe de vloot overeenkomstig het bevel van Gedeputeerden en Gevolmachtigden der Staten-Generaal op 's Lands vloot de Theems zal moeten bereiken en de schepen zich bijeen zullen houden.	»
823.	1667.	Instructie van de Gedeputeerden en Gevolmachtigden der Staten-Generaal op 's Lands vloot, met advies van den Luitenant-Admiraal de Ruyter, gearresteerd door den Luitenant-Admiraal van Nes en den Vice-Admiraal Isaac Sweers, dd. 30 Juni 1667, over de orde, waarin de schepen de Theems moeten opzeilen.	»
824.	1667.	Instructie van Gedeputeerden, geteekend door den Luitenant-Admiraal de Ruyter en door Cornelis de Witt, aan den Vice-Admiraal Isaac Sweers, dd. 15 Juli 1667, over de blokkade van de Theems.	»
825.	1667.	Extract van het dagregister, gehouden door den Vice-Admiraal Isaac Sweers, 2—9 Augustus 1667.	»
826.	1667.	Particuliere Orders voor de Kapiteins, Commandeurs en Branders, behoorende tot het smaldeel van den Vice-Admiraal Isaac Sweers en door dezen geteekend, 22 Augustus 1667.	»
827.	1667.	Order van den Luitenant-Admiraal Aert van Nes en door hem geteekend, dd. 1 September 1667, aan den Vice-Admiraal Isaac Sweers, om zich met zijn smaldeel naar Texel te begeven, om te proviandeeren en nadere orders te ontvangen.	»
828.	1672.	Brief van den Vice-Admiraal van Gent, dd. 6 Juni 1672, ten geleide van eene Resolutie (No. 829).	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
829.	1672.	Copie der Resolutie van den Luitenant-Admiraal de Ruyter en Cornelis de Witt, tot het uitzenden van twee oorlogschepen en twee branders uit elk eskader tegen den vijand, 6 Juni 1672. Mej. H. A. van Heukelom.	
830.	1672.	Order van den Luitenant-Admiraal de Ruyter en Cornelis de Witt, door beiden geteekend, 8 Juni 1672, aan den Luitenant-Admiraal (moest zijn: Vice-Admiraal) Isaac Sweers, om zijn schepen nauwer aaneen te sluiten, ten einde het doorbreken der linie door den vijand te beletten.	»
831.	1672.	Brief van den Luitenant-Admiraal Michiel Adriaenszoon de Ruyter, dd. 13 Juli 1672, aan den Vice-Admiraal Isaac Sweers, met bericht van hetgeen de Raden ter Admiraliteit te Amsterdam omtrent de vloot en het volk besloten hebben, en met bijzondere aanbeveling van zijn zoon Engel de Ruyter.	»
832.	1673.	Order van den Luitenant-Admiraal Corn. Tromp en door hem geteekend dd. May 1673, aan den Vice-Admiraal Isaac Sweers om zich bij de vloot te voegen.	»
833.	1673.	Twee lijkkachten op den dood van Isaac Sweers, de een door H. Angelkott, de andere naamloos, beiden in plano gedrukt.	»
834.	1673.	Uitnoodiging ter begrafenis van Isaac Sweers, op 28 Augustus 1673 (gedrukt).	»
835.	1673.	»Oplees-cedul van den E. Isaac Sweers, Vice-Admirael van Hollandt en West-Vrielandt onder 't Ed. Mo. Collegie ter admiraliteyt 't Amsterdam, sijnde 21 Augustus 1673 glorieuselijk dootgeschoten en den 28 dito aensienlijk in de Oude Kerck begraven».	»

Deze lijst bevat 270 namen van uitgenoodigden ter begrafenis.

HERINNERINGEN AAN DEN ADMIRAAL MICHIEL ADRIAENSZOOM DE RUYTER.

836.	1819.	Marmeren buste van den Admiraal Michiel Adriaensz. de Ruyter, door P. J. Gabriël (op een houten voetstuk.) <i>Kweekschool voor de Zeevaart.</i>	
837.	1668.	Portret van den Admiraal de Ruyter, Schilderij door H. Berckmans.	<i>G. P. Elias.</i>
838.	1667.	»Portret van de Admiraal de Ruyter, Schilderij door F. Bol». ¹⁾	<i>Museum van der Hoop.</i>
839.	17 ^{de} E.	Portret van den Admiraal de Ruyter, Schilderij door F. Bol.	<i>Kweekschool voor de Zeevaart.</i>
840.	17 ^{de} E.	Portret van den Adm. de Ruyter, door F. H. V. in bergkristal bewerkt.	<i>J. Josephus Jitta.</i>
841.	17 ^{de} E.	Portret van den Admiraal de Ruyter. Teekening in zwart en wit krijt, door B. Vaillant.	
842.	17 ^{de} E.	Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , te 's Hage. Paarlemoeren doos, met het Portret van den Admiraal de Ruyter, benevens eene afbeelding van den tocht naar Chatham, 22 Juni 1667, bewerkt door G. A. D.	<i>G. P. Elias.</i>
843.	1667.	Zilveren penningplaat, met het borstbeeld van Admiraal de Ruyter, door P. van Abeele. <i>De Vries en de Jonge</i> , Pl. VIII, n ^o . 4.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
844.	1667.	Zilveren penningplaat, met het wapen van de Ruyter.	»

¹⁾ De Commissie van Redactie van dezen Catalogus twijfelt aan de juistheid van bovenstaande opgave. Zij meent, dat dit portret het afbeeldsel is van den Luitenant-Admiraal Aert van Nes.

- No. Tijd. Eigenaars.
845. 1676. Kommando-staf van schildpad, de knoppen ingelegd met edele steenen, geschonken namens Carlos II, Koning van Spanje, door den Markies de los Velez, Onder-Koning van Napels, den 17de Febr. 1676, aan den Admiraal de Ruyter, vóór diens vertrek naar Palermo. Schout bij nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
846. 17de E. Ordeteeken van St. Michael, door Louis XIV geschonken aan de Ruyter. *Kweekschool voor de Zeevaart.*
847. 1676. Rapier met gevest van bloedkoraal, in 1676 aan den Admiraal de Ruyter geschonken, door den Onder-Koning van Napels. Schout-bij-nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
848. 17de E. Sabel van den Admiraal, gewoonlijk door hem gedragen. »
849. 17de E. Sabel door den Admiraal veroverd in een gevecht tegen Algerijnsche roofscheepen bij Salee, October 1655. »
850. 17de E. Sabel door den Admiraal de Ruyter veroverd op den Franschen Kapitein Lalande, bevelvoerder van het schip *Regina*, als vrijbouter tusschen Gorgona en Corsica, op 28 Febr. 1657. »
851. 17de E. Wandelstok van den Admiraal, met ivoren knop. »
852. 17de E. Rotting, met ebbenhouten knop met goud gemonteerd, afkomstig van den Admiraal de Ruyter. Mej. *Faas Elias.*
853. 17de E. Rood fluweelen muts, met paarden bezet, dienende voor de hertogskroon, geschonken door Carlos II, Koning van Spanje. Schout-bij-nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
854. 17de E. Eikenhouten kist, aan boord gebruikt door den Admiraal de Ruyter. Mevrouw *Faas Elias.*
855. 17de E. Scheepsroeper, behoord hebbende aan den Admiraal M. A. de Ruyter. *Douairière van Boetelaar van Dubbeldam*, te Utrecht.
856. 1674. Beker van groen glas, waarop het portret en het wapen van den Admiraal. Gegraveerd door »J. M. v. g.» Schout bij nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
857. 1667. Zilveren beker, betrekking hebbende op den tocht naar Chatham. *Kweekschool voor de Zeevaart.*
- Rondom den beker staat:
- Wilt, eer glujt mij, drinkt, zien wat hier staat geschreeven:
Mijn Meester loon mij, toen het vrije Nederlandt
In Chattam, Stuarts troon heel onverwacht deë beeven,
Wijl hij zijn Zeemagt zag veroverd en verbrand.
- Die Coopmans schepen wil verbranden,
Bewaer eerst wel zijn ijgen Stranden,
Dit 's tot gedachtenis van 't Lant,
Doen Chattam wiert vernield door Brant.
Dirck Claessen, Juni 22, 1667.
858. 17de E. Fluit (wijn glas), met het portret en wapen van den Adm. Maarten Harpertz Tromp. »
- Op den zilveren voet wordt medegedeeld, dat dit glas door den Admiraal de Ruyter is gebruikt en door den Admiraal van Kinsbergen aan de Kweekschool vereerd.
859. 17de E. Zilveren bekertje, met het wapen van den Admiraal de Ruyter. Schout bij nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
860. 1664. Atlas der Wereld, van Blaeu, in 9 deelen, verguld op snee, door de Admiraliteit van Zeeland vereerd aan den Admiraal de Ruyter. Mej. *Faas Elias.*
861. 1641. Open brief van Frederik Hendrik, Prins van Oranje, dd. 20 Juni 1641, houdende de benoeming van de Ruyter tot Kapitein van het schip de *Maze*, onder bevel van den Admiraal Arnout Gijzels, behoorende tot de vloot, gezonden tot ondersteuning van Portugal. Schout-bij-nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.

No.	Tijd.		Eigenaars.
862.	1644.	Open brief van Burgemeesteren der stad Vlissingen, dd. 11 Januari 1644, waarbij aan Michiel Adriaenszoon de Ruyter wordt gegeven: vrijgeleide om te varen als Kaperkapitein op het schip de Salamander. Schout-bij-nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> ,	te 's Hage.
863.	1655.	Open brief van Burgemeesteren der stad Amsterdam, dd. 2 Maart 1655, waarbij aan De Ruyter wordt geschonken, het groot burgerrecht der Stad.	»
864.	1655.	Open brief van de Staten-Generaal der Vereenigde-Nederlanden, met uithangend zegel in roode was, gedagteekend van 21 Juni 1655, waarbij aan den Vice-Admiraal de Ruyter de commissie wordt opgedragen om als hoofd der vloot te vertrekken naar de kusten van Barbarije langs de Middellandsche Zee.	»
865.	1657.	Brief van de Admiraliteit van Amsterdam aan den Vice-Admiraal de Ruyter, kommanderende in de Middellandsche Zee, houdende bevel, geen verdere pogingen in het werk te stellen tot verkrijging van het schip Regina (dd. 14 Augustus 1657, met extract-resolutie der Staten-Generaal dd. Sabbath 11 Augustus 1657.)	»
866.	1657.	Authentieke copie van een brief der Staten-Generaal aan den Vice-Admiraal de Ruyter (tegenwoordig in de Middellandsche Zee) en mutatis mutandis, aan den Kommandeur de Wildt, (mede aldaar) houdende bevel tot vertrek naar de havens van Portugal, met twee eensluitende geleidebrieven van de Admiraliteit van Amsterdam, dd. 17 Augustus 1657. Get. de Wildt. Zie <i>Brandt, Leven van de Ruiter</i> , bladz. 136.	»
867.	1659.	Brief der Admiraliteit aan den Vice-Admiraal de Ruyter, bevel voerende over 's Lands vloot in de Sond, houdende kennisgeving, dat er te Lübeck proviand is, en het ontbrekende daaruit moet worden aangevuld. Indien van de Staten-Generaal bevelen mochten worden ontvangen slechts met een gedeelte van de schepen in de Deensche wateren te blijven, dan die van Amsterdam zoo spoedig mogelijk weg te zenden, om vóór den winter invalt, te kunnen worden opgelegd. Mededeeling, dat twee lichte fre-gatten onder Kapitein Marrevelt en Enno Doedes zijn uitgezonden, tot convoyeren van koopvaarders en deze zich bij de vloot zullen voegen. Get. Andr. de Graeff en Dan. de Wildt. Amsterdam do. 14 October 1659.	»
868.	1660.	Open brief met uithangend zegel in geele was van Frederik III, Koning van Denemarken, dd. 1 Augustus 1660, houdende verheffing van de Ruyter tot den adelstand met begiftiging van een wapenschild.	»
869.	1660.	Copie van den adelbrief van den Koning van Denemarken Frederik III aan de Ruyter, dd. 1 Augustus 1660.	»
870.	1661.	Open brief met uithangend zegel in roode was, van de Staten-Generaal der Vereenigde-Nederlanden, dd. 26 November 1661, houdende, commissie op de Ruyter om als Admiraal en hoofd der vloot vrede te sluiten met de Algerijnen.	te Arnhem.
871.	1662.	Schout-bij-nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , Brief van de Admiraliteit van Amsterdam aan den Vice-Admiraal de Ruyter, bevelhebber der vloot in de Middellandsche zee, houdende aanschrijving der verwisseling van schepen, met aanbeveling, dat in de schafting zoodanig moet worden voorzien, dat de bemanning van de terugkeerende schepen geen reden tot klagen hebbe, dd. 16 Maart 1662, geteekend door J. van Reygersbergh en de Wildt.	te 's Hage. »

No.	Tijl.		Eigenaars.
872.	1662.	Brief in duplo van de Admiraliteit van Amsterdam aan den Vice-Admiraal de Ruyter, Bevelhebber van de vloot in de Middellandsche zee, bij absentie aan den Kommandeur de Wildt, houdende kennisgeving, dat eenige oorlogschepen zijn afgezonden ter vervanging van die, welke repatriëren en twee »vivresschepen" convoyeren, dd. 18 April 1662. Geteekend J. van de Spiegel en H. de Wildt. Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , te 's-Hage.	
873.	1662.	Boek met acten en resolutiën, gedaan in den krijgsraad aan boord van het schip de Liefde, gekommandeerd door De Ruyter.	»
874.	1662.	Brief der Admiraliteit van Amsterdam aan den Vice-Admiraal de Ruyter, Bevelhebber der vloot in de Middellandsche zee, houdende: ontvangst van het rapport der verrichtingen voor Algiers, voorts acceptatie van een door den Kommandeur de Wildt afgegeven wissel, met verzoek voortaan geene kosten voor algemeene zaken te brengen op rekening der Admiraliteit, dd. 25 Augustus 1662. Geteekend v. d. Spiegel en H. de Wildt.	»
875.	1663.	Brief van de Admiraliteit van Amsterdam aan den Vice-Admiraal de Ruyter, houdende: aanschrijving om met zijne onderhebbende schepen van het collegie naar Texel terug te keeren en het kommando over te dragen aan den Schout bij nacht Tromp. aan wien bevel was gezonden, te dien einde van Livorno naar Malaga te vertrekken, dd. 22 Februari 1663. Geteekend Herman van Ewijck en David de Wildt.	»
876.	1665.	Benoeming van de Ruyter tot Luitenant-Admiraal onder het Collegie der Admiraliteit van Amsterdam, ter opvolging van wijlen den Luitenant-Admiraal van Holland en West-Friesland, van Wassenauer van Obdam, dd. 11 Augustus 1665. (Zie <i>Brandt, Leven van de Ruyter</i> , bladz. 393).	»
877.	1666.	Proces-verbaal opgezonden aan den Luitenant-Admiraal de Ruyter, Chef van 's Lands vloot, houdende: 1°. Verslag der verrichtingen van het schip de Beschermmer, Kommandant Schout bij nacht Willem van der Zaen, tusschen 11 en 15 Juni 1666. (Vierdaagsche zeeslag tegen de Engelschen). Het veroveren van een Engelsch koningschip, op den 11 ^{den} Juni. Het opzenden van den gemaakte prijs onder den Luitenant de Wildt naar Texel, geteekend door eenige officieren, matrozen en soldaten van 't schip de Beschermmer, ten overstaan van den schrijver Roland Claessen van den Bossche, dd. 17 Juli 1666. 2°. Copie Inspectie-Rapport van het schip de Beschermmer te Goeree. Bevindingen van dien bodem, opgemaakt door Gerard Hollerman, gecommiteerde ter Admiraliteit van Amsterdam, en Kapitein Wittepaard van 't jacht van genoemd Collegie, aan boord van het schip <i>Hollandia</i> , den 3 Juli 1666.	»
878.	1666.	Open brief van Louis XIV, Koning van Frankrijk, inhoudende: gifte aan De Ruyter van zijn portret, omvat met diamanten, en een gouden keten, met beding, dat beiden na den dood van gemelden M. A. de Ruyter moeten overgaan op zijn zoon Jonkheer Engel de Ruyter, gegeven te Vincennes, 20 Augustus 1666.	»
879.	1666.	Open brief van Louis XIV, Koning van Frankrijk, inhoudende de benoeming van de Ruyter tot Ridder der Orde van St. Michael, gegeven te Vincennes 22 Augustus 1666.	»
880.	1672.	Brief van de Staten van Holland en West-Friesland aan den Luitenant-Admiraal de Ruyter, houdende: aanschrijving tot bijwoning eener vergadering met de afgevaardigden der Admiraliteit van de Maze en te Amsterdam, dd. 16 Februari 1672.	»

No.	Tijd.	Geteekend	Eigenaars.
		Geteekend Simon van Beaumont.	
		Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> ,	te 's Hage.
881.	1672.	Brief van de Staten-Generaal der Vereenigde-Nederlanden aan den Luitenant-Admiraal-Generaal de Ruyter, houdende kennisgeving van de aanschrijving aan de respectieve collegiën der Admiraliteit, »om met den meesten spoed alle schepen van de vloot en verdere schepen daarbij behoorende, naar de uiterste zeegaten te dirigeeren». (Naar aanleiding der oorlogsverklaring van Frankrijk, Münster en Keulen). Get ^d . van Vierssen, Gasp ^r . Fagel, dd. 25 Maart 1672. (Zie <i>Brandt</i> , bladz. 646.)	
882.	1672.	Brief van de Admiraliteit van Amsterdam aan De Ruyter, Luitenant-Admiraal, Chef van de vloot, omtrent verdeeling van scheepsvolk. Get ^d . van Boetslaer, dd. 6 Juli 1672.	»
883.	1672.	Brief van de Admiraliteit van Amsterdam aan den Luitenant-Admiraal de Ruyter, Luitenant-Admiraal, Chef der vloot, liggende voor de Maas, houdende mededeeling van het vertrek des Heeren van Vlooswyck en van den Secretaris de Wildt, als Gecommitteerden naar Texel, ter behartiging van de belangen van de vloot, dd. 1 Augustus 1672, get ^d . J. van Reygersbergh, ter ord. H. de Wildt.	»
884.	1672.	»Sauvegarde voor Luitenant-Admirael de Ruyter van Wilhem Henrick, by de gratiën Godes, Prince van Orange. Gedae in 't Leger by Bodegrave, den 9 ⁿ . September 1672.» Gecontrasigneerd: »Ter ordonnantie van S. Hoog Ed. C. Huygens.» <i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken</i> ,	te Arnhem.
885.	1672.	Aanstelling van den Luitenant-Admiraal de Ruyter, tot kommandant van de militie, matrozen en soldaten aan 't IJ en den Waalkant, door Burgemeesteren en Regeerders der stad Amsterdam, dd. 8 December 1672. Get ^d . C. v. Heemskerck. (Zie <i>Brandt</i> , <i>Leven van de Ruyter</i> , bladz. 765).	
		Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> ,	te 's Hage.
886.	1672.	Machtiging van Burgemeesteren der stad Amsterdam aan den Luitenant-Admiraal M. A. de Ruyter en andere autoriteiten, tot werving van manschappen, benoodigd tot het bemannen der aangewezen schepen ter verdediging van Amsterdam, dd. 29 December 1672. Get. C. van Heemskerck. (Zie <i>Brandt</i> , <i>Leven van de Ruyter</i> , pag. 766.) <i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken</i> ,	te Arnhem.
887.	1673.	Autorisatie van Burgemeesteren en Regeerders der stad Amsterdam voor den Luitenant-Admiral de Ruyter en Hendrik Roeters, om de stadsschepen te equipereen als uitleggers ter bevrijding van de Zuiderzee aan het IJ-oord.	
		Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> ,	te 's Hage.
888.	1673.	Open brief van »Wilhem Henrick, bij der gratie Godes Prince van Orange», houdende benoeming van De Ruyter tot Luitenant-Admiraal-Generaal van Holland en West-Friesland, »gedaen in 's Gravenhage, den 21 Februarij 1673, get. »Prince d'Orange.» Gecontrasigneerd Ter Ord ^e van S ^e HoogE ^d . C. Huygens.» <i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken</i> ,	te Arnhem.
889.	1673.	Open brief van »Wilhem Henrick, bij der gratie Godes Prince van Orange», houdende benoeming van De Ruyter tot Luitenant-Admiraal der vloot. Get. »Prince d'Orange, gedaan in 's Gravenhage den vijfden Martii 1673.» Gecontrasigneerd: Ter Ordonnantie van S ^e HoogE ^d . C. Huygens.»	»
890.	1674.	»Instructie uitgegeven bij Zijne Hoogheydt Wilhem Henrick, Prince van Orange, aan Michiel Adriaensz. de Ruyter, Luit-	

No.	Tijd.		Eigenaars.
		Admiraal en Admiraal van Hollandt en West-Vriesland voor voyagie tegen de Franschen, 9 Mei 1674."	
		<i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken,</i>	te Arnhem.
891.	1674.	Rapport van den Admiraal de Ruyter aan Z. H. den Prins van Oranje. »Duplicaat-Relaas van het principale voorgevallene op de voyagie naar en van de Caribische eilanden", dd. 8 Augustus 1674.	»
892.	1675.	Brief van Don Juan van Oostenrijk aan den Admiraal de Ruyter in dd. »Saragoce" 18 October 1675.	»
893.	1675.	Brief van Don Juan van Oostenrijk aan den Admiraal de Ruyter, in dato »Saragoce", 31 October 1675.	»
894.	1676.	Laatste scheepsjournaal, door den Admiraal de Ruyter zelve geschreven aan boord van het schip de Eendracht, van Juli 1675 tot Maart 1676. Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> .	te 's Hage.
895.	1676.	Brief van dankbetuiging van Don Carlos II. Koning van Spanje, aan de Ruyter voor bewezen diensten, met belofte voor het geval dat de Ruyter Messina herovert, van een jaargeld van 6000 dukaten uit de opbrengsten van confiscatiën van oproerlingen op Sicilië. <i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken,</i>	te Arnhem.
—			
896.	1668.	Brief van den Admiraal Michiel Adriaanzoon de Ruyter, dd. 28 September en 2 October 1668, aan een »vreyndt". Jhr. Mr. <i>C. J. A. den Tec.</i>	
897.	1673.	Brief van den Admiraal Michiel Adriaenzoon de Ruyter, aan boord van 't schip de Zeven-Provinciën, ter hoogte van Schooneveld, dd. 25 Mei 1673, aan den »Eerwaerdige Godtsalige Hooghgeleerden Heer Bernardus Somer, Bedienaer des goddelicken woorts in de Gemeynthe tot Amsterdam."	
		<i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken,</i>	te Arnhem.
898.	1673.	Brief van den Admiraal Michiel Adriaenzoon de Ruyter, aan boord van 't schip de Zeven-Provinciën, ter hoogte van het Schooneveld, dd. 5 Augustus 1673, aan den pred. B. Somer te Amsterdam, »zijnde tegenwoordich tot Vlissingen".	»
899.	1674.	Brief van den Admiraal Michiel Adriaenzoon de Ruyter, uit Rotterdam, dd. 27 April 1674, aan zijn »bemynde soon en dogter" B. Somer en echtgenoot, te Amsterdam.	»
900.	1674.	Brief van den Admiraal Michiel Adriaenzoon de Ruyter, te 's Hage, dd. 29 April 1674, aan den predikant B. Somer, te Amsterdam.	»
901.	1674.	Brief van den Admiraal Michiel Adriaenzoon de Ruyter, te 's Hage, dd. 5 Mei 1674, aan den predikant Somer en diens echtgenoot te Amsterdam.	»
902.	1674.	Brief van den Admiraal Michiel de Ruyter, dd. aan boord voor Goeree, 12 Mei 1674, aan den predikant Somer en diens echtgenoot te Amsterdam.	»
903.	1675.	Brief van den Admiraal Michiel de Ruyter, dd. 's Hage, 24 Juli 1675, aan den predikant B. Somer en diens echtgenoot te Amsterdam.	»
904.	1675.	Brief van den Admiraal Michiel Adriaenzoon de Ruyter, dd. Rotterdam 28 Augustus 1675, aan den predikant B. Somer en diens echtgenoot op 't Nyeuwe Waels-Eylant tot Amsterdam.	»
905.	1675.	Brief van den Admiraal Michiel Adriaenzoon de Ruyter, dd. aan boord voor Hellevoetsluis, 2 Augustus 1675, aan den predikant Somer en diens echtgenoot.	»

906. 1666. Zilveren penning op den vierdaagschen zeeslag onder de Ruyter geslagen, uit de verbeurde boeten der Amsterdamsche burger- vendels. *Van L.* II. 546. 3. Mr. Jo. de Vries Jzn.
907. 1666. Zilveren penning op den vierdaagschen zeeslag, met het borst- beeld van de Ruyter. *V. L.* II. 549. 2. »
908. 1673. Extract uit het Register der Resolutiën van de Staten van Hol- land en West-Friesland, houdende: remuneratie aan De Ruy- ter. Luitenant-Admiraal, Vice-Admiraal, Schout bij nacht, res- pectievelijk van 6000, 4000, 2000 en 1000 gulden, ter gedach- tenis van de drie zeeslagen tegen de gecombineerde Engelsche en Fransche vloten, op 7 en 14 Juni en 21 Augustus 1673, waarbij de Vice-Admiraals de Liefde, Sweers, Schram en de Schout bij nacht Vlug sneuvelen, dd. 30 Sept. 1673. Geteekend Simon de Beaumont. Zie *Brandt, Leven van de Ruyter*, bladz. 877. Schout bij nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
-
909. 19de E. De dood van De Ruyter. Copie naar de schilderij van J. W. Pieneman. *L. F. A. Bauer*.
910. 1676. Zilveren medaille op den laatsten zeeslag en het sneuvelen van De Ruyter. *V. Loon*, III. 186. Schout bij nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
911. 1676. Zilveren penning op het sneuvelen van Admiraal de Ruyter. *Van Loon*, III bladz. 186. *P. I. Posthumus*.
912. 1676*. Zinnebeeldige voorstelling op het sneuvelen van M. A. de Ruyter. Gravure door Romein de Hooghe. *R. W. P. de Vries*.
- 912*. 19de E. Zilveren penning op het sneuvelen van Admiraal de Ruyter. Door Simon. Mr. Jo. de Vries Jzn.
913. 1676. Lijkrede, gehouden door Theodorus Westhovius, predikant op het schip de Eendracht in de haven van Syracuse, den 3 Mei 1676 (vier dagen na het overlijden des Admiraals). Schout bij nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
914. 1676. Schrijven van den Secretaris der vloot Johan van der Poort aan des Admiraals schoonzoon, den Predikant Bernardus Somer, aangaande het balsemen van het lijk van wijlen Admiraal de Ruyter, gedateerd van 's Lands schip Gouda, ten anker liggende in de baai van Siracusa, den 5de Augustus 1676, geteekend Johan van der Poort. *J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken*, te Arnhem.
915. 1676. Rekening van wijlen Dr. Jan Manart, nopens het balsemen van het lijk van Admiraal de Ruyter voor 200 zilveren ducatonen, geteekend Barbara van Duverder, weduwe Manart. »
- Het hooge bedrag der rekening wordt geschoven op „de groote kos- ten van bekomen waeren en” ook „een seer corpulent Lichaam synde”.
916. 1677. Begrafenisbriefje van Michiel Adriaensz. de Ruyter. *A. D. de Vries, Az.*
917. 1676. Extract uit de Resolutiën der Staten van Holland en West- Friesland, houdende: bepaling, dat de begrafenis van den Lui- tenant-Admiraal M. A. de Ruyter zal plaats hebben op staats- kosten en een praalgraf zal worden opgericht, de som van f10000 niet te boven gaande, dd. 9 Juli 1676, geteekend Si- mon de Beaumont. Schout bij nacht *J. W. de Ruyter de Wildt*, te 's Hage.
918. 1677. Copie Extract Resolutie van heeren Staten-Generaal der Ver- eenigde-Nederlanden, houdende goedkeuring van het pro- gramma der begrafenisplechtigheden van wijlen den Luitenant- Admiraal de Ruyter, opgemaakt o. a. door H. van Heukelom dd. 25 Februari 1677, toegezonden aan den Schout bij nacht Jh. Engel de Ruyter. »

- No. Tjld. Eigenaars.
- 918*. 1677. »De Maniere van lijkstas van den doorluchtigen Michael de Ruyter, Hertog, Ridder enz." Ets, waarschijnlijk door J. van Aevele. *Fred. Muller.*
919. 1679. Extract uit de notulen der besognes van het Collegie der Admiraliteit van Amsterdam, houdende vermelding van het besluit om het concept-grafschrift ter goedkeuring te zenden aan de Staten-Generaal der Vereenigde-Nederlanden, dd. 14 December 1679, geteekend C. Eekhout.
920. 1680. Extract uit de notulen van de besognes van Ed. Mog. Collegie ter Admiraliteit residerende binnen Amsterdam, waarbij het besluit wordt vermeld het goedgekeurde grafschrift »in latinis fulget honoribus" op den steen van het graf te stellen, »dd. Dingsdag den 29 October 1680", geteekend J. de Wildt. *Schout bij nacht J. W. de Ruyter de Wildt, te 's Hage.*
921. 1677. Memorie van onkosten tot het graf. *J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken, te Arnhem.*
Dit stuk is voorloopig opgemaakt en ter goedkeuring gezonden aan de Edelmogende Heeren Raden ter Admiraliteit te Amsterdam en op de marge van hunne aanmerkingen voorzien.
922. 1677. Memorie van Jonkhr. Engel de Ruyter van verschotten voor de begrafenis van zijnen vader van 29 Januari tot 16 Februari 1677, geteekend E. de Ruyter.
923. 17de E. De Grafombe van M. A. de Ruyter. Teekening. *D. C. Meijer Jr.*
924. 1816*. De Grafkelde van de Ruyter van binnen en van buiten. Twee teekeningen door G. Lamberts. *Mr. W. H. Elias.*
925. 1860*. De Grafkelder van de Ruyter, Teekening door J. G. L. Rieke. *J. G. L. Rieke.*
- 925*. 1860*. De Grafkelder van de Ruyter, van eene andere zijde gezien. Teekening door J. G. L. Rieke. *B. en M. N. de Pré.*
926. 17de E. Twee sleutels en een ijzeren bout met koperen schroeven, behoorende tot den grafkelder en de lijkstas van den Admiraal de Ruyter. *Schout bij nacht J. W. de Ruyter de Wildt te 's Hage.*
- 926*. 17de E. Latijnsche en andere grafschriften op de Ruyter. Boekwerk in kwarto. »
-
927. 1676. Brief van Rouwbeklag aan Mevrouw Wed. de Ruyter (Anna van Gelder) van Prins Willem III, gedateerd »uit het Leger bij Aelst, den 8 Juni 1676", get. »Prince d'Orange." *J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken, te Arnhem.*
928. 1676. Brief van Rouwbeklag aan Mevr. Wed. de Ruyter, van Friedrich Wilhelm, Markgraaf van Brandenburg, gedateerd Cölle an der Spree den 7/17 Juni 1676, geteekend Friedrich Wilhelm. »
929. 1676. Brief van Rouwbeklag aan Mevr. Wed. de Ruyter, van de Staten van Zeeland, gedateerd »In 't Hof van Zeelandt tot Midelburgh den 15 Junij 1676", geteekend: »Ter ordonnantie van de Staten van Zeelandt, Justus de Huybert." »
930. 1676. Brief van rouwbeklag aan Mevrouw de Wed. de Ruyter, van Christian V, Koning van Denemarken, in het duitsch, gedateerd Copenhagen, 21 Juni 1676, geteekend Christian. »
931. 1677. Brief van Willem III, aan Mevrouw de Weduwe de Ruyter en de erfgenamen van de Ruyter, waarbij de Prins zich verontschuldigt over het niet kunnen bijwonen der begrafenis van de Ruyter, maar den Heere van Zuylichem (Constantijn Huygens), »onse eerste Raed en Rekenmeester," committeert om Zijne Hoogheid te ver-tegenwoordigen, gedateerd in 's Gravenhage, »den Maert 1677," en geteekend »Ued. goetwillige vriend Prince d'Orange." »
932. 1677. Brief van den Spaanschen gezant de Lira aan Jonkheer Engel

No.	Tijd.		Eigenaars.
		de Ruyter, houdende: verontschuldiging niet tegenwoordig te kunnen zijn bij de begrafenis van den Admiraal de Ruyter, als hebbende geene mededeeling ontvangen van de Staten-Generaal, dd. 14 Maart 1677. Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , te 's Hage.	
933.	1670.	Copie van het Testament van de Ruyter, dd. 22 Maart 1670, verleden voor David Doornick, Notaris te Amsterdam. (Later herroepen door het besloten testament van 18 Dec. 1675.) <i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken</i> , te Arnhem.	
934.	1675 en 1676.	Besloten Testament van de Ruyter, dd. 18 December 1675, geschreven op het schip <i>de Eendracht</i> , met het zegel van de Ruyter in lak, voorzien van de acte van superscriptie op gemeld testament van denzelfden datum, gepasseerd voor Johan van der Poort, Secretaris van de vloot op 't schip <i>de Eendracht</i> — met brief van den Admiraal, waarbij deze zijn kinderen dit testament toezendt, geschreven aan boord van het schip <i>de Eendracht</i> , in 't Naauw van Messina, dd. 2 Januari 1676. Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , te 's Hage.	
935.	1677.	Copie van het door den dood bekrachtigde besloten testament van de Ruyter, ten verzoeke der erfgenamen afgegeven, door Notaris David Doornick te Amsterdam, dd. 29 Maart 1677, na het in hun bijzijn te hebben geopend. <i>J. C. Baron Tuyll van Serooskerken</i> , te Arnhem.	
936.	1677.	Copie der acte van scheiding tusschen de kinderen en behuudkinderen van wijlen de Ruyter, gepasseerd door den Notaris Doornick te Amsterdam, afgegeven 26 Mei 1677.	»
937.	17 ^{de} E.	Twee kussensloopen, afkomstig uit den boedel van de Ruyter. <i>Kon. Oudheidkundig Genootschap.</i>	
938.	1668.	Portret van Anna van Gelder, derde huisvrouw van de Ruyter, geb. in 1614, overl. in Februari 1687. Schilderij door C. Berkinan.	<i>G. P. Elias.</i>
939.	1666.	Brief van Anna van Gelder, huisvrouw van de Ruyter, aan de HH. Gecommitteerde Raden ter Admiraliteit in het Collegie te Rotterdam, dd. 19 Juli 1666 Amsterdam. Schilderij. Jhr. Mr. C. J. A. den Tex.	
940.	1673	Zilveren penning op het sneuvelen van Jan Paulasz. van Gelder, stiefzoon van M. A. de Ruyter. <i>Van Loon</i> , III pag. 121 2. <i>P. L. Posthumus.</i>	
941.	17 ^{de} E.	Portret van Jhr. Engel de Ruyter, eenig overgebleven zoon van den Admiraal, geb. 2 Mei 1649, ongeh. overl. 27 Febr. 1683. Schilderij.	<i>G. P. Elias.</i>
942.	1661.	Portret van Thomas Pots, oud 43 jaar, predikant te Vlissingen, echtgenoot van Alida de Ruyter, tweede dochter van den Admiraal, gehuwd 28 Mei 1637. Schilderij van H. Berckmans. Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , te 's Hage.	
943.	17 ^{de} E.	Portret van Bernard Somer, predikant te Amsterdam, schoonzoon van de Ruyter. Gravure door J. Gole.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
944.	17 ^{de} E.	Portret van Margaretha de Ruyter, dochter van den Admiraal, geb. 1 December 1652, overl. December 1688, gehuwd geweest met den predikant B. Somer. Schilderij	<i>G. P. Elias.</i>
945.	17 ^{de} E.	Houten schild waarop het wapen van Jhr. Engel de Ruyter: gevierendeeld: 1. van keel, met kruis van zilver; 2. van azuur, met ruiter van zilver; 3. van azuur, met schip van zilver en baren van sinopel; 4. van keel, met kanon en drie kogels van goud. Middelschild: goud met goudgekroonden leeuw van keel. Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , te 's Hage.	

No.	Tijd.		Eigenaars.
946.		Kussen, waarop het wapen van Jhr. Engel de Ruyter. Schout bij nacht <i>J. W. Ruyter de Wildt</i> , te 's Hage.	»
947.	1668.	Benoeming van Engel de Ruyter tot extra-ordinair Kapitein ter zee van het Collegie der Admiraliteit van Amsterdam door de Staten-Generaal der Vereenigde-Nederlanden, dd. 11 April 1668.	»
948.	1673.	Open brief, met uithangend zegel in roode was van Willem Hendrik, Prins van Oranje, dd. 16 October 1673, houdende benoeming van Engel de Ruyter tot Schout bij nacht. Schout-bij-nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , te 's Hage.	»
949.	1676.	Copie van een Fransch Memoriaal van den Ambassadeur de Lira, aan HH. MM. Staten-Generaal, houdende mededeeling, dat de Koning van Spanje den Hertogstitel met 2000 dukaten rente heeft toegekend aan Engel de Ruyter en diens »descendenten», dd. 5 Augustus 1676.	»
950.	1677.	Brief van den Heer Chiese te Madrid aan Engel de Ruyter, houdende: mededeeling, dat Engel's verzoek om den titel van Hertog te veranderen in dien van Baron zal worden toegestaan, dd. Madrid, 10 Maart 1677. (Zie <i>Brandt, Leven van de Ruyter</i> , bladz. 1002.)	»
951.	1678.	Open brief, met uithangend zegel in roode was, van Willem Henrik Prince van Orange en Nassau, dd. 19 October 1678, houdende benoeming van Engel de Ruyter tot Vice-Admiraal van Holland en West-Friesland, waarbij is geannexeerd »Acte van aanneming» van den Admiraal Cornelis Tromp, »Graaf van Sylliesburgh», dd. Amsterdam, 30 Maart 1679.	»
952.	1678.	Open brief van Carlos II, Koning van Spanje, met uithangend zegel in roode was, dd. 4 November 1678, waarbij aan Engel de Ruyter den titel van Baron wordt verleend.	»
953.	1679.	Brief van Don Juan van Oostenrijk aan Engel de Ruyter, houdende beantwoording der mededeeling, dat de Koning aan hem den titel van Baron met de jaarwedde heeft toegekend. dd. Madrid 18 Mei 1679.	»
954.	1680.	Open brief van Carlos II, Koning van Spanje, dd. 25 Februari 1680, waarbij aan Baron Engel de Ruyter wordt vergund te voeren tot helmteeken op zijn vaderlijk wapen een leeuw en daarmede het graf zijns vaders te versieren.	»
955.	1681.	Laatst testament van den Baron Engel de Ruyter, Vice-Admiraal van Holland en West-Friesland, dd. 27 Febr. 1681, waarvan afschrift uitgegeven door den Notaris Gaspar Ypelaar te Amsterdam, dd. 28 Februari 1683 (den dag na dien van het overlijden).	»
956.	1683.	Uitnoodigingsbiljet ter bijwoning der begrafenis van den Heer Baron Ridder Engel de Ruyter in de Nieuwe Kerk te Amsterdam, afgegeven aan den Vice-Admiraal Thomas Vlugh, met verzoek »aan 't kleet te gaan op 5 Maart 1683, 's avonds te gens half negen uren precys.» (Gedrukt Begrafenisbriefje.)	»
957.	17 ^{de} E.	»Memory»: perkamenten band, bevattende aantekeningen van geboorte, huwelijken en overlijden van den grootvader en vader van den Admiraal de Ruyter, benevens van eenigen zijner bloedverwanten, door Cornelia de Ruyter (1598—1686).	»
958.	1701.	Extract van het besloten testament van Vrouwe Cornelia de Ruyter, Weduwe Kapitein Jean de Witte, dd. 14 Oct. 1701. <i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken</i> , te Arnhem.	»
959.	1721.	Scheiding van den boedel van Vrouwe C. de Witte, geb. de Ruyter, 3 November 1721.	»

No. Tjd.		Eigenaars.
960. 1683.	Notariële verklaring, dat Michiel de Witte de Ruyter, zoon van Vrouwe Cornelia de Ruyter, zuster van Baron Engel de Ruyter, en dochter van wijlen den Admiraal Michiel Adriaenszoon de Ruyter, de wettige successeeur is van laatstgenoemden Admiraal. Amst. dd. 25 Augustus 1683, geteekend P. de Wit. Notaris Publiq. Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> ,	te 's Hage.
961. 1683.	Spaansch afschrift met translaat van het besluit des Konings van Spanje, dd. 23 October 1683, geparticipeerd door den Heer Constabel van Castilla aan den Gezant F. Schonenbergh te Madrid, houdende: dat de titel van Baron met de jaarwedde van 2000 kroonen zal worden gecontinueerd aan Michiel de Witte de Ruyter.	»
962. 1683.	Brief van den heer F. Schonenbergh, Gezant te Madrid, aan Michiel de Witte, Baron de Ruyter, ten geleide van voormeld copie en translaat der Resolutie des Konings van Spanje, dd. Madrid 28 October 1683.	»
963. 1684.	Open brief, met uithangend zegel in roode was, van Carlos II Koning van Spanje. dd. 21 April 1684, houdende verheffing van Cornelis de Witte (kleinzoon van den Admiraal) tot Baron de Ruyter.	»
964. 17 ^{de} E.c	Boek in 4 ^o , geschreven door Cornelis de Witte Baron de Ruyter en door zijne moeder Cornelia de Ruyter: »Een kort Vertoogh van het leven van groot-papa de Ruyter saliger.»	»
965. 1729.	Opening van den besloten uitersten wil van jufvr. Elisabeth Somer, gewoond hebbende op de Heerengracht zuidzijde, tusschen de Utrechtschestraat en den Amstel, 29 Aug. 1731, zuster van Bernardus Somer, gemaal van Margareta de Ruyter.	
	<i>J. C. Baron van Tuyll van Serooskerken</i> ,	te Arnhem.
966. 17 ^{de} E.c	Kwitantie uit de boedels der familie de Ruyter.	»
967. 1841.	Zilveren penning op de onthulling van het standbeeld van de Ruyter te Vlissingen.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
968. 1841.	Bronzen penning op de onthulling van het standbeeld van de Ruyter.	»
969. 1841.	Bronzen penning op de onthulling van dit standbeeld, kleiner van vorm dan 965 en 966 en met andere figuren.	»

VLOOTVOOGDEN EN SCHEPELINGEN

Vervolg.

970. 1690*.	Portret van Cornelis Tromp als Graaf van »Sylliesburg». Gravure in zwarte kunst.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
971. 1666.	Zilveren penning van Luitenant-Admiraal Tromp, met het omschrift »Amstels Admiraal». <i>V. L.</i> , II. 550, 2.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
972. 1690.	Begrafenisbriefje van Margaretha van Raephorst, Gravinne van »Sylliesborg», gemalinne van Corn. Tromp, 17 Febr. 1690. Het sterfhuis is aangewezen op de Keizersgracht bij den Amstel.	Jhr. Mr. C. A. J. den Tex.
973. 1692.	Begrafenisbriefje van Hans Hartwijk, Kapitein ter Admiraliteit. Ter aarde besteld uit zijne woning op den Nieuwen-Binnen-Amstel in de Luth. Kerk, 15 Juli 1692.	»
974. 1744.	Portret van Hendrik Grave. Gravure door J. Houbraken.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
975. 1749.	Gouden gegraveerde penning ter cere van Hendrik Grave, Lui-	

No.	Tijd.		Eigenaars.
		tenant-Admiraal van Holland en West-Friesland aan de Maze, te Amsterdam overleden en in de Nieuwe Kerk begraven. (Zie <i>Jacob Kok</i> , XVIII, 577).	<i>P. L. Posthumus.</i>
976.	1781.	Zilveren penning ter eere van W. J. G. Baron Bentinck, aan zijne wonden in den slag van Doggersbank overleden en te Amsterdam in de Nieuwe Kerk begraven. <i>Verv. V. L.</i> , N ^o 565.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
977.	1781.	Portret van Salomon Dedel, Kapitein, een der helden van Doggersbank. Gravure door R. Vinkeles.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
978.	1807.	Zilveren penning ter eere van Jan de Haan, als Kadet bij de Marine, aan de Koninklijke School op Fijenoord overleden, oud 13 jaar, te zijner gedachtenis uit door hem gespaarde penningen. <i>Nahuy's I.</i> , N ^o 35.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
979.	19 ^{de} E.	Bronzen penning op het overlijden van den Luitenant-Admiraal van Kinsbergen, ter wiens eere een monument in de Nieuwe Kerk is opgericht. Penning door Simon.	»
980.	19 ^{de} E.	Cachet van den Kommandant der Mariniers. <i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.	»

HERINNERINGEN AAN

JAN CAREL JOSEPHUS VAN SPEYK.

981.		Haarlok van wijlen J. C. J. van Speyk, geb. te Amsterdam den 31 ⁿ Januari 1802, gesneuveld 5 Februari 1831 op de Schelde bij Antwerpen.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
982.	1831.	Buste van Jan Carel Josephus van Speyk, uit hout van de kanonneerboot No. 2 (wier bevelhebber hij was), vervaardigd.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
983.	1831.	Portret van J. C. J. van Speyk. Gravure door P. Velijn.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
984.	1830 en 1831.	Portret van J. C. J. van Speyk als burgerweesjongen in 1813 en als Luitenant in 1831. Gekleurde gravure	»
985.	19 ^{de} E. b	J. C. J. van Speyk bij het praalgraf van de Ruyter. Schilderij door H. Breukelaar.	<i>Jb. de Vos Jzn.</i>
986.	1817.	Ontvangst van arbeidsloon (Burgerweeshuis), 4 December 1817.	<i>Koninklijke Akademie van Breda.</i>
987.	1826.	Schuldbekentenis door van Speyk geschreven, in dato Palembang, 26 December 1826.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
988.	1829.	Middagbestek, door van Speyk opgemaakt, den 6 Juni 1829 bij St. Helena, in lijst.	<i>Kweekschool voor de Zeevaart.</i>
989.	1831.	Twee brieven van Van Speyk.	<i>Koninklijke Akademie van Breda.</i>
990.	19 ^{de} E.	Twee stukjes van den Rok van Van Speyk.	»
991.	19 ^{de} E.	Gedeelte van den Rok, bekleed hebbende den overgebleven romp van Van Speyk.	»
992.	19 ^{de} E.	Passant, afkomstig van den Rok van Van Speyk.	»
993.	19 ^{de} E.	Luns, afkomstig van een der affuiten der kanonneerboot N ^o 2.	»
994.	19 ^{de} E.	Doos vervaardigd van het hout, afkomstig van de kanonneerboot N ^o 2.	»
995.	19 ^{de} E.	Stuk IJzer van de kanonneerboot N ^o 2, en een stuk laken van de Jas van van Speyk, met certificaten.	<i>Maurin Nahuy's, te Wiesbaden.</i>
996.	19 ^{de} E.	Twee stuks IJzer der kanonneerboot N ^o 2.	<i>Kweekschool voor de Zeevaart.</i>
997.	19 ^{de} E.	Stuk Hout en twee stukjes IJzer van de kanonneerboot N ^o 2.	Gen.-Majoor <i>I. P. Delprat</i> , te 's Hage.
998.	19 ^{de} E.	Stukjes IJzer, mede van die Boot afkomstig.	<i>Koninklijke Akademie van Breda.</i>
999.	19 ^{de} E.	Handring, vervaardigd van het ijzer van die Boot.	»

No. Tijd.		Eigenaar.
1000. 19 ^{de} E.	Wollen bouffante, door Van Speyk gedragen.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
1001. 1831.	Zilveren penning op de zelfopoffering Van van Speyk. <i>Van Heeckeren van Brandsenburg, Nederl. Gedenkpenningen van 1815—1838 te Utrecht geslagen.</i> Pl. III, N ^o 4 en 5. Mr. Jo. de Vries Jzn.	
1002. 19 ^{de} E.	Monument, vervaardigd uit de overblijfselen der boot van Van Speyk.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
1003. 19 ^{de} E.	Lijst met medailles van D. Wyler, den laatsten schepeling der kanonneerboot N ^o 2, gecommandeerd door Van Speyk.	<i>Regenten van het Corvershof.</i>

VESTINGWERKEN EN GEBOUWEN VOOR SCHUTTERIJ EN LANDMACHT.

OUDE POORTEN EN TORENS (OMWALLING VAN OMSTREEKS 1480).

1004. 19 ^{de} E.	De oudste Haarlemmerpoort en Heilige-Kruistoren, later Haringpakkerstoren. Teekening naar oude bronnen.	<i>H. L. Rompel.</i>
1005. 1625*.	De Haringpakkerstoren in later' tijd. Ets door R. Zeeman.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1006. 1780*.	De Haringpakkerstoren. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1007. 1820*.	De Haringpakkerstoren, kort vóór de slooping. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
1008. 19 ^{de} E.	De Korsjespoort in 1544. Teekening naar oude bronnen.	<i>H. L. Rompel.</i>
1009. 19 ^{de} E.	De Jan-Roodenpoort in 1544. Teekening naar oude bronnen.	»
1010. 17 ^{de} E.	De Jan-Roodenpoort. Teekening van Rembrandt.	<i>Jb. de Vos Jzn.</i>
1011. 1690*.	De Jan-Roodenpoortstoren, in de 17 ^{de} eeuw. Teekening met rood krijt.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1012. 1720*.	De Jan-Roodenpoort en de Singel. Teekening door A. Rademaker, waarnaar de gravure van L. Schenk in 2 bladen is vervaardigd.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1013. 1792.	De Jan-Roodenpoortstoren. Teekening met de pen door P. Toornenburgh.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1014. 19 ^{de} E.	De Jan-Roodenpoortstoren. Teekening in kleuren door H. G. ten Cate.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
1015. 18 ^{de} E.	De oudste Heiligenwegspoort in 1544 en de latere Heiligenwegsluis in 1620. Drie teekeningen door H. Spilman en J. Stellingwerf.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
	De oudste Heiligenwegspoort stond aan den Singel. Toen in het begin der 17 ^{de} eeuw de Stad werd uitgelegd, was het tegenwoordige Koningsplein een grachtje, de Heiligenwegsburgwal, dat door de Heiligenwegsluis gemeenschap had met de stadsvest.	
1016. 17 ^{de} E. a	De oudste Regulierspoort (ter plaatse waar thans de Munt is). Gravure door S. Frisius.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1017. 19 ^{de} E.	De oude Regulierspoort. Teekening naar oude bronnen.	<i>H. L. Rompel.</i>
1018. 1690*.	De Reguliers- of Muntoren, in 1619 gebouwd ter plaatse van de voormalige Regulierspoort. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1019. 19 ^{de} E.	De Roobrug, thans Doelenbrug. Teekening naar oude bronnen.	<i>H. L. Rompel.</i>
1020. 18 ^{de} E.	De Roobrug. Twee teekeningen.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
1021.	1616.	De Regulierspoort, de Doelenbrug en het Rondeel. Teekening door Es. van de Velde.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
1022.	17 ^{de} E.	Het Rondeel. Schilderij door S. de Vlieger.	<i>Stad Amsterdam</i> .
1023.	1630.	»Het Rondeel aan de westzijde.» Teekening.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg</i> .
1024.	18 ^{de} E.	Het Rondeel in de 16 ^{de} eeuw. Teekening.	»
1025.	1600*.	De toren »Swyght Vtrecht», van de zijde der latere Doelenstraat. Teekening door David Vinckeboons.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
Deze toren, in 1482 gesticht, na eene overwinning door de Amsterdammers op de Utrechtenaren behaald, maakt thans een gedeelte uit van het logement den Kloveniersdoelen.			
1026.	19 ^{de} E.	De toren »Swyght Vtrecht», van de zijde van den Kloveniersburgwal, omstreeks 1600. Teekening naar oude bronnen.	<i>H. L. Rompel</i> .
1027.	18 ^{de} E.	De toren »Swyght Vtrecht», van de zijde van den Kloveniersburgwal, omstreeks 1600. Teekening met rood krijt.	»
1028.	18 ^{de} E.	De toren »Swyght Vtrecht», omstreeks den jare 1600. Teekening.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg</i> .
1029.	18 ^{de} E.	Het Raampoortje aan het Rusland. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries</i> .
Dit poortje voerde van het Sint Ursulaland (Rusland) naar de Ramen, de ruimte van de tegenwoordige Raamgracht tot de Staalstraat.			
1030.	17 ^{de} E.	De oudste St. Antonispoort (thans de Brandweerkazerne op de Nieuwmarkt). Gravure door S. Frisius.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1031.	18 ^{de} E.	De oudste St. Antonispoort. Twee teekeningen door J. Stellingwerf.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg</i> .
1032.	18 ^{de} E.	Het Waterpoortje tegenover de Lastaadje. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1033.	18 ^{de} E.	De Schreierstoren in 1544. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries</i> .
1034.	1625*.	De Schreierstoren. Ets door R. Zeeman.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1035.	17 ^{de} E.	De Schreierstoren. Teekening door A. Beerstraaten.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg</i> .
1036.	1800*.	De Schreierstoren van den Ijkant. Teekening door J. Jelgerhuis R.zn.	<i>R. W. P. de Vries</i> .

OUDE VESTINGWERKEN AAN DE HAVEN.

1037.	19 ^{de} E.	Het Sparendammerblokhuis of de Wachttorens aan de Martelaarsgracht, met de oude Haarlemmersluis. Teekening naar oude bronnen.	<i>H. L. Rompel</i> .
1038.	19 ^{de} E.	Het Roode-Blokhuis in het IJ. Teekening naar oude bronnen.	»
1039.	19 ^{de} E.	De St. Olofspoort, van den Ijkant omstreeks 1536. Teekening naar oude bronnen.	»
1040.	1784.	De St. Olofspoort, van den Ijkant. Teekening door H. Tavernier.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg</i> .
1041.	19 ^{de} E.	Het Kamperhoofd. Teekening naar oude bronnen.	<i>H. L. Rompel</i> .
1042.	19 ^{de} E.	De Montelbaanstoren in 1544. Teekening naar oude bronnen.	»
1043.	1625*.	De Montelbaanstoren, na de verbouwing in 1605. Ets door R. Zeeman.	<i>J. H. H. Leonhardt</i> .
1044.	1660*.	De Montelbaanstoren. Teekening door W. van de Velde.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1045.	17 ^{de} E.	De Montelbaanstoren. Teekening door L. Bakhuyzen.	<i>Jb. de Vos Jzn.</i>
1046.	1710*.	De Montelbaanstoren. Teekening door A. Rademaker.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1047.	1660*.	Onuitgevoerd plan van twee kasteelen, op last van Alva op de Lastaadje te bouwen.	»

OMWALLING IN DE EERSTE HELFT DER 17de EEUW AANGELEGD.

1048.	18 ^{de} E.	De Haarlemmerpoort, die, omstreeks 1600 gebouwd, heeft bestaan ter plaatse waar thans de Heerenmarkt is. Twee teekeningen.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg</i> .

- No. Tijd. Eigenaars.
1049. 19de E. De Haarlemmerpoort, aan de westzijde van het Haarlemmerplein, in 1615 gebouwd door Hendrik de Keyser en in 1839 gesloopt. Teekening door H. G. ten Cate. *Jb. de Vos Jzn.*
1050. 17de E. De Zaagmolenspoort. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
- Evenals de Raampoord, was deze poort tijdens de uitlegging in 1611 niet in den stadswal aanwezig, doch werd later aangebracht bij het toenemen der houtzaagmolens. In 1672 zijn deze poortjes bij het voortrukken der Franschen toegemetseld.
1051. 18de E. De Raampoord. Teekening in kleuren door H. Spilman. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
- De Haarlemmerpoort, de Zaagmolenspoort en de Raampoord zijn ouder dan de poorten aan de zuid- en oostzijde der Stad, welke laatsten in de 2de helft der 17de eeuw zijn gebouwd.
1052. 19de E. De brug aan de Heiligenwegspoort (Zie nummer 1015). Teekening naar oude bronnen. *H. L. Rompel.*
1053. 1640*. De Heiligenwegspoort, gebouwd in 1636 omstreeks het hoekhuis van het Koningsplein en de Heerengracht noordwestzijde. Ets door R. Zeeman. *D. C. Meijer Jr.*
1054. 1649. De Heiligenwegspoort van buiten, van de noordzijde gezien. Teekening door G. Berkheyden. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
1055. 1649. De Heiligenwegspoort van buiten, van de zuidzijde gezien. Teekening door G. Berkheyden. »
1056. 1662. De Heiligenwegspoort van buiten, van de zuidzijde gezien. Teekening door A. Beerstraaten. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1057. 1662. De Heiligenwegspoort van binnen. Teek. door A. Beerstraaten. »
1058. 1868. De Heiligenwegspoort van buiten, van de zuidoostzijde gezien. Teekening door H. Numan, naar een oude teekening van J. van Kessel. »
1059. 17de E. De »Oude Regulierspoort, eer de nieuwe op de Botermarkt (nu de Waag) gebouwt was, omtrent 1400, genaemt de Bentwijkkerpoort». Teekening door C. J. Visscher. »
- Bentwyk (Binnenwijk) was de oude naam van de buurt van het zuidelijk deel van de Kalverstraat en omtrek. De hier voorgestelde Bentwyker- of Regulierspoort dagteekende van omstreeks 1583 en werd in 1655 door eene steenen poort vervangen.
1060. 1625*. De oude Regulierspoort op de Botermarkt. Ets door R. Zeeman. *D. C. Meijer Jr.*
1061. 1700*. De oude Regulierspoort. Teekening door A. Rademaker. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
1062. 1754. De oude Regulierspoort. Teekening in kleuren door H. Spilman. »
1063. 1655*. De nieuwe Regulierspoort, later de Waag op de Botermarkt, gebouwd in 1655, gesloopt in 1874. Ets door R. Zeeman. *J. H. H. Leonardt.*
1064. 1640*. De S^t. Antonispoort op de Muiderstraat, gebouwd in 1636, afgebroken omstreeks 1660. Ets door R. Zeeman. *D. C. Meijer Jr.*
1065. 1650*. De S^t. Antonispoort. Teekening door J. Ruisdael. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1066. 18de E. De S^t. Antonispoort. Twee teekeningen in kleuren door H. Spilman. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
1067. 1600*. De bolwerken tusschen de S^t. Antonispoort en het IJ. Teekening door A. Waterloo. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1068. 18de E. Het »Rijzenhoofd». Teekening door J. Stellingwerf. *R. W. P. de Vries.*
- Dit was het noordelijkste der bolwerken in het Oostelijke gedeelte der Stad. Het lag op de plaats, waar men thans de Kattenburgerbrug vindt.
1069. 17de E.* Fragmenten van een geteekend plan tot versterking van de Stad, door Jacob de Lambre. *Stad Amsterdam.*

- No. Tijd. Een dezer fragmenten, gemerkt n°. 2, vertoont de Utrechtsche poort met de bolwerken ter wederzijde. Een ander, gemerkt n°. 3, de Haarlemmerpoort met contre-escarpe. Het derde, gemerkt n°. 5, eene afsluiting (van hout of rijswerk?), met gewapende traversen rondom de haven en door het IJ, van het Rijenhoofd tot het Blauwhoofd.
1070. 18de E. De Blauwbrug en omliggende bolwerken, met gewapende schuiten op den Amstel, tijdens den aanslag van Prins Willem II in 1650. Teekening door J. Versteegen. *D. C. Meijer Jr.*
1071. 1650*. Opstand en grondteekening van de twee houten Blokhuisen, met de daarbij behoorende boomen en hameijen, die onder opzicht van den Antwerpschen ingenieur Jan Heymansz. Koek, na den aanslag van Prins Willem II in den Amstel gebouwd, doch na minder dan vier jaar weder afgebroken werden. *Stad Amsterdam.*
1072. 1651*. De Blokhuisen in den Amstel. Gravure door P. Nolpe. *D. C. Meijer Jr.*
1073. 1651*. De Blokhuisen in den Amstel, van de zuidzijde gezien. Ets door R. Zeeman. »
1074. 1787*. Batterijen, waaronder drijvende op het water, in 1787 aangelegd tot verdediging van Amsterdam tegen de Pruisen. 14 Gravures. »

DOELENS.

1075. 18de E. De Oude Doelen, in de Hoogstraat in 1540. Teek. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
1076. 1660*. De Hand- en Voetboogsdoelen, van voren, in de 17de eeuw. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
1077. 17de E. De Handboogsdoelen, van voren. Teekening. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
1078. 17de E. De Handboogsdoelen, van achteren, uit den tuin. Teekening door A. Rademaker. »
1079. 18de E. De Handboogsdoelen, uit den tuin in 1591. Teekening door J. Stellingwerf. »
1080. 19de E. Het Poortje van den Handboogsdoelen in de Handboogstraat, gebouwd in 1650 en nog aanwezig. Teekening. »
1081. 18de E. De Handboogsdoelen (thans het Athenaeum), na de verbouwing in de 18de eeuw. Teekening. *Prof. J. W. R. Tilanus.*
1082. 18de E. De Hand- en de Voetboogsdoelen, van achteren, in de 17de eeuw. Teekening. *J. W. Wurfbain* te Rheden.
1083. 18de E. De Voetboogsdoelen, van achteren, in 1619. Teekening door J. S(tellingwerf). »
1084. 19de E. Poortje van den Voetboogsdoelen, welk gebouw later is ingericht geweest tot West-Indisch huis en in de 19de eeuw afgebroken. »
1085. 1660*. De Kloveniersdoelen, in de 17de eeuw. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
1086. 1756. De Kloveniersdoelen, in de 18de eeuw. Teekening in kleuren door J. de Beijer. *H. L. Rompel.*
1087. 17de E. De Schietbaan van den Kloveniersdoelen, van binnen. Teekening door Appel. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.

WACHTHUIZEN.

1088. 1750*. Hoofdwacht der schutterij op de St. Antoniswaag. Ets door H. van Hilten. *D. C. Meijer Jr.*
1089. 1750*. Hoofdwacht der schutterij op de Regulierswaag. Ets door H. van Hilten. »
1090. 1750*. Hoofdwacht op de Westerhal. Ets door H. van Hilten. »
1091. 1780*. Het Wachthuis aan het einde van den Kadijk. Teekening door H. Tavernier. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
1092. 1750*. Drie kleine stadswachthuizen. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*

No.	Tijd.		Eigenaars
1093.	1787.	Wachthuis en stallen der vrijwillige ruiters in 1787, op het Ruiterswachtsplein. Gravure door F. J. Pfyffer.	<i>J. L. G. Rieck.</i>
		Vóór het gebouw ziet men de parade der ruiters, die Amsterdam's bevolking in scherts wafelruiters noemde.	
1094.	1817.	Het Wachthuis der vrijwillige ruiters in later' tijd. Teekening door J. Nepveu.	»
MAGAZIJNEN, GESCHUTGIETERIJ EN ZIEKENHUIS.			
1095.	1665*.	De Stadsartillerie- en Korcapakhuizen op de Brouwersgracht. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1096.	18 ^{de} E.	Het Kanonmagazijn, op den Kadijk. Teekening door H. Tavernier.	<i>J. W. Warfbain</i> , te Rheden.
1097.	17 ^{de} E.	De Geschut- en Klokgieterij, op de Bhangracht bij de Karthuizers. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1098.	19 ^{de} E.	De Infirmierie, op het Drilveld. Teekening in kleuren door B. de Pré.	<i>B. en M. N. de Pré.</i>

SCHUTTERIJEN.

1099.	1533.	Schuttersmaaltijd, met zeventien beelden, bekend onder den naam van den Braspenningmaaltijd. Schilderij door Cornelis Anthonisz.	<i>Stad Amsterdam.</i>
		Dit stuk, vroeger geplaatst in den gang vóór de Krijgsraadskamer van het Stadhuis op den Dam, is geteekend C T anno 1533 en gemerkt H.	
1100.	1554.	Schuttersstuk, met twee-en-twintig beelden. Schilderij door Dirk Jacobsz.	»
		Dit stuk, vroeger geplaatst in de Kleine Krijgsraadskamer van het Stadhuis, is geteekend 1554 en gemerkt E.	
1101.	1588.	Schuttersstuk, met dertien beelden, ten voeten uit, voorstellende het korporaalschap van Dirk Rosecrans, vergaderd in den Handboogdoelen. Schilderij door J. Ketel.	»
		Het stuk, vroeger geplaatst in de Grootte Krijgsraadskamer van het Stadhuis, is geteekend: Anno 1588, J. KETEL.	
1102.	1562.	Programma van den schietwedstrijd, uitgeschreven door »die Coninck, ende Overlyuden der ghemene Schutteren van den edelen Raembusse binnen der stede van Amstelredam», tegen 28 November 1561—1562. Gedrukt stuk in plano, met afbeelding der uitgelooftde zilveren schenkvaten, schalen en lepels.	<i>J. W. Warfbain</i> , te Rheden.
1103.	1648.	Programma van den schietwedstrijd, uitgeschreven door »de Overlyuden van de gemeen Schutterye van den edele Kruysboge» van 15 Juni 1648 tot 15 Juni 1649.	»
		Bij dezen wedstrijd zijn, even als bij die van 1561—1521, als prijzen zilveren „schenkvaten, schalen, bierbekers en lepelen» uitgelooft. De afbeelding aan het hoofd van het plakkaat stelt eenige schutters bij een schijf voor.	
1104.	1797.	»Amsterdamsche gewapende Burgerij 1642» (»de Nachtwacht» van Rembrandt). Gravure naar de schilderij op het Trippenhuys door L. A. Claessens.	<i>Fred. Muller.</i>

- No. Tijd.
1105. 19de E. b »De Schuttersmaaltijd», copie in verkleinden maatstaf der beroemde Schilderij van Bartholomeus van der Helst. De Schilderij stelt voor den maaltijd, den 18^{en} Juni 1648 in de Groote Zaal van den Sint Jorisdoulen gehouden, na het sluiten van den Münsterschen vrede. De namen van den Kapitein Cornelis Jans Wits, van den Luitenant Johan van Waveren, den Vaandrig Jacob Banning, de beide Sergeants, de Schutters en den Tamboer staan op het lofwerk der zwarte lijst. De Schilderij is vervaardigd door den inzender.
1106. 19de E. Afbeelding van 9 schutters, in het midden der 17de eeuw. Teekening naar een schilderij op het Stadhuis alhier, van een onbekend schilder.
1107. 16de E. De drinkhoorn en scepter van het St Sebastiaan- of Handboogschuttersgild.
- De hoorn, zijnde een buffelhoorn, is rijk met zilver beslagen. Boven prijkt het wapenschild der Stad Amsterdam, door een leeuw vastgehouden en daaronder het opschrift: 1565 factum. Op het voetstuk staan drie beeldjes: St. Sebastiaan en twee personen, die hem ter dood brengen. Deze hoorn komt voor op een schilderstuk van Van der Helst.
1108. 16de E. De keten van het St Sebastiaan- of Handboogschuttersgild.
- De keten is, in navolging van die van het gulden vlies, vervaardigd uit vuursteen en stalen met bloemsieraden van zilver. De vuursteen zijn door gekleurde gesteenten voorgesteld. In plaats van de lansvacht, hangt aan de keten een papegaai, ook met gesteenten bezet.
- 1108*. 16de E. De drinkhoorn van het S^t. Joris- of Voetboogschuttersgild, met keten en scepter.
- De hoorn, van zilver vervaardigd, stelt St. Joris voor, die eene maagd uit de macht van een draak verlost. Aan de keten, mede van zilver, hangt een papagaai van 'tzelfde metaal.
1109. 16de E. De drinkhoorn van het Schuttersgild der Kloveniers.
- De hoorn, zijnde een buffelhoorn, rust op een zilveren voet, voorstellende een boomstam, vastgehouden door een leeuw en een draak. Aan de bovenzijde van den hoorn prijkt het wapen van Amsterdam, met een klauw ter weerszijde. Deze hoorn komt voor op het regentstuk van Govert Flinck, in 's Burgemeesterskamer.
1110. 16de E. De keten van het Schuttersgild der Kloveniers.
- De keten is van zilver en samengesteld uit verschillende ornamenten, waarbij herhaaldelijk een klauw voorkomt. Onderaan hangt een zilveren papegaai. Aan den keten zijn twee blikken schildjes bevestigd, met de merken van twee schutterskoningen en de opschriften Pieter Reyersen van Dijk, anno 1633 en Jacob Dircksz. Sprongh, anno 1638, den 27 Mey.
1111. 1659. Afbeelding van het wapenschild der Kloveniers, met daaronder gedrukt vers van Vondel: opdracht »aen de edele Gebroederschap der schuttersorde van S^t. Michiel, in den Kolveniersdoelen.»
1112. 1629. Portret van Petrus van Goetthem, Korporaal der Schutterij in 1629. Gravure door J. van de Velde.
- Bij de twisten in 1629 werd hij tegelijk met den Schepen Jan Willem Bogaert (No. 386) ontschutterd en verbannen.
1113. 1629. Portretten van Dr. Carel Leenaertz en Dingsteede, bij de twisten in 1629 ontschutterd. Gravures door J. van de Velde.
1114. 1629. Sententie over deze schutters. Brochure in kwarto.
1115. 1628. Publicatie van 20 December 1628, betreffende het inhalen der Landsmilitie, waarover deze twisten ontstonden.
1116. 1630*. Portret van Burgemeester Abraham Boom, afgebeeld met een

S. Altmann.

Fred. Muller.

Stad Amsterdam.

»

»

»

»

F. H. Maschhaupt.

R. W. P. de Vries.

»

D. C. Meijer Jr.

C. Poortenaar.

No. Tjld.		Eigenaars.
	hellebaard in de hand. Schilderij door Th. de Keyser. <i>G. Hooft van Vreeland.</i>	
1117. 18 ^{de} E.	Portret van Burgemeester J. van de Poll, als Kolonel der Schutterij, op een bord van Amstelporcelein, geteekend M. O. L.	
		<i>Mr. Herman J. van Lennep.</i>
1118. 1689.	Zilveren penning uit wachtboeten der schutters aan wacht-hebbende burgers vereerd, ter gedachtenis aan de krooning van Willem III en Maria, als Koning en Koningin van Engeland. <i>v. L. III, 419.</i>	<i>Mr. Jer. de Vries Jzn.</i>
1119. 1695*.	»De Manhafte Schutterij van Amsterdam». Kostuum-plaat. Gravure door P. van den Berge.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	Op deze gravure staat (later aangebracht) ook de penning bij het dempen van 't Aansprekersoproer aan de Schutters uitgedeeld.	
1120. 1700*.	Afbeelding van een schutter, volgens de »nieuwe ordre der Burgerij van Amsterdam in de wapenschouwing en het trekken na haar wagen». Gravure door P. van den Berge.	»
1121. 1706.	»Ordonnantie op de exercitie-militair van de Schutterij der stad Amsterdam, met bijvoegsel, behandelende de orders en woorden van commando op de handeling van de snaphaan.»	»
	Kwarto-boekje met 12 platen (afbeeldingen der evolutiën).	»
1122. 1690*.	Jaarlijksche parade der Schutterij op den Dam voor Burge-meesteren in de kermisweek. Gravure in 2 bladen door D. Marot.	
		<i>Mr. Herman J. van Lennep.</i>
1123. 1700*.	Spotprent op de Schutters-nachtwaken in hunne wachthuizen (de zoogenoemde apen-hoofd-wacht). Gravure door L. Schenk naar D. Teniers.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1124. 1731.	»Nieuwe Orders of Reglementen, door de Officieren van de Compagnie liefhebberen der militaire exercitie onder B. Scholten.» MS.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
1125. 1782.	Oproeping om ter wacht te komen.	<i>Th. J. des Tombe, te Utrecht.</i>
1126. 17 ^{de} en 18 ^{de} E.	Negen oproepingen voor de Schutterij.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
1127. 1748.	Oproepingsbriefje voor de Schutterij.	<i>T. J. B. Westerwoudt.</i>
1128. 1742.	Geëmailleerd onderscheidingsteeken der Amsterdamsche Schutterij, met de opschriften »Wijk 40" en »Lucas Bols, Vaandrigh van het geele regiment 1742.»	<i>J. Josephus Jitta.</i>
1129. 1747.	Portret van Joan Couck, Kapitein van eene Compagnie Burgers. Gravure door J. Houbraken.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1130. 1747.	Looden penning van het Kunstgenootschap in den wapenhandel.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
1131. 18 ^{de} E.?	Kelk, met wapentrofee en het »Welvaren der Ed. manhafte burgerij van Amsterdam.»	<i>Kon. Oudheidkundig Genootschap.</i>
1132. 1760*.	»Marsch der Burger-compagnie Wijk 5, gecomponeerd door F. Wijkman.» Muziekstuk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1133. 1771.	Zilveren prijspenning van den Schuttersdoelen. <i>Verv. v. L., 456.</i>	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
1134. 1771.	Penning als N ^o 1133, maar op de drie-dubbele zwaarte, voor den 100 ^{sten} Schutterskoning. <i>Verv. v. L., N° 456. J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>	
1135. 1779.	Penning als bovenstaande. <i>Verv. v. L., N° 545. F. H. Maschhaupt.</i>	
1136. 1780*.	De Schutters des avonds de stadssleutels brengende in de Corps de garde onder het Stadhuis. Teek. door J. Bulthuis. <i>D. C. Meijer Jr.</i>	
1137. 1784.	Gegraveerde Zilveren penning ter eere van Jan Vennekool, bij zijne 25jarige trouwe dienst als Schutter in Wijk 39.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
1138. 1785.	Zilveren eerepenning van het Schuttersgezelschap »voor Stad en Vaderland getrouw». <i>Verv. v. L., N° 604. (Niet uitgedeeld).</i>	»
1139. 1785.	Zilveren eerepenning als 1138.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
1140. 1784.	Zilveren penning ter aanmoediging der wapenoefeningen, door	

No.	Tijd.		Eigenaars.
		Kapitein J. A. de Roth aan zijne Compagnie geschonken. <i>Verv. v. L.</i> , N ^o 603.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1141.	1786.	Het schenken der vaandels aan het Exercitie-Genootschap »Tot Nut der Schutterij». Gravure door van der Meer.	<i>G. van der Velde.</i>
1142.	1785.	Ordonnantie van 27 Januari 1785 tot het vaststellen van de uniformen der officieren en onderofficieren der Burgerij.	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
1143.	1787*.	Afbeeldingen der monteringen van de gewapende Schutterijen en Burgercorpsen in Nederland, waaronder verscheidene Amsterdamsche. Gravure bij W. Houtgraaff.	<i>Fred. Muller.</i>
1144.	1787*.	Afbeeldingen van 35 Schutters van verschillende wapenen in hunne monteringen. Origineele teekening in kleuren voor de voorgaande prent (1143).	»
1145.	1787*.	Afbeelding van 19 Dragonders, Huzaren en Cavalleristen in hunne monteringen. Waarschijnlijk pendant en vervolg der vorige plaat. Gekleurde gravure.	»
1146.	1787.	Portret van Isaak van Goudoever, Kolonel der Schutterij en groot voorstander der Patriotten. Gravure door R. Vinkeles en Garreau.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1147.	1787.	Zilveren penning ter eere van Isaak van Goudoever. <i>Vervolg op v. L.</i> , N ^o 690.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1148.	18 ^{de} E.	Portret van D. J. van Hogendorp van Hofwegen, Kolonel der Schutterij. Gravure door Schultz.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Hij had het oppercommando, toen Amsterdam in 1787 door de Pruisen werd aangevallen.	
1149.	1787.	Portret van G. H. de Wilde, Luitenant-Kolonel der Schutterij. Gravure door Pfeiffer.	»
		Hij verdedigde met veel roem het dorp Ouderkerk tegen de Pruisen, 30 September 1787.	
1150.	1787*.	Portret van Iperus Wiselius, Kolonel bij de Schutterij in 1787. Gravure door Pfeiffer.	»
1151.	1787*.	Portret van Mr. Gale Isaac Gales, Luitenant-Kolonel bij de Schutterij in 1787. Gravure door Pfeiffer.	»
1152.	1787*.	Portret van T. C. van Herzele, Majoor bij de Schutterij in 1787. Gravure door Pfeiffer.	»
1153.	1787*.	Portret van Abm. Valentijn, Kapitein der Schutterij in Wijk 18 der stad Amsterdam, Kommandant van Weesp. Gedreven zilveren voorstelling achter glas, in lijst.	<i>Gebrs. van Houtum.</i>
1154.	1787*.	Portret van Abm. Valentijn. Gravure door Pfeiffer.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1155.	1787.	Afbeelding van den uniform der Vrijwillige Ruiters. Gekleurde gravure.	»
1156.	1787*.	Portret van Mr. J. de Vilattes, Ritmeester bij deze Ruitery. Gravure door Sallieth.	»
1157.	1787.	Acte van qualificatie, van 1787, uitgebracht op Geconstitueerden uit de Vaderlandsche Societeit, het Collegie van Sergeanten en de Burger-Societeit, zoo als zij, volgens Resolutie van de Municipaliteit van 2 April 1795, door den Burger Hieronymus van Slingelandt, Secretaris der Stad, bij den Burger Mr. Otto Willem Johan Berg is teruggebracht, en wel op dezelfde wijs als zij op 15 Januari 1788 bij hem was opgeëischt.	<i>Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.</i>
		Zie over de teruggave van dit stuk, waarover in 1787 zooveel te doen is geweest, de <i>Handelingen van de Municipaliteit van Amsterdam.</i>	
1158.	1795.	»Afbeelding der uniformen van de Oude Burgerij te Amsterdam, in 1770 tot 1782 en 1783 toe en van de corpsen Auxiliaire, die tot 1795 in dienst zijn genomen». 79 gekleurde teekeningen, door Casten.	<i>Fred. Muller.</i>

No. Tjd.		Eigenaars.
1159. 1795.	»Afbeelding der monteringen enz. van de cavallerie, infanterie en artillerie der Nationaale Garde der Stad Amsterdam.» Gekleurde gravure.	<i>Frederik Muller.</i>
1160. 19 ^{de} E.	Stok van den tamboer-maitre der Amsterdamsche Schutterij tijdens het Fransch Bestuur, met een zwaren zilveren knop, waarop aan de eene zijde het wapen van Amsterdam, aan de andere de naamletter des Keizers: N.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1161. 1817.	Portret van G. C. R. R. van Brienen van Ramerus, Kommandant der Amsterdamsche Schutterij bij de omwenteling in 1813. Gravure door A. L. Zeelander.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1162. 1813.	Publicatie van den Kolonel van Brienen, den 16 ^{den} November, bij het optreden van het Provisioneel Bestuur van Amsterdam. Gedrukt stuk in plano.	<i>C. Poortenaar.</i>
1163. 1814.	Drie zilveren draagpenningen. Hulde van »de Hoofdcommissie» aan de vrijwilligers bij het beleg van Naarden.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1164. 1815.	Wetten voor de Societeit van de Officieren der Schutterij, met 237 handteekeningen.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
1164*. 1815.	Zilveren Penning voor de Vrijwillige Jagers te paard, bij de veldtocht tegen de Franschen.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1165. 1843.	Zilveren penning op het overlijden van A. R. Falck, Kweekeling van het Athenaeum, Kapitein der Nationale garde, medebewerker van de vrijheid des Vaderlands.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1166. 1830.	Twee Oranjevaandels, waarop: »Noord-Holland 1 ^{ste} bataillon 1830. Noord-Holland 2 ^{de} bataillon 1830.»	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
1167. 1832.	Plan van het kamp te Oirschot in 1832, waarin de mobiele Amsterdamsche Schutterij is gelegerd geweest, met verklaring.	»
1168. 19 ^{de} E.	Zijden Vlag met het wapen van Amsterdam, vroeger het eigendom eener scherpschutters-vereeniging, bij wier ontbinding zij door het Stadsbestuur is aangekocht.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1169. 18 ^{de} E.	Banier van de Handboogschutterij »Patrum manus nobiscum.»	<i>F. H. Maschhuapt.</i>
1170. 1863.	Draagteeken van Claudius Civilis. Uit aching van J. D. Wessels voor verdiensten.	<i>F. H. Maschhuapt</i>
1171. 19 ^{de} E.	Draagteeken als het vorige, doch eenigzins gewijzigd.	»
1172. 1866.	Zilveren penning van een Assaut in Parkzaal. »Aan P. Bade door officieren der Schutterij en der gezamenlijke wapenen.»	»

LANDMACHT.

1173. 18 ^{de} E.	Portret van Nicolaas Hasselaer, Majoor der Stadssoldaten in 1628. Gravure door J. Houbraken.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1174. 1674.	Zilveren penning ter eere van Paulus Wirtz, Veldmaarschalk der Vereenigde-Nederlanden. <i>De Vries en de Jonge</i> . Plaat IX, n ^o . 2.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1175. 17 ^{de} E.	Twee uit blad koper geperste wapens van Wirtz, vroeger bij zijn grafin de Oude Kerk opgehangen. <i>Commissie voor de Gebouwen der N. Herv. Kerk.</i>	
1176. 1680.	Zilveren penning op het overlijden van Bartha Wirtz, oud 8 jaar, dochter van den Veldmaarschalk. <i>De Vries en de Jonge</i> . Plaat X, n ^o . 1.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1177. 1800*.	Portret van Benjamin Roelofswaard, Luitenant-Kolonel der bezoldigde garde. Teekening door J. C. Mertens.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
1178.	1785.	Draagteeken van een stadssoldaat, »stoepje”.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
1179.	18 ^{de} E.	Draagteeken van een stadssoldaat, »stoepje”.	<i>D. C. Berg.</i>
1180.	1803.	Tabel der emplacements en sterkte der Bataafsche-armee. Handschrift.	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
1181.	1810.	Biljet van Inkwartiering.	»
1182.	1813.	Portret van den Luitenant-Generaal Baron Krayenhoff, Minister van Oorlog in 1810, Gouverneur van Amsterdam en omliggende forten in 1813. Schilderij door C. H. Hodges.	<i>W. K. W. Matthes.</i>
1182.	1813.	Zilveren Passerdoos van den Luitenant-Generaal Baron van Krayenhoff, Minister van Oorlog in 1810, Gouverneur van Amsterdam in 1813.	»
1185.	1832.	Ridderorde, Degen en Epauletten van den 2 ^{de} Luitenant der 40 ^{de} afdeeling infanterie Nantzing, gesneuveld in een loopgraaf voor Antwerpen, den 40 ⁿ December 1832.	
		<i>III. Regenten van het Burgerweeshuis.</i>	
		Nantzing had zijne opvoeding in het Burgerweeshuis genoten.	
1186.	1832.	Zilveren en Bronzen Penning vereerd aan de verdedigers van de Citadel van Antwerpen, door de Hoofd-Commissie, zonder naam.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1187.	1832.	Bronzen Penning vereerd aan een krijgsman op de Antwerpse Citadel.	»
1188.	1832.	Bronzen Medaille aan Jo. de Vries voor het ontwerpen van dezen penning.	»

WAPENEN EN KRIJGSBEHOEFTEN.

1189.	?	Ijzeren bijl. vermoedelijk gedeelte van een hellebaard en acht ijzeren dolken, gevonden in het IJ bij de aanplemping van het station in het Open Havenfront.	<i>Kon. Oudheidkundig Genootschap.</i>
1190.	16 ^{de} E.	Drie harnassen, met stormhoeden.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1191.	16 ^{de} E.	Vier modellen van kanonnen, met toebehooren.	»
1192.	16 ^{de} E.	Twee tromblons, met vuursteenslot.	»
1193.	16 ^{de} E.	Schuiftrompet, met het opschrift: A. 1593. Pierre. Colbert. m' a. faict. a. Reims.	»
1194.	16 ^{de} E.	Vier schalmeyen of fluiten.	»
1195.	17 ^{de} E.	Piek, waarop het wapen van Amsterdam.	<i>Mr. G. Heshuyzen,</i> te Haarlem.
1196.	17 ^{de} E.	Kanon, volgens overlevering een geschenk van de Admiraliteit aan den Admiraal de Ruyter.	<i>Nederlandsch Museum,</i> te 's Hage.
1197.	17 ^{de} E.	Kanon, waarop het familiewapen van Bicker, waarschijnlijk op het scheepsaffluit van een jacht of boeier gediend hebbende.	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
1198.	17 ^{de} E.	Tien hellebaarden, vermoedelijk afkomstig van de Admiraliteit te Amsterdam.	<i>Marinewerf.</i>
1199.	17 ^{de} E.	Geweer.	»
1200.	1672.	Degen, met koperen gevest. Op de kling staat:	<i>I. Lingeman,</i> te Baarn.

Lang leef de Prins, lang bloei de Oranjestam,
Dat wenst elk, die 't wel meent in Amsterdam.
Lang leef de Prins, so wens ik mag men hooren
Weest welkom Vorst, nu statiglijk verkooren.

No.	Tijd.		Eigenaars.
		De eerste Willem bleek vol van heldenmoet De tweede Willem droeg roem van 't Oranjebloed. De derde Willem nu tot onze Vorst verkooren. Zal hoopen wij ons haast de Vreebazin doen hooren.	
1201.	17 ^{de}	E. Sabel, met koperen gevest, voorstellende een leeuw. Op de kling staat het merk der O. I. Compagnie.	<i>L. Långeman</i> , te Baarn.
1202.	18 ^{de}	E. Solinger kling, waarop het wapen van Amsterdam ingeslagen, benevens het Solinger merk en de letters S. A. H. A. C. V. O.	<i>Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.</i>
1203.	18 ^{de}	E. Hellebaard, waarop het wapen van Amsterdam ingeslagen.	<i>Kon. Oudh. Genootschap.</i>
1204.	18 ^{de}	E. Jachtgeweer met steenslot, gemerkt: »Thone. Amsterdam.»	»
1205.	18 ^{de}	E. Drie modellen geschut, vervaardigd op de Geschutwerf der O. I. Compagnie op Oostenburg door Dirk Vonk: twee kanonnen en één mortier.	<i>G. Fikkert Jzn.</i>
1206.	17 ^{de}	E. Glazen kast met modellen, meerendeels betreffende de Artillerie, afkomstig van de voormalige Stadsgeschutgieterij, op den hoek der Baangracht en Karthuizerstraat.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1207.	17 ^{de}	E. Verguld koperen ringkraag, met het wapen van Amsterdam.	<i>K. Oudh. Genootsch.</i>
1208.	17 ^{de}	E. Verguld koperen ringkraag, met het wapen van Amsterdam en krijgstrofeën.	»
1209.	18 ^{de}	E. a Verguld koperen ringkraag, met het wapen van Amsterdam en wapentrofee.	»
1211.	18 ^{de}	E. Koperen patroontasch, met uitgeslagen wapen.	<i>L. M. Beels van Heemstede.</i>
1212.	17 ^{de}	E. Tien hellebaarden, vermoedelijk afkomstig van de Admiraliteit van Amsterdam.	<i>Marinewerf, te Amsterdam.</i>
1213.	18 ^{de}	E. Schutters ringkraag.	<i>Jhr. Mr. S. Backer.</i>
1214.	1795.	E. Muts van beerenvel, uit den tijd der Bataafsche-Republick.	<i>G. Jansen.</i>
1215.	1813.	E. Degen van een Luitenant van den Landstorm, met wapendraagband.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>

AFDEELING V.

KERK EN KERKWEZEN.

Ziet van der Alpen kruin twee beken nederfchieten :
Dees stort in 't Middellandsche zout,
Daar die de Noorderzee aanschouwt,
Doch eens doet de Oceaan hun stroomnat famenvlieten.

WILLEM DE CLERCO.

NEDERDUITSCH HERVORMDE GEMEENTE.

OUDE KERK.

Tijd der No. vervaardiging.		Eigenaars.
1216. 1612*.	De Oude Kerk, met de kerkhoven. Gravure door C. J. Vischer.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
	Deze Kerk, oudtijds de Sint Nikolaaskerk, is gesticht omstreeks het begin der 14 ^{de} Eeuw, in den loop der tijden vergroot en in het midden der 16 ^{de} Eeuw met een nieuwe torenspits versierd.	
1217. 1680*.	De Oude Kerk, van binnen en van buiten. Vier gravures op één blad.	»
1218. 17 ^{de} E.	De Oude Kerk, van binnen. Teekening in doorzicht.	»
	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>	
1219. 1734.	De Oude Kerk, van binnen. Schilderij gemerkt J. Ewins of Ewin, 1734.	»
1220. 17 ^{de} E.	De Oude Kerk, in de 17 ^{de} eeuw, van binnen. Schilderij door E. de Witte.	»
1221. 19 ^{de} E.	Gezichten op en in de Oude Kerk. 21 teekeningen, door den inzender.	<i>J. G. Horsthuis.</i>
1222. 1875.	De Oude Kerk, van binnen, met gezicht op het koor, het O. L. Vrouwekoor en de Voetboogschutterskapel. Twee teekeningen in lijst.	»
1223. 1700*.	Gezicht op de Oude Kerk, langs de Bierkaai en Groenmarkt, door L. Schenk. In twee bladen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1224. 1835.	Portaal aan de noordwestzijde van de Oude Kerk. Teekening door A. Wynandts.	<i>H. L. Rompel.</i>
1225. 14 ^{de} E.?	Houten Steunsel van het gewelf der Oude Kerk.	<i>J. H. A. E. de Vries.</i>
1226. 1845.	Houten model van de Torenspits der Oude Kerk, vervaardigd door G. Nijhoff.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>
1227. 18 ^{de} E.	De Oudekerkstoren. Model in karton.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
1228. 1613.	De houten kap van den Toren, begonnen in 1558 en voltooid in 1566. Houtsnede.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>
1229. 19 ^{de} E.	Vier-en-twintig teekeningen van choorbanken in de Oude Kerk, geteekend door den inzender.	<i>J. G. Horsthuis.</i>
1230. 15 ^{de} E.	Houten snijwerk van een koorbank uit de Oude Kerk.	<i>J. H. A. E. de Vries.</i>
1231. 19 ^{de} E.	De Katechisatiekamer in de Oude Kerk. Twee teekeningen in kleuren, door G. Lamberts.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1232. 19 ^{de} E. a	De IJzeren Kapel in de Oude Kerk, van buiten en van binnen. Twee teekeningen, door G. Lamberts.	»
1233. 18 ^{de} E. a	Gezicht op de Doopkapel der Oude Kerk. Schilderij door H. van Streek.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>

No. Tijd.		Eigenaars.
1234. 19 ^{de} E.	Een-en-vijftig teekeningen van grafsteden in de Oude Kerk, vervaardigd door den inzender.	<i>J. G. Horsthuys.</i>
1235. 19 ^{de} E.	De praalgraven van Abraham van der Hulst, Isaac Sweers, Willem van der Zaen en Jacob van Heemskerck in de Oude Kerk. Vier penteekeningen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1236. 18 ^{de} E.	Grafkapel der familie de Graeff in de Oude Kerk. Teekening door J. Schuyt.	<i>H. L. Rompel.</i>
1237. 1800*.	Vier geschilderde kerkraden in de Oude Kerk. Teekeningen in kleuren.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
1238. 19 ^{de} E.	Kerkraam in de Oude Kerk, voorstellende de geboorte des Heilands en het sterfbed van Maria, omstreeks 1550 geschilderd. Teekening in kleuren.	<i>C. Poortenaar.</i>
1239. 18 ^{de} E.	Kerkraam in het Voetboogschutterskoor der Oude Kerk, in 1555 door Digman geschilderd: de Boodschap aan Maria en de ontmoeting van Maria en Elisabeth.	<i>H. L. Rompel.</i>
1240. 18 ^{de} E.	Het geschilderde glasraam op den vrede van Münster, in de Oude Kerk. Teekening door A. Hulk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1241. 18 ^{de} E.	Het geschilderd glasraam, met de wapens der Burgemeesters. Gravure door H. de Leth.	»
1242. 1593.	Verbod om in de Kerk ongeregeldheden te plegen. Geschilderd bord uit de Oude Kerk.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>

NIEUWE KERK.

1243. 1612*.	De Nieuwe Kerk, met de kerkhoven. Gravure door C. J. Vischer.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	De Nieuwe Kerk, tot wier stichting Bisschop Frederik van Blaukenheim, den 14 November, 1408 vergunning verleende, werd begonnen in 1414. Zij was ingewijd onder aanroeping van de H. Maagd en St. Catharina. De kerk verbrandde in Januari 1645, doch werd onmiddellijk herbouwd.	
1244. 1600*.	Gezicht op de zuidzijde der Nieuwe Kerk. Schilderij op paneel.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>
1245. 1690*.	De Nieuwe Kerk, van den Dam te zien. Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1246. 1839*.	De Nieuwe Kerk, uit het noordwesten. Teekening in kleuren door A. Oltmans.	»
1247. 1630*.	Het Bekkeneelshuisje aan de Nieuwe Kerk. Teekening door Jan de Bisschop.	<i>D. Franken Az., te Parijs.</i>
1248. 1645*.	De Nieuwe Kerk, met den toren waarvoor in de 17 ^{de} eeuw het plan werd vervaardigd. Gravure, uitgegeven door Cle-mendt de Jonghe.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1249. 17 ^{de} E.	Houten model van den »Onvolmaakten Toren» der Nieuwe Kerk.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1250. 1647.	»Het slotthout van de nieuwe kerkstoorn». (Plattegrond van het heiwerk en beschrijving). Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1251. 18 ^{de} E.	De »Onvolmaakte Toren» van de Nieuwe Kerk. Schilderij door J. Ouwater.	<i>Rijks-Museum.</i>
1252. 18 ^{de} E.	Gezicht op den »Onvolmaakten Toren» der Nieuwe Kerk. Teekening door P. van Liender.	<i>Dr. D. van Lanckeren Matthes.</i>
1253. 1665.	De Nieuwe Kerk, van binnen, in 1665. Twee Gravures door J. Veenhuyzen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1254. 1657.	De Nieuwe Kerk, van binnen. Schilderij door A. de Lorme.	<i>Jhr. Dr. J. P. Six.</i>
1255. 18 ^{de} E.	De Nieuwe Kerk, van binnen, in de 18 ^{de} eeuw. Teekening door H. Schouten.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
1256.	17 ^{de} E.	De kapel, genoemd het Otterskoor in de Nieuwe Kerk, gesticht in 1570. Twee Gravures.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1257.	17 ^{de} E. b	De Predikstoel in de Nieuwe Kerk door A. Vinckenbrinck. Ets door P. Holstejn.	»
1258.	17 ^{de} E. b	De Predikstoel in de Nieuwe Kerk. Ets à rebours.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>
1259.	1660*.	Het Koorhek in de Nieuwe Kerk. Ets door J. Lutma.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1260.	1816*.	Het Koorhek in de Nieuwe Kerk. Twee teekeningen door G. Lamberts.	»
1261.	18 ^{de} E.	Grafschrift en wapen van Willem Eggert, medestichter der Nieuwe Kerk. Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1262.	1655*.	Graftombe van Jan van Galen in de Nieuwe Kerk. Gravure door Sioertsma.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1263.	1683.	Gezicht op de Graftombe van Michiel Adriaenzoon de Ruyter. Schilderij door E. de Witte.	Schout bij nacht <i>J. W. de Ruyter de Wildt</i> , te 's Hage.
1264.	19 ^{de} E.	De Nieuwe Kerk, met het Monument voor Vondel. Teekening in kleuren door J. Jelgerhuis R.zn.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1265.	18 ^{de} E.	Monument voor Vondel, in de Nieuwe Kerk. Twee Gravures.	<i>P. J. Hanner.</i>
1266.	1782.	Monument voor W. J. G. Bentinck in de Nieuwe Kerk, aan een der pilaren van het Koor. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1267.	19 ^{de} E.	Monument voor J. van Kinsbergen in de Nieuwe Kerk. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
1268.	1831.	Graftombe van J. C. J. van Speyk in de Nieuwe Kerk. Steendruk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1269.	19 ^{de} E.	Grafzerk van Jan van Baerle, overl. 1605, in de Nieuwe Kerk. Pentteekening door A. Grevestuk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1270.	1710-1807.	32 Gebeeldhouwde en geschilderde Wapens uit de Nieuwe Kerk.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>
1271.	18 ^{de} E.	Vier gebeeldhouwde en geschilderde Wapens uit de Nieuwe Kerk.	»
1272.	18 ^{de} E.	Vergadering der Noord-Hollandsche Synode in het Koor der Nieuwe Kerk. Twee gravures door B. Picart en J. C. Philips.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

NIEUWE-ZIJDS-KAPEL.

1273.	1700*.	De Nieuwe-Zijds-Kapel, van buiten en van binnen. Vier gravures op één blad.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Deze kapel, oudtijds „de Heilige Stede”, is waarschijnlijk gesticht in de 14 ^{de} eeuw.	
1274.	18 ^{de} E.	Afbeelding van het glas in de Nieuwe-Zijds-Kapel, in 1484 door den Roomsche-Koning Maximiliaan geschonken. Gravure.	»
1275.	16-19 ^{de} E.	Wapens der Kerkmeesters van de Nieuwe-Zijds-Kapel. 1511—1867. Twee schilderijen.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>

OUDE-ZIJDS-KAPEL.

1276.	17 ^{de} E.	De Oude-Zijds-Kapel (St. Olofs-Kapel), van de oostzijde gezien (met het in het begin der 17 ^{de} eeuw afgebroken koor-apsis). Teekening door R. Roghman.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
		Volgens sommige Stedebeschrijvers is de St. Olofskapel de oudste kerk van Amsterdam, volgens anderen is zij gesticht in de 15 ^{de} eeuw.	

No.	Tijd.		Eigenaars.
1277.	1769.	De Oude-Zijds-Kapel, van buiten en van binnen. Twee gravures door C. Philips Jr.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1278.	17 ^{de} E.	Zilveren Cachet met de afb. der Oude-Zijds-Kapel.	<i>Kerkm. van de Herv. Kerk.</i>

ZUIDERKERK.

1279. 1720*. De Zuiderkerk, van buiten en van binnen. Vier gravures op één blad. *D. C. Meijer Jr.*
 De eerste steen aan de Zuiderkerk is gelegd 22° Aug. 1603. De eerste predikatie vond plaats met Pinksteren 1611. De toren werd voltooid in 1614.
1280. 1680*. De Zuiderkerk, met het kerkhof in de 17de eeuw. Gravure door H. Schut. »
1281. 1787. De Zuiderkerk, van de Raamgracht gezien. Teekening door Hartman. *P. J. Hamer.*
1282. 19de E. De Poort van het kerkhof aan de Zuiderkerk, aan de St. Antonie-Breestraat. Teekening door C. L. Hansen. *D. C. Meijer Jr.*
1283. 17de E. Geschilderde glazen in de Zuiderkerk, geschonken door het Leerlooiers- en Schoenmakersgild. Teekening door Bloemaert. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
 De geschilderde glazen in de Zuiderkerk zijn, na het gebouw korten tijd opgeluisterd te hebben, weggenomen, omdat zij het daglicht te veel afsloten.
1284. 17de E. Wapens van de Kerkmeesters der Zuiderkerk. *Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.*
 en verv.

WESTERKERK.

1285. 1720*. De Westerkerk, van buiten en van binnen. Vier afbeeldingen op één blad. *D. C. Meijer Jr.*
 De eerste steen van de Westerkerk is gelegd den 9 September 1620. Het gebouw werd voltooid in 1631.
1286. 17de E. De Westerkerk. Teekening door G. Roghman. *R. W. P. de Vries.*
1287. 19de E. a De Westerkerk, met het kerkhof. Teekening naar van Kessel door G. Lamberts. »
1288. 18de E. a Het voormalig Kerkhof aan de Westerkerk. Grav. door Goeree. »
1289. 18de E. De Westerkerk, van de Keizersgracht. Teekening door Winter. *D. C. Meijer Jr.*
1290. 1760. De Westerkerk, van de Keizersgracht, met de in 1793 afgebroken brug. Gravure door P. van Liender. »
1291. 1750. De Westerkerk. Teekening. *R. W. P. de Vries.*
1292. 1822. De Zuidoostelijke deur der Westerkerk. Schilderij door P. J. van Veen. *P. L. Posthumus.*
1293. 1780. Model in hout van den Westerkerkstoren, bewaard in de Westerkerk. *Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.*
1294. 17de E. b De Westerkerkstoren. Teekening door Rembrandt. *Museum Fodor.*
1295. 18de E. De Westerkerkstoren. Teekening door C. Pronk. *D. C. Meijer Jr.*
1296. 1690*. Het Orgel in de Westerkerk (geplaatst in 1687). Ets. *P. J. Hamer.*
1297. 1631—1797. Wapenbord van de Kerkmeesters der Westerkerk sedert de 1797. volbouwing, van 1631—1797, met allegorische figuren. *Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.*
1298. 17de E. Vijf tinnen kannen, vier bekers en een broodbak, in gebruik bij de avondmaalsviering in de Westerkerk. »
1299. 18de E. Bid- en dankbriefje, in de Westerkerk gebruikt. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*

NOORDERKERK.

No. Tijd.		Eigenaars.
1300. 1635*	»De Noordermarekt met de kerck». (De Westerkerk is in het verschiet te ontwaren). Ets door R. Zeeman.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	De eerste steen van de Noorderkerk is gelegd den 15 ⁿ . Juni 1620. De eerste predikatie werd gehouden den 16 ⁿ . April 1623.	
1301. 1660*	De Noorderkerk, met het kerkhof. Gravure.	»
1302. 1690.	Kaart der zitplaatsen in de Noorderkerk, met afbeeldingen van de Kerk, uit- en inwendig. Gravure, waarschijnlijk door P. v. d. Berge.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>
1303. 17 ^{de} E.	Houten tafel, naar de overlevering bij de stichting der Noorderkerk (1623) voor het avondmaal gebruikt.	»

OOSTERKERK.

1304. 1725*	De Oosterkerk, van buiten en van binnen. Drie gravures.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	De Oosterkerk is gebouwd van 1669 tot 1671.	
1305. 1761.	De Oosterkerk. Gravure door P. van Liender.	»

EILANDSKERK.

1306. 1690*	De Eilandskerk, als houten loots. Gravure.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
	De Eilandskerk is als houten loots opgericht in 1660, van steen herbouwd in 1736.	
1307. 1761.	De Eilandskerk, na de verbouwing. Gravure door van Liender.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1308. 1817*.	De Eilandskerk, na de verbouwing, van binnen en van buiten. Twee teekeningen door G. Lamberts.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
1309. 1736.	Predikorde bij de inwijding der herbouwde Eilandskerk, in lijst.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>

AMSTELKERK.

1310. 1780*.	De Amstelkerk, van buiten. Teekening door Schouten.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
	De Amstelkerk is gebouwd in 1670 en van binnen verfraaid in 1840.	
1311. 19 ^{de} E.a	De Amstelkerk, van binnen vóór de verbouwing. Teekening door G. Lamberts.	»
1312. 18 ^{de} E.	Wapenbord van de Kerkmeesters der Amstelkerk van 1669—1771. Onder de allegorische figuren, waarmede de bovenrand van deze Schilderij is versierd, vertoont zich de Kerk in haren vroegeren staat, omringd door hoog geboomte op het Amstelveld.	<i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>

GASTHUISKERK.

1313. 18 ^{de} E.	De voormalige Gasthuiskerk. Afbeelding der Kerk van binnen, met den plattegrond, de zitplaatsen en de Wapens der Kerkmeesteren. Gekleurde Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
	Deze kerk is in het begin der 19 ^{de} eeuw voor openbare godsdienst-oefening buiten gebruik gesteld.	
1314. 1800*.	De Gasthuiskerk, van het Gasthuishof gezien. Teekening door R. Vinkeles.	<i>B. en M. N. de Pré,</i>

ONTWORPEN KERK OP DE BOTERMARKT.

No.	Tijd.		Eigenaars.
1315.	1700*.	Koepelkerk, ontworpen door Mr. N. Listingh, om op de Botermarkt gebouwd te worden. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

HERVORMDE PREDIKANTEN EN PROFESSOREN.

1316.	16 ^{de} E.	Portret van Johannes Kuchlinus, de eerste Hervormde Predikant te Amsterdam, beroepen in 1578. Schilderij. <i>Kerkmeesteren der Herv. Kerk.</i>	
1317.	17 ^{de} E. ^a	Portret van Petrus Plancius, beroepen in 1585. Gravure door W. J. Delft.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
		Plancius was een groot aardrijkskundige. Hij deed veel om de ontdekkingsreizen naar de Indiën te bevorderen.	
1318.	17 ^{de} E. ^a	Portret van Jacobus Arminius, beroepen in 1588. Gravure, met verzen van L. Reaal.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Alvorens het professoraat aan de Hoogeschool te Leiden te aanvaarden, was Arminius Predikant te Amsterdam.	
1319.	1652.	Portret van Johannes Ambrosius, beroepen in 1598. Gravure door C. J. Visscher.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1320.	17 ^{de} E. ^a	Portret van Lucas Ambrosius, beroepen in 1599. Gravure door C. J. Visscher.	»
1321.	17 ^{de} E. ^a	Portret van Wernerus Helmichius, beroepen in 1602. Gravure bij C. Danckertz.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1322.	1640.	Portret van Johannes Cornelius Sylvius, geboren te Amsterdam in 1564, overleden den 19 November 1638, Predikant te Amsterdam gedurende 28 jaar en 6 maanden. Ets door Rembrandt, met latijnsch vers van Caspar van Baerle. In antieke lijst met wapen.	<i>Mr. Herman J. van Lennepe.</i>
1323.	1640.	Portret van J. C. Sylvius. Ets door Rembrandt.	<i>Mr. J. H. van Lennepe, te Zeist.</i>
		Op de achterzijde leest men (volgens overlevering met de hand van Rembrandt): „Aan Cornelis Jan Sylvius, deze 4 prenten.”	
1324.	1648.	Portret van Jacobus Trigland, beroepen in 1610. Gravure door A. J. Conradus.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1325.	17 ^{de} E.	Portret van Rudolphus Petri, beroepen in 1614. Gravure door C. van Dalen.	»
1326.	1644.	Portret van Joan. Theod. Cloppenburg, beroepen in 1621. Gravure door C. van Dalen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1327.	1652.	Portret van Jacobus Laurentius, beroepen in 1621. Gravure door Th. Matham.	»
1328.	17 ^{de} E. ^b	Portret van Eleasar Swalmius, beroepen in 1622. Gravure naar Rembrandt door J. Suyderhoeff.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1329.	17 ^{de} E. ^b	Portret van Frederik Keslerus, Hoogdietsch Predikant te Amsterdam, beroepen in 1626. Gravure.	»
1330.	1650.	Portret van Petrus Wittewrongel, beroepen in 1638. Gravure door H. Mayer.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1331.	17 ^{de} E. ^b	Portret van Hermanus Langelius, beroepen in 1647. Gravure door A. Bloteling.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1332.	17 ^{de} E. ^b	Portret van Petrus Proëlius, beroepen in 1651. Gravure door J. de Visscher.	»
1333.	1654.	Portret van Robertus Junius, beroepen in 1653. Gravure door C. Visscher.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Junius was vroeger predikant geweest op 't eiland Formosa.	
1334.	1684.	»Afbeeldingen der Nederduytsche Leeraars te Amsterdam in 1684”. 24 portretten op 2 bladen. Gravures.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

No. Tjld.		Eigenaars.
1335. 1683.	»Rijm op de 24 leeraren der Gereformeerde Ned. Kerke», door J. Norel, (in plano gedrukt).	F. H. Maschhaupt.
1336. 17 ^{de} E.c	Portret van Isaac le Maire, beroepen in 1661. Gravure in zwarte kunst door J. Gole.	D. C. Meijer Jr.
1337. 17 ^{de} E.c	Portret van Petrus van der Haagen, beroepen in 1670. Gravure in zwarte kunst, door W. Vaillant.	»
1338. 17 ^{de} E.c	Portret van Balthasar Bekker, beroepen in 1679. Teekening met de pen op perkament door J. Faber. Bekker heeft zich beroemd gemaakt door zijne bestrijding van het bijgeloof, vooral in zijn werk: „de Betooverde Wereld”.	»
1339. 17 ^{de} E.c	Portret van Balthasar Bekker. Gravure in zwarte kunst door J. Gole.	»
1340. 1698*.	Zilveren penning ter eere van Balthasar Bekker, in 1698 overleden. <i>De Vries en de Jonge</i> Pl. X, N ^o 6.	»
1341. 1698*.	Zilveren penning ter eere van Balthasar Bekker. Pl. X, N ^o 7.	»
1342. 1698*.	Zilveren penning op Balthasar Bekker. <i>v. L.</i> IV, 225, 1.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
1343. 1698*.	Zilveren penning op Balthasar Bekker. <i>v. L.</i> IV, 225, 2.	D. C. Meijer Jr.
1344. 1698*.	Zilveren penning op Balthasar Bekker. Voorzijde van N ^o 3, Keerzijde van N ^o 2.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
1345. 1698*.	Zilveren penning op Balthasar Bekker. <i>v. L.</i> IV, 225, 4.	D. C. Meijer Jr.
1346. 1698*.	Zilveren penning op Balthasar Bekker. <i>v. L.</i> IV, 225, 5.	»
1347. 17 ^{de} E.c	Portret van Gerbrandus van Leeuwen, in 1681 beroepen tot Predikant, in 1686 tot Professor in de Theologie. Gravure door Edelinck.	R. W. P. de Vries.
1348. 17 ^{de} E.c	Portret van Adrianus van Wesel, beroepen in 1685. Gravure in zwarte kunst door J. Gole.	»
1349. 17 ^{de} E.c	Portret van Leonardus Groenewegen, beroepen in 1686. Gravure in zwarte kunst door J. Gole.	D. C. Meijer Jr.
1350. 1700*.	Portret van Hugo van der Helst, beroepen in 1694. Gravure in zwarte kunst door N. Verkolje.	R. W. P. de Vries.
1351. 1736.	Portret van Taco Hajo van den Honert, beroepen in 1698. Gravure door J. Houbraken.	D. C. Meijer Jr.
1352. 18 ^{de} E.a	Portret van Clemens Streso, beroepen in 1699. Teekening door A. Houbraken.	R. W. P. de Vries.
1353. 18 ^{de} E.a	Portret van Franciscus Burman, beroepen in 1705. Gravure door J. Houbraken.	»
1354. 1744.	Portret van Cornelius Houthoff, beroepen in 1719. Gravure door J. Houbraken.	D. C. Meijer Jr.
1355. 1744.	Zilveren penning ter eere van Cornelius Houthoff, 25 jaar Predikant allhier.	P. L. Posthumus.
1356. 1749.	Zilveren penning op het overlijden van J. Noordbeek, beroepen in 1722.	Gér. A. Heineken.
1357. 1740.	Portret van Gerardus Kulenkamp, beroepen in 1733. Gravure door J. Houbraken.	D. C. Meijer Jr.
1358. 1772.	Zilveren penning op het overlijden van Joh. Boskoop, Predikant sinds 1743. <i>Verv. van Loon</i> , n ^o 471.	»
1359. 18 ^{de} E.	Portret van Rutger Schutte, beroepen in 1743, medewerker aan eene verbeterde psalmberijming. Schilderij. <i>Kerkmeesteren der Hervormde Kerk.</i>	»
1360. 1766.	Zilveren penning ter eere van Petrus Curtenius, als Predikant beroepen in 1755 en later tot Hoogleeraar in de Godgeleerdheid aan het Athenaeum, bij zijn 50-jarigen ouderdom. <i>Verv. van Loon</i> , n ^o 397.	D. C. Meijer Jr.
1361. 18 ^{de} E.c	Portret van Gerard Johan Nahuys, beroepen in 1778. Gravure door R. Vinkeles.	»

No. Tijd.		Eigenaars.
1362. 1784.	Portret van Jacob van Nuys Klinkenberg, geb. 1744 te West-Grafdijk, als Predikant beroepen te Amsterdam in 1778 en aangesteld tot Professor Theologiae et Historiae Ecclesiasticae aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam in 1784. Schilderij.	
	<i>Curatoren van het Athenaeum Illustre.</i>	
1363. 19 ^{de} E. a	Wolfsglas, met het portret van J. van Nuys Klinkenberg. Dames <i>Glasius</i> .	
1364. 1791.	Portret van Petrus Haack, beroepen in 1789. Gravure, door R. Vinkeles.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1365. 1795.	»Gedenkzuil der afgezette Predikanten», die den eed niet wilden doen aan de Bataafsche-Republiek. Gravure door N. v. d. Meer.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1366. 1848.	Portret van Johannes Leonardus Wolterbeek, beroepen in 1796. Gravure door J. P. de Lange.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1367. 19 ^{de} E.	Portret van Wilhelmus Broes, beroepen in 1808. Gravure door D. J. Sluyter.	»

WAALSCH HERVORMDE GEMEENTE.

WAALSCHE KERKEN.

1368. 1660*.	De Oude Walenkerk, van het S ^t Jorishof gezien. Gravure. <i>D. C. Meijer Jr.</i>	
	Deze kerk is de voormalige kapel der St. Paulusbroeders, doch zij is, sedert zij aan de Waalsch-Herv. Gemeente werd afgestaan, veel groot en verbouwd.	
1369. 1701.	De Oude Walenkerk, van 't Walenplein gezien. Teekening door Walraven.	»
1370. 1730.	De Oude Walenkerk, van binnen en van buiten, van 't Walenplein en van het S ^t Jorishof gezien. Vier teekeningen door C. Pronk, waarnaar de gravures van N ^o . 1371 zijn vervaardigd.	»
1371. 18 ^{de} E.	Kaart der zitplaatsen in de Oude Walenkerk, met afbeeldingen van de kerk van binnen en van buiten. Gravure.	<i>Consistoire Wallon.</i>
1372. 1700*.	Inzegening van een predikant door handoplegging, in de Walenkerk. Gravure door Picart.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1373. 18 ^{de} E. b	Gezicht op de voormalige Nieuwe Walenkerk op het Molenpad bij de Prinsengracht. Gravure door H. Schouten.	<i>Consistoire Wallon.</i>
	Deze kerk is gesticht in 1686, doch met het begin dezer eeuw tot andere doeleinden ingericht.	
1374. 1780*.	De voormalige Nieuwe Walenkerk. Teekening waarnaar de in 't vorige nummer beschreven gravure is gemaakt.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1375. 1686—	Wapens der Kerkmeesters van de Nieuwe Walenkerk. Teekening.	<i>Consistoire Wallon.</i>
1810.		

PREDIKANTEN.

1376. 1610.	Portret van Jean Hochedé, Predikant der Waalsche gemeente, beroepen in 1585, overl. in 1622. Gravure door W. J. Delff.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
1377.	17 ^{de} E.	a Portret van Thomas Maurois, beroepen in 1613, overleden in 1646. Gravure door Conradus.	D. C. Meijer Jr.
1378.	17 ^{de} E.	a Portret van Jean Doucher, beroepen in 1620, overl. 1629. Gravure door W. J. Delft.	»
1379.	1651.	Portret van Godefroi Hotton, beroepen in 1634, overl. in 1656. Gravure door Conradus.	R. W. P. de Vries.
1380.	1670*.	Portret van Henry Blancheteste, beroepen in 1646, overl. in 1670. Gravure door Vaillant.	D. C. Meijer Jr.
1381.	1687.	Portret van Ludovicus Wolzogen, beroepen in 1670, overl. in 1690. Gravure door Romein de Hooghe.	R. W. P. de Vries.
1382.	1690*.	Portret van Nicolaas Colvius, beroepen in 1656, overl. in 1717. Gravure door J. Gole.	D. C. Meijer Jr.
1383.	1768.	Portret van Jean Scipion Vernède, beroepen in 1761, overl. in 1779. Gravure door J. Houbraken.	»
1384.	1815*.	Portret van Pierre Chevalier, overl. in 1825. Gravure door A. van der Beek.	»
1385.	19 ^{de} E.	b Portret van Athanase Coquerel, Predikant te Amsterdam van 1819—1830, later Predikant te Parijs. Gravure door F. Girard.	R. W. P. de Vries.

HERINNERINGEN.

1386. 1588-1613. »Registre des témoignages baillez par l'Eglise d'Amsterdam depuis le premier de Février 1588". *Consistoire Wallon.*
Dit oudste Ledematenboek der Waalsche Gemeente (handschrift in klein 8°-formaat) loopt tot Maart 1613.
1387. 1615. »Brief sommaire de la difficulté advenue en ceste Eglise, par le Presche de Me Goulart. Faict le 13 de Sept. 1615.... Et de la procédure du Sénat de l'Eglise, tenu contre sa personne, pour éviter toutes difficultez, confusions et scandales, hors de l'Eglise." Handschrift.
Simon Goulart, beroepen in 1601, werd in 1615 wegens zijne Arminiaansche gevoelens ontslagen.
1388. 1651-1653. »Petite Maymorial du Sain(t) baptesme des petis enfans de l'Eglise Wallonne d'Amsterdam, escriete par Jacob de la Croix ce 31 Decembre en l'an 1651."
Handschrift in klein 8°, in perkamenten band, vervolgd tot 1653.
1389. 1685. Inschrijvingslijst voor eene tweejarige bijdrage, aanvangende 1 Jan. 1686, ten behoeve der »menighvuldige gereformeerde Predicanten uyt Vranckrijk, die wegens de noyt gehoorde schrickelycke vervolginge haer vaste woonplaetse binnen dese stad hebben genoomen", onder administratie der Predikanten en Ouderlingen van de Waalsche Gemeente. Gedateerd Dec. 1685.
Er zijn 70 à 80 inschrijvingen, meest van f100.—. Onder de onder-teekenaars vindt men „de Weduwe van den Admiraal de Ruyter."
1390. 1730-1732. »Actes et papiers originaux des Synodes, des années 1730, 1731 et 1732".
In dezen bundel vindt men onder andere handschriften een brief van Jacq. Saurin, dd. 13 Juni 1730.
1391. 1586. Zilveren Avondmaalspenning van de Waalsche Gemeente, in ivoren foudraal. (Zeldzaam in dit metaal.)
1392. 1586. Looden Avondmaalspenning van de Waalsche Gemeente. *F. H. Marchlewski.*

ENGELSCH-HERVORMDE PRESBYTERIAANSCH-GEREFORMDE GEMEENTE.

No.	Tijd.		Eigenaars.
1393.	1660*.	De Engelsche Presbyteriaansche kerk op het Beggijnhof. Grav.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Deze kerk werd gesticht als kapel der Beggijnen. Na 1578 werd zij gedurende eenigen tijd voor voorstellingen van Rederijkers afgestaan, en in 1607 door de Engelsch-Hervormde Gemeente verkregen.	
1394.	19 ^{de} E.	De Engelsche Kerk, uit de Beggijnhofsteeg te zien. Teekening door C. L. Hansen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1395.	1689.	Koperen lezenaar, met de initialen W en M (William en Mary). Geschenk van Prins Willem III, (Koning van Engeland) en zijne gemalin Maria van Engeland aan de Engelsche Kerk alhier.	<i>Kerkmeesteren der Presbyteriaansche Gemeente.</i>

REMONSTRANTSCH-GEREFORMDE GEMEENTE.

HET KERKGEBOUW.

1396.	1630.	De Remonstrantsche Kerk, in aanbouw. Gravure door F. Brun, met verzen van Vondel.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Eene hoedenmakerij op de Keizersgracht, waarin de Remonstranten sinds de dagen der Dordsche Synode in 't geheim godsdienst-oefening hadden gehouden, werd in 1630 tot een Kerk verbouwd.	
1397.	18 ^{de} E.	De ingang van de Remonstrantsche Kerk, in de 17 ^{de} eeuw. Teekening	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1398.	1660*.	De Remonstrantsche Kerk, van binnen, in de 17 ^{de} eeuw. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1399.	1771.	De Remonstrantsche Kerk, van binnen, in de 18 ^{de} eeuw. Gravure door C. Philips Jz.	»

PREDIKANTEN EN PROFESSOREN AAN HET SEMINARIUM.

1400.	1705.	Portret van Simon Episcopus, geb. te Amsterdam in 1583, overleden 1643, Predikant en Hoogleeraar aan de Kweekschool der Remonstranten. Schilderij door C. Lubinietzki.	<i>Remonstrantsche Gemeente.</i>
1401.	1643.	Zilveren penning, »door de erfgenamen van wijlen Mr. Simon Episcopus vereert tot gedachtenis aan diegenen die zijn E. in zijn siekten bedient en na zijn overlijden gedragen hebben.» Op de voorzijde zijn »de heldere suyvere naackte waarheit en ghulde vryheyt» afgebeeld.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1402.	1634*.	Portret van Carolus Niellius (Charles de Nielles), Predikant te Amsterdam, geb. 1576, overl. 1652. Schilderij door Thomas de Keyser.	<i>Remonstrantsche Gemeente.</i>
		Charles de Nielles was eenigen tijd gevangen op Loevenstein, doch werd na de vestiging der Remonstrantsche Broederschap in 1632 een der eerste predikanten van de Amsterdamsche Gemeente.	
1403.	1660*.	Portret van Bartholomaeus Prevost, Remonstrantsch Hoogleeraar en Predikant te Amsterdam, geb. 1582, overl. 1669. Gravure door H. Bary naar A. Pakker.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

No.	Tijd		Egenaar.
1404.	17 ^{de} E.	Portret van Gerardt Brandt, geb. 1626, overl. 1685, Predikant te Nieuwkoop en daarna te Amsterdam. Miniatuur-teekening in kleuren.	<i>Remonstrantsche Gemeente.</i>
		Brandt heeft zich vooral door zijne geschiedkundige werken beroemd gemaakt.	
1405.	17 ^{de} E.	Portret van Caspar Brandt, zoon van den geschiedschrijver Gerard Brandt, geb. 1653, overl. 1696, om zijne welsprekendheid beroemd, Predikant te Amsterdam. Schilderij.	»
1406.	1701.	Portret van Joannes Brandt, Predikant te Amsterdam, geboren 1661, overleden 1708. Gravure door P. Schenk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1407.	1705.	Portret van Philippus van Limborch, Predikant, Hoogleeraar aan de Kweekschool, sedert 1667, overleden 1712. Schilderij door C. Lubinietzki.	<i>Remonstrantsche Gemeente.</i>
1408.	18 ^{de} E.	Portret van Adrianus van Cattenburgh, Hoogleeraar aan de Kweekschool, geboren 1664, overleden 1743. Schilderij.	»
1409.	1736.	Zilveren penning ter eere van Jean le Clercq (Clericus), Hoogleeraar aan de Kweekschool. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 218. Mr. <i>Jo. de Vries Jzn.</i>	
1410.	1855.	Portret van Abr. des Amorie van der Hoeven, Hoogleeraar aan de Kweekschool, geboren 1798, overleden 29 Juli 1855. Schilderij door J. A. Kruseman.	<i>Remonstrantsche Gemeente.</i>

EVANGELISCH-LUTHERSCHE GEMEENTE.

KERKGEBOUWEN.

1411.	1780.	De Luthersche Oude Kerk, van buiten. Teekening door H. Schouten.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
		De Luthersche Oude Kerk, vroeger het pakhuis de Pot, heeft hare tegenwoordige gedaante in 1632 en 1633 ontvangen. Het ijzeren hek aan het voorplein dagteekent van 1775, toen het een maar verving.	
1412.	1657.	De Luthersche Oude Kerk, van binnen. Ets door Jan Goss.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1413.	17 ^{de} E.	Zilveren troffel, waarmee in 1671 de eerste steen is gelegd van de in 1822 verbrande Luthersche Nieuwe Kerk.	<i>Evangelisch-Luthersche Gemeente.</i>
1414.	1822.	Koperen gedenkpenning op de inwijding der Luthersche Nieuwe Kerk. Geïnventeerd door H. Westhoff Jr., gegraveerd door A. Bemme A.zn.	<i>P. L. Posthumus.</i>
1415.	17 ^{de} E.	Model in hout van de koepel der in 1822 verbrande Luthersche Nieuwe Kerk, op voetstuk.	<i>Evangelisch-Luthersche Gemeente.</i>
1416.	1680.	De Luthersche Nieuwe Kerk, van buiten. Gravure door P. Rodingh.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1417.	1760.	De Luthersche Nieuwe Kerk. Gravure door P. van Liender.	»
1418.	1721.	De Luthersche Nieuwe Kerk, van binnen, met het orgel. Gravure door J. C. Philips.	»
1419.	1785.	Avondmaalsbediening in de Luthersche Nieuwe Kerk, in de 18 ^{de} eeuw. Gravure door van Beek.	»
1420.	1826.	Zilveren penning op den herbouw der Luthersche Nieuwe Kerk, met de fout, het woord »nieuwe» vóór »Luthersche»	<i>Mr. Jo. de Vries Jr.</i>

1421. 1826. Zilveren penning op den herbouw der Luthersche Nieuwe Kerk.
Mr. Jo. de Vries Jr.
De ingeslopen font, bij N°. 1424 aangeduid, is weggelaten.
1422. 16de-19de E. Kunstboek, met prenten, betrekking hebbende op de geschiedenis en de gebouwen der Evangelisch-Luthersche Gemeente.
Curatoren van het Luthersche Seminarium.

PREDIKANTEN.

1423. 16de—19de E. Portefeuille met portretten: Leeraren der Luthersche Gemeente.
Curatoren van het Luthersche Seminarium.
1424. 1603. Portret van Adolphus Visscher, of Fischer (de oude), de eerste geörende Predikant der Evangelisch-Luthersche Gemeente te Amsterdam, van 1594—1613. Gravure door W. J. Delff. R. W. P. de Vries.
1425. 19de E. Portret van Adolphus Visscher. Papieren knipsel.
Evangelisch-Luthersche Gemeente.
1426. 1650*. Portret van Casparus Pfeiffer, Predikant van 1609—1643.
Gravure door Th. Matham. R. W. P. de Vries.
1427. 1650*. Adolf Visscher (de jonge), Predikant van 1629—1654. Gravure door J. Suyderhoeff. D. C. Meijer Jr.
1428. 1655. Portret van Paulus Cordes, Predikant van 1641—1670. Gravure door C. de Pas. »
1429. 17de E. Portret van Elias Taddel, Predikant van 1643—1660. Gravure door C. de Pas. »
1430. 1684. Portret van Henricus van Born, Predikant van 1662—1701. Gravure in zwarte kunst door A. Bloteling. R. W. P. de Vries.
1431. 1690*. Portret van Johannes Colerus, Predikant van 1679—1693. Gravure in zwarte kunst door J. Gole. »
1432. 1693. Zilveren penning ter eere van Johannes Colerus, Predikant der Luthersche Gemeente. De Luth. Nieuwe Kerk is op den penning in 't verschiet voorgesteld. (*De Vries en de Jonge*, Pl. X, N° 5.)
Mr. Jo. de Vries Jzn.
1433. 1760*. Portret van Henricus Hageman, Predikant van 1741—1767. Gravure door P. Louw. D. C. Meijer Jr.
1434. 1748. Zilveren penning op het overlijden van D^o Henricus Vos.
Mr. Jo. de Vries Jzn.
1435. 1776. Portret van Jan Hendrik Vorstius, Predikant van 1774—1783. Gravure door J. Houbraken. Afdruk op satijn. D. C. Meijer Jr.
1436. 1783. Zilveren penning op het overlijden van den Lutherschen Predikant J. H. Vorstius. *Verz. v. L.*, N° 587. Mr. Jo. de Vries Jzn.
1437. 1783. Gedenkstuk op den dood van Johan Diderich Deiman, Predikant van 1779—1783. Gravure, Afdruk op satijn. D. C. Meijer Jr.
1438. 1783. Portret van Esdras Heinrich Mutzenbecher, Predikant van 1780—1789. Gravure door R. Vinckles. Afdruk op satijn. »
1439. 1789. Afbeelding van eene zilveren koffievaas, door den Luth. Kerkeraad aan Mutzenbecher vereerd bij zijn vertrek naar Oldenburg. »
1440. 18de E. Naamlijst van Predikanten en Ouderlingen in de gemeente en 19de E. toegedaan de onveranderde Augsburgsche Confessie in Amsterdam, zooals Hun Ed. vervolgens daartoe zijn verkoren, beginnende 1741 en eindigende 1836. In kunstig gesneden houten lijst, met portret van Luther.
Evangelisch Luthersche Gemeente.

HERINNERINGEN.

No. Tjld.		Eigenaars.
1441. 16 ^{de} — 19 ^{de} E.	Portefeuille met handschriften en brieven, betrekking hebbende op de geschiedenis van het Evangelisch Luthersche Seminarium.	<i>Curatoren van het Luthersche Seminarium.</i>
1442. 1690.	»Historisch verhaal van een beklaglyken opstand sedert eenige jaren in de Gemeente togedaan de onveranderde Confessie van Augsburg, binnen deser Stede, ontstaan.» Amsterd. 1690.	<i>Mr. W. P. Sautyn Kluit.</i>
	Hierbij zijn ingebonden een der merkwaardigste spotprenten bij deze gelegenheid uitgegeven en een paar schimpdichten.	
1443. 1730.	Zilveren penning op het tweede eeuwfeest van de overlevering der Augsburgsche Confessie, alhier gevierd. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 55.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1444. 1730.	Zilveren penning op het tweede eeuwfeest van de overlevering der Augsburgsche Confessie, alhier gevierd. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 57.	»
1445. 18 ^{de} E.?	Paneel in lijst, waarop met vergulde letters een bijbeltekst, als: bedreiging tegen het verzuim van diakonale plichten.	<i>Evangelisch Luthersche Gemeente.</i>
1446. 1827.	Zilveren penning op de invoering der »Nieuwe Christelijke Gezangen» bij de Evang. Lutherschen.	<i>P. L. Posthumus.</i>
1447. 18 ^{de} E.	Looden Avondmaals-penning van de Luthersche Gemeente.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>

HERSTELD EVANGELISCH-LUTHERSCHE GEMEENTE.

1448. 1793.	De Hersteld Evangelisch-Luthersche kerk (voorgevel). Teekening door den bouwmeester Ziesenis.	<i>H. L. Rompel.</i>
	De weigering van den Kerkeraad der Luthersche Gemeente om den orthodoxen predikant Scholten (Zie N ^o . 1456), te beroepen, gaf aanleiding, dat vele leden zich, onder leiding van Ds. Hamelau, afscheidten en de Hersteld Evangelisch Luthersche Gemeente oprichtten, waarbij Hamelau en Scholten de eerste predikanten waren.	
1449. 1793.	Zilveren penning op de inwijding van de Kerk der Hersteld Luthersche Gemeente. <i>Verv. v. L.</i> No. 811.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1450. 1793.	Photographie van den zilveren penning op de inwijding der Kerk, met afbeelding van D ^s J. Hamelau, eersten Predikant. <i>Verv. v. L.</i> No. 812.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1451. 1790*.	»Het oude en het nieuwe licht», Zinneprentje op de Luthersche kerktwisten, op het eind der vorige eeuw. Gravure. <i>D. C. Meijer Jr.</i>	
1452. 1780.	Portret van D ^s J. Hamelau, grondlegger der Hersteld Evangelisch-Luthersche Gemeente. Gravure door J. Houbraken, naar de schilderij van Quinkhardt, thans hangende op de Consistoriekamer der Hersteld Luthersche Gemeente.	»
1453. 1804.	Portret van D ^s J. Hamelau, op lateren leeftijd, met eene afbeelding zijner begrafenis, waarbij het lijk door al de mansleden der Hersteld Evangelisch-Luthersche Gemeente werd gevolgd. Gravure door H. L. Meyling.	»
1454. 1787.	Zilveren penning op het vijfentwintigjarig huwelijk van D ^s Hamelau,	»

No. Tjtd.		Eigenaars.
1455. 1804.	Twee begrafenisbriefjes van D ^s . J. Hamelau en een calligraphisch liefhebberijwerk van zijne hand.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1456. 1790*.	Portret van D. Izaak Scholten, Predikant der Hersteld Evangelisch-Luthersche Gemeente. Volksprent.	»
1457. 1791.	Eerste openbare godsdienstoefening der Herstelde Lutheranen in de Gasthuiskerk, hun tijdelijk door de Gereformeerden afgestaan. Gravure door van der Meer.	<i>Fred. Muller.</i>
1458. 1800*.	Looden Avondmaalspenning van de Hersteld Evangelisch-Luthersche Gemeente.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>

DOOPSGEZINDE GEMEENTE.

GEBOUWEN.

1459. 1660*.	De Kerk het Lam, van buiten, in de 17 ^{de} eeuw. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1460. 19 ^{de} E.	De Kerk het Lam. Teekening door G. Lamberts.	<i>C. P. van Eeghen.</i>
	De kerk heeft in 1841 hare tegenwoordige gedaante bekomen.	
1461. 1794.	De Kerk het Lam, van binnen. Gravure door D. Veelwaard.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1462. 18 ^{de} E.	Afbeeldingen van het inwendige der Doopsgezinde kerken de Zon, het Lam, de Toren en de Arke Noachs, die allen te gelijk in de eerste helft der 18 ^{de} eeuw te Amsterdam bestonden. Vier Gravures.	»
1463. 18 ^{de} E.	De Kerk der Jan-Jacobsgezinden, in de Bloemstraat. Twee teekeningen, voorstellende de Kerk van buiten en van binnen, door C. Pronk, met de gravures naar deze teekeningen vervaardigd door C. Philips Jzn.	»
	De gemeente der Jan-Jacobsgezinden vereenigde zich in 1725 met die van het Lam en den Toren.	
1464. 1790.	De Kerk de Zon, van binnen. Gravure door B. de Bakker.	»

LEERAREN.

1465. 1607.	Portret van Lubbert Gerrits, geb. 1535, overl. 1612. Schilderij door M. Mierevelt.	<i>Curatoren van het Athenaeum.</i>
1466. 17 ^{de} E. a	Portret van Reynerus Wybrandi Wybma, geb. 1573. Gravure door S. Savry.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1467. 1640.	Portret van Cornelis Klaasz. Anslo, geb. 1592, overl. 1646. Gravure in zwarte kunst, door Josiah Boydell naar Rembrandt.	<i>D. Franken A.zn., te Parijs.</i>
1468. 1644.	Portret van Joost Hendriksz., geb. 1593, overl. 1644. Gravure door C. de Pas.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1469. 17 ^{de} E. b	Portret van Jacob Cornelisz., geb. 1608. Gravure door F. H. v. d. Hoove.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1470. 1685.	Portret van Galenus Abrahamsz. de Haan. Schilderij door M. van Musscher.	<i>A. de Haan P.zn.</i>

Een onderschrift, van Komans, luidt:

„Dit d' Arts Gallenus, die in 's menschen hoogsten nood,
Haar Ziel en Lichaam tracht te redden uyt de Dood.”

De Arts Galenus Abrahamsz was leeraar bij de vereenigde Vlaamsche, Friesche en Hoogduitsche Doopsgezinde gemeente.

- No. Tijd. Eigenaars.
 1471. 18de E. Portret van Klaes de Vries, Predikant te Amsterdam, geb. 1716, overl. 1766. Schilderij door J. Buys. *Vereenigde Doopsgezinde Gemeente.*

KERKPLECHTIGHEDEN, ENZ.

1472. 1700*. Doopsgezinde kerkplechtigheden. Vier gravures door Picart. *D. C. Meijer Jr.*
 1473. 17de E. Armenbus, met ijzeren ketting en ijzeren beslag. *Vereenigde Doopsgezinde Gemeente.*
 1474. 17de E. Zegelstempel van de Waterlandsche en Overlandsche (Hoogduitsche) Doopsgezinde Gemeente, gemerkt W. E. O. D. G. A. »
 1475. 1835. Zilveren penning op het Eeuwfeest van de Kweekschool der Doopsgezinden, *van Heeckeren*, Pl. III No. 13. *P. I. Posthumus.*

GEMEENTE DER COLLEGIANTEN.

1476. 17de E. Vier gewaden voor den doop bij indompeling te Rijnsburg, waar alle Collegianten dit Sacrament ontvingen. *Vereenigde Doopsgezinde Gemeente.*
 1477. 17de E. Vergaderplaats der Collegianten. Teekening in lijst. *Het Weeshuis de Oranjeappel.*
 1478. 17de E. Drie tinnen borden en twee tinnen schenkkannen, gebruikt bij de bediening van het Avondmaal bij de Rijnsburgers. »

GEMEENTE DER HERRNHÜTTERS.

1479. 1800*. De Kerk der Evangelische Broedergemeente, op de Heerengracht bij de Hartenstraat, later het gebouw Tecum Habita, van buiten en van binnen. Twee Gravures. *R. W. P. de Vries.*

ENGELSCH E EPISCOPALE KERK.

1480. 1830*. Afbeelding van het kerkgebouw op den Groeneburgwal. Steendruk door Whittock te Londen uitgegeven, ten voordeele der Zondagschool en andere liefdadige doeleinden. *D. C. Meijer Jr.*

GEMEENTE DER VRIENDEN.

1481. 19de E. De voormalige Kerk der Vrienden. Het gebouw van buiten en van binnen. Teekeningen en gravuren. *B. en M. N. de Pré.*
 De naam „Kwakers” aan de leden dier gemeente gegeven, moet te recht als een scheldnaam gewraakt worden.
-

PROTESTANTSCHĒ KERKEN IN HET ALGEMEEN.

No.	Tijd.		Eigenaars.
1482.	1792.	Teksten gepredikt te Amsterdam, op den dank-, vast- en bededag van 14 Maart 1792.	Mr. <i>Herman J. van Lennep.</i>
1483.	1776.	Penning of eereprijs van het in dit jaar opgerichte Bijbelgenootschap alhier, onder de zinspreuk »Een ieder zal gegeven worden, nadat zijne verstandigheid is.» <i>Vervolg v. L. No. 901.</i>	Mr. <i>Jo. de Vries Jzn.</i>

ROOMSCH-KATHOLIEKE GEMEENTE.

KERKGEBOUWEN.

1484.	18 ^{de} E.	Zinnebeeldige prent, waarop alle R. K. Kerken en Gestichten, die in het laatst der 18 ^{de} eeuw te Amsterdam bestonden, zijn afgebeeld.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1485.	19 ^{de} E.	De oude zaal van de R. K. Kerk het Hert, thans St. Nicolaas binnen de Veste, op den O. Z. Voorburgwal. Aquarelle door J. A. v. d. Drift.	Pastoor <i>H. L. Spoorman</i> , te Vlissingen.
1486.	19 ^{de} E.	De Kerk 't Hert, van binnen, zooals zij werd ingezegend, en heden nog is. Aquarelle door J. A. v. d. Drift.	»
1487.	19 ^{de} E.	De R. K. Kerk 't Hert van buiten. Photographie.	Kapelaan <i>L. P. A. Gompertz.</i>
1488.	19 ^{de} E.	a De Kerk de Pool, op de IJgracht. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
1489.	18 ^{de} E.	De Mozes- en Aäronskerk (Houtgracht), in haar vroegeren staat, van binnen, naar het altaar te zien. Gravure in lijst.	<i>Kerkbest. van St. Antonius van Padua.</i>
1490.	18 ^{de} E.	De Mozes- en Aäronskerk, naar het orgel te zien. Gravure in lijst.	»
1491.	18 ^{de} E.	De Mozes- en Aäronskerk, van binnen.	<i>J. B. Westerwoudt.</i>
1492.	19 ^{de} E.	De Mozes- en Aäronskerk, van buiten, na de verbouwing van 1837—1841, door Suys. Steendruk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1493.	18 ^{de} E.	De vroegere gevel van de St. Franciscus-kerk of 't Boompje. Teekening.	<i>Kerkbestuur van St. Franciscus van Assisi.</i>
1494.	1725*	De Kerk het Boompje, van binnen. Gravure met een veertig-regelig vers.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1495.	18 ^{de} E.	De St. Willibrordus-Kerk, genoemd het Vrededuijfe, bij hare stichting in 1795. Aquarelle van A. de Lelie.	<i>Kerkbestuur van St. Willibrordus binnen de Veste.</i>
1496.	1816.	De Kerk het Vrededuijfe, op de Prinsengracht bij de Reguliersgracht. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. G. L. Rieke.</i>
1497.	19 ^{de} E.	De O. L. Vrouwe Kerk, Onbevleete Ontvangenis, in de Houttuinen, van buiten en van binnen. Gravures naar P. J. H. Cuypers.	<i>Kerkbestuur van O. L. Vr. Onbevleete Ontvangenis.</i>
1498.	19 ^{de} E.	De Kerk de Ster, van binnen, alwaar Joseph II, Keizer van Duitschland, in Amsterdam zijnde, ter misse ging. Steendruk van Desguerrois.	<i>Kerkbestuur van St. Augustinus.</i>
1499.	1769.	De Fransche Kerk, van binnen. Gravure door C. Philips.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

- No. Tijd. Eigonaars.
1500. 18de E. De Kerk de Liefde, van binnen. Gravure door Veelwaard.
Kerkbestuur van St. Nicolaas buiten de Veste.
1501. 19de E. Het oude Schuurkerkje op 't Rustenburgerpad, in 1873 verlaten. Photographie.
Kerkbestuur van St. Willibrordus buiten de Veste.

VROEGERE KERKEN.

1502. 18de E. De St. Jakobskapel, op het Damrak of Water). Teekening in kleuren door J. Vlaming. *R. W. P. de Vries.*
1503. 1700*. Het torentje, dat als herinnering aan de St. Jakobskapel langen tijd heeft gestaan en nog ten deele bewaard is op het hoekhuis van het Damrak bij de Nieuwebrug. *D. C. Meijer Jr.*
1504. 18de E. Het St. Pieterskerkje, in de Nes. Teekening in kleuren door J. Vlaming. *R. W. P. de Vries.*
1505. 18de E. De Lieve-Vrouwe-Kapel, op den Nieuwendijk, in de zestiende eeuw. Teekening. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*

KLOOSTERS.

1506. 18de E. Het St. Margarethaklooster (O. Z. Achterburgwal bij de Lombardsteeg). Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
1507. 14de E. »De prekel der minnen», Handschrift, afkomstig van het St. Margarethaklooster. 1301. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1508. 18de E. Het St. Magdalenaklooster (thans de Bank van Leening). Gravure, met afbeelding van het zegel. *D. C. Meijer Jr.*
1509. 18de E. Het St. Barbaraklooster (O. Z. Voorburgwal bij de Barberastraat). Teekening door H. Spilman. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
1510. 1515. Kwitantie van het St. Barbaraklooster. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1511. 18de E. Het Cellebroersklooster (Rokin over de N. Z. Kapel). Teekening. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
1512. 18de E. De huizen op het Rokin in de 18de eeuw, ter plaatse waar het Cellebroersklooster gestaan heeft. Teekening. *D. C. Meijer Jr.*
1513. 18de E. Het St. Claraklooster, ter plaatse, thans Gebed zonder End genoemd. Teekening door H. Spilman. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
1514. 18de E. Het St. Mariaklooster (tusschen het Rokin en de Nes, aan de Langebrugsteeg). Teekening. »
1515. 18de E. Het Klooster der Nieuwe Nonnen (Oude Turfmarkt). Teekening. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1516. 1549. Kwitantie van het Klooster der Nieuwe Nonnen: ter Leliën. »
1517. ? Eikenhouten heiligenbeeld, gevonden bij 't vernieuwen der gebouwen van de Ned. Bank, ter plaatse van het klooster der Nieuwe Nonnen. *Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.*
1518. 18de E. Het klooster der Oude Nonnen (thans het Gasthuis). Teekening door J. Vlaming en de Kerk van dit Klooster. Teek. *R. W. P. de Vries.*
1519. 18de E. Het St.-Agnetaklooster (O. Z. Achterburgwal, thans Agnietenschool). Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
1520. 18de E. De Kerk van het St. Agnetaklooster. Twee teekeningen. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1521. 18de E. Het St. Margaretha- of Catharinaklooster (O. Z. Voorburgwal

No.	Tijd.		Eigenaars
		over de Bank van Leening). Teekening door H. Tavernier.	
1522.	18 ^{de} E.	Het St. Ceciliaklooster (thans Stadhuis). Teekening.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1523.	15 ^{de} E.	Sermoenen op de zondagen van het jaar, afkomstig van het St. Ceciliaklooster. Handschrift in klein 4 ^o .	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
1524.	18 ^{de} E.	Het Cellezustersklooster (Zeedijk bij de Molensteeg). Teekening.	»
1525.	18 ^{de} E.	Het Cellezustersklooster, van binnen. Teekening door J. Vlaming.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i> <i>R. W. P. de Vries.</i>
1526.	18 ^{de} E.	Het Minderbroedersklooster (O. Z. Achterburgwal bij de Monnikenstraat). Plattegrond naar Joost Jansz. Beeldsnijder.	»
1527.	18 ^{de} E.	Het Minderbroedersklooster, bij vogelvlucht. Teekening.	»
1528.	18 ^{de} E.	Het Minderbroedersklooster, van den Zeedijk gezien. Teekening in kleuren.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1529.	18 ^{de} E.	Het Minderbroedersklooster, van den Achterburgwal gezien. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1530.	18 ^{de} E.	Beeldje van een Minderbroeder (nog aan het hoekhuis van de Monnikenstraat te zien). Teekening door C. Philips.	»
1531.	1570.	Rekening van een maaltijd in het Minnebroedersklooster.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
1532.	18 ^{de} E.	Het Bethaniëklooster (O. Z. Achterburgwal), bij vogelvlucht. Twee teekeningen.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1533.	18 ^{de} E.	Het Bethaniëklooster, van binnen. Teekening door J. Vlaming.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1534.	1543.	Kwitantie van het Bethaniëklooster.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
1535.	18 ^{de} E.	Het St. Paulusbroedersklooster (thans de Oude Walenkerk en St. Jorishof), bij vogelvlucht. 4 ^o .	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1536.	18 ^{de} E.	Het St. Paulusbroedersklooster. Teek. door H. Spilman.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1537.	18 ^{de} E.	Het St. Ursulaklooster of het Klooster der 11000 Maagden (bij het Rusland). Teekening door H. Spilman.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1538.	18 ^{de} E.	Een overblijfsel van het St. Ursulaklooster, in 1599 tot Spinhuus verbouwd. Teekening.	»
1539.	18 ^{de} E.	Het St. Luciaklooster (thans het Burger-Weeshuis). Twee teekeningen.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1540.			
1541.	18 ^{de} E.	Het Beggijnhof. Teekening.	»
1542.	18 ^{de} E.	Steen boven de poort van 't Beggijnhof. Teekening.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
1543.	1519.	Kwitantie van het Beggijnhof.	»
1544.	17 ^{de} E.	Bloemenshotel, in zilver gedreven, gebruikt bij de begrafenis der Beggijntjes.	<i>Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.</i>
1545.	18 ^{de} E.	Het Clarissenklooster (Singel bij den Heiligenweg). Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1546.	18 ^{de} E.	Het St. Geertruidaklooster (N. Z. Voorburgwal bij de Geertrui-steeg) bij vogelvlucht. Teekening.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1547.	18 ^{de} E.	Het St. Geertruidaklooster, van voren, van achteren en van binnen. Drie teekeningen in kleuren door J. Vlaming.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1548.	18 ^{de} E.	Het Reguliersklooster (destijds buiten de Stad, ter pla. se waar thans de Utrechtschestraat de Keizersgracht snijdt). Door C. Philips.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1549.	1518.	Kwitantie van het Reguliersklooster.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
1550.	17 ^{de} E.	Het Karthuizersklooster. Teekening.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
1551.	18 ^{de} E.	Het Karthuizersklooster (buiten de Stad, ter plaatse waar thans de Karthuizerstraat ligt). Twee teekeningen door J. Stellingwerf.	Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1552.	18 ^{de} E.	Het Karthuizersklooster. Gravure door C. Philips.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

No. Tjd.	Eigenaars.
1553. 1609.	Overblijfsels van het Karhuizersklooster. Twee Gravuren door C. J. Visscher. D. C. Meijer Jr.

R. K. GEESTELIJKEN.

1554. 16de E. Portret van Pater Anton, die tijdens de Reformatie de statie 't Boompje vestigde in de brouwerij van dien naam. Schilderij.
Kerkbestuur van St. Franciscus van Assisi.
1555. 17de E. Portret van Pater Æg. Morgatius, stichter van 't Boompje. Schilderij. »
1556. 16de E. Portret van den Eerw. heer Nicolaus Cannius. Schilderij.
Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.
1557. 17de E. Portret van den Eerw. heer Jacob Oli, overleden in 1647. Hij was de stichter der statie van St. Catharina, op de Boommarkt, die in 1820 gevestigd werd op den Singel bij den Heiligenweg. Schilderij. *Kerkbestuur van St. Catharina.*
1558. 17de E. Portret van Pater Petrus Parmentier, stichter eener statie (thans de parochie St. Augustinus) Ao. 1636, in 't pakhuis de Tijd, hoek Huidenvetterssteeg. Overleden in 1681. Schilderij.
Kerkbestuur van St. Augustinus.
1559. 1660. Portret van Vaër de Vroom, stichter der statie Moyses en Aäron, omstreeks 1640. Schilderij. *Kerkbestuur van St. Antonius van Padua.*
1560. 1652. Portret van Leonardus Marius, Pastoor der Oude Zijde, op 't Beggijnhof van 1631—† 1652. Schilderij door Claes Moyaert.
Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.
1561. 1650*. Portret van Leonardus Marius. Gravure door Th. Matham. *R. W. P. de Vries.*
1562. 1652. Zilveren penning op het overlijden van Leonardus Marius. *D. C. Meijer Jr.*
1563. 1647. Portret van Jac. Banning Wuytiers, Pastoor te Amsterdam, op 28-jarigen leeftijd overleden in 1647. Gravure door Th. Matham. *Kapelaan L. P. A. Gompertz.*
1564. 1650*. Portret van Steven Cracht, Deken en Pastoor der Nieuwe Zijde. Gravure door Th. Matham. *R. W. P. de Vries.*
1565. 1650*. Portret van den Pastoor Ambrosius Plettenberg, geb. 1623, overl. 1663. Gravure door Th. Matham. *D. C. Meijer Jr.*
1566. 1660*. Portret van J. Duyselius, Pastoor te Amsterdam, geb. 1620, overleden 1673, met een vers door Vondel. Gravure zonder naam. »
1567. 1660. Portret van den Eerw. heer Reinier Ingels, die, toen Oute-wael binnen de Stad werd getrokken, de St. Anna-statie (thans op de IJgracht) van daar vestigde, eerst op Oostenburg en kort daarna op Kattenburg. Op de Schilderij leest men het Devies: LVCE et MVnDa. aet. 40. J. (?) Ingelius, pñt, fratri suo ob-tilit? Met wapen. *Kerkbestuur van St. Nicolaas binnen de Veste.*
1568. 17de E. b Portret van Henricus van Alkemade, eerste Pastoor der statie de Zaaier, thans St. Ignatius. Gravure van Sijvelt, benevens de lijst aller Heeren Pastoors, van 1663 tot heden (in lijst).
Kerkbestuur van St. Ignatius.
1569. 17de E. Portret van Pater Laurentius, die in 1655 de statie van St. Franciscus Xaverius opende in de kerk de Krijtberg. Daarbij naamlijst van alle Pastoors. *Kerkbestuur van St. Franciscus Xaverius.*
1570. 1700*. Portret van Fulgentius Stevens, Priester in de kerk de Posthoorn, omstreeks 1700. Gravure door D. Jonckman. *D. C. Meijer Jr.*
1571. 1717. Portret van Aegidius de Glabbais, Pastoor in de Mozes- en

No. Tjd.		Eigenaarr.
	Aäron's-kerk, overleden 1722. Grav. door A. van Buysen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1572. 1748.	Verguld zilveren penning op het 50-jarig jubilé van Jos. de Longas, Pastoor in de kerk 't Boompje.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1573. 1771.	Portret van Chrysostôme Girardot, Pastoor in de Fransche kerk, in de 18 ^e Eeuw. Gravure op satijn.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1574. 1787.	Zilveren Penning op het overlijden van Gerardus Kuytenbrouwer, Pastoor in de Heintje-hoek-Steeg, † 14 Jan. 1787.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
1575. 1837.	Zilveren Penning op het 25-jarig Priesterambt van Bernardus Hofman, vereerd door Joh. Wilh. Elsensohn en zijne vrouw Maria Christina Hafkenscheid.	<i>Kerkbestuur van St. Nicolaas binnen de Veste.</i>

KERKSIERADEN EN DIENSTGEWADEN.

1576. 16de E. Ablutiekeltje op zilveren voet, uit de Oude- of St. Nicolaas Kerk. *Kerkbestuur van St. Anna.*
- Dit keltje werd na de Reformatie overgebracht naar de St. Nicolaaskerk op den Nieuwe-Zijds-Achterburgwal. Op order van den Eerwaarden Heer Petrus Tzul, werd het in 1743 door Judoc. Haak uit Alkmaar gebracht aan den Eerwaarden Heer Petrus Borgen, „Jansenist” Pastoor dier St. Nicolaaskerk op den Nieuwe-Zijds-Achterburgwal, en bij diens terugkeer onder 's Pausen gezag aan Judoc. Haak teruggegeven. Diens schoonzoon, Jan van Anrae, bezat het keltje in 1790. Eene der Anrae's huwde met zekeren Wolf, en Dr. Wolf gaf de keltj vóór eenige jaren aan de St. Nicolaasparochie binnen de veste (Archief der St. Annakerk).
1577. 17de E. Zilveren Doodskistje. Het werd gebruikt voor de gewijde beaardiging in huis, zoolang de Katholieken geene eigene begraafplaats hadden. »
1578. 17de E. Twee zilveren beeldjes, Madonna en St. Jan Baptist, van het voormalig tabernakel der R. K. Kerk 't Hert, thans St. Nicolaas binnen de Veste. *Kerkbestuur van St. Nicolaas binnen de Veste.*
1579. 18de E. Twee knielende Engelen van zilver, op voetstukken van hetzelfde metaal. *Kerkbestuur van St. Catharina.*
1580. 1643. Zilveren Statuette (Madonna), met geëmailleerd wapen der familie Roest van Alkemade. *Kerkbestuur van St. Franciscus van Assisi.*
1581. 17de E. Gedreven zilveren Schenkblad, met voorstellingen van 's Heeren Verrijzenis, de Krooning der H. Maagd Maria, de marteling van St. Laurentius, het pijnigen van St. Catharina, Magdalena 's Heeren voeten zalvende, en Christus Petrus voeten wasschende. *Kerkbestuur van St. Nicolaas binnen de Veste.*
1582. 17de E. Twee bij 't vorige behoorende zilveren ampullen, met drijfwerk en à jour. »
1583. 17de E. Zilveren gedreven doopbekken, waarop bijbelsche voorstellingen. *Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.*
1584. 18de E. Twee retables of altaarbladen van gedreven zilver. *Kerkbestuur van St. Catharina.*
1585. 18de E. Piedestal van gedreven zilver, voor een banier. »
1586. 1496. Gothieke Lunadoos in zilver, omschrift: »Hic est servatum corpus de virgine natum.” *Maagdenhuis.*
1587. 17de E. Zilveren Hostiedoos, met twee verdiepingen. *Kerkbestuur van St. Petrus en Paulus.*
1588. 18de E. Hostiedoos in zilver, geheel gedreven. *Kerkbestuur van St. Nicolaas binnen de Veste.*
1589. 17de E. Pyxis (H. Hostiedoos), groot van vorm en zilver verguld, met beeld- en drijfwerk. »

No. Tijd.		Eigenaars.
1590. 18 ^{de} E.	Pyxis, met à jour bewerkt ornament.	
	<i>Kerkbestuur van St. Thomas van Aquino.</i>	
1591. 17 ^{de} E.	Altaarschel van gedreven zilver, met rechtstaand handvat.	»
1592. 18 ^{de} E.	Twee Altaarschellen van gedreven zilver, met drie bellen.	
	<i>Kerkbestuur van St. Catharina.</i>	
1593. 18 ^{de} E.	Twee Armbklakers van gedreven zilver.	»
1594. 18 ^{de} E.	Ex voto, kristallen kruisje, met email, paarden en juweelen.	
	<i>Kerkbestuur van St. Petrus en Paulus.</i>	
1595. 18 ^{de} E.	Ex voto, fijne geschakelde gouden ketting.	»
1596. 17 ^{de} E.	Zilveren Wierookvat, in vaasvorm.	
	<i>Kerkbestuur van St. Nicolaas, binnen de Veste.</i>	
1597. 18 ^{de} E.	Index, geheel van zilver, weleer in plechtige Hoogmissen gebruikt door den Presbyter-assistens.	<i>Kerkbestuur van St. Antonius van Padua.</i>
1598. 18 ^{de} E.	Missaallezenaar, van gedreven zilver.	»
1599. 17 ^{de} E.	Missaallezenaar, van gedreven zilver, uit de vroegere kerk de Posthoorn.	<i>Kerk van O. L. V. Onbevelekte Ontvangenis.</i>
1600. 17 ^{de} E.	»Missale Romanum», in een van zilver gedreven band, uit de vroegere kerk de Posthoorn.	»
1601. 18 ^{de} E.	»Missale Defunctorum», in lederen band, met zwaar zilveren beslag, uit de vroegere kerk de Posthoorn.	»
1602. 1719.	Brevier, Plantijn 8 ^o ., in geheel zilver gedreven band. Op den rug de Mirakelhostie. Op de sloten: »Maria Cloots 1719.» Gebruikt wordende in de plechtige Vespers van het Mirakelfeest.	<i>Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.</i>
1603. 18 ^{de} E.	Kleine zilveren Lezenaar, bij 't voorgaande behoorende.	»
1604. 18 ^{de} E.	»Missale Defunctorum», in een prachtig gedreven zilveren band.	<i>Kerkbestuur van St. Catharina.</i>
1605. 18 ^{de} E.	Twee groote zilveren Reliquikassen, met gedreven figuren.	»
1606. 17 ^{de} E.	Koffertje, fildegrain zilver, als reliquikistje gebruikt.	
	<i>Kap. L. P. A. Gompertz.</i>	
1607. 17 ^{de} E.	Reliquikas, van verguld koper, met dito beeldje van St. Ursula en zilveren ornamenten.	<i>Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.</i>
1608. 17 ^{de} E.	Ebbenhouten Reliquiekast, met verguld koperen ornamenten en agaat.	»
1609. 18 ^{de} E.	Twee verguld koperen Altaarkandelaars, en een Kruisbeeld van hetzelfde metaal.	<i>Kerkbestuur van St. Petrus en Paulus.</i>
1610. 18 ^{de} E.	Twee verguld koperen Altaarkandelaars.	»
1611. 18 ^{de} E.	Twee schilden van verguld koper, met armbklakers van hetzelfde metaal.	»
1612. 14 ^{de} E.	Twee groote rood zijden Banieren, steeds gebruikt in de processien van 't Mirakelfeest.	<i>Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.</i>
	De geschilderde medaillons dezer banieren zijn eerst in lateren tijd daarop aangebracht.	
1613. 15 ^{de} E.	Vier Kussens met borduursel (voorstellende de H. Mirakelhostie).	»
	Volgens de overlevering is de Roomsche-Koning Maximiliaan daarop bij zijn bezoek der Heilige Stede neêrgeknield.	
1614. 18 ^{de} E.	Oude geborduurde Palla-does, van achteren antiek weefsel.	<i>Kerkbestuur van St. Dominicus.</i>
1615. 18 ^{de} E.	Velum van groene Chinesche zijde, met opgewerkte bloemen, voor den Diaken-lezenaar.	<i>Kerkbestuur van St. Antonius van Padua.</i>
1616. 19 ^{de} E.	Benedictiedoek van fijn neteldoek, met gouden leliën, geborduurd op satijnen voering, vroeger gebruikt bij den zegen met het Allerheiligste.	<i>Kerkbestuur van St. Petrus en Paulus.</i>
1617. 18 ^{de} E.	Rood satijnen Communiedwaal, met chenille borduursel uit	

No. Tijd.		Eigenaars.
	de kerk de Ster.	<i>Kerkbestuur van St. Augustinus.</i>
1618.	Antependium van witte zijde, met opgewerkte en beschilderde bloemen.	<i>Kerkbestuur van St. Nicolaas binnen de Veste.</i>
1619.	Lap oude Kant, Spaansche Guipure.	<i>Kerkbestuur van St. Antonius van Padua.</i>
1620.	Lap oude Kant, Spaansche Guipure.	»
1621.	Lap oude Kant, Point d'aiguille.	»
1622.	Lap oude Spaansche Kant.	»
1623.	Lap oude Spaansche Kant.	»
1624.	Lap oude Brusselsche Kant.	»
1625.	Lap oude Kant, van St. Truiden.	»
1626.	Lap oude Kant, voor eene alba.	»
1627.	Lap oude Kant, voor eene alba.	»
1628.	Lap oude Kant, voor eene alba.	»
1629.	5 oude Kanten.	»
1630.	Appliqué Kant (zeer breed.)	»
1631.	» » (smaller dan 1630.)	»
1632. 18 ^{de} E.	Choorkap, van paarsche Chinesche zijde, met in goud opgewerkte ornamenten.	»
1633. 18 ^{de} E.	Choorkap, van witte zijde, met veelkleurig opgewerkte ornamenten	<i>Kerkbestuur van St. Thomas van Aquina.</i>
1634. 18 ^{de} E.	Choorkap, van tapisseriewerk, geborduurd door de Beggijntjes.	<i>Kerkbestuur van St. Franciscus Xaverius.</i>
1635. 18 ^{de} E.	Choorkap, van met goud doorweven roode zijde, met geborduurde banden.	<i>Kerkbestuur van St. Petrus en Paulus.</i>
1636. 18 ^{de} E.	Choorkap, van roode Chinesche zijde, met witte opgewerkte bloemen.	<i>Kerkbestuur van St. Augustinus.</i>
1637.	Choorkap, van rood fluweel, met antiek geborduurde schelp en banden.	<i>Kerkbestuur van St. Dominicus.</i>
1638.	Casuiifel, van rood fluweel, antiek weefsel en borduursel van 1500*.	<i>Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.</i>
1639.	Casuiifel, van witte zijde, met goud rijk doorweven, uit het trouwkleed van Mevr. van Wees.	<i>Kerkbestuur van St. Franciscus van Assisi.</i>
1640. 18 ^{de} E.	Casuiifel van roode Chinesche zijde, met opgewerkte vogels en bloemen.	<i>Kerkbestuur van St. Petrus en Paulus.</i>
1641. 18 ^{de} E.	Casuiifel van witte zijde, met geschilderd lofwerk.	<i>Kerkbestuur van St. Augustinus.</i>
1642. 18 ^{de} E.	Dalmatica (Diakenkleed), van witte zijde met gekleurde bloemen doorweven. De banden rijk in chenille geborduurd.	<i>Kerkbestuur van St. Petrus en Paulus.</i>
1643. 18 ^{de} E.	Tunica (Subdiakenkleed), geele moirézijde, met veelkleurige opgewerkte bloemen.	<i>Kerkbestuur van St. Antonius van Padua.</i>
1644. 1536.	Schriftuur van Cornelius Crocus, Pr. en Rector der Latijnsche school, over de hervormingsgezindheid van Mr. Wouter, onderwijzer alhier, benevens eene biographie van Crocus.	Kapelaan <i>L. P. A. Gompertz.</i>
1645. 1643.	»Devaersche sermoenen», van Leonardus Marius van der Goes, »uitgeschreven door Aelige Jans van de Poel, Beggijntjen». Handschrift in kwarto.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
1646. 1604.	»Walich Siewerts: Roomsche Mysteryën ontdekt».	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
	Zie over dit curieuse boekwerkje te Amsterdam gedrukt, <i>Cat. Bibl. Jac. Koning.</i>	
1647. 1784.	R. C. Kerkenbriefje, uitgegeven 20 Juni, en volgens bijgevoegd document dadelijk verboden onder Burgemeester Dedel.	<i>N. J. Donker.</i>
1648. 1792.	Zilveren penning op de toediening van het Heilig Sacrament des Vormsels door den Aartsbisschop van Nisibi (Graaf Caesar Brancadoro) alhier. <i>Verv. v. L., N° 803.</i>	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

- No. Tijd. Eigenaars
1649. 1853. Zilveren penning op 't herstel der bisschoppelijke hiërarchie. *Kerkbestuur van St. Petrus en Paulus.*
1650. Kerkstoeltje. *Ger. A. Heineken.*
1651. 18de E. Portret in marmor van Freule Gilles, bijgenaamd »de wel-
doenster". *Kerkbestuur van St. Franciscus van Assisi.*

HERINNERINGEN AAN „DE HEYLIGHE STEDE”.

1652. 19de E. Twee verschillende voorstellingen van het Mirakel van Amsterdam, geschilderd op doek, met toepasselijke latijnsche inscripties, waaronder gezichten op Amsterdam. *Kerkbestuur van St. Joannes en Ursula.*
1653. 16de E. Acht beschilderde doeken, in lijsten, achter glas, voorstellende verschillende momenten uit de geschiedenis der Wonderhostie (bewaard in de Nieuwe-Zijds-Kapel). *Kerkbestuur der Nederd. Herv. Gemeente.*
- Deze doeken werden eerst in deze eeuw onder den bodem eener wandkast door een kercknecht in de Nieuwe-Zijds-Kapel ontdekt.
1654. 18de E. Afbeelding van het glas, ter gedachtenis aan het Mirakel door Aartshertog Maximiliaan in 1484 aan de Kapel der Heilige Stede vereerd. *Fred. Muller.*
1655. 1518. Het Mirakel te Amsterdam, door J. Walter van Assen. (Hout-snede van groote zeldzaamheid). *R. W. P. de Vries.*
1656. 1639. Het Mirakel te Amsterdam. Titel en 16 gravures door B. van Bolswert. Kl. 8°. *Fred. Muller.*
1657. 1518. »Succincta enarratio miraculorum per Ven. Sacram. in Sacello Si loci Amstelr.” *Kapelaan L. P. A. Gompertz.*
1658. 1568. »De vindinge van het Mirakel.” Exemplaar der eerste hoogst zeldzame Hollandsche uitgave van het Mirakelboekje. *R. W. P. de Vries.*
1659. 14de E. Houten kist, van buiten met schilderwerk versierd, volgens de overlevering het schrijn, waarin ten jare 1345 de Wonderhostie het eerst geborgen werd. *Regenten van het Burgerweeshuis.*
- In 1579 is zij uit de Kapel aan het Burger-Weeshuis te Amsterdam overgegaan. Verg. *Wagenaar* II, blz. 407 en IV, blz. 350; zie ook *D. Warande*, VIII, bl. 219 en volg.
1660. 19de E. Schets dezer kiste. Teekening door J. Dilhof. *Fred. Muller.*
1661. 1578. Zilveren penning met ornamenten en bandrol. *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
- De penning is die der wapenlegende van 1342 en van het verleenen van de Keizerskroon aan Amsterdam. Daarop staan verder het Stadswapen en het jaartal 1488, alsmede het opschrift: „ter gedachtenis aan 3 ovatiën tot Kevelaar gedaan door Anna Christina van Steenberg van Amsterdam in den jaaren 1772, 1773 en 1774.

ROOMSCH-KATHOLIEKE GEMEENTE VAN DE OUDE KLEREZY.

No. Tijd.		Eigenaars.
1662. 1770.	De Kerk der Roomsch-Katholieken van de Oude Klerezy de Paauw, in de Keizersstraat, van binnen, door C. Philips Jr.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1663. 1704.	Portret van Petrus Codde. Gravure door T. Bøuttats. Hij was Aartsbisschop van Sebaste i. p. i. en Vicaris Apostol. van Holland. Tijdens zijne oneenigheid met het Hof van Rome werd hij door de Staten van Holland gehandhaaft. Hij stierf in 1710.	»
1664. 1705.	Zilveren penning op Petrus Codde, Aartsbisschop van Sebaste, geb. te Amsterdam 27 November 1648.	Pastoor <i>G. Diependaal.</i>
1665. 1705.	Zilveren penning op Pieter Codde, Aartsbisschop van Sebaste, Apostolisch Vicaris. <i>V. Loon</i> IV. No. 419. <i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.	»
1666. 18 ^{de} E.	Zilveren Gedenkpenning van Justus Modersohn, eersten Pastoor der gemeente op de Brouwersgracht.	Pastoor <i>G. Diependaal.</i>
1667. 18 ^{de} E.	»Roma perturbata of 't Beroerde Romem, vertoont door XIII zinnebeelden, toegepast op de X gheboden'', enz.	»
1668. 17 ^{de} E.	Doopvont van Delftsch aardewerk, op gesneden houten voetstuk.	<i>J. J. Boas Berg.</i>
1669.	Kantwerk.	Pastoor <i>G. Diependaal.</i>

ARMENISCHE KERK.

1670. 1770.	De Armenische Kerk (op Krom-Boomsloot), van buiten. Teekening door H. Schouten.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
	Deze Kerk is gesticht voor de eredienst der Armeniërs en tot dit doel gebruikt tot onder de regeering van Koning Willem I. Tegenwoordig dient het gebouw tot eene school.	
1671. 1783.	De Armenische Kerk, van binnen. Gravure door C. Philips Jz.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1672. 1757.	Zilveren penning, betreffende de Armenische of Perziaansche Kerk en een Lidmaat dier Kerk. Verv. <i>v. L.</i> N ^o 342. <i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>	

GRIEKSCHE KERK.

1673.	De Grieksche Kerk (op den Oude-Zijds-Voorburgwal over de St. Annastraat), van buiten. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
	In de Grieksche Kerk is godsdienstoefening gehouden tot na het afsterven van Koningin Anna Paulowna.	
1674. 1786.	De Grieksche Kerk, van binnen, met Avondmaalsbediening. Gravure door J. L. van Beek.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

NEDERLANDSCHE ISRAELITISCHE GEMEENTE.

No.	Tijd.		Eigenaars.
1675.	19 ^{de} E.	De Nieuwe Synagoge. Afbeelding uit papier vervaardigd.	<i>Joseph L. Fedder.</i>
1676.	19 ^{de} E.	De Oude en de Nieuwe Synagoge. Teekening.	<i>G. A. Heineken.</i>
1677.	18 ^{de} E.	Portret van Eleazar, van Brody, Opper-Rabbijn te Amsterdam, van 1735—1740.	<i>Ned. Israel. Gemeente.</i>
1678.	1735.	Koperen penning, ter eere van Eleazar, herwaarts gekomen uit Brody, in Polen, (thans Galicië), zijne electie en plechtige intrede als Opper-Rabbijn der Hoogd. Israel. Gemeente alhier. Zie een opstel van <i>Dr. J. J. Mulder</i> : in de <i>Ned. Israel. Jaarboeken</i> 1859/60 en een opstel van <i>M. Roest M.z.</i> in den <i>Israel. Letterbode</i> , 1875 N ^o 4.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1679.		Vier boeken van den Pentateuchus en vier boeken Codex.	<i>Gebrs. Levisson, firma Proops.</i>
1680.	1662.	Hebreeuwsch gebedenboek, gedrukt bij Atias $\frac{5}{3} \frac{2}{6} \frac{7}{2}$, in zilver fildegrain, met beeldwerk.	<i>B. S. Rubens Jr.</i>
1681.		Hebreeuwsch gebedenboek, gedrukt bij Proops, in gebloemden band.	»
1682.	1759.	Omer (dagtelling tusschen het Joodsche Paasch- en Wekenfeest), geschreven op perkament, $\frac{5}{17} \frac{1}{29}$, in schildpadden band, met zilver gemonteerd.	»
1683.	1735.	Zilveren Maccabeën-lamp, versierd met beeldwerk.	»
1684.	17 ^{de} E.	Zilveren lichter en koperen lichter, ten gebruike bij den priesterdienst op het feest der Maccabeën.	<i>Nederl. Israel. Gemeente.</i>
1685.		Zilveren Sabbathlamp, voor zeven armen. Negen stukken.	<i>B. S. Ries.</i>
1686.	17 ^{de} E.	Zilveren Schotel en kan gebruikt bij den priesterdienst.	<i>Nederl. Israel. Gemeente.</i>
1687.	18 ^{de} E.	Zilveren Schotel met Kan, ten gebruike bij den priesterdienst.	»
1688.	18 ^{de} E.	Zilveren Wijnbekertje.	»
In het eind der vorige eeuw vormde zich eene afgescheidene Israelitische Gemeente, die hare Synagoge had in de Rapenburgerstraat en haar begraafplaats achter Overveen, bij Haarlem, waar ook thans de nog overgebleven leden worden begraven. Bij deze gemeente was dit bekertje in gebruik. De Gemeente verloor in het begin dezer eeuw haar zelfstandig bestaan.			
1689.	17 ^{de} en 18 ^{de} E.	Drie paar zilveren Siertorens, om op de wetsrollen te plaatsen.	»
1690.	18 ^{de} E.	Twee zilveren Handwijzers, voor den voorlezer, om de aangehaalde plaats in de wetsrollen aan te duiden, daar het verboden is, het schrift van deze rollen aan te raken.	»
1691.	18 ^{de} E.	Zilveren schild, met bijbehorende plaatjes, op de wetsrollen geplaatst tijdens de hooge feestdagen.	»
1692.	17 ^{de} E.	Koperen schotel en kan, gebruikt bij den priesterdienst.	»
1693.	17 ^{de} E.	Fildegrain vaasje, voor de cederappels op het Loofhuttenfeest.	<i>Mevrouw Wed. Tall.</i>
1693*.		Portret van den Rabbijn Saul ben Izak. Gravure door J. Craco.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1695.		Portret van den Rabbijn Jac. Moses ben Saul. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1696.	18 ^{de} E.	Acht zilveren toegangsbewijzen voor de begraafplaatsen.	<i>Ned. Isr. Gemeente.</i>
1697.	1724.	Elf zegel-afdrukken der Nederl. Israel. Gemeente, in lijst.	»

PORTUGEESCHE ISRAELITISCHE GEMEENTE.

No. Tijd.		Eigenaars.
1697. 19 ^{de} E.	De Synagoge, afbeelding uit papier vervaardigd.	<i>Joseph L. Fedder.</i>
1698. 17 ^{de} E.	De Portugeesche Synagoge, van buiten. Gravure door Romein de Hooghe.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1699. 17 ^{de} E.	De Portugeesche Synagoge, van binnen. Gravure door Romein de Hooghe.	»
1700. 1675.	De Portugeesche Synagoge, van binnen, op den dag der inwijding, 12 Augustus 1675. Gravure door Romein de Hooghe.	»
1701. 17 ^{de} E.	De Portugeesche Israelitische Synagoge, van buiten en van binnen. Acht afbeeldingen in rand, door Romein de Hooghe.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
1702. 19 ^{de} E.	De Portugeesche Israelitische Synagoge. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1703. 1750*.	De Portugeesche Israelitische Synagoge, op de Muidergracht. Schilderij.	<i>G. A. Heineken.</i>
1704. 1670.	Statuut voor de Portugeesche Israelitische gemeente te Amsterdam, dd. 1 Juli 1670 (vijf jaren vóór den bouw der tegenwoordige Synagoge), met de origineele handteekeningen der toenmalige gemeenteleden. Handschrift.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
1705. 1663.	»Notificatie van de HH. van den Geregte», met betrekking tot het lasterlijk gerucht omtrent het stelen van kinderen door Joden, dd. 5 Juli 1663.	<i>Portugeesche Israelitische Gemeente.</i>
1706. 1875.	Twee photographiën, voorstellende de feestviering van het 200-jarig bestaan der Synagoge.	»
1707. 1720.	»Talmud». Verkorte uitgave met commentaar door J. Alfari. Amsterdam 1720, 3 deelen in 4 ^o banden, gebonden in Russisch leder, met sloten.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
1708. 17 ^{de} E.	Groote Schotel, van verguld zilver, voorstellende het bezoek der Koningin van Seba bij Salomo, wonderschoon gedreven door Adam van Vianen. Deze schotel is een geschenk van J. Manuel Alevy Duarte en Constancia Alevy 5454 en dient bij de handwassing der Israelitische priesters.	<i>Fred. Muller.</i>
1709. 17 ^{de} E.	Verguld zilveren Schaal, met mythologische voorstelling. De schaal dient thans ten gebruike bij den eeredienst.	<i>Portugeesche Israelitische Gemeente.</i>
1710. 17 ^{de} E.	Verguld zilveren Kan, met drijfwerk, ten gebruike bij den priesterdienst. Het lofwerk op dezen schotel stelt voor de ontmoeting van den aartsvader Jacob met zijn beminden zoon Joseph. Op den voet vindt men het wapen der Gemeente, met de letters KK. TT.	»
1711. 17 ^{de} E.	Verguld zilveren Kan, in den vorm van een schelp, gedragen door eene Nereïde, die uit de baren komt. Het deksel is met een schildpad bezet, het handvat stelt eene kronkelendene slang voor. De kan dient ten gebruike bij den priesterdienst.	»
1712. 18 ^{de} E.	Verguld zilveren Collecte-schaal.	»
1713. 1684.	Verguld zilveren Collecte-schaal, met het jaartal $\frac{5444}{1684}$.	»
1714. 1500*.	Antiek zilveren plaat ter versiering der wetsrol op het Nieuwemaansfeest Deze plaat is der gemeente omstreeks 1500 ten geschenke gegeven.	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
1715.		Twee fildegrain Versierselen, met vergulde schelletjes en kroontje voor de wetsrollen, bewerkt in den vorm van den Westertoren. Geschenk van den heer Mos. H. de Castro, in 1848.	
1716.	1799.	Twee zilveren Versierselen, met vergulde schelletjes, kroontje en het jaartal 5559 der Hebreë'n (1799). Geschenk van den heer A. Martins.	<i>Portugeesche Israëlitische Gemeente.</i>
1717.		Twee zilveren Versierselen, met vergulde schelletjes en kroontje. Geschenk van den heer Jos. Teixeira de Mattos, in 1841.	»
1718.		Twee fildegrain Versierselen, met vergulde klokjes.	»
1719.		Twee fildegrain Versierselen, met vergulde klokjes. Geschenk van den heer A. Salvador, in 1866.	»
1720.	1778.	Verguld zilveren Kroon (in den vorm van een keizerskroon), ter versiering van eene wetsrol, met het jaartal 5538 (1778).	»
1721.	1784.	Antieke koperen Stembus, met het jaartal 5544 (1784).	»
1722.		Dekmantel voor de wetsrollen (gobelin en fluweel, zwaar met zilver bedekt). Geschenk van den heer A. Salvador, in 1866.	»
1723.		Dekmantel voor de wetsrollen in brokaat. Geschenk van den heer I. Mendes Penha, in 1799.	»
1724.		Dekmantel voor de wetsrollen in brokaat. Geschenk van den heer A. Fundão, in 1818.	»
1725.		Kleedje tot dekking der wetsrollen (met fluweel, rijk met goud en bloemen geborduurd).	»
1726.	1800*.	Kleedje van brokaat, gebruikt bij de plechtigheid der besnijdenis.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
1727.	1836.	Zilveren Eerepenning van de Hoofd-Commissie tot de zaken der Israëlitën.	»
1728.	1827.	Bronzen eerepenning van de Hooft-Commissie tot de zaken der Israëlitën. <i>Van Gelder</i> n°. 4288.	»
1729.	1875.	Bronzen penning op het 200-jarig bestaan der Portugeesche Israëlitische Synagoge.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1730.	17 ^{de} E.	Portret van Yahacob Saportas, Rabbijn te Amsterdam. A° 5458. Gravure door P. van Gunst.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
1731.	1700.	Portret van den Rabbijn Salomon Aelyon. Gravure door J. Houbraken.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1732.	1760.	Portret van den Rabbijn Salomon Salem. Grav. door Boily.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

AFDEELING VI.

ARMWEZEN EN LIEFDADIGE INSTELLINGEN.

Hier komt men Amsterdam uit noodt om bystandt smeeken:
Want elk bevindt haar schoot bezorgt door d' Overvloedt.
Wie 't Y zijn noodt ontdekt, zal haart noch disch ontbrecken.

JAN Vos.

STEDELIJKE INRICHTINGEN.

DE HUISZITTENHUIZEN EN HET HUISZITTEN-WEDUWENHOF.

Tijd der No. vervaardiging.		Eigenaar.
1733, 1477.	Testament van Gerijt Gerbrand Paeuwensoen, waarbij aan Huiszitten-armenmeesters der Nieuwe Zijde wordt vermaakt: »een smeerhuis en dwershuis daeraen, den Peereboom geheeten, gelegen aan der Stele Middelste Grafte» (nu de Spuistraat).	Burgerlijk Armbestuur.
1734, 1536.	Octrooi door Keizer Karel V aan de Huiszittenmeesters verleend, 7 Dec. 1536. Perkamenten handvest, met zegel.	»
1735, 1708 en 1818.	Afbeelding van den Gevelsteen van het voormalig Nieuwe-Zijds-Huiszittenhuis (gebouwd ter plaatse van de huizen, bij het in nommer 1733 vermelde Testament vermaakt), en van den Voorgevel van het gebouw, zooals die zich in 't begin onzer eeuw vertoonde. Teekeningen door H. P. Schouten en G. Lambert.	H. L. Rompel.
	De steen is nog in het hoekhuis aan de Spuistraat en de Huiszittensteeg ingemetseld. Hij draagt tot opschrift:	
	Dit huus is ghetimert in die ere Gods tot behofte des Armē huuszitten / anno MCCCC en LXXXVI EN HERBOUWT A° 1710.	
1736, 1735.	Het Nieuwe-Zijds-Huiszittenhuis en het Weduwenhof, met de Wapens der Regenten. Gekleurde Grav.	R. W. P. de Vries.
1737, 18 ^{de} E.	Het Huiszitten-Weduwenhof, van binnen. Schilderij.	Burgerlijk Armbestuur.
1738, 1735.	Het Oude-Zijds-Huiszittenhuis, op den Leprozenburgwal, gebouwd in 1654. Plattegrond en afbeeldingen van het gebouw, den tuin en eenige bijgebouwen, benevens van het Huiszitten-Weduwenhof. Gekleurde gravures, in twee bladen, door A. v. d. Laan.	J. Backer van Reenen.
1739, 1780*.	Het Oude-Zijds-Huiszittenhuis, op zijde gezien. Gravure door H. Schouten.	D. C. Meijer Jr.
1740, 1654.	Zilveren Troffel, waarop is gegraveerd: »op den 5 October 1654 is de tweede steen gelegd van het Huiszittenhuys».	G. Heshuyzen, te Haarlem.
1741, 1657.	Regentenstuk, voorstellende Zes Regenten van 't Oude-Zijds-	

- No. Tijd.
- Huiszittenhuis, benevens een Suppoost. Schilderij door Ferdinand Bol. *Burgerlijk Armbestuur.*
- Volgens de overlevering is de meest op de voorgrond zittende persoon de Schilder zelf, die ook Regent van 't gesticht is geweest. Hij werd dit echter eerst in 1673, en *Wagenaar* vermeldt wel Regentstukken van Van der Helst, van Anrade (1675) enz., doch niet van Bol.
1742. Voorzittersstoel, met kussen, afkomstig uit het O. Z. Huiszittenhuis. »
1743. 1805. Zilveren penning op den onderstand gedurende honderd-vijftig jaar door de Huiszitten-Aalmoezeniers-armen aan de Oude-Zijde genoten. *Verv. v. Loon, No. 892.* *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
1744. 17de E. Broodbedeeling. Schilderij, afkomstig uit het Oude-Zijds-Huiszittenhuis, door van Loon. *Burgerlijk Armbestuur.*
1745. 17de E. Boter- en kaasuitdeeling. Schilderij, afkomstig uit het Oude-Zijds-Huiszittenhuis, door J. v. Bronchorst. »
1746. 17de E. Turfuitdeeling. Schilderij, afkomstig uit het Oude-Zijds-Huiszittenhuis, door C. Holstein. »
1747. 1700*. Rijkdom en armoede. Allegorische schilderij uit het Oude-Zijds-Huiszittenhuis, door Ger. de Lairese. »
1748. Zilveren Collecteschaal van Wijk 28. *Mr. W. W. van Leenep.*
De Wijkmeesters zamelden met dergelijke schalen de lieflegaven in voor de Huiszitten-Armen.
1749. 1541. Looden »armen- of broodpenning» van Amsterdam. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1750. 1662. »Broodpenning» voor Wijk 29. *V. L., II, p. 507.* *F. H. Maschhaupt.*
1751. 1662. Zilveren »Broodpenning» voor Wijk 6. *Ger. A. Heineken.*
1752. 1662. Looden »Broodpenning», zonder vermelding van wijk. *F. H. Maschhaupt.*
1753. 1699. Zilveren »armenloodje», met een opschrift, vermeldende de duurte der granen. »
„Den 8 Maart 1669 koste een last Tarwe 330 g. gulden, de rog 260 g. gulden, een broot van 12 pont 22 stuivers, een lootie verstrekte voor 5 stuivers tot Amsterdam.”
1754. 1790. Kaartje van het O.-Z. Huiszittenhuis voor 3 roeggebrood. *J. W. Wurfbain te Rheden.*
1755. 1790. Kaartje van het O.-Z. Huiszittenhuis voor 6 roeggebrood. »
1756. 1698. Koperen »Turfloodje» van het »Ovw.: z: Turfhuys». *V. L. IV, pag. 229.* *F. H. Maschhaupt.*
1757. 3 Koperen penningen, met Stadswapen, rond en vierkant. (Aalmoezeniers-Weeshuis?) »
1758. Twee Koperen penningen, voor Minnebrood. »
1759. Koperen penning, met B. O. op de eene zijde. »
1760. Looden penning, met A. K. en Stadswapen. »
1761. Koperen penning, met C. en Stadswapen. »

BURGER-WEESHUIS.

1762. 1630*. Het Burger-Weeshuis (tot 1578 het St. Lucia-klooster), bij vogelvlucht. Teekening in kleuren. *Regenten van het Burger-Weeshuis.*
In 1580 werd het voormalige St. Lucia-klooster tot een weeshuis ingericht.
1763. 1612*. De Plaats van het Meisjeshuis (het westelijke gedeelte van het Burger-Weeshuis), in het begin der zeventiende eeuw. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
1764. 1700*. Het Jongens- en het Meisjeshuis, in het laatst der zeventiende eeuw. Gravure. »

No.	Tijd.		Eigenaars.
1765.	1780*.	Het Jongens- en het Meisjeshuis, in de achttiende eeuw. Twee Gravures door C. Bogerts.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1766.	19 ^{de} E.	De Poort van het Burger-Weeshuis, in de St. Luciesteeg. Photographie naar een fragment van eene oude teekening. (No. 1762).	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
1767.	1570*.	Portret van Haesje Claesz. Schilderij.	»
Volgens eene overlevering is deze Haesje Claesz. dezelfde, die in 1520 weeskinderen in eenige haar in eigendom toekomende huisjes ter verpleging heeft opgenomen. Die huisjes waren gelegen in de Kalverstraat, waar thans het Logement de Keizerskroon staat.			
1768.	18 ^{de} E.	Lijst van Regenten, omringd door zes gebeeldhouwde Wapenschilden.	»
1769.	18 ^{de} E.	Vijf gebeeldhouwde Wapenschilden van Regenten.	»
1770.	1820.	Zilveren Penning bij 't 300-jarig bestaan van het Burger-Weeshuis, aan de Regenten en Leden der Stedelijke Regering vereerd.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
1771.	1820.	Tinnen penning bij het derde Eeuwfeest aan de Weezen uitgedeeld.	»
1772.	1870.	Verguld koperen penning aan de Weezen en eenige Belangstellenden vereerd bij het driehonderd-en-vijftig jarig bestaan van het Weeshuis.	<i>P. H. Witkamp.</i>
Het bovenstaande exemplaar is den inzender aangeboden, voor het vervaardigen van eenige coupletten, door de feestvierende Weezen in het Paleis voor Volkswijt gezongen.			
1773.	1680.	Wapenbord, gehouden door een weesjongen en een weesmeisje, bevattende de wapens der Regentessen: Debora Blaauw, huisvrouw van J. Hudde; Cath. van Heyningen, huisvrouw van Corn. Valckenier; Maria Munter, huisvrouw van I. J. Nijs; en Maria v. d. Meret, Huisvrouw van H. van Gent. De Wapens worden bestraald door een licht, waarin eene Duif, het zinnebeeld van de H. Geest, dat door het Burgerweeshuis tot wapen is aangenomen. Schilderij.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
1774.	1569.	Klein koperen penningje, waarop het Stads-Wapen en de Duif, het wapen of zinnebeeld van het Burger-Weeshuis	<i>Ger. A. Heineken.</i>
1775.	17 ^{de} E.	Portret van den bode Barend Jansz., gewoonlijk genoemd Baantje. Schilderij.	»
1776.	1831.	Het Monument ter eere van den zeeheld van Speyk, in het Burger-Weeshuis opgericht. Gekleurde steendruk door Sigault.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1777.		Eikenhouten Schrijftafel, op de naaikamer van het Burger-Weeshuis bij het knippen in gebruik.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
1778.	17 ^{de} E.	Levensgroot geschilderd houten Beeld, voorstellende een Weesjongen, die de Regenten bijlicht, als ze in de geldkist moeten zijn, vroeger voor dit doel werkelijk gebruikt.	»
1779.		Twee Collectezakjes, waarmede voor het Burger-Weeshuis in de Nieuwe Kerk giften werden ingezameld.	»
1780.	18 ^{de} E.	Koperen »Boodschapteeken» (penning aanwijzende het verlof om uit te gaan), voor de kinderen van het Burger-Weeshuis. Het vertoont aan de voorzijde het stadswapen met twee Weeskinderen als schildhouders en aan de keerzijde de duif en het opschrift: »Teeken van d' Amsterdamsche Weeskinderen».	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
1781.		Koperen »Boodschapteeken». Op de keerzijde staat alleen het randschrift. De duif ontbreekt.	»
1782.		Koperen »Boodschapteeken». Op de keerzijde de naam (W. Overeem).	»
1783.	1764.	Koperen »Boodschapteeken». Op de keerzijde het opschrift:	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
		B.W. MEV SIES MEESTER". (Meisjes-Schoolmeester.)	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
		De S staat zonderling gekeerd in dit opschrift.	
1784.	1791.	Koperen »Boodschapteeken", met opschrift: Schoolmeester.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1785.	1746.	Koperen »Boodschapteeken", met opschrift: Linne Winckel.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
1786.	1791.	Koperen »Boodschapteeken", met opschrift: Keuke Vader.	»
1787.		Koperen »Boodschapteeken", met opschrift: Keuke Moeder.	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
1788.		Koperen »Boodschapteeken", met oningevulde keerzijde en van gewijzigden (vierkanten) vorm.	»

HET AALMOEZENIERS-WEESHUIS.

1789.	1660*.	Het Aalmoezeniers-Weeshuis, op den Singel (thans het Gymnasium). Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1790.	1758.	Het Aalmoezeniers-Weeshuis, op de Prinsengracht (thans het Paleis van Justitie), van buiten. Gravure in drie bladen door J. Punt.	<i>Inrichting voor Stads Bestellingen.</i>
1791.	1820.	Gezicht op een der binnenplaatsen van het Aalmoezeniers-Weeshuis. Schilderij door J. Jelgerhuis R.z.	»
1792.	1733.	Oetrooti door de Staten van Holland en West-Friesland, dd. 6 Januari 1733, verleend aan het Aalmoezeniers-Weeshuis, bevestigende het recht van het Gesticht op de nalatenschap der verpleegden, wanneer zij in het Gesticht of later zonder wettige nakomelingen overleden.	»
1793.	1766.	Zilveren Penning op het eeuwfeest van het Aalmoezeniers-Weeshuis. (<i>Verv. Van Loon</i> , n ^o . 379.)	<i>P. L. Posthumus.</i>
1794.	18 ^{de} E.	In hout gesneden Wapen der Regenten: Pieter van der Meulen 1744, Jan Frederik Bachman 1763, Lodewijk de Bas 1789, Mr. Henricus Calkoen 1793.	<i>Inrichting voor Stads Bestellingen</i>
1795.	17 ^{de} E. b	Uitdeeling van kleederen in de zeventiende eeuw. Schilderij vroeger in de Regentenkamer van het Aalmoezeniers-Weeshuis.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1796.	1627.	Uitdeeling van brood in de zeventiende eeuw. Schilderij.	»
1797.	1626.	Aanneming van Aalmoezeniers-weeskinderen. Schilderij.	»
1798.	17 ^{de} E.	Huisbezoek in de 17 ^{de} eeuw. Schilderij.	»
1899.	17 ^{de} E.	Inschrijving der armen in de zeventiende eeuw. Schilderij.	»
1800.	1853.	Vier teekeningen, in gebeeldhouwde lijst, voorstellende verpleegden in het voormalig Aalmoezeniers-Weeshuis, in de kleeding, zooals die thans nog door twee mannen en ééne vrouw (in de inrichting voor Bestellingen) wordt gedragen. Zij zijn vervaardigd bij gelegenheid van het vijfentwintigjarig bestaan van het Stads-Bestedelingshuis in 1853. <i>Inrichting voor Stads-Bestedelingen.</i>	
1801.		Cachet van het Aalmoezeniers-Weeshuis.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
1802.		Twee houten Armbussen, met ijzeren beslag. Deze bussen hingen vroeger in de herbergen en werden jaarlijks ten behoeve van 't Aalmoezeniers-Weeshuis geledigd.	
1803.	1809 en 1824.	Kwitantiën van het Aalmoezeniers-Weeshuis, voor loon van naai- en breiwerk.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
1804.	18 ^{de} E.	Kwitantie afgegeven van wege het Aalmoezeniers-Weeshuis, voor voldane belasting op het begraven.	»
1805.	18 ^{de} E.	Zilveren penning, die (doch doorgaans in het koper) werd afgegeven van wege het Aalmoezeniers-Weeshuis voor eene Bruidslède.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
		Op het trouwen in een rijtuig of met een slede is eene belasting geheven ten voordeele van het Aalmoezeniers-Weeshuis.	
1806.	18 ^{de} E.	Koperen penning van wege het Aalmoezeniers-Weeshuis, af-	

No. Tijd.

Eigenaars.

gegeven aan de Vuilnisophaalders of diegenen, welke belast waren met de officie van Modderman.

F. H. Maschhaupt.

De opbrengst van het straatvuil was ten voordeele van 't Aalmoezeniers-Weeshuis.

OUDE GASTHUIZEN (ZIEKENHUIZEN).

1807. 18de E. Oude Gasthuizen, in de vijftiende en zestiende eeuw te Amsterdam aanwezig. Verschillende gravures op één blad.
Prof. J. W. R. Tilanus.
1808. 17de E. Ingang van het Elizabeths-Gasthuis, op den Dam, naast het Oude Stadhuis. Teekening.
R. W. P. de Vries.
1809. 19de E. De Molen van het Elizabeths-Gasthuis, op den Stadswal, thans het Singel bij de Gasthuismolensteeg, in 1536. Teekening naar oude bronnen.
H. L. Rompel.
1810. 18de E. Het St. Pieters-Gasthuis, in de Nes, ten jare 1544. Teekening door J. Vlaming.
R. W. P. de Vries.

BINNEN-GASTHUIS.

1811. 1777. Plattegrond van het St. Pieters- of Binnen-Gasthuis, met aff. van den ingang en van de Wapens der Regenten. Gekleurde gravure door J. Schilling.
Commissie tot Bestuur van het Gasthuis.
1812. 17de E. Het Gasthuis, in de 17de eeuw, bij vogelvlucht gezien. Prof. J. W. R. Tilanus.
1813. 1780*. De Voorpoort van het Gasthuis. Teekening.
J. H. H. Leonhardt.
1814. 1734. Penning van het Gasthuis (om te mogen in- en uitgaan).
F. H. Maschhaupt.
- 1815 en 1816. Afdrukken der linnen-stempels van het Binnen- en Buiten-Gasthuis.
Ger. A. Heineken.
1817. Zilveren Vischlepel, afkomstig uit het St. Pieters-Gasthuis.
J. H. Molkenboer.

BUITEN-GASTHUIS.

1818. 18de E. Het Pesthuis, in de Nes, ten jare 1544. Teekening in kleuren, door J. Vlaming.
R. W. P. de Vries.
1819. 17de en 18de E. Het Pesthuis of Buiten-Gasthuis, in den Stads- en Gasthuispolder. Zes verschillende afbeeldingen op één blad. Prof. J. W. R. Tilanus.
1820. 1818. Gezicht aan den muur van het Buiten-Gasthuis, met het beeld van de Dwaasheid, dat vroeger in den tuin van het Dolhuis heeft gestaan. Teekening in kleuren door G. Lamberts.
J. W. Wurfbain, te Rheden.

LEPROZENHUIS.

1821. 18de E. Het Leprozenhuis in 1544. Gravure.
D. C. Meijer Jr.
- Het Leprozenhuis is omstreeks het jaar 1402 opgericht als St. Antonius-gasthuis. Nog vóór het einde der 15de eeuw werden derwaarts de melaatschen overgeplaatst uit het St. Joris- of Jurriaanshof, dat tusschen het Rokin en de Kalverstraat heeft gestaan. Bij zijne stichting stond het St. Antonie-gasthuis buiten de Stad, aan den St. Antoniesdijk, doch door den uitleg van 1658 tot 1664 kwam het binnen de wallen.
1822. 18de E. Het Leprozenhuis, in 1599. Twee teekeningen. »
1823. 1700*. Het Leprozenhuis, in 1608. Gravure door A. Rademaker. »
1824. 18de E. Het Leprozenhuis. Afbeelding op eene ronde plaat van Delftsch aardewerk.
Kon. Oudheidk. Genootschap.
1825. 1660. Het Leprozenhuis, van binnen, in 1660. Gravure.
D. C. Meijer Jr.

No. Tj'd.		Eigenaars.
1826. 1765.	Het Leprozenhuis, van binnen, met de wapens der toenmalige Regenten. Gravure door S. Fokke.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1827. 1768*.	Het Leprozenhuis, van binnen, in het laatst der achttiende eeuw. Teekening door W. Writs.	»
1828. 19 ^{de} E. a	Het Leprozenhuis, van binnen, in het begin der negentiende eeuw. Teekening.	<i>H. J. Rompel.</i>
1829. 1768.	De Poort van 't Leprozenhuis, in de 18 ^{de} Eeuw. Gravure door W. Writs.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1830. 1633.	De Omgang der Leprozen op Koppermaandag, om giften in te zamelen, zooals dit nog in de zeventiende eeuw plaats vond. Schilderij door A. van Nieulandt.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1831. 1608.	De Omgang der Leprozen. Gravure door C. J. Visscher.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1832. 1675.	Het Leprozenhuis en zijne Regenten. Acht teekeningen van Gerard de Laresse.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1833. 17 ^{de} E.	Portret van Jonas Jonassen Meeganck, verpleegde in het Leprozenhuis. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

DOLHUIS.

1834. 17 ^{de} en 18 ^{de} E.	Het Dolhuis (op den Kloveniersburgwal, ter plaatse waar thans de Hersteld Luthersche Kerk is). Verschillende afbeeldingen op twee bladen.	<i>Prof. J. W. R. Tilanus.</i>
1835. 1780*.	Het Dolhuis. Teekening door H. Schouten.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1836. 1790*.	Voorpoort en beeldhouwwerken aan den ingang van het Dolhuis. Twee schetsteekeningen.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
1837. 16 ^{de} E.	Portret van Hendrik Pauluszoon Boelens, stichter van het Dolhuis te Amsterdam. Schilderij.	<i>Stad Amsterdam.</i>
1838. 1591.	Afbeelding van de trekking der Loterij, ten behoeve van de vergrooting van het Dolhuis, gehouden van 25 Juni 1591 tot 1 Juli 1592, op het Rusland. Schilderij met opschrift: Door 't mildt inleggen der goeden burgeren wijs bedacht, Is dit huys met dees' Lotery Ao. 1592 in beter staet gebracht.	»
1839. 1591.	Kaart of programma der Loterij, ten behoeve van het Dolhuis, met het opschrift: »Loterije voor die arme Crancksinnige Menschen binnen der Stede Aemstelredamme." Houtsnede in lijst. Men vindt op deze plaat afgebeeld het gesticht en de verschillende prijzen (zilverwerk), die getrokken werden, benevens de conditiën, waaruit blijkt, dat elk Lot zes stuivers kostte.	»

ST. JORISHOF.

1840. 18 ^{de} E.	Het Oude St. Jorishof (Rokin op den hoek der Olieslagerssteeg) in de zestiende eeuw, van buiten. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1841. 18 ^{de} E.	Het Oude St. Jorishof, van binnen. Teekening door J. Vlaming.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1842. 18 ^{de} E.	Het Nieuwe St. Jorishof (Spinhuissteeg), van binnen naar het zuiden gezien. Teekening (door Beukelaar?)	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1843. 18 ^{de} E.	Het Nieuwe St. Jorishof, van binnen, naar het westen gezien. Teekening door C. Pronk.	»
1844. 18 ^{de} E.	Het Nieuwe St. Jorishof, van binnen, naar het westen gezien. Teekening door H. Schouten.	»
1845. 18 ^{de} E.	Het Nieuwe St. Jorishof, van binnen, naar het noorden gezien. Teekening door H. Schouten.	»
1846. 18 ^{de} E.	Het Nieuwe St. Jorishof, naar het noorden gezien. (Gravure	

No. Tijd.

Eigenaars.

naar de teekening in het vorige nummer vermeld), benevens een gezicht naar het westen en eene afbeelding van de Voorpoort. Gravures.

D. C. Meijer Jr.

HET OUDE-MANNENHUIS.

1847. 1612*. Het Oude-Mannenhuus op den Kloveniersburgwal, vóór de verbouwing in 1754. Gravure. »
1848. 18de E. Het Oude-Mannenhuus, na de verbouwing in 1754. Twee gravures, door J. v. Schley. »
1849. 18de E. De Poort van het Oude-Mannenhuus. Teekening. *D. Henriques de Castro M.zn.*
1850. 1800*. De Poort van het Oude-Mannenhuus, op den Achterburgwal. Teekening door H. P. Schouten en G. Lamberts. *D. C. Meijer Jr.*
1851. 18de E. Cachet van 't Oude-Mannen- en Vrouwenhuus: Stads wapen en een bril. *J. W. Wurfbain te Rheden.*
1852. Stempel voor 't merken van het linnen in 't Oude-Mannenhuus, met het stadswapen en een bril. *G. A. Heineken.*

LOMBARD.

1853. 18de E. De Lombard of Bank van Leening, van buiten. Teekening. *H. I. Rompel.*

KERKELIJKE INRICHTINGEN.

INRICHTINGEN DER NEDERDUITSCHER Hervormden.

1854. 17de E. Medaillon, voorstellende den Stempel der Ned. Herv. Diakonie, met het opschrift: »Saligh zyn de Barmhertige.» Houten basrelief. *Diakenen der Ned. Herv. Gemeente.*
1855. Vier gebeeldhouwde Wapenborden. »
1856. 1600*. Houten bord, met het wapen van Amsterdam en het opschrift:
 Alzoo 't God almachtig actorum VI bhegeert
 Is alhier Ao. 1578 het Diaconen amt gereformeert. »
1857. 16de E.c. Zilveren Collecte-schaal. *Kerkmeesteren der Ned. Herv. Gemeente.*
1858. 1707. Looden broodpenning der Geref. Diakonie, vierkant van vorm en met het opschrift: »Gereformeerd Diac. Broot.» *F. H. Maschhaupt.*
1859. 1739. Looden broodpenning, rond van vorm. »
1860. 1741. Looden broodpenning, met koperen stiftje, met de opschriften: »Gereformeerd Diac. Brood" en »Vergenoegd en dankbaar". »
1861. 1754. Zilveren broodpenning, zonder stiftje. »
1862. 1759. Looden broodpenning, met koperen stiftje. »
1863. 1759. Zilveren broodpenning, zonder stiftje. »
1864. 1766. Zilveren broodpenning, met gouden stiftje. *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
1865. 1777. Zilveren broodpenning, met koperen stiftje. *F. H. Maschhaupt.*
1866. 1777. Looden broodpenning, met koperen stiftje. »
1867. 1777. Zilveren broodpenning, zonder stiftje. »
1868. 1789. Looden broodpenning voor 12 ₤ R(ogge) B(rood). »
1869. 1789. Looden broodpenning, voor 12 ₤ R. B., ingestempeld met 6 ₤. »

No. Tijd.		Eigenaars.
1870. 1789.	Looden broodpenning, voor 12 œ R. B., ingestempeld met 3 œ .	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
1871. 1861.	Zilveren en koperen broodpenning, volgens het nieuwe model.	»
1872. 1861.	Looden broodpenning om 't brood te halen.	»
—		
1873. 1657.	Zilveren gegraveerde gedenkpenning op het leggen van den eersten steen van het Diaconie-Weeshuis, door Jr. J. van Vlooswijk, 20 April 1656, en op de inwijding van het gesticht op 15 December 1657, »met 400 ingebragte kinderen door D ^o . P. Wittewrongel. Luk. XVIII, vs. 16.”	
	<i>Regenten van het Diak. Weeshuis der Ned. Herv. Gemeente.</i>	
1874. 1657.	»Oprigting van het Diaconie-Weeshuis voor de Gereform. Nederl. Weeskinderen te Amsterdam.” In plano gedrukte verzen, met afbeelding van het gesticht, uitgegeven bij M. Doornick.	<i>Fred. Muller.</i>
1875. 18 ^{de} E.	Het Diaconie-Weeshuis, van den Zwanenburgwal gezien. Schilderij.	<i>Diakenen der Ned. Herv. Gemeente.</i>
1876. 1690*.	Het Diaconie-Weeshuis, van den Zwanenburgwal gezien. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1877. 18 ^{de} E.	Het Diaconie-Weeshuis, uit de Zwanenburgerstraat gezien. Teekening in kleuren.	»
1878. 18 ^{de} E.	Het Diaconie-Weeshuis, van den Amstel gezien. Teekening.	»
1879. 18 ^{de} E.	Het Diaconie-Weeshuis, van den Amstel gezien. Gravure door S. Fokke.	»
1880. 17 ^{de} E. b	Het kleeden der Weezen, of opname der Weezen in het Gesticht. Schilderij door Johannes Victoors.	
	<i>Regenten van het Diak. Weeshuis der Ned. Herv. Gemeente.</i>	
1881. 17 ^{de} E. b	De voeding der Weezen of middagmaal in het gesticht. Schilderij door Johannes Victoors.	»
1882. 17 ^{de} E.	Linnen mutsje en linnen handlubben, volgens overlevering gedragen door het eerste Diaconie-Weesmeisje.	»
1883.	Koperen toegangspenning, met opschrift L K, voor de linnenkamer van het Diaconie-Weeshuis.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
1884. 1757.	Zilveren gedenkpenning op het eerste eeuwfeest van het Diaconie-Weeshuis. (<i>Verv. v. L.</i> , N ^o 343.	
	<i>Regenten van het Diak. Weeshuis der Ned. Herv. Gemeente.</i>	
1885. 1857.	Gouden gedenkpenning op het tweede eeuwfeest van het Diaconie-Weeshuis.	<i>P. L. Posthumus.</i>
1886. 1857.	Zilveren penning op het tweede eeuwfeest.	
	<i>Regenten van het Diak. Weeshuis der Ned. Herv. Gemeente.</i>	
1887. 1857.	Tinnen penning aan de Weezen uitgedeeld.	<i>P. L. Posthumus.</i>
1888. 19 ^{de} E.	Model in ivoor en schildpad van het schip van Samuel Adriaan Westerlo, die in 1823 zijn gansche vermogen aan het Weeshuis naliet.	<i>Regenten van het Diak. Weeshuis der Ned. Herv. Gemeente</i>
—		
1889. 1875*.	Het Corvershof, het Bestedelingenhuus en het Oude-Mannen- en Vrouwenhuus, langs de Nieuwe-Heerengracht gezien. Schilderij door J. A. Rust.	<i>P. L. Posthumus.</i>
1890. 18 ^{de} E.	Het Oude-Mannen- en Vrouwenhuus. Schilderij.	<i>Diakonie der Ned. Herv. Gemeente.</i>
1891. 18 ^{de} E.	Het Corvershof. Schilderij.	»
1892. 17 ^{de} E.	Portret van Johan Corver Nicolaas-zoon, Schepen van Amsterdam, Stichter van 't Corvershof, overleden 13 November 1719. Schilderij door Jurriaen Ovens.	<i>Jhr. H. Hoeufft van Velsen.</i>
1893. 17 ^{de} E.	Portret van Sara Maria Corver, geb. Trip, (stichteresse van	

No.	Tijd.		Eigenaars.
		't Corvershof), overleden 14 November 1719. Schilderij door Jurriaen Ovens.	Jhr. <i>H. Hoeyft van Velsen</i> .
1894.	1725*.	Het Corvershof, voorgevel, met acht gezichten in den tuin. Ge- kleurde Gravures door J. Smit.	<i>Regenten van het Corvershof</i> .
1895.	1725*.	Het Corvershof, achtergevel, met acht gezichten in den tuin. Gekleurde Gravures door J. Smit.	»
1896.	17 ^{de} E.	Het Diakonie-Oude-Mannen- en Vrouwenhuis. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1897.	18 ^{de} E.	Het Diakonie-Oude-Mannen- en Vrouwenhuis. Gravure door C. Philips Jacz.	»
1898.	1783.	Zilveren penning op het Eeuwfeest van het Gereform. Diak. Oude-Mannen- en Vrouwenhuis. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 585.	<i>P. L. Posthumus</i> .
1899.	1823.	Feestviering in 't Corvershof, bij het honderdjarig bestaan. Twee teekeningen.	<i>Regenten van het Corvershof</i> .
1900.	1823.	Zilveren penning op het Eeuwfeest van het Diak. Corvershof.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1901.	18 ^{de} E.	Looden penning van het »Dia. O. V. & M. H''(uis).	<i>F. H. Maschhaupt</i> .

INRICHTINGEN DER WAALSCHER HERVORMDEN.

1902.	1660*.	Het voormalige Walen-Weeshuis, in de Laurierstraat. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1903.	18 ^{de} E.	Het tegenwoordige Walen-Weeshuis, op de Prinsengracht en den hoek der Vijzelgracht. Teekening.	»
1904.	1637?	Vier Regenten van het Walen-Weeshuis: Abraham Lestevenon, Jean Harel, Baudouin de Bordes en Joseph Serrurier. Schilderij door B. M. van der Helst.	<i>Regenten van het Walen-Weeshuis</i> .
1905.	1662.	Vier Regenten van het Walen-Weeshuis (A. Muysart, J. Pro- vost, J. Wastelier en J. Fonteyne). Schilderij door A. van den Tempel.	»
1906.	17 ^{de} E.	Miniatuur-portret van een Regent van het Walen-Weeshuis.	»
1907.	1671.	Drie Regentessen van het Walen-Weeshuis: Sara Duplouis, echt- gen. van J. de la Haye; Anne Blanche, wed. Gm. Donis; en Cath. de la Fontaine, echtgen. van J. Mouson. Schilderij door Wal- lerant Vaillant.	»
1908.	1771.	Vier Regentessen van het Walen-Weeshuis: Mariane Nepveu, wed. van Jacob Boudé; Magdelaine van Eys, wed. van A. C. Drijfhout; Olimpe Marie Chion, wed. van Jean Naudy; en Maria Philippina Schrijver, echtgen. van J. F. d'Orville. Schil- derij door J. Buys.	<i>P. L. Posthumus</i> .
1909.	19 ^{de} E.	Regenten- en Regentessenvergadering in het Walen-Weeshuis. Teekening.	»
1910.	1771.	Zilveren penning op het eeuwfeest van het Walen-Weeshuis. (<i>Vervoly v. L.</i> No. 454.)	»
1911.	1771.	Zilveren penning op het eeuwfeest van het Walen-Weeshuis, meer bijzonder herdenkende het leggen van den eersten steen. (<i>Verv. v. L.</i> No. 455)	»
1912.	1771- 1821.	Een cadre met drie zilveren medailles van het Walen- Weeshuis, zijnde twee van het eerste eeuwfeest en de gegraveerde penning van het 150jarig jubilé in 1821, met de namen der Regenten en Regentessen.	<i>Regenten van het Walen-Weeshuis</i> .
1913.	1821.	Zilveren graveerde penning op het 150jarig jubilé van het Walen-Weeshuis.	<i>Ger. A. Heineken</i> .
1914.	1821.	Allegorische voorstelling op het 150jarig jubilé. Teekening in kleuren.	<i>Regenten van het Walen-Weeshuis</i> .
1915.	1677.	Gegraveerde koperen penning op de uitdeeling van brood op Nieuwjaarsdag door de Diakonie der Waalsche gemeente.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn</i> ,

INRICHTINGEN DER ENGELSCH E HERVORMDEN.

No. Tijd.		Eigenaars.
1916. 1783.	Het Engelsche Weeshuis (later het Kinderziekenhuis, thans een particulier woonhuis). Achterburgwal over de Koestraat. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

INRICHTINGEN DER EVANGELISCH LUTHERSCHEN.

1917. 1763.	Het voormalige Luthersche Weeshuis, (op de Lauriergracht), van buiten, vóór de verbouwing van 1784. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1918. 1787.	Het voormalige Luthersche Weeshuis, van buiten, na de verbouwing. Gravure door C. Philips Jzn.	»
1919. 1754.	Het voormalige Luthersche Weeshuis, van binnen. Teekening door C. Pronk.	»
1920. 1730*.	Het voormalige Luthersche Weeshuis, van binnen. Gravure door Goeree.	»
1921. 1778.	Zinnebeeldige voorstelling van het eerste Eeuwfeest van het Luthersche Weeshuis. Geëncadreerde gravure door van der Meer.	<i>J. H. G. Fürber.</i>
1922. 1778.	Gouden en zilveren Gedenkpenning op het eeuwfeest van het Luthersche Weeshuis. (<i>Verv. V. L. 530a en b.</i>)	<i>P. L. Posthumus.</i>
1923. 1778.	Vier zilveren penningen op het Eeuwfeest van het Luthersche Weeshuis. (<i>Verv. V. L. n°. 527, 528a, 528b en 529.</i>)	<i>Mr. Jo. de Vries. Jzn.</i>
1924. 1761.	Gedrukt octrooi tot het bouwen van het Nieuwe Luthersche Weeshuis, op de Muidergracht, met situatie-teekening van het erf.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1925. 1770-1772.	Drie zilveren penningen op het bouwen van het Nieuwe Luthersche Weeshuis. (<i>Verv. V. L. 450, 461, 462.</i>)	»
1926. 1812.	Het Nieuwe Luthersche Wees-Oude-Mannen- en Vrouwenhuis. Geëncadreerde teekening door Johannes Donker.	<i>Regenten van het Ev. Luth. Wees-, O. M. en Vr.-huis.</i>
1927. 1820.	Gezicht uit de eetzaal in het Luthersche Wees-, Oude-Mannen- en Vrouwenhuis, op de Regentenkamer. Schilderij door J. Jelgerhuis R.zn.	»
1928. 1773.	De Poort ter eere van Burgemeesteren in het Luthersche Weeshuis opgericht. Gravure door R. Vinkeles.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1929. 18 ^{de} en 19 ^{de} E.	Naamlijst der Regenten van het Luthersche Weeshuis, van 1778 tot 1837, in gebeeldhouwde lijst, met wapens.	<i>Regenten van het Ev. Luth. Wees-, O. M. en Vr.-huis.</i>
1930. 1764.	Wapenborden van Abraham Cromhuysen, overl. 1751 en zijne zuster Vrouwe Johanna Maria Cromhuysen, Vrouwe van den Bosch, Weduwe van den Heer Melchior ten Hoven, overl. 1763.	»
	Uit hunne nalatenschap (<i>f</i> 300,000) is grootendeels de bouw van het nieuwe Weeshuis bekostigd.	
1931. 19 ^{de} E.	Twee Poppen: een luthersche weesjongen en een weesmeisje in oude kleederdracht.	<i>J. H. G. Fürber.</i>
1932. 1779.	Regentenstoel uit het Luthersche Weeshuis, waarop een borstbeeld van Luther en de Zwaan, Luther's zinnebeeld, met het opschrift:	<i>Regenten van het Ev. Luth. Wees-, O. M. en Vr.-huis.</i>
	Godts woort en Luthers leer Sterft nu nog nimmermeer.	
1933. 1872.	Bronzen penning op het honderdjarig bestaan van het Luthersche Weeshuis.	<i>Mr. Jo de Vries Jzn.</i>

INRICHTINGEN DER HERSTELD LUTHERSCHEN.

No. Tijd.		Eigenaars.
1934. 1825.	Het gebouw op de Heerenmarkt, in 1617 gebouwd als Vleeschal en wachthuis, doch van 1623—1647 als West-Indisch huis en 1657—1825 als Nieuwe-zijds-Heeren-Logement gebruikt. Bouwkundige teekening door J. Eekhof, voorstellende de voor-gevel, zooals die zich vertoonde in 1825, toen het N. Z. Heeren-Logement door de Herst. Ev. Luth. Diakonie werd aangekocht en tot Wees-, Oude-Mannen- en Vrouwenhuis verbouwd.	<i>Regenten van het Hersteld Ev. Luth. Wees-, O. M. en Vr. Huis.</i>
1935. 1826*.	Het Hersteld Evang. Luthersch Wees-, Oude-Mannen- en Vrouwenhuis. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>

INRICHTINGEN DER DOOPSGEZINDEN.

1936. 1780. Het Voormalig Doopsgezind Weeshuis (Prinsengracht bij de Reguliersgracht. Het werd in 1811 door de Weezen ontruimd, vervolgens tot een Stads-Armenschool ingericht en in 1867 verbouwd tot vier burgerhuizen. Teekening door H. Schouten.
- J. H. H. Leonhardt.*
- Voor dit Weeshuis stond het opschrift:
Die verdraagt en zwijgt
Overwint en verkrijgt.
- De Weezen variëerden dit vers, door te zeggen:
Die zwijgt en verdraagt
Wordt gefopt en geplaagd.
1937. 19de E.a De poort van het Weeshuis der Collegianten in de Huidenstraat, sedert 1811 van de Doopsgezinden (Het Weeshuis de Oranjeappel). Teekening. *Het Weeshuis de Oranjeappel.*
1938. 1775. Zilveren penning op het eeuwfeest van het Weeshuis de Oranjeappel. (*Verf. v. L., N° 504.*) *Mr. Jo. de Vries Jzn.*

INRICHTINGEN DER ROOMSCH KATHOLIEKEN.

1939. 1780*. Het R. K. Armenkantoor. Vier afbeeldingen op één blad. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1940. 18de en 19de E. Het R. K. Armenkantoor en Claas Reiniersz-Hofje. Drie teekeningen door Stellingwerf en G. Lamberts. *D. C. Meijer Jr.*
1941. 1785*. Het Huis van Barmhartigheid. Teekening door H. Schouten. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*
1942. 1786. Het R. K. Maagdenhuis, vóór de verbouwing van 1785. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
1943. 1786. Het R. K. Maagdenhuis, na de verbouwing. Gravure door C. Bogaerts.
1944. 18de E. Houten model van het Maagdenhuis. *Regenten van het R. K. Maagdenhuis.*
1945. 1718. Koperen penning ter gedachtenis aan C. C. Barchman Wuytiers, Wed. C. Blesen, moeder (Regentesse) van het Maagdenhuis. *Ger. A. Heineken.*
1946. 1738. Zilveren penning ter gedachtenis aan Joh. E. Blesen, huisvrouw van G. Cromhout, Heer van de Werve, moeder (Regentesse) van het Maagdenhuis. *J. A. Albertdingk Thijm.*
1947. 1710*. Het R. K. Jongens-Weeshuis, van binnen, in 't begin der 18de eeuw. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
1948. 1836. Zilveren penning, geslagen ter eere van W. J. Baron van Brien-
nen van de Groote-Lindt, nadat hij gedurende vijftig jaren
Regent was geweest van het R. K. Jongens Weeshuis. *P. L. Posthumus.*

No. Tijd	Eigenaars.
1949. 19 ^{de} E.	Het St. Jacobsgesticht voor R. K. Oude Mannen en Vrouwen, in de Plantage. Teek. door J. J. Offenbergh. <i>Regenten van het St. Jacobs-Gesticht.</i>
1950. 19 ^{de} E.	Portret van Jacques Baron van Brienen, Stichter van het St. Jacobsgesticht in de Plantage. Photographie in lijst, met wapen. »
1951. 1866.	Zilveren penning op de stichting van het R. K. Oude Mannen- en Vrouwenhuis St. Jacob, vervaardigd door J. Elion. <i>Mr. Jo de Vries Jzn.</i>

ISRAELITISCHE INRICHTINGEN.

1952. 1804.	Hebreeuwsch gedenkschrift van het leggen van den eersten steen van het oude Israelitisch Ziekenhuis op Rapenburg. <i>Israel. Oude-Mannen- en Vrouwenhuis.</i>
1953. 19 ^{de} E.	Portretten van twee echtgenooten, Samson Vos, oud 106 jaren en Eva Wolf Leeuwolf, oud 100 jaren, verpleegd in 't Ned. Israelitisch Oude-Mannen- en Vrouwenhuis. Teeken. »
1954. 1865.	Zilveren en bronzen penning op de stichting van het Ned. Israelitisch-Jongens-Weeshuis, vervaardigd door J. Elion. <i>Mr. Jo de Vries Jzn.</i>
1955. 17 ^{de} E.	Drie zilveren Schalen, bij de Israeliten voor collecten gebruikt. <i>Ned. Israelitisch Armbestuur.</i>

HOFJES.

1956. 18 ^{de} E.	Het Beggijnhof. Teekening in O. I. inkt. Jhr. <i>H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
1957. 18 ^{de} E.c	Het Gasthuishof, in den laatsten tijd bij de gebouwen van de Ned. Bank aangetrokken. Teekening door H. Schouten. <i>B. en M. N. du Pré.</i>
1958. 1727.	De Hamerhuisjes (Heerengracht bij de Beulingsluis). Teekening. <i>D. C. Meijer Jr.</i>
1959. 1649.	Portret van Pieter Adriaensz. Raep, Thesaurier der Stad, stichter van het Rapenhofje (op de Palmgracht), met vier regels onderschrift: <i>G. Heshuyzen, te Haarlem.</i>
	Pieter Raep de tesorier Boudt uit mededoogen hier 't Weduwen- en Weezenhof, Men gebruiick' het tot Gods lof."
	Onder dit gedicht, dat in Vondel's werken voorkomt, leest men hier: A. G. V. R. scriba. De Schilderij beruste vroeger op het Hofje en is in 1866 door J. A. Kruseman overgeschilderd.
1960. 19 ^{de} E.a	Het Andrieshofje, op de Egelantiersgracht. Teekening door G. Lamberts. <i>J. G. L. Rieke.</i>
1961. 1727.	Portret van Anthony Grill, stichter van het Grillshofje (Eerste-Weteringdwarsstraat). Schilderij door J. M. Quinkhard. <i>Regenten van het Grillshofje.</i>
	Op de naast Grill staande tafel ontwaart men, nevens andere kostbaarheden, het zilveren atlasbeeldje door P. van Vianen, thans behoorende aan 's Rijks-Museum te Amsterdam, en aanwezig op deze Tentoonstelling.
1962. 19 ^{de} E.	Het Deutzenhofje (Prinsengracht over de Weteringstraat). Bouwkundige teekening. <i>Regenten van het Deutzenhofje.</i>
1963. 17 ^{de} E.	Portret van Agneta Deutz, stichteres van het Deutzenhofje. Schilderij. »

No. Tijd.		Eigenaars.
1964. 17 ^{de} E.	Portret van den eersten echtgenoot van Agneta Deutz, Joh. Meerman. Schilderij.	<i>Regenten van het Deutzenhofje.</i>
1965. 1778.	Het huis door Agneta Deutz bewoond geweest. Ets op glas, met goud en zilver, door Zeuner.	»
1966. 18 ^{de} E.	Het Brantsen-Rushofje (Nieuwe Keizersgracht bij den Amstel). Beweegbare afbeelding in carton.	<i>Regenten van het Brantsen-Rushofje.</i>
1967. 1700*.	Portret van Christoffel van Brants (Consul van Rusland te Amsterdam, tijdens Czaar Peter de Groote), stichter van het Brantsen-Rushofje. Schilderij door M. Wulfraet.	»
1968. 18 ^{de} E.	Wapenbord van Christoffel van Brants.	»
1969. 1717.	Diploma in de russische taal, houdende de verheffing van Christoffel van Brants in den adelstand. Gedateerd 17 Aug. 1717 en geteekend door Peter de Groote en Graaf Golofkin.	»
1970. 18 ^{de} E.	Gunstbewijs aan Christoffel van Brants. Handschrift in de russische taal, met zegel.	»
1971. 19 ^{de} E.	Het Rozenhofje (op de Rozengracht, ter plaatse waar vroeger het Nieuwe Doolhof stond). Teekening door G. Lamberts.	<i>B. & M. N. de Prè.</i>
1972. 1816.	Het Hofje van Van Brienens, op de Prinsengracht over de Noordermarkt. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. L. G. Riecke.</i>
1973. 19 ^{de} E.	Het Bijbelhofje, in de Anjelierstraat. Twee teekeningen in kleuren, door G. Lamberts.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>

VERSCHILLENDE GESTICHTEN EN INSTELLINGEN.

1974. 19 ^{de} E.	Het Instituut tot Onderwijs van Blinden, van binnen. Gravure door J. Groenewoud.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1975. 1767.	Zilveren prijspenning van de in 1767 opgerichte Maatschappij tot Redding van Drenkelingen. <i>Verv. V. L. No. 399.</i> Deze met »meruit» in de inscriptie gegraveerd.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
1976. 1767.	Bronzen penning dezer maatschappij, zonder inscriptie.	»
1977. 18 ^{de} E.	Zilveren penning dier maatschappij. Nieuwe stempel.	»
1978. 18 ^{de} E.	Afdrukken in rood lak van twee stuks verschillende cachetten van de Maatschappij tot Redding van Drenkelingen.	»
1979. 1786.	Zilveren eere-prijspenning door het Britsch Genootschappij tot redding van Schijndooden door verstikking (Human Society Genl. Institution for Great-Britain and Ireland), opgericht door Dr. Alex. Johnson in 1773, vereerd aan de Hollandsche Maatschappij tot Redding van Drenkelingen: erkenning van laatstgemelde maatschappij als moeder-inrichting. <i>Verv. v. L. No 900.</i>	
1980. 1809.	Zilveren prijspenning der Maatschappij tot Nut van t Algemeen, voor edelmoedige daden. <i>Nahuy's I, No. 79.</i>	»
1981. 1841.	Teekening op carton voor een Huldepennig aan C. P. Holst, Bestuurder der Spaarbank.	»
1982. 1859.	Bronzen medaille aan W. H. Suringar, Stichter van Nederlandsch Mettray en voorstander van vele philanthropische instellingen. De penning is in goud, zilver en brons vereerd op Suringar's 70sten verjaardag.	»

BEDELAARS.

No.	Tijd.		Eigenaars.
1983.	16 ^{de} E.?	Paspoort om te mogen bedelen (door een Regent van 't Werkhuis in een oude kist gevonden).	Jhr. <i>des Tombes</i> , te Utrecht.
		Dit Paspoort luidt: Aelmissie te bidden van de goede luyden deurende den tijdt van dry daghen van morgghens ten acht uyren tot tsavonts ten vieruyren Ende ander nochte verder niet.	
1984.	1597.	Looden bedelaars-penning, zooals die als teeken van yerlof om te mogen bedelen werd uitgereikt, volgens de keur van 11 Nov. 1597. (<i>Keurboek</i> L ^s H. fol. 117 verso).	Ger. A. <i>Heineken</i> .
1985.	1692.	Collecteboekje van 'Trijntje Stoffels, huisvrouw van Joost Pietersz, »gevangen slaaf in Barbarije», om haar man uit zijne slavernij te verlossen.	T. J. B. <i>Westerwoudt</i> .
		Op het dekblad staat de gedrukte autorisatie van de Burgemeesteren met zegel (in lak) van 't Aalmoezniers-Weeshuis, 22 Maart 1692. Onder de vele handteekeningen der inschrijvers vindt men die van de Block, Gerrit van Alkemade, Nicolaas Witsen, en anderen.	
1986.	1760.	Blinde Vioolspeler, die in het midden der 18 ^{de} eeuw dagelijks op de Nieuwebrug stond. Twee teekeningen naar het leven, door P. Louw.	J. W. <i>Warfbain</i> , te Rheden.
1987.	1800*.	Achttien afbeeldingen van bekende bedelaars in het laatst der 18 ^{de} eeuw. Etsen naar Barbiers, door Langendijk en Smit.	D. <i>Henriques de Castro</i> , M.zn.
-

AFDEELING VII.

HANDEL EN NIJVERHEID.

Wat tal van vloten in uw haven
die schatten brengen, ver gehaald,
Van Ganges boord en 't niterst Oosten
tot waar de zon in 't Westen daalt.

PETRUS APHERDIANUS.

(Volgens vertaling van J. TER GOEW.)

„Diegeen die koopmanschap doen wil, die moet hem,
wil hy rijk worden, in 't gewoel begeven; want by de
luyden is de neeringh: En wint de slijkige voet yet; de
assige voet wint niet.

ROEMER VISSCHER.

Roem-ruchtigh Hollandt, kleyn, stout en vernuftigh, ghy
Vlieght groote Landen met dees vleugel verdt voorby.

ROEMER VISSCHER.

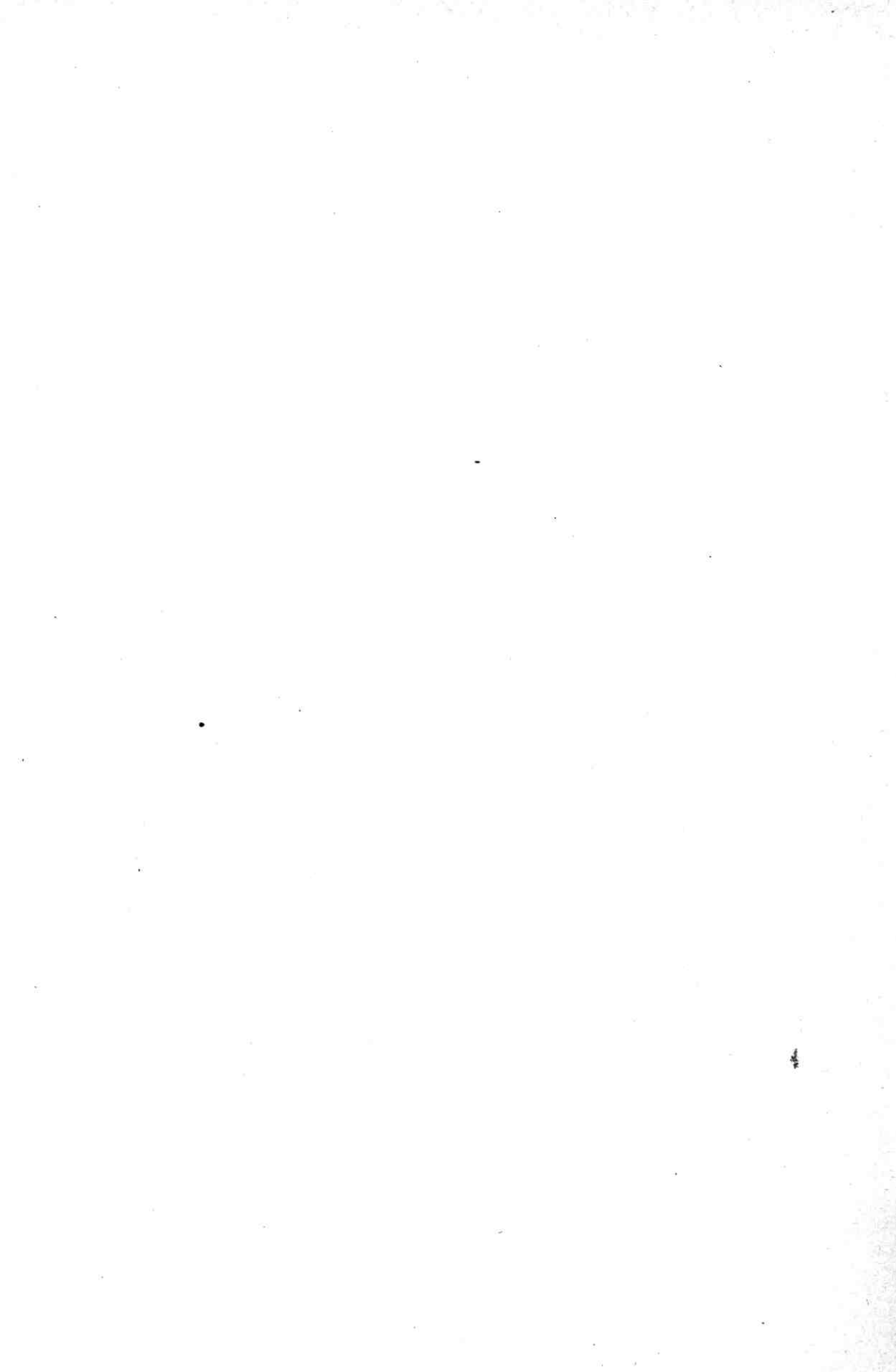
Zie de Batavieren trecken
Naer een nieuwen Oceaan,
Langs een ooit bezeilde baen,
Om meer werelden te ontdekken...
Teffens steig'ren land en erven
In waerdy. De Reis is milt;
Dus verrijckt ze kunst en gilt.
Neering, leggende op haer sterven,
Springht ten bedde uit, en ontluekt
Met dat zy de [feestvlam] ruickt.

VONDEL.

't Heet wel dikwijls: „suf en stram
Zijn die Amsterdammeren!”
Maar er schuilt nog menig ram
In de kudde lammeren.

SCHIMMEL.

KOOPHANDEL.

BEURS.

No.	Tijd der vervaardiging.		Eigenaars.
1988.	17 ^{de} E.	De Beurs van Amsterdam, van binnen (gebouwd van 1608 tot 1613). Schilderij door »Job Berckheyde».	<i>Museum van der Hoop.</i>
1989.	17 ^{de} E.	De Beurs van Amsterdam, van binnen. Schilderij door »Hiob Berckheyde».	<i>Museum Boymans, te Rotterdam.</i>
1990.	17 ^{de} E.	Zilveren Penning, op het volbouwen van de Beurs (door P. van Abeele). <i>v. L. II. 80 N° 1.</i>	<i>Mr. Jo. de Vries Jz.</i>
1991.	1700*.	Zilveren Penning, op de Beurs, door P. van Abeele. <i>v. L. II. 81.</i>	<i>Cer. A. Heineken.</i>
1992.	1612*.	De Beurs. Gravure door C. J. Visscher (?), met vers.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
Het begin van dit vers luidt :			
Amstela sagh haer kinders seere kijven, Om hare Beurs: dus om den hoop te scheen, (scheidien) Sy leyde die op 't water tusschen twee.			
Uit deze regels blijkt, dat over de plaats, waar de Beurs zou opgericht worden, of aan de Oude of aan de Nieuwe Zijde, groot verschil van meening heeft geheerscht.			
1993.	1612*.	De Beurs, van buiten. Ets door R. Zeeman.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1994.	1612.	De Beurs, bij vogelvlucht gezien, met vers van P. Cz. Hooft. Gravure door C. J. Visscher.	»
1995.	1609.	De Beurs, van binnen. Gravure door B. à Bolswert, uitgegeven door M. Colijn, met verzen van Hooft, Rodenburgh en Plemp.	<i>J. J. H. Leonhardt.</i>
1996.	1614.	De Beurs. Gravure uit het latijnsche werk van Pontanus over Amsterdam.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
1997.	1612*.	De Beurs, met gezicht op de Stad uit het IJ, in 1609. Gravure door Cornelis Jansz. Visscher.	»
1998.	17 ^{de} E.	De Beurs, met het hek aan den uitgang en vers, uitgegeven bij J. Ottens. Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
1999.	1670*.	De Beurs, na de verbouwing van 1670. Gravure, uitgegeven bij F. de Wit.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2000.	19 ^{de} E. a	De Beurs, van binnen. Gravure in kleuren, door Portman.	<i>D. Henriquez de Castro Mz.</i>
2001.	1770.	Plattegrond van de Beurs, met aanwijzing der verschillende »hoeken». Gravure door C. Philips.	<i>C. P. van Eejen.</i>
2002.	1801.	Plattegrond van de Beurs, met aanwijzing der verschillende »hoeken». Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
2003.	1790.	De noordelijke Ingang van de Beurs. Teekening door R. Vinkeles.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2004.	19 ^{de} E. a	De Trappen van de Beurs. Teekening door G. Lamberts.	»
2005.	19 ^{de} E. a	Gezicht van de Trappen van de Beurs naar de Poort aan den Vijgendam. Teekening door G. Lamberts.	<i>H. L. Rompel.</i>
2006.	1715*.	De Boekwinkels van François l'Honoré en Jacques Desbordes, tegenover de Bogen van de Beurs. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2007.	1670.	De Slangenstaf van het Mercuriusbeeld, dat vroeger voor de Beurs stond. Beeldwerk van Bartholomeus Eggers.	<i>Stad Amsterdam.</i>
2008.	1836.	Situatie-teekening van de Beurs en omtrek. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2009.	1836.	De Beurs, van binnen. Teekening door A. Oltmans.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2010.	1838.	De Beurs, van binnen, tijdens de afbraak. Teeken. in kleuren.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2011.	1643.	Portret van Johannes de Paep, Beursknecht, in 1643, wijzende naar de Beurs. Gravure door C. J. Visscher.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2012.	1643.	Portret van Johannes de Paep. Teekening door C. J. Visscher.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2013.	17 ^{de} E.	Nieuwjaarschwensh van den Beursknecht. Gravure door C. J. Visscher, met vers van Vondel.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2014.	1664.	Titelvignet van den Almanak, door den Beursknecht aangeboden.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2015.	1700*.	Titelvignet van den Almanak, door den Beursknecht Willem Trouw aangeboden.	»
2016.	1838.	Het Afbreken van de Beurs. Geteekend naar het leven, 13 Februari 1838, door Brondgeest.	<i>J. W. Wurj bain, te Rheden.</i>
2017.	1845.	De Hulpbeurs, op den Dam, van buiten, opgericht in December 1835, weggenomen 10 September 1845. Teekening door G. Lamberts.	»
2018.	1845.	De Hulpbeurs, van binnen. Teekening door J. W. Kaiser.	»
2019.	1845.	De »Nood- of Behulpbeurs» op het plein der Oude Beurs, gebruikt van 26 Aug. tot 10 September 1845, tusschen het wegnemen der Hulpbeurs op den Dam en de opening van de nieuwe Beurs. Teekening door G. Lamberts.	»
2020.	1845.	Zilveren penning op de opening van de nieuwe Beurs. Door David van der Kellen.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
2021.	1845.	Zilveren penning op de opening van de nieuwe Beurs. Door J. P. Menger.	»

KORENBEURS.

2022.	1720*.	De Korenbeurs, vóór de verbouwing van 1768, zonder het hek en de huisjes op de Oude Brug. De Beurs aan de achterzijde open. Schilderij.	<i>D. Haverkamp.</i>
2023.	1725*.	De Korenbeurs, vóór de verbouwing. Gravure door L. Schenk. In twee bladen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2024.	1770.	De Korenbeurs, na de verbouwing van 1768. Twee gravures door W. Writs.	»
2025.	18 ^{de} E.	Gegraveerd titelvignet van den Almanak door den Beursknecht aangeboden.	»
2026.	18 ^{de} E.	De Korenbeurs te Amsterdam. Gravure met het opschrift: »Hendrik Kranenburg, opsigter van de Koornbeurs.»	<i>C. Poortenaar.</i>
2027.	1618.	»Ordonnantie van de Coorenbeurs tot Amsteldam. Gerenoveerd den 9 ^e Junij 1618. Presentibus den Schout Bartholt Crom-	

No. Tijd.		Eigenaars.
	hout. Burgemeester Joris Joriesz. Geurt Dirks en Dr Rynier Pauw, Scheepenen." Was geteekend »M. Brouwer." In houten kast, met deuren en ijzeren boom.	<i>Commissie voor den Graanhandel.</i>
2028. 1719.	Reglement voor den opziender van de Korenbeurs. Gedr. F. H. Maschhaupt.	
2029. 1780*.	Palmhouten Cachet van de vroegere firma S. & P de Clercq, voorstellende een graanhandelaar met de monsterzakjes aan de Korenbeurs.	<i>P. de Clercq Gzn.</i>
2030. 18 ^{de} E.	Poolschaal, met gewicht: Kop.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2031. 18 ^{de} E.	Poolschaal, met gewicht: Halve Kop.	»
2032. 18 ^{de} E.	Poolschaal, met gewicht: Kwart Kop.	»

OOST-INDISCHE COMPAGNIE.

2033. 1660*.	Het Oost-Indische Huis, in de 17 ^{de} eeuw, bij vogelvlucht gezien. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2034. 17 ^{de} E. a	De oude Werf der Oost-Indische Compagnie, op Rapenburg. Ets door R. Zeeman.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2035. 18 ^{de} E.	Het Oost-Indische Zeemagazijn, van voren. Gravure door H. Schouten.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2036. 17 ^{de} E.	Het Oost-Indische Zeemagazijn, in de 17 ^{de} eeuw, van achteren, met de Werf. Gravure door J. Mulder.	»
2037. 18 ^{de} E.	Het Oost-Indische Zeemagazijn. Ets door J. Spaan.	»
2038. 1720.	Zilveren Troffel, met opschrift: Dirck Sautyn Heeft geleyt de eerste steen aant Nieuwe Magezyn van de Oostindise Compagni op t oost ent van Oostenburg op Don- derdag den 18 ^d April 1720.	<i>H. L. Sautijn Hasseluer.</i>
2039. 18 ^{de} E.	De Lijnbanen der Oost-Indische Compagnie en der Admir- liteit.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2040. 19 ^{de} E.	De Houtzaagmolen der Oost-Indische Compagnie. Teekening door Barbiers.	»
2041. 18 ^{de} E.	Theeservies, met voorstelling der kruisiging. Op orde der O.-I. C. in Japan vervaardigd in de tweede helft der 18 ^{de} eeuw, doch wegens het breken van het model, aldaar beschilderd met Japansche figuren. — Op enkele exemplaren na, is de geheele lading stuk geslagen 1).	<i>P. H. Witkamp.</i>
2042. 1601.	Kompleet stel der eerste munten van de O. I. Compagnie te Amsterdam geslagen, ter waarde van 8, 4, 2, 1, $\frac{1}{2}$ & $\frac{1}{4}$ reaal. <i>V. Loon I, 555 N° 1—6 Zilver.</i>	<i>Mr. Jo. de Vries, J. zn.</i>
2043. 1689.	Zilveren penning ter gedachtenis van den Opper-Koopman der O. I. Comp. Iohannes de Hertog, wegens zijne diensten aan de Compagnie bewezen, aan zijn vader vereerd. <i>V. L. III,</i> <i>457.</i>	<i>Ger. A. Heineken.</i>
2044. 1702.	Gouden penning op het eerste eeuwfeest der oprichting van de O. I. Compagnie. <i>V. L. IV, 304.</i>	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
2045. 1702.	Zilveren penning op het eerste eeuwfeest der oprichting van de O. I. Compagnie. <i>V. L. IV, 304.</i>	<i>P. L. Posthumus.</i>
2046. 18 ^{de} E.	Kristallen kompot, waarin gegraveerd V. O. C. (deksel).	<i>E. W. van West.</i>

1) Deze voorwerpen zijn, na afloop der Tentoonstelling, bestemd tot een geschenk aan het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.

WEST-INDISCHE COMPAGNIE.

2047. 18de E. Het Westindische huis, op het 's Gravenhekje. Teekening. *H. L. Rompel.*
 2048. 1800*. Het Westindische huis. Teekening. *C. Poortenaar*
 2049. 19de E. Het Westindische huis, van binnen. Gravure. *R. W. P. de Vries.*
 2050. De slooping van het Westindische huis, op den Singel bij den Heiligenweg. Twee teekeningen door G. Lamberts. *H. L. Rompel.*
 2051. 1676. Zilveren gedenkpenning door Bewindhebbers der oude W. I. Compagnie alhier aan hun Directeur-Generaal Johan Root in goud geschonken. *V. L. III, 191.* *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
 2052. 18de E. Kaart van Suriname, op satijn, met de wapens der Amsterdamsche Bewindvoerders. *Mr. G. Heshuyzen,* te Haarlem.
 2053. 18de E. Glas met het wapen van Amsterdam en »de Societeit van Suriname.» *Ger. A. Heineken.*
 2054. 18de E. Bokaal op »'t Welvaren van de W. Ind. Compagnie.» *Jhr. H. J. Bicker.*

KOOPLIEDEN.

2055. 1590. Portret van Jan Niquet, Koopman. Gravure door H. Goltzius. *D. Franken A.z.,* te Parijs.
 2056. 18de E. Portret van Rem Egbertsz. Bisschop, Koopman in 't begin der 17de eeuw (broeder van prof. Episcopus). Teekening door G. van Nijmegen. *R. W. P. de Vries.*
 2057. 1630*. Portret van David Nuyts, Bewindhebber der O. I. Compagnie. Gravure door Suyderhoeff. »
 2058. 1640. Portret van »Peeter de Colenaar, den eersten en prinsepael auteur om alle Jongmans uit alle Steden comende, by Cooplieden, Comptoren en alderhande Negotianten te helpen.» Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
 2059. 1643. Portret van W. Webster, Koopman. Gravure door Matham. »
 2060. 1650*. Portret van Louys de Geer, Koopman op Zweden. Gravure door Falck. »
 2061. 19de E. Zilveren en bronzen penning, ter herinnering aan Lodewijk de Geer, Koopman, bewoner van het Huis met de Hoofden. *Mr. Jo. de Vries Jz.*
 2062. 1670*. Portret van Laurens de Geer, zoon van Louis de Geer. Gravure door Matham. *R. W. P. de Vries.*
 2063. 1680*. Portret van Jan de Wijs, Makelaar in droogerijen. Gravure door Munnikhuyzen. *D. C. Meijer Jr.*
 2064. 1690*. Portret van Jan van Beuningen, Bewindhebber der W. I. Compagnie. Gravure in zwarte kunst door Gole. *R. W. P. de Vries.*
 2065. 1700*. Portret van J. P. Somer, Makelaar en Kunstverzamelaar. Gravure in zwarte kunst, door Verkolje. *D. C. Meijer Jr.*
 2066. 1700*. Portret van Meyer, Juwelier. Teekening. »
 2067. 1727. Koperen Penning met wapen en naamecijfer van Leendert de Neufville. *Hist. Général. de la maison de Neufville par A. C. de Neufville, Amst. 1869, pag. 197 fig. 3.* *Mr. Jo. de Vries Jz.*
 2068. 1747. Portret van Christiaan van Eeghen, Koopman, geb. 4 Jan. 1700, overl. 24 Dec. 1747. Schilderij door T. Regters. *Mevr. de Wed. van Eeghen-Labouchère.*
 2069. 1747. Portret van Jan van Eeghen, zoon van Christiaan van Eeghen, Koopman en Reeder, geb. 5 Oct. 1729, overl. 17 Nov. 1760,

No.	Tijd.		Eigenaars.
		met zijne grootmoeder Susanna Blok, geb. 14 Oct. 1678, overl. 24 April 1764. Schilderij door T. Regters.	
		Mevr. de Wed. van Eeghen-Labouchère.	
2070.	1750*.	Portret van J. C. Cuno, Koopman. Gravure door Marstaller.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2071.	1750*.	Portret van C. Folkers, Wijnkoop. Teekening.	»
2072.	1766*.	Portret van Gerret Braamcamp, Koopman en Kunstverzameelaar (geb. 1700, † Juni 1771). Gravure door R. Vinkeles.	»
2073.	1770*.	Portret van Nicolaas Simon van Winter, Koopman en Dichter. Gravure door J. Houbraken.	»
2074.	18 ^{de} E.c	Portret van E. Lijnslager, Koopman. Gravure, met de physionotrace.	»
2075.	18 ^{de} E.c	Portret van E. Ebelingh, Koopman. Gravure, met de physionotrace.	»
2076.	1788.	Portret van Henry Hope, Bankier. Gravure in zwarte kunst door Hodges, naar de schilderij door Reynolds.	<i>D. Franken D.z., te Parijs.</i>
2077.	1788.	Portret van M ^{rs} . William Hope. Gravure in zwarte kunst door Hodges, naar de schilderij door Reynolds.	»

HERINNERINGEN OP HET GEBIED VAN DEN KOOPHANDEL.

2078. 18de E. Prijscouranten van Koopwaren, op 1 December 1732 en op 17 September 1753. *Jhr. H. J. Bicker.*
2079. 1741. »Cours van Coopmanschappen tot Amsterdam, den 13 February Anno 1741.»
 »Met Consent van de Groot Achtbare Heeren Burgemeesteren t'Amsterdam bij Hendrik Boussiere, Boekverkoop op »den Dam werd deese Cours van Coopmanschappen uitgegeeven.»
Mr. W. P. Sautyn Kluit.
2080. 1777. »Cours van Coopmanschappen tot Amsterdam, van 16 Juni 1777», uitgegeven bij J. van Gulik, Boekverkoop in de Kalverstraat over de Gapersteeg. *»*
- Deze zogenaande Amsterdamsche Prijscourant bestond reeds in 1613 en werd nog in 1797 uitgegeven.
2081. 18de E. »Het geleiden en plechtig brengen van den Heer Hoop te beurze van Amsterdam. Kleine Gravure. *J. W. Warfbain, te Rheden.*
 Het huis Hope & Comp. werd opgericht 1 Januari 1762.
2082. 18de E. Afbeelding van een blinden bedelaar, die in het midden der 18de eeuw 's avonds op den overloop van de Beurs zat. Teekening door J. Greenwood. Voorts Gravure »De Scherm-school boven de Beurs» (?) door J. Luyken. *»*
2083. 1763. Band met stukken betreffende de handelscrisis van 1763. *Mr. W. P. Sautyn Kluit.*
2084. 1763. Drie Spotprenten op de geldcrisis van 1763: »Behouwen reijder nieuwe vlugtelingen?»; »Ter nagedagtenis van het wisselvallig wonderjaar 1763» en »Blijde nagedagtenis over het Herleeven van Amstels Groot Credit 1763». *R. W. P. de Vries.*
2085. 1773. Band met stukken betreffende de handelscrisis van 1773. *Mr. W. P. Sautyn Kluit.*
2286. 18de E. Glas met het wapen van Amsterdam en »d' negotie te water en te land». *G. A. Heineken.*
2087. 1782. Zilveren gedenkpenning van Amsterdam op het sluiten van het Commerce-tractaat met Noord-Amerika. *Verv. v. Loon, No. 575.* *Mr. Jo. de Vries J.zn.*

No. Tfd.		Eigenaars.
2088. 1782.	Zilveren gedenkpenning van Amsterdam, op het sluiten van het Commerce-tractaat met Noord-Amerika. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 575 ^a .	Mr. <i>Jo. de Vries J.zn.</i>
2089. 19 ^{de} E.	Prijscourant van Effecten van 29 December 1803.	Mr. <i>H. J. van Lennep.</i>
2090. 1803.	Polis van Zeeassurantie.	»
2091. 19 ^{de} E. a	Prijscouranten van Effecten van 11 Mei 1804 en 20 Juni 1814.	Jhr. <i>H. J. Bicker.</i>
2092. 1808.	Kwitantie van betaalde impost (Waagbiljet).	Mr. <i>H. J. van Lennep.</i>
2093. 1824.	Twee Caricaturen op den suikerhandel, namelijk »Suiker- en Siroopbatalje” en »de Overgaaf van den goude schraaper.” Gekleurde Gravures.	<i>Fred. Muller.</i>
2094. 1835*.	Spotprent op »de kleine wetgever der Metallieken.” Gekleurde Gravure.	»
2095. 1861.	Het verwijderen van »Onzin” van de Beurs. Teekening.	<i>C. Poortenaar.</i>

VEILINGEN.

2096. 1773.	Biljet van veiling van Houtwaren.	Jhr. <i>H. J. Bicker.</i>
2097. 1784.	Biljet. Verkoop van Paarden.	»
2098. 1794.	Notitie van eene veiling in Mei 1794.	»

BANK- EN MUNTWEZEN.

2099. 1776.	Ordonnantie op het inwisselen van Kassiersbriefjes.	Mr. <i>H. J. van Lennep</i>
2100. 1776.	Ordonnantie op den verkoop van Bankgeld.	»
2101. 1782.	Ordonnantie op de Wisselbank.	»
2102. 1797.	Ordonnantie en Willekeuren van den Wissel en de Wisselbank.	Jhr. <i>H. J. Bicker.</i>
2103. 18 ^{de} E.	Waarmerk van de handteekening van Jan Bernd Bicker, als particulier en voor zijne firma Andries Pels en Soonen. Het waarmerk is voorzien met het stadswapen en het omschrift »Bancke der Stadt Amstelredamme”.	»
2104. 1665-1689.	Vier gouden Banco Portugaloesers, of gedenkpenningen van de voornaamste banken in Europa. Met de wapens van Amsterdam, Nürnberg, Hamburg en Venetië (Venezia). <i>Köhler, Ducaten Kub. II</i> , N ^o 2881, 2891, 2894 en 2901.	Jhr. Mr. <i>W. E. J. Berg van Dussen-Mülkerk.</i>
2105. 1624.	Zilveren Banco Portugaloeser, niet bij <i>Köhler</i> vermeld.	»
2106. 1830*.	De kantoren der Nederlandsche Bank, op de Oude Turfmarkt, vóór de verbouwing in 1868 en 1869. Teekening.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
2107. 1839*.	Spotprent op de Girobank. Gravure, met versjes van J. van Lennep.	<i>Fred. Muller.</i>
2108. 1693.	I. De Bruyn »Specieboek”, met afbeeldingen van »alderhande Goude en Silvere Specien”. 12 ^o . te Amsterdam, bij Wed. G. de Groot.	<i>H. W. Bloem.</i>
2109. 1648.	Doos met muntgewicht bij Jan Caen in de Halsteeg »Int Goutgewicht t’ Amsterdam”.	<i>P. van Eeghen.</i>
2110. 18 ^{de} E.	Doos met muntgewicht, van Johannes Linderman »in de Goude Balans op de Beurs”.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2111. 18 ^{de} E.	Doos met muntgewicht van Theodorus de Backer, »in de Oudebrugsteegh in de Goude Munt Balans.”	<i>C. Abrahamsz.</i>
2112. 1673.	Zilveren Dukaton, geslagen in de munt van Amsterdam, met	

No. Tijd.		Eigenaars.
	kantschrift: »Ter gedachtenisse van de munte van Amsterdam.»	
	Het Wapen der Stad aan de onderzijde. <i>v. L. III, 81, N° 1.</i>	<i>C. P. van Eeghen.</i>
2113. 1673.	Zilveren Dukaton, te Amsterdam geslagen. <i>v. L. III, 81, N° 4.</i>	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
2114. 1673.	Gouden Dukaat, te Amsterdam geslagen. <i>v. L. III, 81, N° 2.</i>	»
2115. 1673.	Gouden vierdubbele Dukaton, te Amsterdam geslagen. <i>v. L. III, 81, N° 2,</i> met het kantschrift: »De gedachtenis v. d. Munte v. Amsterdam».	»
2116. 1673.	Gouden vijfdeubbele Dukaton, te Amsterdam geslagen. <i>v. L. III, 81, N° 2,</i> met het kantschrift: »De gedachtenis v. d. Munte van Amsterdam».	»
2117. 1673.	Zilveren Dukaton, te Amsterdam geslagen. Het Wapen boven. <i>v. L. III, 81, N° 3.</i>	»
2118. 1673.	Zilveren dubbele Dukaton, te Amsterdam geslagen. <i>v. L. III, 81, N° 3.</i>	»
2119. 1673.	Zilveren Dukaton, te Amsterdam geslagen. Het Wapen aan de onderzijde, met het kantschrift: »Ter Gedachtenisse van de Munte van Amsterdam».	»
2120. 1673.	Zilveren Dukaton, te Amsterdam geslagen (Vierkant van vorm).	»
2121. 1813.	Zilveren penning ter herinnering aan de vijftigjarige beroepsbezigheden van den Kassier J. Cuyk van Mierop. <i>Nahuyt, Pl. XV, N° 402.</i>	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>

ACTIEHANDEL VAN 1720.

2122. 1720.	»Het Groot Tafereel der Dwaasheid.»	<i>Fred. Muller.</i>
	Dit exemplaar van het bekende werk over den Actiehandel, bevat, behalve de 77 platen, nog een request voor en een ander tegen den Actiehandel, aan de Regeering gericht, het eene door 265, het tweede door 282 handelfirma's. — Verder twee koersbriefjes van den stand der actiën, met potlood ingevuld.	
2123. 1720.	Tafelblad, beschilderd met eene parodie op den Actiehandel te Amsterdam, met verscheidene deviezen, waarvan het bovenste luidt.	<i>J. J. Boas Berg.</i>
	„d' Kalverstraat doet int kwaat.”	
	Het koffiehuis Quincampoix stond in de Kalverstraat bij den Dam.	
2124. 1720.	Zes porceleinen borden, met caricaturen op den Actionair.	<i>Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.</i>
	De voorstellingen hebben ten onderschrift:	
	1. De Actionair op de tang.	
	2. Pardie al myn actien kwyt.	
	3. 50 percent op helft gewonnen.	
	4. Wie op Uytrecht of nieuw Amsterdam.	
	5. Weg gekke Actionisten.	
	6. Schyt actien en windhandel.	
2125. 1720.	Kaartspel van Momus: een spel kaarten, met herinneringen aan den Actiehandel.	<i>J. Scheveers.</i>
2126. 18 ^{de} E.	Kinderprent (de Actiehandel).	<i>W. Kok.</i>

WAAGGEBOUWEN.

2127. 17 ^{de} E.	Model van de Waag op den Dam, ten jare 1565 gebouwd in
---------------------------	--

No.	Tijd.		Eigenaars.
		plaats van eene vroegere inrichting van denzelfden aard.	
			<i>J. W. Wurfain</i> , te Rheden.
2128.	1565.	Twee Windwijzers, vroeger gestaan hebbende op de Waag, op de Dam.	<i>Stad Amsterdam.</i>
2129.	1565.	Basrelief, voorstellende de worsteling van Hercules met Antliaeus, gestaan hebbende boven de benedenpoort der Waag.	»
2130.	1612*.	De Waag, op den Dam. Gravure door C. J. Visscher.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2131.	1760*.	De Waag, op den Dam. Teekening.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2132.	18 ^{de} E. <i>b</i>	De Waag, op den Dam. Teekening door J. de Beijer.	<i>J. G. L. Rieck.</i>
2133.	1808.	De Waag, op den Dam tijdens de afbraak. Teekening in kleuren.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
2134.	17 ^{de} E. <i>a</i>	De St. Antonieswaag, op de Nieuwmarkt. Ets door R. Zee-man.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
2135.	1770*.	De St. Antonieswaag. Teekening door J. de Beijer.	<i>J. G. L. Rieck.</i>
2136.	1779.	De St. Antonieswaag. Teekening door R. Vinkeles.	<i>B. & M. N. de Pré.</i>
2137.	1813.	De St. Antonieswaag. Gravure door D. Vrijdag.	»
2138.	19 ^{de} E. <i>a</i>	De Regulierswaag, op de Botermarkt. Schilderij door Ouwater.	<i>H. L. Rompel.</i>
2139.	1700*.	De Regulierswaag, Noordzijde. Gravure door Schenk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2140.	1750*.	De Regulierwswaag Noordzijde. Teekening door J. Spaan, met het Reguliersplein als grachtje.	»
2141.	1760*.	De Regulierswaag, Zuidzijde. Gravure door C. Philips Jz.	»
2142.	1792.	De Keulsche Waag, in het IJ. Gravure.	»
2143.	1820*.	De Keulsche Waag, in den Binnen-Amstel. Gravure door Lutz.	»
2144.	1825*.	De Keulsche Waag, in den Binnen Amstel. Teekening.	»
2145.	1816.	De Keulsche Waag, vóór het West-Indische Slachthuis. Teekening in kleuren door G. Lamberts.	<i>H. L. Rompel.</i>
2146.	19 ^{de} E.	Het Waagegebouw, in het Oosterdok.	<i>G. D. Wijndels de Jong.</i>
2147.	19 ^{de} E.	Het Waagegebouw, in het Westerdok.	»
2148.	19 ^{de} E.	Het Waagegebouw, aan de Nieuwe Brug.	»

MIDDELEN VAN VERVOER.

2149.	17 ^{de} E. <i>b</i>	Drie modellen der Trekschuiten van het veer tusschen Haarlem en Amsterdam.	<i>Gemeentebestuur van Haarlem.</i>
2150.	1638.	Beker ter herinnering aan de opening der vaart tusschen Haarlem en Amsterdam.	<i>Dijkgraaf en Hoogh. van Rijnland.</i>
2151.	19 ^{de} E. <i>a</i>	Volksblaadje »de stervende Haarlemsche schuit, of de Revolutie der aansprekers om het Lijk» en »Afscheid van de negen trekschuiten, welke eerdaags zullen verkocht worden, aan alle hunnen bekenden.»	<i>W. Kok.</i>
2152.	1772.	Lijst der bestelloonen van brieven en goederen met de volkschuit van Muiden op Amsterdam.	<i>Mr. H. J. van Lennep.</i>
2153.	1742.	Zilveren penning ter eere van Van Zijl, 50 jaren schipper van Amsterdam op Delft.	<i>G. A. Heineken.</i>
2154.	1839.	Zilveren penning ter gelegenheid van de opening van den eersten ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem, door van Goor.	<i>P. L. Posthumus.</i>
2155.	1839.	Koperen penning op de Amsterdamsche Omnibus-onderneming (rond).	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2156.	1839.	Looden penning op de Amsterdamsche Omnibus-onderneming (vierkant).	<i>Ger. A. Heineken.</i>
2157.	1839.	Reglement van de (eerste) Amsterdamsche Omnibus-onderneming, met afbeelding der Omnibussen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

- No. Tjfd. Eigenaars.
 2158. 1839. Plattegrood der Stad, met aanwijzing der Omnibuslijnen. *D. C. Meijer Jr.*
 2159. 1854. Het Postkantoor, vóór de verbouwing in 1854. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
 2160. 17de E. De Ijsbreker, op den Buiten-Amstel. Gravure door Schenk, *P. J. Hamer.*
 in twee bladen.

MARKTEN.

2161. 17de E. De Groote Vischmarkt, aan den Dam, in de 17de eeuw. Gravure door C. J. Visscher. *D. C. Meijer Jr.*
 2162. 18de E. De Groote Vischmarkt, in de 18de eeuw. Teekening door D. Blondel. »
 2163. 1818. De Kleine Vischmarkt, in de 19de eeuw, van den Dam gezien. Twee teekeningen door G. Lamberts. *D. Henriques de Castro M.zn.*
 2164. 19de E.a De Groote Vischmarkt, van het Water gezien. Teekening door G. Lamberts. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
 2165. 1800*. De Groote Vischmarkt, van het Water gezien. Gekleurde Engelsche gravure. *Dames Glasius.*
 2166. 18de E.b De Kleine Vischmarkt, aan de Haarlemmersluis, den zoogenaamden Mosselstijger. Teekening door J. de Beijer. *B. en N. M. de Pré.*
 2167. 1769. Het Bothuisje, in het IJ. Ets door H. van Hilten. *R. W. P. de Vries.*
 2168. 17de E. Het Bothuisje in het IJ. Teekening. *D. C. Meijer Jr.*
 2169. 19de E. Het Bothuisje. Teekening door H. G. ten Cate. *G. van der Velden.*
 2170. De Riviervischmarkt en de Vleeschhallen in de Nes. Grav. door C. J. Visscher. *D. C. Meijer Jr.*
 2171. 1660*. De Westerhal op de Westermarkt. »
 2172. 1800*. De Westerhal, in de 18^a eeuw. Teekening door G. Lambert en gravure. *R. W. P. de Vries.*
 2173. 19de E.b De Hal tijdens de slooping. Teekening. *B. & M. N. de Pré.*
 2174. 18de E.b Marktbeeld »de Steenen Roeland". Gravure door C. Philips. *J. G. L. Rieck.*
 2175. 1816. De Steenen-Roeland, op den N. Z. Voorburgwal. Teekening door G. Lamberts. »
 Dit beeld heeft tot 1772 gestaan op den Nieuwe-Zijds-Voorburgwal over de Kolk, voor een huis, dat het jaartal 1631 in den gevel voerde en thans gemerkt is No. 62.
 2176. 17de E.a De Boter- en Kaasmarkt, op den Dam, in het begin der 17^e eeuw. Gravure. *R. W. P. de Vries.*
 2177. 17de E.a De Boter- en Kaasmarkt, op den Dam, in het begin der 17^e eeuw. Gravure door C. J. Visscher. *D. C. Meijer Jr.*
 2178. 18de E. De Botermarkt, van de Reguliers-Breestraat gezien. Gravure. »
 2179. 18de E. De Botermarkt, van de Utrechtschestraat gezien. *R. W. P. de Vries.*
 2180. 18de E. De Botermarkt, van de Utrechtschestraat gezien. Teekening in kleuren. *D. Henriques de Castro Wz.*
 2181. 1730*. De Nieuwmarkt. Gravure door L. Schenk. In twee bladen. *J. H. H. Leonhardt.*
 2182. 1730*. De Groenmarkt, op de Prinsengracht. Gravure door L. Schenk. In twee bladen. *D. C. Meijer Jr.*
 2183. 18de E. De Varkenmarkt. Teekening door J. Buys. *R. W. P. de Vries.*
 2184. 1650*. De Noordermarkt. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
 2185. 1700*. De Noordermarkt. Gravure door P. H. Schut. »
 2186. 1780*. De Noordermarkt. Gravure door Schouten. »
 2187. 1725*. De Bloemmarkt. Gravure door de Leth, in twee bladen. »

- No. Tijd.
 2188. 1750*. De Bloemmarkt. Gravure door J. Smit.
 2189. 1825. De Bloemmarkt. Gravure door A. Lutz.

Eigenaars.
 D. C. Meijer Jr.
 »

UITHANGTEEKENS, ENZ.

2190. 17de E. Gevelsteen : »D' Vergulde Waage», afkomstig van een huis op de Reguliers-Breestraat. *Kon. Oudh. Genootschap.*
2191. 17de E.c Bordje in een gesneden lijst, waarop: »Oosterse manna, mostert en maansaat te koop». *H. B. van Coppenaal.*
2192. 17de E.c Twee lijstjes om de prijscouranten der grutterwaren in te plaatsen. »
 Deze bordjes hebben sedert ruim 150 jaren gehangen in de grutterij der familie van Coppenaal.
2193. 18de E. Gaper. Uithangteeken van een Drogist. *A. W. Grootte.*
2194. 18de E. » » » » *J. G. Ruth.*
2195. 18de E. Salamander » » Apotheker. *N. J. Schermer.*
2196. 18de E. Ossenkop. » » Leerlooier. *W. P. van Beugen.*
2197. 18de E. Triton. » » Loodgieter. *G. E. Nederhorst.*
2198. 18de E. » » » » *G. J. de Koning & Zn.*
2199. 17de E. Geschilderd uithangbord, met het opschrift: »'T LOOTSIE», met de afbeelding van het oorspronkelijke lootsje, omtrents 1575 gesticht, ter plaatse waar men nu de fabriek op de Rozengracht vindt. *Erven Lucas Bols.*
2200. 1795-1854. Het uithangbord van den Tabakswinkel het Wildschut, op den Singel bij de Vijzelstraat. Teekening in kleuren en Vignetten. *F. L. de Vries.*

ZEEVAART.

2201. 1596. Voorwerpen, afkomstig van de overwintering van Jacob van Heemskerck, Willem Barendsz en hunne manschappen op Nova-Zembla:
 Beukenhouten fluit (42 van den Catalogus van het Museum van het Ministerie). *Ministerie van Marine.*
- Gedeelte van een instrument, dienende om op eene globe bestekken af te meten (43). »
- Houten kompasroos (44). »
- Houten rechthoek, met drie cirkelsegmenten (45). »
- Koperen instrument, waarschijnlijk dienende om op het Astrolabium de lengte op zee te berekenen (46). »
- Medaillon, in tin afgegoten en met de voorstelling van den Tijd, die de Waarheid boven de Aarde verheft (68). »
- Groot aantal prenten (kopergravuren), waaronder de Romeinsche helden, door Goltzius; de verdedigers van Haarlem, door Goltzius 1587, met het adres van Londerzeel; het Oordeel van Paris, door Bosscher; enz. De wijze van graveren, de namen der graveurs en de adressen van uitgaaf, bewijzen dat allen zijn vervaardigd op het einde der 16de eeuw (75). »

No. Tijd.

Eigenaars.

Deze prenten waren waarschijnlijk bestemd om in China, waar Heemskerck en Barendsz. door het Noordoosten hoopten te komen, verkocht te worden, daar gravures destijds meermalen als koopwaren op de Schepen werden medegenomen. — Vermoedelijk zijn zij eerst stijf op elkander gevoren, en is een balk later daarop gevallen. Zij schijnen althans in harden toestand gebroken te zijn, terwijl men van de samengeperste massa, ten gevolge van de zwakke grondstof, slechts eenige weinige prenten heeft kunnen affichten.

Boek in folio in lederen band, met koperen sloten, inhoudende: (76)

Ministerie van Marine.

1°. Die cronycke van Hollant, Zeelant ende Vrieslant tot den jare 1517 etc., tot Delft by Aelbert Hendricxz, wonende op 't Merctvelt. A° 1585.

2°. Het vervolg op het voorgaande, te zelfder plaatse in 1585 gedrukt.

»De Zeevaart ofte Conste van ter zee te varen van den excellenten pilote M^r. Pecter de Medina Spaignaert enz., met noch een ander nieuwe onderwysinghe op de principaelste punten der navigatie van Michel Coignet T'Hantwerpen, bij Hendrik Hendricksen, op onser Vrouwen Kerkhof in de Lelie, 1580.» Boekwerk in kwarto (77).

Daar van dit werk in 1598 te Amsterdam eene nieuwe uitgave in het licht verscheen, en reizigers wel niet anders dan den laatsten druk van dit Zeevaartkundig boek zullen hebben medegenomen, is dit een der talrijke bewijzen, dat de door den Noordschen schipper Carsten uit Nova-Zembla aangevoerde voorwerpen werkelijk van den tocht van Heemskerck en Barendsz afkomstig zijn.

Boekje in perkamenten omslag, klein 8°, (78) inhoudende:

„D'Historie ofte beschryvinghe van het Grootte Ryck van China, in het Spaansch beschreven door Mr. Jan Gonzales van Mendoza”, enz. — Het boekje wijst geen jaartal van den druk aan, doch uit het „woord tot den goetwilliger Leser” blykt, dat de uitgave plaats vond tusschen 1592 en 1595, n.l. nadat Jan Huychen van Linschoten was teruggekeerd, en kort vóór diens reisverhaal in het licht verscheen.

Bijna alle, zoo niet alle voorwerpen zijn in de 16de E. vervaardigd.

2202. 1598. Patent in het Portugeesch (geteekend door Prins Maurits en voorzien van zijn afhangend zegel) aan Jakob van Neck over 's mans eerste reis naar Indië met acht schepen, uitgerust door Amsterdamsche Reeders. Op perkament. *Fred. Muller.*
2203. 1598. Het origineele Journaal van de eerste reis van Jakob van Neck naar Oost-Indië, door hem zelf geschreven. *M. H. Insinger.*
2204. 1598. Schilderij, voorstellende het vertrek der vier schepen voor den eerste tocht naar Indië onder Jb. van Neck. *G. van der Velden.*
2205. 17de E. Portret van Jacob Cornelisz. van Neck, Opperbevelhebber der O. Ind. vloot in 1598, later Burgemeester van Amsterdam. Teekening door J. de Gheyn. *R. W. P. de Vries.*
2206. 17de E. Portret van Jacob le Maire, geboren in 1585, overleden in 1616, ontdekker der Straat van le Maire in Zuid-Amerika. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
2207. 1753. Portret van Abraham Hiesinck, Schipper, voerende het schip de Vrouw Cornelia, toebehoorende aan den Heer Jan van Eeghen. Vervaardigd door Petrus Giaconia, in Spanje, tijdens een van 's »Kapiteins” reizen. *Mej. C. E. Wakker.*
2208. 1674. De vier Oppercommissarissen der Walen: Dirck Claesz van Leeck, Jan Vlasblom, Wessel Smits en Hendrick Lijnslager. Schilderij door Jacob Backer. *Stad Amsterdam.*
2209. 1838. Zilveren en bronzen penning op J. C. Hamelman, oud 100 jaren. Bewaarder van de Grootte Waal en Havenmeester. Mr. Jo. de Vries J.zn.
2210. 18de E. Scheepskranen in het IJ. Gravure door Schenk. *D. C. Meijer Jr.*

No.	Tijd.		Eigenaars.
2211.	1665*	De Schippersbeurs, aan de Nieuwe Brug, met het Paalhuis. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2212.	1650.	De Schippersbeurs. Teekening.	<i>Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.</i>
2213.	18 ^{de} E.	Model van een Scheepskameel of Scheepslichter.	<i>Ministerie van Marine.</i>
De Scheepskameelen werden in het jaar 1690 te Amsterdam uitgevonden door Meeuwis Meinderszoon Bakker, met het doel om diepgaande schepen over ondiepten, bepaaldelijk over het Pampus aan den mond van het IJ, te lichten. Wanneer de beide deelen tegen elkander zijn geplaatst, sluiten zij eene ruimte in, waarvan de vorm in het algemeen met die van het hol van een schip overeenkomt. Is dus een schip hierin geplaatst, zoo vindt dit er op velepunten steun. De Kameelen zijn door waterdichte schotten in acht afdelingen verdeeld. Een dezer schotten loopt langscheeps, de overigen zijn dwars scheeps geplaatst. In ieder der afdelingen of ruimen, die zij vormen, is een waterdichte koker, welke met een prop wordt gesloten. Door deze kokers kan men water binnenlaten. Ook werken op ieder ruim twee pompen, waardoor het ingelaten water weder kan worden verwijderd. Verder zijn er nog 24 kokers in hellenden stand, die tot de onderzijde van den Kameel doorgaan en dienen om er touwen door te steken, waarvan de einden op het dek uitkomen en om windassen geslagen worden. Deze touwen gaan onder de kiel van het schip door, en dienen om de beide helften van den Kameel zoo dicht mogelijk tegen elkander te brengen en het schip tusschen beiden in te sluiten. Aanvankelijk hadden de Kameelen de volgende afmetingen: lengte 127, — breedte vóór 22, achter 13 —, holte 13½ aan het ene einde, en 11 aan het andere einde: alles in Amsterdamsche voeten uitgedrukt. Zij konden de met eene batterij voorziene schepen 6 en meer voeten ligten. Het model stelt een Stuurboords-Kameel voor, waarvan de buitenhuid is weggelaten.			
2214.	18 ^{de} E.	Model van een Scheepskameel of Scheepslichter.	<i>J. F. L. Meyjes.</i>
2215.	18 ^{de} E.	Model van een Scheepskameel of Scheepslichter, met een onvoltooid schip daarin.	<i>Ministerie van Marine.</i>
2216.	1796.	Houtfluiten, Kaagschepen en andere Vaartuigen. Vier teekeningen in kleuren door P. Blaauw.	<i>P. Goedkoop.</i>
2217.	1784.	»Naamlijst der schepen, welke de Zond passeeren en repasseeren.»	<i>Mr. H. J. van Lennep.</i>
2218.	1794.	»Lijst der Groenlandsvaarders.» Gedrukt blad, met ingevulde notitiën.	<i>Gér. A. Heineken.</i>
2219.	1803.	Zegel in rood lak van de Societeit van Walvischvangst en Robbenslag op de Afrikaansche kusten. <i>Verv. V. L.</i> , pl. 88c.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
2220.	18 ^{de} E.	»Ladingbriefje» na Philadelphia.	<i>Mr. H. J. van Lennep.</i>
2221.	1802.	Diverse Cargalijsten.	»
2222.	1796.	Belooning en draagpenning der Commissie tot aanmoediging der Zeevaart. (<i>Verv. V. L.</i> n ^o . 836.)	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
2223.	1853.	Bronzen Prijspenning der bekroonden bij de tentoonstelling voor de Nederlandsche Zeevaart en Scheepsbouw, gehouden in de zalen van Felix Meritis.	»
2224.	1875.	Photographie van de gouden medaille, vereerd aan Prins Hendrik, als Beschermheer der Stoomvaartmaatschappij Nederland.	»
2225.	1824.	Zilveren penning op de verbinding van Amsterdam met de Zee door het Noord-Hollandsche Kanaal.	<i>P. L. Posthumus.</i>
2226.	1863.	Zilveren penning op de Doorgraving van Holland op zijn Smalst.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>

NIJVERHEID.

BROUWERIJEN.

No. Tjld.		Eigenaars.
2227. 1734.	»De naamen der brouwerijen en brouwers in den jaaren 1734.»	Ger. A. Heineken.
2228. 1770-1801.	»Namen van de Regeerende Hoofdlieden van het Brouwers-Collegie, zooals dezelve door de Edele Groot Achtb. Heeren Burgemeesteren der stad Amsterdam uyt een dubbel tal zijn verkozen, mitsgaders van Scriba en Schout, door het volle collegie geëligeerd. Alle voor den tijd van twee jaren.»	»
2229. 1746.	Vier stel maatbanden: 1 Ton Dordsche, $\frac{1}{2}$ Ton. $\frac{1}{4}$ Ton, $\frac{1}{8}$ Ton. Dordsche Kop-el, Dordsche Bier-el.	»
2230. 1746 en 1767.	Dordsche stoop, Dordsche kit, steekstok. Deze gereedschappen dienden om de grootte van de fusten te bepalen.	»
2231. 18 ^{de} E.?	Stembord, met pennetjes.	»
2232. 18 ^{de} E.?	Zandlooper, aangevende 1, $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{4}$ uur.	»
	Bovenstaande voorwerpen hebben behoord tot het archief van het opgeheven Brouwers-Collegie.	
2233. 18 ^{de} E.	De Brouwerij de Burg, op den Achterburgwal bij de Stooftsteeg, in 1544.	J. W. Wurfbain, te Rheden.
2234. 19 ^{de} E. a	De Brouwerij de drie Roskammen, op den Binnen-Amstel. Teekening door G. Lamberts.	R. W. P. de Vries.
2235. 1817.	De Brouwerij 't Roodde Hert, op de Prinsengracht over de Lauriergracht. Twee teekeningen. door G. Lamberts.	J. W. Wurfbain, te Rheden.
2236. 1817.	De Diakonie-Brouwerij, op den Binnen-Amstel bij de Nieuwe Prinsengracht. Teekening door G. Lamberts.	R. W. P. de Vries.
2237. 1816.	De Brouwerij de Wereld, op Uilenburg. Teekening door G. Lamberts.	»

PORCELEINFABRIEKEN.

2238. 1750*.	Zes Borden, met voorstellingen van den Verloren Zoon.	J. J. Boas Berg.
2239. 1750*.	Bord, met voorstelling van de Kruisiging.	»
2240. 1750*.	Kom van zoogenaamd Hollandsch porcelein.	»

In de voorgaande en het begin van deze eeuw was hier eene industrie om grof blauw porcelein, dat de Oost-Indische Compagnie aanvoerde, met rood en groen te beschilderen en als Hollandsch porcelein weder in den handel te brengen. Later werd ditzelfde toegepast op grof Engelsch aardewerk, dat op zeer weinig artistieke wijze werd beschilderd met allerlei voorstellingen, waarna men de kleuren in het aardewerk brandde. De laatste, die deze industrie uitoefende, was zekere Digtmaker, op de Raamgracht.

2241. 18 ^{de} E.	Amstelporcelein, Theeservies met bloemen en landschappen.	Mr. S. J. Hingst.
2242. 18 ^{de} E.	Amstelporcelein, Theeservies met bloemen.	J. W. Meijjes.
2243. 18 ^{de} E.	Amstelporcelein, Theeservies met landschappen.	Mr. W. van der Vliet.
2244. 18 ^{de} E.	Amstelporcelein, Theeservies, wit met gouden arabesken.	J. G. de Groot Janin Jr.
2245. 18 ^{de} E.	Amstelporceleinen Schotels, met vogels.	Gebr. v. Houtum.

- No. Tjd. Eigenaars.
2246. 18de E. Amstelporcelein: twee Mostaardpotten. *A. D. Verschuur.*
2247. 18de E. Amstelporcelein: twee Saladebakken. *S. W. Josephus Jitta.*
2248. 18de E. Amstelporcelein: Eetservies. *A. B. van der Vies.*
2249. 18de E. Amstelporcelein: Bloempot. *J. J. Boas Berg.*
2250. 18de E. Amstelporcelein: Schaapje.
Dierenvormen, in het Delfsch aardewerk zoo menigvuldig, zijn titerst zeldzaam in het Amstelporcelein.
2251. 18de E. Amstelporcelein: Pijpenkop. *Kon. Oudheidk. Genootschap.*
2252. 18de E. Amstelporcelein: Bord met het portret van Burgemeester Joan van de Poll. *Mr. H. J. van Lennep.*
2253. 18de E. Twaalfal Borden van Amstelporcelein: met portretten van Willem I, Willem II, Willem III, Hendrik Hooft, van Galen, de Ruyter Marnix, de Groot, Oldenbarneveld, Ad. Pauw, Aert van der Goes en Adriaan van der Goes. *J. W. Wurfbain, te Rheden.*

De Amstelporcelein-fabriek ontleent haar oorsprong aan eene inrichting, in 1756 gevestigd op den Overtoom, onder Nieuwer-Amstel, ter plaatse waar nu het Gesticht de Eendracht is. Deze vervaardigde toen echter slechts fijn aardewerk. — In 1764 werd zij verkocht aan den Baljuw van Gooiland R. P. S. A. Graaf van Gronsvelt-Diepenbroek en door hem naar Weesp overgebracht, waar hij werkte met Saksische werklieden en kaolien. Ook deze fabriek werd in 1772 verkocht, en de industrie voortgezet te Loosdrecht door den Predikant D. Moll, met Fransche werklieden en kaolien uit Limoges. — Na 's Leeraars dood in 1782, verplaatsten de nieuwe eigenaars, George Dommer & Co, de fabriek naar den Omval onder Ouder-Amstel, vanwaar de inrichting in 1808 nogmaals werd overgebracht, en wel naar de Amstelrijk onder Nieuwer-Amstel. Van Koning Lodewijk ontving de fabriek den koninklijken titel en de vergunning, om tweemaal 's jaars eene loterij te houden om haar product van de hand te zetten. Nog in 1813 schijnt de fabriek gewerkt te hebben, doch is spoedig daarna opgeheven.

UUR WERKMAKERIJEN.

2254. 17de E. Staande Klok, met eikenhouten kast, gemerkt H. Klok. Amsterdam. *Kon. Oudheidk. Genootschap.*
2255. 18de E. *b* Staande Klok, in noteboomhouten kast door F. H. Wagenaar, te Amsterdam, met afbeelding van de buitenplaats Weltevreden. *Gebr. van Houtum.*
2256. 1623. Horologie, met groen geëmailleerde plaat, in bergkristallen kast, door Gerardus Brand te Amsterdam. *S. W. Josephus Jitta.*
2257. 18de E. *a* Zilveren Horologie door P. Bramer, te Amsterdam, in gedreven kast. *Koninklijk Oudh. Genootschap.*
2258. 18de E. *b* Gouden Horologie door P. Bramer en Zoon, te Amsterdam, in gedreven kast, met mythol. voorstellingen. *Mr. W. Mulder.*
2259. 18de E. Zilveren Horologie, door Jacob Hasius, te Amsterdam. *Mr. W. van der Vliet.*
2260. 18de E. Zilveren Horologie, met email door Pieter Morin, te Amsterdam. *S. W. Josephus Jitta.*
2261. 18de E. Zilveren Horologie, door Perrin te Amsterdam. *H. Barends.*
2262. 18de E. Gouden Horologie, met chatelaine, door Kroese & Zoon, te Amsterdam. *L. M. Beels van Heemstede.*

TABAKSFABRIEKEN.

2263. 1666. Koperen tabaksdoos, met eene voorstelling van de Tabaksfabriek en het huis van Van der Beek, op den Oude-Zijds-

No. Tijd		Eigenaars.
2264. 18 ^{de} E.	Achterburgwal bij het Walenplein. Jhr. Mr. <i>W. E. J. Berg van Dussen-Mulkerk</i> . Adreskaart van den winkel van Quirynde de Wijs, Varinas Tabak.	
2265. 18 ^{de} E.	Adreskaart van C. E. Jordan: de »Amsterdamse Tabaksfabricq.»	»
2266. 18 ^{de} E.	Adreskaart van De Vries: Varinas Tabak.	»
2267. 18 ^{de} E.	Adreskaart van Jan de Hoed: Varinas Tabak.	»
2268. 1807.	Prijslijst van »Tabak in Amsterdam in te kopen.» den 5 Januari 1807.	<i>A. J. Reynvaan.</i>
2269. 1811.	Vier koperen Draagteekens voor de werklieden der Manufacture Impériale à Amsterdam. <i>Nahuy's</i> II, Pl 13 No. 89—92. <i>F. H. Maschlaupt.</i>	
2270. 1813.	Strook om de ponden tabak gewikkeld tijdens de Regie met de opschriften: »Manuf. Impériale. — Tabac à fumer. — d'Amsterdam. Un hectogramme»	Jhr. <i>des Tombe</i> , te Utrecht.

STOFFEN-WEVERIJEN EN DRUKKERIJEN.

2271. 1625. Gobelin-Kamerbehangsel. In een der hoeken staat het wapen van Amsterdam en »Baert», vermoedelijk de naam van den maker. *Kon. Oudh. Genootschap.*
2272. 17de E. Adreskaart, met afbeelding van den winkel van Govert Looften, fabrikant van gebloemde en effen zijden stoffen. *D. Henriques de Castro M.z.*
2273. 17de E. Adreskaart van Jacob en George Roeters & Co., »fabrikanten van goude, silvere, en syde stoffen». »
2274. 1800*. Verzameling geteekende patronen, afkomstig van de omstreeks 1817 opgeheven Katoendrukkerij, »Overtooms Welvaren», aan den Overtoomschen Weg. *P. de Clercq Gz.*
Op sommige patronen staat de prijs vermeld, waarvoor het goed werd verkocht: 7 Stvs. de El.
2275. 1808. Zilveren medaille, toegekend aan de firma Jean Lacoste, Wed. P. van Walree & Co., fabrikanten van zijden en fluweelen stoffen te Amsterdam op de eerste algemeene tentoonstelling van Hollandsche Nationale Kunstvljijt, te Utrecht, April 1808. *J. G. de Groot Jamin Jr.*
Op de 2de Tentoonstelling in 1809 te Amsterdam in 's Lands Magazijn gehouden, werd van de zes gouden medailles een aan dezelfde firma toegekend en een aan eene tweede zijde- en fluweelfabriek, te Amsterdam, die van D. van Lemmen Coster.

BOEKDRUKKERIJEN.

2276. 1506. »Wandelinghe der Kersten mensche Gheprent tot Aemstelredam bi der heiligher Stede (door Hugo Janssoon van Woerden). Int jaer o. h. 1506 den 18 dach v. Dec.» 12° *Fred. Muller.*
2277. 1506. »Die Heylighen vijf wonden. Gheprent tot Aemstelredam in die Calverstraet Bi mi Hugo Jansoen van Woerden», Zonder datum. 12° »
2278. 1508. »Dit is een nieuwe suverlike boemgaert, die noyt geprent is. — Gheprent binnen Amstelredam op die oude Burchwal, 1508.» Met twee houtsneden. h. h. b. 12° *J. B. Westerwoudt.*
2279. 1548. »Een seer schoen devoet boeckken gheheten der Minngaerdt.

No. Tjds.		Eigenaars.
	Ghemaect van Broeder Cornelis Raven, die minste onder die Minnebroeders. Gheprent tot Amstelredam, in Sinte Annenstraet, by Willem Jacobzoon in Enghelenburgh, A°. 1548, den 13 Septembris," h. h. b. 12°.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2280. 16 ^{de} E.	Hetzelfde werkje, vroegere druk, zonder jaartal. Met titel in houtsneerand en een ander drukkersmerk. h. h. b. 12°.	»
2281. 16 ^{de} E.	»Een seer devoot Boecxken om een yegelijk hemselven in der Missen te oeffenen. Gheprent tot Aemstelredam aen die oude side in de Sinte Annenstraete by my Willem Jacobzoon in Enghelenburgh." Zonder jaartal. 12°. Met houtsnede op den laatste bladzijde.	»
	Bovenstaande N ^o s. zijn hoogst merkwaardig, behoorende onder de eerste te Amsterdam gedrukte Boeken.	
2282. 17 ^{de} E. a	Portret van Willem Jansz. Blaeu, Aardrijkskundige en Boekdrukker, geb. 1571, overl. 1638. Gravure door J. Falck.	»
2283. 1640.	Portret van Clemendt de Jonge, uitgever. Ets door Rembrandt.	»
2284. 1678.	Eigenhandige brief van Daniël Elzevier aan Nicolaes Heins, Resident tot Vianen.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2285. 1644.	Eigenhandig contract tusschen Constantijn Huygens en Bonaventura en Abraham Elzevier, Boekdrukkers te Amsterdam, dd. 17 Mei 1644.	»
2286. 17 ^{de} E. b	Portret van Jan Aertz. Colom, zeevaartkundige en uitgever van kaarten (geb. in 1599, overl. 1670). Gravure door Th. Matham.	»
2287. 18 ^{de} E. c.	Portret van Pieter Mortier, uitgever van atlassen en groote Plaatwerken. Gravure in zwarte kunst.	»
2288. 1700*.	De matrijzen en patrijzen uit de beroemde drukkerij van Athias.	<i>Gebr. Levisson.</i>
2289. 1700*.	Drie gietflesschen uit de drukkerij van Athias.	»
2290. 1700*.	Twee en twintig letters, canon, uit de drukkerij van Athias.	»
2291. 1700*.	Acht groote letters, uit de drukkerij van Athias.	»
2292. 18 ^{de} E.	Letterproeven en Catalogussen van beroemde drukkerijen te Amsterdam, als van Veeckens enz. in een deel 8°.	<i>Fred. Muller.</i>
2293. 1763.	Afbeelding van den Boekwinkel van Herman de Wit. Gravure door R. Vinkeles.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2294. 19 ^{de} E.	Adreskaart, met afbeelding van de Kunstplaatdrukkerij van J. S. Esveldt Holtrop, in de Kalverstraat, 36.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2295. 19 ^{de} E.	Portret van Jacobus Koning, Boekverkooper, Schrijver over de Boekdrukkunst, geb. 1770, overl. 1832. Teekening door J. A. Daiwaille.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2296. 1857.	Metalen Draagteeken van de Typographische Vereeniging de Nederlandsche Drukpers, met het lint.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2297. 1866.	Zilveren en bronzen Prijspenningen voor Gezellen, die niet minder dan 25 jaren werkzaam geweest zijn ter zelfde drukkerij, ingesteld door de Vereeniging van Boekdrukkers-Patroons.	<i>Mr. Jo. de Vries J. zn.</i>

VERSCHILLENDE FABRIEKEN EN ONDERNEMINGEN.

2298. 16de E. Muurtegels, afkomstig uit het vroegere St. Ceciliaklooster, thans een deel van het Stadhuis. *J. H. A. E. de Vries.*

No.	Tijd.		Eigensar.
2299.	18 ^{de} E.	Vier muurtegels met mythologische voorstellingen, afkomstig uit een gesloopt huis alhier.	<i>H. de Knijp.</i>
2300.	18 ^{de} E.	Acht geschilderde muurtegels, afkomstig, uit een huis in de O. Z. Kapelsteeg, thans een gedeelte der kosterswoning.	<i>J. H. A. E. de Vries.</i>
2301.	1817.	Ijzergieterij, in de Lepelstraat. Teekening door G. Lamberts.	<i>H. L. Rompel.</i>
2302.	1750*.	De voormalige Glasblazerij, op Wittenburg. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2303.	1700*.	De voormalige Glasblazerij, op het Weesperveld. Gravure door A. Zeeman.	»
2304.	1874.	Zilveren penning op het 100jarig bestaan der affaire in zilverwerken van Verschuur (thans A. D. Verschuur), op het Damrak.	<i>P. L. Posthumus.</i>
2305.	1803.	Koperen penning ter gelegenheid van de oprichting der fabriek van metalen knopen enz. Den IJver, door H. de Heus.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
2306.	1800.	Zilveren penning op het 50jarig bestaan der fabriek van harst-, terpetijn-, zwavel- en lijmbereiding van J. A. van Eyk, op den Overtoom. <i>Verv. v. L. No. 857.</i>	»
2307.	1834.	Penning op het 25jarig bestaan van de Onderlinge Waarborg-Maatschappij de Jong & C ^o .	<i>J. W. Wurfain,</i> te Rheden.
2308.	1696.	IJzeren balans, gemerkt A. 1., vroeger gebruikt in het Lootsje, op de Rozengracht.	<i>Erven Lucas Bols.</i>
2309.	17 ^{de} E.	Oude tinnen Amsterdamsche vochtmaten: 1 mingel, $\frac{1}{2}$ mingel, 1 pint, $\frac{1}{2}$ pint en 1 maatje.	<i>Wijnand Fockink.</i>
2310.	18 ^{de} E.	Adreskaart van Gezusters Saint, Kantverkoopsters.	<i>D. Henriques de Castro Mz.</i>
2311.	18 ^{de} E.	Adreskaart van Guillermo de Boneval; En los tres Candeleros de Cobre. (Neurenberger waren.)	»
2312.	18 ^{de} E.	Adreskaart van Jacob de Jong, Compasmaker.	»
2313.	18 ^{de} E.	Adreskaart. De Coffyfonteyn, in het gekroond Coffyhuys.	»
2314.	18 ^{de} E.	Adreskaart van Jacob Mortier, in de Gekroonde Lackberg.	»
2315.	18 ^{de} E.	Adreskaart van F. van Mollem en Anthony Barrau, in franjes en agrementen, »in het Melkmeisje”.	»
2316.	19 ^{de} E.	Adreskaart van Moses Polak, Potloodverkooper aan de Beurs.	»
2317.	19 ^{de} E.	Adreskaart van Moses Polak, met Nieuwjaarsvers.	<i>Mr. H. J. van Lennep.</i>
2318.	18 ^{de} E.	Nieuwjaarswensch van Joseph Cavalier, Potloodverkooper, met een vers en het portret van Cavalier.	»
2319.	1828.	Koperen »loodje” van de onderneming voor gezuiverd water.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
2320.	1828.	Twee koperen »loodjes” van de onderneming van gezuiverd water.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2321.	1829.	Kaartje van de onderneming van gezuiverd water, met »D. Wiener.”	»
2322.	1873.	Zilveren onderscheidingsteeken van het Kappers-concours in Parklokaal.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>

GILDEN.

ST. PIETER'S- OF VISCHKOOPERS-GILD.

No.	Tijd.		Eigenaars.
2324.		Koperen Vischje, blijkens ordonnantie d. d. 29 Januari 1597, »van weghen de Gecommitteerde opsienders der Armen van 't Spinhuis" afgegeven aan hen die toegelaten werden als vischdragers, ten behoeve van hen die hun visch wenschten aan huis bezorgd te hebben. Met faesimile der oirconde.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2325.	1715.	Gesneden palmhouten vischmaat, met het beeld van Sint Pieter en het wapen van Amsterdam.	<i>L. M. Beels van Heemstede.</i>
		Daarop staat de maat der te verkoopen visch aangegeven:	
		„een post 4½ duym.	
		„een baars 5½ „	
		„een voorn 6 „	
2326.	1769.	Kantoor op de Groote Vischmarkt te Amsterdam. Ets door H. van Hilten.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2327.	1810.	»Certificaat van provisioneele Commissarissen van het voormalig gild, dat Helena Willemse zich heeft aangegeven als Vischvrouw." Calque.	»
2328.	1780.	Twee koperen Gildepenningen.	»
2329.	1805.	Koperen Gildepenning. »P. v. Son, Comm. V. H. S. P. G."	»

VLEESCHHOUWERS-GILD.

2330.	18 ^{de} E.	Zilveren Cachet.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
2331.	18 ^{de} E.	Zes glazen Bekers van het Gild, met het wapen en emblematen.	<i>Ger. A. Heineken.</i>

SPEK- OF VARKENSLACHTERS-GILD.

2332.	1775.	Leerbrief van Hermanus Tim van Halten en verklaring van »Overlyuden dat hij zijne twee leerjaren ten genoeghe voleindigd heeft." <i>F. H. Maschhaupt.</i>	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2333.	1779.	Koperen Gildepenning. <i>V. Orden</i> Pl. V. 22.	»
2334.	1809.	Certificaat van provisioneele Commissarissen van het voormalig Gild, dat Johannes Bukker zich heeft aangegeven als Varkenslachter en Vettewarier.	»

HOENDER- EN VOGELKOOPERS-GILD.

2335.	1767.	Koperen Gildepenning.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2336.	1803.	Koperen Gildepenning, met den naam: H. Kloekjes.	»
2337.	18 ^{de} E.	Zilveren Gildepenning. Voorzijde: een haan, achterzijde: »Dese penning hoort aan de Hoenderkoopers-Gildekamer, en moet op ditto blijven tot Amsterdam." <i>Ger. A. Heineken.</i>	<i>Ger. A. Heineken.</i>
		Eenig bekend exemplaar.	

St. MAARTEN- OF GROOT-KRAMERS-GILD.

2338.	1622.	Vier Overlieden. Schilderij door Werner van der Valckert. Dit stuk hing vroeger in de Gildekamer op het Oude Stadhuis.	<i>Stad Amsterdam.</i>

KLEIN-KRAMERS-GILD.

2339.	1790.	Ordonnantie van het Gild.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>

No. Tijd.

Eigenaars.

LAKENBEREIDERS- OF DROOGSCHEERDERS-GILD.

2340. 18de E. Het Staalhof of de Saaihal. Teekening. *D. C. Meijer Jr.*
 2341. 1688. Koperen Gildepenning. *V. O.* Pl. III. No. 6. *F. H. Maschhaupt.*
 2342. 1751. Koperen Gildepenning. *V. O.*, Pl. III No. 6. »
 2343. 1741. Zilveren penning op het eeuwfeest van de Saaihal. *Verv. v. L.*
 No. 162. *P. L. Posthumus.*

LAKENVERWERS-GILD.

2344. 1742. Ordonnantie van het Gild. *F. H. Maschhaupt.*
 2345. 1816*. Het Tarhof, op de Verwersgracht. Teekening door G. Lamberts. *H. L. Rompel.*
 2346. 1816*. De Verwerijen op de Verwersgracht. Teekening door G. Lamberts. »

ZIJDEVERWERS-GILD.

2347. 1804. Ordonnantie van het Gild. *F. H. Maschhaupt.*
 2348. Het Stads Zijdewindhuis. Penteekening door G. Lamberts. *D. C. Meijer Jr.*

St. ROCHUS- OF LINNENWEVERS-GILD.

2349. 1660. Koperen penning. *F. H. Maschhaupt.*
 Bovenstaande penning werd door eenige numismatieken aan het gild der linnenwevers toegeschreven, doch het is moeielijk daarover te beslissen. Het gild was reeds in de 18de eeuw in zeer kwijnenden staat.

St. JANS- OF FRUITKOOPERS-GILD.

2350. 18de E. Vignet Groot Appelkoopers-Gild. Calque. »

PELTIERS- OF BONTWERKERSGILD.

2351. 1749. Ordonnantie van het Gild. »

St. ELOYEN- OF SMIDS-GILD.

2352. 18de E. Gildeproef. Uithangteeken met de attributen van het Gild. *H. Sikken Jr.*
 2353. 1764. Koperen slot, met twee sleutels. *Joh. Hilman.*
 2354. 1775. Kunstslot, vervaardigd door Engbert Coers. *E. H. Coers.*
 2355. Gildeproef van een koperslager, koperen lap op een flesch. *J. Scheveers.*
 2356. Gildeproef van een koperslager, koperen lap op een glas. »
 2357. Gildepenning (zonder het geweerslot). Vergelijk *V. O.* pl. III, No. 5. *F. H. Maschhaupt.*
 2358. 1764. Koperen Gildepenning (met geweerslot). *V. O.* pl. III, No. 5. »
 2359. 1718. Koperen Gildepenning, Jan de Cramer, Mr. in 1707, Overman 1718. *V. O.* pl. III, No. 5. »
 2360. 17de E. Koperen Gildepenning van de Scharenslijpers. »
 Deze penning is bijzonder zeldzaam.
 2361. 1629. Zilveren penning van de Slijpers. »
 „Dese extremenden. erst. gemaecht en de nu geschlieben. blanck. ende scaerbt od. dat. den timerman. doet. sin werckt om. et. hovy maecken. begyam. want. men. sieder. sone. hevsen. van. staen.“
 Eenig bekend exemplaar.

GOUD- EN ZILVERSMIDS-GILD.

2362. 1502. Keurboek op perkament, 1502—1674, (het oudst aanwezige op het Archief.) *Stad Amsterdam.*
 2363. 1627. Koperen plaat met de namen en meesterteevens der beëdigde Meesters, 1627—1731. »

No.	Tijd.		Eigenaars.
2364.	1741.	Namen der Overluiden, 1528—1807, door Gerrit de Groen, op perkament.	A. Bonebakker & Zn.
2365.	1654.	Extract uyt de Placaten afkomstig van Jan Thooris Fijlius Cornelis, op perkament.	F. H. Maschhaupt.
2366.		»Eedt der Goudt en Silversmeeden».	»
2367.	1761.	»Waarschouwing van Overluyden», om de leerjongens te laten inschrijven.	»
2368.	1761.	Eed van Daniël Winter in handen Officier en Schepenen der Stad.	»
2369.	19 ^{de} E. ^a	Toetsnaald van de Keurkamer te Amsterdam, tijdens het Koningrijk Holland.	»

BIERDRAGERS-GILD.

2370.	18 ^{de} E.	Bierdragershuisje. Gravure.	»
2371.	18 ^{de} E.	Bierdragershuisje. Teekening door C. L. Hansen.	»
		Douarière de Beaufort, geb. Stoop, te Utrecht.	
2372.	1572.	Zilveren Gildepenning. Het Bierdragers-symbool, op een noodmunt van Middelburg gegraveerd.	F. H. Maschhaupt.
2373.	1665.	Gildepenning zonder naan. V. O. pl. III, n ^o . 7.	»
2374.	1665.	Koperen Gildepenning, met naam.	»
2375.	1666.	Gegraveerde Koperen Gildepenning. De Draggers rechts gaande. Begravenispenning.	»
2376.	18 ^{de} E.	Knoop, als onderscheidingsteeken voor de Bierdragers.	»

ST. JOOSTEN- OF KORENDRAGERS-GILD.

2377.	1608.	Twee gedreven zilveren Begravenisschilden, met afbeelding van een Korendrager aan zijn werk.	»
		Commissarissen van het voormalig Korendragers-Gild.	
		Bij de begravenis van een der leden worden de schilden, vermeld bij No. 2377—2379, nog gebruikt.	
2378.	1609.	Twee zilveren begravenisschilden.	»
2379.	1659.	Twee zilveren begravenisschilden, met afbeelding van een Korenstorter en Ophouder. Opschrift: »Coren Storters».	»
2380.	1783.	Teekening als boerenbedrieger, met verschillende nota's, kwitantien, enz. betreffende het Gild, waaronder:	»
		„Willem van Lemmeren heeft dit in 't Comptoir van 't Koorendragers-Gild geschonken en 't zelve door Hendrik van Hilten doen Teekenen en Schrijven.”	
2381.	1795.	Penteekening, met de namen der Commissarissen, sedert 1795. In het midden de afbeelding van een Korendrager, waaronder »'t Gild opgeregt A" 1595.”	»
2382.	1795.	Naamlijst der Overlieden.	»
2383.	18 ^{de} E.	Het Damrak bij de Oude-Brug en het Gildehuis onder de brug. Teekening in kleuren, vermoedelijk een geschenk van een der Gildebroeders.	»

Daarboven staat:

„En die ook lust heeft om te gaan
 Naa de Oude Brug wil dit verstaan
 Daar is het Koorendragers Gilt
 Gij koopt het soo gij 't hebbe wilt
 Om het voordeel zoekt gij dat te doen
 Blyft nugter hout daar u vasoen.”

en onder:

„Het werd by ons ook niet vergeete
 Aan de oude brug heeft gy verstaan
 Daar ken gy naat Gilt gaan.”

No.	Tijd.	en verder :	Eigenaars.
		„Dit is soo met de pen gedaan Schoon ik de kunst ook niet verstaan.”	
2384.	1678.	Houten beeldje: een korendrager.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2385.	1716.	Houten beeldje: een korendrager.	»
2386.	1790.	Houten beeldje: een korendrager. Deze beeldjes stellen doorgaans een bekend persoon voor. Men vond ze in het voorhuis of de gezelskammer der herbergen in den omtrek van het Gildehuis, waar de Gildebroeders zich na den afloop hunner werkzaamheden vereenigden.	<i>J. P. Amesz.</i>
2387.	18 ^{de} E.	Lederen Armband der Korendragers, met het stadswapen N ^o 520.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2388.	19 ^{de} E.	Koperen Draagteeken (op de borst gehecht), met »Beëdigd Koorndrager N ^o 70” en het Stadswapen.	»
2389.	1683.	Koperen Gildepenning, met »Henderick Eldersen van Amsterda.”	»
2390.	1693.	Koperen Gildepenning, met »Jacob Barentse Kroock van hier.”	»
2391.	1796.	Koperen Gildepenning, met »Jacobus van der Plum, het Gilt. Gek. 14 Jan. 1796.”	»
2392.	1822.	Koperen Gildepenning met »Maximilicaan Hend ^k Wijthof. Fonds Gekogt 21 Feb. 1822.”	»
2393.	1693-1817.	Dertien verschillende koperen Gildepenningen.	»
2394.	1774.	Zilveren Overmanspenning.	»
2395.	1694.	Zilveren Gildepenning.	»
KORENMETERS- EN ZETTERS-GILD.			
2396.	18 ^{de} E.	Het Korenmetershuis. Gravure.	»
2397.	18 ^{de} E.b.	Het Korenmetershuis, van voren. Teekening door A. de Beijer.	<i>J. G. L. Rieke.</i>
2398.	18 ^{de} E.b.	Het Korenmetershuis, van achteren. Teekening door A. de Beijer.	»
2399.	1776.	»Naamlijst van de Overlyuden aangelegt in de Jaare 1776 doen Overlyuden waren Jan Voskuyl, Evert Valkman, Jacob Adels en Barent Grevink en soo in het vervolg door Haar Edele Groot Agtbaare syn verkooren.” Op perkament, in gesneden lijst, met de attributen van het Gild en het gekleurde Stadswapen.	<i>Conn. v. h. voorn. Koorndrager- en Zetters-Gild.</i>
2400.	17 ^{de} E.	Vogelkooi, waarop ter wederzijde de attributen van het Gild.	»
2401.	17 ^{de} E.a	Gebeeldhouwde voorstelling (Houtenbasrelief) van eenigekruisdragende personen, die in een tempel gaan. Deze zinnebeeldige voorstelling heeft steeds in het Gildehuis gehangen.	»
2402.	17 ^{de} E.	Afbeelding van een Korenmeter, waaronder het opschrift: »D Coore Meeters” op hout geschilderd.	»
2403.	17 ^{de} E.	Afbeelding van een Korenzetter, waaronder het opschrift: »D Cooren Setters.” Op hout geschilderd. Deze beide afbeeldingen zijn deuren eener kast van het voormalig Gildehuis op de N. Z. Kolk, nu nog in gebruik bij de beëdigde Stads-Meters en Wegers der granen.	»
2404.	17 ^{de} E.	Twee gedreven zilveren schilden, met attributen, het Stadswapen en afbeelding van een arbeidenden Korenmeter en Zetter. Onderaan is een zilveren plaatje, dat aan twee kettingen hangt en waarop staat »Cooren-Meters.”	»
2405.	1633.	Twee gedreven zilveren schilden, met attributen, enz. Op het afhangende plaatje staat: »Fonds 1633.” De vier schilden worden nog gebruikt bij de begrafenis der leden en alsdan op het lijkkleed of de pelt gehangen. Het woord fonds is uit de 19 ^e eeuw en op het plaatje gesleed.	»
2406.	18 ^{de} E.	Houten Maat van 1/2 Amst. Schepel.	<i>C. P. Heymeijer.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
2307.	1791.	Houten Maat van 1 Amst. Kop.	<i>C. P. Heymeijer.</i>
2408.	19 ^{de} E.	Zilveren Draagteeken, met het Stadswapen en »Beëdigd koornmeter en weger", nog in gebruik.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2409.	1778.	Koperen Gildepenning.	»
2410.	1780.	Koperen Gildepenning.	»
2411.	1793.	Koperen Gildepenning.	»
2412.	1794.	Koperen Gildepenning.	»
2413.	1784.	Zilveren Gildepenning, met »Bernardus Erasmus Ygeman geworden den 23 Nov."	»
2414.	17 ^{de} E.	Koperen Gildepenning, Op de voorzijde staat: »Setters-Gildt", op de achterzijde: »Jacob Cornelisz. Klijn Knecht" (Gildeknecht).	»

KORENLICHTERMANS-GILD.

2415.	1783.	Geschreven Naamlijst (in houten rand) der varende Gildebreeders, sedert 1734 tot 1799. <i>Commiss. van het voorn. Korenlichtermans-Gild.</i>	
2416.	1664.	Zilveren Gildepenning. Voorzijde: een korenlichter, waarboven het Stadswapen. Achterzijde: »A ^o 1487 Is d'Lichtermansgildt opgericht A ^o 1674 Lichterman geworden. Jan Roelofsen van der Horst."	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2417.	1695.	Koperen Gildepenning.	»
2418.	1709.	Koperen Gildepenning.	»
2419.	1735.	Koperen Gildepenning.	»
4220.	1773.	Koperen Gildepenning.	»
2421.	1797.	Koperen Gildepenning.	»
2422.	1812.	Koperen Gildepenning.	»

WAAGDRAGERS-GILD.

2423.	1830*.	Het Waagdragerskantoor, aan de Nieuwe Kerk. Teekening.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.
2424.	18 ^{de} E.	Zoogenaamde Slaper of Dormaat: stel koperen gewichten, te zamen 4 Amst. ponden.	<i>H. de Kwijp.</i>
2425.	18 ^{de} E.	Zoogenaamde Slaper of Dormaat, van de Stads Bank van Leening afkomstig.	<i>Kon. Oudh. Genootsch.</i>
2426.	18 ^{de} E.	Zoogenaamde Slaper of Dormaat.	<i>S. W. Josephus Jitta.</i>
2427.	18 ^{de} E.	Gewicht, 1 Amst. pond.	<i>C. Poortenaar.</i>
2428.	1618.	Koperen Gildepenning, voorzijde: de Waag op den Dam, achterzijde: Stadswapen.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2429.	1646.	Koperen Gildepenning, alleen de voorzijde: de Waag.	»
2430.	17 ^{de} E.	Koperen Gildepenning, voorzijde: de Waag, op den Dam, achterzijde: »Schotse Veem."	»
2431.	17 ^{de} E.	Koperen Gildepenning, met »Zeevse Veem."	<i>Ger. A. Heineken.</i>
2432.	17 ^{de} E.	Koperen Gildepenning, met »Roothoet Veem."	»
2433.	17 ^{de} E.	Koperen Gildepenning, met »Groen-Hoeden Veem."	»
2434.	17 ^{de} E.	Koperen Gildepenning, met »De Sey Veem."	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>

TURFDRAGERS-GILD.

2435.	1830*.	Het Turfdragerskantoor, op de Prinsengracht bij de Vijzelstraat. Teekening.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.
2436.	1690.	Twee Glasramen, elk met acht wapens van Overlieden, van 1690—1723.	<i>Stad Amsterdam.</i>
2437.	1652.	De wapening der Turfdragers bij den aanslag van Willem II in 1650. Schilderij door M. Engels (?), in zwarte lijst, voorzien van de naamletters der Overlieden en de navolgende opschriften: „Int Jaer wanneer Men schreef „Sestien hondert veertigh thien	»

No Tijd.

Eigenaars

„Doen heeft men Sprinse Maght
 „Voor d' Amstel Stadt gesien.”
 Anno 1652.
 „Ous gilt driehondertveertich sterck
 „Soo jongh als oude Klouwers,
 „Die worden van de Wet versien
 „Met Pieken ende Houwers.”

2438. 1696. Groot Bord, in gesneden houten lijst, versierd met wapens en vermeldende eene hulde aan het Gild, na het dempen van het zoogenaamde Aansprekersoproer. *Stad Amsterdam.*
- Deze drie nummers zijn afkomstig uit het vroegere Gildehuis.
2439. 17de E. Houten beeldje: een Turfdrager, zijnde volgens overlevering het portret van zekeren Claes van Linschoten. Het beeldje is afkomstig van het voormalig Gildehuis. *G. Sparenrijk.*
2440. 18de E. Houten beeldje: een Turfdrager, afkomstig van de Turfmarkt. *J. H. A. E. de Vries.*
2441. 18de E. Gekleurd pleisterbeeldje: een Turfdrager, afkomstig van de Turfmarkt. *F. H. Maschhaupt.*
2442. 18de E. Koperen plaat, afkomstig van een Turfdragersarmband, met Stadswapen en »turfdrager No. 199.” »
2443. 18de E. Koperen plaat, afkomstig van een armband, met Stadswapen en »turfhever No. 90.” »
2444. 18de E. Zilveren Gildepenning, ten name van »Klaas Hooy, Overman.” *Jhr. H. J. Bicker.*
2445. 1715. Zilveren Gildepenning. Voorzijde: Stadswapen, benevens een werkend Turfdrager, en »1619 opgericht, 1630 besloten, 1715 Overman geworden.” Tegenzijde: het wapen van Jan van der Spring, »Overman van Turfdragersgild geworden 1715.” *v. O. Pl. V, No. 16. F. H. Maschhaupt.*
2446. 17de E. Koperen Gildepenning. *V. O. Pl. V, No. 18.* »
2447. 17de E. Koperen Gildepenning. *V. O. Pl. V, No. 19.* »
2448. 17de E. Twee looden Gildepenningen. »
2449. 1639. Looden Gildepenning. »
2450. 17de E. Looden Gildepenningen, met de letters D
 T A G. »
- De A wordt afgewisseld door B, C, D, E en F.
2451. 17de E. Koperen Gildepenning voor Turfionsters met »Majjeke Tilmans.” »
2452. 17de E. Loodje voor de ton. »
2453. 17de E. Loodje voor de ton, met O. Z. »
2454. 18de E. Koperen penning voor de Schippers der B(innen-) en O(verzeesche) venen, als bewijs van betaalde rechten. »
- GROOT BINNEN- EN BUITENLANDSVAARDERS-GILD.
2455. 1763. Verklaring van Regenten van het Aalmoezeniers-Weeshuis, dat Pieter van Spyck f 40,— heeft betaald wegens het officie van Knecht aan dit Gild. »
2456. 18de E. b Eed van zuivering, van Van Spyck. »
2457. 1753. Poortereed van Pieter van Spyck (»Spijk”). »
2458. 18de E. Zes Schilden, met voorstelling van schepen en gedichten daaronder, afkomstig van Gildebroeders, namelijk van Jan Louisz Kyser van 1715; Anthonie Mayoor, Veerman op Deventer, van 1716; Cornelis Jansz., van 1717; Jan Kist, Veerschipper op Meppelt, van 1718; Hendrik Gerritsz Moolenaar, Kaaghschipper op Texel, van 1751. Het zesde ver-
 toont het Stadswapen en een omgekeerde geldbeurs. *Stad Amsterdam.*

No.	Tijd.		Eigenaars.
2459.	1700.	Koperen Gildepenning van Hendrick Basteiaenze de Voys.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2460.	1703.	Twee koperen Gildepenningen.	»

KLEIN-BINNENLANDSVAARDERS-GILD.

2461.	1738.	Gildeboek (Keuren en Reglementen).	»
2462.	1688—1807.	Acht koperen Gildepenningen.	»

KLEEDERMAKERS GILD.

2463.	18 ^{de} E.	Koperen Gildepenning. <i>V. Orden</i> , Pl. IX, no. 7.	»
2464.	18 ^{de} E.	Drie koperen Gildepenningen. <i>V. Orden</i> , Pl. IX, No. 9, waarbij een met den naam van Jan Boelis.	»

HUIDENKOOPEERS-, LOOIERS- EN SCHOENMAKERS-GILD.

2465.	1815.	Het Huidenkoopers-, Looiers- en Schoenmakers-Gildehuis, op 't Rusland, gesloopt in 1850. Teekening in kleuren, door G. Lamberts	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
2466	16—19 ^{de} E.	»Register van de naemen dergeenre, die zedert den Jaere XV ^e acht en tZeventigh ende soo voorts van Jaere tot Jaere vervolgens genomineert en bij den Heeren Burgermren der Stadt Amsterdame gecooen ende geoffigeert syn geweest tot Dekens ende Overhijden van het Huydecopers-, Looiers ende Schoenmaeckers Gilde, binnen der voorn. Stede.» (1578—1814). Handschrift op perkament.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2467.	1643.	Vier zilveren gedreven Begravenisschilden. met het wapen van het Gild.	<i>Stad Amsterdam.</i>
2468.	18 ^{de} E.	Leefbrief van het Gild.	<i>Comm v. h. voorn. Huidenkoopers-, Looiers- en Schoenmakersgild.</i>
2469.	1769.	Bewijs van aanneming tot Gildebroeder van Carolus Beek, benevens diens poortereed.	»
2470.	1779.	Bewijs van aanneming tot Gildebroeder van Willem van den Biese, van de Graaff, benevens diens poortereed.	»
2471.	1808.	Certificaat van de Burgemeester van Amsterdam aan Hendrik Faber om geadmitteerd te worden tot het uitcfeenen van het bedrijf van Schoenmaker.	»
2472.	18 ^{de} E.	Blikken bus voor »de noodlijdenden Gildebroeders?»	»
2473.	1770.	Formuliergebed voor het Huidenkoopers-, Looiers- en Schoenmakersgild, geschreven op perkament door H. van Haarst.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2474.	1780.	Schoenmakersgildeproef van Jacob Worms, zijnde een lederen schoen. als doosje.	<i>Kou. Oudh. Gen.</i>
2475.	18 ^{de} E.	Verzameling Gildeproefstukken, bestaande in 15 nooit gedragen en deels onafgewerkte schoenen, laarzen, muilen, enz. Afkomstig van J. F. van der Steen, den laatsten Commissaris in 1815, onder wiens beheer het Gild werd opgeheven 1).	<i>J. J. Graaf</i> , te Haarlem.
2476.	18 ^{de} E.	Lederen Gildedrinkhoorn 1).	»
2477.	18 ^{de} E.	Drie gegraveerd koperen plaatjes, afkomstig van het Huidenkoopers-, Looiers en Schoenmakersgild. Met afdruk.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
		Met deze plaatjes werden gestempeld de leerbrieven, vermeld onder No. 2468—2470.	
2478.	18 ^{de} E.	Koperen Gildepenning. <i>Van Orden</i> , Pl. XVI No. 4.	»
2479.	18 ^{de} E.	Koperen Begravenispenningen. 3 stuks <i>Van Orden</i> , Pl. XVI, No. 2.	»

1) Deze voorwerpen zijn na de tentoonstelling ten geschenke bestemd voor het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.

No. Tijd.

Eigenaars.

SCHOENLAPPERS-GILD.

2480. 1749. Ordonnantien van het Gild. *F. H. Maschhaupt.*

ST. ANNA- OF BERGENVAARDERS-GILD.

2481. 1608. De Bergenvaarders-Kamer. Teekening door C. J. Visscher.
J. W. Wurfbain, te Rheden.
Een herberg aan de Utrechtsche Zijde, staande op de plaats van
en genoemd naar het vroegere Gildehuis der Schippers op Bergen in
Noorwegen, dat in 1572 afbrandde.
2482. 17de E. Gedreven zilveren drinkschaal en daarbij behoorende zilve-
ven lepel, boven aan den steel versierd met een beeldje, waar-
schijnlijk een Stokvischbeuker. *J. Fock.*

ST. JOZEF- OF TIMMERMANS-GILD.

2483. 18de E. Het Comptoir en Proefhuis. Teekening en Gravure. *F. H. Maschhaupt.*
2484. 18de E. Het Kistemakers-Pand. in de Kalverstraat. Gravure. »
2485. 1764. Ordonnantien en Willekeuren. Boekje in perkamenten band. »
2486. 18de E. Het St. Jozefs-gild: de Beschermheilige en attributen *Mev. Wed. Frank.*
2487. 1810. Iaktstempel, met het Gildewapen. *W. Heyne.*
2488. 1726. Schaaf. *H. de Knijp.*
2489. 1735. Schaaf. »
2490. 1742. Schaaf. »
2491. 1764. Schaaf. »
2492. 1763. Zilveren Gildepenning. »S. Jan van der Boom, Mr. geworden
12 April 1763. En tot Overman verkooren Den 19 Maart 1785.”
Van Orden. Pl. III No. 3. *F. H. Maschhaupt.*
2493. 1755- Drie Koperen Gildepenningen, waarbij een met naam van
1791. W. R. Nijhof. »
2494. 1706- Twee Koperen Gildepenningen. met »de Vlucht van Egipten.”
1784. *Van Orden*. Pl. III No. 4. »
2495. 1727. Jonkmaatje, Schilderij door C. Pronk. *P. J. Schut.*

SCHEEPSTIMMERMANS- EN MASTENMAKERS-GILD.

2496. 1786. Ordonnantien van het Gild. *F. H. Maschhaupt.*
2497. 17de E. Vier gedreven zilveren Begravenisschilden, met voorstellingen
van den scheepsbouw, het mastenmaken, het kalfateren en
een schip in volle zee. *J. W. Meijjes.*
2498. 17de E. Drie Bijlen, werktuigen van Scheepstimmerlieden. *Kon. Oudh. Genootschap.*
2499. 1650. Koperen Gildepenning. *F. H. Maschhaupt.*
2500. 19de E. De Stads Schuitemakerswerf, in de Oostenburger Voorstraat.
Teekening door G. Lamberts. *D. C. Meijer Jr.*

METSELAARS-, STEENHOEWERS-, LEIDKERS- EN POMPEMAKERS-GILD.

2501. 19de E. De Gildekamer van het Metselaars-Gild, op de St. Antonies-
Waaq. Zes teekeningen. *J. H. A. E. de Vries.*
2502. 1600*. St. Barbara, de Patrones van het Gild, omringd door de attri-
buten. Schilderij, afkomstig van de vroegere Gildekamer. »
2503. 1659. De Overlieden van het Gild: Hendrick Wouters van der Spelt,
Jan Jansen Nes, Klaes Barents Bouman, Jacobus Hoec
Seeft, Dirck Harmens Muller. 1 Nov. 1659. Schilderij door
T. van der Elst. Afkomstig van de vroegere Gildekamer. *Stad Amsterdam.*
2504. 18de E. Zes Stoelen, voorzien van de Attributen van het Gild. Afkom-

No.	Tijd.		Eigenaars.
		stig van de vroegere Gildekamer.	<i>Saal Amsterdam.</i>
2505.	18 ^{de} E.	Het Loodgietersbedrijf. Houten basrelief.	Wed. Vos & Zn.
2506.	18 ^{de} E.	Model van de oude Pompenmakers-gildeproef.	G. J. de Koning & Zn.
2507.	18 ^{de} E.	Model van eene dubbele pomp.	G. E. Nederhorst.
2508.	18 ^{de} E.	Twee afdrukken van het Gildezegel.	F. H. Maschhaupt.
2509.	18 ^{de} E.	Afdruk van den inktstempel van het Guild.	»
2510.	18 ^{de} E.	Koperen Draagteeken, met het Stadswapen en Teller No. 4.	»
2511.	1687.	Zilveren Gildepenning: »Lucas Pals Graaf, Mr. Lootgieter en Leidekker.»	»
2512.	1749.	Koperen Gildepenning van Mattheus Uurling, M(etzelaar), P(ompemaker) en L(eidedekker).	»
2513.	1781.	Koperen Gildepenning van Mattheus Jan Uurling, Mr. L(eidedekker) en P(ompemaker).	»
2514.	1803.	Koperen Gildepenning van Hs. Hopker, Mr. »Metzlr.»	»
2515.	1772.	Zilveren Gildepenning: Mr. M. »A ^o 1772 den 17 ^{en} Februari. Corneelis Wansbeek.»	»
2516.	18 ^{de} E.	Koperen Gildepenning der Metzelaars, waarop de troffel en de vier kroonen.	»
2517.	1804.	Koperen Gildepenning van C. Sigault. Mr. St(eenhouwer).	Gér. A. Heineken.

HOUTZAAGMOLENAARS-GILD.

2518.	18 ^{de} E.	Koperen Gildepenning. V. O. Pl. IV, No. 12.	F. H. Maschhaupt.
2519.	17 ^{de} E.	De eerste Houtzaagmolens, die te Amsterdam geweest zijn. Twee teekeningen.	D. C. Meijer Jr.
2520.	18 ^{de} E.	Molen de Vrouw Maria, buiten de Raampoort. Teekening.	»
2521.	17 ^{de} E.	Molen op het Kwakerspad. Teekening door J. van Kessel.	»

St. VICTORS- OF KORENMOLENAARS-GILD.

2522.	17 ^{de} E.	Vier gedreven zilveren Begrafenisschilden, met afbeelding van den Beschermheilige.	Comm. van het voora. Korenmolenaars-Gild.
2523.	17 ^{de} E.	Stempel, waarmede voorheen de Molenaarskarren gestempeld of gebrand werden. Afgietsel in letterspecie.	F. H. Maschhaupt.
2524.	1723-1776.	Twee Koperen Gildepenningen. V. O. Pl. IV, No. 12.	»
2525.	1600-1832.	Elf koperen Gildepenningen, allen verschillend, waarbij met Namen van Korenmolenaars, wier nakomelingen nog dit bedrijf uitoefenen.	»
2526.	1785.	Zilveren Overmanspenning, met naam van Jochem Steen.	J. W. Wurfbain, te Rheden.
2527.	19 ^{de} E.	De Ros- en de Windkorenmolen in 1560, op den noordwestelijken Stadswal (de tegenwoordige Stroomarkt). Teekening naar oude bronnen.	H. L. Rompel.
2528.	17 ^{de} E.	Molen op het Blauwhoofd. Teekening door Rembrandt.	Museum Fodor.
2529.	18 ^{de} E.	De Molens, die op de 26 Bolwerken der Stad gestaan hebben. Een-en-dertig teekeningen.	J. W. Wurfbain, te Rheden.

BROODBAKKERS-GILD.

2530.	17 ^{de} E.	Keuren van het Guild. Handschrift.	G. A. Heineken.
2531.	1790.	Ordonnantien van het Guild.	F. H. Maschhaupt.
2532.	1804.	Zetting van het Brood, 24 December 1804.	»
2533.	18 ^{de} E.	Koperen Gildepenning. V. O. Pl. IV, No. 9.	»

KOEK-, BESCHUIT- EN PASTEIBAKKERS-GILD.

2534.	18 ^{de} E.	Leerbrief van het Guild.	»
2535.	1749.	Zetting van de Koek, 31 Januari 1749.	»
2536.	1694.	Koperen Gildepenning.	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
2537.	1747.	Looden Gildepenning, met »G. Veeger, Mr. 1734, Overman 1747.»	<i>F. H. Maschhaupt.</i>

MAKELAARS-GILD.

2538.	1816.	Het Makelaarskantoor, op den Nieuwe-Zijds-Voorburgwal en hoek van de Nieuwstraat. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.
2539.	19 ^{de} E.	Het Makelaarskantoor. Teekening.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2540.	1722.	»Namen en wapens der Overlyuden van 1722 af.» In zwarte lijst.	<i>Commissarissen v. h. voorm. Makelaars-Gild.</i>
2541.	1714.	»Namen en wapens der Heeren Secretarissen» van de Stad, »die zedert den Jaare 1714 de rekening hebben opgenomen.» In zwarte lijst.	»
2542.	18 ^{de} E.	Zes paar lepels en vorken, voorzien van het merk van het Gild.	»
		De meeste Gilden hadden hun eigen zilver, dat gebruikt werd bij de Gilde-maaltijden.	
2543.	17 ^{de} E.	Schoorsteenstuk van de Gildekamer, voorstellende de Oude Beurs. Schilderij op koper.	»
2544.	1765.	Ordonnantien van het Gild.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2545.	18 ^{de} E.	Makelaarsstokje van Hendrik Cannegieter.	»
2546.	1737 en 1738.	Makelaarsstokje van Jan Mooy. Met aanstelling tot Makelaar 19 Juli 1737 door Burgemeester N. Witsen, de Jonge, benevens Poortereed en Begravenisbriefje, 18 September 1738.	»
2547.	1778.	Makelaarsstokje van Isaac Bueno de Mesquita.	<i>B. B. de Mesquita.</i>
2548.	1778.	Bewijs van handteekening van Isaac Bueno de Mesquita.	»
2549.	1778.	Aanstellingsbrief van Isaac Bueno de Mesquita als Joodsche Makelaar.	»
2550.	1802.	Aanstelling tot Makelaar van Carel Daniëls, door het Inter-mediair Gemeentebestuur.	<i>Dr. C. E. Daniëls.</i>
2551.	1796.	Makelaarsstokje van Dirk Lugt. Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen Muilkerk.	<i>C. Poortenaar.</i>
2552.	1782.	Makelaarsstokje van Harmanus Engelbertus de Leeuw.	<i>C. Poortenaar.</i>
2553.	1612.	Zilveren Gildepenning. V. L. II, P. 80, No. 2.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2554.	1612.	Koperen Gildepenning.	»
2555.	17 ^{de} E.	Koperen Gildepenning. (Begravenispenning).	»
2556.	1750.	Titelblad van den Almanak der Knechts van 't Makelaars-Gild, met afbeelding van de Beurs. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr</i>

ST. MATTHIJS- OF KUIPERS- EN WIJNVERLATERS-GILD.

2557.	18 ^{de} E.	Snijraam van de voordeur van het gesloopte Gildehuis in de Barndesteeg, met het borstbeeld van den beschermheilige.	<i>J. A. Alberdingk: Thijm.</i>
2558.	18 ^{de} E.	Glazen Bokaal van het Gild, met geslepen voorstelling eener kuiperij, wapen, gereedschap en deviezen.	»
2559.	1774.	Zilveren Gildepenning van Johannes Meijer, Mr. Kuyper, den VII Februa ^{ij} Anno MDCCXLVIII. Overman geworden den 17 Juni A ^o 1774.»	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2560.	1668-1802.	Vijf verschillende koperen Gildepenningen.	»
2561.	1779.	Zilveren Gildepenning van Mattijs van Woensel, Overman.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
2562.	1808.	Koperen Gildepenning van Bernardus Alberdingk.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
2563.	1687.	Koperen Gildepenning voor de Wijnverlaters.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2564.	18 ^{de} E.	Drie Koperen Gildepenningen (kleiner dan 2564).	»
2565.	18 ^{de} E.	Overlieden van het Wijnkuipersgild: Hendrik de Lange, Evert Everwijn, de Putter, Salomon van der Velde en deszelfs zoon. Teekening naar eene Schilderij van J. M. Quinkhard, uit het Gildehuis.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.

WIJNKOOPERSGILD.

2566. 19de E. Het Wijnkoopers-Gildehuis, in de Koestraat. Teekening door G. Lamberts. *D. C. Meijer Jr.*
2567. 18de E. Vignet, waarop het Wijnkoopersbedrijf, voor de Overluyden en Gildebreeders. *F. H. Maschhaupt.*
2568. 18de E. Model van een Stukvat, met koperen banden. *Berkhoff, Moltzer & Co.*
2569. 18de E. Oude zilveren Wijnpomp. »
2570. 18de E. Drie zilveren Wijnkoopers-proefschalen, die, gedeeltelijk luchtledig zijnde, werden gebruikt aan boord der schuiten voor het nemen van monsters. »
2571. 1759. Inschrijvings-biljet van het Gild. *J. W. Wurfbain.* te Rheden.
2572. 1804. »Almanack op 't jaar 1805 voor de Provisioneele Commissarissen en Leden van het voormalig Wijnkoopers-Gild.» 4°. *D. C. Meijer Jr.*
Eene naamlijst van Wijnkoopers vermeldt 234 leden.
2573. 1800*. Het Wijnroeiers-Comptoir, gebouwd tegen de Nieuwe Kerk. Teekening. *R. W. P. de Vries.*
2574. 1602. Portret van Vincent Jacobsz. Wijnroeier. Gravure door Jacobus Matham, naar C. Kethel. *D. Franken Dz.,* te Parijs.

SCHAATSEN-, LEESTEN- EN KLOMPENMAKERS-GILD.

2575. 1751. Gildepenning, v. O. Pl. IX, No. 5. *Ger. A. Heineken.*

ST. LUCAS- OF SCHILDERS- EN GLAZENMAKERS-GILD.

2576. 18de E. Cachet van het Gild. *Stad Amsterdam.*
2577. 18de E. Zegelafdruk van het Gild. *F. H. Maschhaupt.*
2578. 1808. Verklaring der Overlieden, dat Jesias Snoek zijne »vier leerjaren heeft voldaan». »
2579. 1808. Verklaring der Overlieden, dat Jesias Snoek zijn glazenmakersproef gedaan heeft. »
2580. 1808. Certificaat van Burgmeester dat Jesias Snoek zich heeft aangegeven om geadmitteerd te worden tot uitoefening van het Glazenmakers- en Schildersbedrijf. »
2581. 1805. Poortereed van Jesias Snoek. »
2582. 1726. Koperen Gildepenning van Jacob Steenberg, S(childer). v. O. pl. XV, No. 6. »
2583. 1788. Koperen Gildepenning van Jacobus Halleman, S(childer). v. O. pl. XV, No. 5. »
2584. 1806. Koperen Gildepenning van J^b de la Carance, G(lazenmaker) S(childer). v. O. pl. XV, No. 5. »
2585. 1802. Koperen Gildepenning van L. Outkoop, B(eeldhouwer). v. O. pl. XV, No. 5. »
- 2585*. 1800*. Oningevulde koperen Gildepenning, zijnde een der weinige exemplaren, die bij de opheffing van het Gild overbleven. *D. C. Meijer Jr.*

BOEKDRUKKERS-, BOEKVERKOOPERS- EN BOEKBINDERS-GILD.

2586. 18de E. Koperen Cachet van het Gild. *R. W. P. de Vries.*
2587. 1785. Gildebrief van het Boekverkoopers, Boekdrukkers en Kunstverkoopers-gild, ingevuld ten name van Jan ten Brink Gerrit-
zoen 28 Febr. 1785. »
2588. 1685. Koperen Gildepenning. V. O. pl. XV, No. 1. *F. H. Maschhaupt.*
2589. 1812. Koperen Gildepenning op het 150e jubilé van het Boekverkoopers-
Gilde, gevierd 31 Januari 1812 H Gartman. V. O. pl. XV, No. 1. »
2590. 1734-1784. Zilveren Gildepenning. Voorzijde Verg. v. O. pl. XV, No. 1. Tegenzijde Bernardus Mourik, 50 jaren Boekverkooper te Amsterdam. »

No. Tijd.

Eigenaars.

TINNEGIETERS-GILD.

2591. 18de E. Looden Stempels of Merken. *F. H. Maschhaupt.*

GLAZEN KANNEN- EN AARDEWERKVERKOOPERS-GILD.

2592. 1804. Ordonnantie van het Gild. »

MANDENMAKERS-GILD.

2593. 1600*. Eikenhouten kist, met ijzeren hoekbanden en slot, waarin vroeger de archieven van het Gild werden bewaard. Op de buitenzijde staan de geschilderde afbeeldingen van Gildeproeven: een ziekenstoel, een veërehord en een korf met deksel.

Commissarissen van het voormalig Mandemakers-Gild.

2594. 1585. Naamlijst der Gildebroeders, 1585 tot 1868, »

2595. 1588. Schepenbrief betreffende het Gild. »

2596. 1793. Koperen Gildepenning. *F. H. Maschhaupt.*

2597. 18de E. Koperen Gildepenning, verschillend van No. 2596. »

ROEI- EN STEIGERSCHUITENVOERDERS-GILD.

2598. 1642-1765. Zilveren en Koperen Gildepenningen van de H(aring) P(akkerij). 4 stuks. »

2599. 1735. Koperen Gildepenning van den (He)rb(erg) S(teiger). »

2600. 1775-1806. Koperen Gildepenningen van den H(aring) P(akkers)T(oren). 3 stuks. »

2601. 1766. Koperen Gildepenning van den E(lburger) S(teiger). »

2602. 1778. Koperen Gildepenning van den H(arlinger) S(teiger). »

2603. 1648. Koperen Gildepenning van den H(arlinger) S(teiger). Zeer verschillend van het vorige Nummer. »

2604. 17de E. Koperen Gildepenning van den H S(teiger), met »Haerlemerpoort" gestempeld. »

2605. 1805-1811. Koperen Gildepenningen van de K(alk) M(arkt). 3 stuks. »

2606. 1761-1776. Koperen Gildepenningen van den K(amper) S(teiger). 3 st. »

2607. 1759. Koperen Gildepenning van de L(ange) B(rug). »

2608. 1744-1782. Koperen Gildepenning van de N(ieuwe) B(rug). 2 stuks. »

2609. 1776. Koperen Gildepenning van de A(mstel) S(luis). »

VLOTSCHUITENVOERDERS-GILD.

2610. 1695. Koperen Gildepenning van Sanders Cornelis Leely. »

2611. 1770. Koperen Gildepenning. »

LOOTSMANS-GILD.

2612. 1816. Kwitantien van het Lootsmans-Gild. »

2613. 18de E. Zilveren Draagteeken. »

SLEPERS-GILD.

2614. 1738. Koperen Gildepenning. *V. O. Pl. 4. No. 10.* »

2615. 1764. Koperen Gildepenning van »Isak Winkelman". *V. O. Pl. 4. No. 10. J. A. Schooneveldt.*

2616. 1777. Zilveren Gildepenning van »Isaak Winkelman, den 23de Mei 1764 en Overman den 1de Augustus 1777". »

2617. 18de E. Koperen Gildepenning. 2 Penningplaten. Geheel gelijk aan den voorgaanden penning. »

No. Tijd.

HOEDENMAKERS-GILD.

2618. 1765- »Lyst of Notitie, weegens onkosten voor reizen naar den
1771. Haag door de Leden van het Hoedenmakersgild»: Martinus
Lutherus, Hendrik Reewinkel en Jan Barthold Riso, ten
bedrage van 1194 gulden. *J. H. Poolmeijer.*
2619. 1753. Koperen Gildepenning. *V. O. Pl. 4. No. 1.* *F. H. Maschhaupt.*
2620. 17de E. Koperen Gildepenning. *V. O. Pl. 4. No. 2.* »

LINT- EN PASSEMENTWERKERS-GILD.

2621. Zegelafdruk. »
2622. 1766. Koperen Gildepenning. »
2623. 18de E. Koperen Gildepenning voor de knechts. »
2624. 1805. Koperen Gildepenning voor de knechts. »

KOMPAS- EN ZEILEMAKERS-GILD.

2625. 1747. Koperen Gildepenning. - »
2626. 18de E. Koperen Gildepenningen. 3 verschillende stuks. »

AFDEELING VIII.

ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN.

Sint uw geluk zijn' opgang nam,
O hoogh gerezen Amsterdam,
En trof uw' eersucht noyt het wit,
Daer nu haer heete pijl in zit;
Naerdien ghy u gingt stellen t' schrap
Tot winst van waerde wetenschap.

P. Cz. Hooff.

LAGER ONDERWIJS.

LAGERE SCHOLEN.

No.	Tijd der vervaardiging.		Eigenaars.
2627.	1649.	Jongens- en Meisjesschool. Twee gravures door A. Bosse.	<i>C. M. van Gogh.</i>
2628.	19 ^{de} E.	»In de School van het Rasphuis» (in 't midden der 17 ^{de} eeuw). »Het Hooftzweer», 17-Eeuwsche Kinderschool. Steendruk. Copiën van oude prentjes op één blad.	<i>H. W. Bloem.</i>
2629.	17 ^{de} E.	Portret van W. Bartjens, Schoolmeester. Gravure door S. Savery.	<i>D. Franken Dzn., te Parijs.</i>
2630.	1654.	Portret van Casparus van den Ende, oud 40 jaar, geboren te Amsterdam, Onderwijzer der jeugd te Rotterdam. Gravure door R. A. Persyn.	<i>H. W. Bloem.</i>
2631.	1803.	Twee zilveren penningen op het 25-jarig huwelijk van Coenraad Wertz, Grondlegger van het verbeterd onderwijs op de Stads-Armenscholen, en Jeanne Japin. De eene penning door Holtzhey — de andere door Lageman.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
2632.	1832.	Zilveren penning ter eere van Willem van der Well, 50 jaar Leermeester van arme kinderen.	»
2633.	1847.	Zilveren penning op het Eeuwfeest van de invoering van het verbeterd onderwijs en halve Eeuwfeest van de oprichting der Stads-Armenscholen.	»

SCHOOLBOEKJES.

2635.	1596.	»Practicque Om te Leeren Rekenen, Cypheren ende Boeckhouwen, met die Reghel Coss, ende Geometrie, seer Profijtelijken voor allen Coopluyden. Van nieuw Gecorrigeert ende vermeerderd. Deur Nicolaum Petri Daventriensem.»	<i>W. J. Hofdijk.</i>
2636.	1651.	»Observation of Ondervindingen aan de Magneetsteen», enz., »door Laurens Reael, eertijds Generaal van de Oost-Indiën, opgedragen aan en voorzien van aanmerkingen van Caspar Barlaeus. t' Amsteldam bij Lodewyck Spillebout.»	<i>C. M. van Gogh.</i>
2637.	1658.	»Het Portael, door Joh. Amos Comenus te Amsterdam, by Gabriel de Roy».	»
2638.	1673.	»Portael der Saecken en Spræecken», door Joh. Amos Comenus te Amsterdam, bij Joannes Ravestein.	»

Deze uitgave is vergezeld door eene Hoogduitsche vertaling.

No.	Tijd.		Eigenaars.
2639.	1649.	»Ont-werp der Neder-duitsche Letter-konst. Uit de Natuur der Neder-duitsche taal, de redelijke ghe-woonte en 't ghebruik der ghoede schrijvers, ten besten van alle liefhebbers derzelve in noodighste Uyt-beeldingen, schiftingen en Ghrondt-reeghelen 't zaam-ghe-stelt, door A. L. Kok, t' Amsterdam. Voor Johannes Troost.	<i>H. W. Bloem.</i>
2640.	1668.	»Dubbelt Nierper Graedt-boeck, inhoudende de tafelen van de declinatie der sonne, enz. "T Amsterdam by Jacob en Casparus Theunisz. Loots-man."	<i>C. M. van Gogh.</i>
2641.	1712.	»Nederduitsche Spraakkonst", door W ^m . Sewel, te Amsterdam, by Robert Blokland."	"
2642.	1730.	»De kleine Print-Bybel. Tot Amsterdam, by Gerrit Bouman".	<i>H. W. Bloem.</i>
2643.	1747.	»De vernieuwde Cyfferinge van Mr. Willem Bartjens, Herstelt, vermeerderd en verbeterd door Mr. Jan van Dam en Klaas Bosch. Tot Amsterdam, by Joannes Kannevet."	"
2644.	1759.	»Een Nieuwlijks uitgevonden A. B. C. boek, enz. Uitgegeven door K. D. W. Te Amsterdam, by Kornelis de Wit."	<i>C. M. van Gogh.</i>
2645.	1761.	»Kabinet der Schryf-konst", door Jan Baers. Te Amsterdam, bij Adam Meyer." In twee cahiers.	<i>H. W. Bloem.</i>
2646.	1781.	»Vaderlandsch A. B. boek voor de Nederlandsche jeugd." Amsterdam, bij W. Holtrop.	<i>C. M. van Gogh.</i>
2647.	1781.	»Vaderlandsch A. B. Boek voor de Nederlandsche Jeugd." Amsterdam bij W. Holtrop.	<i>Dr. N. J. B. Kappayne van de Copello.</i>
2648.	1789.	»De proverbia of te spreuken des alderwijsten Konings Salomon. Te Deventer, bij Jan de Lange."	<i>H. W. Bloem.</i>
2649.	1790.	»Een A. B. C. boek, zeer bekwaam voor de jonge kinderen om te leeren."	"
2650.	1793.	»Algemeene Zendbrief zoo die in de duitze scholen van Nederland worden geleerd". Door B. Hakvoort. Te Amsterdam, bij de Erven Wed. J. Ratelband en J. Bouwer.	"
2651.	18 ^{de} E.	»Schoolboek, behelzende de namen der geslagten van Adam tot op Christum toe". Door P. Bakker, Organist en Schoolmeester te Medemblik. Te Amsterdam, bij Adam Meyer.	"

SCHOOLMEUBELEN.

2652.	17 ^{de} E.	Katheder en Stoel, uit eene lagere school.	<i>H. W. Bloem.</i>
2653.	17 ^{de} E.	Houten Plak.	"
2654.	18 ^{de} E.	Houten Plak.	"
2655.	17 ^{de} E.	Lederen Plak.	<i>J. Kinker.</i>

KWEEKSCHOOL VOOR DE ZEEVAART.

2656.	18 ^{de} E.c	De Kweekschool voor de Zeevaart. Gravure door C. Brouwer.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2657.	1784.	Bericht, gedateerd 1 Dec. 1784 van Commissarissen over het Vaderlands Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeevaart opgericht 1781, tot opwekking om bijdragen voor de Kweekschool voor de Zeevaart.	<i>Jhr. H. J. Bicker</i>

- No. Tijd. Eigenaars.
2658. 1785. Zilveren Troffel, gebruikt bij het leggen van den eersten steen aan de Kweeschool. Op de keerzijde staat het opschrift: »Claude Pierre Titsingh heeft met dezen troffel den eersten steen gelegd aan het Kweeschool voor de Zeevaart, 25 April 1785". *Kweeschool voor de Zeevaart.*
2659. 1785. Zilveren Troffel en Schootsvel, gebruikt bij het leggen van den eersten steen aan de Kweeschool voor de Zeevaart, door D. J. van Lennep.
2660. 1785. Zilveren Troffel en Schootsvel, gebruikt door Henric Bicker bij het leggen van den eersten steen van de Kweeschool voor de Zeevaart te Amsterdam, 25 April 1785. *Jhr. H. J. Bicker.*
2661. 1790*. Het Examen in de Kweeschool voor de Zeevaart. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
2662. 18de E.c Zilveren Beker met deksel, door den Oeconomischen Tak der Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen aan de Kweeschool vereerd. *Kweeschool voor de Zeevaart.*
 Daarop wordt gelezen:
 Ten gebruike der bestierders van de Kweeschool voor de Zeevaart op het verjaarafeest van Nederlands herstelden roem door Zoutman op Doggersbank, den 5n van Oogstmaand 1781, volgens besluit van de vergaderingen des Oekonomischen taks geschonken.
2663. 18de E. Zilveren Beker, door de Maatschappij Felix Meritis aan de Kweeschool geschonken in 1787.
 Op den beker wordt gelezen:
 Dit geschenk nit het Departement Koophandel en Zee-vaart van de Maatschappij der Verdiensten, onder de zinspreuk: Felix Meritis, strekke tot eere en aanmoediging van de wakkere jongelingschap in 't Kweeschool der Zeevaart van de stad Amsterdam A^o 1787.
 Onder den voet staat:
 J. H. Middelluyzen. J^s Pietersse inv.
 Eerstgenoemde was de zilversmid die den beker vervaardigde, laatstgenoemde de voorzitter der Afd. Koophandel van Felix Meritis. De zeeslag van Doggersbank werd elken 5 Aug. in de Kweeschool feestelijk herdacht, tot welk einde de heer Corn. Warner jaarlijks 2 oksh. wijn ten geschenke gaf.
2664. 19de E. Glazen Bokaal op de herstelling van de Kweeschool voor de Zeevaart in 1814.
 Het opschrift luidt:
 Door liefdadigheid gestigt 21 Nov. 1785, door Fransch geweld vernietigd 27 Febr. 1811, door Nederlands Souverein hersteld 28 Febr. 1814.

LATIJSCHESCHOLEN.

2665. 17de E.a De Poort van de oude Latijnsche School aan de Nieuwe Zijde, in de Gravenstraat, bij het Blauwe-Erf. Bouwkundige afbeelding door Cornelis Danckertz. *D. C. Meijer Jr.*
2666. Gevelsteen, met plak en gard, afkomstig van het voormalig schoolgebouw in de Gravenstraat. *J. G. H. A. Bootz.*
2667. 18de E. De Latijnsche School, op den Singel. Teekening door H. Schouten. *J. W. Warfbain,* te Rheden.
2668. 1583. Portret van S. Sovius, Rector der Latijnsche School aan de

No.	Tijd.		Eigenaars.
		Oude Zijde te Amsterdam. Gravure door H. Goltzius. Afdruk op satijn.	<i>D. Franken D.zn.</i> , te Parijs.
2669.	1673*.	Portret van Jacobus Heibloeq, Rector der Latijnsche School. Gravure door W. Vaillant.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2670.	1675*.	Portret van Cornelis Sladus, Rector der Latijnsche School. Gravure door W. Vaillant.	»
2671.	1690*.	Portret van Petrus Zurendonk, Rector der Latijnsche School. Gravure door J. van Munnikhuyzen.	»
2672.	18 ^{de} E.	Portret van David van Hoogstraten, geb. 1658 te Rotterdam. Praeceptor der Latijnsche School in 1701, Conrector 1724. Overl. 1726 alhier. Schilderij.	<i>Curatoren van het Athenaeum Illustr.</i>
2673.	17 ^{de} en 18 ^{de} E.	Reglementen van de Latijnsche School te Amsterdam.	<i>Dr. N. J. B. Kappeyne van de Coppello.</i>
2674.	1700.	»Elementa grammaticae et rhetoricae in usum gymnasii Amstelaedamensis.»	»
2675.	1699.	»Linguae Latinae Rudimenta in usum Scholae Amstelaedamensis.»	»
2676.	1724.	»Elementa grammaticae graecae una cum Rudimentis Dialecticae, Rhetoricae et Oratoriae in usum gymn. Amstelaedamensis.»	»
2677.		Tafel, met de stoven, waarvan de Curatoren gebruik maakten bij de examina van het Gymnasium.	»
2678.	17 ^{de} en 18 ^{de} E.	Zilveren Schrijfpennen van de 3 ^e , 4 ^e , 5 ^e en 6 ^e of laagste klasse, met de jaartallen 1669, 1719, 1746 en 1749, die als prijzen voor fraai schrift op de Latijnsche Scholen werden uitgereikt. Die van de zesde klasse draagt de inscriptie: »Petrus Roobol, out zijnde 13 jaaren en 12 dagen.»	<i>Verv. v. L. No. 29.</i>
			<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
			<i>Wagenaar (Beschryving van Amsterdam, VIII) 671, schrijft in 1765, dat zij reeds waren afgeschapt.</i>
2679.	1754-1756.	Twee zilveren Schrijfpennen op de Latijnsche School als prijs gegeven, een met het jaartal 1754, de ander met 1756.	<i>J. B. de Mesquita Jr.</i>
2680.	18 ^{de} E.	Zilveren Schrijfpennen, zonder het wapen der Stad.	<i>Jhr. Mr. C. J. A. den Tex</i>

ATHENAEUM ILLUSTRÉ.

2681.	17 ^{de} E.	Het Athenaeum of de Doorluchtige School op den Fluweelen Burgwal, in verschillende afbeeldingen op één blad.	<i>Prof. J. W. R. Tilanus.</i>
2682.	1824.	Het Athenaeum. Steendruk naar Jelgerhuis.	»
2683.	1816.	De Achtergevel van het Athenaeum. Teekening door G. Lambert.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2684.	18 ^{de} E.	De Geheoorzaal in het Athenaeum. Teekening door H. Schouten.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden.
2685.	1632.	Zilveren penning op de oprichting van het Athenaeum. V. L. II, 203.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2686.	17 ^{de} E.	Portret van Casper Barlaeus, geb. in 1584 te Antwerpen, in 1632. Hoogleeraar in de Wijsbegeerte aan het Athenaeum, overl. in 1648 te Amsterdam. Schilderij.	<i>Curatoren van het Athenaeum Illustr.</i>

- No. Tijd. Eigenaars.
2687. 1640*. Portret van Gerard Janszoon Vossius, geb. in 1577 te Heidelberg. Hoogleeraar in de Geschiedenis aan het Athenaeum te Amsterdam in 1632, overl. in 1649. Schilderij (door Sandrart blijkens de gravure door Matham). Achter de schilderij staat met eene 17de eeuwse hand geschreven: »Hier heeft G^c Jo vossius selfs voor geseten” *Curatoren van het Athenaeum Illustr.*
- Beiden, Vossius en Barlaeus, waren de eerste Hoogleeraren aan het Athenaeum.
2688. 1640. Portret van den Hoogleeraar Vossius. Gravure door T. Matham. *D. Franken Dz., te Parijs.*
2689. 1650. Portret van David Blondel, geboren te Châlons sur Marne, in 1591, opvolger van Vossius in 1650 als Hoogleeraar in de Geschiedenis, in 1650 blind gestorven. Gravure door Nanteuil. *D. C. Meijer Jr.*
2690. 19de E. Zilveren penning ter eere van David Blondel. *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
2691. 17de E. Portret van Alexander Morus, geboren in 1616 te Castres in Languedoc, in 1655 opvolger van Blondel, in 1659 wegens zijne leerstellingen ontslagen, overleden in 1670. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
2692. 1671. Portret van Robert Keuchenius, Hoogleeraar in de Welsprekendheid en Geschiedenis. Gravure door Hachenberg. »
2693. 1660*. Portret van Gerard Blasius, geboren te Oostvliet, eerste Hoogleeraar in de Geneeskunde aan het Athenaeum in 1659. Gravure. *R. W. P. de Vries.*
2694. 1688. Portret van Petrus Francius, geboren in 1645 alhier. Hoogleeraar in de Welsprekendheid en Geschiedenis in 1674 en in de grieksche taal in 1686 aan het Athenaeum, overl. in 1704 alhier. Schilderij door Ludolf Bakhuizen. *Curatoren van het Athenaeum Illustr.*
- De Schilderij stelt Prof. Francius voor, staande voor de grafombe van den Admiraal de Ruyter, ter herinnering, dat Franciscus de lijkrede over dien Vlootvoogd heeft gehouden.
2695. 17de E. Twee latijnsche Gedichten van en geschreven door Petrus Francius. *Akademische Bibliotheek, te Leiden.*
2696. 1725*. Portret van Guilielmus Surenhuysen, Hoogleeraar in de Oostersche talen aan het Athenaeum, overleden in 1729. Gravure in zwarte kunst door de Bloys. *D. C. Meijer Jr.*
2697. 1779. Portret van Johannes Burmannus, geb. 1707 alhier. Hoogleeraar in de Plantenkunde in 1728 aan het Athenaeum, overl. 1780 alhier. Schilderij door A. Ter Plegt. *Curatoren van het Athenaeum Illustr.*
2698. 1741. Portret van G. d’Orville, geb. 1696 te Amsterdam, Hoogleeraar in de Welsprekendheid en Geschiedenis van 1730 tot 1742, overl. in 1752. Gravure door J. Houbraken. *D. C. Meijer Jr.*
2699. 1758. Portret van Petrus Burmannus secundus, geb. 1714 alhier, Hoogleeraar in de Welsprekendheid en Geschiedenis in 1742, der Dicht-kunst in 1744 en der Vaderlandsche Geschiedenis in 1767 aan het Athenaeum. Overl. 1778 alhier. Schilderij door J. M. Quinkhard. *Curatoren van het Athenaeum Illustr.*
2700. 1759. Portret van Petrus Burmannus secundus. Gravure door J. Houbraken. *D. C. Meijer Jr.*
2701. 1778. Portret van Petrus Camper, geb. te Leiden in 1722, Hoogleeraar in de Medicijnen te Amsterdam van 1755—1761, overl. in 1789. Gravure door R. Vinkeles. *Prof. J. W. R. Tilanus.*
2702. 1789. Portret van Petrus Camper op hoogen leeftijd. Canée van Wedgewood-porcelein. *Dr. G. F. Westermann.*
2703. 18de E. Zilveren penning ter eere van prof. Camper. *Verv. v. L. No. 785.* *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
2704. 1754. Portret van Hub. Greg. van Vrijthoff, Hoogleeraar in de Rechten, geb. 1704, over. 1754. Gravure door J. Houbraken. *R. W. P. de Vries.*

No. Tijd.		Eigenaars.
2705. 1800*.	Portret van Didericus Adrianus Walraven, geb. 1732 te Zwolle, Hoogleeraar in de Oostersche Talen en Oudheden in 1779 en der Bijbehuitlegkunde in 1785 aan het Athenaeum, overl. in 1804 alhier. Schilderij. <i>Curatoren van het Athenaeum Illustre.</i>	
2706. 1781.	Portret van Andreas Bonn, geb. 1783 te Amsterdam, Hoogleeraar in de Ontleed- en Heelkunde in 1771 aan het Athenaeum, overl. in 1819 te Amsterdam. Schilderij door J. Buys. »	
2707. 1787.	Zilveren prijspenning van het Legaat van Monnikhoff, vereerd aan den Hoogleeraar Bonn toen hij gedurende 25 jaren bezorger van het Legaat was geweest. <i>Verv. v. L. No. 689.</i> Mr. Jo. de Vries J.zn.	
2708. 1789.	Portret van Hendrik Constantijn Cras, geb. in 1739 te Leiden, Hoogleeraar in het Romeinsche en Hedendaagsche Recht ten jare 1771, van het Staatsrecht in 1775 en van het Natuur- en Volkenrecht in 1790 aan het Athenaeum. Overl. in 1820 alhier. Schilderij door A. de Lelie. <i>Curatoren van het Athenaeum Illustre.</i>	
2709. 1800*.	Portret van Daniël Wijttenbach, geb. 1746 te Bern, Hoogleeraar in de Letteren en Wijsbegeerte in 1771 aan het Seminarie der Remonstranten — in de Wijsbegeerte in 1779 aan het Athenaeum en in 1784 in de Geschiedenis, Taal en Welsprekendheid. Hij vertrok in 1799 naar Leiden en overl. in 1820 te Oegstgeest. Schilderij. »	
2710. 1800*.	Portret van Henri van Swinden, geb. 1746 te 's-Gravenhage, Hoogl. in de Wis-, Natuur- en Sterrekunde en de Wijsbegeerte in 1785 aan het Athenaeum. Overl. 1823 alhier. Schilderij. »	
2711. 1823.	Bronzen penning op het overlijden van den Hoogleeraar van Swinden. <i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>	
2712. 1791.	Portret van Hendrik Albert Schultens, geb. 1749 te Herborn, Hoogleeraar in de Oostersche talen en Oudheden van 1773 tot 1779 aan het Athenaeum. Overl. te Leiden 1793. Schilderij door W ^d . Hendriks. <i>Curatoren van het Athenaeum Illustre.</i>	
2713. 1800*.	Portret van Joannes Willmet, geb. in 1752 alhier, Hoogleeraar in de Oostersche talen en Oudheden in 1804 en Oostersche Geschiedenis in 1806. Overl. in 1835 alhier. Schilderij. »	
2714. 1800*	Portret van David Jacobus van Lennep, geb. in 1774 alhier, Hoogleeraar in de Geschiedenis, Welsprekendheid, Oude Dichtkunde en Grieksche en Latijnsche Letteren in 1799 aan het Athenaeum. Overl. in 1853 alhier. Schilderij door Hollander naar Hodges. »	
2715. 1851.	Zilveren penning ter eere van G. C. G. Reinwardt, van 1801—1816 Hoogleeraar in de Natuurkundige Wetenschappen aan het Athenaeum. <i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>	
2716. 1840.	Portret van Gerrit Vrolik, geboren in 1775, overleden in 1859, Hoogleeraar in de Ontleed- en Plantenkunde sedert 1797. Gravure door W. van Senus. <i>Prof. J. W. R. Tilanus.</i>	
2717. 1846.	Bronzen penning ter eere van het 50jarig doctoraat van den Hoogleeraar G. Vrolik. <i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>	
2718. 1840.	Portret van Willem Vrolik, geb. in 1801, overl. in 1863, Hoogleeraar in de Ontleed- en Geneeskunde. Steendruk. <i>R. W. P. de Vries.</i>	
2719. 19 ^{de} E.	Portret van Nikolaas Godfried van Kampen, geb. te Haarlem in 1776, Hoogleeraar in de Nederlandsche Taal- en Letterkunde en Vaderlandsche Geschiedenis in 1829, overl. in 1839. Gravure door J. P. Lange. <i>D. C. Meijer Jr.</i>	
2720. 1813.	Portret van Joan Melchior Kemper, geb. te Amsterdam, den 28 April 1776, overl. te Leiden in 1824, Hoogleeraar in de Rechtsgeleerdheid aan het Athenaeum van 1805 tot 1808. Schilderij door M van Bree. <i>Prof. J. de Bosch Kemper.</i>	

- No. Tijd. Eigenaars.
2721. 1824. Zilveren penningplaat ter eere van Jhr. Mr. Joan Melchior Kemper, Hoogleeraar alhier en te Leiden, door K. Lanting. Mr. Jo. de Vries Jzn.
2722. 1800*. Album amicorum van professor Joan Melchior Kemper, in rood marokijn gebonden. »
2723. 19de E. Portret van G. W. Voorhelm Schneevoogt, Buitengewoon Hoogleeraar in de Geneeskunde aan het Athenæum, geb. 1814, overl. in 1871. Gravure door D. J. Sluyter. Prof. J. W. R. Tilanus.
2724. 1773. Series Lectionum, in plano gedrukt. »
2725. 1832. Zilveren Vaas, aangeboden aan den Hoogleeraar D. J. van Lennep, bij het 200jarig bestaan van het Athenæum. A. van Lennep.
- Op de Vaas is gegraveerd:
- Davidi Jacobo van Lennep
Litterarum. Hum. in ill. Amstelodami Athenæci
Professori Fautori Statori
Actis Alteris Athenæci Saecularibus
Variarum Artium Disciplinarumque Professores
Qui ex eius schola Litteraria profecti sunt
Memori Piaque mente
Dono dederunt.
- Op de Keerzijde leest men:
P. Bosscha.	G. Moll.
J. Bosscha.	S. Muller.
J. Geel.	J. H. van Reenen.
J. van Hall.	C. J. C. Reuveus.
H. C. van Hall.	J. R. Thorbecke.
H. A. Hamaker.	Gu. Vrolik.
Ph. Gu. van Heusden.	P. J. Uylenbroek.
G. v. Cnoop Koopmans.	
- Praeterea pro Mortuis
J. Amersfoort.	J. P. van Cappelle.
H. Bosscha.	H. F. Thijssen.
2726. 1832. Gouden penning op het Tweede Eeuwfeest van het Athenæum illustre, aangeboden aan Mr. D. J. van Lennep na het houden der feestrede. Mr. Herman J. van Lennep.
2727. 1832. Zilveren penning op het Tweede Eeuwfeest. Mr. Jo. de Vries Jzn.
- Op dezen penning staat abusivelijk: „Athenæci“ in plaats van Athenæi.
2728. 1832. Bronzen penning als de vorige, doch zonder de fout. »
2729. 1865. Bronzen afslag van den gouden prijspenning door Hoogleeraren van het Athenæum uitgelooft. »

HORTUS BOTANICUS OF KRUIDTUIN.

2730. 17de E. De Hortus Botanicus, onder den naam van Hortus Medicus, aangelegd van 1682—1684. 3 Gravures (Gezicht bij vogelvlucht, Ingang, Gezicht in den tuin). R. W. P. de Vries.
2731. 1817-1818. G. Lamberts. »
2732. 17de E. Foliant, met 111 teekeningen van Planten door J. Monniks. J. H. Krelage, te Haarlem.
- Naar deze teekeningen zijn de platen vervaardigd van den door J. Commelin bewerkten Catalogus van den Hortus getiteld: „Horti medici Amstelodamensis rariarum plantarum descriptio et icones.“
2733. 1689. J. Commelini: »Catalogus plantarum horti medici Amstelodamensis. Amstel. A. Oosaen, 1689.“ 12°.
Nederl. Maatschappij ter Bevordering der Geneeskunde.

No.	Tijd.		Eigenaars.
2734.	1697-1701.	Titelprenten van den Catal. f. Editie bij v. Someren 1 ^e dl. 1697, 2 ^e dl. 1701, gedrukt bij P. en J. Blaeu.	R. W. P. de Vries.
2735.	1724.	Casp. Commelin, »Horti medici Amstelodamensis plantarum usualium Catalogus. Ed. 3a Amst. 1724.» 8 ^o .	
		<i>Nederl. Maatschappij ter Bevordering der</i>	<i>Geneeskunde.</i>
2736.	1775.	»Horti medici Amstelodamensis plantarum usualium Catalogus Edit. Joan. Burmannus.» Amst. 1755. 8 ^o .	»
2737.	18 ^{de} E.	Afdruk van het Zegel van den Hortus Botanicus.	F. H. Maschhaupt.
2738.	1684.	Zilveren Toegangspenning van den Hortus Medicus (v. O. Pl. II No. I), waarop gegraveerd aan de voorzijde: H ^r Joan Huydecooper. R. Bvrg ^r . en Raad Hr. van Maarseeven 16 ⁸⁴ .	
		en aan de keerzijde: »Horti Medici Commissarius.»	
		Jhr. M. J. Huydecooper van Maarseeven.	
		Dit is waarschijnlijk de oude penning voor de Curatoren.	
2739.	1786.	Groote zilveren Toegangspenning voor »Joach. Rendorp Cons. Amst. Toparcha in Marquette etc.» met het kantschrift: »Curator Horti Medici Amstelaedamensis MDCCLXXXVI.»	»
		Deze penning is waarschijnlijk voor de Curatoren. Vergl: V. O. Pl. II. No. 5.	
2740.	1684.	Koperen Toegangspenning voor Dr. Franciscus Bellanger. V. O. Pl. II, No. 4.	»
2741.	1685.	Koperen Toegangspenning voor den Heer Pieter de Wolf. V. O. Pl. II, No. 4.	»
		De beide laatste Nos. zijn waarschijnlijk de oude Toegangspenningen voor de Doctoren.	
2742.	1730.	Koperen Toegangspenning voor Bernardus Doitsma. V. O. Pl. II, No. 5.	»
2743.	1761.	Koperen Toegangspenning voor Josias Petrus Teeger. V. O. Pl. II, No. 5.	»
2744.	18 ^{de} E.	Bronzen Toegangspenning. De naam oningevuld. V. O. Pl. II, No. 5.	»
2745.	18 ^{de} E.	Koperen Penningplaat, met de voorzijde van 'den bij V. O. Pl. II, No. 5 beschreven Toegangspenning.	»
		De vier laatste Nos. zijn waarschijnlijk exemplaren van den <i>nieuwen</i> Toegangspenning voor de Doctoren.	
2746.	17 ^{de} E.	Koperen Toegangspenning voor Mr. Hendrick Smeekes, Chirurgijn. V. O. Pl. II, No. 6.	
2747.	17 ^{de} E.	Koperen Toegangspenning, vertoonende aan de voorzijde een skelet, met het opschrift »Coll ^m Chirurgi», aan de tegenzijde een bloemvaas met het opschrift »Hortus Medicus.» (Niet bij v. O. beschreven.)	»
2748.	17 ^{de} E.	Koperen Toegangspenning. Voorzijde: het Amsterdamsche wapen, waaronder de naam Albertus Hagelman. Tegenzijde: een skelet (niet bij V. O. beschreven).	»
		De drie laatste Nos. zijn waarschijnlijk exemplaren van de oudste Toegangspenningen voor de Chirurgijns en tevens Chirurgijn-Gildepenningen.	
2749.	1774.	Koperen Toegangspenning voor G. Gerritzen, Mr. Chirurgijn, V. O. Pl. II, No 3.	»
2750.	1776.	Koperen Toegangspenning voor A. D. Ham, V. O. Pl. II No. 3.	»
		De twee laatste Nos. zijn waarschijnlijk exemplaren van de nieuwe Toegangspenningen voor de Chirurgijns.	
2751.	1684.	Zilveren Toegangspenning voor den Hortus Medicus (v. O. Pl. II, No. 4, doch met het opschrift: »D ^o . F. Huïdekoper Eq ⁱ . Topae	

No. Tjld.		Eigenaars.
	in Maarsevè Neerdijk & Urb. Amst. Cons. Sen. H. M. Praef. D. D. Coll. Chir." Jhr. M. J. Huydecoper van	<i>Maarseveen.</i>
2752. 1725.	Koperen Toegangspenning voor Willem van Campen. <i>V. O. Pl. II, No. 4.</i>	»
2753. 1788.	Koperen Toegangspenning voor H ^s . Tullingh, <i>V. O. Pl. II, No. 4.</i> De twee laatste Nos. zijn waarschijnlijk exemplaren van de Toegangspenningen voor de Apothekers.	»
2754. 1756.	Koperen Toegangspenning voor Jac. Scheffer. <i>V. O. Pl. II, No. 2.</i>	»
2755. 18 ^{de} E.	Vier koperen Toegangspenningen, <i>V. O. Pl. II, No. 2</i> , waarvan twee exemplaren zonder naam en twee met naamcijfers en het jaartal 1789. De twee laatste Nos. zijn waarschijnlijk exemplaren van de Toegangspenningen voor de Leerlingen.	»
2756. 1836.	Papieren Toegangsbevis tot de Hortus Botanicus en de Botanische lessen voor de Leerlingen in de Genees- en Heelkunde N. M. Mulder.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>

NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN.

GENEESKUNDE EN HARE BEOEFENAARS.

2757. 1602. »De sekreten van den eerwaardigen heer Alexis Piemontois, inhoudende: seer excellente ende wel geaprobeerde remediën tegen veelderhande krancheden, wonden ende andere accidenten. Met de maniere van distilleren, perfumeren, confityren maecken, coleuren ende gieten. Wt den Francoyse overgheset. Ghedruct tot Delft by Jacob Cornelisz. Vennecool, te coop by Cornelis Claesz. tot Amstelredam, 1602." kl. 8°.
Nederl. Maatschappij ter Bevordering der Geneeskunde.
Van dit boekje bezit de Maatschappij eene uitgave te Alkmaar, in 1596, en Amsterdamsche uitgaven van 1636, 1658, enz.
2758. 1603. »Opera Heymi Jacobaei, het schat der Armen oft een medicyn Boeckxken, dienstelyck voor alle menschen, inhoudende hoe men zyn gesontheit onderhouden sal. Daerby velerhande simpele remediën en Medicamenten, om veelderhande siecten met cleyne costen seer lichtelijc te ghenesen. T Amstelredam by Henrick Barentz., 1603." »
Behalve dezen druk bezit de Maatschappij nog uitgaven van dit boekje van de jaren 1614, 1615, 1734, 1735.
2759. 1621. »Vorstelijck Geschenck, dat is, een Medicynboeck, inhoudende vele geproefte en goed gevonden Medecyn-stucken, om alderhande siekten — ende ghebreken des Lichaems — te ghenesen. Alles in grooter weerden ende hooghe achtbaerheydt ghehouden in de vorstelicken huysen van Nassouwen, Prince van Orangien. — Wt den Hoochd. ende in den 2^e druck verbeteret. Amst. Hendr. Barentsz., 1621." kl. 8°. »
2760. 1602. Brief over een geneeskundig onderwerp geschreven door Seb. Egbertsz, Burgemeester, Geneesheer en Leeraar in de Anatomie te Amsterdam. Handschrift. *Prof. J. W. R. Tilanus.*

No. Tijd.		Eigenaars.
2761. 1620.	Portret van Joannes Duvius, Geneesheer te Amsterdam, overl. in 1618. Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2762. 1626.	Portret van Johannes Fontanus, Geneesheer te Amsterdam, later Lijfarts van Prins Maurits, overl. in 1628. Gravure door J. Muller.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2763. 1640.	Portret van Nicolaas Fontanus, Geneesheer te Amsterdam in het begin der 17 ^{de} eeuw. Gravure door C. de Pas.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2764. 1634.	Brief van Nic. Fontanus aan Benedictus a Castro, dd. Amsterdam 19 Januari 1634. Handschrift. <i>Akademische Bibliotheek</i> , te Leiden.	
2765. 1643.	Portret van Vopiscus Fortunatus Plemp, Amsterdamsch Geneesheer, later Professor te Leuven, geb. in 1601, overl. in 1674. Gravure door Th. Matham.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2766. 1647*.	Portret van Ephraim Bonus, Geneesheer te Amsterdam. Schilderij door Rembrandt.	<i>Jhr. Dr. J. P. Six.</i>
2767. 1650.	Portret van Ephraim Bonus. Ets door Johannes Lyvvyus (Jan Lievensz.).	<i>D. Franken D.z., te Parijs.</i>
2768. 17 ^{de} E. ^b	Portret van Timan van Gessel, Geneesheer te Amsterdam in de zeventiende eeuw. Gravure door J. Edeling.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2769. 1664.	Pestbriefje, met opgave der sterfte telken week, gedeeltelijk bijgeschreven. <i>Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering der Geneeskunde.</i> Zie hierover: <i>A. H. Israëly, in Nederl. Tijdschrift voor de Geneeskunde, 1873, Afd. II, blz. 16.</i>	
2770. 1697.	»F. M. van Helmont, Natuurlijke Hebreeuwse A. B. C.» en »J. C. Amman M. D. Nadere onderwijzinge om doofgeboren sprekende te maken.» Boekwerk.	<i>Jos. Mendes da Costa</i>
2771. 1700*.	Portret van Ludolph Smids, Geneesheer, Dichter en Oudheidkenner, geb. 1649, overl. 1720. Gravure in zwarte kunst door L. Schenk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2772. 1700*.	Portret van Jac. Roman, Geneesheer te Amsterdam. Gravure in zwarte kunst door P. Schenk.	»
2773. 18 ^{de} E. ^a	Handschrift van Lambert ten Kate Hermansz. »Briefwisseling over de proportie der menschelijke leden», met Hendrik van Limborch, van 13 December 1706 tot 5 Februari 1712. <i>Stad Amsterdam.</i>	
2774. 18 ^{de} E.	Portret van J. C. Ludeman, Medicus en Astroloog. Gravure.	<i>A. W. P. de Vries.</i>
2775. 18 ^{de} E.	Portret van Jacobus Hovius, Geneesheer, geb. 11 Maart 1710, geprom. 20 Nov. 1736, overl. 6 Ap. 1786. Schilderij door F. van der Mijn.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
2776. 18 ^{de} E.	Portret van Clasina Thijm, echtgenoot van J. Hovius, geb. 14 Aug. 1727, overl. 14 Jan. 1774. Schilderij door F. van der Mijn.	»
2777. 18 ^{de} E.	Trouwring van J. Hovius en C. Thijm, getr. te N. Amstel 25 Mt. 1748.	»
2778. 1800*.	Portret van J. R. Deiman, Geneesheer te Amsterdam, overl. in 1808. Gravure door L. Portman.	<i>Prof. J. W. R. Tilanus.</i>
2779. 19 ^{de} E.	Portret van C. H. à Roy, Geneesheer en Bibliophiel te Amsterdam, geb. in 1750, overl. in 1833. Steendruk.	»
2780. 1800*.	Groote zilveren Toegangspenning voor den Hortus voor Dr. C. H. à Roy met het kantschrift. »Socius Collegii quod civium Amstelodamensium Saluti prospicit.» <i>Van Orden, Pl. II. No. 5.</i>	<i>F. H. Maschlaupt.</i>
2781. 19 ^{de} E.	Portret van H. Haakman, Geneesheer, geb. in 1776, in overl. 1840. Gravure door Couwenberg.	<i>Prof. J. W. R. Tilanus.</i>
2782. 1809.	Portret van Dr. Emanuel Capadose, Lijfarts van Lodewijk Napoleon. Schilderij door W. B. van der Kooi. <i>Mr. Is. Capadose</i> , te 's Hage.	
2783. 19 ^{de} E. ^a	Ridderorde door Koning Lodewijk Napoleon aan Dr. Emanuel Capadose vereerd.	»

No.	Tijd	Eigenaars.
2784.	1866.	Portret van Dr. Samuel Sarphati, geboren 31 Januari 1813, overleden 23 Juni 1866, Geneesheer te Amsterdam, Stichter van het Paleis voor Volksvlijt, van het Amstelhotel enz., Ontwerper der uitbreiding van de Stad buiten de Weesper- en Utrechtschepoorten en Bevorderaar van allerlei nuttige inrichtingen. Schilderij door M. Calisch. <i>Commissarissen en Directeuren van het Paleis voor Volksvlijt.</i>
2785.	18 ^{de} en 19 ^{de} E.	Portefeuille met ruim 50 verschillende Portretten van Beoefenaars der Genees- en Heelkunde te Amsterdam. Prof. J. W. R. Tilanus.
2786.	1840.	Bronzen (nieuwe) Pijnspenning bij het 50-jarig bestaan van het Geneeskundig Genootschap alhier. Door L. Royer en M. C. de Vries Jr. Mr. Jo. de Vries J.zn.
2787.		Zegels van het Genootschap. »
2788.	1843.	Zilveren eerepenning van het Amsterdamsch Koepok-Inentinggenootschap met Borstb. van D. P. H. Themmen. Dit Ex. is geschonken aan Jo. de Vries, toen hij 7 jaren lid was geweest. <i>Verv. v. L. No. 888.</i> »

ONTLEED- EN HEELKUNDE EN HARE BEOEFENAARS.

2789.	1558.	Oorkonde, waarbij Philip II, Koning van Spanje, den Chirurgijns te Amsterdam toestaat in het openbaar lijken te ontieden. <i>Stad Amsterdam.</i>
2790.	1606.	Anatomische Les van Dr. Sebastiaan Egberts. Op een blad staat: »De namen van alle de meesters chirurgijns die in 't jaar 1603 in het gildt waren — Dr. Sebast. Egberts,» enz., ten getalle van 28. — Schilderij door Aert Pietersen. <i>Curatoren van het Athenaeum Illustre.</i> Dr. Sebastiaan Egberts, ook de Vrij genoemd, 2 ^{de} docent in de Anatomie en Chirurgie van 1599—1621, was Raad in 1602 en Burgemeester der Stad in 1606.
2791.	1655.	Portret van Guiliam de Rijck »Oogemeester». Gravure door C. de Visscher. <i>D. Francken D.z., te Parijs.</i>
2792.	1780*.	De Snijkamer op de Sint Antonieswaag, Ets op glas met goud en zilver gedrukt door J. Zeuner. <i>H. J. Kleyn.</i>
2793.	1714.	Privilegien van het »Collegium Chirurgic. Amstel». 1736. 4 ^o waarachter geschreven: »Aanteekeningen betreffende het Chirurgijngilde te Amsterdam, door Joh. Monnikhoff.» Met platen en portretten. <i>Stads-Bibliotheek.</i>
2794.		Memoriaal van het Collegium Chirurgicum te Amsterdam. Handschrift. <i>Stad Amsterdam.</i>
2795.	1707-1731-1830.	Almanakken van het Chirurgijngild te Amsterdam, voor de jaren 1707, 1731—1830. 101 bladen in plano in 1 band. <i>Nederlandsche Maatschappij ter Bevord. der Geneesk.</i>
2796.	1700*.	Portret van Goyard Bidloo, »Geneesheer en Hoogvoorzitter in de Ontleding en Heelkunst», geb. 1649, overl. als Hoogleeraar te Leiden in 1713. Gravure door Bloteling. <i>R. W. P. de Vries.</i>
2797.	1700*.	Portret van Frederik Ruysch, geb. 1638 te 's Hage, Lector der Heelkunde te Amsterdam, in 1667, Hoogleer. in de Ontleed- en Heelkunde in 1668 en in de Plantenkunde in 1685, overl. 1731 Schilderij. <i>Curatoren van het Athenaeum Illustre.</i>
2798.	1700*.	Portret van Prof. Ruysch. Grav. in zw. kunst, door Schenk. Prof. J. W. R. Tilanus.
2799.	1700*.	Zilveren Toegangspenning van Fred. Ruysch voor den Hortus Medicus. V. O. Pl. No. 4, doch met gegraveerd opschrift: »D ^o

No.	Tijd.		Eigenaars.
		Frederico Ruyschio M. D. Urb. Amst. Anal. et Chir, professi D. D. Coll. Chir."	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2800.	1695- 1720.	Album Amicorum van Frederik Ruysch, in hoornen band, met handschriften van eenige Amsterdamsche en vele buitenland- sche Geleerden.	<i>Stads-Bibliotheek.</i>
2801.	1714- 1730.	Album Amicorum van Frederik Ruysch, in lederen band, met handschriften van eenige buitenlandsche Geleerden.	»
2802.	1710.	Album Amicorum van Hendrik Ruysch, Med. Dr., zoon van Frederik Ruysch.	»
2803.	1706.	Acte van Admissie of Gildebrief voor Gerrit de Vries, met Teekeningen van Prof. Fr. Ruysch en van Overlieden, Deken en Proefmeester van het Chirurgijngild.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
2804.	1700- 1801.	Band met Aanteekeningen omtrent operatiën van den steen verricht door Amsterdamsche Chirurgijns, van 1700 tot 1801. Met 2 losse aanteekeningen en 7 losse gekleurde afbeeldingen. 1 band fol.	<i>Stads-Bibliotheek.</i>
2805.	1700*.	Tien verschillende Portretten van en prenten betrekkelijk Jacq. de Beaulieu, een Fransche monnik, die omstreeks het jaar 1700 te Amsterdam en in andere Hollandsche steden hon- derden lijders aan den steen met goed gevolg operceerde.	<i>Prof. J. W. R. Tilanus.</i>
2806.	1720.	Zilveren penning ter eere van Broeder Jacques de Beaulieu, beroemd Operateur van den steen te Amsterdam en elders. Medaille naar het ontwerp van J. Goeree Kz., vers door J. Smits. <i>G. v. Orden</i> , in <i>v. d. Chijs</i> , <i>Tijdschr. voor Munt- en</i> <i>Penningkunde</i> , II, 518, 1.	<i>Jo. de Vries J.zn.</i>
2807.	19 ^{de} E.	Penning van papier-maché (copie van den metalen penning) ter eere van Beaulieu, naar het ontwerp van J. Goeree Kz. van N. C. (Nicolaas Chevalier?) <i>V. Orden</i> , als voren, No. 2.	»
2808.	1701.	Portret van Samuel de Lion Benavente, Chirurgijn en Steen- snijder. Gravure in zwarte kunst, door Schenk.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
2809.	1728.	Anatomische les van den Hoogleeraar W. Roëll. Schilderij op doek door Cornelis Troost.	<i>Curatoren van het Athenaeum Illustre.</i>
		W. Roëll was sedert 1717 Docent, en van 1731 tot 1762 Hoog- leeraar in de Anatomie. Hij was de overgrootvader van den tegenwoor- digen Commissaris des Konings in de provincie Noord-Holland.	
2810.	1735.	Portret van Joannes Taylor, Oogarts. Gravure door Ph. End- lich.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2811.	1742.	Portret van Abraham Titsingh, Chirurgijn in de 18 ^{de} eeuw. Gravure door J. Houbraken.	<i>Prof. J. W. R. Tilanus.</i>
2812.	1731.	Groote Gedreven zilveren Overmanspenning van het Chirur- gijngild ten name van Abraham Titsingh.	<i>G. A. Heineken.</i>
2813.	18 ^{de} E.	Strooibiljet van M ^r Sibertus Berenburg (gepromoveerd in 1723), »M ^r Chirurgijn en Breukmeester op den Cingel, 't vierde huys van de Lutherse Nieuwe Kerk, in de Halve Maan tot Amster- sterdam." <i>Nederl. Maatschappij ter Bev. der Geneesk.</i>	
		De heelmeeester recommandeert zich bij dit biljet aan het publiek.	
2814.	18 ^{de} E.	Strooibiljet van M ^r Reynier Berenburg (gepromoveerd in 1738), »M ^r Chirurgijn en Breukmeester, op de Botermarkt, het zevende huys van de Uytregtsestraat, aan de zuydzy" enz. enz.	»
2815.	17 ^{de} E.	Een Barbiers- of Chirurgijnswinkel hier ter Stede, waarop zijn afgebeeld eenige leden der familie Hercules en »de be- ruchte Jan Knol." Schilderij door H. Kerk.	<i>Weeshuis de Oranjeappel.</i>
2816.	18 ^{de} E.	Toegangskaart tot de anatomische lessen, geteekend: Jacob	

- No. Tijd. van Marken, Secret*. (Met afdruk van het zegel in rood lak).
 Eigenaars.
F. H. Maschhaupt.
2817. 1783. Portret van Joh. Monnikhoff, beroemd Amsterdamsch Heelkundige. Schilderij door J. Buys. Mr. A. S. van Nierop.
2818. 1797. Beker, door den Hoogleeraar A. Bonn aan Bestuurders van het Legaat van Monnikhoff vereerd. Met het opschrift: »Door konst en broederschap verbonden”. Ger. A. Heineken.
2819. 1817*. Zilveren en bronzen Prijspenning van het Legaat van Joh. Monnikhoff. Verv. v. L., No. 689. Mr. Jo. de Vries J.zn.
 De zilveren penning is geschonken aan den Hoogleeraar in de Heelkunde A. Bonn, gedurende 25 jaar Curator van het Legaat.
2820. 1789. Looden Tandmeesterspenning van Lehman Joseph. *J. W. Warfbain*, te Rheden.
2821. 1818. Portret van H. Berkman, Chirurgijn. Ets door Marcus. Prof. J. W. R. Tilanus.
2822. 1790. Zilveren Prijspenning van het in 1790 opgerichte Genootschap ter Bevordering der Heelkunde alhier. *Jo. de Vries J.zn.*
 Het hier tentoongestelde exemplaar werd in 1803 aan Jeronimo de Bosch geschonken. Verv. v. L., No. 791.
2823. 19^e E. Afdruk in rood lak van het Zegel van voornoemd Genootschap. Verv. v. L., No. 791a.

COLLEGIUM MEDICUM OF GENEESKUNDIG TOEVOORZICHT.

2824. 18^e E. De Vergaderplaats van het Collegium Medicum (de Kleine Vleeschhal, op den O. Z. Voorburgwal over 't Stadhuis). Gravure. Prof. J. W. R. Tilanus.
2825. 1636. »Pharmacopœa Amstelredamensis. Senatus auctoritate munita. Amst. G. et J. Blaeu, 1636.” 4°. Met geschreven aantekeningen aan den kant. *Nederl. Maatsch. t. Bevord. d. Geneesk.*
 Dit is het oudste Dispensatorium of Apothekers-winkelboek van Amsterdam, samengesteld op raad van — en hoofdzakelijk door Dr. Tulp. Om toe te zien, dat de Apothekers zich hieraan hielden, werd het Collegium Medicum in 1637 door de Stedelijke Regeering ingesteld.
2826. 1686. Derde druk van de »Pharmac. Amstel.” In 12° bij Jan ten Hoorn. 1684. ”
2827. 1714. Zevende druk van de »Pharmac. Amst.”, uitgeg. in 1723 in 12°. ”
2828. 1723. Achtste druk van de »Pharmac. Amst.”, uitgeg. in 1723 in 12°. ”
2829. 1726. Eerste druk van de »Pharmacopœa Amstelredamensis renovata.” Amst. 1726. 12°. ”
2830. 1792. »Pharmacopœa Amstelodamensis nova.” Amst. 1792. 12°. ”
2831. 1795. »De nieuwe Amsterdamsche Apotheek.” Amst. 1795. 8°. ”
2832. 17de en 18de E. Notulenboek van het Collegium Medicum te Amsterdam. *Curatoren van het Athenœum. Stads-Bibliotheek.*
2833. 1728. Privilegiën enz. betreffende het Collegium Medicum. *Nederl. Maatsch. tot Bevordering der Geneesk.*
2834. 18de E. Afdruk in rood lak van het Groot Zegel van het Collegium Medicum. *F. H. Maschhaupt.*
2835. 1764. Zilveren en verguld zilveren penning ter eere van Jeronimo de Bosch, 50 jaren Inspector van het Collegium Medicum. (Verv. v. L., No. 372). Mr. Jo. de Vries J.zn.

NATUUR-, WIS-, ZEEVAART- EN AARDRIJKSKUNDE.

No.	Tijd		Eigenaars.
2836.	1595.	Portret van Nic. van Deventer, Mathematicus. Gravure door H. Goltzius.	<i>D. Franken D.z. te Parijs.</i>
2837.	1596.	Portret van Ludolph van Collen, oud 56 j. Grav. door J. de Gheyn. Onder het portret staat eene opgave van de verhouding tusschen de middellijn en den omtrek van den cirkel als aanwijzing, dat van Collen aan de oplossing van dit vraagstuk zijne krachten had gewijd.	»
2838.	1599?— 1603?	Hemelglobe en Aardglobe door W. J. Blaeu, tusschen 1599 en 1603 gemaakt. Diameter 34 duim. Hoogst zeldzame, wellicht eenig overgebleven Exemplaren van de tweede soort (in grootte) der beroemde globes van Blaeu. Zeer goed bewaard in houten stoelen.	<i>Fred. Muller.</i>
2839.	17 ^{de} E.	Tellurium door Willem Jansz. Blaeu (1571—1638) vervaardigd.	<i>Felix Meritis.</i>
2840.	1640.	»Toonneel der Steden van de Vereenighde Nederlanden". Uitgegeven bij Blaeu. Amst. 1649. II Deelen, in verguld hoornen banden.	<i>Q. Blaauw.</i>
2841.	1664.	J. Blaeu's »Groote Atlas oft Wereld-Beschrijving." Amst. 1664. 9 deelen in verguld hoornen banden.	»
2842.	1659.	W. J. Blaeu, »Atlas mayor, sino Cosmographia Blaviana, en la qual exacte se describe la tierra, el mar y el cielo." Amsterdam, Dl. I. 1659. Een der zeer weinig overgebleven exemplaren van den bijna onbekenden Spaanschen Atlas van Blaeu, die, op weinige uitzonderingen na, geheel vernietigd is bij den brand, die, den 22 Februari 1672, de uitgebreide drukkerij van Blaeu verteerde. Deze uitgaaf is daardoor niet voltooid, gelijk de latijnsche in 11 deelen, de nederlandsche in 9 deelen of de fransche in 12 deelen.	<i>Fred. Muller.</i>
2843.	17 ^{de} E.c	Atlas der Wereld, uitgegeven door N. Visscher. »Atlas minor orbis terrarum contracta delineavit ex conatibus, Nicolaas Visscher. Amstelodami", met fig. van Gerard de Lairese.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
2844.	1684.	Handschrift over Zeevaartkunde. Kalligraphie door J. Langendijk, Leerling in de Stuurmanskunst te Amsterdam.	<i>J. F. Schnaar.</i>
2845.	1700.	Zilveren penning op Agneta Block, wed. S. de Flines, welke het eerst de Ananas in Nederland heeft gekweekt. <i>M. van Doornick. Gedenkpenningen uit de kas van een Liejhebb.</i> No. 1.	<i>Mr. Jo. de Vries Jz.</i>
2846.	17 ^{de} E.	Anasglas, volgens overlevering afkomstig van Vijverhof, de buitenplaats van Agneta Block.	<i>Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.</i>
2847.	18 ^{de} E.	Gewapende natuurlijke Magneet, in koper gemonteerd met inschrift.	<i>Felix Meritis.</i>
2848.	1800*.	Pyrometer naar P. van Musschenbroek, tot bepaling der rechte lijnige uitzetting van Metalen, gemaakt door Kleman te Amsterdam.	<i>Doctrina et Amicitia.</i>
2849.	18 ^{de} E.	Graadstok, waarvan de Zeevaarders zich bedienen om den hoek te bepalen tusschen twee voorwerpen, zoowel als om de hoogte der zon te schieten. Deze graadstok is bij de Franschen bekend onder den naam van Arbalète of Arbalestrille.	»
2850.	18 ^{de} E.b	Portret van Nic. Struyck, Wis- en Sterrekundige en een der eerste Beoefenaars der Statistiek, geb. in 1686.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2851.	1730.	Portret van Albertus Seba, Apotheker en Verzamelaar van naturaliën in de 18 ^{de} eeuw te Amsterdam. Gravure door J. Houbraken.	»
2852.	1787.	Zilveren Onderscheidingsteeken (Tabakspot) door de Kon. Soc. te Valence in Dauphiné vereerd aan A. Paetz van Troostwijk en C. R. T. Krayenhoff.	<i>J. J. C. Biesman Simons.</i>

No. Tijd.
2853. 19de E.

Portret van Coenraad Jacob Temminck, beroemd Ornitholoog, Directeur van het Museum van Natuurlijke Historie te Leiden, geb. te Amsterdam 31 Maart 1778, overl. 31 Januari 1858. Steendruk.

Eigenaars.

D. C. Meijer Jr.

BESPIEGELEND WETENSCHAPPEN.

WIJSBEGEERTE.

2854. 17de E. Portret van Baruch Spinoza, geb. te Amsterdam, 24 November 1632, overl. te 's Hage 24 Februari 1677. Schilderij.
Dr. J. van Vloten, te Bloemendaal.
 Dit portret, tot het jaar 1846 in het bezit van wijlen Prof. Paulus te Heidelberg (die het van den Bibliothecaris van Wolfenbüttel, Langer, ontving), stemt geheel overeen met dat, hetwelk in deze boekerij zelf voorhanden is, en daarvoor uit den boedel van den Hoogleraar Franciscus te Amsterdam in 1704 was aangekocht.
2855. 1690. Portret van Spinoza. Teekening met de pen op perkament door J. Faber, met het onderschrift: *D. C. Meijer Jr.*
 Spinosa die wel gaeren spon
 Daar hij geen webb of maken kon,
 Maar in het slijpen van de glase
 Was hij een overgroote base.
2856. 17de E. Portret van Spinoza. Gravure. *R. W. P. de Vries.*
 2857. 17de E. Drie eigenhandige brieven van Spinoza. *Verenigde Doopsgezinde Gemeente.*
 2858. 18de E. Portret van Willem Deurhoff, Wijsgeer, geb. 1650, overl. 1717. Gravure in zwarte kunst door Schenk. *D. C. Meijer Jr.*
 2859. 19de E. Portret van Mr. Johannes Kinker, op zeventigjarigen leeftijd. Schilderij door L. Moritz. *D. Kinker.*
 2860. 19de E. Handteekening van Mr. Johannes Kinker. »
 2861. 1808. Zilveren Prijspenning door de Bataafsche Maatschappij van Taal- en Dichtkunde, aan Mr. J. Kinker vereerd. »
 2862. 1808. Gouden Medaille der Bataafsche Maatschappij van Taal- en Dichtkunde aan Mr. J. Kinker vereerd, den 1ⁿ van Wijnmaand 1808. »
 2863. 1863. Bronzen penning ter eere van J. M. Schrant, Hoogleraar te Gent en te Leiden (geb. te Amsterdam), op zijn tachtigsten verjaardag. *Mr. Jo. de Vries Jzn.*

OULDHEID- EN GESCHIEDKUNDE.

2864. 1630. Portret van Joh. Is. Pontanus, de oudste der Geleerden, die een uitvoerig werk over Amsterdam hebben geschreven. »*Rerum et urbis Amstelodamensium historia*” 1611. Gravure door Is. v. d. Velde. *D. C. Meijer Jr.*
 2865. 1700*. Portret van Willem Goeree, Schrijver over Joodsche Oudheden, geb. 1635, overl. 1711. Gravure door v. Gunst. »
 2866. 1700* Portret van Casparus Commelin, Schrijver van de »*Beschryving*

No. Tijd.		Eigenaar.
	van Amsterdam" in folio, ten jare 1694 uitgegeven. Schilderij.	C. W. R. Scholten.
2867. 1750*.	Portret van Andries Schoemaker »groot kenner en beminner van Nederlandsche oudheden en medailles t' Amsterdam". Gravure in zwarte kunst door van Vilsteren.	R. W. P. de Vries.
2868. 1732.	Zilveren en koperen exemplaar van den penning ter eere van Andries Schoemaker. (<i>Verv. v. L. No. 4</i>).	Mr. Jo. de Vries J.zn.
2869. 1735.	Zilveren gedenkpenning ter eere van Andries Schoemaker. (<i>Verv. v. L. No. 3</i>).	»
2870. 1700.	Portret van Jac. de Wilde, Oudheid- en Penningkundige, geb. in 1615. Ets door P. v. d. Berge.	R. W. P. de Vries
2871. 18 ^{de} E.	Portret van Is. le Long, Bibliophiel en Oudheidkenner, Auteur der »Historische Beschryvinge van de Reformatie der Stadt Amsterdam" (1729). Hij is geb. in 1683. Grav. door Houbraken.	D. C. Meijer Jr.
2872. 19 ^{de} E.	Portret van Jan Wagenaar, Stads Geschiedschrijver, geb. in 1709, overl. in 1773. Schilderij: copie naar het door T. Regters geschilderde portret, berustende op 's Rijks Museum. <i>Stad Amsterdam</i> .	D. C. Meijer Jr.
2873. 19 ^d E.	Portret van C. v. d. Vijver, Schrijver van de »Geschiedkundige Beschrijving van Amsterdam" (1844). Steendruk.	D. C. Meijer Jr.
2874. 19 ^{de} E.	Portret van Martinus Stuart, Schrijver eener Romeinsche Geschiedenis. Schilderij door Daiwaille. Mevr. de Wed. Stuart, geb. Pijnappel.	Kon. Oudheidk. Genootschap.
2875. 19 ^{de} E.	Portret van Jac. Scheltema, Schrijver van verschillende werken, waaronder over Amsterdam. Schilderij door W. G. van Idsinga.	Kon. Oudheidk. Genootschap.

TAALKUNDE.

2876. 1750*.	Portret van Lambert ten Kate Hermansz., Taalkenner, geb. in 1674, overl. in 1731. Gravure door J. Houbraken.	
2877. 1674-1751.	Handschrift van Lambert ten Kate Hermansz., geb. 25 Jan. 1674, overl. 14 December 1751 binnen Amsterdam, »Klankkunde" en »Dichtkunst"	<i>Stads-Bibliotheek.</i>
2878. 1702.	Handschrift van Lambert ten Kate Hermansz., »Wiskundig ontwerp der Schrijfkunst."	»
2879. 18 ^{de} E.	Portret van Balthasar Huydecoper, Taalkenner, geb. in 1695, overl. in 1778. Gravure door J. Houbraken.	?
2880. 1849.	Zilveren en bronzen penningen op het 59jarig huwelijk van Matthijs Siegenbeek (geb. te Amsterdam in 1774, overl. in 1854) en Geertruida Tieboel.	Mr. Jo. de Vries J.zn.

RECHTSGELEERDHEID.

2881. 1771.	Lijkredenen op Hermanus Noordkerk (beroemd Rechtsgeleerde, overl. 1771, door D. Vernède) en anderen, in één band. <i>D. C. Meijer Jr.</i>	
	Onder deze lijkredenen komt voor: „Lijk-cipres gehangen om de doodsbuse van den rechtskundigen Cicero van onzen tijd, den Heer Mr. Hermanus Noordkerk, zeer vermaard en van elk geroemd Advokaat." In plano gedrukt en uitgegeven bij Gerrit Bom.	
2882. 1800*.	Portret van Jan van der Linden, Rechtsgeleerde, geb. 1756, overl. 1835. Teekening.	R. W. P. de Vries.

No	Tijd.		Eigenaars
2883.	19 ^{de} E.	Portret van Jonas Daniël Meijer, Rechtsgeleerde, geb. 1780, overl. 1834. Steendruk door J. A. Dawaille.	R. W. P. de Vries.
2884.	1848.	Portret van Mr. Maurits Cornelis van Hall, Rechtsgeleerde, geb. 1767. Gravure door Lange.	»
2885.	1836.	Bronzen Medaille, in goud vereerd aan Mr. M. C. van Hall, op zijn 88sten verjaardag.	Mr. Jo. de Vries J.zn

MAATSCHAPPIJEN EN INSTELLINGEN TOT BEVORDERING VAN WETENSCHAP EN ONDERWIJS.

2886.	18 ^{de} E.	Het gebouw der Maatschappij Felix Meritis. Gravure door v. d. Meer.	D. C. Meijer Jr.
2887.	19 ^{de} E. a	Het leggen van den eersten steen aan het gebouw voor Felix Meritis, door den toenmaligen Voorzitter Corn. Seb. Roos, den 7 Juli 1787. Teekening door C. L. Hansen.	»
2888.	18 ^{de} E.	Portret van Willem Writs, Stichter van de Maatschappij Felix Meritis. Gravure door Claessens.	R. W. P. de Vries.
2889.	1818.	Portret van Hidde l'Hérémiet, Medestichter van de Maatschappij Felix Meritis. Ets door Marcus.	Prof. J. W. R. Tilanus.
2890.	1788.	Inwijding van het gebouw Felix Meritis, met eene redevoering van Prof. van Swinden. Schilderij door A. de Lelie.	Maatschappij Felix Meritis.
De voorgestelde personen zijn allen naar het leven afgebeeld. Hunne namen staan aangeduid op eene bijgevoegde gravure.			
2891.	1800*.	De Zalen van Felix Meritis: de Gehoorzaal, Concertzaal, Zaal der Natuurkunde en de Teekenzaal. Vier gravures door N. van der Meer en R. Vinkeles naar teekeningen van P. Barbiere en Jacq. Kuyper.	»
2892.	1802.	Zilveren penning op het 25jarig bestaan van Felix Meritis. Verv. v. L. No. 885.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
Dit exemplaar is geschonken aan J. M. Verhoeven, voormaals lid van de Commissie tot den bouw.			
2893.	1800*.	Zes verschillende vignetten der Maatschappij Felix Meritis, voor diploma's, titelprenten enz. Geteekend door of gegraveerd naar teekeningen van Jacques Kuyper.	D. C. Meijer Jr.
2894.	1788.	Diploma der Maatschappij Felix Meritis, op perkament, ten name van Abraham Danckerts.	»
2895.	1822.	Zilveren Prijspenning van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, vervaardigd naar het ontwerp van J. de Vos Wz.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
2896.	1844.	Bronzen Prijspenning uit het Legaat van J. H. Hoefufft, ter bevordering der latijnsche poëzie.	»
2897.	1851.	Tinnen model van een Spotpenning op de opheffing van het Koninklijk Nederlandsch Instituut te Amsterdam, onder het ministerie Thorbecke.	»
2898.	1806.	Zilveren penning op het overlijden van Jan Nieuwenhuysen, Stichter der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, door Lageman. Verv. v. L. No. 893.	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
2899.	1806.	Kopren penning op den dood van J. Nieuwenhuyzen, door Bemme.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
2900.	1809.	Zilveren penning op het 25jarig bestaan der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen te Amsterdam. <i>Nahuy's</i> I, No. 78.	»
2901.	1809.	Bronzen prijspenning van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.	»
2902.	1834.	Zilveren en bronzen (nieuwe) Prijspenning der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, bij het 50jarig bestaan der Maatschappij ingesteld.	P. L. Posthumus.
2903.	1835.	Zilveren penning der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, vereerd aan W. Baarslag. Voorzitter der Commissie tot de feestviering van het vijftigjarig bestaan der Maatschappij.	J. W. Wurfbain, te Rheden.
2904.	1869.	Zilveren (nieuwe) Prijspenning van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
2905.	19 ^{de} E.	Gouden penning van de Maatschappij Tot Nut der Jeugd, ten name van F. Schermacher.	Ger. A. Heineken.
2906.	1809.	Zilveren Prijspenning van de Maatschappij Tot Nut der Jeugd, met het opschrift »Verdienste» en den naam van J. W. L. F. Ippel 1838. <i>Nahuy's</i> II, No. 28.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
2907.	19 ^{de} E. b	Afbeelding in lijst van de lustplaats Middenhof, gelegen in de Middellaan der Nieuwe Plantage op den hoek Prinsengracht. G. F. Westerman. Deze tuin is in 1838 aangekocht voor het toen opgerichte Genootschap: <i>Natura Artis Magistra</i> .	
2908.	1876.	De tuin van <i>Natura Artis Magistra</i> , in zijne verschillende vergrootingen (1838—1876).	P. H. Witkamp.
2909.	1839.	Het inbrengen der voor <i>Natura Artis Magistra</i> aangekochte wilde dieren, in de kazerne Oranje Nassau. Teekening door Klinkhamer.	J. W. Wurfbain, te Rheden.
2910.	19 ^{de} E.	Het hoofdgebouw van <i>Natura Artis Magistra</i> . Twee steendrukken door Th Brüggeman.	R. W. P. de Vries.
2911.	19 ^{de} E.	De Nieuwe Ingang van <i>Natura Artis Magistra</i> , aan de Fransche Laan. Gravure door Sluyter naar Rochussen.	D. C. Meijer Jr.
2912.	1847.	Het lijk van den eersten Olifant. Teekening door J. A. Dekker.	H. L. Rompel.
		Ten gevolge van bronswoede gevaarlijk geworden, is deze olifant in 1847 doodgeschoten.	
2913.	1863.	Model van een papieren penning op het 25jarig bestaan van <i>Natura Artis Magistra</i> .	Mr. Jo. de Vries J.zn.
2914.	1795.	Zilveren Toegangspenning van het Vaderlandsch Leesgezelschap, letter Z., te Amsterdam. <i>Verv. v. L.</i> No. 828.	»
2915.	1850.	Zilveren penning ter eere van G. W. Betman te Amsterdam, wegens vierjarig bestuur als Secretaris van het Genootschap O. G. L.	»
2916.	1854.	Bronzen exemplaar van den gouden Medaille vereerd aan de vervaardigers van den Catalogus der Penning- en Muntverzameling, nagelaten door J. J. Becker Bz.	»

AFDEELING IX.

SCHOONE KUNSTEN.

Gegroet, nog eens gegroet, doorluchte kunstgodinnen,
Gezusters ééner dracht, vereert met geest en zinnen,
Eenparig in vermaak, eenparig van waardy:
Befpraakte Schilderkunst en stomme Poëzy!

WELLEKENS.

Tooneelspel quam in 't licht tot leerzaam tijtverdrijf.
Het wijkt geen ander spel, noch koninklijke vonden,
Het bootst de weerelt nae: het kittelt ziel en lijf:
Het prikkelt ze tot vreught, of slaet ons zoete wonden:
Het toont, in 't klein begrijp, al 's menschen ydelheit,
Daer Demokrijt om lacht, en Heraklijt om schreit.

VONDEL.

De schilder magh met zijn penseel
En oliverf het doek stoffeeren:
Hy magh het leven nabootseeren;
De verwen bién geen' wederstant:
Zy gaen gewilligh aen de hant.
Maer in weérbarstige metzelen
Te drijven, beelden uit te haelen,
Zoo schoon als 't oogh geschapen zagh,
Op een pensoen en hamerslagh,
Dat wijkt niet voor Appelles gaven.

VONDEL.

LETTERKUNDE.

Tijd der No. vervaardiging.		Eigenaars.
2917. 17 ^{de} E.	Portret van Allardus van Amsterdam, overl. in 1541. Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2918. 16 ^{de} E.	Portret van Dirck Volkertsz Coornhert, geb. in 1522 te Amsterdam, overl. in 1590 te Gouda. Gravure door H. Goltzius.	»
2919. 16 ^{de} E.	Handschrift van D. Vz. Coornhert.	<i>Doopsgezinde Gemeente.</i>
2920. 17 ^{de} E.	Handschrift van Roemer Visscher, geboren in 1547 te Amsterdam, overl. in 1620, zijnde een zesregelig gedicht, beginnende: »Ick danck u mijn heeren voor goeden sier», geteekend met zijn spreuk »Elck wat wils». <i>Akad. Bibliotheek</i> , te Leiden.	
2921. 1614.	Portret van Hendrick Laurensz Spieghele, geb. in 1549 te Amsterdam, overl. in 1612. Gravure door J. Muller, druk op satijn.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2922. 1602.	Brief van H. Lz. Spieghele aan P. Cz. Hooft. <i>Akad. Bibliotheek</i> , te Leiden.	
2923. 17 ^{de} E.	Portret van Samuel Adriaensz Coster, geb. in 1579 te Amsterdam, in 1662 nog in leven. Gravure door R. Persijn, naar Sandrart.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
2924. 17 ^{de} E.	Portret van Theodorus Rodenburgh, Ridder, overl. na 1638. Gravure.	»
2925. 1629.	Portret van Pieter Cornelisz. Hooft, »aet: 48», geb. in 1581, overl. in 1647. Schilderij door M. Mierevelt.	<i>Curatoren van het Athenaeum Illustre.</i>
2926. 17 ^{de} E.	Portret van P. Cz. Hooft. Schilderij door M. Mierevelt. <i>Museum van der Hoop.</i>	
2927. 18 ^{de} E.	Portret van P. Cz. Hooft. Schilderij. (Slechte, vergroote copie naar het portret door Sandrart, op 's Rijks Museum alhier.) <i>Stads-Bibliotheek.</i>	
2928. 1681. ?	Portret van P. Cz. Hooft. Buste met het onderschrift: »Alter Tacitus». Hamergravure door J. Lutma, de jonge.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
2929. 19 ^{de} E.	Marmereen Buste van P. Cz. Hooft, door P. J. Gabriel.	<i>Koninklijke Akademie van Wetenschappen.</i>
2930. 17 ^{de} E.	Ivoren Buste van P. Cz. Hooft.	<i>J. J. Boas Berg.</i>
2931. 17 ^{de} E.	Stoel, volgens overlevering door P. Cz. Hooft gebruikt.	
	<i>Dijkgraaf en Hoogheemraden van den Zeedijk beoosten Muiden.</i>	
2932. 1600-1647.	Handschrift van P. Cz. Hooft: De »Schijnheiligh, Ariadne, Granada» en andere gedichten.	<i>Stads-Bibliotheek.</i>
2933. 1612-1646.	Handschriften van P. Cz. Hooft: »Brieven» aan verschillende personen.	»
2934. 1628.	Handschrift van P. Cz. Hooft: »Nederlandsche Historiën.»	»
2935. 17 ^{de} E.	Handschriften van P. Cz. Hooft: »Brieven aan J. Baak, Wickervoort, en mej. Tesselschade».	»
2936. 1626.	Exemplaar van P. Cz. Hoofts »Hendrik den Grôte», uitgege-	

- No. Tjyd.
- ven bij Willem Jansz. Blaeu, waarin met inkt vele veranderingen door Hooft zelve zijn gemaakt. *G. Hooft van Vreeland.*
2937. 1612. Portret van Anna, Roemer Visscher's dochter, geb. te Amsterdam in 1584, overl. in 1651. Teekening in rood en zwart krijt door H. Goltzius. *Museum Fodor.*
2938. 17de E. Brief van Anna Roemer Visscher aan Christina van Erp, echtgenoot van P. Cz. Hooft. *Akad. Bibliotheek, te Leiden.*
Caspar Barlaeus, geb. in 1584, overl. in 1648. (Zie Afd. Onderwijs).
Laurens Reael, geb. in 1584, overl. in 1637. (Zie Afd. Regeering).
2939. 19de E. Portret van Gerbrand Adriaenz Brederoo, geb. te Amsterdam in 1585, overl. in 1618. Ets door J. de Frey. *R. W. P. de Vries.*
2940. 1640. Portret van Joost van den Vondel, geb. te Keulen in 1587, overl. te Amsterdam in 1679. Gravure door Theod. Matham naar Sandrart. *D. C. Meijer Jr.*
2941. »1657.» Portret van J. v. d. Vondel, oud 70 jaar. Gravure door C. de Visscher. Zeldzame derde staat dezer gravure *A. D. de Vries Az.*
2942. 1662. Portret van J. v. d. Vondel, op 75-jarigen leeftijd. Schilderij door »P. Konink». *V. Lennep Vondels werken IX, 629. M. J. v. Lennep.*
2943. 17de of 18de E. Portret van J. v. d. Vondel, op 75-jarigen leeftijd. Schilderij *J. H. v. Lennep, te Zeist.*
2944. »1665.» Portret van J. v. d. Vondel, op 78-jarigen leeftijd. Schilderij door »P. Ko[nink]. *Jh. C. Hartsen.*
2945. 1667*. Portret van J. v. d. Vondel, op ongeveer 80-jarigen leeftijd. Teekening in krijt door Ph. Konink. *Jb. de Vos Jbz.*
2946. 1670*. Portret van J. v. d. Vondel, op ongeveer 84-jarigen leeftijd. Schilderij door »P. K[onink]. *Akademische Bibliotheek, te Leiden.*
2947. 1671. Portret van J. v. d. Vondel, oud 84 jaar. Schilderij door Ph. Konink. *Dr. M. de Vries, te Leiden.*
2948. 1681.? Portret van J. v. d. Vondel, buste met onderschrift »Oleo Batavus», Hamergravure door J. Lutma de jonge. *D. C. Meijer Jr.*
2949. 17de E. Ivoren Buste van J. v. d. Vondel. *J. J. Boas Berg.*
2950. 17de E. Twaalf gegraveerde Portretten van Vondel (door T. Matham, C. Visscher, Lutma de Jonge enz.) en eerste folio drukken van verschillende zijner gedichten, waarbij »Rommelpot van 't Hanekot, Roskam, Decretum horribile, Harpoen,» enz., 73 stuks in lederen band, waarschijnlijk verzameld door Isaac le Long. *A. D. de Vries Az.*
2951. 1625. Handschrift van Vondel: Gedicht aan P. Scriverius. (Zie *V. Lennep II, 322*) beginnende:
„Wie saght meer leets
aen Hogherbeets
Als Schrijver onze Martiael?“
geteekend P(alamedes) v(an) K(eulen); in het Album van P. Scriverius. *Fred. Muller.*
2952. 1627. Handschrift van Vondel: »Geluckwensch aen Mevrouw Heleonora Hellemans» beginnende. »Nu kan ick den sin eerst raepen.» *V. Lennep II, 652. Akad. bibliotheek, te Leiden.*
2953. 1635. Brief van Hugo de Groot aan Vondel door dezen gecopieerd en aan Hooft toegezonden. (*V. Lennep III, 212*). »
2954. 1639. Brief van Vondel aan Hugo de Groot, ter begeleiding der treurspelen »Elektra» en »de Maeghden» »
2955. 1646. Brief van Vondel aan Hooft ter begeleiding van een exemplaar van den Virgilius (*V. Lennep V, 422*). »
2956. 1655. Handschrift van Vondel »Aen mijne afbeeldinge, door Gooyaert Flinck geschildert.» (*v. Lennep. VI, 629.*) *A. Th. Hartkamp.*

- No. Tijd. Eigenaars.
2957. 1660. »Publius Virgilius Maroos wercken vertaelt in Nederduitsch dicht door J. v. Vondel" Amst. bij Abr. de Wees 1660. Exemplaar in fluweel gebonden, met eigenhandig door Vondel onderteekende opdracht aan den Burgemeester Cornelis de Graef »'t Amsterdam 1660 den 4ⁿ van Herfstmaent" Mr. D. A. Koenen.
2958. 1663. Handschrift van Vondel: »opdracht van de heerlijkheit der Kercke." Akad. Bibl., te Leiden.
2959. 1667. Handschrift van Vondel: Gedicht: aan Agnes Block »Op Sinte Agnes feest", beginnende: »Heden laet Ambroos sich hooren." Fred. Muller.
2960. 1671. Handschrift van Vondel's vertaling van Ovidius Metamorphosen. 3 deelen. Akademie van Wetenschappen.
2961. 1654. »Broederschap der Schilderkunst ingewijdt door Schilders, Beeldthouwers en deszelfs begunstigers op den 21 van Wijnmaent 1654 op St. Joris-Doelen. In Amsterdam bij Jakob Winkel", waarachter volgt: »Op de Vereenighing van Apelles en Apollo op 't Jaar-getij van St. Lucas, gevierd door de Schilders, Poëten..... den XX October 1653" door T. Asselijn.
Op het laatstgenoemde feest werd Vondel gekroond.
2962. 1654. Zilveren Penningplaat ter eere van J. v. d. Vondel. V. Loon, III, 283, 1. D. C. Meijer Jr.
2963. 1660. Aanteekening betreffende Vondel's verblijf aan de Bank van Leening. Het Handschrift begint: »Gelevert Aen Otto Barentz. »Smient deesz navolgende platen de E. Heeren commisz »vant thuy van Leeninge toe Behoorende
No. 1 Een grooten plaat voor Joost van de Vondel
No. 2 twee middelbaren platen voor Willem Jansz" enz.
Stads Bank v. Leening.
2964. 17de E. Notulenboek van de Stadsbank van Leening, waarin het eervol ontslag van Joost van den Vondel staat aangeteekend. »
2965. 1679. Zilveren Penning, vereerd aan de veertien Dichters, die het lijk van J. v. d. Vondel ten grave droegen. V. Loon, III, 283, 2. P. L. Posthumus.
2966. 1679. Zilver vergulden Penning, vereerd aan de veertien Dichters, die het lijk van J. van den Vondel ten grave droegen. Van Loon, III, 283, 2. Gér. A. Heineken.
2967. 1679. Begrafenisbriefje van J. v. d. Vondel, »out 92 jaren, woonachtigh op de Cingel over de Warmoesgraft" — voor Monsieur Sybr. de Flines. Fred. Muller.
2968. 1867. Bronzen Penning op het Standbeeld ter eere van J. v. d. Vondel. Door J. P. van der Kellen. Mr. Jo. de Vries J.zn.
2969. 1867. Zilveren Penning op het Standbeeld ter eere van J. v. d. Vondel. Door M. C. de Vries Jr. »
2970. 1664. Begrafenisbriefje van Adriaen van den Vondel, kleinzoon van den dichter. Reiger.
2971. 1675. Zilveren Penning op het overlijden van Anna van den Vondel. De Vries en de Jonge, Pl. IX. J. W. Wurfbain, te Rheden.
-
2972. 1612. Portret van Maria Tesselschade, Roemer Visscher's dochter, geb. in 1594, overl. 1649. Teekening in rood en zwart krijt, door Henrick Goltzius. Museum Fodor.
2973. 17de E. Vijf eigenhandig geschreven Brieven van Maria Tesselschade aan P. Cz. Hooft. Akad. Bibliotheek, te Leiden.
2974. 17de E. Zes eigenhandig geschreven Brieven en Gedichten van Maria Tesselschade aan Caspar Barlaeus. »
2975. 17de E. Drie eigenhandig geschreven Gedichten van Maria Tesselschade. »

- a. »Antwoord” op de »vraag” uitgeschreven door de Academie beginnende: »De beste tong die stemmen smeede”, geteekend »Elck sijn waerom”.
- b. beginnende: »Ghelijck als onder ’t juck van sinne slavernyen”. Geteekend: »Elck sijn waerom”.
- c. Getiteld: »Tot Amsterdam” beginnende: »Ziet hier uw Heerlyck Hooft, dit is de schets in ’t kleen”.
- Akad. Bibliotheek te Leiden.*
2976. 1674. Lindehouten Spinnewiel, waarop in relief het Slot van Muiden is gesneden. Met onderschrift: »Het Slot van Muiden. D V Voort 1574.” Volgens overlevering is dit spinnewiel het-gendom geweest van Maria Tesselschade Visscher.
Douairière van Rijckevorsel van Rijsenburg, te Utrecht.
2977. 1640- Handschrift in folio: »Aenteyckeninghe (van Jacob van
1655. Heemskerck, Schrijver van de Batavische Arkadia, geb. in 1597 te Amsterdam, overl. in 1656), van t’ voorneemste dat my wedervaeren is t’ zedert mijn huwelyck” en »Boeck van onse particuliere middelen.”
W. E. Van Pappelendam.
2978. 1634. Portret van Jan Harmansz. Krul, geb. te Amsterdam in 1602. Gravure.
R. W. P. de Vries.
2979. 18de E. Portret van Jeremias de Decker, geb. te Dordrecht in 1609, overl. te Amsterdam in 1666. Gravure met vers van Brouerius van Nidek.
»
2980. 17de E. Portret van Jan Vos, overl. te Amsterdam in 1667. Ets door Karel du Jardin.
»
2981. 18de E. Portret van Reyer Anslø, geb. in 1626, overl. in 1669. Gravure door Folkema.
»
2982. 17de E. Portret van Jan Zoet, overl. 1674. Gravure. Jhr. Mr. C. J. A. den Tex.
2983. 1674. Begrafenisbriefje van »Jan Zoet, Amsterdammer”, 16 Januari 1674.
»
2984. 17de E. Eigenhandig geschreven gedicht van J. Zoet, »Amsterdammer”, getiteld: »Bintzelzin”, beginnende: »De liefde, gloyend rood, daalt uit de goude zaalen.”
»
2985. 17de E. Portret van Hierom. Sweers, geb. in 1627, overl. in 1696. Gravure door P. v. Gunst.
A. D. de Vries Az.
2986. 1680*. Portret van J. Antonides van der Goes, geb. in 1647, overl. in 1684. Schilderij door Ludolf Bakhuyzen. *Curatoren van het Ath. Illustr.*
2987. 1672. Eigenhandige Brief van J. Antonides aan Joachim Oudaen, te Rotterdam.
A. Th. Hartkamp.
2988. 1681. Brief van Antonides aan Geraardt Brandt over Vondel (*V. Lenep*, IV. 2, 3.) dd. 23 Maart 1681.
Akad. Bibliotheek, te Leiden.
- Het komt den samenstellers van dezen Catalogus voor, dat deze veelbesproken brief, zooals hij op de Akademische Bibliotheek te Leiden berust, een copie is door een onbekende voor Joachim Oudaen afgeschreven. De laatste woorden en de onderteekening schijnen hun toe door den laatstgenoemde aan deze copie te zijn toegevoegd. De hand van Antonides is nergens te herkennen.
2989. 17de E. Portret van Ludolf Smids, geb. in 1649, overl. in 1720. Gravure in zwarte kunst door J. Gole.
D. C. Meijer Jr.
2990. 1719. Eigenhandig geschreven gedicht door Ludolf Smids, op de verjaring van Jufvrouw Catharina Smids.
A. Th. Hartkamp.
2991. 18de E. Portret van Jan Luyken, geb. in 1649, overl. in 1712. Gravure door Sluyter.
R. W. P. de Vries.
2992. 18de E. Portret van David van Hoogstraten, geb. te Rotterdam, in 1658, overl. in 1724. Gravure door van Gunst.
»

No.	Tijd.		Eigenaars.
2993.	1712.	Portret van Jan van Gijsen, geb. in 1668, overl. in 1723. Gravure door Folkema.	R. W. P. de Vries.
2994.	1722.	Begrafenisbriefje van Jan van Gijsen op rijm, 3 Februari.	»
2995.	1736.	Portret van Laurens Bake, Heer van Wulverhorst, overl. omstreeks 1714. Gravure door J. C. Philips.	»
2996.	18 ^{de} E.	Portret van Rob. Hennebo, overl. in 1737. Gravure door Fritsch.	»
2997.	1696.	Portret van Abr. Bogaert, geb. in 1663, overl. in 1727. Gravure door A. de Blois.	»
2998.	18 ^{de} E.	Portret van Claas Bruin, geb. in 1671, overl. in 1732. Gravure (door J. Houbraken ?)	D. C. Meijer Jr.
2999.	1720.	Handschrift van Lambert ten Kate Hermansz. (geb. in 1674, overl. in 1731): »Verhandelinge over het denkbeeldige schoon.»	Stads-Bibliotheek.
3000.	1722.	Portret van Daniël Willink, geb. in 1676, overl. in 1722. Gravure door Ottens, naar C. Lubienitzki.	D. C. Meijer Jr.
3001.	1711.	Twee eigenhandig geschreven gedichten door Daniel Willink.	A. Th. Hartkamp.
3002.	1745.	Eigenhandig geschreven gedicht door Dirk Willink, op het huwelijk van Antonie Hartsen en Susanna Hooft.	»
3003.	18 ^{de} E.	Portret van Pieter Langendijk, geb. in 1683, overl. te Haarlem in 1756. Gravure door Houbraken.	R. W. P. de Vries.
3004.	1751.	Portret van Sybrand Feitema, geb. in 1694, overl. in 1758. Gravure door Houbraken.	»
3005.	1759.	Portret van Bernardus de Bosch, geb. in 1709, overl. in 1786. Schilderij door T. Regters.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
3006.	1745.	Portret van Jan de Marre, geb. in 1696, overl. in 1763. Gravure door J. Houbraken, naar J. M. Quinckhard.	R. W. P. de Vries
3007.	1774.	Portret van Lucas Pater, geb. in 1707, overl. in 1781. Gravure door J. Houbraken, naar Laquy.	»
3008.	1751.	Portret van Philip Zweerts, overl. in 1774. Gravure door J. Houbraken, naar Troost.	»
3009.	1771.	Portret van Meijuffrouw S. M. van der Wilp, geb. in 1723, overl. 1803. Gravure door J. Houbraken, naar Marinkelle.	»
3010.	1772.	Portret van Mej. S. M. van der Wilp. Grav. door R. Vinkeles.	»
3011.	18 ^{de} E.	Portret van Gerrit Hooft, latijnsch Dichter, overl. in 1758. Gravure door J. Houbraken.	»
3012.	1773.	Portret van N. S. van Winter, geb. in 1718, overl. in 1795. Gravure door J. Houbraken, naar Pothoven.	»
3013.	1792.	Portret van Lucretia Wilhelmina van Merken, geb. in 1721, overl. in 1789. Gravure door R. Vinkeles, naar Pothoven.	»
3014.	1768.	Portret van Jan Nomsz, geb. in 1738, overl. in 1803. Gravure door J. Houbraken.	»
3015.	1804.	Zilveren penning op het overlijden van Elisabeth Bekker, wed. A. Wolff (geb. in 1738, overl. in 1804) en Agatha Deken (geb. in 1741, overl. in 1804). <i>Verv. v. L.</i> , No. 890. Mr. Jo. de Vries J.zn. De laatste werd in het weeshuis de Oranje-appel opgevoed.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
3016.	1794.	Portret van Jeronimo de Bosch, latijnsch Dichter, geb. in 1740, overl. in 1811. Schilderij door Tischbein.	Curatoren van het Athenaeum Illustr.
		De Dichter is voorgesteld staande bij het graf zijner zuster Judith.	
3017.	1760.	Groote zilveren Toegangspenning tot den Hortus Botanicus voor Jeronimo de Bosch, met het opschrift: »Pharmacopoeor. ordini. adscriptus MDCCLX"; en het kantschrift: »Hieronymus de Bosch H. F. H. N. natus Amstel. d. XXIII Mart MDCCLX." <i>van Orden</i> , Pl. II, No. 5.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
3018.	1774.	Album Amicorum van Jeronimo de Bosch.	Jhr. Mr. Jo. de Bosch Kemper.

- No. Tijd. Dit in rood marokijn gebonden album bevat handschriften van P. Burmannus Secundus, Petr. Camper, H. C. Cras, D. Wyttenbach, L. C. Valckenaer, A. van Royen, D. Ruhkenius, C. A. Wetstein, S. Iz. Wiselius, P. van Hemert, Jo. de Vries, P. Nieuwland, J. Kantelaar, J. M. Kemper, J. H. van der Palm, Schultens, Voorda, M. Siegenbeck, D. J. van Lennep, J. H. van Swinden, R. J. Schimmelpenninck, Bilderdijk, H. Boscha, J. Luzac, A. R. Falck, M. Stuart, R. Feith, e. a. Eigenaars.
3019. 1814. Zilveren Penningplaat op het overlijden van Jeronimo de Boscch, latijnsch Dichter en Curator van de Leidsche Akademie, door K. Lanting. *Nahuy's*, II, No. 79. Mr. Jo. de Vries J.zn.
3020. 1800*. Portret van Mr. W. Bilderdijk, geb. te Amsterdam in 1756, overl. te Haarlem in 1831. Schilderij door Hodges. *Koninklijke Akademie van Wetenschappen.*
3021. 1831. Afgietsel in pleister van de hand van Mr. W. Bilderdijk. *J. A. Alberdingk Thijm.*
3022. 1831. Afgietsel in pleister van het gelaat van Mr. W. Bilderdijk. »
Van baard en wenkbrauwen zijn nog overblijfsels in dit afgietsel aanwezig.
3023. 18de E. Stoel, door Bilderdijk gebruikt. *Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.*
3024. 18de E. Cassette van Bilderdijk, waarin hij zijne lettervruchten bewaarde. Mr. H. Gerlings Czn., te Haarlem.
3025. 18de E. Schrijfboek, gebruikt door Mr. W. Bilderdijk. »
3026. 1820-1830. Twaalf eigenhandige brieven van Mr. W. Bilderdijk aan H. H. Kljn. *D. Henriques de Castro M.zn.*
3027. 1822. Exemplaar der »Krekelzangen» van Mr. W. Bilderdijk, met eigenhandig geschreven opdracht aan Isaac da Costa. *Is. Capadose*, te 's Gravenhage.
3028. 1824. »De Sadduceen», door Mr. Isaac da Costa, met opdracht van den Dichter aan Mr. W. Bilderdijk. »
3029. 18de E.c Blad met etsen van Bilderdijk's hand. Mr. Jo. de Vries J.zn.
3030. 19de E.c Verschillende teekeningen door Bilderdijk, waaronder zijn eigen met potlood geteekend portret. »
3031. 18de E.c Twee teekeningen in kleuren, zoogenoemde boerenbedrivers, door W. Bilderdijk. »
3032. 1821. Timmen Penning ter eere van Mr. W. Bilderdijk, met het opschrift: »Micat inter omnes». »
3033. 1831. Zilveren en bronzen Penning op het overlijden van Mr. W. Bilderdijk. »
3034. 1831. Bronzen Penning op het overlijden van Mr. W. Bilderdijk. *D. Henriques de Castro M.zn.*
3035. 1800*. Afdrukken van verschillende cachetten van Mr. W. Bilderdijk. Mr. Jo. de Vries J.zn.
3036. 18de E.c Portret van Katharina Rebekka Woesthoven, eerste echtgenoot van W. Bilderdijk. Schilderij in pastel. *J. ten Brummeler Andriessen*, te Hoorn.
3037. 19de E. Portret van Katharina Wilhelmina Schweickhardt, geb. in 1777, overl. in 1830, tweede echtgenoot van W. Bilderdijk. Gravure door P. Velijn. *D. C. Meijer Jr.*
3038. 1786. Gouden medaille met het opschrift: »Tot dankbetuiging van Parnissim der Portugeesche Natie aan de Ed. Juff. Petronella Moens, en Adriana van Overstraten, dichtersessen van Ester.» A^o 1786. *D. Henriques de Castro M.zn.*
3039. 1790*. Portret van Pieter Nieuwland, geb. in 1764, overl. in 1794. Schilderij door A de Lelie. *Curatoren van het Athenaeum Illustre.*

No.	Tijd.	Eigenaars.
3040.	19 ^{de} E. ^a	Portret van Cornelis Loots, geb. in 1764, overl. in 1834. Gravure door R. Vinkeles naar A. de Lelie. <i>R. W. P. de Vries.</i>
3041.	1792.	Portret van Jan Frederik Helmers, geb. in 1767, overl. in 1813, vervaardigd in Parijs, toen hij den ouderdom van 27 jaar had bereikt. Schilderij in miniatuur. <i>J. F. Helmers, te Velzen.</i>
3042.	1801.	Portret van J. F. Helmers, op 35jarigen leeftijd, gegraveerd op koperen plaat, met drie afdrukken. »
3043.	19 ^{de} E. ^a	Portret van Jan Frederik Helmers. Schilderij. »
3044.	19 ^{de} E. ^a	Portret van Samuel Iperusz. Wiselius, geb. in 1769, overl. in 1845. Gravure door P. Velijn naar Moritz. »
3045.	19 ^{de} E.	Portret van Hendrik Harmen Klijn, geb. in 1773, overl. in 1856. Schilderij door J. W. Pieneman. <i>'s Rijks-Museum.</i>
3046.	1809.	Portret van Mr. Jeronimo de Vries, geb. in 1773, overl. in 1853. Schilderij door W. B. van der Kooi. <i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3047.	1805.	Gouden prijspenning, door de in 1800 opgerichte Bataafsche Maatschappij van Taal- en Dichtkunde, aan Jeronimo de Vries vereerd. <i>Verv. v. Loon. No. 858.</i> »
3048.	1795-1853.	Album amicorum van Jeronimo de Vries. » Dit in rood marokijn gebonden album bevat handschriften van Bilderdijk, Jo. de Bosch, M. Siegenbeek, J. M. Kemper, J. ten Brink, A. R. Falek, D. Wyttenbach, H. C. Cras, D. J. van Lennep, R. Feith, H. Tollens Cz., P. Hofman Peerlkamp, H. Bosscha, C. G. C. Reinwardt, H. W. Tydeman, M. C. van Hall, J. Scheltema, J. H. van der Palm, J. H. van Swinden, J. Willmet, C. Loots, A. Simons, C. A. den Tex, H. H. Klijn, N. G. van Kampen, J. D. Meijer, S. Iz. Wiselius, J. F. Willems, M. Stuart, J. Bake, E. A. Borger, I. da Costa, J. Hulswit, B. Klijn, A. C. W. Staring, Spandaw, van 's Gravenweert, J. P. Heije, M. des Amorie van der Hoeven, B. ter Haar e. a.
3049.	1800*.	Portret van R. H. Arntzenius, geb. in 1778, overl. in 1823. Gravure door Velijn naar Hodges. <i>R. W. P. de Vries.</i>
3050.	1855.	Portret van W. H. Warnsinck, geb. in 1782, overl. in 1857. Photographie met kleuren door C. Marcussen. <i>W. H. Warnsinck.</i>
3051.	19 ^{de} E.	Portret van Christiaan (Carel) Godfried Withuys, geb. in 1794, overl. in 1865. Photographie. <i>J. Hilman.</i>
3052.	1843.	Portret van Willem de Clercq, geb. in 1795, overl. in 1844. Potloodteekening door H. W. Couwenberg. <i>D. de Clercq Wzn.</i>
3053.	1868.	Portret van Mr. Isaac da Costa, geb. in 1798, overl. in 1860. Schilderij gecopieerd naar het origineel van en door Schwartz. <i>Mr. G. H. de Marez Oyens.</i>
3054.	1860*.	Portret van Mr. Jacob van Lennep, geb. in 1802, overl. in 1868. Schilderij door Schwartz. <i>J. H. van Lennep, te Zeist.</i>
3055.	1866.	Bronzen Penning aan Mr. Jacob van Lennep, als Voorzitter van de Loge Willem Frederik, door de Vrijmetselaars vereerd, toen hij een derde van een eeuw Broeder was geweest. <i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
3056.	1874.	Portret van E. J. Potgieter, geb. in 1808, overl. in 1874. Gravure door D. J. Sluiter. <i>Mej. S. J. Potgieter.</i>
3057.	19 ^{de} E.	Gouden Parure met de portretten van beroemde Nederlandsche vrouwen (Jacoba van Beieren, Maria van Bourgondië, Maria van Utrecht, Anna en Maria Tesselschade Visscher, Maria van Reigersbergh en Amalia van Solms), door den dichter Potgieter aan zijne zuster vereerd. »
3058.	19 ^{de} E.	Houten Lijstje, met in ivoor gesneden portretten van Prins Willem I, Prins Maurits, Prins Frederik Hendrik en Prins Willem III, toebehoord hebbende aan Potgieter en voor hem vervaardigd. »
3059.	19 ^{de} E.	Houten Lijstje, met de ivoren portretten van Oldenbarnevelt, »

- No. Tijd.
- Vondel, de Ruyter en Jan de Witt, toebehoord hebbende aan E. J. Potgieter en voor hem vervaardigd. Meij. *S. J. Potgieter*.
3060. 1845. Portret van Dr. J. P. Heije, geb. in 1809, overl. in 1876. Schilderij door J. van Koningsveld. Mevr. de Wed. *Heije—van Voorst*.
3061. 1830*. Portret van den jong gestorven dichter Jacob van Eeghen, geb. in 1818, overl. in 1834. Schilderij in pastel. *Douairière van Karnebeek*, geb. *Rochussen*, te 's Gravenhage.
3062. 1834. Handschrift van Jacob van Eeghen, gedicht: »Aan mijn Grootmama, ter gelegenheid van haar zeventigsten verjaardag.» »
3063. 19de E. Portret van P. A. de Genestet, geb. in 1830, overl. in 1861. Schilderij door Schwartz. *van Rees*.
-
3064. 1783. Looden Prijspenning van het Dicht- en Letterlievend Genootschap, opgericht in 1783. *Verv. V. Loon*, N°. 606. Mr. *Jo. de Vries Jzn*.
3065. 1806. Drie Zilveren Prijspenningen van het Genootschap V. W. alhier. *Nahuyts*, I, No. 10—12. »
3066. 1831. Gouden Prijspenning van het Genootschap V. W. *Ger. A. Heineken*.
3067. 1856. Zilveren Penning op het 50-jarig bestaan van het Genootschap V. W. »

T O O N E E L.

3068. 17de E. Blazoen der Amsterdamsche Rederijderskamer: »In Liefde Bloeyende». Ruitvormig paneel. *Gemeente Beverwijk*.
3069. 17de E. Blazoen der Amsterdamsche Rederijderskamer »In Liefde Bloeyende», waarboven het wapen der stad. Paneel. *Gemeente Vlaardingen*.
3070. 17de E. Zilveren Toegangspenning tot de Rederijderskamer »In Liefde Bloeyende.» *Ger. A. Heineken*.
Ruitvormig schildje, met het opschrift: IN LIEFD BLOEIJENDE, genummerd 14.
3071. 1623. »Liefde bloeyends offerande», Gravure uit het voorspel van Krul's Diana voor het eerst vertoond 7 Febr. 1623. *R. W. P. de Vries*.
3072. 1606. Blazoen der Brabantsche Rederijderskamer te Amsterdam, »Uit levender Jonst». Paneel. *Sociëteit Trou moet Blijken*, te Haarlem.
3073. 17de E. Zilveren Toegangspenning tot de Brabantsche Rederijderskamer met opschrift: WT TLEVENDER JONSTE. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
Ruitvormig schildje, ter wederzijden een lavendelbloempje, onderaan het merk IOOL.
3074. 1611. Groote zilveren Toegangspenning tot de Brabantsche Rederijderskamer (van een der hoofden) *D. C. Meijer Jr.*
Ruitvormig schild, aan de voorzijde het zinnebeeld: Geloof, Liefde en Hoop, met het onderschrift: Vyt levender Jonst. Uit den grond rijzen lavendelbloemen op. Aan de keerzijde: het jaartal 1611; de naam van den bezitter: Jaques Verbeeck; onderaan de voorletters van den graveur AB.
3075. 1617. Contract tusschen Regenten van het Burger-Weeshuis en Dr. Samuel Coster. Handschrift. *Regenten van het Burger-Weeshuis*.
3076. 18de E. Coster's Akademie in 1617. Teekening door J. Stellingwerf. *R. W. P. de Vries*.

- No. Tijd. Eigenaars.
3077. 18de E. Coster's Akademie in 1617. Gravure door C. Philips Jz. *R. W. P. de Vries.*
3078. 1617. Eerste vertooning van Samuel Coster's Iphigenia in de Akademie op Allerheiligendag. Houtsnede, door Samuel Coster als uitnoodiging tot het bijwonen dezer voorstelling rondgezonden, met het vierregelig gedicht:
- Hoe 't in de wereld gaet, en hoe 't behoort te gaen
Wijst Costers Nestor in Iphigenia aen;
Dat zullen wy allene spelen voor die luyden
Die 't Land beminnen en ons doen ten besten duyden.
Voor de Arme Weesen.
3079. 1618. Vertooning bij gelegenheid van het eerste jaarfeest van Coster's Akademie. Gravure door C. J. Visscher naar D. Vinckeboom.
3080. 17de E. Zilveren Toegangspenning tot Coster's Akademie. *Ger. A. Heineken.*
Ruitvormig schildje, waarop een bijenkorf naast een egelantier; waar bijen rondom vliegen. Onderschrift: YVER.
3081. 1633*. Zilveren Toegangspenning tot »de Amstelredamsche Camer», ontstaan uit de vereenigeningen van »In Liefde Bloeyende, en Coster's Akademie.» *Vz. v. Locu. II, 498, Kz. v. L. II, 499.* *D. C. Meijer Jr.*
3082. 1634. »Inleydinge gedaen op de Amsteldamsche Musykkamer Je blijft in Eelen doen, in Mayo 1634.» Gravure.
3083. 1634. Gravure uit Krul's »Musyck spel van Juliana en Claudiana 2^e handelingh.»
3084. 1658. Afbeelding van den Schouwburg, die in 1638 met »Gysbrecht van Aemstel» werd geopend. Gravure door Savry, gezicht van het tooneel naar de loges. *Fred. Muller.*
3085. 1658. Afbeelding van het Tooneel van den eersten Schouwburg. Gravure door Savry. »
Alle decoratief was toen onbeweegbaar.
3086. 1658. Afbeelding van hetzelfde Tooneel. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
3087. 17de E. Zilveren toegangsbewijs tot den »Schouburg» van 1638—1665, met den naam van Isaac Commelyn, Regent van den Schouwburg van 1644—1647. *v. Loon II, 500* *C. W. R. Scholten Jr.*
3088. 17de E. Zilveren Toegangsbewijs tot den Schouwburg van 1638—1665, zonder naam of opschriften. *Vgl. v. Loon II, 500.* *Ger. A. Heineken.*
3089. 18de E. De Schouwburg, op de Keizersgracht, van 1665—1772, van buiten bij dag. Teekening in sapverw. *Stads-Schouwburg.*
3090. 18de E. De Schouwburg, van buiten, bij avond. Teekening in sapverw. »
3091. 1765. De Schouwburg, van buiten. Teekening door R. Vinkeles. *Mevr. de Beaufort, geb. Stoop, te Utrecht.*
3092. 1770*. De Schouwburg, van binnen. Twee Gravures door N. van Frankendaal. *R. W. P. de Vries.*
3093. 1772*. Plattegrond van den Schouwburg tijdens den brand, met afbeelding van verschillende machineriën. *D. C. Meijer Jr.*
3094. 18de E. Decoraties: De gemeene buurt, de aloude hofgalerij, het nieuwe hofportaal, de behangen kamer, de gestoffeerde kamer, de Italiaansche straat, de nieuwe tuin en de kloosterkerk. Acht Gravures. *R. W. P. de Vries.*
3095. 18de E. Decoraties: De legertenten, het Gothisch paleis, de kerker, de straat van Londen, de boerenwoning, het winterbosch, de tuin, de abdijkerk, het bosch, de Hollandsche straat, de moderne zaal, de onderwetsche burgerkamer, de Romeinsche hofgalerij. Dertien Gravures door C. Brouwer en Jonxis. »
3096. 1750*. De Gysbrecht van Amstel, zooals die werd opgevoerd in het midden der 18de eeuw, in costuum van dien tijd. Vijf afbeel-

No.	Tijd.	dingen, benevens één van Kloris en Roosje. Gravures door S. Fokke.	Eigenaars.
3097.	17 ^{de} en 18 ^{de} E.	Vijf-en-twintig verschillende Vignetten van tooneelboekjes, met de zinnebeelden van »Yver", »Nil volentibus arduum", »Pugnat et ornat", »Latet quoque utilitas", enz.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3098.	1717.*	Spotprent op den kastelein en pachter van den Schouwburg J. Pluymer. Gravure »naar Rom. de Hooge" (door Folkema?).	<i>Fred. Muller.</i>
3099.	1717.*	Spotprent op den val van den kastelein en pachter van den Schouwburg J. Pluymer. Gravure door B. Picart.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3100.	18 ^{de} E.	Uitnoodigingsbiljet tot bijwoning van het Eeuwfeest van den Amsterdamschen Schouwburg in 1738.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3101.	18 ^{de} E.	»Tooneelspellen allereerst vertoont op den Ouden en Nieuwen Amsteldamsche Schouwburg, met alle de Gedichten en Gedenkwaardige Stukken, ter Gelegenheit van het EEUWGETIJDJE in het Licht gebracht."	<i>Joh. Hilman</i>
3102.	18 ^{de} E.	»De Schouwburg van Amsteldam en zyn Oude en Nieuwe tooneelen beschreeven; met deszelfs EEUWGETIJDJE Geviert den 7 van Louwmaand des jaars 1738. Versiert met Keurlyk Afgezette Plaaten, Kunstig geteekende Gezichten en Portretten, Benevens het Muzyk op dit Eeuwfeest Samengesteld en Gebruikt."	»
3103.	1738.	Zilveren Penning op het eeuwfeest van den Schouwburg. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 125.	<i>P. L. Posthumus.</i>
3104.	1738.	Decoraties uit het Zinnespel bij het eerste eeuwfeest: Het Zonnehof, de Hel, het Bosch, de Berg van Parnas. Vier gekleurde gravures.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3105.	1738.	Zinneprent op het eeuwfeest van den Schouwburg. Gravure	<i>Fred. Muller.</i>
3106.	1749.	Het Zinnespel »Leeuwendaal hersteld door de Vrede", ver- toond op den Schouwburg. Gravure door S. Fokke.	»
3107.	18 ^{de} E.	Naamlijst der Regenten van den Schouwburg, gedurende de jaren 1745 tot 1772, met fraai pennewerk door N. Frankendaal.	<i>Burger-Weesluis.</i>
3108.	18 ^{de} E.	Toegangskaartjes tot den Schouwburg.	<i>P. J. Hamer.</i>
3109.	1756.	Toegangsbewijs in karton voor het personeel van den Schouw- burg.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3110.	1772*.	Tooneelen uit: »de Kuiper" en »de Deserteur" (opgevoerd door de Vlaamsche troep van Neyts). Gravures door C. Bogerts. Bij de opvoering van »de Deserteur" ontstond de brand, die 11 Mei 1772 de Schouwburg vernielde.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3111.	1772.	Twee Plaatsbriefjes in den Bak van den ouden Schouwburg voor den avond van 11 Mei 1772, waarvan één het biljet was van Mevr. Texeira, die bij den brand omkwam.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3112.	1772.	Stuk van een geelzijden costuum met goud afgezet, gered uit den brand van den Schouwburg.	<i>C. Poortenaar.</i>
3113.	1772.	Allegorische voorstelling op den brand van den Schouwburg, uitgegeven bij T. Crajenschot.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3114.	1772.	Het begin van den brand in den Schouwburg, uit het Par- terre te zien. Gravure door P. Barbiers.	»
3115.	1772.	Het begin van den brand in den Schouwburg van het Tooneel te zien. Gravure door P. Barbiers.	»
3116.	1772.	De brand op het Tooneel van den ouden Schouwburg, op Maandag 11 Mei 1772, 's avonds ten 9 ure, »zooals", zegt de graveur S. Fokke, »ik het beschouwd heb eer ik ontvlugtte."	»
3117.	1772.	De Ruïne van den verbranden Schouwburg. Gravure door P. Barbiers.	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
3118.	1772.	Gedrukte opgave van bij den brand omgekomen personen, benevens aankondiging van den verkoop van de afbraak der ruïne.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3119.	1772.	Gedenkbrietje, geschreven door een uit den brand ontkomen persoon (J. Texeira de Mattos) van den volgenden inhoud, in de Portugeesche taal:	»
		„Op den 11 ^{den} Mei 1772, overeenkomende met den 26 ^{sten} van den Omertijd 5532	
		ging ik naar de komedie	met de volgende:
		waar brand kwam	Mevr. mijne moeder
		en door Gods goedheid	mijne tante Sipora
		ontkwamen wij allen,	mijne tante Rachel
			mijne zuster
		behalve.	mijne tante Lot zaliger
			die binnen bleef.
			J. T. d. M.
3120.	18 ^{de} E.	Boekdeel, waarin <i>De Historie van den Amsterdamschen Schouwburg</i> , met platen doorschoten, verder een verzameling platen en andere curiosa betreffende den brand in 1772 en verschillende begrafenisbriefjes van bij die gelegenheid omgekomen personen.	<i>Joh. Hilman.</i>
3121.	1774.	Beweegbare voorstelling in doos van den ouden en nieuwen Schouwburg (in boekformaat). Teekening door Toornenburgh.	»
3122.	1774.	Twee zinnebeeldige voorstellingen van de inwijding van den nieuwen Schouwburg. Gravure door N. v. d. Meer.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3123.	1774.	Tooneel uit de allegor. voorstelling bij die gelegenheid vertoond. Gravure door N. v. d. Meer.	»
3124.	1774.	Tooneel uit 't Treurspel <i>Jacob Simonsz de Rijk</i> , bij die gelegenheid vertoond. Gravure door R. Vinkeles.	»
3125.	18 ^{de} E.	De Amsterdamsche Schouwburg, op het Leidscheplein. Gravure in goud en zilver door Zeuner.	<i>Stads-Schouwburg.</i>
3126.	1774*.	De Schouwburg, bij dag en bij avond. Twee Gravuren door C. Bogerts en H. Schouten.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3127.	1774*.	De Schouwburg, van uit de Leidsche poort gezien. Teekening door H. Schouten.	<i>B. en N. M. de Pr.</i>
3128.	1815*.	De Schouwburg, van binnen. Gekleurde Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3129.	19 ^{de} E.	Model van den Schouwburg, met het portiek, genomen naar dat van den Stads-Schouwburg op het Leidscheplein. Het gordijn is een navolging van een der laatste aldaar gebruikte voorschermen. De decoratiën zijn vervaardigd door verschillende kunstenaars.	<i>Joh. Hilman.</i>
		De eigenaar stelt zich voor, de decoratiën van tijd tot tijd te veranderen.	
3130.	19 ^{de} E.	Tooneel met decoratie, voorstellende de burgerbuurt, copie naar de dekoratie van denzelfden naam op den Stads-Schouwburg.	»
3131.	19 ^{de} E.	Tooneel met decoratie, voorstellende de Kloosterkerk uit Vondel's Gijsbrecht.	<i>J. Fred. Schutte.</i>
3132.	19 ^{de} E.	Tooneel met decoratie, voorstellende een Boschgezicht, geschilderd door Pfeiffer.	»
3133.	19 ^{de} E.	Model van den Amsterdamschen Schouwburg, met aanwijzing der zitplaatsen.	<i>J. Tjasink.</i>
3134.	19 ^{de} E.	Afbeeldingen van het Tooneelgordijn in 1775, 1795, 1800, 1801 en 1805. Vijf gravures.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3135.	19 ^{de} E.	Model van het Tooneelgordijn, dat tot 1872 in den Schouwburg hing. Geschilderd door Peduzzi.	<i>Commissarissen van 't Paleis voor Volksvlijt.</i>
3136.	18 ^{de} E.	Twee lijsten met beweegbare voorstellingen van den Schouwburg op het Leidscheplein.	<i>Ger. A. Heineken.</i>

No. Tijd.		Eigenaars.
3137. 18 ^{de} E.	Twee lijsten met beweegbare voorstellingen van den Schouwburg op het Leidscheplein.	<i>L. H. Kraft.</i>
3138. 18 ^e E.	Decoraties: Armoedige woning, Bosch, Burgerbuurt, Hedendaagsche straat en Kloosterkerk. 6 Gravuren door R. en H. Vinkeles.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3139. 18 ^{de} E.	Tooneeldecoratief door F. J. Pfeiffer: Saffo, Preciosa, Haarlens verlossing, Het vrijshot, Lambert Melisz, Semiramis en Jeanne d'Arc. Acht gekleurde Steendrukken.	»
3140. 17 ^{de} E?	Vertrek van Gijsbrecht van Aemstel uit Amsterdam. Schilderij, waarvan de voorstelling overeenkomt met het laatste bedrijf van Vondel's Gijsbrecht.	<i>Kasteel Doornenburg in de Over-Betuwe.</i>
3141. 18 ^{de} E.	De Gysbrecht van Amstel, zooals die werd opgevoerd in 1775 in meer historisch costuum dan vroeger. Gravure door S. Fokke.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3142. 1774.	Zijden »stof triumfant" en kanten rand, gediend hebbende bij de eerste opvoering van Gijsbrecht van Amstel in 1774.	<i>Stads-Schouwburg.</i>
3143. 1820.	Geborduurde slab of tablier, in 1820 door den costumier Wittenberg voor de persoon van Adelgund in Gijsbrecht van Amstel vervaardigd.	»
3144. 1774.	Nonnencostuum, gebruikt in den Gijsbrecht van Amstel, bij de eerste vertooning in den Schouwburg op het Leidscheplein in 1774.	»
3145. 1774.	Staf van Clarisse.	»
3146. 1799.	Mantel van de Amsterdamsche Stedemaagd, gebruikt bij het 25jarig bestaan van den Schouwburg op het Leidscheplein.	»
3147. 1799.	Twee zilveren Zoutvaten, vereerd aan Juffrouw H. Hencke, weduwe van den Acteur Zuyderhoudt, welke door schrik van den brand in 1772 is gestorven. Zij zijn gegeven ter gelegenheid van het vijf-en-twintigjarig bestaan van den Schouwburg op het Leidscheplein. Juffr. Hencke was toen juist 25 jaar als Opzichtster van het vrouwenkleederenmagazijn werkzaam.	»
	Juffr. <i>Hencke</i> , Opzichtster van het vrouwenkleederenmagazijn aan den Stads-Schouwburg.	
3148. 1824.	Bronzen penning op het 50 jaren bestaan van den Stads Schouwburg. Ontworpen door H. Westhoff Jr. en geteekend door J. F. Sartorius. Naar K. Bemme (uniek ex.)	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
3149. 1826.	Spotprent op de vertooningen van Acrobaten en geleerde honden op den Schouwburg.	<i>Fred. Muller.</i>
3150. 1838.	Zilveren en bronzen gedenkpenning op het tweehonderdjarig bestaan van het Amsterdamsche Stadstooneel.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
3151. 1840*.	Spotprent op den <i>Hulp-Schouwburg</i> , in verband met de <i>Hulp-Beurs</i> , enz. Steendruk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3152. 19 ^{de} E.	Ontwerp voor een Tooneelscherm in den Stads-Schouwburg. Teekening door J. Eduard de Vries.	<i>C. Poortenaar.</i>
3153. 1872.	Zilveren Troffel, gebruikt bij het leggen van den eersten steen ter vernieuwing van den Schouwburg op het Leidsche Plein. Geschenk van den Commissaris Joh. Hilman aan Jhr. G. den Tex.	<i>Jhr. G. den Tex.</i>
3154. 1872.	Metselbak, gebruikt bij het leggen van den eersten steen ter vernieuwing van den Schouwburg op het Leidsche Plein.	»
3155. 1872.	Schootsvel, met het wapen van Amsterdam, gebruikt bij het leggen van den eersten steen ter vernieuwing van den Schouwburg op het Leidsche Plein.	»
3156. 1873.	Zilveren penning op de verbouwing van den Stads-Schouwburg, door J. Elion.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>

- No. Tijd. Eigenaars.
3157. 1753. De Fransche Schouwburg, op den Overtoom. Ter rechterhand het Schouwburggebouw, op het oogenblik van het aangaan, met vele rijtuigen en deftig gekleede lieden. Ter linkerhand de Overtoomsche vaart. Deze Schouwburg is gebouwd in 1752 en verbrand in 1754. Thans staat te dezer plaatse het gesticht: *de Eendracht*. Teekening in kleuren door J. de Beijer. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
3158. 19de E. De Fransche Schouwburg, op den Binnen-Amstel van binnen. Steendruk. *C. Poortenaar*.
3159. 1790*. De Hoogduitsche Schouwburg, in de Amstelstraat. Grav. *D. C. Meijer Jr.*
3160. 19de E. Het *Théâtre Optique* van Pfeiffer (in- en uitwendig). Dit theater heeft de beroemde decoratieschilder Pfeiffer in de Beulingstraat opgericht en een tijd lang bestuurd. Twee teekeningen door Lamberts. *B. en M. N. du Pré*.
3161. 18de E. Blauw fluweel met zilver geborduurd Vaandel van de Amst. Rederijkerskamer Achilles, onder de zinspreuk: *Door den tijd wordt de spruit een boom*, opgericht in 1844. *C. Binger*.
Deze Kamer stelde zich voornamelijk ten doel de treurspelen van Vondel met de grootste zorg ten tooneele te brengen. Mr. Jacob van Lennep, President.
3162. 19de E. Zilveren insigne van dezelfde Kamer, gedragen door Mr. Jo. de Vries, in 1847 tot eerelid benoemd. *Mr. Jo. de Vries J.zn.*

TOONEELSPELERS.

3163. 17de E. Handteekening van den Acteur Jilles Nozeman, door hem op een blad van het spel: *Sullemans soete Vrijagie* geschreven. *J. H. Rössing*.
Nozeman leefde in het midden der 17e eeuw.
3164. 1770. Portret van Jan Punt, geb. in 1711, overl. in 1779, in de rol van *Achilles*. Gravure door hem zelve. *R. W. P. de Vries*.
3165. 18de E. Portret van Carel Passé, leerling van M. Corver, als *Philips van Bourgondiën*, in het treurspel: *Jacoba van Beijeren*. Gravure in zwarte kunst door Brookshaw, naar Wd. Hendriks. »
3166. 18de E. Portret van A. Spatsier (overl. in 1779), in het karakter van *Warenar met de Pot*. Gravure in zwarte kunst. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
3167. 18de E. Portret van A. Spatsier in hetzelfde karakter. Teekening met de pen. *Dr. M. de Vries*, te Leiden.
3168. 18de E. Portret van Anna van Marle, geb. Ghyben, spelende in *de Vrek* met A. Angemeer, welke laatste de hoofdrol vervult. Hij was in 1774 aan den Amsterdamschen Schouwburg gekomen en in 1797 nog daaraan. Gravure in zwarte kunst. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
3169. 1763. Portret van Juffr. Monti, Danseres aan den Schouwburg. Gravure door Houbraken, naar Xavery. *R. W. P. de Vries*.
3170. 18de E. Portret van Samuel Cruys (overl. 1808), in het karakter van *Abellino*. Gravure door Josi, naar C. H. Hodges. »
3171. 19de E. Portret van Neits, als *Tamino* in de *Tooverfluit*. Gekleurde gravure. *D. C. Meijer Jr.*
3172. 19de E. Portret van Dirk Sardet, geb. in 1747 te Amsterdam, overl.

No.	Tijd.		Eigenaars.
		in 1817 te 's Graveland. Hij is voorgesteld in de rol van <i>Minnewaert</i> . Gekleurde gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3173.	19 ^{de} E.	Portret van Mevr. Jacoba Wouters—Sardet (overl. in 1812) in het karakter van <i>Josabeth</i> . Gekleurde gravure.	»
3174.	19 ^{de} E.	Portret van Ward Bingley (geb. in 1757, overl. 26 Juni 1818) in het treurspel <i>Gaston en Bayard</i> , met vers van J. G. Doornik. Gravure in zwarte kunst door F. J. Pfeiffer.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3175.	19 ^{de} E.	Portret van Mevr. Wattier—Ziesenis, geb. 13 April 1764, overl. in 1827. Schilderij door J. W. Pieneman.	<i>Commissarissen van het Paleis voor Volksvlijt.</i>
3176.	19 ^{de} E.	Portret van Mevr. Wattier in de rol van <i>Fedra</i> . Gekleurde Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3277.	19 ^{de} E.	Rood fluweelen Overtuniek. Vergulde Diadeem, koperen Ceintuur, met nagebootst edelgesteente, gepailletteerde Oorslipjes, fluweelen Schouderbauden, gedragen door Mevr. Wattier, in de rol van <i>Athalia</i> .	<i>Stads-Schouwburg.</i>
3278.	19 ^{de} E.	Rood fluweelen Overtuniek, met gouden rand, dito mantel, gedragen door Mevr. Wattier in de rol van <i>Semiramis</i> .	»
3279.	19 ^{de} E.	Zwart katoenen Rok, Peplum, Mantel, alles met zilver gepailletteerd, gedragen door Mevr. Wattier, in de rol van <i>Meropé</i> .	»
3280.	19 ^{de} E. a	Portret van Helena Snoeck, geb. Snoek, geb. 20 Sept. 1764 te Rotterdam, overl. 31 Dec. 1807 te Amsterdam. Gravure door Portman.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3181.	19 ^{de} E.	Portret van Andries Snoek, geb. 15 Aug. 1766 te Rotterdam, overl. 15 Oct. 1829 te Amsterdam. Schilderij door J. W. Pieneman.	<i>Stads-Schouwburg.</i>
3182.	19 ^{de} E.	Portret van A. Snoek, in de rol van <i>Gijsbrecht van Aemstel</i> , met gepluimden helm op het hoofd. Teekening in krijt.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
		Achter op de teekening een brief van Jelgerhuis aan Snoek, gedagteekend 3 Dec. 1818.	
3183.	19 ^{de} E.	Portret van A. Snoek in de rol van <i>Orestes</i> . Hij heeft het in No. 3187 vermelde Romeinsche zwaard in de hand. Gekleurde gravure door W. van Senus naar J. Kamphuysen.	»
3184.	19 ^{de} E.	Gouden Snuifdoos van A. Snoek.	<i>J. H. Albregt.</i>
3185.	1820.	Eigenhandige Brief van Andries Snoek.	<i>D. Henriquez de Castro Mz.</i>
3186.	19 ^{de} E. a	Schild, aan Andries Snoek, toebehoord hebbende en door hem in verschillende rollen gebruikt.	<i>J. G. de Groot Jamin.</i>
3187.	19 ^{de} E.	Romeinsch Zwaard, toebehoord hebbende aan Andries Snoek en door hem o. a. in de rol van <i>Orestes</i> (zie No. 3183) gebruikt.	<i>Joh. Hilman.</i>
3188.	19 ^{de} E.	Turksch Zwaard, toebehoord hebbende aan A. Snoek.	»
3189.	19 ^{de} E.	Jas en Mantel (blauw met zilver), gedragen door Snoek in <i>Maria Stuart</i> als <i>Leicester</i> .	<i>Stads-Schouwburg.</i>
3190.	19 ^{de} E.	Fluweelen Dalmatiek van den Hoogepriester, gedragen door Snoek in <i>Athalia</i> .	»
3191.	19 ^{de} E.	Groenlakensche Rok en Vest van zilverstof, gedragen door Snoek in de rol van <i>de Speler</i> .	»
3192.	19 ^{de} E.	Indiaansche Mantel, door Snoek in <i>De dood van Rolla</i> gedragen; gemaakt door Wittenberg in 1820.	»
3193.	19 ^{de} E.	Houten Pop, voorstellende het kind van Cora.	»
		Deze Pop is op verzoek van Snoek vervaardigd in 1820 op het atelier van den Schouwburg, onder opzicht van Pfeiffer. Snoek had die noodig voor zijn rol in <i>De Dood van Rolla</i> .	
3194.	17 ^{de} E.	Groen lakensche Dolman met broek, door Snoek als <i>Orosman</i> in <i>Zaire</i> gedragen.	»

TOONEELSPELERS

No. Tijd.		Eigenaars
3195. 1820.	Portret van Toon Vierig, Acteur in den Schouwburg van Jan Gras, in de Elandstraat, Vierig was tooneelspeler, tafeldienaar en aanspreker. Schilderij door J. F. Mäcker.	J. G. H. A. Bootz.
3196. 19 ^{de} E.	Portret van Dirk Kamphuysen, in het karakter van <i>De Gerval</i> in het Blijspel <i>De Broeders op de Toets</i> . Hij debuteerde op den Amst. Schouwburg 18 April 1791. Gravure door W. van Senus naar J. W. Caspari.	D. C. Meijer Jr.
3197. 19 ^{de} E.	Portret van Kamphuysen, als <i>Gaston van Foix</i> , in het treurspel <i>Gaston en Bayard</i> . Geleurde Gravure.	»
3198. 19 ^{de} E.	Portret van Anna Maria Kamphuysen, zuster van A. Snoek. Zij kwam in 1795 aan den Schouwburg en leefde nog in 1820. Schilderij door J. W. Pieneman.	Stads-Schouwburg.
3199. 19 ^{de} E.	Portret van Theodorus Johannes Majofski, geb. 16 Juli 1770 te Leiden, overl. 22 Februari 1836 te Amsterdam. Gravure met vers van den Acteur C. J. Roobol.	
3200. 19 ^{de} E.	Portret van Majofski, in de rol van <i>De Zangzieke Kleermaker</i> . Gravure.	D. C. Meijer Jr.
3201. 19 ^{de} E.	Zwart fluweelen Pak met vest van goudstof, gedragen door Majofski in <i>De Pajiestreken</i> .	Stads-Schouwburg.
3202. 18 ^{de} E.	Bisschopskostuum van <i>Gozewijn</i> , in <i>Gijsbrecht van Amstel</i> , door Majofski in die rol gedragen. Hierbij de bisschopstaf.	»
3203. 19 ^{de} E.	Rood lakensch Huzarenpak, met goud afgezet, door Majofski in <i>Siegfried van Lindenberg</i> gedragen.	»
3204. 19 ^{de} E.	Portret van Gerrit Carel Rombach, overl. 5 Juli 1833. Schilderij door Daiwaille.	»
3205. 1800*.	Portret van Jan van Well (achter de schermen op den Schouwburg op de Keizersgracht geboren, overl. in 1818) in de rol van <i>Pierrot</i> in het ballet: <i>De Geboorte van Arlequin</i> . Gravure door W. v. Senus.	D. C. Meijer Jr.
3206. 19 ^{de} E.	Portret van J. Jelgerhuis R.z., overl. in 1836. Schilderij, waar-schijnlijk door hem zelve.	Mevr. Kleine-Gartman.
	Jelgerhuis was in 1770 te Leeuwarden geboren en overleed te Amsterdam 6 October 1836. Hij debuteerde aan den Amsterdamschen Schouwburg in 1805 en verwierf zich ook verdiensten als Schilder en Graveur. Hij was de grootvader en eerste leermeester van Mevrouw Kleine.	
3207. 19 ^{de} E.	Portret van J. Jelgerhuis. Steendruk.	R. W. P. de Vries.
3208. 1836.	Begravenisbriefje van Jelgerhuis.	»
3209. 19 ^{de} E.	Rood kasjemiren mantel met goud geborduurd, door Jelgerhuis als <i>Nero</i> , in <i>Epicharis en Nero</i> gedragen.	Stads-Schouwburg.
3210. 19 ^{de} E.	Rood fluweelen Rok en Broek met appliqué, door Jelgerhuis als Minister in <i>De Speler</i> gedragen.	»
	De traditie zegt, dat deze rok afkomstig en gedragen is door Louis XVI.	
3211. 19 ^{de} E.	Gebloemd zijden Kabaai, gedragen door Jelgerhuis als <i>Sampti</i> .	»
3212. 19 ^{de} E.	Kurassen, wapens, helmen, lier, enz., zoowel door Snoek als door Jelgerhuis gedragen.	»
3213. 19 ^{de} E.	Portret van Mevrouw G. J. Hilverdink, gehuwd met Jacobus Grevelink, overl. in 1827. Schilderij door L. Moritz.	Stads-Schouwburg.
	Zij was een dochter van J. Hilverdink en debuteerde in 1809 aan den Amsterdamschen Schouwburg.	
3214. 19 ^{de} E.	Witte zijden Pantalon, roode zijden Rok, blauwe Kabaai; Ceintuur met tuigjes, Hoed of kap. Alles echt Chineesch.	»
	Een der toenmalige Regenten zorgde door zijne relaties met China voor dit costuum. Dit costuum droeg Mevrouw Grevelink in het <i>Wees-kind van China</i> .	

No.	Tijd.		Eigenaars.
3215.	19 ^{de} E.	Portret van Mevr. Naret-Koning. Gravure door J. P. Lange naar C. Hamburger.	D. C. Meijer Jr.
3216.	19 ^{de} E.	Portret van T. C. Beynink als: de <i>Stadschrijver</i> , in den <i>Burgemeester</i> . Gekleurde Gravure.	»
3217.	19 ^{de} E.	Portret van T. C. Beynink.	C. Poortenaar.
3218.	19 ^{de} E.	Portret van Reinier Engelman, geb. 17 Oct. 1795, overl. 26 Sept. 1851. Schilderij.	W. C. de Witt.
3219.	19 ^{de} E.	Portret van Anton Peters, geb. 21 Juni 1812, overl. 2 April 1872 te Delft. Steendruk.	D. C. Meijer Jr.
—			
3220.	1800*	Theodorus Johannis Weddik, Echtgenoot van Maria Lublink, Commissaris van den Amsterdamschen Schouwborg. Gravure.	R. W. P. de Vries.
3221.	1800*	Portret van Barth. Bekker, Commissaris van den Amsterdamschen Schouwborg. Gravure.	»
—			
3222.	1852.	Portret van Jan Eduard de Vries, geb. 16 Maart 1808, overl. 29 September 1875; Decoratieschilder; in 't laatst zijns levens Directeur van het Paleis voor Volksvljht. Schilderij door C. Hamburger.	Mevr. de Vries, geb. Bia.

MUZIEK.

3223.	1870.	Portret van Jan Pietersz. Sweelinck, op 44jarigen leeftijd, geb. in 1561, overl. in 1621. Schilderij door Hein J. Burgers. Copie naar het te Darmstadt berustende origineel.	<i>Vereeniging voor Nederlandsche Muziekgeschiedenis.</i>
3224.	1624.	Portret van Jan Pietersz. Sweelinck. Gravure door J. Muller.	D. C. Meijer Jr.
3225.	1670.	Portret van Antonius Verbeek, Klokkenist te Amsterdam. Schilderij door L. van der Helst.	Stad Amsterdam.
In dit portret, dat vroeger voor Jacob van Campen werd gehouden en als zoodanig in plaat is gebracht, meenen sommigen een lid van het geslacht Hinlopen te herkennen.			
3226.	1702.	Portret van Sijbrandus van Noord, Organist en Klokkenist, geb. omstreeks 1650, overl. na 1702. Gravure door P. Schenk.	R. W. P. de Vries.
3227.	1745.	Portret van Jacobus Nozeman, Organist, geb. in 1693, overl. in 1745. Gravure door C. Fritszeh.	»
3228.	18 ^{de} E.	Portret van Pietro Locatelli, Musicus, die van 1730 tot 1764 te Amsterdam woonde. Gravure in zwarte kunst door C. Troost.	D. C. Meijer Jr.
3229.	18 ^{de} E.	Portret van Bartholomeus Ruloffs, Organist, Orkestmeester van den Schouwborg en van Felix Meritis, geb. in 1730, overl. in 1801. Gravure door R. Vinkeles.	R. W. P. de Vries.
3230.	19 ^{de} E.	Portret van J. W. Wilms, Componist van het »Wien Neêrlandsch Bloed», geb. te Witzhelden, in 1772, overl. te Amsterdam in 1847. Steendruk door C. C. Last.	D. C. Meijer Jr.
3231.	18 ^{de} E.	Portret van »Mr. Esser, beroemde Muzikant tot Amsterdam.» Teekening in rood kijt.	R. W. P. de Vries.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3232.	1835.	Portret van J. G. Bertelman, Componist, geb. in 1782, overl. in 1854. Steendruk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3233.	1854.	Portret van J. J. Viotta, Componist, geb. in 1814, overl. in 1859. Steendruk door A. J. Ehle.	»
3234.	1832.	Portret van D. Brachthuiser, Organist bij de Hervormde Gemeente van Amsterdam. Steendruk door Last, naar het origineel, dat op de Tentoonstelling te Amsterdam in 1832 aanwezig was.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3235.	1847.	Portret van Joannes Bernardus van Bree, Componist en een der drie Stichters van de Maatschappij Cæcilia, geb. in 1801, overl. in 1857. Schilderij door P. F. Greive.	<i>W. Stumpff.</i>
3236.	1836.	Portret van Joannes Bernardus van Bree. Steendruk door H. W. Couwenberg, naar C. J. L. Portman.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3237.	1847.	Portret van J. W. T. Stumpff, Musicus en een der drie Stichters van de Maatschappij Cæcilia, geb. 14 Aug. 1798, overl. 3 Nov. 1867. Schilderij door P. F. Greive.	<i>Maatschappij Cæcilia.</i>
3238.	1847.	Portret van Franz George Friedrich Hansen, een der drie Stichters van de Maatschappij Cæcilia. Schilderij door P. F. Greive.	»
3239.	19 ^{de} E.	Portret van Wilhelmus Smits, overl. in 1869: »Mevrouw A. C. Th. Cuypers, geb. Alberdingk Thijm, als herinnering der uitvoering van 21 April 1866 aangeboden door de Zangvereniging Musicae et Amicitiae". Photogr. Mw. <i>Cuypers</i> , geb. <i>Alberdingk Thijm</i> .	
—			
3240.	17 ^{de} E. α	Musiceerend Gezelschap. Schilderij, waarop eenige oude muziekinstrumenten voorkomen.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
3241.	1651.	Klok, gegoten door de Gebroeders Hemony, met opschrift: F. et P. Hemony me Fec. Zvtphaniae. Ao. MDCLI.	<i>Stads Bank van Leening.</i>
3242.	1660.	Viol, vervaardigd door Hendrik Jacobsz.	<i>Mevr. Rocquette, geb. Meulman.</i>
3243.	17 ^{de} E.	Violoncel, door Hendrik Jacobsz.	<i>I. J. J. van Oytrop.</i>
3244.	17 ^{de} E.	Alt.	<i>Tepe, te Utrecht.</i>
3245.	1800*	Model van een Orgel.	<i>J. F. Schnaar.</i>
3246.	19 ^{de} E.	Zilveren Insigne van de Zangvereniging Amstels Mannenkoor.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
3247.	19 ^{de} E.	Zilveren Insigne van Amstels Mannenkoor.	»
3248.	19 ^{de} E.	Zilveren Insigne van Amstels Harmoniekapel.	»
3249.	19 ^{de} E.	Zilveren Insigne van Amstels Harmoniekapel (met gouden kroon).	»
3250.	1863.	Bronzen Penning, geslagen ter gelegenheid van het Derde Nederlandsche Zangersfeest te Amsterdam.	»
3251.	1857.	Insigne van Amstels Mannenkoor en Euterpe.	»

BOUWKUNST.

3252.	17 ^{de} E.	Portret van Cornelis Danckerts de Rij, Bouwmeester, geb. in 1561, overl. in 1634. Gravure door de Jode.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3253.	1867.	Portret van Henrick de Keyser, geb. te Utrecht in 1565, overl. te Amsterdam, 15 Mei 1624, Bouwmeester van de Westerkerk, de oude Beurs, enz. Schilderij door J. H. Maschhaupt.	<i>Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst.</i>
3254.	17 ^{de} E.	Portret van Henrick de Keyser, Bouwmeester. Gravure door J. Suyderhoeff.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3255.	17 ^{de} E.	Portret van Jacob van Campen, Heer van Randebroeck, geb.	

- 1600*, overl. te Amersfoort, 13 Sept. 1657, Bouwmeester van »'s Werelts achtste wonder'', enz. Teekening door J. Lievens. *Jb. de Vos Jbz.*
3256. 1867. Portret van Jacob van Campen. Schilderij door J. H. Masch-
haupt. *Maatschappij tot Bevoraering der Bouwkunst.*
3257. 17de E. Portret van Adrian Dorsman, Bouwmeester van de Nieuwe
Luthersche Kerk. Gravure in zwarte kunst, door P. van der
Plas. *R. W. P. de Vries.*
3258. 1700*. Portret van Simon Schijnvoet, Bouwkundige en Numismaat,
geb. in 1652, overl. in 1727. Grav. in zwarte kunst door Schenk. *D. C. Meijer Jr.*
3259. 1697. Zilveren penning op het bezoek van Czaar Peter bij Simon
Schijnvoet. *V. Loon, IV, 221.* *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
3260. 1765. Portret van Jan Otten Husly, Bouwmeester, van het gebouw
der Maatschappij Felix Meritis en der Stadhuizen te Weesp
en Groningen, overl. in 1795. Gravure door R. Vinkeles. *R. W. P. de Vries.*
3261. 19de E. Portret van Cornelis Outshoorn, geb. te Nieuwveen, 18 Aug.
1810, overl. te Amsterdam 23 April 1875, Bouwmeester van
het Paleis voor Volksvljijt, het Postkantoor, het Museum Fo-
dor, het Amstel-Hôtel, het Oosteinde, het Isr. Weeshuis in
de Zwanenburgerstraat, enz. Photographie. *J. G. H. Ter Horst.*
3262. 1871. De Oudekerkstoren. Opstand en verticale doorsnede. Twee tee-
keningen met de pen door J. Brouwer.
Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst.
3263. 1861. Het Noorderportaal van de Oude-Kerk in den bouwstijl van
't begin der 17de eeuw. Bouwkundige teekening met kleuren
door J. H. Leliman. *J. H. Leliman.*
3264. 1642. Oud Huis in de Stilsteeeg. Teekening door P. Saenredam.
J. W. Wurfbain, te Rheden.
3265. 1857. De Poort van het Leprozenhuis, gebouwd in 1609. Teekening
met kleuren door J. H. Leliman. *J. H. Leliman.*
3266. 1639. H. de Keyser en C. Danckerts »Bouwinge van onsen tijt.'' Amst.
1619, bevattende: de ontwerpen der Haarlemmerpoort, den
Jan Rodenpoorts- en den Regulierstoren, de Zuider-, de Wes-
ter- en de Noorderkerk, het Huis van Coymans, de Poorten
der Walen-Kerk en van het Prinsenhof, enz. *R. W. P. de Vries.*
3267. 1871. De Zuiderkerkstoren. Opstand en verticale doorsnede. Twee
teekeningen met de pen door J. Brouwer.
Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst.
3268. 1870. De Westerkerkstoren. Opstand en verticale doorsnede. Twee
teekeningen met de pen door J. Brouwer. »
3269. 1867. De Jongenspoort van het Burger-Weeshuis, in de Kalverstraat.
Teekening in kleuren door Jacob Olie Jz. »
3270. 1863. De Poort der Bank van Leening, op den O. Z. Voorburgwal.
Teekening in kleuren door Redeker Bisdorn. »
3271. 1863. De Binnenplaats van het Cost-Indiesch huis, gebouwd in 1606.
Twee Teekeningen door H. Molemans. »
3272. 19de E. De Voorgevel van de pakhuizen van het O. Z. Huiszittenhuis,
(thans het Rijksarsenaal op den Leprozen-burgwal), gebouwd
in 1610. Bouwkundige teekening in kleuren door L. A. Brouwer. »
3273. 1874. Gevel van het huis, op den hoek der Beurssteeg en het Rokin,
gebouwd omstreeks 1612, potloodteekening door J. N. Landré. »
3274. 1874. Geveltoppen der huizen aan de oostzijde van de Beurssteeg,
gebouwd omst. 1612, den 15 Mei 1876 voor afbraak ver-
kocht. Teekening door J. N. Landré. »
3275. 19de E. Het Huis onder 't Zeil, vóór de verbouwing in 1776. (Zie No.
3296). Teekening. »

No. Tijd.		Eigenaars.
3276. 19 ^{de} E.	Gevel van een Woonhuis op den Nieuwendijk, gebouwd in 1617. Teekening in kleuren, door J. Bronke.	
3277. 16 ^{de} E.	De Westerhal te Amsterdam, gebouwd in 1619, afgebroken in 1857. Teekening met de pen, door H. Molemans.	<i>Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst.</i>
3278. 1863.	Het Hoekhuis in de Warmoesstraat en Oudebrugsteeg, gebouwd in 1621, omstreeks 1870 afgebroken. Teekening in kleuren door J. Gosschalk.	»
3279. 19 ^{de} E.	Het Huis met de Hoofden, op de Keizersgracht bij de Leliegracht, gebouwd in 1622. Bouwk. afbeelding, steendruk door Theod. Ettling, naar teekeningen van Lingeman.	»
3280. 1857.	De Poort van het Spinhuis, gebouwd in 1645. Teekening in kleuren door J. H. Leliman.	<i>J. H. Leliman.</i>
3281. 1821.	Het Logement: Het Wapen van Frankrijk, in 1821 gesloopt om plaats te maken voor het Leesmuseum. Schilderij door J. Jelgerhuis R.z.	<i>Bestuur van het Leesmuseum.</i>
3282. 1866.	Opstand van een in de 17 ^{de} eeuw gebouwd en omstreeks 1865 gesloopt huis op het Damrak. Teekening in kleuren door J. Olie.	<i>Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst.</i>
3283. 19 ^{de} E.	Opstand van een huis in de Haarlemmerhouttuinen, in de 17 ^{de} eeuw gebouwd, in 1865 gesloopt. Teekening in kleuren door W. J. J. Offenbergh.	»
3284. 19 ^{de} E.	Het beroemde dubbele huis in de Oude Bocht van de Heerengracht over de Driekoningstraat. Teekening in kleuren.	»
3285. 18 ^{de} E.	Model in karton van het huis: de Zonnewijzer, in de tweede helft der 18 ^{de} eeuw verbouwd en vervolgens bewoond door den Baron van Brienen, Heerengracht over de Warmoesgracht.	<i>Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.</i>
3286. 19 ^{de} E.	Twee Woonhuizen, op de Keizersgracht bij de Leliegracht. Teekening.	<i>Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst.</i>
3287. 19 ^{de} E. a	Zeventiende-eeuwsche binnenbetimmering van de Herberg de Blaauwe Druif, op de St. Antonie-Breestraat. Teekening door C. L. Hansen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3288. 1674.	»Gronden en Afbeeldsels der voornaamste gebouwen die Philips Vingboons geordineerd heeft." Amst. 1674, 2 dln.	»
3289. 17 ^{de} E.	»Het Huys van de Heeren Louys en Hendrick Trip, geordineerd door Justus Vingboons." Vijf Gravures.	»
3290. 17 ^{de} E. c	»Het Hof van de E. Heer de Pinto." (St. Antonies-Breestraat over de Zandstraat). Grav. door Rom. de Hooghe.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3291. 17 ^{de} E. c	»Het Hof van den Baron Belmonte." (Nieuwe-Keizersgracht, bij de Weesperstraat (?)). Gravure door Rom. de Hooghe.	»
3292. 17 ^{de} E. c	»Het Hof van de Ed. Heer d'Acoste." (Nieuwe-Keizersgracht, over den tuin van het Besjeshuis). Gravure door Rom. de Hooghe.	»
3293. 1760.	»Verzameling van alle de prachtige gebouwen langs de Heeren- en Keizersgrachten, van den Amstel tot de Brouwersgracht." Gravures door C. Philips J.z., in 24 platen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3294. 18 ^{de} E.	De Huizen op de Keizersgracht bij de Beerestraat, welke in 1777 werden afgebroken en op wier plaats toen Felix Meritis is gebouwd. Schilderij.	<i>Bestuur der Maatschappij Felix Meritis.</i>
3295. 18 ^{de} E.	Het Huis op den hoek van de Heerengracht en het Koningsplein. Twee Teekeningen door H. Schouten.	<i>Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.</i>
3296. 1776.	De Burgerhuizen van Stadswege gebouwd op den Dam in 1776. (thans het Bureau voor den aanleg van Staatsspoorwegen). Gravure door C. Philips J.zn.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

BEELDHOEW-, SNIJ- EN BOETSEERKUNST.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3297.	15 ^{de} E.	Tien metalen Beeldjes, welke eertijds, met het viertal, vermeld onder No. 3298, gestaan hebben boven de traliën der Vierschaar van het oude Stadhuis op den Dam, dat in 1652 afbrandde.	<i>Stad Amsterdam.</i>
		Zij stellen de volgende Graven en Gravinnen voor: Ada, Willem II, Jan II, Willem III, Keizer Lodewijk V en zijn echtgenoot Margaretha, Philip I en zijn eerste echtgenoot Michelle de France, benevens zijn derde, Isabella van Portugal; ten slotte Maria van Bourgondië.	
3298.	16 ^{de} E.	Vier eikenhouten Beeldjes, welke eertijds stonden boven de traliën der Vierschaar van het oude Stadhuis op den Dam, dat in 1652 afbrandde.	»
		Men heeft er de beeldtenissen in willen zien van Graaf Willem VI met zijn dochter Jacoba van Beijeren en Hertog Philip van Bourgondië met zijn derde vrouw Isabella van Portugal.	
3299.	16 ^{de} E.	Twee houten Reliefs, voorstellende een vrouwenportret en een adelaar, uit een voor weinige jaren gesloopt huis in de Niezel.	<i>J. J. Kas.</i>
3300.	17 ^{de} E.	Portret van Albert Vinckenbrink, geb. in 1608. Gravure door P. Holsteyn.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3301.	17 ^{de} E.	Palmhouten Doodshoofd, gesneden door A. Vinckenbrink.	<i>S. W. Josephus Jitta.</i>
3302.	17 ^{de} E.	Palmhouten Groep, volgens opgaaf voorstellende een Amsterdamsche patricische familie, gesneden door A. Vinckenbrink.	»
3303.	17 ^{de} E.	Palmhouten Appel, gesneden door A. Vinckenbrink. In de eene helft is zeer uitvoerig een binnenhuis, in de andere helft een kerk voorgesteld. Microscopische figuurtjes stellen de zeven werken der barmhartigheid voor.	<i>C. Becker.</i>
3304.	17 ^{de} E.	Twee Bas-reliefs in toetssteen, vermoedelijk Portretten van Kenau Hasselaer en haar in 1571 overleden echtgenoot Nanning Gerbrandsz. Borst, gemerkt met de coreengevlochten letters D. V. R. (waarschijnlijk Dirck van Rijswijk).	<i>Kon. Ondh. Genootschap.</i>
3305.	17 ^{de} E.	Een Fluitspeler, eene vrouw en een amor. Groep uit palmhout gesneden, zonder naam.	<i>S. W. Josephus Jitta.</i>
3306.	17 ^{de} E.	Een Fluitspeler en een aap. Groep uit palmhout gesneden, zonder naam.	»
3307.	1663.	Portret van Artus Quellien, door de stedelijke Regeering uit zijne geboorteplaats Antwerpen ontboden tot het maken van de beeldhouwwerken voor het Stadhuis, geb. in 1609, overl. in 1668. Schilderij door Ferdinand Bol.	<i>'s Rijks Museum.</i>
3308.	17 ^{de} E.	De Amsterdamsche Stedemaagd, de hulde ontvangende van Neptunus, Tritons en Najaden. Groep, geboetseerd door A. Quellien.	<i>Stad Amsterdam.</i>
		Deze groep heeft tot model gediend voor het beeldhouwwerk in den voorgevel van het Stadhuis (thans Kon. Paleis).	
3309.	17 ^{de} E.	Salomo's eerste recht. Groep, geboetseerd door A. Quellien.	»
3310.	17 ^{de} E.	Seleucus laat zich het oog uitsteken, om het recht te handhaven en zijn zoon te bevrijden. Groep, geboetseerd door A. Quellien.	»
3311.	17 ^{de} E.	Brutus laat zijn zonen ter dood brengen. Groep, geboetseerd door A. Quellien.	»
3312.	17 ^{de} E.	Jupiter, met een arend en een ram. Geboetseerd door A. Quellien.	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
3313.	17 ^{de} E.	Saturnus, zijne kinderen verslindende. Geboetseerd door A. Quellien.	Stad Amsterdam.
3314.	17 ^{de} E.	Mars. Geboetseerd door A. Quellien.	»
3315.	17 ^{de} E.	Diana. Geboetseerd door A. Quellien.	»
3316.	17 ^{de} E.	Apollo. Geboetseerd door A. Quellien.	»
3317.	17 ^{de} E.	Cybele. Geboetseerd door A. Quellien.	»
3318.	17 ^{de} E.	Vier vrouwenbeelden als kariatiden, geplaatst in de vierschaar. Geboetseerd door A. Quellien.	»
N ^o 3309 tot N ^o 3319 zijn modellen van het beeldhouwwerk, dat de zalen en galerijen van het Stadhuis (thans Kon. Paleis) versiert.			
3319.	17 ^{de} E.	Saturnus, gereed zijne kinderen te verslinden. Geboetseerd door A. Quellien.	»
3320.	17 ^{de} E.	Jupiter, met een arend en een ram. Geboetseerd door A. Quellien.	»
3321.	17 ^{de} E.	Eenige kinderen, spelende met een bok. Groep, geboetseerd door A. Quellien.	»
3322.	17 ^{de} E.	Marsyas, op last van Apollo gevild. Groep, geboetseerd door A. Quellien.	»
3323.	17 ^{de} E.	Konon en zijne dochter Pero. Groep, geboetseerd door A. Quellien.	»
3324.	17 ^{de} E.	Koggeschip, gedragen door vier godheden, waaronder Minerva, Mercurius en Hercules. Groep, geboetseerd door A. Quellien.	»
3325.	16 ^{de} E.	Buste van Prins Willem I. Medaillon.	»
3326.	17 ^{de} E.	Marmeren Buste van Antonio Lopez Suasso, overl. in 1685.	A. P. Lopez Suasso.
3327.	17 ^{de} E.	Portret van Franc. v. Bossuit, geb. te Brussel in 1635, overl. te Amst. in 1692. Grav. door M. Pool.	D. C. Meijer Jr.
3328.	17 ^{de} E.	Sabijnsche Maagdenroof, in ivoor gesneden door Franc. van Bossuit.	J. J. Boas Berg.
3329.	1663.	Pestlijder. Marmeren Beeldje door een onbekenden beeldhouwer. Afkomstig uit het Burger-Weeshuis.	Regenten van het Burger-Weeshuis.
3330.	17 ^{de} E.	Gewelsteen, met afbeelding van Zeeburgh, afkomstig van een huis op de Utrechtschestraat.	Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.
3331.	1686.	Gewelsteen, met het wapen van het geslacht Van Baerle. Dr. C. E. Daniëls.	
3332.	19 ^{de} E.	Afbeelding van den Gevelsteen, met »Swanenburg», in de Staalstraat bij den Kloveniersburgwal. Teekening.	R. W. P. de Vries.
3333.	18 ^{de} E.	Afbeelding van den Gevelsteen, met het borstbeeld van Erasmus. Deze steen stond in de 17 ^{de} eeuw aan een huis op de Texelsche kade en is later verplaatst naar een huis in de Uilenburger dwarsstraat. Gravure.	»
3334.	1800*.	Afbeeldingen van vier Gevelsteen, die gestaan hebben in den omtrek van de O. Z. Kapel:	J. W. Wurfbain, te Rheden.
		a. Beeld van St. Olof, aan een der pilaren van de O. Z. Kapel.	
		b. Gevelsteen, voorstellende de oude »St. Olofsport», gestaan hebbende aan het in 1830 verbrande hoekhuis van de Kapelsteeg.	
		c. Gevelsteentje van 1572, aan een huis op den Zeedijk.	
		»dit is in de swarten hore.»	
		d. Gevelsteentje, genoemd het Amsterdamsche Manneke-pis in de Kapelsteeg.	
3335.	1735.	Marmeren Medaillon, voorstellende Leda en Jupiter in de gedaante van een zwaan, door J. B. Xavery.	J. J. Boas Berg.
3336.	1735.	Marmeren Medaillon, voorstellende een sater en een nimf, door J. B. Xavery.	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
3337.	1776.	Boeren-herberg, waarin twee kaartspelers en een kastelein. In was geboetseerde groep door G. Konsé.	<i>Th. J. B. Westerwoudt.</i>
3338.	1830.	Portret van L. Royer, geb. in 1793, overl. in 1868. Schilderij door Ch. van Beveren.	Mevr. <i>Royer</i> , geb. <i>Kerst</i> , te Hilversum.
3339.	19 ^{de} E.	Paulus, uit klei geboetseerd door L. Royer.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
3340.	19 ^{de} E.	Petrus, uit klei geboetseerd door L. Royer.	»
3341.	1845.	S ^t Christophorus, geboetseerd door L. Royer.	»
3342.	1840*.	Michiel Adriaensz. de Ruyter, geboetseerd door L. Royer. Klein model (in gebakken aarde) van het Standbeeld te Vlissingen.	<i>A. B. J. Sterck.</i>
3343.	1843*.	Ontwerp voor het Standbeeld van Rembrandt, met een geornamenteerd voetstuk. De kunstenaar is voorgesteld, met een grooten mantel omhangen. Door L. Royer. Afgietsel in pleister.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
3344.	1842*.	Rembrandt, schets in gebakken aarde door L. Royer. Geheel andere voorstelling dan het Standbeeld te Amsterdam.	<i>A. B. J. Sterck.</i>
3345.	1862*.	Vondel, op een (niet uitgevoerd) voetstuk, geboetseerd door L. Royer. Klein model in gebakken aarde van het Standbeeld te Amsterdam.	»
3346.	1850*.	Lourens Jansz. Coster, geboetseerd door L. Royer. Klein model in gebakken aarde van het Standbeeld te Haarlem (met gevleugelde letter).	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
3347.	1850*.	Lourens Jansz. Coster, geboetseerd door L. Royer (in gebakken aarde). Andere voorstelling dan het Standbeeld te Haarlem.	<i>A. B. J. Sterck.</i>
3348.	1842.	Willem de Zwijger, geboetseerd door L. Royer (in gebakken aarde). Klein model van het Standbeeld.	»
3349.	1830.	Erasmus, geboetseerd door L. Royer. Pleister-afgietsel.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
3350.	19 ^{de} E.	Maria, met het kind Jesus, geboetseerd door L. Royer.	<i>A. B. J. Sterck.</i>
3351.	1835*.	Achilles, met het lijk van Hektor, geboetseerd door L. Royer.	»
3352.	1847.	De liefde gekastijd, geboetseerd door L. Royer.	»
3353.	1838*.	Gipsafgietsel van eene door L. Royer vervaardigde Buste van Koning Willem I.	<i>Stad Amsterdam.</i>
3354.	1848*.	Gipsafgietsel van eene door L. Royer vervaardigde Buste van Koning Willem II.	»

DRIJFKUNST.

3355.	1681?	Portret van Jan Lutma, Goudsmid, geb. in 1584, overl. in 1669. Hamergravure door J. Lutma de Jonge.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3356.	1653.	Modellen van Zilverwerk naar Jan Lutma de oude. Verzameling etsen door Jan Lutma de jonge.	<i>D. Franken Dz.</i>
3357.	1659.	Zilveren penning ter eere van Johannes Lutma de oude. <i>De Vries en de Jonge</i> Pl. VI, No. 4.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3358.	1681.	Jan Lutma de jonge, Goudsmid en Graveur, geb. in 1629, overl. in 1689. Hamergravure door hem zelve.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3359.	17 ^{de} E.	Zilveren Beeldje gedreven door Paul van Vianen, voorstellende Atlas den wereldbol torschende. Op het voetstuk een door Vianen gedreven plaat, voorstellende Mercurius en de herder Argus.	<i>Rijks-Museum.</i>

Hoewel Paul van Vianen te Utrecht werd geboren en voornamelijk te Praag heeft gewoond, meende men dat dit kunststuk niet op de

No. Tijd.

Eigenaars.

Tentoonstelling mocht ontbreken. Reeds in 1727 behoorde het aan een Amsterdamsch kunstminnaar (Zie N° 1961). Later werd het door de Wed. Tirion, geb. Scheltes, aan 's Rijks Museum te Amsterdam gelegateerd.

INLEGWERK.

3360. 1650. Toetssteenen Blad, ingelegd met paarlemoer, door D. v. Rijs-
wijk. *S. W. Josephus Jitta.*
3361. 1662. Toetssteen, met paarlemoer ingelegd, door D. van Rijswijk.
D. Franken Dz., te Parijs.
3362. 1671. Toetssteen, met ingelegde letters van paarlemoer, door »Dirk
van Rijswijk.» *Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.*
3363. 17de E. b Houten Kistje, met paarlemoer ingelegd, door D. v. R(ijs-
wijk). *S. W. Josephus Jitta.*
3364. 17de E. b Houten Schuier, met paarlemoer ingelegd, door D. van Rijswijk. »
3365. 17de E. Toetssteenen plaat, ingelegd met vogels van paarlemoer, door
Jan Vyscher, leerling van Dirk van Rijswijk. *J. J. Boas Berg.*

SCHILDER- EN GRAVEERKUNST.

3366. 17de E. Portret van Pieter Aertsen (Lange Pier), geb. in 1509, overl.
in 1573. Gravure door Hondius. *R. W. P. de Vries.*
3367. 19de E. Portret van Rembrandt Harmensz. van Rijn, geb. in 1607,
overl. in 1669 te Amsterdam. Schilderij (naar Rembrandt's origi-
neel in het Museum te Florence), door Ch. van Beveren. *Mr. F. M. J. A. Reekers.*
3368. 17de E. Portret van Rembrandt Harmensz. van Rijn (op jongeren leef-
tijd dan No. 3367), volgens opgaaf geschilderd door hem zel-
ven. *H. Linde, te Bonn.*
3369. 19de E. Buste van Rembrandt, door L. Royer, gedurende nagenoeg eene
kwart eeuw geplaatst in het midden van den tuin het Oude-
Mannenhuis (Akademie van Beeld. Kunsten). *Stad Amsterdam.*
3370. 1852. Bronzen penning op de onthulling van het Standbeeld van
Rembrandt, door Hart. *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
3371. 1852. Bronzen penning op de onthulling van het Standbeeld van
Rembrandt, door Menger. »
3372. 1852. Tinnen penning op de onthulling van het Standbeeld van Rem-
brandt, door M. C. de Vries Jr. »
3373. 1873. Zilveren penning ter eere van Rembrandt, met afbeelding
van de beroemde Schilderij » het optrekken der burgerwacht. »
3374. 1640. Portret van J. Asselijn, geb. in 1610, overl. in 1666. Ets
door Rembrandt. *D. Franken D.z., te Parijs.*
3375. 17de E. Portret van Ferdinand Bol, geb. in 1611, overl. in 1680.
Schilderij door hem zelve. *'s Rijks-Museum.*
3376. 17de E. Portret van Bartholomeus van der Helst, geb. in 1613 te

No.	Tijd	Haarlem, overl. in 1670 te Amsterdam, en zijne tweede vrouw. Schilderij door hem zelve.	Eigenaars.
3377.	1650*.	Portret van Nikolaas de Heldt Stockade, geb. in 1613 of 1614, overl. omstreeks 1668. Ets door hem zelve.	Jhr. Dr. J. P. Six.
3378.	1650*.	Portret van Govert Flinck, geb. in 1615, overl. in 1660. Gravure door A. Bloteling.	D. Franken D.z., te Parijs. R. W. P. de Vries.
3379.	17 ^{de} E.	Portret van Jac. van der Does, geb. in 1623, overl. in 1673. Gravure in zwarte kunst door W. Vaillant.	D. Franken D.z., te Parijs
3380.	17 ^{de} E.	Portret van Johannes Lingelbach, geb. in 1625, overl. in 1687. Gravure in zwarte kunst door B. Vaillant.	»
3381.	1699.	Portret van Ludolf Backhuizen, geb. in 1631 te Emden, overl. in 1708 te Amsterdam. Schilderij door hem zelve.	Stad Amsterdam.
3382.	1690.	Portret van Etienne Picart, bijgenaamd le Romain, geb. te Parijs 21 Oct. 1632, overl. te Amsterdam 12 Nov. 1621. Koperen plaat, gegraveerd door Bernard Picart.	J. G. de Groot Jamin Jr.
3383.	1662.	Portret van K. du Jardin, geb. in 1635, overl. in 1678. Schilderij door hem zelve.	's Rijks-Museum.
3384.	1667.	Portret van Adriaen van de Velde (geb. in 1639, overl. in 1672) en zijn huisgezin, staande in een landschap. Schilderij door hem zelve.	Museum van der Hoop.
3385.	17 ^{de} E.	Portret van Petrus Schenk, Graveur en Kunsthandelaar, geb. in 1645, overl. in 1715. Gravure door hem zelve.	R. W. P. de Vries.
3386.	18 ^{de} E.	Portret van Abraham Stork, Zeeschilder. geb. in 1650. Gravure door J. Houbraken.	»
3387.	17 ^{de} E.	Portret van Jacobus Gole, Graveur en Kunsthandelaar, geb. in 1660, overl. in 1737. Gravure door hem zelve.	»
3388.	1688.	Allegorische Voorstelling betreffende den Schilder Jurriaen Pool (geb. te Amsterdam in 1666, gehuwd met de beroemde schilderes Rachel Ruysch), overl. in 1745. Zijn portret als burger-wees komt op deze, door hem zelve vervaardigde, schilderij voor.	Regenten van het Burger-Weeshuis
3389.	18 ^{de} E.	Portret van Jan Goeree, Graveur, geb. in 1670, overl. in 1731. Gravure door J. Houbraken.	D. C. Meijer Jr.
3390.	1766.	Portret van Adam Silo, Zeeschilder en Scheepsbouwmeester, geb. in 1670, overl. in 1760. Ets door La Cave.	R. W. P. de Vries.
3391.	1715.	Portret van Bernard Picart, Graveur, geb. in 1673, overl. in 1734. Gravure in zwarte kunst, door N. Verkolje.	»
3392.	1715.	Koperen plaat van bovenstaande gravure, bewerkt door N. Verkolje.	J. G. de Groot Jamin.
3393.	1753.	Portret van Nicolaas Verkolje, Schilder, geb. in 1673, overl. in 1746. Gravure door J. Houbraken.	R. W. P. de Vries.
3394.	1755.	Portret van Abraham Rademaker, Schilder, geb. in 1675, overl. in 1735. Ets door C. van Noorde.	»
3395.	18 ^{de} E.	Portret van Maria de Wilde, Schilderes, dochter van Jac. de Wilde (No. 2870), geb. in 1682. Ets door P. v. d. Berge.	D. C. Meijer Jr.
3396.	1749.	Begrafenisbriefje van Jan van Huysum, Schilder, geb. in 1682, overl. in Febr. 1749.	Mr. G. de Vries Az., te 's Hage.
3397.	1771.	Portret van Philips van Dijk, geb. in 1683, overl. in 1753. Gravure door J. Houbraken.	R. W. P. de Vries.
3398.	18 ^{de} E.	Portret van Isaac Vogelesangk, Schilder, geb. in 1688, overl. in 1753. Ets door C. van Noorde. Afdruk op satijn.	D. C. Meijer Jr.
3399.	18 ^{de} E.	Portret van Jan Maurits Quinckhard, Schilder, geb. in 1688, overl. in 1772. Ets door zijn zoon Julius.	D. Franken D.z., te Parijs.
3400.	18 ^{de} E.	Portret van Corn. Pronk, Schilder en Teekenaar, geb. in 1691, overl. in 1759. Ets door C. van Noorde.	J. W. Schut.
3401.	18 ^{de} E.	Portret van Henriëtte Wolters, geb. van Pee, Miniatuurschilderij.	

No. Tijd.		Eigenaar.
	deres, geb. in 1692, overl. in 1741. Grav. door J. Houbraken.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3402. 18 ^{de} E.	Portret van Cornelis Troost, geb. in 1697, overl. in 1750. Schilderij op koper, door hem zelve.	<i>'s Rijks-Museum.</i>
3403. 1729.	Zilveren Penning ter eere van Martinus Holtzhey, Stempelsnijder, geb. te Amsterdam. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 52. Mr. Jo. de Vries J.zn.	
3404. 1749.	Zilveren Penning op het aanstellen van Martinus Holtzhey, tot Muntmeester. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 284.	»
3405. 1759.	Zilveren Penning op het overlijden van Margaretha, dochter van Martinus Holtzhey, door Holtzhey. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 510.	»
3406. 1764.	Zilveren Penning op het overlijden van den Stempelsnijder Martinus Holtzhey. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 373.	»
3407. 1776.	Gouden Penning op het overlijden van Cornelia Esther Slob, huisvrouw van J. G. Holtzhey, door Holtzhey. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 509.	<i>P. L. Posthumus.</i>
3408. 1770.	Portret van Jacobus Houbraken, Graveur, geb. in 1698 en overl. in 1780. Gravure door hem zelve.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3409. 18 ^{de} E.	Portret van Simon Fokke, Graveur, geb. in 1712, overl. in 1784. Gravure in zwarte kunst door J. Greenwood.	»
3410. 18 ^{de} E.	Portret van Jan Punt, Graveur en Tooneelspeler, geb. in 1711, overl. in 1774. Gravure in zwarte kunst door Mac Ardell.	»
3411. 1766.	Portret van Cornelis Ploos van Amstel, geb. 4 Jan. 1726, overl. in 1798. Schilderij door J. Buys. <i>Ploos van Amstel</i> , te 's Gravenhage.	
3412. 1784.	Portret van Cornelis Ploos van Amstel, houdende het portret van den Schilder Jan van Goyen in de hand. Schilderij door J. Buys.	<i>C. Poortenaar.</i>
3413. 18 ^{de} E.	Portret van Cornelis Ploos van Amstel. Teekening in rood en zwart krijt.	<i>G. v. d. Velde.</i>
3414. 18 ^{de} E.	Portret van Cornelis Ploos van Amstel. Miniatuur op porcelein.	<i>Ploos v. Amstel</i> , te 's Hage.
3415. 18 ^{de} E.	Portret van Michiel Elgersma, overl. in 1764. Gravure in zw. kunst.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3416. 17 ^{de} E.	Portret van Reinier Vinkeles, geb. in 1741, overl. in 1816. Teekening door P. Oets.	»
3417. 19 ^{de} E.	Portret van Pieter Barbiers, Schilder van Decoratief van den Schouwburg, geb. in 1748, overl. in 1842. Steendruk door Weis.	»
3418. 18 ^{de} E.	Portret van A. de Lelie, geb. in 1755, overl. in 1820. Teekening door den Kunstenaar zelve.	<i>Mr. A. de Vries.</i>
3419. 1800*.	Portret van C. H. Hodges, geb. in 1764, overl. te Amsterdam in 1837. Schilderij door hem zelve.	<i>'s Rijks-Museum</i> , te Haarlem.
3420. 19 ^{de} E.	Portret van Jan Hulswit, Schilder, geb. in 1766, overl. in 1822. Steendruk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3421. 19 ^{de} E.	Portret van Lodewijk Gotlieb Portman, Schilder, geb. in 1772. Steendruk door P. F. Greive.	»
3422. 19 ^{de} E.	Portret van Hendrik Stokvisch, Dierenschilder, geb. in 1767, overl. in 1820. Teekening door J. A. Daiwaille.	»
3423. 19 ^{de} E.	Portret van François Joseph Pfeiffer, Decoratieschilder van den Schouwburg, geb. in 1778, overl. in 1835. Steendruk.	»
3424. 1860.	Portret van Jan Willem Pieneman, geb. in 1779 te Abcoude, overl. in 1853. Schilderij door N. Pieneman.	<i>'s Rijks-Museum</i> , te Haarlem.
3425. 19 ^{de} E.	Portret van J. W. Pieneman. Gravure door J. W. Kaiser, in onafgewerkten staat.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3426. 1860.	Bronzen Penning op het overlijden van J. W. en N. Pieneman, door Elion.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3427. 1853.	Zilveren Penning op het overlijden van J. W. Pieneman.	»
3428. 19 ^{de} E.	Portret van Jean Augustin Daiwaille, Schilder en Directeur	

No. Tj'd.		Eigenaars.
	der Akademie, geb. in 1786, overl. in 1850. Teekening in rood en zwart krijt.	R. W. P. de Vries.
3429. 19 ^{de} E.	Portret van André Benoît Barreau Taurel, Graveur, geb. in 1794, overl. in 1859. Door C. Ed. Taurel.	»
3430. 19 ^{de} E.	Portret van Louis Meijer, geb. te Amsterdam in 1809, overl. te 's Hage. Medaillon in pleister door La Comblé. Generaal F. A. T. Delprat.	T. Delprat.
3431. 19 ^{de} E.	Portret van Henricus Wilhelmus Couwenberg, Graveur, geb. in 1814, overl. in 1845. Door J. P. Lange.	R. W. P. de Vries.
3432. 19 ^{de} E.	Portret van Nicolaas Pieneman, Schilder, geb. in 1810, overl. in 1860. Gravure door H. Löwenstam.	»
3433. 18 ^{de} E.	De Stads-Teekenakademie boven de Leidsche poort. Drie etsen door R. Vinkeles. De afgebeelde personen zijn portretten van de daar werkzame Artisten.	J. G. L. Riecke.
	a. Het model staande, naar voren.	
	b. Het model staande, naar achter.	
	c. Het model zittende.	
3434. 19 ^{de} E. a	Het Gebouw der Teekenakademie in de Raamstraat, van buiten. Teekening door G. Lamberts.	»
3435. 18 ^{de} E.	Twee zilveren Prijspenningen van de (Stads) »Academie der teekenkunst», vereerd aan J. de Bosch Jo. szn en A. Bonn, beiden »lid honorair sedert 25 jaaren 1796»	Mr. Jo. de Vries J. zn.
3436. 1807.	Gouden Prijspenning van de Stads-»Academie der Teekenkunst», toegewezen aan W. J. v. Troostwijk.	J. J. C. Biesmans Simons.
3437. 1821.	Zilveren Prijspenning van de Stads »Academie der Teekenkunst», vereerd aan Mr. Jo. de Vries, bij de ontbinding der Stads-Teekenakademie.	Mr. Jo. de Vries J. zn.
3438. 19 ^{de} E. a	Diploma van het kunstbeoefenend Genootschap »Kunst zij ons doel», opgericht 7 Oct. 1801, ten name van J. E. Marcus.	R. W. P. de Vries.
3439. 1808.	Gouden Prijspenning van het »Departement Teekenkunde» van de Maatschappij Felix Meritis, toegekend aan W. J. v. Troostwijk.	J. J. C. Biesman Simons.
3440. 1807.	Zilveren Prijspenning van het »Departement Teekenkunde» van de Maatschappij Felix Meritis, toegekend aan W. J. van Troostwijk.	»
3441. 1822.	Teekenschool der Maatschappij Felix Meritis. Schilderij door A. de Lelie, waarop portretten van de toenmalige Leden voorkomen.	Maatschappij Felix Meritis.
3442. 1822.	Beeldengalerij der Maatschappij Felix Meritis. Schilderij door A. de Lelie, met portretten der toenmalige Leden.	»
	Aan elk der twee laatste nummers is een geëncadreerde gravure toegevoegd ter aanduiding van de namen der verschillende personen.	
3443. 1820.	Zilveren Penning op de oprichting der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten, met het beeld van Apollo.	Mr. Jo. de Vries J. zn.
3444. 1820.	Zilveren Penning op de oprichting der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten, met het Borstbeeld van Koning Willem I.	»
3445. 1843.	Zilveren Prijsmedaille voor de leerlingen van de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten, ten name van A. Doyer Jr.	»
3446. 1848.	Zilveren Penning ter eere van Mr. Jo. de Vries, sedert 1820 Lid en sedert 1832 Secretaris van den Raad van Bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten.	»
3447. 1852.	Zilveren Penning tot dankerkentenis van de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten, aan Mr. Jo. de Vries »ter vriendschappelijke herinnering aan veeljarig dienstbetoon.»	»

No.	Thd.		Eigenaars
3448.	1849.	Bronzen nieuwe Prijspenning van de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
3449.	1864.	Bronzen Penning op het 25jarig bestaan der Maatschappij Arti et Amicitiae.	»
3450.	1860.	Zilveren en Bronzen Gemeente-Prijspenning bij de Tentoonstellingen alhier. »Hulde aan de Kunst.»	»
3451.	1855.	Bronzen Prijspenning van de Vereeniging voor Volksvljt, verleend op de Tentoonstelling van Photographie.	»
3452.	1858.	Zilveren Prijspenning, op de Tentoonstelling van Photographie in het Paleis voor Volksvljt verleend.	»

KUNSTBESCHERMERS.

3453.	1717.	Portret van Jan Pietersen Somer, overl. in 1716, Kunstminnaar en Makelaar. Gravure in zwarte kunst door Aquila (A. van Halen).	D. C. Meijer Jr.
3454.	18 ^{de} E.	Portret van Jonas Witsen, Burgemeester en Kunstverzamelaar, geb. in 1705. Gravure door J. Houbraken.	»
3455.	1763.	Portret van Gerret Braamcamp, Kunstverzamelaar, geb. in 1700, overl. in Juni 1771. Gravure door R. Vinkeles.	»
		Braamcamp heeft het Trippenhuys, later het „Huis met de slangen” bewoond.	
3456.	18 ^{de} E.	Portret van Hendrik Busserus, Kunstverzamelaar, geb. in 1701, overl. in 1781. Gravure in zwarte kunst door P. Louw.	R. W. P. de Vries.
		Busserus bezat o. a. de grootste Verzameling Prenten van Amsterdam.	
3457.	1800*.	Portret van Bernardus de Bosch, Kunstminnaar en Makelaar, geb. in 1742, overl. in 1816. Schild. door A. de Lelie.	Mr. Jo. de Vries J. zn.
3458.	19 ^{de} E.	Portret van Josephus Augustinus Brentano, Kunstverzamelaar, geb. in 1754, overl. in 1821. Gravure door P. Velijn.	R. W. P. de Vries.
3459.	19 ^{de} E.	Portret van Anna Maria Hogguer, geb. Ebeling, geb. in 1767, overl. in 1812, Eigenares eener prachtige Kunstverzameling. Gravure door J. E. Marcus.	»
3460.	19 ^{de} E.	Portret van Jacob de Vos Wz., Kunstverzamelaar, geb. in 1770, overl. in 1844. Gravure door D. J. Sluyter.	»
3461.	19 ^{de} E.	Portret van Jacobus Mendes de Leon, Kunstverzamelaar, overl. in 1850. Gravure door H. W. Couwenberg.	»
3462.	18 ^{de} E.	Schilderijveiling in de 18 ^{de} eeuw in het O. Z. Heeren-Logement. Gravure door Simon Fokke.	D. C. Meijer Jr.

SCHRIJF- EN KNIPKUNST, ENZ.

3463.	17 ^{de} E.	Portret van Hendrik Meurs, Schoonschrijver in 1638. Gravure door Th. Matham.	R. W. P. de Vries.
-------	---------------------	--	--------------------

No.	Tijd.		Eigenaars.
3464.	1658.	Portret van Lieven van Coppenol, beroemd Scho onschrijver. Gravure door C. de Visscher.	<i>D. Franken D.z.</i> , te Parijs.
3465.	1653.	Schoonschrift van Lieven van Coppenol. Het luidt aldus: Verliest dy gelt, soo wint geen treuren Van scha geen droeve treurlust maeckt Danckt Godt oock mach u goet gebeuren Na hertrust stil begeerlijck haeckt.	»
3466.	1700.	Portret van Jacobus Gabelle, Schoonschrijver. Gravure in zwarte kunst door P. Schenk.	»
3467.	1649.	Schoonschrift en Penttekening van J. Gabelle: »Op de weer- gadelose papiere snijkunst van Juff' Joanna Koerten hujs- vrouw van H' Adriaan Blok.» In twee bladen.	»
3468.	1672.	Kalligraphische proeven in band door Matatya Aboab.	<i>D. Henriques de Castro M.zu.</i>
3469.	17 ^{de} E.	Handschrift: »Providence de Dios con Ysrael.»	<i>Baruch.</i>
3470.	17 ^{de} E.	Schoonschrift van Anthonie Smijters.	<i>Hendrik de Knijp.</i>
3471.	18 ^{de} E.	Schoonschrift van A. Perling.	»
3472.	18 ^{de} E.	Schoonschrift van Jan Pas.	»
3473.	1790*.	Schoonschrift van H. G. Duselaar, in het einde der vorige en in het begin dezer eeuw tweede Schoolmeester in het Luther- sche Weeshuis.	»
3474.	17 ^{de} E.	Portret van Johanna Koerten, huisvrouw van Adriaen Block, geb. in 1650, getr. in 1691, overl. in 1745. Zij was beroemd om haar kunstig knipwerk. Gravure door P. Schenk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3475.	1661.	Portret van Frans Koerten, Kaartenkleurder. Gravure door Th. Matham.	»
3476.	1790*.	Gegraveerde Opschriften op een glas van een Raam uit de her- berg: <i>de Berebijt</i> , door D. v. d. Vijver e. a. <i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.	

AFDEELING X.

ZEDEN EN GEWOONTEN.

In uw huys is menigh kostelyck Tafereel, ...
Ghy hebt gefneden Kasfen en ingelegde Buffetten,
Die — vol fijne Dwalen, Tafel-lakens en Servetten,
Veel Kristallijne Bekers en Porfeleyne Vaten, ...
Ghy hebt alle fragigheyt daer men af weet te praten.

ROEMER VISSCHER.

[Sal de nae-neeff het by praetjens en moy-vinden laten?]

ALBERDINGK THIJM.

In het huisraad woont een geest.
Saamgegroept, weërkaatst het 't leven,
't Denken, minnen, werken, streven
Van wie vóór ons zijn geweest.
De eeuw, by ruste of onder stormen,
Wordt weerspiegeld in zijn vormen.

HOFDIJK.

H U I Z E N .

No.	Tijd der vervaardiging.	Eigenaars.
A.	Zeventiende-eeuwsche Huiskamer.	
	Dit vertrek, groot 5 bij 5 meter, is ingericht naar de voorschriften van den Heer P. J. H. Cuypers, Architect. Het is gestoffeerd met voorwerpen uit de 17 ^{de} eeuw, daartoe afgestaan door de Heeren: <i>C. Becker, H. J. Bicker, J. Boas Berg, Mr. P. A. Brugmans, P. J. H. Cuypers, Dr. C. E. Daniëls, S. W. Josephus Jitta, Ger. A. Heineken, David van der Kellen Jr., L. Lingeman, F. H. Maschhaupt, Fred. Muller, de Graeff van Polsbroek, Douairière Van Rijckevorsel, Jhr. Dr. J. P. Six, Thiewald, A. Willet</i> en anderen.	
B.	Zeventiende-eeuwsche Slaapkamer.	
	Dit vertrek, groot 7 bij 6 meter, is eveneens ingericht naar de voorschriften van den Heer P. J. H. Cuypers, en gestoffeerd met voorwerpen, daartoe afgestaan door de <i>Stad Amsterdam</i> , het <i>Koninklijk Oudheidkundig Genootschap</i> , <i>Mevrouw Stoop</i> , geb. <i>de Beaufort</i> , benevens door de Heeren <i>L. M. Beels van Heemstede</i> , <i>Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk, J. Boas Berg, Bonebakker, P. J. H. Cuypers, Ger. A. Heineken, David van der Kellen Jr., Mr. D. A. Koenen, Jhr. Dr. P. J. Six</i> en anderen.	
C.	Zeventiende-eeuwsche Keuken.	
	Deze keuken, groot 7 bij 6 meter, mede door den Heer P. J. H. Cuypers ontworpen, is gestoffeerd met meubelen en keukengereedschap uit de zeventiende eeuw, daartoe afgestaan door het <i>Koninklijk Oudheidkundig Genootschap</i> , de Heeren <i>Boas Berg, P. J. H. Cuypers, Herbschleb, David van der Kellen Jr., Mr. D. A. Koenen, Jhr. Dr. J. P. Six, Dr. G. F. Westerman</i> en anderen.	
D.	Achtttiende-eeuwsche Kamer.	
	Deze Kamer, even als de vorigen door den Heer P. J. H. Cuypers ontworpen, bevat meubelen en sieraden uit de 18 ^{de} eeuw. behoorende aan de Heeren <i>J. Boas Berg, Gér. A. Heineken, J. J. Kluppel, Jhr. Dr. J. P. Six, Mr. G. van Tienhoven</i> en anderen.	

3477. 1740*. Kast, voorstellende een deftig Amsterdamsch huis, in de eerste helft der 18de eeuw.

Q. *Blaauw.*

Deze kast, 2.28 meter hoog, bij 1.96 meter breedte, is afkomstig van de familie Ploos van Amstel, die haar heeft doen vervaardigen.

De kast is verdeeld in 12 afdeelingen, waarvan elk een bijzonder vertrek voorstelt: zaal, huis- en slaapvertrekken, vestibule of kapel, zolder, keuken, enz.

Alle huisraad is volledig afgewerkt, even als alle kleedingstukken. De schilderijen zijn kunstvoortbrengselen, de boeken gedrukte wer-

- No. Tijd. Eigenaars.
- ken, de verzamelingen van kunst en wetenschap volkomen exemplaren.
- Deze kast, die gedekt kan worden met eene nabootsing van een voor-gevel, wordt gesloten door een tweetal fraai verlakte deuren, met mythologische voorstellingen.
- Zij is uitvoerig beschreven door Jhr. E. W. Berg in *de Oude Tijd*, 1872, blz. 166—173.
3478. 1676. Kast, voorstellende een deftig Amsterdamsch huis uit de tweede helft der 17de eeuw Mr. G. van Tienhoven.
- De kast, breed 2 meter, hoog 1.5 meter, is voortreffelijk bewerkt, en in 10 afdeelingen verdeeld. Onder de meubelen zijn eenige voortreffelijke miniaturen.
3479. 1780. De Achtergevel en de Tuin van het huis op de Keizersgracht over de Westermarkt, vroeger genummerd LL No. 225 (thans No. 187). Gravure in goud en zilver door Zeuner. J. G. de Groot Jamin Jr.
3480. 1800*. Vischwinkel op den Haarlemmerdijk. Schilderij op glas. D. Reijnders.

HUISRAAD.

3481. 17de E. Kast. Mr. D. A. Koenen.
3482. 18de E. Stoel, Stoof, Cassette, Doos, Ledekantjes. »
3483. 18de E. Kast, met voetstuk. F. Hooft Graafland.
3484. 18de E. Gewerkte wortelhouten Kast. Q. Blaauw.
3485. 18de E. Noteboomhouten Kast. Gebr. van Houtum.
3486. 1788. Vier Kastranden van gesneden papier »anno MDCC88». Met initialen A. D. R. en de spreuk: Si Deus pro nobis, quis contra nos. J. Noorwegen.
3487. 19de E. Geschilderd Kistje, met koperen beslag (van 1580*), waarop de wapens van Reinier Persijn en Emerentiana van Banchem. Mevr. J. A. Alberdingk Thijm geb. Kerst.
3488. 1736. Gesneden houten Kist met figuren voor papieren van waarde, met eene geheime Kast van binnen. Schoemaker.
3489. 17de E. Twee, elk uit één stuk leder vervaardigde Beeldjes, afkomstig van eene oude boekenkast. H. H. Timmer.
3490. 18de E. Tafel met twee schuifbladen. Ger. A. Heineken.
3491. 18de E. Kanten Tafelkleedje. Mevr. van Oostveen, geb. Ameschoot.
3492. 17de E. Zwarthouten Vouwstoel. S. W. Josephus Jitta.
3493. 17de E. Twee Stoven. Ger. A. Heineken.
3494. 17de E. Houten Voetenbankje, gemerkt G. S. P. »
3495. 18de E. Gesneden eikenhouten Stoof, met het opschrift: »Anna Maria Brodijn. Zij is geboren den 25 9ber 1731». T. J. B. Westerwoudt.
3496. 18de E. Vuurscherm. Juffr. C. E. Wakker.
3497. 18de E. Lezenaar. Ger. A. Heineken.
3498. 18de E. Spiegel, met verguld houten lijst. »
3499. 18de E. Toiletspiegel. Prof. J. W. R. Tilanus.
3500. 17de E. Hangklokje. Jhr. P. H. Six.
- Aan den bovenkant staan het wapen van Amsterdam en het opschrift: „Niet Elk zijn Sin”.
3501. 17de E. Koperen Tafelklok. S. W. Josephus Jitta.
3502. 17de E. Koperen Zandlooper op een standaard. »

No.	Tijd.		Eigenaars.
3503.	19 ^{de} E.	Verguld koperen Pendule: »style de l'Empire».	Dames van Baerle, te Utrecht.
3504.	18 ^{de} E.	Wandpendule.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
3505.	1750.	Geschilderd Behangsel (als Gobelin behandeld), afkomstig van een huis op den Singel bij de Brouwersgracht: Jachtafereel.	<i>A. B. J. Sterck.</i>
3506.	18 ^{de} E.	Gobelin Behangsel: de intocht van Alexander de Groote in Babel.	<i>J. J. Boas Berg.</i>
3507.	18 ^{de} E.	Zijden Behangsel en Gordijnen met embrasses.	<i>J. J. Kluyppel.</i>
3508.	18 ^{de} E.	Ledekant of Bedstede.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3509.	18 ^{de} E.	Kindersprei.	<i>J. H. A. E. de Vries.</i>
3510.	18 ^{de} E.	Schenkkan en Waschkom van nikkel.	<i>Mr. H. Gerlings C.zn., te Haarlem.</i>
3511.	18 ^{de} E.	Blauw porceleinen Waterfontein met zilveren kraan.	<i>W. C. Bonebakker.</i>
3512.	18 ^{de} E.	Doosje en Onderschotel van fil de grain.	<i>T. J. B. Westerwoudt.</i>
3513.	18 ^{de} E.	Zilveren Koffiekan.	<i>Mr. W. Mulder.</i>
3514.	18 ^{de} E.	Houten Koffiekan.	<i>Dames Glasius.</i>
3515.	18 ^{de} E.	Porceleinen Theeservies, met Gezichten binnen Amsterdam (12 koppen, 12 schoteltjes, een spoelkom, een melkkan, een suikerpot, een theepot, een koffiepote).	<i>Mr. S. J. Hingst.</i>
3516.	19 ^{de} E.	a Porceleinen Kop en Schotel, met afbeelding van Felix Meritis.	<i>J. A. Schooneveld.</i>
3517.	18 ^{de} E.	Zilveren gedreven Theepot.	<i>J. Noorwegen.</i>
3518.	18 ^{de} E.	Zes Theelepeltjes en zes Vorkjes.	<i>T. J. B. Westerwoudt.</i>
3519.	18 ^{de} E.	Twee zilveren Lepeltjes.	<i>Jufvr. C. E. Wakker.</i>
3520.	18 ^{de} E.	Zilveren Suikermant, met bouquet.	<i>T. J. B. Westerwoudt.</i>
3521.	17 ^{de} E.	Twee zilveren Suikerstrooiers.	»
3522.	18 ^{de} E.	Twee zilveren Suikervazen.	<i>Mr. W. Mulder.</i>
3523.	18 ^{de} E.	Twee zilveren staande Suikerstrooiers.	<i>A. J. Naber.</i>
3524.	17 ^{de} E.	Zilveren Specerijbakje, met drijfwerk van A. van Vianen.	<i>S. W. Josephus Jitta.</i>
3525.	18 ^{de} E.	Zilveren Broodmand.	<i>Mevr. N. N.</i>
3526.	18 ^{de} E.	Zilveren Broodmandje en Lepelkistje (fil de grain).	<i>Jager Gerlings, te Haarlem.</i>
3527.	17 ^{de} E.	Fruitsuk. Schilderij.	<i>J. A. Willet.</i>
3528.	17 ^{de} E.	Koperen Hanglamp.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3529.	17 ^{de} E.	Tweearmige koperen Hanglamp, afkomstig uit het Lootsje.	<i>Erven Lucas Bols.</i>
3530.	17 ^{de} E.	Éenarmige koperen Hanglamp, mede afkomstig uit het Lootsje.	»
3531.	15 ^{de} E.	Koperen Wandblaker.	<i>P. J. H. Cuypers.</i>
3532.	18 ^{de} E.	Zes zilveren Kandelaars.	<i>Mr. W. Mulder.</i>
3533.	16 ^{de} E.	Eenige koperen Kandelaars.	<i>P. J. H. Cuypers.</i>
3534.	17 ^{de} E.	Eenige koperen Kandelaars.	»
3535.	18 ^{de} E.	Tinnen Blaker.	<i>W. J. van Coppenaar.</i>
3536.	18 ^{de} E.	Snuiterbakjes.	<i>T. J. B. Westerwoudt.</i>
3537.	17 ^{de} E.	Linnenpers.	<i>Koninklijk Oudheidk. Genootschap.</i>
3538.	15 ^{de} E.	Twee ijzeren Haardstellen.	»
3539.	17 ^{de} E.	Twee ijzeren Platen, van 1648 en 1658.	<i>J. F. von Glahn.</i>
3540.	17 ^{de} E.	Lei om boodschappen of herinneringen op te schrijven (<i>Diarium</i>), met een gebeeldhouwden houten rand, waarop de wapens van Testart en Slicher gekwartileerd.	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
3541.	1704.	Staten-Bijbel, met platen van Hout, Houbraken en Picart, in lederen band, verguld op snede en met koperen sloten.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3542.	1760.	Bijbel, met platen.	<i>J. W. Snijders.</i>
3543.	1656.	Werken van Vader Cats, bij Jan Jacobsz. Schipper	<i>Mr. A. Brugmans.</i>
3544.	18 ^{de} E.	Historische Beschrijving van Amsterdam, door Wagenaar.	»
3545.	1666.	»Description de la ville d'Amsterdam en vers burlesques selon la visite de six jours d'une semaine» par Pierre le Jolle; à	

- No. Tijd. Amsterdam chez Jacques le Curieux. Eigenaars.
 3546. 1760. Het Verheerlijkt Diemer- of Watergraafsmeer, door Brouerius C. M. van Gogh.
 van Nidek, met 60 gekleurde platen. H. L. Rompel.
 3547. 1729. Het Verheerlijkt Kennemerland, door Brouerius van Nidek, Jhr. H. Hoeyft van Velsen.
 met gekleurde platen.
- No. 3546 en 3547 bevatten de afbeeldingen van talrijke buiten-
 verblijven, door Amsterdammers gesticht en gedurende het schoone jaar-
 getijde bewoond.

KEUKENGEREEDSCHAPPEN.

3548. 17de E.c Geschilderd Rek, met het Wapen van Amsterdam, enz. Kon. Oudh. Genootsch.
 3549. 17de E. Zes koperen Schotels. »
 3550. 17de E. Koperen Koelvat. »
 3551. 17de E. Twee koperen Schotels, met het Wapen der Stad. Een daar-
 van voert het jaartal 1618. Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Mulkerk.
 3552. 18de E. Tinnen Tafelbord, met het Wapen der familie Ploos van Amstel.
 Jhr. Mr. B. J. Ploos van Amstel.
 3553. 17de E. Vier metalen Tafelborden, met het Wapen der familie Roeters,
 waarvan drie met de letters I. R. en het vierde met den naam
 Jacob Roeters, Heer van Trompenburgh. Mr. Jo. de Vries J.zn.
 3554. 17de E.a Fragment van een Vuurdoover, opgegraven bij het maken der
 verhoogde voetpaden in de Halvemaansteeg.
 Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.
3555. 18de E. Koperen Kolkplaat. Ger. A. Heineken.
 3556. 18de E. Haardschuijer, met zilveren beslag. A. F. Sondorp.
 3557. 18de E. Koperen Beddewarmer. Wed. van Baerte.
 3558. 1601. Koperen Vijzel en Stamper, met het opschrift: »Lof Godt
 van al". Ger. A. Heineken.
 3559. 1640. Koperen Vijzel en Stamper, met het opschrift: »Lof Godt
 van al". A. W. van Eeghen.
 3560. 1676. Koperen Vijzel en Stamper, met het opschrift: »Amor vincit
 omnia." P. J. H. Cuypers.
 3561. 1760. Gesneden Mangelrol, met de opschriften: »Anno 1760, Jo-
 chim Scholtz. Lyb. Jansd. Proos. Was wit—Mangel—glat." H. de Kwijp.
 3562. 17de E. Koperen Strijkijzer. P. J. H. Cuypers.
 3563. 17de E. Koperen Wildhaak. »
 3564. 17de E. Koperen Kan. »
 3565. 18de E. Twee Botervlootjes. Mr. W. Mulder.
 3566. 17de E.c Roomlepel van gedreven zilver. A. D. Verschuur.
 3567. 18de E.c Twee zilveren Sausterrinen. T. J. B. Westerwoudt.
 3568. 18de E.c Twee zilveren Zoutvaatjes en twee Lepeltjes. »
 3569. 18de E.c Twee zilveren Bouillonterrinen, met Onderschotels. »
 3570. 18de E.c Zilveren Bouilloir, met Komfoor. Mr. W. Mulder.
 3571. 18de E.c Twee zilveren Tafelkomfooren. »
 3572. 18de E.c Zilveren Komfoor. »
 3573. 17de E. Zilveren Vork en Lepel, met drijfwerk: een scheepje. A. D. Verschuur.
 3574. 1748. Zilveren Lepel en Vork, met het wapen der familie Bruyningh.
 Mr. G. Heshuysen, te Haarlem.
 3575. 18de E. Etui, met Mes en Vork, voorzien van agaatsteenen heft. H. Ameschot.
 3576. 18de E. Zilveren Tafelschel. T. J. B. Westerwoudt.
 3577. 17de E. Zilveren Vischspaan, waarop toepasselijke voorstelling. »

- No. Tijd. Eigenaars.
3578. 18de E. Twee ivoren Meshetten, waarop het Wapen van Amsterdam. *Ned. Museum, te 's Hage.*
3579. 18de E. Zeven Tafelborden, met voorstellingen van den Verloren Zoon. *J. J. Boas Berg.*
3580. 18de E. c Zes-en-dertig Tafelborden, met gezichten van Amsterdam in een glazen kast. *Gebr. van Houtum.*
3584. 18de E. Porceleinen Soepterrine. *F. A. T. Delprat.*

BEKERS.

3582. 18de E. Beker met het Wapen van Amsterdam. *Ger. A. Heineken.*
3583. 18de E. b Verguld Zilveren Beker (Ananasglas). *J. Weerdtts.*
3584. 17de E. Verguld Zilveren Beker, met deksel (Nautilus). *Jhr. Mr. C. H. Backer.*
3585. 17de E. Nautilus-Beker, op zilveren voet. *S. W. Josephus Jitta.*
3586. 18de E. Beker, met deksel. Op den beker staan de wapens van Cor-
ver en Munter. *Jhr. H. Hoeufft van Velsen.*
3587. 18de E. Glazen Beker, met zilveren voet en deksel. *Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Mullerk.*
- Op de eene zijde is afgebeeld de Nieuwe-Stads-Herberg. Op de
andere leest men:
Vereend gezelschap, dat het koopgewoel ontweken,
Aan de Ykant u vermaakt en van de zorgen rust,
Mijn klaar kristal zij van uw vriendschap 't klare teeken,
Maar schoon ik breken mocht, laat nooit uw vriendschap breken.
3588. 17de E. Zilveren Beker, vermoedelijk door A. van Vianen. *S. W. Josephus Jitta.*
3589. 18de E. Glazen Beker, met het Wapen der Stad. *Jhr. Mr. S. Backer.*
3590. 18de E. Beker in den vorm van een Waldhoorn. *Jhr. H. J. Bicker.*
3591. 18de E. Glazen Beker, met deksel. Op den beker staan het wapen
en een naamcijfer der familie Ploos van Amstel. *Jhr. Mr. B. J. Ploos van Amstel.*
3592. 18de E. Groote Glazen Beker, met een gezicht op Amsterdam, uit het
IJ genomen. *D. C. Meijer Jr.*
3593. 18de E. Twee koperen Bekers. *P. J. H. Cuypers*
3594. 18de E. Glazen Schel. *Jhr. H. J. Bicker.*
3595. 18de E. Twee Wijnkaraffen (de een met een stop). Op de karaffen
het Wapen van de familie Bicker. »
3596. 16de en 17de E. Acht Wijn- en Bierkruiken met het Wapen van Amsterdam. *Ger. A. Heineken.*
3597. 17de E. Aarden Bierpotten. »
3598. 16de E. Aarden Kan, met tinnen deksel. Op de kan staat het Wapen
van Amsterdam. *Thiewald, te Keulen.*
3599. 17de E. Vijf Chineesche porceleinen Kannen, met zilveren deksels. *Mr. A. Brugmans.*

KINDERSPEELGOED.

3600. 18de E. Drie-en-twintig stuks zilveren Speelgoed. *A. B. J. Sterck.*
3601. 18de E. Zeven houten Stoeltjes. *A. J. van Oostveen.*

- No. Tjgd.
 3602. 18de E. Zilveren Koets en Paard. Eigennaars.
F. A. Sondorp.
 Volgens eene overlevering stelt het beeldje in de koets Prins Willem V voor.
 3603. 18de E. Poppenkleeren, in een eikenhouten kistje. J. H. A. E. de Vries.
 3604. 17de E. Paar Poppenmuilen. Mej. S. J. Potgieter.
 3605. 17de E. Zesendertig looden Soldaatjes. F. H. van de Poll, te Zeist.
 3606. 18de E. *b* Legkaart, voorstellende het Stadhuis van Amsterdam. H. L. Caarelsen.
 3607. 18de E. *a* Maskerspel, vijftien stuks in een doos.
 Jhr. Mr. C. T. van der Bruggen van Lauwenrecht.
 Het „maskerspel” bestaat uit een rond doosje, met een portret op den bodem en eenige losse schijven of schabloenen. Deze schijven zijn van spiegelglas, waarop costumes zijn geschilderd, die allen om het ge-
 laat van het portret passen.

GEZELSCHAPSSPELEN.

3608. 18de E. Negen-en-negentig Speelkaarten. J. A. Alberdingk Thijm.
 3609. 1780. Zilveren Tolletje. »
 3610. 1700*. Ivoren Doosje met Legpenningen. Jhr. J. F. Brantsen.
 3611. 19de E. *a* »Het nieuw en vermaeckelyck Gansspel.” Uitgave Mindermann
 & Co., in de Bergstraat. Dr. C. E. Daniels.
 3612. 1780*. Spel, genaamd »de Jood”. Gravure. D. Henriques de Castro M.zn.
 3613. 1785*. Het »Vaderlandsch Historiespel”, met afbeelding der Kweek-
 school voor de Zeevaart. Gravure. D. C. Meijer Jr.
 3614. 1800*. Uilenbord. Houtsnede. »
 3615. 1820*. »Spel van Vernuft en Smaak.” Gravure. »

VOLKSVERMAKEN.

3616. 1700*. Het Admiraalzeilen op het IJ. Twee schilderijen van Adam Silo. P. Goedkoop.
 3617. 1770*. Portret van Klaas Verlaan, knecht aan de Amstel-Jachthaven.
 Teekening en gravure in zwarte kunst, door J. Greenwood. D. C. Meijer Jr.
 3618. 1752. »Amstels Wintervreugd”, op den Buiten-Amstel. Gravure
 door A. Zeeman. J. H. H. Leonhardt.
 3619. 18de E. Het Rondgaan met de Ster op Driekoningendag. Pastel-tee-
 kening door C. Troost. Jb. de Vos J.zn.
 3620. 18de E. *b* Het Rondgaan met de Ster op Driekoningendag. Teekening
 door P. v. Liender.
 3621. 1829. Het Sint Nicolaasfeest. Gravure naar Jan Steen door J. de
 Mare. D. C. Meijer Jr.
 3622. 1775. Zilveren St. Nicolaaspenning, zooals die in de 18de eeuw aan
 de kinderen ten geschenke werden gegeven op het St. Nico-
 laasfeest. Mr. Jo. de Vries J.zn.
 3623. 1655. Extract uit de Willekeuren der Stad Amsterdam, 17 April
 1655, met betrekking tot de Kermis. D. Henriques de Castro M.zn.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3624.	1660.	Extract uit de Willekeuren der Stad Amstelredamme, 7 Juli 1660, omtrent de Kermis.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3625.	18 ^{de} E.	Potsenmakers op de Amsterdamsche Kermis. Twaalf gravures.	»
3626.	18 ^{te} E.	De Tent van den Goochelaar Jan Jacob van Zuylen, alias de Poolsche Meester, die eenige jaren achtereen op de Amsterdamsche Kermis de menigte vermaakte. Gravure.	»
3627.	1722.	Kameel, te Amsterdam tentoongesteld op de kermis van 1722. Twee etsjes door R.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3628.	1741.	Rhinoceros, te Amsterdam tentoongesteld op de kermis van 1741. Teekening in kleuren door H. v. Rooijen.	»
3629.	18 ^{de} E.	Tinnen Penning op den Rhinoceros, die in 1741 op de Kermis is tentoongesteld geweest.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
Op den Penning staat:			
Ce Rhinocéros a été amené d'Asie en Europe, par le Capitaine David Mout van der Meer, l'an 1741. Il fut pesé à Stutgard dans le Wurtemberg le 6 May 1748. Il pesoit pour lors cinq mille livres. Il mange par jour soixante livres de foin, vingt livres de pain et boit quatorze seaux d'eau.			
De Penning is te Nürnberg vervaardigd.			
P. H. Witkamp (<i>Amsterdam in Schetsen</i> , II, bladz. 110) vermeldt, dat Schipper Jan Smout de Oude, dezen neushoorn heeft aangevoerd op het schip „de Knapenhof”. Het dier woog toen 3000 pond.			
3630.	1735.	Afbeelding van een jeugdig Laplander, die te Amsterdam op de kermis te zien is geweest, in 1735. Teekening door J. Folkema.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3631.	18 ^{de} E.	Soldaatje-spelen van de Amsterdamsche jeugd tijdens de kermis. Gravure naar C. Troost, door J. Houbraken.	»
3632.	1754.	»Karremans Kermiswensch”.	<i>C. Poortenaar.</i>
3633.	18 ^{de} E.	De Kermis op de Westermarkt, in de achttiende eeuw. Teekening in kleuren door H. Pothoven.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
3634.	1760*.	De Kermis op de Botermarkt. Teekening door la Fargue.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3635.	1763.	De Kermis op de Botermarkt. Teekening door R. Vinkeles.	<i>H. L. Rompel.</i>
3636.	1800*.	Vertooningen van de Amsterdamsche Kermis, in het begin der negentiende eeuw. Vier gravures door J. Smies.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3637.	1810.	De Kermis op de Botermarkt, in den Franschen tijd. Teekening in kleuren door J. A. Langendijk.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
3638.	19 ^{de} E.	De Amsterdamsche Kermis. Teekening door J. M. A. Rieke.	<i>B. & M. N. de Pré.</i>
3639.		Acht programma's van schouwtooneelen op de Kermis.	<i>C. Poortenaar.</i>
	1800.	Olijfant, tentoongesteld op de Botermarkt, door Jean Soubert en Joseph Gregoir.	
	1801.	Jonge Herkules.	
	1804.	Reuzin.	
	1806.	Leeuwen, Tijgers, Panters, Zebra's, Wolf, Egelzwijn, Mandrils en Apen, tentoongesteld op de Botermarkt door Antoni Alpi en Manuel.	
De menagerie van Alpi werd in 1808 door Koning Lodewijk aangekocht en kwam in 1809 naar Amsterdam, waar zij 's Konings diergaarde uitmaakte, tot zij in 1810 werd verkocht. (<i>Zie P. H. Witkamp, Amsterdam in Schetsen</i> , 2 ^e Serie, bladz. 170).			
	1806.	Reuzin van 5 jaren, geboren te Vucht.	
	1814.	Neushoorn, tentoongesteld op de Botermarkt, door Alpi.	
	1816.	Menagerie, tentoongesteld op de Botermarkt door van Aken.	
	1836.	Dikke jonge dochter en jongentje.	
3640.	1875.	De laatste Amsterdamsche kermis op de Botermarkt. Teekening door den inzender.	<i>J. G. I. Rieke.</i>

UITSPANNINGS-LOKALEN.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3641.	18 ^{de} E.	»Het oude Doolhof op de Prinsegracht soo als het geweest is in 1617". Teekening door J. Stellingwerf.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3642.	1620*.	»Warachtyge Afbeeldyng van twee Fonteyne gemaect by Mr. Jonas Bargois, Fonteinmaker van den Heer Prince de Conty, hoochloffelijker gedachten. Alhier te sien in Sente Peylderstuyt Alwaer goewijn en Bier vercocht wordt tot yders Contentement. In Amstelredam opt hoeckge van d Loyersgracht". Ets door C. Floris.	»
Een plan van het Doolhof komt mede op deze prent voor.			
3643.	1643.	»Beschrijving en oprechte Aenwijzer der voorwerpen van het Doolhof", met Gravures van P. Holsteyn naar A. Vinckebrinck, uitgegeven bij »Tymen Houthaek".	<i>Ge. A. Heineken.</i>
3644.	1650.	Beschrijving der voorwerpen in het Doolhof, met platen. Gravures van P. Holsteyn naar A. Vinckebrinck. Uitgegeven bij »Tymen Houthaak".	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3645.	1674.	»Beschrijving en oprechte Aenwijzer der voorwerpen van het Doolhof". Uitgegeven bij A. J. Lintman.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3646.	19 ^{de} E.	a Het Spel van 't Oude Doolhof. Handschrift der »Aanwijzing van al de Beelden" enz., die in het Doolhof te zien waren.	»
3647.	1860*.	Plattegrond van het Oude Doolhof: de Zaal, de Tuin, de Voorplaats en het Woonhuis van den Eigenaar. Teekening door J. M. A. Rieke.	<i>J. M. A. Rieke.</i>
3648.	1860*.	De Einnenzaal met de Beeldengalerij in het Oude Doolhof. Teekening door J. M. A. Rieke.	»
3649.	1860*.	De Beeldenzaal van het Oude Doolhof, van buiten uit den tuin te zien. Teekening door J. M. A. Rieke.	»
3650.	19 ^{de} E.	De Galerij, van het Oude Doolhof. Teekening door B. de Pré.	<i>B. en M. N. de Pré.</i>
3651.	1860*.	De Fontein, op het Voorplein van het Oude Doolhof. Teekening door J. M. A. Rieke.	<i>J. M. A. Rieke.</i>
3652.	1860*.	De Poort van het Oude Doolhof, op de Prinsengracht. Teekening door J. M. A. Rieke.	»
3653.	1611.	Portret van Eva Vliegen (Besje van Meurs). Gravure met uitvoerig bijschrift in de fransche taal, waarin de vertelling dat zij 14 jaar zonder eten en drinken is gebleven, als een onomstootelijke waarheid wordt medegedeeld. »Imprimé a Zutphen chez André Jansen, Libraire".	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
3654.	17 ^{de} E.	Houten plaat met het portret van Eva Vliegen (Besje van Meurs), met afdruk. <i>Collegie van Diakenen der Ned. Herv. Gemeente, te Delft.</i>	
3655.	1860*.	De Tuin van het Oude Doolhof, met den Koepel. Teekening door J. M. A. Rieke.	<i>J. M. A. Rieke.</i>
3656.	19 ^{de} E.	De Koepel in den Tuin van 't Oude Doolhof. Teekening door B. de Pré.	<i>B. en M. N. de Pré.</i>
3657.	1640.	Beschrijving der voorwerpen in het (Nieuwe) Doolhof, »ghepractiseert door Meester David Lingelbach van Franckfort, alsmede door zyn Soon Philips van Linghelbach". Met portret van David Lingelbach en acht platen.	<i>D. Franken D.z., te Parijs.</i>
3658.	1751.	»Blaauwjan", achttiende-eeuwsche Menagerie, in den tuin van	

- No. Tijd. Eigenaars.
- een herberg op den Kloveniersburgwal. Gravure door C. L. Fritsch, met beschrijving. *D. Henriques de Castro M.zn.*
- Het Huis draagt thans nog den naam van Blaauwjan.
3659. 18de E. Portret van Wijbrant Lolkes, een dwerg, die in Blaauwjan te zien is geweest. Gravure door C. L. Fritsch. *D. C. Meijer Jr.*
3660. 1780*. Het Badhuis, in de Plantage, omstreeks 1780. Gravure. »
3661. 19de E. De Herberg het Amsterdamsche Wapen, buiten de Haarlemmerpoort, ter plaatse waar nu het Hollandsche spoorwegstation is. Teekening. *B. en M. N. de Pré.*
- Deze teekening is vervaardigd voor de decoratie van het Ballet „Het Uitstapje naar Haarlem.”
3662. 1817. Gezicht op het Tolhuis aan het IJ. Teekening door G. Lamberts. *H. L. Rompel.*
3663. 1820*. Het Badhuis en de Tuin van Dijkman, genaamd »Land- en Y-zigt”, aan den Spaarndammerdijk. Gravure door Lutz. *D. C. Meijer Jr.*
3664. 1825*. Het Renbaan-Paviljoen in den tuin Moskou. Gravure door N. de Vries. »
3665. 1780*. De Hollandsche Manège, van binnen. Teekening in kleuren. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
3666. 1760*. De Kolfbaan de Zon, op den Nieuwendijk. Twee Teekeningen door S. Fokke en J. Greenwood. *D. C. Meijer Jr.*
3667. 1800*. De Keizerlijke Kolfbaan, op de Keizersgracht bij de Muidergracht. Teekening door G. Lamberts. »
3668. 1761. Het Fransche Koffiehuis, in de Kalverstraat in de 18de eeuw, van binnen. Teekening door Nieuwland. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
3669. 1800*. De Ooijevaar en het Monnikje (Uitspanningslokale van de burgerklasse op Zondag-avond). Twee Gravures door J. Smies. *D. C. Meijer Jr.*
3670. 1800*. »Het vermaarde Nachthuis van Toontje te Amsteldam”. Gekleurde Gravure. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
3671. 18de E.c De Oude Pijl. Gravure. *C. Poortenaar.*
- Hieronder staat het rijmpje:
 „De Pyl is weêr hersteld,
 Jan Banes is 't orakel,
 Die, door de kracht van geld,
 Deed stichten dit Spectakel;
 . . . . .
 Hier wordt de Jeugd vroeg oud, en eind'lyk afgesloofd.”
3672. 1820*. »Le Musico nommé: le Pyl”. Gravure, uitgegeven bij Maaskamp. *Wijnand Fockink.*
3673. 1750*. Het Lokaal de Fontein, op de Nieuwmarkt. Gravure, waar-schijnlijk in Engeland vervaardigd. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
3674. 1820*. De Fontein. Gekleurde Grav., uitgegeven door Maaskamp. *R. W. P. de Vries.*
3675. 1816. Het »Wafelhuis”, op den hoek van den Achterburgwal en de Agnietenstraat. Teekening in kleuren door G. Lamberts. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
3676. 19de E. Het Park omstreeks 1820. Gravure door A. Lutz. *D. C. Meijer Jr.*
3677. 19de E. Frascati in 1820, 1830, 1841, 1845 en 1855. Verschillende afbeeldingen. »
3678. 19de E.b De Nederlanden (thans de tuin van de Handboogschutterij Claudius Civilis, op den Buitensingel, nabij het Steenpad) omstr. 1845. Steendruk door Desguerrois. »
3679. 19de E.b De Fransche Tuin in de Plantage, ter plaatse waar thans het St. Jacobs-Gesticht is, omstreeks 1850. Grav. door Binger. »
3680. 1860*. Het Park Tivoli (achter het Leidsche Bosch). Steendruk. »

GEZELLIGE VEREENIGINGEN.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3681.	1853.	Bronzen Penning van de Koninklijke Nederlandsche Zeil- en Roei-Vereeniging.	Mr. <i>Jo. de Vries J.zn.</i>
3682.	1853.	Bronzen Prijspenning van de Amsterdamsche Ketter-Vereeniging. Door S. C. Elion.	»
3683.	1858-1861.	Metalen Draagteeken, gouden en zilveren Prijspenning van de Amsterdamsche Roei- en Zeil-Vereeniging de Hoop, opgericht in 1848.	<i>H. J. B. Wolfj.</i>
3684.	1875.	Bronzen Penning van de Jachtvereeniging Nimrod. Medaille van de Honden-Tentoonstelling en voor Beambten bij het tegengaan van Wildstrooperij.	Mr. <i>Jo. de Vries J.zn.</i>
3685.	19 ^{de} E.	Looden Stempel van de Doopsgezinde-Studenten-Societeit.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3686.	1621.	Zilveren Penning, gegeven als bewijs van lidmaatschap van een Gezelschap uit vroegeren tijd, waarvan de Leden op gezette tijden zich vereenigden tot vermaak, en bij overlijden elkander den laatsten liefdedienst bewezen.	Mr. <i>Daniël Weerts van St. Philipsland</i> , te Arnhem. Ter aanduiding van het dubbele doel dezer Vereeniging zijn op den Penning een doodshoofd, nevens een beker, en een druiventros voorgesteld. In dit exemplaar is de naam van Jan Weerts gegriffeld.
3687.	1621.	Zilveren Gezelschapspenning, gelijk aan die onder het vorig nummer beschreven, met den naam van Lucas Bols.	<i>P. H. Maschkaupt.</i>
3688.	1621.	Zilveren Gezelschapspenning, gelijk aan de beide vorigen, met den naam van David Dorville.	»
		Vermoedelijk was deze Vereeniging een Wijnkoopers-Gezelschap, daar elk der drie namen herinnert aan hier ter Stede gevestigde Wijnkoopers. Over de D'Orvilles zie <i>Revue Numismatique Belge</i> , 1876, 1 ^o Livraison, page 43, Planche VIII.	

LOTERIJ.

3689.	1732-1733.	Twee Loterijbriefjes.	<i>W. Kok.</i>
3690.	1763.	Afbeelding van de Collecte der Loterij, op den Dam, dd. 6 Juni 1763. Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3691.	1812.	Loterijbriefje: »Loterie impériale de France».	<i>D. Kinker.</i>

ALMANAKKEN.

3692.	1675.	»Almanack Na den nieuwen en ouden styl op het schrikkeljaar 1676. — Gedrukt bij Johannes Stichter, in de Calverstraet bij de Kapel in den Bergh Calvarie».	<i>A. ten Have.</i>
3693.	1688.	»Haringluysen, Schrijfalmanack op het Jaer onzes Heeren	

No.	Tijd.		Eigenaars.
3694.	1692.	Jesu Christi, 1689", t' Amsterdam, bij Johannes Stichter. Zaeghmans Almanak, 1693, in segrijn lederen bandje, met koperen beslag en de Wapens van Groot-Britanje en de Provincie Utrecht.	Baruch.
3695.	1756.	»Almanach" voor het jaar 1757. Te Amsterdam, by B. Mourik en J. Haffman, met metalen omslag.	R. W. P. de Vries.
3696.	1766.	Bronzen en Verzilverd Bronzen Penning op den aanvang van en met Kalender voor het jaar 1767. Met opschrift: »Amsterdamsche Almanak." <i>Verv. v. Loon</i> , No. 398.	J. H. van Lennep, te Zeist.
3697.	1785.	Almanak met zilveren en paarlemoeren band voor het jaar 1786. Amsterdam, bij P. van Gulick.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
3698.	1790.	Almanakje van 1791.	A. D. Verschuur. Mr. P. A. Brugmans.

STRAATLIEDJES.

3699. 18de E.c Oude Straatliedjes, uitgegeven door J. Wendel, op de »Anjeliërsgrag".

W. Kok.

Daaronder komen voor:

a. »Een nieuw lied Wegens het draagen van de kleine ronde Hoedjes met breede Lint en groote gespen, en het draagen van Poppe-Jakjes der Dames en Meiden, als ook over het draagen der tweegepunte Schoenen, en hoe zommige Meiden des avonds op de kruisbaan loopen om de Mode na te wijzen." (Deuntje van omstreeks 1795).

b. »Een nieuw Lied op een welbekend Turf-karryers Vrouw uit de Jordaan."

c. »Op de Kloekmoedigheid der Patriotten."

Onze mooye kleeren,
Staan ons zo proper en zo net,
Gelyk de grootste Heeren,
Het haar fraai opgezet,
Met een Cocarde op de Hoed,
Gelyk een Vaderlander doet,
En zo waage wy ons leeven
Al voor de Vryheid zoet.
enz.

d. »Een nieuw Liedeken, over de capitulatie van de Stad Luxemborg, op den 7de Juny 1795, getrokke op een samspraak, tusschen de fransche Generaal en de Stad Luxemborg."

e. »Nieuw lied op de Amsterdamsche Kanonniërs." (Wijs van de Carmagnole).

f. »Een nieuw Lied ter aanmoediging van alle Bataafsche Jongelingen, om dienst te nemen onder de Witkleppen."

Daar is geen grooter plyzier,
Als by de vierde halve Brigade,
Daar kunt gy leven in groot plyzier.
Gy jonge knaapen komt maar van rondom
En neemen dienst by 't eerste Bataillon.
enz.

g. »Een nieuw lied op de Vrijwillige Burgers."

't Is voor uw glorie fiere braaven,
Dat gy te zaam vereenigt zyt,

No. Tijd.

Gy Burgers zult u luister staaven.

En wint, en wint, of sterft met eer,
 Voor het edel Borger VRY.
 enz.

19de E.a h. »Een eierlyk Lofgedicht, op hoop van een Algewenschthe vrede. Hy verhaalt, van verscheyde bloedige Veldslagen, alsmede de Rouwklagt van Weduwe en Weezen, Dooden en Gekwetsten." (1802).

ô Heer, wilt ons tog vrede schenke,
 Bescherm tog ons Nederland,
 Dat gy u volk tog wilt gedenke,
 En bewaard door U Hand,
 Vcor Oorlog, Pest en duure tijd,
 ô God, ons verder tog bevrijd.
 enz.

i. »Een Nieuw Lied om de Bekragtiging van de Vreede te bekoomen" (1802).

k. »Een Nieuw Lied, wegens het sluiten der algemeene Vreede."

Men is de Oorlog moè,
 Tot zelfs Brittanje toe,
 Zo bloed eerlang de Zevaardy,
 Gelyk voorheen aan Maas en Y,
 Hoezée! Hoezée!
 Daar is de lieve Vreë.
 enz.

l. »Een nieuw lied" (op den vrede van Amiens).

De vrede is de zeegeen van Gods hand.
 enz.

m. »Feestzang" (op den vrede), door L. van Ollefen.

n. »Een nieuw Lied op Buonaparte, als bewerker der vrede."

o. »Een nieuw Lied op de blyde aankomst en Gelukwensching van Zijne Majesteit den Koning van Holland binnen Amsterdam. Wijs: Bom, Bom."

p. »Een nieuw lied op het verbranden van de Douane- en Octrooihuisjes" (November 1813).

Dan komt ons Prins weer in het Land,
 Dan wordt het Fransche goed verbrand.
 Dan bloeit ook weér ons Amsterdam,
 Die op het laatst in puinhoop kwam.
 enz.

q. »Een nieuw Lied op de Barbaarsche handelwijs der Fransche Tyrannen te Woerden."

r. »Helden-zang ter aanmoediging van de stryd voor 't Vaderland."

Verlost uw landgenoten,
 Waar die nog zijn besloten,
 Verlost u van dat Fransch gespuis
 En kom dus vrolyk thuis.

s. »Een nieuwlied van de Nieuwerwetsche Kinder-vorst of de Korsikaansche School-vos, op het Eyland Elba."

De verzameling bevat ook verscheidene minneliedjes (meest allen even gebrekkig van stijl als plat van inhoud), enkele aria's uit beroemde zangspelen, als „Oberon" en „de Tooverfluit", waarbij eveneens de spelling deerlijk is verminkt. Zelfs omgekeerde letters komen veelvuldig voor, en waar de regel te lang werd, zijn letters weggelaten, zonder eenig wegnemingsteeken.

DAG- EN WEEKBLADEN.

No.	Tijd.		Eigonaars.
3700.	1623.	Twee Couranten, No. 35 en 46 van 29 Augustus en 15 November 1623, waarschijnlijk Amsterdamsche (zonder adres). <i>B. W. Wittewaall</i> , te Utrecht.	
3701.	1623.	Twee Couranten, met het adres: »Ghedruckt by Broer Jansz. out Courantier in 't Legher van syn Princelijcke Excellentie, woonende op de nieu-zijds achter Borchwal, inde Silvere Kan, by de Brouwerije vande Hoy-berch. den 13. Martij, Anno 1623" en »den 12. Augustus, Anno 1623". J. Schreuder vermeldt in <i>de Navorscher</i> , V, 196, nog een onder nummer, namelijk van 5 April 1621.	»
3702.	1632.	Diverse oude Couranten, waaronder Amsterdamsche van 1632, uitgegeven door Jan van Hilten, onder den titel: »Courante uyt Italien ende Duytschlandt", etc. <i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>	
3703.	1672-1677.	Amsterdamsche Couranten, door Casparus Commelijn en drie andere Boekverkoopers uitgegeven. Folio.	»
3704.	1684-1686.	Amsterdamsche Courant van 1684—1686, kl. 4 ^o , uitgegeven door Adriaen van Gaesbeeck.	»
3705.	1686-1695.	Amsterdamsche Courant van 1686—1695. Vijf banden. Zie Nijhoff's <i>Bijdr. N. R.</i> 5 ^{de} deel, bl. 209.	»
3706.	1667.	Portret van de la Fond, Uitgever der Fransche Amsterdamsche Courant. Gravure door P. Lombart. De la Fond is afgebeeld met „La Gazette ordinaire D'Amsterdam Du Lundi 5 Decembre 1667" in de hand. Mr. W. P. <i>Santijn Kluit.</i>	
3707.	1679.	La Gazette d'Amsterdam, 13 Juin—26 Septembre 1679.	»
3708.	18 ^{de} E.	Onderscheiden nummers der Fransche Amsterdamsche Courant gedurende de 18 ^{de} eeuw. Zie Nijhoff's <i>Bijdr. N. R.</i> , 4 ^{de} deel, bl. 20 en 213.	»
3709.	1674.	Gazeta de Amsterdam, van 5 November 1674, gedrukt bij David (de Castro) Tartas. <i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>	
3710.	1678.	Gazeta de Amsterdam, 1678. Daaraan ontbreken alleen de Nos. 4, 14, 18, 31, 35, 44. Volgens de traditie werd de <i>Gazeta de Amsterdam</i> — die met het Stads wapen prijkte — uitgegeven ten behoeve der Spaansche en Portugeesche Joden, welke destijds nog niet genoegzaam met het Hollandsch bekend waren. De beide bovengenoemde nummers bevatten het eenige wat van deze courant tot ons gekomen is. Achter den jaargang 1678 vindt men een aantal belangrijke stukken (eveneens in het Spaansch) betreffende de geschiedenis van ons Vaderland in dit tijdperk. Zie <i>Onze Eeuw</i> , dl. 1, bl. 460 en 527.	»
3711.	17 ^{de} E.	Den Nederlansche Mercurius, Amst. 1665, 12 ^o . Mr. W. P. <i>Santijn Kluit.</i>	
3712.	1742.	Den Hollandszen Praat-Vaar, of Weeklykszen Land- en Zee-Tyding, Amst., 1742.	»
3713.	1764.	Hollandsze Weeklyksze Nieuws-Vertelder, No. 48, Amst., 1764.	»
3714.	1794-1795.	»Courant zonder Voorbeeld", uitgegeven o. a. bij »van Staa-den op 't Rokkin". <i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>	
3715.	1811.	Journal du Departement du Zuiderzee. <i>D. C. Meijer Jr.</i>	
3716.	1814.	De Nieuw-Jaars Nieuws-Post, Amst. M. van Kolm. <i>W. Kok.</i>	

FAMILIEWAPENS EN ADELBRIEVEN.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3717.	1653.	Wapen van Frans Bruyningh, op paneel geschilderd.	
			Mr. <i>G. Heshuysen</i> , te Haarlem.
3718.	1653.	Wapen van Geertruyt Coesvelt, op paneel geschilderd.	»
3719.	17 ^{de} E.	Oud Cachet met het Wapen der familie Ploos van Amstel.	»
3720.	1683.	Wapens van Jacobus Ploos van Amstel en Margareta Tol, op doek geschilderd.	Jhr. <i>Engelbert Ploos van Amstel</i> , te 's Hage.
3721.	17 ^{de} E.	Wapen van Raap, met afdruk.	Mr. <i>G. Heshuysen</i> , te Haarlem.
3722.	1684.	Wapens van Jacobus Loohof en Johanna Pierraart, op doek geschilderd.	Jhr. <i>J. Ploos van Amstel</i> , te 's Hage.
3723.	1534.	Adelbrief der familie Pereira.	<i>D. Henriquez de Castro M.z.</i>
3724.	1643.	Adelbrief der familie Sanpayo (Teixeira).	»

FAMILIEPORTRETEN.

3725.	1603.	Portret van Haermanus Hermenssen. Aet. 3 Jaer, 5 Moenett. Schilderij.	<i>Diakenen der Ned. Herv. Gemeente.</i>
3726.	1603.	Portret van Caterina Hermenssen (oud 5 jaar).	»
3727.	17 ^{de} E.	Mansportret, waarschijnlijk van Jan Jacob Stapel, op koper door Constantijn Netscher.	Dr. <i>C. E. Daniels.</i>
3728.	1690.	Portret van »Christina Stapel, out 71 jaer en Rynier Stapel, out 5 jaer». Schilderij door Jan Vollevens.	»
3729.	1735.	Familie Ploos van Amstel. Schilderij door J. Buttner.	<i>Q. Blaauw.</i>
3730.	1764.	Portretten van den Notaris Wernerus Kohne en zijn Klerk Jan Bosch, later Makelaar. Schilderij door Wd. Hendricks.	
			Mr. <i>J. P. Amersfoort</i> , in de Haarlemmermeer.
3731.	1777.	Familiestuk, met drie portretten, afgebeeld vóór het huis op de Keizersgracht over de Westermarkt, vroeger genummerd LL No. 225 (thans No. 187). Schilderij door H. Pothoven.	
			<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3732.	19 ^{de} E.	Vrouwenportret (miniatuur).	Mevr. <i>W. Bruyn</i> , geb. <i>de Groot Jamin.</i>
3733.	18 ^{de} E.	Medaillon met Miniatuurportret	<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3734.	18 ^{de} E.	Portret in lijst, met diamanten.	»
3735.	1785.	Leonardus Huisinga, Geertruida Constantia Schouten, echtelieden, en Elisabeth Constantia Huisinga, hunne dochter. (Grootvader van Mr. J. P. Amersfoort.) Silhouet door J. Schmetterling.	Mr. <i>J. P. Amersfoort</i> , in de Haarlemmermeer.

MANS-LIJFSIERADEN, ENZ.

3736.	18 ^{de} E.	Gouden Horologie met Ketting, twee Signetten en Sleutel.	
			<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3737.	19 ^{de} E.	Gouden Signet, met Speelwerk.	»

No	Tijd.		Eigenaars.
3738.	18 ^{de} E.	Gouden Ring, met haar en gesneden initialen P(ieter v(an) W(alree).	Mevr. <i>W. Bruyn</i> , geb. <i>de Groot Jamin</i> .
3739.	18 ^{de} E.	a Ring met Portret, waarschijnlijk van Van Walree.	<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3740.	1796.	Koperen Roksknoopen, waarvan een à jour uitgeslepen.	<i>Mr. Jo. de Vries J.n.z.</i>
		<i>Verg. van Loon pl. 77a.</i>	
		Deze knoopen zijn gedragen door de jongens van de Kweekschool voor de Zeevaart. Daarop staat dezelfde trophee afgebeeld, die in den voorgevel van het Schoolgebouw prijkt.	
3741.	18 ^{de} E.	Geldbeurs van brokaat.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3742.	18 ^{de} E.	Brieventasch van brokaat.	»
3743.	18 ^{de} E.	b Lederen Portefeuille met gouden slot.	<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3744.	19 ^{de} E.	Twee Portefeuilles.	Jufvr. <i>C. E. Wakker.</i>
3745.	18 ^{de} E.	Zijden Portefeuille.	<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3746.	18 ^{de} E.	Wandelstok met goud ingelegden Knop, volgens opgave behoord hebbende aan eene Amsterdamsche Patricische familie.	<i>S. W. Josephus Jitta.</i>
3747.	17 ^{de} E.	Stok, met wapen van de familie de Graeff.	<i>D. E. de Graeff van Polsbroek.</i>
3748.	19 ^{de} E.	Twee roode Kousenbanden, met opschrift.	<i>A. J. v. Oostveen.</i>
3749.	1722.	Twee blauwe Kousenbanden.	Mej. <i>S. J. Potgieter.</i>
		Daarop leest men:	
		Ik geve jou dese kousenbant	
		Dit is op trouw hier is mijn hant.	
3750.	18 ^{de} E.	Paar Handschoenen.	<i>A. J. van Oostveen.</i>
3751.	18 ^{de} E.	Scheerbekken met Stadswapen.	Jhr. Mr. <i>W. E. J. Berg van Dussen-Mulkerk.</i>
3752.	1800*.	Snuifdoos met de portretten van J. B. Bicker en C. Six.	Jhr. <i>H. J. Bicker.</i>
3753.	1730*.	Schildpadden Snuifdoos, met paarlemoeren deksel. Op de deksel is afgebeeld de ontmoeting van Jacob en Rachel met het opschrift »Jacob en Rachel.»	<i>A. F. Sondorp.</i>
3754.	18 ^{de} E.	c Gouden Snuifdoos met familieportret.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3755.	18 ^{de} E.	Zilveren Snuifdoos met familiewapen.	»
3756.	18 ^{de} E.	Snuifdoosjes in den vorm van vogels.	Mevr. <i>Amescht.</i>
3757.	18 ^{de} E.	Amsterdamsche Snuifdoos.	<i>Saarluis.</i>
3758.	18 ^{de} E.	Zilveren Tabakspot.	<i>Mr. W. Mulder.</i>
3759.	17 ^{de} en 18 ^{de} E.	Zilveren Tafeltabaksdoos uit de 18e eeuw, op het deksel drijfwerk uit de 18 ^{de} eeuw door A. van Vianen.	<i>S. W. Josephus Jitta.</i>
3760.	17 ^{de} E.	Zilveren Tabaksdoos, met gedreven zilveren voorstelling.	Amstelmerk.
3761.	18 ^{de} E.	Koperen Boeren-Tabaksdoos, met het Amsterdamsche Wapen.	<i>C. Poortenaar.</i>
3762.	18 ^{de} E.	Pijpenkop van zilverdraad.	<i>W. Bruyn J.zn.</i>
3763.	17 ^{de} E.	c Gesneden palmhouten Pijpenkoker, toegeschreven aan Vinckenbrink.	<i>S. W. Josephus Jitta.</i>
3764.	17 ^{de} E.	Palmhouten Pijpenkoker, met moorenkop.	»
3765.	18 ^{de} E.	Lange Pijp-bewaarder, als stok, van gesneden houtwerk.	<i>A. J. van Oostveen.</i>

VROUWENKLEEDING.

3766. 1787. Dame aan haar toilet, geholpen door hare Kamenier. Schilderij door Jacob Lauwers. *J. G. de Groot Jamin Jr.*

No. Tijd.		Eigenaars.
3767. 1700.*	Amsterdamsche Burgerdochter op schaatsen. Gravure door Picart.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3768. 18 ^{de} E.	Wit zijden gebrocheerde Bruids-japon.	<i>A. F. Sondorp.</i>
3769. 18 ^{de} E.	Satijnen Kleed, met witte zijden bloemen.	<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3770. 18 ^{de} E.	Keurslijf, twee losse Mouwen en drie Jakjes.	<i>A. J. van Oostveen.</i>
2771. 1716.	De hedendaagsche Mode der baleinen rokken, capot en zakken, begonnen in 1716. Gravure door M. Pool.	<i>Fred. Muller.</i>
3772. 18 ^{de} E.	Drie gewerkte stukken witte zijde.	<i>Juffr. C. E. Wakker.</i>

VROUWEN-LIJFSIERADEN, ENZ.

3773. 17 ^{de} E.	Gouden opengewerkte Bal, geëmailleerd en met paarden en edelgesteenten bezet, hangende aan een dito haak. Versiersel in vroegeren tijd door vrouwen voor aan het keurslijf gedragen.	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
3774. 18 ^{de} E.	Gouden geëmailleerd Dameshorologie (in surtout) met daarbij behorende Châtelaine, bezet met kleine diamanten.	<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3775. 18 ^{de} E.	Horologie en Medaillon, goud geëmailleerd met paarden.	<i>B. J. Ries.</i>
3776. 18 ^{de} E.	Chatelaine.	<i>Juffr. C. E. Wakker.</i>
3777. 17 ^{de} E.	Gouden Medaillon in hartvorm, waarin besloten Cachet met wapen en initialen, in goud gegraveerd.	<i>Dr. C. E. Daniëls.</i>
3778. 18 ^{de} E.	Medaillon in goud, met Familieportret.	<i>J. J. Boas Berg.</i>
3779. 1800*	Medaillon met haarwerk en huwelijks-zinnebeelden, gewerkt in de Kalverstraat bij de Olieslagersteeg.	<i>H. de Knijp.</i>
3780. 18 ^{de} E.	Medaillon met gedreven werk: voorstellende drie personen, één man en twee vrouwen, die de vruchten van een boom inzamelen.	<i>Zeldenrijk.</i>
3781. 18 ^{de} E.	Gouden Ring, met Familieportret. Miniatuur.	<i>J. G. de Groot Jamin, Jr.</i>
3782. 18 ^{de} E.	Zilveren Reukkoffertje, met glazen fleschjes voor reukwaren. (fil de grain).	<i>Jager Geerlings, te Haarlem.</i>
3783. 18 ^{de} E.	Sluutelring.	<i>Juffr. C. E. Wakker.</i>
3784. 18 ^{de} E.	Haak, met beugeltje, geëmailleerd.	<i>A. F. Sondorp.</i>
3785. 18 ^{de} E.	Beursje, met zilveren Knip.	<i>Frederik Hartman.</i>
3786. 18 ^{de} E.	Zilveren Necessaire.	<i>A. D. Verschuur.</i>
3787. 17 ^{de} E.	Twee Zilveren Naai-ingrediënten.	<i>»</i>
3788. 18 ^{de} E.	Zilveren Haak, met garenklos.	<i>Mevr. Van Oostveen, geb. Ameschoot.</i>
3789. 18 ^{de} E.	Zilveren Necessaire, in goudleeren étui.	<i>Mejuffr. S. J. Potgieter.</i>
3790. 18 ^{de} E.	Klein Ivoren Necessaire, met zilver. Geteekend: Souvenir d'amitié.	<i>J. Noorwegen.</i>
3791. 18 ^{de} E.	Gewerkte schildpadden Naaldenkoker.	<i>J. Kinker.</i>
3792. 18 ^{de} E.	Gouden sijn bewerkten Naaldenkoker.	<i>Jhr. H. J. Bicker.</i>
3793. 18 ^{de} E.	Geëmailleerde porceleinen Ellemaat.	<i>Mevr. v. Oostveen, geb. Ameschoot.</i>
3794. 18 ^{de} E.	Twee hartvormige Speldekussens.	<i>A. J. v. Oostveen.</i>
3795. 17 ^{de} E.	Tuighaak van fil de grain.	<i>A. D. Verschuur.</i>
3796. 17 ^{de} E.	Doosje voor Toiletbenoedigheden van fil de grain.	<i>»</i>
3797. 18 ^{de} E.	Paarlemoeren eau de la reine-doosje.	<i>J. G. de Groot Jamin Jr.</i>
3798. 18 ^{de} E.	Gouden Moesjesdoos, met de lepeltjes.	<i>Mevr. v. Oostveen, geb. Ameschoot.</i>
3799. 18 ^{de} E.	Zilveren Poederdoos.	<i>A. D. Verschuur.</i>
3800. 18 ^{de} E.	Moes- en Blanketdoosje, van paarlemoer.	<i>C. D. de Groot Jamin.</i>
3301. 1780.	Blanketdoosje.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>

- No. Tijd. 3802. 18de E. Paarlemoeren met zilver gemonteerde Moesjes- en Blanketsel
doos, en daarbij behoorend lepeltje *J. G. de Groot Jamin Jr.*
Eigenaars.

KINDERKLEEDING EN MERKLAPPEN.

3803. Kinder Borstrokje. *J. H. A. E. de Vries.*
3804. 18de E. Kinderschoentjes. *Dames Glasius.*
3805. 1763. Merklap, gemerkt: Elizabeth Tiers. *A. D. Verschuur.*
3806. 18de E. Twee Merklappen, A. H., 1769, C. H., 1779. *J. H. A. E. de Vries.*

HUWELIJK.

3807. 1655. Ordonnantie tegen het al te weelderig vieren der Bruiloften
van 26 Januari 1655. *D. Henriques de Castro M.z.*
3808. 1725*. Huwelijksplechtigheden (Receptie, Palmknoopen, Bruidsledes,
Kerkelijk Huwelijk). Vier gravures door B. Picart. *D. C. Meijer Jr.*
3809. 1785*. Kerkelijke Huwelijksplechtigheid. Gravure door van Beek. »
3810. 18de E. Wit Satijnen geborduurd Bruigomsvest. *J. Noorwegen.*
3811. 18de E. Twee Bruigoms Slaapmutsen, met zijde geborduurd. »
3812. 18de E. Wit satijnen Bruidstoilet: Japon met overrok en schoentjes. »
3813. 18de E. Bruidsgebedenboek, met een ketting en band, beeldwerk. *B. S. Mens Jr.*
3814. 17de E. Zilveren Trouwkoftertje, met trouwpenning in palmhouten
etui. *S. W. Josephus Jitta.*
3815. 1691. Gouden Bruiloftslepel. *J. H. van Lennep, te Zeist.*
3816. 1750. Huwelijkszangen van Jan Simons en Johanna Sara Noël, in
een satijnen, geborduurd omslag. *J. J. C. Biesmans Simons.*
3817. 1674. Zinnebeeldige Voorstelling op het Huwelijk van Franciscus Mollo
en Anna Maria Ooms. Gravure door Rom. de Hooghe. *R. W. P. de Vries.*
3818. 1697. Zinnebeeldige Voorstelling op de Zilveren Bruiloft van Dirk de
Bruin en Klara Vaillant. Teekening op perkament door F. de
Kaarsgieter. »
3819. 1716. Twee Spotprenten op de Trouw van Cornelis Abrahamsz en
Annetje Rosiers, »in een Penskar naar de Oude Kerk gereden.» »
3820. 1686. Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig huwelijk van As-
suerus Calkoen en Johanna Adams. *D. C. Meijer Jr.*
3821. 1696. Zilveren Penning op het vijftigjarig Huwelijk van C. Stalpart
van der Wiel en E. Bort. *Ger. A. Heineken.*
3822. 1707. Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van J. van
Tarelink en M. Witte. »
3823. 1711. Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van H. van
Issendorp en A. Assnerus. »
3824. 1718. Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van A. Grill
(zie No. 1961) en E. Grill. »
3825. 1719. Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van T. Rijs-
wijk en E. Hollaer. »

No.	Tijd.		Eigenaars.
3826.	1727.	Zilveren penning op het vijftigjarig Huwelijk van J. Claus en A. M. Haesbaert.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3827.	1728.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van J. Timmers en S. L. Schinne.	»
3828.	1730.	Zilveren Penning op het twaalf-en-een-halfjarig Huwelijk van Pieter van Winter en Elis. van Leeuwaarden.	<i>Douairière van Loon, geb. van Winter.</i>
3829.	1733.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van E. van Dishoeck en A. van Dishoeck.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3830.	1734.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van M. Ooms en M. C. Lely.	»
3831.	1739.	Tinnen Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van Th. Rogge en G. E. Muilman.	»
3832.	1739.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van P. Balguerie en T. Rijswijck.	»
3833.	1744.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van J. Bolten J.zn. en A. Meyn.	<i>P. L. Posthumus.</i>
3834.	1746.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van J. Ploos van Amstel Jacobsz en Sara Rothé.	<i>B. J. Ploos van Amstel.</i>
3835.	1749.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van J. Doeckes en E. Inssen.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3836.	1749.	Huwelijks-Penning met Armenische opschriften, vervaardigd door den te Amsterdam gevestigden stempelsnijder J. G. Holtzhey.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3837.	1769.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van J. H. Asschenbergh en G. Verwit.	<i>P. L. Posthumus.</i>
3838.	1771.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van J. Nutges en J. M. van Hoogstraten.	»
3839.	1791.	Gouden Penning op het vijftigjarig Huwelijk van Jan de Bruijn en H. Moret.	<i>A. Peters.</i>
3840.	1791.	Geslepen Drinkglas ter herinnering van het vijf-en-dertigjarig Huwelijk van Barend Glasius en vrouwe Grietje de Groot, 9 Maart 1791.	<i>Dames Glasius.</i>
3841.	1793.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van L. D. Bongarts en M. E. Martin.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3842.	1794.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van R. D. Crommelin en M. E. Noortwijck.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3843.	1794.	Zilveren Penning op het vijftigjarig Huwelijk van J. H. Asschenbergh en G. Verwit.	<i>P. L. Posthumus.</i>
3844.	1796.	Zilveren Penning op het vijftigjarig Huwelijk van A. J. Bierens en S. H. Willink. (<i>Verv. v. Loon, No. 839</i>).	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3845.	1797.	Zilveren Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van Dirk Luden en E. van Heyningen.	<i>P. C. van Beeck Vollenhoven.</i>
3846.	1806.	Zilveren Penning op het zes-en-een-kwartjarig Huwelijk (tinnen bruiloft) van Jan Willink Jans.zn. en Cornelia Kops.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3847.	1825.	Zilver-vergulden Penning op het vijftigjarig Huwelijk van Wilhem Willink en Hester Bierens.	»
3848.	1843.	Gouden Penning op het vijftigjarig Huwelijk van J. S. Wurfbain en A. M. G. Hurrelbrinck. In goud hun door hunne kinderen vereerd.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
3849.	1843.	Bronzen Penning (als No. 3848).	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3850.	1848.	Bronzen Penning op het vijf-en-twintigjarig Huwelijk van C. van der Kellen en A. C. Kötter. Door D. van der Kellen.	»

KRAAMKAMER EN DOOPPLECHTIGHEDEN.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3851.	1757.	De Hollandsche Kraamkamer. Gekleurde gravure van P. Tanjé, naar de schilderij van Cornelis Troost.	<i>Richard W. Linn.</i>
3852.	17 ^{de} E.	Beker, met eene afbeelding van eene Kraamkamer.	<i>F. H. van de Poll, te Zeist.</i>
3853.	17 ^{de} E.	Beker, met voorstelling van eene Kraamkamer en het opschrift: »Geluck met de jonggebooren.»	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
3854.	18 ^{de} E.	Satijnen Doopsluier, rondom met antiëken kanten rand (kloosterwerk), aan één stuk. Lengte in het vierkant zes meter, breedte van den rand twintig centimeter.	<i>Dr. C. E. Daniëls.</i>

DIENSTBODEN.

3855.	1682.	Extract uit de Willekeuren der stad Amsterdam omtrent de Dienstboden (23 Januari).	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3856.	1758.	Willekeur betreffende de Dienstboden (28 Januari).	<i>C. Poortenaar.</i>

NIUWJAARSDAG.

3857.	1763.	Zilveren Penning op den aanvang van het jaar 1764. Het Wapen van Amsterdam op de vlag van een zeilend scheepje. <i>Verv. v. Loon.</i> No. 370.	<i>P. L. Posthumus.</i>

HOOG E LEEFTIJD.

3858.	18 ^{de} E.	Portretten van Jacob van Hoorn en zijne vierde gade Jacoba van Selstede. Twee gravures door J. Houbraken. <i>R. W. P. de Vries.</i> De Bruidgom was toen in zijn 97 ^{ste} , de Bruid in haar 24 ^{ste} jaar.	
3859.	1790.	Zilveren Penning op den 100 ^{en} verjaardag van Cornelia Bierens. <i>Verv. v. Loon.</i> No. 795.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3860.	1808.	Portret van Jacob Janse, geb. in 1698, overl. in 1808. Gravure door J. W. Caspari.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
- Zie voorts No. 1953, 3886 en 3892.

BEGRAFENISSEN.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3861.	1720*	Lijkstaatsie vóór de Nieuwe Kerk. Gravure door B. Picart.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3862.	1820*	Lijkstaatsie in 't begin der 19 ^{de} Eeuw. Gravure.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
—————			
3863.	1816.	Het Palm- of Noorderkerkhof. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. G. L. Rieke.</i>
3864.	1728.	Het Karthuizerskerkhof. Twee Teekeningen.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3865.	1760.	Het Karthuizerskerkhof. Twee Gravures.	»
3866.	1773.	Het Karthuizerskerkhof. Gravure op glas door Zeuner.	<i>W. H. Voorwerk.</i>
3867.	1815.	Het Kabinetje op het Karthuizerskerkhof. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. G. L. Rieke.</i>
3868.	1816.	Het Karthuizerskerkhof, bij de Tichelstraat. Teekening door G. Lamberts.	»
3869.	1817.	Het Karthuizerskerkhof, bij de Boomstraat. Teekening door G. Lamberts.	»
3870.	1817.	Het Westerkerkhof, bij de Raampoort. Teekening door G. Lamberts.	»
3871.	1815.	Het Leidschekerkhof, in de Raamstraat. Teekening door G. Lamberts.	»
3872.	1816.	Het St. Antonieskerkhof, op de Nieuwe Heerengracht bij de Weesperstraat. Teekening door G. Lamberts.	»
—————			
3873.	1675.	»Begraafplaats der Joden buiten Amsteldam" (te Ouderkerk aan den Amstel). Twee Gravures naar Ruysdael door A. Bloteling.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
3874.	1700*	»Begraafplaats der Joden" te Ouderkerk en »Gedenkpligten op de Graven" aldaar. Twee Gravures door Rom. de Hooghe.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
3875.	19 ^{de} E.	Photographiën van vier marmeren Grafzerken op de Portugeesch Israelitische Begraafplaats te Ouderkerk.	»
3876.	1772.	Oproepingsbriefje van een Begrafenis-Broederschap bij de Portugeesche Israelieten.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
3877.	17 ^{de} E.	Oude zilveren Penningen, verlof gevende tot het bezoeken der Israelitische Begraafplaatsen te Muiderberg en bij Zeeburg.	<i>Nederl. Israel. Hoofd-Synagoge.</i>
—————			
3878.	1655.	Gouden Penning op het overlijden van Christina van Nieuwenhoven, 26 Juli 1655.	<i>Mej. P. J. Reynwaan.</i>
3879.	1661.	Begrafenisbriefje (op rijm) van Reynier Bolswaard, Turfdrager.	<i>W. Kok.</i>
3880.	1688.	Koperen Penning op het overlijden van Emerentia de Marez, verwant aan de familie Trip.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3881.	1689.	Gouden Penning op het overlijden van Pieter Lucas van Beeck.	<i>P. C. van Beeck Vollenhoven.</i>
3882.	1689.	Zilveren Penning op het overlijden van den Predikant D. van Henghel.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3883.	1691.	Zilveren Penning op het overlijden van Isabella Sophia de Geer, Echtgenoot van J. Trigland de Jongere, Hoogleeraar.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3884.	1693.	Zilveren Penning op het overlijden van Ida Block.	<i>De Vries en de Jonge, Pl. XI, No. 4.</i>
			»

No.	Tijd.		Eigenaars.
3885.	1697.	Begraffenisbriefje van Frans Jansz. van Heulen, zijden-vetermaker, 10 December 1697. Jhr. <i>J. Ploos van Amstel</i> , te 's Gravenhage.	
3886.	1700.	Begraffenisbriefje van Hendrikje Jans, ongehuwde dochter, oud 99 jaar, 14 September 1700.	»
3887.	1700.	Zilveren Penning op het overlijden van Maria, dochter van den Dichter Dirk Raphaelsz Camphuysen, alhier overleden. <i>De Vries en de Jonge</i> , Pl. XII, No. 1.	Mr. <i>Jo. de Vries J.zn.</i>
3888.	1700.	Zilveren Penning op het overlijden van David v. d. Mije. Pastoor van 't Beggijnhof.	<i>H. Poppen.</i>
3889.	1708.	Zilveren Penning op het overlijden van den Predikant H. Vos.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3890.	1749.	Tinnen Penning op het overlijden van den Pastoor J. F. Schouwen.	»
3891.	1762.	Zilveren Penning op het overlijden van Henricus Grevingh, Pastoor van de kerk de Pool.	<i>J. H. van Born</i>
3892.	1762.	Begraffenisbriefje van Marie Chemin, wed. M. Thjiers (op rijm), oud 111 jaar.	<i>T. J. B. Westerwoudt.</i>
3893.	1772.	Zilveren Penning op het overlijden van J. de Roeper, Overste van het Beggijnhof.	<i>P. L. Posthumus.</i>
3894.	1779.	Bronzen Penning op het overlijden van Theophile de la Tour, Priester van de Fransche R. K. kerk. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 542.	Mr. <i>Jo. de Vries J.zn.</i>
3895.	1785.	»Leescedul van Eva Maria van Reijnenberg», begraven 11 Juni 1785 op het Leidsche Kerkhof.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Dit exemplaar is een der fraaie leesceduls, die destijds bij elke begrafenis van een deftig burger keurig net werden geschreven, De bladen daarvan werden aan de onderzijde door een sierlijken rouwstrik verbonden.	
3896.	1787.	Zilveren Penning op het overlijden van Pater Franciscus Dodingom.	<i>W. Hoorneman.</i>
3897.	1788.	Zilveren Penning op het overlijden van T. Ign. Ewald, Pastoor en Overste van het Beggijnhof. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 771.	<i>P. L. Posthumus.</i>
3898.	1791.	Zilveren Penning op het overlijden van den Pastoor P. Woortman.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3999.	1791.	Zilveren Penning op het overlijden van Joannes Baptista van Schorrenbergh, Oud-Pastoor van de R. K. kerk de Pool.	<i>J. H. van Born.</i>
3900.	1792.	Zilveren Penning op het overlijden van Cornelia Bierens. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 802. (Vergelijk No. 3859).	Mr. <i>Jo. de Vries J.zn.</i>
3901.	1792.	Doodbriefje van Jens de Leeuw, overl. 6 December 1792.	<i>C. Poortenaar.</i>
3902.	1794.	Zilveren Penning op het overlijden van Pater Joannes de Klerck.	<i>W. Hoorneman.</i>
3903.	1796.	Zilveren Penning op het overlijden van Pastoor Josephus Cuypers.	Mr. <i>Jo. de Vries J.zn.</i>
3904.	1801.	Zilveren Penning op het overlijden van Pater Joan. Bapt. de Waele, Augustijn en Zending te Amsterdam.	<i>W. Hoorneman.</i>
3905.	1807.	Zilveren Penning op het overlijden van den Pastoor A. van Weerts.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3906.	1807.	Zilveren Penning op het overlijden van den Pastoor A. van Crogtom.	»
3907.	1808.	Zilveren Penning op het overlijden van den Pastoor J. Esbeukman.	»
3908.	1811.	Zilveren Penning op het overlijden van Henric. Franc. ten Hulscher, Pastoor v. d. R. K. Kerk Geloof, Hoop en Liefde, Aartspriester van Holland, Zeeland, enz.	<i>A. Peters.</i>
3909.	1811.	Zilveren Penning op het overlijden van den Pastoor J. A. Offerman.	<i>Ger. A. Heineken.</i>

No.	Tjd.		Eigenaars.
3910.	1814.	Zilveren Penning op het overlijden van Pater Henricus Kleyn.	<i>W. Hoorneman.</i>
3911.	1817.	Zilveren Penning op het overlijden van Pastoor J. H. Lexius.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3912.	1818.	Zilveren Penning op het overlijden van Pastoor J. Hegeman.	»
3913.	1823.	Zilveren Penning op het overlijden van Pastoor P. N. Smits.	»
3914.	1823.	Zilveren Penning op het overlijden van Pastoor J. J. de Mare.	»
3915.	1824.	Zilveren Penning op het overlijden van Pastoor J. Cramer.	»
3916.	1835.	Zilveren Penning op het overlijden van Pastoor T. F. Bastian.	»
3917.	1833.	Zilveren en Bronzen Penningen op het overlijden van Maria Gijsberta Verhoesen, echtgenootte van Mr. Jo. de Vries, door van der Kellen.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
3918.	1836.	Zilveren Penning op het overlijden van Pastoor G. H. Barenbrug.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
3919.	1794.	Modellen voor eene nieuwe wijze van Rouwdragen, ontworpen door den Heer Hendrik Cornelis Serrurier. Gravure door A. Zucher.	<i>R. W. P. de Vries.</i>

AFDEELING XI.

MERKWAARDIGE GEBEURTENISSEN.

Ook van den felsten schok herstelt zich ras de grond.

Wat onrust onze rust gestaag te storen poog',
Wat onspied onzen spoed, — wij streven zonder zwichten
Steeds voorwaarts, vinden uit, verbeteren, verlichten....

DA COSTA.

... Voor het vorschend nageslacht
Ligt Amstel's jeugd in schemernacht,
Eerst Floris' brief verdrijft dat duister.

Het kleine vlek wast aan tot stad,
De burgerij wint schat op schat,
En laat zich door geen ramp vervaren.

Geen plek blijft onbebouwd. Geen koopman in het Noorden,
Die niet zijn oogen vest op Amstel's nijv're boorden,
Daar is zijn stapelplaats voortaan
Voor hout, voor ijzer, bier en graan.
't Driekruisig wapenschild ontveugt tot loon
Voor burgertrouw en moedbetoon
De trotsche keizerskroon.

De koopmarkt aan het IJ wordt koopmarkt van Euroop,
Wordt wereldmarkt. Zij heerscht in 't Oosten en in 't Westen,
Werpt straks haar wallen neêr voor nieuwe, ruimer vesten.

De trouw der burgers geeft haar aanzien. Blijde hoop
Op welvaart en fortuin meent ieder zich beschoren,
Die naar den IJstroom komt of Amst'laar is geboren.
De naastenliefde steunt den arme op 't levenspad,
De schitterendste aureool omlijst de Wereldstad.

Die bloei, die kracht strekt heel het Land ten zegen,
Dat wordt de landzaat steeds gewaar,
Zoo wel in zee- als krijgsgevaar.
Zij blinkt als ster der hoop altoos beproefden tegen.

Werd zooveel heil verduisterd door patijzucht en geweld,
God dank die monsters zijn vermorzeld neergeveld.

Ten nauwste aan 't Vorst'lijk Huis verpand,
Is Amsterdam weer 't hart van 't vrije Nederland.

WITKAMP.

MERKWAARDIGE GEBEURTENISSEN.

No. vervaardiging.	Tijd der	Eigenaars.
3920.	1275. (27 Oct. 1275).	
	Giftbrief van Graaf Floris V, waarbij hij aan de lieden, wonende bij den Amstelerdam, de vrijheid verleent, om hunne goederen tolvrij door zijn gansche Land te voeren. Brief op perkament, met het zegel van den Graaf in geel was. <i>Stad Amsterdam.</i>	
	De tekst van dezen brief luidt: „Florentius comes Hollandie universis presentes literas inspecturis salutem. Noverit universitas vestra, quod nos homines manentes apud Amestelledamme, in restitutionem damnorum, que nos et homines nostri ipsis fecimus abhinc deinceps ab omni exactione nostri telonii cum bonis suis propriis, que deducunt seu deducunt per totam terram nostram, duximus eximendos. In ejus rei testimonium presens scriptum sigillo nostro fecimus communiri. Datum apud Leyden, dominica ante die Symonis et Jude apostolorum. Anno Domini millesimo ducesimo septuagesimo quinto.”	
	De oudste afbeelding van dit charter is te vinden in: <i>De Merkwaardigste Stukken uit de Oudste Archieven van Amsterdam</i> , uitgegeven door het Instituut in 1821. Duidelijker, als zijnde in kleuren gedrukt, is die in <i>Amsterdam's zesde Eeuwfeest, op den 27^{en} October, door P. H. Witkamp</i> , Amsterdam, 1874, bij L. van Bakkenes & C ^o .	
	Naar de laatstgenoemde is, op verkleinde maat, een copie gegeven op den Koppermaandag-Almanak van Gebr. van Es (1876).	
3921.	1291. (8 Febr. 1291).	
	Vernieuwing van het Privilegie van Tolvrijheid door Graaf Floris V. Brief op perkament, met het Ridderzegel van den Graaf in witte was. »	
3922.	19 ^{de} E.	
	Portret van Gozewijn van Aemstel, in 1225 Proost van St. Jan, in 1232 Aartsdiaken van Keulen, 1235 Domdeken van Utrecht, 1249 verkozen tot Bisschop van Utrecht. Teekening in kleuren naar een Buste, vroeger (»sints 1270») aanwezig in de St. Mariakerk te Utrecht. <i>Jhr. J. Ploos van Amstel.</i>	
3923.	14 ^{de} E. a	
	Verzoek der Amsterdamsche Poorters aan den Graaf (waarschijnlijk Willem III) om rechten. Afschrift van het origineel op perkament, vermoedelijk omtrent 1323 geschreven. Het oudst bekende stuk dat van de Stedelijke Regeering is uitgegaan. <i>Stad Amsterdam.</i>	
3924.	1342.	
	(9 Dec. 1342). Handvest van Graaf Willem IV, waarbij hij verschillende vrijheden en rechten verleent aan Amsterdam. Brief op perkament, met het zegel van den Graaf in groen was. »	
3925.	1388.	
	(15 Maart 1388). Handvest aan Amsterdam, met Amstelland en Gooiland gemeen, verleend door Hertog Albrecht van Beieren. Brief op perkament, met de zegels van Hertog Albrecht, Willem van Ostrevant, Jan van Arkel, Reinald van Brederode, Arent van Egmond, Jan van Gommengys, Wil-	

No. Tijd.

Eigenaars.

lem (Proost van Bergen), Philip van Wassenaer en Wouter van Mijnden. (Één zegel in rood, de overigen in groen was.)

Stad Amsterdam.

3926. 1416. (10 Aug. 1416). Brief van Graaf Willem VI, waarin hij belooft, Amsterdam en andere steden, die zich verbonden hadden om jaarlijks zekere som gelds aan de Heeren Jan en Willem van Egmond en IJsselstein uit te betalen, schadeloos te zullen houden. Brief op perkament, met de zegels in rood was van Graaf Willem, zijn schoonzoon (den Dauphin van Frankrijk, Hertog Jan van Touraine) en zijne dochter Jakoba van Beieren. »
3927. 1477. (Maart 1477). Handvest door Maria van Boergondië aan de stad Amsterdam verleend betreffende de benoeming van Schepenen. Brief op perkament, met het zegel der Gravin in groen was. »
3928. 1489. (11 Febr. 1489). Giftbrief van Maximiliaan, waarbij hij de stad Amsterdam vergunning geeft om ten eeuwigen dage de Kroon van het Roomsche-Rijk boven haar Wapen te voeren. Brief op perkament, door den Roomsche-Koning geteekend, doch niet bezegeld. »
3929. 1497. (18 Juli 1497). Confirmatie van den voorgaanden Giftbrief door Philip de Schoone. Brief op perkament, met het zegel van den Graaf in groen was. »
3930. 17de E. Zinnebeeldige voorstelling van het schenken van de Kroon boven het Wapen. Gravure (door P. Nolpe). *Muller, Beschr. van Ned. Historieplaten*. No. 1793, 8. Zie voorts N°. 585—87 van dezen Catalogus. *Fred. Muller.*
3931. 1550. Portret van Reinout III van Brederode, geb. in 1493, overl. in 1556, die, na vele geschillen, aan de stad Amsterdam de hem toebehoorende Heerlijkheid Nieuwer-Amstel, den 15 Juni 1529, heeft verkocht, of volgens de overlevering, den 5 December 1528, verspeeld. Schilderij toegeschreven aan Hans Holbein de Jonge. *J. A. Alberdingk Thijm.*
- Zie *Ter Gouw, Amstel lamiana* I. 322.
3932. 16de E. (Maart 1534). Gelijkzijdig afschrift van de oproeping, door de Wederdoopers gericht aan de geloovigen, om gewapend op te trekken naar Münster. (Gedrukt bij *Wag. Amst.* I, 237.) *Vereenigde Doopsgezinde Gemeente.*
3933. 1640. Bruylofts Tafel-spel op de Vreughde-Maeltijd van Sr Henrick van Zeller ende Ioffrouw Geertruyd Zeegers
 „Twee spruyten van de Stam, van Ree-kalf en van Buyck,
 Die d'Amstels wallen met hun Ridders schoulers stijfden,
 Doen Graef was Keyser Karel van de naem de Vijfde.”
 »Ridder Re-calf”, Burgemeester, was de voorname tegenstander der Wederdoopers. *Wag., Amst.* I, 244. *J. A. Alberdingk Thijm.*
3934. 17de E. (1535). Het oproer der Wederdoopers en hunne terechtstellingen. Acht Gravures uit het werk hierover van Lambertus Hortensius. *Muller*, No. 384. *Fred. Muller.*
- a. Doop van volwassenen.
  - b. Wederdoopers, hun goederen te gelde makend om naar Münster te trekken.
  - c. Mannen, met bloote zwaarden op de straat.
  - d. Mannen en vrouwen, zich naakt op straat vertoonende.
  - e. De Wederdoopers maken zich meester van het Stadhuis.
  - f. Het Stadhuis, door de Burgers heroverd.
  - g. Straf der Wederdoopers. — Schavot op den Dam.
  - h. Straf der Wederdoopers. — Schavot op de Volewijk.

No.	Tijd.	Eigenaars.
3935.	16 ^{de} E.c	Portret van »Diederick Snyder, den eersten Adamyt ende Naectlooper". Gravure door C. van Sichem, met gedrukt verhaal van het oproer. <i>R. W. P. de Vries.</i>
3935*.	17 ^{de} E.	Handschrift van Adriaen Valckenier, bevattende de »Histo-rijsche Beschryvinghe der stadt van Amstelredamme Waer in verhaelt ende Beschreven wordt" (folio 1—60) »alle die be-roerten, troublen oneenicheyden dieder voor ghevalen zijn zoo van wegghen dye Anabalisten in den jaren 1535, alsook" (f. 60—199) »van de jaren 1566 tot den jaren 1578, beschre-ven door Jan Bets Roodenburgh ende" (f. 199—564) »Adryaen Reynierse Pau ende" (f. 564—668) »Stooffel Jans. Ende wt des Aucteurs copye ende gheschryfte byeen ghestelt ende be-schreven door Adriaen Valckenier". <i>Vereenigde Doopsgezinde Gemeente.</i>
3936.	1545.	(6 Febr. 1545). Privilegie van Keizer Karel V betreffende het Ban-en Vangrecht der Stad Amsterdam. Brief op perkament, met het zegel van den Keizer in rood was. <i>Stad Amsterdam.</i>
3937.	17 ^{de} E.c	(24 Mei 1546). Verbranden van twee Hervormden op den Dam. Gravure door J. Luyken. <i>D. C. Meijer Jr.</i>
3938.	17 ^{de} E.c	(20 Maart 1549). Verbranden van acht Hervormden op den Dam. Gravure door J. Luyken. <i>"</i>
3939.	17 ^{de} E.	»Coype vande Beroerte ende oneenicheyt in der Stede van Amsterdam ontstaen in de jaren van 1566 ende 1567, al watter ghepasseert is tusschen zijn Excelentie prince van Oorangie ende die Magistraten ende die Heeren ses en dertich Raden ende de ghemeenten alsoock meede tusschen de Heere van Breederode ende de Magistraten dit alles ghecopyeert wt de schriften, ende Coype gheschreven By Jan Bets Roodenburch, dien veel van dye dinghen inde tyt zelve heeft ghesien ende gehoort heeft". Handschrift, waarschijnlijk van dezelfde hand als No. 3935*. <i>Vereenigde Doopsgezinde Gemeente.</i>
3940.	18 ^{de} E.	(31 Juli 1566). Eerste openbare Godsdiens toefening der Hervormden op den Rietvink, buiten Amsterdam, onder leiding van Jan Arends. Gekleurde Prentteekening. <i>R. W. P. de Vries.</i>
3941.	19 ^{de} E.	(23 Augustus 1566). Beeldenstorm in de Oude Kerk. Gravure door F. Molenaar. <i>D. C. Meijer Jr.</i>
3942.	1596.	Portret van Pieter Jansz. Kies, geb. 1536, Poorter van Amsterdam, Burgemeester van Haarlem tijdens het beleg dier stad. Schilderij. <i>R. van de Poll.</i>
		Bij de plundering van het Minderbroeders-klooster te Amsterdam, den 26 September 1566, maakte hij zich, met Egbert Roelofssoon, verdienstelijk door het redden der Boekerij.
3943.	17 ^{de} E.c	(1568—1569). Godsdiensttoefening van Doopsgezinden op het IJ en terechtstelling van den voorganger Pieter Bekjen. Twee gravuren door J. Luyken. <i>D. C. Meijer Jr.</i>
3944.	16 ^{de} E.	(2 Juni 1573). Gevecht op den Diemerdijk, tusschen de troepen van Sonoy en de Amsterdammers. Gravure door Hogenberg. <i>"</i>
3945.	16 ^{de} E.	(23 Nov. 1577). Aanslag van de troepen van den Prins van Oranje, onder Kapitein Helling en Nicolaas Ruyckhaver. Twee gravures door Hogenberg. <i>Mull. 413: 182 en 183. R. W. P. de Vries.</i>
3946.	1578.	Noodmunten van Amsterdam, tijdens het beleg door de Staatsgezinden, geslagen van het zilveren St. Nikolaasbeeld in de Oude Kerk, ter waarde van 40, 20, 10 en 5 stuivers. <i>Van Loon, I, 253. Gér. A. Heineken.</i>
3947.	1578.	Noodmunten van Amsterdam, geslagen van het zilveren kerkge-reedschap in de Catharijnen-en-Lieve-Vrouwe-of Nieuwe Kerk, ter waarde van 40, 20, 10 en 5 stuivers. <i>Van Loon, I, 253. "</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
3948.	1578.	(8 Febr. 1578). Toetreding van Amsterdam tot de Pacificatie van Gent, met handhaving van de Roomsche Religie. »Poin- ten ende articulen van den Satisfactie (aan) die van Amstel- redamme, ghegheven ende gheacordeert», in 4 ^o . gedrukt bij Harman Jansz. Muller (1578).	D. C. Meijer Jr.
3949.	17 ^{de} E.c	(26 Mei 1578). Reformatie van Amsterdam en uitleiding der Spaanschgezinde Regeering en Geestelijkheid. Gravure door J. Luvken. <i>Mull.</i> 773.	Fred. Muller.
3950.	1581.	(20 Dec. 1581). Verdrag van afstand van de Satisfactie, gesloten tusschen de Staten van Holland en de Stad Amster- dam. Handschrift op perkament, met de zegels van Prins Willem van Oranje en de Staten van Holland in rood was en dat van Amsterdam in groen was.	Stad Amsterdam.
3951.	1586.	(21 Maart 1586). Octrooi gegeven door den Graaf van Lei- ceater, tot vergrooting van de Stad Amsterdam. Brief op perkament, met een zegel in rood was, waarop de Leeuw der Generaliteit met het Wapen van Leicester op de borst.	»
3952.	1788.	(4 October 1587). Pieter Cornelisz. Boom verijdt den aan- slag van Leicester op Amsterdam. Teekening door W. Hen- driks.	J. W. Wurfbain, te Rheden.
3953.	1594.	Afbeelding van het schip »Fortuna», waarmede Willem Barentz. den eersten tocht naar het Noorden maakte. Gravure met onder- schrift: »Guilielmus Barentsoen delineavit 1594».	R. W. P. de Vries.
3954.	1600*.	(1595). Vertrek der vier schepen van de vloot van Houtman uit Amsterdam, tot den eersten zeetocht uit Holland naar Oost-Indië. Teekening door C. J. Visscher. <i>Mull.</i> 1038.	Fred. Muller.
3955.	17 ^{de} E.	(1596). Overwintering van Jacob van Heemskerck en Willem Barentz. op Nova-Zembla. (Zie No. 2201 van dezen Catalogus). Gravure. <i>Mull.</i> 1052.	D. C. Meijer Jr.
3956.	17 ^{de} E.a	(1 Nov. 1597). Terugkomst en verwelkoming van Heemskerck en zijne tochtgenooten, na de overwintering op Nova-Zembla, op het Prinsenhof. Gravure. <i>Mull.</i> 1062.	»
3957.	1609.	(5 Mei 1609). Vertooningen door de oude Rederijderskamer »In Liefd' bloeyende» op den Dam, gegeven bij de afkondi- ging van het Twaalfjarig Bestand. Gravure door C. J. Visscher. <i>Mull.</i> 1266.	Fred. Muller.
3958.	1609.	(7 Aug. 1609). Octrooi door de Staten van Holland aan Am- sterdam verleend, om de Stad te vergrooten. Brief op perka- ment, met het zegel der Staten in rood was.	Stad Amsterdam.
3959.	1622.	(26 Sept. 1622). Tocht van 230 Amsterdamsche Schutters on- der Kapitein Abr. Boom en Luit. Anthony Oetgens, naar Zwolle, tot bescherming dier stad bij den inval der Spanjaar- den. Gravure met vers van J. J. Starter. <i>Mull.</i> 1473.	Fred. Muller.
3960.	17 ^{de} E.	(1630). Het bouwen van de Remonstrantsche Kerk. Gravure door F. Brun, met vers van Vondel. <i>Mull.</i> 1663.	»
3961.	1639.	(16 Aug.—6 Sept. 1638) Bezoek van Maria de Medicis, Kon- ingin-Weduwe van Frankrijk. Pracht-exemplaar, met ge- kleurde platen, van het werk hierover geschreven door Cas- par van Baerle en uitgegeven door Joannes en Cornelis Blaeu.	H. Dobbenga.
3962.	1638.	Portret van Maria de Medicis. Gravure. <i>Mull.</i> 1793a.	Fred. Muller.
3963.	1624.	Bronzen Penning ter eere van Maria de Medicis. Mr. Jo. de Vries J.zn.	
3964.	1638.	Portretten van de vier Burgemeesters, die Maria de Medicis ontvingen, en van den Advocaat Davelaer, Aanvoerder der Eere- wacht. Gravure door J. Suyderhoef. <i>Mull.</i> 1793a.	Fred. Muller.
3965.	1638.	Het inhalen van Maria de Medicis, door een Eerewacht te paard. Gravure in zeven bladen door P. Nolpe. <i>Mull.</i> 1790.	»

No. Tjtd.		Eigenaars.
3966. 1638.	De Eerepoort op den Dam. Gravure (door S. Savry). <i>Mull.</i> 1790, 2.	D. C. Meijer Jr.
3967. 1638.	Zinnebeeldige voorstelling van het huwelijk van Maria de Medicis met Henry IV, vertoond op de Eerepoort op den Dam. Gravure (door S. Savry). <i>Mull.</i> 1790, 3.	»
3968. 1638.	De Eerepoort vóór de Oude-Doelenstraat. Gravure (door S. Savry). <i>Mull.</i> 1793, 4a.	»
3969. 1638.	Zinnebeeldige voorstelling van Maria de Medicis, als moeder der Goden door de Amsterdamsche Maagd begroet, vertoond op de Eerepoort voor de Oude-Doelenstraat. Gravure (door S. Savry). <i>Mull.</i> 1793, 5a.	»
3970. 1638.	Watervermaak in het Rokin en Eerepoort aldaar, op een eilandje opgericht. Twee gravures (door S. Savry). <i>Mull.</i> 1793, 6 en 14.	»
3971. 1638.	Spelevaart op het IJ. Gravure door S. Savry. <i>Mull.</i> 1793, 15a.	Fred. Muller.
3972. 1638.	Afscheid van Maria de Medicis van Burgemeesteren vóór het Stadhuis op den Dam. Gravure (door S. Savry). <i>Mull.</i> 1793, 16a.	D. C. Meijer Jr.
3973. 1642.	(20 Mei 1642) Het inhalen van Prins Frederik Hendrik, Koningin Henriëtte Maria van Engeland, en hun beider pasgehuwde kinderen, door eene Eerewacht te paard. Gravure door P. Nolpe, naar P. Potter, in drie bladen. <i>Mull.</i> 1862a. J. H.	H. Leonhardt.
3974. 1642.	Eerepoort bij de feestelijke ontvangst van Henriëtte Maria van Engeland, opgericht op den Dam bij het Damrak. Gravure (door P. Nolpe). <i>Mull.</i> 1863 g.	Fred. Muller.
3975. 1642.	Voorstelling van het huwelijk van Peleus en Thetis, zinspelende op dat van den jongen Prins Willem met Prinses Mary van Engeland, vertoond in de Eerepoort op den Dam bij het Damrak. Gravure door P. N(olpe). <i>Mull.</i> 1863c.	»
3976. 1642.	Eerepoort op den Dam bij de Beurssteeg. Gravure (door P. Nolpe.) <i>Mull.</i> 1863 h.	»
3977. 1642.	Voorstelling van het verbond van Keizer Adolf van Nassau en Koning Edward II van Engeland, vertoond in de eerepoort bij de Beurssteeg. Gravure door P. N(olpe). <i>Mull.</i> 1863 d.	»
3978. 1642.	Eerepoort op de Damsluis. Gravure door P. Nolpe. <i>Mull.</i> 1863 i.	»
3979. 1642.	Voorstelling van het huwelijk van Reinald van Nassau-Gelder en Alionora (»Leonora») van Engeland, vertoond in de eerepoort op de Damsluis. Gravure (door P. Nolpe). <i>Mull.</i> 1863e.	»
3980. 1642.	Eerepoort voor de Oude-Doelenstraat. Gravure (door P. Nolpe.) <i>Mull.</i> 1863. k.	»
	Boven op deze Eerepoort stond een levend man, als Hercules een wereldkloot dragende.	
3981. 1642.	Voorstelling van het huwelijk van Koning James (Jacobus) II van Schotland en Maria van Gelder, vertoond in de eerepoort voor de Oude-Doelenstraat. Gravure door P. N(olpe). <i>Mull.</i> 1863 f.	»
3982. 1642.	(21 Mei 1641). Voorstelling van Neptunus en Arion, te water vertoond op den Binnen-Amstel. Gravure door P. N(olpe). <i>Mull.</i> 1863 a.	»
3983. 1642.	Voorstelling van de bevrijding van Andromeda door Perseus, te water vertoond, op den Binnen-Amstel. Gravure door P. N(olpe) <i>Mull.</i> 1863b.	»
3984. 17 ^{de} E. b	(11 Jan. 1645). Afbeelding van den Bouwval der verbrande Nieuwe Kerk. Teekening door G. v. d. Eeckhout.	»
3985. 1648.	Zilveren Exemplaar van den Penning, die bij den vrede van Münster in goud aan de Leden der Stadsregeering geschonken werd. <i>Van Loon</i> II, 310.	Mr. Jo. de Vries J. zn.

No.	Tijd.		Eigenaars.
3986.	1648.	Zilveren Penning, ingericht als doos tot bewaring van den Gouden Penning onder het vorig No. vermeld. <i>Van Loon</i> , II, 310.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
3987.	1648.	Zilveren Penning op den vrede van Münster. <i>Van Loon</i> , II, 311.	P. L. Posthumus.
		Op dit exemplaar staat als kantschrift: „Gifte van Abraham van der Hoeven met Catharina de Geer, Bruydegom aen Anna de Geer ter Gedachtenisse den 13 Febr. A° 1652.”	
3988.	17 ^{de} E.b	Zilveren Penning op het »schenken van het Stadswapen” en de Keizerskroon; toepasselijk gemaakt op den Münsterschen Vrede, door het opschrift: »Philippus teekent met zijn handen”, enz. <i>Van Loon</i> , I, 254.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
3989.	1648.	(5 Juni 1648). Vertooningen op den Dam gegeven, bij gelegenheid van den vrede van Münster. Gravure met drie figuren, die opgelicht kunnen worden, door P. Nolpe. <i>Mull</i> 1951a.	Fred. Muller.
3990.	1648.	(23 Juni 1648). Vertooningen op den Schouwburg, gegeven bij gelegenheid van den vrede van Münster. (»De gekroonde vrede. — Gewenste Vrijheydt. — ’t Ontwapenen van Mars. — ’d Ontloocken Aarde. — De verplette Oorlogh. — ’t Verbont der Vorsten”). Zes Gravures door S. Savry, gekleurd. <i>Mull</i> 1955.	»
3991.	18 ^{de} E.	(30 Juli 1650). Onderhandeling bij »Welna” aan den Amstel, tusschen de Gemachtigden van de Regeering van Amsterdam en Graaf Willem Frederik, Bevelhebber van het krijgsvolk van Prins Willem II, bij den aanslag van dien Stadhouder op Amsterdam. Gravure door S. Fokke. <i>Mull</i> 1995.	R. W. P. de Vries.
3992.	17 ^{de} E.b	Kaart van Amsterdam en omstreken, tijdens den aanslag van 1650, met aanwijzing waar de troepen, die Amsterdam van 31 Juli tot 4 Augustus blokkeerden, gelegerd waren en een gezicht op de stad van de Buiten-Amstel, met de gewapende schuiten of uitleggers. Gravure uitgegeven bij Huych Allardt. <i>Mull</i> 1993b.	»
		Zie voorts, over de verdediging der Stad in 1650, No. 2437 van dezen Catalogus.	
3993.	17 ^{de} E.b	De inkwartiering van ’s Prinsen krijgsvolk aan den Overtoom en te Ouderkerk, Amstelveen, Sloten, Abcoude en Halfweg. Zes etsen (naar G. Roghman?) <i>Mull</i> 2007.	»
3994.	1650.	Zilveren Penning op den aanslag van Prins Willem II op Amsterdam. <i>Van Loon</i> , II, 344. 1.	D. C. Meijer Jr.
3995.	1650.	Zilveren Penning op den aanslag van Prins Willem II. <i>Van Loon</i> , II, 344. 2.	Ger. A. Heineken.
3996.	1650.	Koperen Penning op den aanslag van Prins Willem II. <i>Van Loon</i> , II, 344. 3.	D. C. Meijer Jr.
3997.	1650.	Zilveren Penning op den aanslag van Prins Willem II. <i>Van Loon</i> , II, 345. 1.	»
3998.	1650.	Zilveren Penning op den aanslag van Prins Willem II. <i>Van Loon</i> , II, 345. 2.	»
3999.	1650.	Looden Penning op den aanslag van Prins Willem II. Voorzijde afgebeeld bij <i>V. L.</i> II 345, 1 en 2; op de keerzijde het vers dat bij <i>V. L.</i> II 348, als randschrift staat.	»
4000.	1650.	Zilveren Penning op den aanslag van Prins Willem II en op den dood van dien Prins. <i>V. L.</i> II, 350.	Ger. A. Heineken.
4001.	1652.	Zilveren gegraveerde Penning, dien de Schutters van het eerste rot of korporeelschap van de Compagnie van Kapitein J. Huydecoper, hebben laten maken uit de opbrengst der boeten op het verzuimen van de wacht, tijdens de buitengewone dienst gedurende en kort na den aanslag. Op de voorzijde ziet men het Wapen van Amsterdam, met het opschrift: »1650 Den 30 Juli heeft	

No. Tijd.

Eigenaars.

Prinse volck de Stadt berent Van Amsterdam en syn Augusti
4 daer afghewent". Op de keerzijde staat een gewapend rui-
ter, benevens de opschriften:

Ger. A. Heineken.

„Van Hectors vaan het eerste rot
Is uytghedeelt dit Silver lot. 16de in May."

en

„Vlissis" (Ulysses) „loosheyd kan het
Scheep-ryck y niet schaen,
Zoo lang' er Hectors zyn die voor de
Vryheid staen."

4002. 1652. Zilveren gegraveerde Penning, vervaardigd uit de opbrengst
der wachtboeten van het tweede rot der Compagnie van Ka-
pitein J. Huydecoper. *V. Loon* II, 348, 2. »
4003. 1652. Zilveren gegraveerde Penning, vervaardigd uit de opbrengst
der wachtboeten van het derde rot van de Compagnie van
Kapitein J. Huydecoper. *V. Loon* II, 348 1. »
4004. 1652. Zilveren gegraveerde Penning. *V. Loon* II, 348. 1. »
4005. 17de E. b Zilveren Lepel, met het beeldje van een krijgsman op het bo-
veneinde van den steel. *A. D. Verschuur.*
Op den steel leest men:
„Doen ick quam in de wagt
dat was doen de Prins
voor Amsterdam lagh
Den 30 July 1650."
Het is niet onmogelijk, dat deze lepel ook zijn oorsprong te dan-
ken heeft aan eene verdeling van verbeurde wachtboeten, daar het
laten maken van lepels uit de opbrengst van die gelden, bij zeventiende-
euewsche Schutters ook wel gebruikelijk was.
4006. 1650*. Zilveren Penning op den aanslag van Prins Willem II. *V. Loon*
II, 348. 3. *Ger. A. Heineken.*
Dit exemplaar draagt den naam „Gerrit G. van Leeuwen", op de
banderol gegraveerd.
4007. 1650*. Zilveren Penning op den aanslag van Prins Willem II, ge-
dren door den beroemden kunstenaar »D. v. Riswyck". *V.*
Loon 349. 1. *D. C. Meijer Jr.*
4008. 1650*. Zilveren gegraveerde Penning op den aanslag van Prins Wil-
lem II. *V. Loon* 349. 2. *Ger. A. Heineken.*
4009. 1650. Gouden Penning op den aanslag van Prins Willem II en zijn
kort daarop gevolgden dood. In ebbenhouten doos, met de
origineele drukken van de verzen »Overval" en »Afval", door
Vondel op dezen Penning gemaakt. *V. Loon* II, 353. *Jhr. H. J. Bicker.*
Deze penning is bekend onder den naam van „het hollende paard",
welke voorstelling aan de voorzijde op den aanslag zinspeelt, terwij
aan de keerzijde de Prins wordt voorgesteld als Faëton uit den zonne-
wagen vallende.
4010. 1650. Zilveren Penning op den aanslag en den dood van Prins Wil-
lem II. In ivoren doos, met de in het vorig nummer be-
schreven origineele drukken van de verzen van Vondel. *V.*
Loon II, 353. *D. C. Meijer Jr.*
4014. 1651*. Afbeelding van de houten Blokhuisen, in 1651, na den aan-
slag van Prins Willem II, in den Amstel gebouwd, tot ver-
dediging van de Stad, doch in 1654 weder weggebroken. Ets
door R. Zeeman. Gezicht genomen van de zijde van de Stad.
Mull., 1999. *Fred. Muller.*
4012. 1651*. De Blokhuisen. Gezicht, genomen van de zijde van den Buiten-
Amstel. Gravure door P. Nolpe. *Mull.*, 2001. »

- No. Tjld. Eigenaars.
4013. 1651*. (5 Maart 1651). Doorbraak van den Sint-Antoniesdijk bij Amsterdam, aan Jaap-Hannes, nabij de plaats waar thans de herberg Zeeburg staat. Ets door R. Roghman, uitgegeven bij Loodewijck Spillebout. *Mull.*, 2017. *Fred. Muller.*
4014. 1651*. Doorbraak van den Sint-Antoniesdijk. Drie Gravures door P. Nolpe, naar W. Schellinkx, J. Colin en J. Esselens. *Mull.*, 2018 en 2020. »
4015. 1652*. (7 Juli 1652). Brand van het oude Stadhuis. Teekening door R. Zeeman. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
4016. 1652*. Brand van het oude Stadhuis. Ets door J. de Baen. *Mull.*, 2027. *Fred. Muller.*
4017. 18de E. Brand van het oude Stadhuis. Teekening door C. Ploos van Amstel, naar de Gravure van J. van der Heyden. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
4018. 17de E. Fragment van een Schilderij van P. P. Rubens, gered uit den brand van het oude Stadhuis. *Stad Amsterdam.*
4019. 17de E. b Muntstuk (Geldersche Rijksdaalder, met den halven Man (*Verlade*, Pl. IX, No. 1). van 1651). Daarop staat gegraveerd: »Stadhuys afgebrant in Asterdam, den 7^a Juli Anno 1652.» *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
- Deze Rijksdaalder is afkomstig uit de kelders van de Wisselbank onder het oude Stadhuis.
4020. 1652*. Bouwval van het oude Stadhuis. Teekening waarschijnlijk door Th. Wijk. *Mull.* 2032. *Fred. Muller.*
4021. 1652*. Bouwval van het oude Stadhuis. Teekening door J. Beerstraaten. *Mull.* 2030. »
4022. 1652*. Bouwval van het oude Stadhuis. Ets door A. Colom. *Mull.* 2031. »
4023. 1652*. Bouwval van het oude Stadhuis. Teekening door Pieter Saerredam. *Jhr. H. J. Rutgers van Rozenburg.*
- Op de afbeeldingen No. 4021 tot 4023 ziet men op den achtergrond de steigers van het reeds in aanbouw zijnde nieuwe Stadhuis.
4024. 1653. (14 Oct. 1653). »Ware afbeeldinge» van het visioen van den Plaatdrukker Cornelis Karelsz., die, op zijn binnenplaats staande, eene vrouw in de lucht zag verschijnen — en van de barnsteenaardige keten, die Karelsz. eerst om den hals dezer verschijning had gezien en die later door zijne vrouw op de plaats gevonden werd, doch waarvan de fragmenten aan de lucht en warmte blootgesteld langzamerhand verdwenen. Gravure, gedrukt »voor Crispijn van der Passe.» *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
4025. 1655. Zilver vergulde Penning, geschonken aan Joan Huydecoper, Ridder, Heer van Maarseveen, Burgemeester van Amsterdam, toen hij namens de Stad als Peet had gestaan over Carl Emil, oudsten zoon van Friedrich Wilhelm, de Groote Keurvorst van Brandenburg. »X May CIOECLV. *Jhr. Mr. J. Huydecoper van Maarseveen.*
4026. 1655. »Ordonnantie bij den Heeren van den Gerechte gemaect, aengaende de huysen die met de Peste sijn of worden besmet.» In plano gedrukt bij Jan Banning. *D. Henriques de Castro M.zn.*
4027. 1655. »Notificatie van Burgemeesteren aeng. Siecke-troosters voor de Pest. 24 Sept. 1655.» In plano gedrukt bij Jan Banning. »
4028. 1659. (Augustus 1659). Het inhalen van Louise Henriëtte, Keurvorstin van Brandenburg en hare moeder, Amalia van Solms, weduwe van Prins Frederik Hendrik. Afbeelding der »XVI StaatcyWagens in 't particulier zooals die langs de straat en markt vertoont zijn geworden.» Serie van zestien hout-sneeprentjes. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.

No.	Tijd.		Eigenaars.
4029.	18 ^{de} E.	»Onthaal van den Vorst en Vorstin van Anhalt.» A ^o . 1659. Klein prentje.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
4030.	1659.	Zilveren gegraveerde Penning op het omkomen van een Schuiventvoerder, op het IJ, bij ongeluk, door een saluutschot gedood.	»
		Het opschrift luidt: „De Wit die om zijn vracht te haelen Voer op het Y voor Amsterdam. Een eerschoot die hem neêr dee daelen Waer door zijn ziel ten hemel klom. Gesciet den 21 September Anno 1659.”	
4031.	17 ^{de} E. <i>b</i>	(15 Juni 1660). Het inhalen van den negenjarigen Prins van Oranje (Willem III) en zijne moeder, grootmoeder en tantes. Gravure in zeven bladen door P. N(olpe).	<i>Fred. Muller</i> .
		Dit is dezelfde gravure, onder No. 3965 beschreven, doch door vele veranderingen op dezen intocht toegepast. <i>Mull</i> . 2170.	
4032.	1660*.	(1658—1664) Zinnebeeldige voorstelling op de vergrooting van Amsterdam. Schilderij door N. Berchem.	<i>Museum van der Hoop</i> .
4033.	1660.	Bronzen Penningplaat ter eere van den Ingenieur Hendrik Ruse, Heer van Sawert (Sauwert?), die de eerste huizen op Kattenburg heeft gebouwd.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4034.	1681.	(1663). Verschijning van een Staartster. Teekening door J. Luyken.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
4035.	1664.	(1663—1664). »De Pestilencie», (zie No. 2769). »De Co-meet» en »Het Scheuren der Boomen», door zware ijzel. Drie afbeeldingen. Gravure, met uitvoerige beschrijving in boekdruk. <i>Mull</i> . 2196.	<i>R. W. P. de Vries</i> .
4036.	1667.	Zilveren Penning op den Vrede van Breda. <i>V. Loon</i> 555. 2.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
		Met de doos, waarin deze Penning — die bekend is onder den naam van Leo Batavus — in goud aan de Regeeringsleden werd vereerd, en waarop de voorstellingen staan van het schenken van het Wapen en van de Keizerskroon. Zie No. 585.	
4037.	1667.	Gouden Penning op den Vrede van Breda. <i>V. Loon</i> II, 559. 4.	<i>Douairière van Loon</i> , geb. <i>van Winter</i> .
		Op den spiegel van het op dezen penning voorgestelde Schip ziet men het Amsterdamsche Wapen.	
4038.	1672.	(12 Aug. 1672). Het inhalen van Prins Willem III. Gravure door Rom. de Hooghe.	<i>R. W. P. de Vries</i> .
		Boven de afbeelding van den intocht prijkt het portret van den Prins te paard, omringd door standbeelden, die zijne vier Voorgangers in de Stadhouderlijke waardigheid voorstellen.	
4039.	1672.	»Eysch van de Burgeren te Amsterdam aen de Beurs geplackt, en door last van de Schepenen afgescheurt den 23 Augusty ten 9 uyren (’s morgens) 1672». In plano gedrukt zonder naam van den drukker.	<i>F. H. Maschhaupt</i> .
4040.	1672.	»Roskam op de vier sinneloose Ambassadeurs» (Doctor Poot, Dankers, v. d. Weyden en Smout) die 8 Sept. 1672 bij Burgemeesteren geweest waren, om uit naam der Burgerij aan te dringen op ontslag der verdachte Regenten, »vrijen krijgsraad» (benoeming van de Officieren der Schutterij door de Schutters zelven) enz. Schimpvers in plano gedrukt.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4041.	1672.	Zilveren Eerepenning, uitgedeeld aan de Burgers, die dagelijks de wacht hadden betrokken bij de nadering der Franschen. <i>Van Loon</i> , III, 72.	»
4042.	1673.	Dukaton of Rijder, geslagen te Amsterdam in de tijdelijke munt, terwijl Utrecht in handen der Franschen was. (Zie No. 2112 tot No. 2120 van dezen Catalogus).	<i>Mr. Herman J. van Lennep</i> .

No.	Tijd.		Eigenaars.
4043.	1676.	»Het Goddelijk wonder, Geschied tot Amsterdam in 1676, tusschen 13 en 16 Oct. aen Jeske Klaes'', (die meende een Engel te zien, welke haar genezing van hare verlamming aankondigde). Gravure door C. Decker. <i>Mull.</i> , 2594.	R. W. P. de Vries.
4044.	1677.	(18 Maart 1677). Begrafenis van den Admiraal Michiel Adriaensz. de Ruyter: »De Maniere van de Lijkstasy'' op den Dam. Gravure (door Rom. de Hooghe of J. van Aevele). <i>Mull.</i> , 2602.	J. H. H. Leonhardt.
4045.	1678.	Zilveren Penning op den vrede van Nijmegen, geslagen op last der Regeering van Amsterdam. <i>V. Loon III</i> , 248. 1.	Ger. A. Heineken.
4046.	1679.	(24 Oct. 1679). Lijkstaatsie van den Veldmaarschalk Paulus Wirtz, in 1676 te Hamburg overleden en in 1679 in de Oude Kerk te Amsterdam begraven. Gravure door Rom. de Hooghe. <i>Mull.</i> , 2587.	R. W. P. de Vries.
4047.	1679.	Briefje van uitnoodiging tot het bijwonen der begrafenis van Paulus Wirtz.	»
4048.	17 ^{de} E.c	(1682?) Openlijke dankbetuiging van 178 uit Algiers verlostte Slaven, aan Burgemeesteren van Amsterdam. Gravure door J. Luyken. <i>Mull.</i> , 2661.	»
4049.	1684*.	Zinneprent op het verzet van de (vóór de herroeping van het edict van Nantes Fransch-gezinde) Regeering van Amst. tegen Prins Willem III. (De Wolf stelt Louis XIV voor; de herder, Willem III; de vette Koe, die zich verzet, Holland; de vos, die haar opstookt, den Gezant, Graaf d'Avaux; de andere koeien de overige provinciën). Gravure door Marlois. <i>Mull.</i> 2668.	»
4050.	1684.	Zilveren Gedenkpenning op de geschillen tusschen Amsterdam en de Staten en het in beslag nemen der papieren van de Regeering van Amsterdam te 's Hage. <i>V. L. III</i> , 308.	D. C. Meijer Jr.
4051.	1684.	Zilveren Gedenkpenning van Amsterdam op het sluiten van het twintig-jarig bestand tusschen Nederland, Frankrijk en den Duitschen Keizer. <i>v. L. III</i> , 316, 1.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
4052.	1689.	(21 Apr. 1689). Vuurwerk op den Binnen-Amstel vóór den Kloveniersdoelen, bij gelegenheid van de krooning van Willem III en Mary tot Koning en Koningin van Engeland. Ets door A. Schoonebeek. <i>Mull.</i> 2744.	Fred. Muller.
4053.	1689.	(21 Apr. 1689). Vuurwerk door de Fransche Refugiés afgestoken op de Heerengracht, bij gelegenheid van de krooning van Willem III. Gravure door Romein de Hooghe. <i>Mull.</i> 2743 en 2483.	D. C. Meijer Jr.
4054.	1690*.	(1689—1690). Spotprent op »Ridders en Grooten, uyt uythangborden gesprooten'' (de Amsterdamsche Patriciërs), verspreid tijdens de twisten tusschen de Regeering van Amsterdam en Prins Willem III, Koning van Engeland, over de wijze waarop laatstgemelde, wanneer hij zich buitenslands ophield, zijn recht zou uitoefenen tot benoeming van Schepenen, en over de aanspraken van Willem Bentinck om zitting te blijven nemen in de Ridderschap van Holland, ook nadat hij Graaf van Portland was geworden. Gravure. <i>Mull.</i> 2792.	Fred. Muller.
4055.	1690.	Schimpprent op het vooronderstelde heulen van »barsse Jan'', (Burgemeester Appelman) en »t sat geselschap op de Doelen'', met Louis XIV. Gravure (door Rom. de Hooghe?) met het onderschrift: »Mardi Gras de Cocq à l'Ane'', en een vers, getiteld: »Franse Kael-ender. Beginnende van der Onnoosele kinderendag 1689, tot de Borgers Goe Vrijdag, A° 1690''. <i>Mull.</i> 2793.	»

- No. Tjld. Eigenaars.
4056. 1690*. Schimpprent op het vooronderstelde heulen van Amsterdam met Frankrijk: »Twee Paarden, Dronkenschap en Eersucht syn aen 't hollen. — Al sou het Land vergaen, wij willen hardeballen". *Mull.* 2794. *D. C. Meijer Jr.*
4057. 1690. Zinneprint op de afwijzing der Fransche voorstellen door Amsterdam, met het onderschrift: »de Fransche blaauwe Scheen". Gravure (waarschijnlijk door Rom. de Hooghe) met een vers van Muys v. Holy (gesprek tusschen »Amstelia en François.") *Mull.* 2795. *Fred. Muller.*
4058. 1690? Spotprint op de Burgers van Amsterdam, die met de lantaarn hunne oude privileges zochten: »van Hopluij gants niet uijtten Raet" (d. i. Schutter-officieren onafhankelijk van den Magistraat) »van het verkiesen van de Heeren door Gilden" (en niet door co-optie) enz., doch door »Groothans" (den Patriëer) in het daaronder gedrukte, geestig berijmde gesprek uitsluitend op hunne verplichtingen werden gewezen. Gravure *Mull.* 2797. »
- Naar de bewerking der gravure te oordeelen, is zij ook uit dezen tijd, doch het is den samenstellers van dezen Catalogus nog niet gebleken of zij op de twisten van 1690 betrekking heeft.
4059. 1690. Schimpprent op de aanmatigingen van de aanhangers des Prinses, met het opschrift: »Hollands hollende koe." Graaf Bentinck wordt voorgesteld op de koe gezeten, gunstbewijzen aan de »kale Jonkers" uitdeelende en de Regenten van de Hollandsche steden overrijdende, behalve die van Amsterdam, welke zich tegen hem verzetten. Gravure door Bouttats. *Mull.* 2796. »
4060. 1690. Zilveren Penning op het bijleggen der geschillen en het wederzitting nemen der Afgevaardigden van Amsterdam in de vergadering der Staten van Holland *V. Loon III, 471.* *Ger. A. Heineken.*
4061. 1690. Zilveren Penning op het bijleggen der geschillen en het herstellen van de eendracht tusschen de Hollandsche steden. *V. Loon III, 477, 2.* »
4062. 17de E. (5 Juni 1691). Het vervoeren van het lijk van Admiraal Corn. Tromp van Amsterdam, waar hij, op de Heerengracht bij den Amstel, 29 Mei overleden was, naar Delft, waar hij den 6 Juni begraven werd. Gravure door »J. Luiken." *Mull.* 2845. *R. W. P. de Vries.*
4063. 1692. Kleine zilveren gegraveerde Penning, met het opschrift: »Den 18 Septem. heeft men hier by heel stil wee namiddag omtrent half 3 en aardbeving gevoelt in Amsterdam I: W." *Ger. A. Heineken.*
4064. 1700*. (30 Jan.—1 Febr. 1696). Het zoogenaamde Aansprekersoproer. Vier Gravures (zinnebeeldige titelprint, — Oploop op den Dam, — plundering bij Burgemeester Boreel, — verdrijving der plundersaars bij den Oud-Burgemeester de Vries) door L. Scherm. *Mull.* 2943. *R. W. P. de Vries.*
4065. 1696*. Bijeenkomen der Schutterij enz., bij fakkellicht op den Dam, tot demping van het oproer. Gravure. *Mull.* 2944. »
4066. 1696. Publicatie der Regeering, dd. 6 Febr. 1696, verbiedende om iets te drukken of te verkoopen aangaande het tumult. Aanplakbiljet, in klein 4°. »
4067. 1696*. Portretten van twee oproermakers, op twee prenten voorgesteld in hun dagelijksch bedrijf, en op twee andere prenten als plundersaars. Op den achtergrond van een der beide laatsten ziet men de terechtstelling. Vier Etsen (door P. v. d. Berge). Verg. *Mull.* 2949. *D. C. Meijer Jr.*
4068. 1696. Tinnen Penning, met duitsche opschriften op het stillen van

- No. Tjyd. het oproer over den Begrafeniskeur. *V. Loon* IV, 160. *D. C. Meijer Jr.*
 4069. 1696. Twee zilveren Penningen van verschillende grootte, door de Regeering vereerd aan de Schutters, die het oproer hadden helpen dempen. *V. Loon* IV, 161. 1 en 2. *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
 4070. 1696. Gouden Exemplaar van den Penning door de Regeering aan de Schutters vereerd na het dempen van het oproer, in een ivoeren doos, waarop dezelfde voorstellingen voorkomen als op den penning. *V. Loon* IV, 161. 3. *Ger. A. Heineken.*
 4071. 1696. Zilveren Penning door de Regeering vereerd aan de vrijwillige Ruiters, die zich hadden vereenigd om het oproer te dempen. *P. L. Posthumus.*
 4072. 1696. (Mei 1696). Trekken van de Loterij. Gravure door P. v. d. Berge. *Mull.* 2951. *Fred. Muller.*
 4073. 1697*. (29 Aug. 1697). Vuurwerk ter eere van het Moskovisch gezantschap, vertoond bij den Kloveniersdoelen. Ets door J. Moucheron, *Mull.* 2984. *R. W. P. de Vries.*
 Peter de Grootte bevond zich incognito onder het gezantschap.
 4074. 1697*. (1 Sept. 1697). Watervermaak op het IJ, bij het bezoek van het Moskovisch gezantschap. Ets (door J. Luyken?) *Mull.* 2986.
 4075. 1698. Zilveren Penning op de reis van Czaar Peter I, door Duitschland, Holland en Engeland in 1697 en 1698. *V. Loon* IV, 222. *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
 4076. 1697. Gouden Penning (*v. Loon* IV, 213. 2) in een zilveren doos (*v. Loon* IV, 213. 3), geschonken door de Stad aan elk der 36 Raden bij gelegenheid van den Vrede van Rijswijk. Exemplaar afkomstig van Mr. Adriaan Backer. *Jhr. Mr. C. H. Backer.*
 4077. 1697. Gouden Penning (*v. Loon* IV, 213. 2) in zilveren doos (*v. Loon* IV, 213. 3), op den Vrede van Rijswijk. Exemplaar afkomstig van J. Huydecoper van Maarseveen. *Jhr. Mr. J. Huydecoper van Maarseveen.*
 4078. 1697. Zilveren exemplaar van den Penning op den Vrede van Rijswijk. *Jhr. H. J. Bicker.*
 4079. 1697*. (6 Nov. 1697). »Vreugdevuren aangestookten te Amsterdam op den Algemeenen Dankdag wegens de geslootene Vrede». Teekening (door A. Rademaker?) *Mull.* 2968. *Fred. Muller.*
 4080. 1700. Bezoek van Koning Friedrich I van Pruissen te Amsterdam. Ets door P. v. d. Berge. *Mull.* 3016. *R. W. P. de Vries.*
 4081. 1708. Zilveren Penning ter eere van Ferdinand van Collen, Schepen en Raad van Amsterdam, later Schout en Burgemeester. (Zie No. 397 en 697 van dezen Catal.), toenmaals Gedeputeerde te velde, na het winnen der veldslagen van Ramillies en Oudenaarde. *V. Loon* IV, 558. *Ger. A. Heineken.*
 4082. 1714. Gouden Gedenkpenning van Amsterdam, op den vrede van Utrecht. *V. Loon* IV, 680, 1. *Jhr. H. J. Bicker.*
 4083. 1714. Gouden Gedenkpenning van Amsterdam, op den vrede van Utrecht. *V. Loon* IV, 680, 1. *Douairière v. Loon, geb. v. Winter.*
 4084. 1716. Twee stukken in het Russisch, door Czaar Peter de Grootte onderteekend tijdens zijn tweede bezoek te Amsterdam. *Jhr. Mr. C. J. A. den Tex.*
 4085. 18de E. (5 Oct. 1720.) Plundering van Quincampoix, het Koffiehuis der Actie-handelaars. (Zie No. 2122—2126 van dezen Catalogus.) Gravure door R. Vinkeles. *A. Heinsius.*
 4086. 1721. (9 Dec. 1721.) Vuurwerk op het water vóór den Kloveniersdoelen, bij gelegenheid van 't sluiten van den vrede tusschen Rusland en Zweden, afgestoken op kosten van den Russischen

No. Tijd.	Eigenaars.
	Consul Christoffel van Brants. (Zie No. 1967 van dezen Catalogus.) Twee gravures door J. Smit. <i>D. C. Meijer Jr.</i>
4087. 1747.	(2 Mei 1747). Het uitsteken van de Oranjevlag uit de vensters van 't Stadhuis, ten teeken dat Amsterdam toestemde in de verheffing van Prins Willem IV tot Stadhouder van Holland. Eis door G. J. Marstaller. Afdruk op geel satijn. <i>Fred. Muller.</i>
4088. 1747.	(12 Mei 1747). Drie zilveren Penningen »op 't doorpasseeren van syn Hoogh. de Prince v. Orange als verkooren Stadhouder door den Raad gegeven, aan de wagt hebbende burgers". De grootste is aan een der Officieren, de middelste aan een der Onderofficieren en de kleinste aan een der Schutters geschonken. (<i>Verv. V. Loon</i> No. 250). <i>Mr. Jo. de Vries. J.zn.</i>
4089. 18 ^{de} E.	(9 Nov. 1747). Oproer op den Dam, waarbij het graauw, dat zich in 't bezit had gesteld van het Stadhuis, door Kapitein Scheerenberg en zijne Schutters werd verdreven. Gravure door S. Fokke. <i>R. W. P. de Vries.</i>
4090. 18 ^{de} E.	(24/25 Juni 1748). Plundering van het huis van den Wijnkooper van Aarssen, op 't Singel over de Driekoningstraat, bij het oproer tegen het verpachten der Accijnzen. Gravure door S. Fokke. »
4091. 1748.	(28 Juni 1748). Terechttelling van twee Plunderaars, Pieter van Dorth en Mat van de Nieuwendijk, uit de vensters van de Waag op den Dam gehangen, (zie No. 760 van dezen Catalogus), benevens het schrikkelijk onheil bij die gelegenheid door misverstand tusschen de Schutters en Toeschouwers voorgevallen. Gravure door J. Smit, met gedrukt verhaal van het gebeurde. »
4092. 18 ^{de} E.	Zilveren Tabaksdoos, met onderscheidene gegraveerde voorstellingen van de oploopen en plunderingen in 1748. <i>Mevr. Wed. W. J. de Voogt.</i>
4093. 18 ^{de} E.	Zilveren Tabaksdoos, met gegraveerde voorstelling van de plundering (No. 4090) op den bodem en van het onheil van 28 Juni (No. 4091) op het deksel. <i>A. D. Verschuur.</i>
4094. 1748.	(9 Aug. 1748). Vergadering van de Doelisten (Oranje-gezinde democraten) in de groote zaal van den Kloveniers-Doelen, onder leiding van Daniël Raap, met het doel zelf-gekozen Schutter-officieren, enz. te verkrijgen. Gravure gedrukt op satijn. <i>Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.</i>
4095. 1748.	(2 Sept. 1748). Intocht van Prins Willem IV, te Amsterdam gekomen om de twisten tusschen de Regeering en de Burgerij te stillen en door de Bijltjes (Oranjegezinde Kattenburgers) plechtig ingehaald. Gravure. <i>D. C. Meijer Jr.</i>
4096. 1748.	Zilveren Penning op den intocht van Prins Willem IV (de voorzijde afgebeeld in 't <i>Verv. van Loon</i> No. 258, de tegenzijde ald. No. 273). <i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4097. 1748.	Schimpprent op de hoofden der Doelisten, waarbij zij worden voorgesteld hangende aan eene groote galg, als »Loon na Verdienst" Gravure. <i>D. C. Meijer Jr.</i>
4098. 1754.	Schimpprent, verspreid na den dood van Daniël Raap, hoofd der Doelisten, waarop zijne aankomst in de hel wordt voorgesteld. Gravure. »
4099. 1754.	Schimpprent verspreid na den dood van Daniël Raap, waarop eene gefingeerde lijkstaatsie wordt voorgesteld, bij welke het lijk wordt gevolgd door vele geestverwanten van Raap (waaronder ook de vader van Mr. Willem Bilderdijk). Gravure. <i>Fred. Muller.</i>
4100. 1754.	Drie gefingeerde Begrafenisbriefjes van Daniël Raap, met de

No.	Tijd.		Eigenaars.
		schandelijkste schimpwoorden.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4101.	1754.	Illuminatie-transparent, bij een schilder in de Warmoesstraat uitgehangen op den avond vóór de begrafenis van Raap. Gravure.	»
4102.	1754.	(15 Jan. 1754.) Begrafenis van Daniel Raap. Vier gravures (het vernielen van de lijkbaar door het gepeupel, het inslaan der glazen aan 't sterfhuis, het vervoer van het lijk op een vrachtslede met een wit paard, de begrafenis in de Oude Kerk) door S. Fokke.	»
4103.	1755.	(12 Oct. 1755.) Moord-aanslag op Ds. François in de Walenkerk, door een krankzinnigen bakkersknecht. Gravure door S. Fokke.	<i>A. Heinsius.</i>
4104.	1756.	(18 Febr. 1756.) Aardbeving in de Luthersche Oude kerk. Gravure door S. Fokke.	»
4105.	1758.	(14 Aug. 1758.) Bouwval van de in de lucht gesprongen kruidmakerij Sollenburg op den Overtoomschen weg. Gezien van den kant waar thans 't Vondelspark is. Grav. door P. v. Liender.	<i>Fred. Muller.</i>
4106.	1759.	Engelsche Schimpprent op de neutraliteit der Amsterdammers, tijdens den zeven-jarigen oorlog en op de hoofden der Admiraliteit: Meerman, van de Poll en Boreel. Met onderschrift: »The Amsterdam Bug a Bo'hs or the French schemes on Dutch Bottoms.»	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4107.	1762.	(13 Oct. 1762.) Brand in het Stadhuis. Grav. door S. Fokke.	<i>Fred. Muller.</i>
4108.	1762.	Gegraveerde zilveren Penning op 't blusschen van den Brand in het Stadhuis. Mr. <i>W. Jager Gerlings</i> , te Haarlem.	
		Op de voorzijde is de brand voorgesteld, met het omschrift: „Afbbeelding der Brand in 't Stadhuis van Amsterdam s'nagt tus- sen den 12 en 13 Oct. 1762 van ter Sijde te sien.”	
		Aan de keerzijde is onder de afbeelding van een spuit met het num- mer 32 een 10-regelig rijm gegraveerd.	
		Het kantschrift luidt: „Brant Meesteren onder de Ed. Heer Pieter Jager, Kapityn in Wyk 32. Johannes Hagemeyer, Cornelis Schoolenaar en Rens Heere, Dien Tijd Kommanderende Offesier.”	
4109.	1768.	(30 Mei—4 Juni.) Bezoek van Prins Willem V en zijn jong- gehuwde gemalin te Amsterdam: »Het verheugd Amsterdam”, prentwerk in folio, bij deze gelegenheid uitgegeven, met pla- ten van S. Fokke en R. Vinkeles en tekst van Jan Wage- naar. Exemplaar, met vele verzen en uittreksels verrijkt.	<i>Ger. A. Heineken.</i>
4110.	1768.	Titelprent van dit werk. Gravure door R. Vinkeles.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4111.	1768.	(30 Mei 1768.) Intocht van den Prins en de Prinses door de Haarlemmerpoort. Gravure door S. Fokke.	»
4112.	1768.	(30 Mei.) Ontvangst van den Prins en de Prinses op den Dam. Gravure door R. Vinkeles.	»
4113.	1768.	(30 Mei.) De verwelkoming van den Prins en de Prinses in de zitting van den Raad. Gravure door R. Vinkeles.	»
4114.	18 ^{de} E. b	Twee vergulde Armstoelen met voetenbankjes, bekleed met groen fluweel en met goud geborduurd, gebruikt door den Stadhouder Willem V en zijne gemalin bij hun bezoek, en later door Koning Willem I, Willem II en Willem III.	<i>Stad Amsterdam.</i>
4115.	1768.	(30 Mei.) Illuminatie van het Stadhuis. Gravure door S. Fokke.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4116.	1768.	(31 Mei.) Zittingneming van den Prins in het Collegie der Admiraliteit. Gravure door R. Vinkeles.	»
4117.	18 ^{de} E. b	Vergulde Armstoel, met groen fluweel bekleed, bij deze ge- legenheid door den Prins gebruikt, met voetenbankje.	<i>Marineverf.</i>
4118.	18 ^{de} E. b	Stoelkussen bij dezen stoel bewaard, waarop nog de letters: A(dmiraliteits) W(erf) P(ugno) P(ro) P(atricia). Het wapen is	

No. Tijd.	Eigenaars.
	<i>Marinewerf.</i>
4119. 1768.	echter (in den revolutietijd?) uitgeplukt. (31 Mei 1768). Zeiltochtje van den Prins op 't IJ. Gravure door S. Fokke. <i>R. W. P. de Vries.</i>
4120. 1768.	(1 Juni 1768). De Prins in de vergadering der Oost-Indische Compagnie. Gravure door S. Fokke. »
4121. 1768.	(1 Juni 1768). De Prins in de vergadering der West-Indische Compagnie. Gravure door S. Fokke. »
4122. 1768.	(1 Juni 1768). Maaltijd in de Schepenskamer op het Stadhuis. Gravure door S. Fokke. »
4123. 1768.	(1 Juni 1768.) Gala-voorstelling in den Schouwburg (van het Tooneel en uit de zaal te zien). Twee Gravures door S. Fokke. »
4124. 1768.	(2 Juni 1768). Het van stapel loopen van het Schip <i>de Zon</i> . Gravure door R. Vinkeles. »
4125. 1768.	(2 Juni 1768). Bal in de door 7000 lampen verlichte groote zaal van het Stadhuis. Gravure door R. Vinkeles. »
4126. 1768.	(4 Juni 1768). Vertrek van den Prins en de Prinses langs den Buiten-Amstel. Gravure door S. Fokke. »
	De Nummers 4110—4113, 4115, 4116 en 4119—4126 zijn allen met goud en kleuren afgezet.
4127. 1768.	Gouden Penning op het bezoek van Prins Willem V en zijne gemalin. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 424a. <i>D. Henriques de Castro M.zn</i>
4128. 1768.	Zilveren Penning op het bezoek van Prins Willem V en zijne gemalin. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 422. <i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4129. 1768.	Zilveren Penning op het bezoek van Prins Willem V en zijne gemalin. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 423. »
4130. 1768.	Zilveren Penning op het bezoek van Prins Willem V en zijne gemalin, vereerd aan de Hoofdofficieren, welke bij die gelegenheid de wacht betrokken hadden. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 424. »
4131. 1768.	Zilveren Penning op het bezoek van Prins Willem V en zijne gemalin, aan de Officieren en Onderofficieren vereerd. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 424a. »
4132. 1768.	Zilveren Penning op het bezoek van Prins Willem V en zijne gemalin, aan de burgers vereerd. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 424b. »
4133. 1768.	Doosje, in welks deksel de Penning op den intocht van Prins Willem V zijne gemalin (<i>Verv. v. Loon</i> , No. 424) is ingezet. <i>Mej. Westerloo.</i>
4134. 1768.	(10 Sept. 1768). »Uitstrooijing van zeker Papiertje, Bericht genaamt, door de Boekverkopers Yntema en Tieboel, uijt het Venster onder de meenigte." Ets. <i>J. G. L. Rieke.</i>
4135. 1768.	(10 Sept. 1768). Hetzelfde voorval. Gravure. »
	De vraag of de Loge bij het bezoek van Prins Willem V in den Schouwburg naar het ontwerp van A. van der Groen of naar dat van J. Smit was gemaakt, gaf aanleiding tot het verschijnen van een aantal brochures enz., waaronder ook het gratis verspreid „papiertje."
4136. 1769.	(30 Jan. 1769). De ingezakte Muiderpoort, van den Buitensingel en van de Schans gezien. Twee teekeningen door R. Vinkeles. <i>Dr. D. van Lanckeren Matthes.</i>
4137. 1769.	De ingezakte Muiderpoort. Teekening. <i>D. C. Meijer Jr.</i>
4138. 1772.	(11 Mei 1772). Zilveren Penning op het verbranden van den Stads-Schouwburg. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 469. (Zie voorts No. 3111—3120 van dezen Catalogus). <i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4139. 18 ^{de} E.	(15 Nov. 1775). Overstrooming van het Kattenburgerplein. Gravure door van der Meer. <i>R. W. P. de Vries.</i>
4140. 18 ^{de} E.	(15 Nov. 1775). Overstrooming op de Martelaarsgracht en aan de Haringpikkerij. Twee gravures. »
4141. 1775.	Zilveren Penning op de overstroomingen op Kattenburg en elders. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 505. <i>D. C. Meijer Jr.</i>

4142. 1780. (7 Febr. 1778). Vergadering van de Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen in het Athenaeum, om te be- raadslagen over het »Oeconomisch ontwerp». Ets op glas met goud en zilver door Zeuner. *J. J. Boas Berg.*
4143. 1778. Zilveren en Bronzen Penning op het 2de Eeuwfeest der toe- treding van Amsterdam tot de Unie en der Kerkhervorming. *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
4144. 1779. Portret van den Amerikaanschen Kaper-kapitein Paul Jones te Amsterdam. Gravure naar een schets in den Amsterdamschen Schouwburg gemaakt, 9 Oct. 1779, terwijl de Kapitein zich daar bevond. *C. Poortenaar.*
4145. 1781. (28 Aug. 1781). Lijkstaatsie van den Schout-bij-nacht W. J. G. Baron Bentinck, overleden aan zijne wonden in den zeeslag bij Doggersbank bekomen en in de Nieuwe Kerk be- graven. Gezicht van den stoet op den Kloveniersburgwal. Gra- vure door B. de Bakker. *J. G. L. Rieke.*
4146. 1781. Begrafenisbriefje van W. J. G. Baron Bentinck. *R. W. P. de Vries.*
4147. 1781. Zilveren Penning op den slag van Doggersbank in 1781. *Kweekschool voor de Zeevaart.*
4148. 1781*. Zoutmans-Lint: Zijden Linten die door vrouwen van alle stan- den om de hoed gedragen werden met gekleurde zinnebeeldige voorstelling betreffende Doggersbank, Zoutman, Bentinck en van Kinsbergen. Vergelijk *Verv. v. Loon* pl. 54a. *Mr. Jo. de Vries J.zn.*
4149. 1781*. Vier stukjes zijden oranjelint, met voorstelling van »de vloot van Zoutman, de vloot van Parker" enz. *W. Leendertz Cz.*
4150. 1781. Zinnebeeldige voorstelling ter eere van Burgemeester E. de Vrij Temminck en zijn gedrag tijdens den Engelschen oorlog. Gra- vure door C. Bogerts. *Fred. Muller.*
4151. 1781. Zilveren Penning van Amsterdam op de gewenschte eendracht in den Staat. *Verv. v. L. No. 555.* *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
4152. 1783. (26 April 1783). Wapenschouwing op het Drilveld gehouden, door en ter eere van den Overijsselschen volksman J. D. Bar- ron van der Capellen tot de Poll. Gravure. *D. C. Meijer Jr.*
4153. 1783*. De »Politieke Kruijer", zinneprentje (titel van een periodiek patriotsch-gezind geschrift uit dezen tijd), door de honden *Ren-* (dorp) en (De)del aangevallen. Gravure. »
4154. 1784*. Spotprent, getiteld »de Commando-brug", waarop Burgemees- ter Joachim Rendorp wordt voorgesteld, als rijdende over eene instortende brug (omdat de Staten van Holland zijn voorstel om het plaats-commando van den Haag in handen van den Stadhouder te laten, hadden verworpen). Gravure. *Fred. Muller.*
4155. 1784*. Titelprent van »het Leven van Jochem Jochemius" (Burge- meester J. Rendorp). »
4156. 1784*. Spotprent op den Kousenkooper en Ouderling P. Joosting, dien zijn barbier, om zijn schimpen op den overleden Baron van der Capellen, half geschoren liet zitten. Gravure. »
4157. 1780- 1790. Geteekende en gekleurde Caricaturen uit het tijdperk der twis- ten tusschen de Oranjegezinden en Patriotten, benevens af- beeldingen van de wijze, waarop, na de reactie, de Oranje- leuzen en linten door onderscheidene standen en beroepen werden gedragen. Verzameld in een band. *Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.*
4158. 1785. Zilveren Penning op den Vrede met Keizer Joseph II en de Alliantie met Frankrijk, op last der Amsterdamsche Kooplie- den geslagen. *Verv. v. Loon* No. 627. *P. I. Posthumus.*
4159. 1786. (27 Jan. 1786). Maaltijd bij gelegenheid dezer Alliantie in

No.	Tijd.		Eigenaars.
		den Garnalen Doelen gehouden. Allegorische tafelsieraden bij deze gelegenheid gebruikt. Vijf gravures.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4160.	1786.	(11 Febr. 1786). Het vrijwillig exercitie-genootschap »Pro Patria» ontvangt in de Nieuwe Kerk de geschenken (trommel enz.) der donatrices. Teekening door J. Bulthuis.	<i>Fred. Muller.</i>
4161.	1786.	(13 Mei 1786). Plechtigheid van het overgeven der vaandels aan het exercitie-genootschap »Tot nut der Schutterij», op den Buitensingel bij Malta. Gekleurde gravure door N. van der Meer.	»
4162.	1786.	(16 Juli 1786). Overgave der geschenken aan het Exercitie-Genootschap Bato's kroost, op het exercitie-veld buiten de Leidschepoort. Teekening door D. Kerkhoff en gravure hier-naar door J. E. Grave.	»
4163.	1786*.	Katoenen Zakdoek, met zinnebeelden en een afbeelding van het Vaderlandsch Exercitie Genootschap.	<i>J. Noorwegen</i>
4164.	1787.	(26 Febr. 1787). »Vaderlijke onderhandeling van den Amsterdamschen Burgemeester Henrik Hooft Danielsz», met de Patriotsch-gezinde Schutter-officieren, die zich verzetten tegen het aflanken van het Corps van den Rijngraaf van Salm, dat de Staten van Holland in dienst hadden genomen tegen den Stadhouder. Gravure door N. v. d. Meer.	<i>Fred. Muller.</i>
4165.	1787.	(26 Febr. 1787). »Toeuïching der Weldenkenden, aan den Amsterdamschen Burgemeester Hendrik Hooft Danielsz», bij het verlaten van het Stadhuis. Gravure door N. v. d. Meer.	»
4166.	1787.	Cproeping tot de bijeenkomst van 5 Maart 1787, over het in dienst houden van het corps van den Rijngraaf van Salm.	<i>Mr. Herman J. van Lennep.</i>
4167.	1787*.	(24 April 1787). »Deputatie door den Colonel J. van Goudoever» e. s., afgezonden uit den Garnalen-Doelen naar het Stadhuis, om negen leden van den Raad, die het niet met hen eens waren, af te zetten. Gravure door N. v. d. Meer.	<i>Fred. Muller.</i>
4168.	1787*.	(29 Mei 1787). Plundering der huizen van de Burgemeesters Beels en Rendorp. Twee kleine gravures.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4169.	1787.	»Lijst van de geplunderde huizen binnen Amsterdam, op den 29 ⁿ en 30 ⁿ Mei 1787»; in plano gedrukt.	»
		Op deze lijst komen 32 woningen voor van min of meer Oranjegezinde inwoners en zes „patriottische huizen” (op Kattenburg en Wittenburg).	
4170.	1787.	(30 Mei 1787). »De vermeerstering van Kattenburg», door de Patriotten. Gravure door C. J. de Huyser.	<i>Fred. Muller.</i>
4171.	1787.	Begrafenisbriefje van den Kanonnier Hendrik Hilmers, bij de verovering van de Kattenburgerbrug gesneuveld, en »met militaire honneurs» begraven den 3 ⁿ Juni.	<i>J. G. L. Rieke.</i>
4172.	1787.	Zilveren Penning op het ten onderbrengen der Oranjegezinde Kattenburgers. <i>Verv. v. Loon</i> No. 687.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4173.	1787.	Koperen Schimpenning op de ten ondergebrachte Kattenburgers of Bijtjes. <i>Verv. v. Loon</i> No. 688.	»
4174.	1787.	Spotprent op den Kattenburger »patriotjesbakker» (Schreuder). Gravure.	<i>Fred. Muller.</i>
4175.	1787.	(7 Juni 1787). Uittrekken naar en aankomst te Muiden van 300 vrijwilligers uit de Schutterij. Twee teekeningen door D. Kerkhoff.	»
4176.	1787.	(7 Juli 1787). Aanstelling door de Schutters van twee nieuwe Burgemeesters: Backer en Geelvinck, in plaats van de afgezette Heeren Dedel en Beels. Gravure door W. Kok.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>

- No. Tijd. Spotprent op de Amsterdamsche Burgemeesters Hendr. Hooft Dz., Clifford, Backer en Geelvinck, voorgesteld als de Nederlandsche Maagd aderlatende. Gravure. *Eigenaars.*
Fred. Muller.
4177. 1787. (17 Juni 1787). Vertrek van het eerste detachement van de 600 door de Stad aangeworven Waardgelders naar Utrecht. Teekening. »
 De inscheping der troepen wordt voorgesteld vóór den Garnalen-Doelen (thans het Athenaeumgebouw) waar het „Defensiewezen” zijne vergaderingen hield.
4179. 1788. (17 Juli 1787). »Uittogt van 600 gewapende Amsterdamsche Burgeren na Utrecht” van de Beerebijt. Gravure door J. E. Grave, naar de teekening van G. Grijpmoed. *D. C. Meijer Jr.*
4180. 1787. Het kampement Woudenberg boven Woerden, waar de gewapende Genootschappen van Amst. enz. gelegerd waren in den zomer van 1787”. Twee gravures door J. L. v. Beek. *Fred Muller.*
4181. 1787*. (23 Oct. 1787). Ontschuttering van den Luit.-Kol. G. H. de Wilde (zie 1149 van dezen Cat.), op de Burgemeesterskamer ten Stadhuize. Gekl. teekening met fransch onderschrift. *D. C. Meijer Jr.*
4182. 1787. (30 Sept. 1787). Aanval der Pruisen op de stad Weesp, verdedigd door de Amsterdamsche Schutters. Teekening door Maas van Altena. *Fred. Muller.*
4183. 1787. (1 Oct. 1787). Aanval der Pruisen op de stad Muiden, verdedigd door de Amsterdamsche Schutters. Teekening door Maas van Altena. »
4184. 1787. Engelsche Spotprent, met het opschrift »Amsterdam in a dam'd predicament or the last Scene of the Republican Pantomime”. Gekleurde gravure. »
 Op een tooneel ziet men Willem V eenige kikvorschen onthlazen. Louis XVI, George III, Catharina II en de Sultan zien uit de loges toe en dreigen elkander. In het orkest speelt de Koning van Pruisen op de dwarstluit.
4185. 1787. Zilveren Penning op de Capitulatie van Amsterdam met het Borstbeeld van den Hertog van Brunswijk, Aanvoerder der Pruisen. *Verv. van Loon* No. 708. *Mr. Jo. de Vries Jzn.*
4186. 1787. Zilveren Penning op de Capitulatie van Amsterdam, met Borstbeeld van Prins Willem V en zijne gemalin. *Verv. van Loon* No. 707. »
4187. 1787. Zilveren Penning op de Capitulatie van Amsterdam. *Verv. van Loon* No. 709. »
4188. 1787. Publicatie van de verandering der Stedelijke Regeering door Willem V, 27 Nov. 1787. *Mr. Herman J. van Lennep.*
4189. 1787. Spotprent op Burgemeester H. Hooft Dz., geknield voor den Prins liggende. *Fred. Muller.*
4190. 1787. (8 Dec. 1787). »Begrafenis van Johannes Rannink, een Kattenburger, die den 30 Mei (zie No. 4170) was gesneuveld en toen door de overwinnaars met de beenen aan de galg was opgehangen, doch wiens lijk na de omwenteling met veel plechtigheid van de galg afgenomen en in de Oosterkerk ter aarde besteld werd. Gravure door J. G. Visser. *J. G. L. Rieke.*
4191. 1787. Twee zilveren Knoopen, na de omwenteling door de Oranjegezinde Bijltjes gedragen. *Ger. A. Heineken.*
4192. 1787*. Zilveren Draagteeken, met het borstbeeld van Willem V en zijne gemalin, aan een oranje lint. »
4193. 1787*. Zilveren Draagpenning, met het borstbeeld van Willem V en zijne gemalin. (*Verv. v. Loon*, No. 707). Met oningevulde keerzijde. *Mr. Jo. de Vries Jzn.*

No. Tijd.		Eigenaars.
4194. 1787*.	Zilveren Draagteeken, met het Borstbeeld van Willem V en zijne gemalin, in een ster. <i>Verv. v. Loon</i> , No. 754.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4195. 1787*.	Zilveren Draagteeken, met de Borstbeelden van Willem V en zijne gemalin, in een zon. Iets anders als <i>Verv. v. Loon</i> , No. 749. Aan Oranjelint.	»
4196. 1787*.	Zilveren Draagteeken, met de Borstbeelden van Willem V en zijne gemalin, in een parelrand. Iets anders als <i>Verv. v. Loon</i> , No. 751. Aan driekleurig lint.	»
4197. 1787*.	Zilveren Draagteeken, met de Borstbeelden van Willem V en zijne gemalin in een ster (<i>Verv. van Loon</i> No. 743), waarop van achteren gegraveerd staat: »Den 10 Octb ^r is Amsterdam over-Geegaan F R M L E D 1787*.	»
4198. 1787*.	Snuifdoos met het Portret van Willem V en zijne gemalin. <i>A. F. Sondorp.</i>	
4199. 1787*.	Zilveren Pijpuithaalter, met het portret van Willem V. <i>D. C. Meijer Jr.</i>	
4200. 1787*.	Oranjelint, met spreuken, te Amsterdam (ook in andere steden) gedragen.	<i>F. H. Maschhaupt.</i>
	De opschriften luiden:	
	„God vergroot Oranjes stam en gezach, Dat ons vryheid eeuwig duyren mag.”	
	„Vivat Oranje!”	
	„Nu schynt hy” (de daarbij afgebeelde Oranje-zon) „klaar.”	
4201. 1786- 1794.	Verzameling van 26 Draagteekens, Leuspenningen, enz., door de Patriotten openlijk of in 't verborgen gebruikt. <i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>	
	Vier in zilver gedreven Voorstellingen, met het Portret van Burgemeester H. Hooft Dan.z., die in lijstjes tegen den wand gehangen werden. <i>Verv. v. Loon</i> , LXVI. D, 818A en LXVc. Het vierde: eenigzins zweemende naar 678.	
	Zilveren Borstbeeld van H. Hooft Dan.z., in haut relief, op een zuil (Iets anders dan <i>Verv. v. Loon</i> 669).	
	Twee zilveren Penningen, met het Portret van Hooft. <i>Verv. v. Loon</i> , 661 en 668.	
	Drie éénzijdige Penningen of Draagteekens, met het Portret van Hooft. (<i>Verv. v. Loon</i> , 656, 662 en 671).	
	Draagteeken, met het Portret van Hooft, met gegraveerd opschrift daarachter. (<i>Verv. v. Loon</i> , 658).	
	Twee kleine éénzijdige Penningen of Draagteekens. <i>Verv. van Loon</i> , 663 en 678.	
	Kleine éénzijdige Penning, met het Portret van Hooft, <i>Verv. v. Loon</i> 673, van achteren met gegraveerd opschrift.	
	Kleine Penning, met de Portretten van Hooft en van der Capellen tot de Poll. <i>Verv. v. Loon</i>) 583—665.	
	Twee kleine Penningen, met het Portret van Hooft en aan de keerzijde een zon, <i>Verv. v. Loon</i> 664 en een keeshond. <i>Verv. van Loon</i> 665.	
	Gegraveerde Draagpenning, met een keeshond. <i>Verv. v. Loon</i> 762.	
	Scheepjesschelling, waarop een keeshondje gesoldeerd.	
	Opengewerkt zilveren Draagteeken, met een keeshond. <i>Verv. v. Loon</i> LXIV F.	
	Opengewerkt zilveren Draagteeken, met een zittend keeshondje.	
	Keeshondje, afkomstig van een dockspeld. <i>Verv. v. Loon</i> LXIVc.	
	Twee vergulde koperen medaillons, waarin verborgen het Portret van Hooft en een keeshond. <i>Verv. v. Loon</i> 667 en 677.	

- No. Tijd.
- Horlogiesleutel, waarin verborgen het Portret van Hooft en een keeshond *Verv. van Loon* 675.
- Een gouden en een zilveren gedreven Plaatje, met zinnebeeldige Voorstellingen op den dood van H. Hooft D.z. in 1794.
4202. 1786- Verzameling van 32 Draagteekenen, enz, door de Patriotten
1794. gebruikt: *Gér. A. Heineken.*
- Twee zilveren gedreven Voorstellingen ter eere van H. Hooft D.z. (de eene geheel gelijk aan, de andere overeenkomende met *Verv. van Loon* LXVc).
- In haut-relief gedreven zilveren Borstbeeld van H. Hooft D.z. *Verv. v. Loon* 669, op een voetstuk, waarop een franschen bijbeltekst gegraveerd; in houten lijst.
- Hetzelfde Borstbeeld, gedreven door J. B. Hoffinger de Wespín, met een franschen bijbeltekst op het voetstuk (eenigzins anders als *Verv. v. Loon* 669). Het Borstbeeld, en het voetstuk, zijn gehecht op een zilveren plaat.
- Zilveren Penning op H. Hooft Dz. *Verv. v. Loon* 654 in een houten lijstje.
- Drie zilveren Penningen op H. Hooft Dz. (*Verv. v. Loon* 654, 655 en de voorzijde van 668, zonder omschrift).
- Zes ovale zilveren Penningplaten of Draagteekenen met het Portret van Hooft (*Verv. v. Loon* 662 en 656, waarbij met de verzen van 658 en 659).
- Acht kleine zilveren Penningen en Penningplaatjes, met het Portret van Hooft, sommigen van achteren met keeshondjes of andere zinnebeelden (*Verv. v. Loon* 665, 666, 667, 672, 675).
- Scheepjesschelling, waarop een zilveren keeshond gesoldeerd.
- Koperen gedreven Plaatje, met het Portret van Hooft.
- Zilveren gedreven Plaatje ter heinnering aan den dood van Hooft, A° 1794.
- Twee vergulde koperen Medaillons, waarin het Portret van Hooft en een keeshond, de eene *Verv. v. Loon* 676, de andere iets anders als *Verv. v. Loon* 667.
- Opengewerkt zilveren Draagteeken, met een keeshond en het opschrift: »Ik bijt op mijn tijd". *Verv. v. Loon* LXIV a.
- Opengewerkt zilveren Draagteeken, met een keeshond. *Verv. v. Loon* LXVI i.
- Opengewerkt kopereñ Draagteeken, met een keeshond.
- Zilveren Doekspeld, met het Portret van Hooft, een keeshond en een vrijheidschoed.
- Zilveren Doekspeld met een keeshond *Verv. v. Loon* LXVI i.
4203. 1786- Verzameling van 36 Draagteekenen enz. der Patriotten: D. *C. Meijer Jr.*
1794. In zilver gedreven Voorstelling, met de Portretten van Burgemeester H. Hooft D.z. en den Kolonel der Schutterij I. van Goudoever, eenigzins anders als *Verv. van Loon* LXVI d.
- In zilver gedreven Voorstelling op de verbroedering aan het altaar des Vaderlands.
- In zilver gedreven Voorstelling ter eere van H. Hooft D.z. *Verv. van Loon* LXV C.
- Zilveren Penning op H. Hooft D.z. *Verv. van Loon* 654.
- Twee éézijdige Penningen of Draagteekens, met het Portret van H. Hooft Dz. de een *Verv. van Loon* 671, in een doosje met daarvoor gedrukt vers, de ander *Verv. van Loon* 658.

No. Tijd.

Eigenaars.

- Portret van Hooft in mat zilver, achter glas.
 Eénzijdige Penning of Draagteeken, met het Portret van Hooft, *Verv. van Loon* 656. Op de keerzijde is gehecht een op papier geschreven vers:
 „Zie hier 't Portrait van Hooft! dat toen de Dengd 't bekeek,
 Straks twijfelde of zij hem dan of hij haar geleeek.”
- Achttien verschillende zilveren Penningjes, Penningplaatjes en van doekspelden afkomstige, losse Borstbeeldjes, allen met het portret van H. Hooft D.z., sommigen van achteren met een keeshond, zon of iets dergelijks (de meeste niet beschreven in het *Verv. op van Loon*).
- Gebronsd Penningplaatje, met het Portret van Hendrik Hooft D.z. *Verv. van Loon* 678 in een ornament.
- Twee koperen Medaillons, in het eene verborgen het Portret van Hooft en eene Voorstelling van de vrijheid, eenigzins anders als in het *Verv. van Loon* 663; in het andere het portret van Hooft en een keeshond, eenigzins anders als *Verv. van Loon* LXVI H.
- Zilveren Horlogiesleutel, waarin verborgen het Portret van Hooft en een keeshond. *Verv. van Loon* 667.
- Gespleten gouden Ring, met een inschrift ter eere van Hooft.
- Opengewerkt zilveren Draagteeken, met een keeshond. *Verv. van Loon* LXIV A.
- Zilveren Draagteeken met een keeshond, iets kleiner dan *Verv. van Loon* LXIV F.
- Twee zilveren en een gouden Keeshondje, afkomstig van doekspelden. *Verv. van Loon* LXVI J.
4204. 1790*. Twee »Politieke speeltuigjes”. Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.
 Onder glas, in een koperen rand gevat, ziet men eene oppervlakte van was; wanneer men in de warmte dit was laat smelten, komt het beeld van Burgemeester H. Hooft D.z., of eene andere politieke voorstelling te voorschijn.
4205. 1790* Zilveren Borstbeeld van Burgemeester H. Hooft D.z., op paarlemoeren voetstuk. »
4206. 1790*. Horlogiesleutel, met het Portret van H. Hooft D.z., en de afbeelding van een keeshond. *Verv. v. Loon*, 667. »
4207. 1790*. Horlogiesleutel, met het Portret van H. Hooft D.z. en de afbeelding van een keeshond. *Verv. v. Loon*, 666. A. Heinsius,
4208. 1790*. Snuifdoos, met het Portret van H. Hooft D.z.
 Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.
4209. 1790*. Houten Snuifdoos, met het Portret van H. Hooft Dz. Ger. A. Heineken.
4210. 1790*. Houten Snuifdoos, met de Voorstelling van een keeshond. W. Kok.
4211. 1790*. Zilveren Loderijndoosje, met een keeshondje. »
4212. 1790*. Kurkentrekker, met een paarlemoeren handvat, waarop in zilver het Portret van Hooft en een keeshond.
 Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen-Muilkerk.
4213. 1790*. Kurkentrekker, met een paarlemoeren handvat, waarop in zilver het portret van H. Hooft Dz. S. W. Josephus Jitta.
4214. 1790*. Zilveren Pijpuithaalter, met een keeshondje. D. C. Meijer Jr.
4215. 1790*. Bierglas, waarop een keeshond staat gegraveerd. Jhr. H. J. Bicker.
4216. 1790*. Schrijfpapier, met eene zinnebeeldige voorstelling uit den Patriottentijd. W. Kok.
4217. 1790*. Herinnering aan Burgemeester H. Hooft D.z. Gravure. »
 Nog eene menigte gravures zijn in dezen tijd verschenen, met portretten en zinnebeeldige voorstellingen ter eere van H. Hooft D.z.
 Zie voorts No. 442—449 van dezen Catalogus.

- No. Tjld.
4218. 1788. (8 Maart 1788). Optocht der Werklieden van de Admiraliteitswerf, op 's Prinsen verjaardag. Grav. door J. C. Schultsz. *Fred. Muller.*
- Twee dergelijke gravures stellen de optochten der Werklieden van de Werf der O.-I. Compagnie en de Stads-Schuitenmakerswerf voor.
4219. 1788. Afbeelding van de illuminatie van het huis van den Heer Mr. P. C. Hasselaar, ter eere van H. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje en Nassau, op den 7^{en} Augustus 1788." (haar verjaardag). Teekening. *H. N. Sautijn Hasselaar.*
4220. 1788. Zilveren Penning op het verblijf van Willem V en de Vorstelijke Familie te Amsterdam, in September 1788. *Verv. v. Loon*, No. 779. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
4221. 1790. (10 Aug. 1790). Afbeelding der eerste Vergadering van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, in de Oude Lutherische Kerk. Gravure door J. de Wit. *Fred. Muller.*
4222. 1791. (6 Juli 1791). Brand van het Lands-Zeemagazijn. Gravure door J. L. van Beek. »
4223. 1795. De Gevangenkamer van de heeren C. W. Visscher en J. v. d. Heyden in het Werkhuis. Twee Teekeningen door J. Bulthuis. *R. W. P. de Vries.*
- Deze Heeren hadden, nevens anderen, een request gepresenteerd, waarbij zij verzochten, de maatregelen te staken, die tegen het voortdringen der Franschen genomen werden.
4224. 1795. (19 Jan. 1795). Het binnenkomen der Franschen door de Utrechtsche poort. Teekening door J. Cats. *Jb. de Vos Jbz.*
4225. 1795. Typen van Carmagnolen, te Amsterdam, op de Botermarkt gecampeerd. Teekening door Hendriks. *J. W. Wurfbain*, te Rheden.
4226. 1795. (19 Jan. 1795). »Het in triumf uithaalen" der Burgers Requestranten (Zie No. 4223) uit het Werkhuis. Gravure door J. L. van Beek. *Fred. Muller.*
4227. 1795. »Plegtig verwelkomen der Burgers Requestranten voor het Huys der Gemeente". Gravure door J. L. van Beek. »
4228. 1795. Het Planten van den Vrijheidsboom. Teekening door J. Kamp-huyzen. *Mevr. de Wed. de Beaufort*, geb. *Stoop*, te Utrecht.
4229. 1795. Takje van den denneboom, die op den 19^{en} Jan. 1795 als Vrijheidsboom op den Dam werd geplaatst en 26 Febr. (zie No. 4238) door een andere werd vervangen. *D. C. Meijer Jr.*
4230. 1795. Proclamatie aan de »braave Stadgenooten", uitgevaardigd door het Comité revolutionnair den 19 Jan. 1795, waarbij 21 Burgers werden voorgesteld tot Provisioneele Representanten. *D. Kinker.*
4231. 1795. Extra Courant van 20 Januari 1795. *A. Heinsius.*
4232. 1795. Biljet, bij de komst der Franschen op den 21 Januari aan de kerken geplakt. »Hier eert men God. Burgers wie gij ook zijn moogt, stoort deze eerdienst niet. C. W. Visscher, Maire." *D. C. Meijer Jr.*
4233. 1795. Dergelijk Biljet, waarop de woorden: »Ici l'on adore Dieu; Citoyen qui que tu sois ne trouble pas ce culte." C. W. Visscher, Maire." *R. W. P. de Vries.*
4234. 1795. »Nouvelles à la cour de la Grande-Bretagne ou Mr Pitt annonçant à Sa Majesté le Révolution en Hollande." Gekleurde Fransche spotprent. »
4235. 1795*. Driekleurig lint (rood, wit en blauw), bij de Revolutie van 1795 gedragen, of van den Vrijheidsboom op het Burgerplein afkomstig. *Fred. Muller.*
4236. 1795. Driekleurige Cocarde (rood, wit en blauw), zooals die reeds in den avond van den 18 Jan. 1795 werden uitgedeeld en later algemeen gedragen. *D. C. Meijer Jr.*

No.	Tijd.		Eigenaars.
4237.	1795.	Afbeeldingen van den Vrijheidsboom, den 6 Febr. geplant op het Burgerplein (voorheen Koningsplein) Twee teekeningen en eene gravure, met een »Zang voor de Burgers”.	<i>Fred. Muller.</i>
4238.	1795.	Afbeelding der drie Vrijheidsboomen: dien welke den 19 Jan. op den Dam werd opgericht; dien welke den 26 Febr. op den Dam is geplant, in plaats van den eerstgenoemde, en welke den 4 ^o Maart ingewijd, en den Boom op het Burgerplein. Gravure.	»
4239.	1795.	Afbeelding van den tweeden Vrijheidsboom op den Dam. Ge- kleurde gravure.	»
4240.	1795.	Afbeelding van den tweeden Vrijheidsboom op den Dam, volks- prent met een vers, uitgegeven bij de Erve wed. C. Stichter. Houtsnede.	<i>A. Heinsius.</i>
4241.	1795.	Blad van den tweeden Vrijheidsboom op den Dam. Geschild- derd blik.	<i>Jhr. de Tombe</i> , te Utrecht.
4242.	1795.	Blad van den tweeden Vrijheidsboom op den Dam. Geschild- derd blik.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4243.	1795.	Zilveren Penning op het oprichten van den Vrijheidsboom. <i>Verv. van Loon</i> No. 829.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
4244.	1795.	Koperen Penning, gegraveerd bij gelegenheid van de omwen- teling. <i>Verv. van Loon</i> No. 830.	»
4245.	1795.	(4 Maart 1795). Het »Feest der Vrijheid” op den Dam, ge- vierd bij de inwijding van den nieuwen Vrijheidsboom. Gravure door R. Vinkeles.	<i>Fred. Muller.</i>
4246.	1795.	Het Feest der Vrijheid. Gekleurde gravure door H. Numan.	»
4247.	1795.	Het openlijk verbranden der Oranjelinten en geesseling van per- sonen, die »Oranje Boven” hadden geroepen. De geesseling en het verbranden geschiedde op een schavot vóór het Huis der Gemeente op den Dam. Teekening in kleuren.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4248.	1795.	(19 Juni 1795). »Feest der Alliantie” (met Frankrijk), op den Dam gevierd. Gravure door R. Vinkeles.	<i>Fred. Muller.</i>
4249.	1795.	Het Alliantie-Feest op den Dam. Teekening door D. Kerkhoff.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4250.	1795.	Decoratiën bij het Alliantie-Feest op den Dam. <i>a.</i> Op den Dam, vóór het »Huis der Gemeente”. <i>b.</i> Op de Hoogesluit (»Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap”). <i>c.</i> Op de Botermarkt (»de Vernietiging der oude Constitutie”). <i>d.</i> Op de Noordermarkt (»Konsten en Weetenschappen”). <i>e.</i> Op het Kadijksplein (Algemeene Wapening). <i>f.</i> Op het Amstelveld (»het Volksbewind gevestigd”). <i>g.</i> Op de Westermarkt (»Het volk vernield de Aristocratie”). Gekleurde gravures.	»
4251.	18 ^{de} E.c	(11 Mei 1796). »Gewelddadigheden van eenige artilleristen, in de Raadzaal der Municipaliteit”. Gravure door R. Vinkeles.	<i>Fred. Muller.</i>
4252.	19 ^{de} E.a	(2 Juni 1802). Illuminatie voor het Stadhuis, bij gelegen- heid van den Vrede van Amiens. Gravure.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4253.	1804.	Twee Spotprenten op de mislukte poging der Heeren Hopman en Loude om met een luchtbal op te stijgen. Gekleurde gra- vures (door J. Smies).	»
4254.	1806.	Zilveren Penning op Koning Lodewijk Napoleon, die in 1808 zijne residentie naar Amsterdam overbracht. <i>Nahuis</i> I, No. 3.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4255.	1807.	Koperen plaatje, met het opschrift: »s »Konings dienst”. Insigne der Paleisbedienden van Koning Lodewijk.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
4256.	1806.	(1 Aug. 1806). Optocht bij het overbrengen der in vroegere eeuwen op de vijanden veroverde Vaandels enz., naar de grootte Zaal van het Amsterdamsch Stadhuis. Teekening.	»

No.	Tijd.		Eigenaars.
4257.	1806.	Vaandel, gebruikt bij het overbrengen der zegeteekenen naar de Grootte Zaal van het Stadhuis, met het opschrift: »Louis Napoleon, Koning van Holland schenkt aan zijne Hoofdstad Amsterdam deze zegeteekenen, door dappere Nederlanderen op derzelve vijanden veroverd.»	<i>Stad Amsterdam.</i>
4258.	1807.	Ingezakte huizen op den hoek van de Leidschestraat en het Plein. Teekening door G. Lamberts.	<i>J. G. L. Riecke.</i>
4259.	19 ^{de} E.a	Het huis, later gebouwd op het terrein der inzakking, op den hoek van de Leidschestraat en het Plein. Teekening door G. Lamberts.	»
4260.	1807.	Zilveren Penning op het Eeuwfeest der Vrijmetselaren te Amsterdam gevierd.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4261.	1807.	(3 Juni 1807). Luchtreis van den Heer Augustin te Amsterdam. Twee gravures.	<i>Fred. Muller.</i>
4262.	1808*.	(20 April 1808) Intocht van Lodewijk Napoleon aan het Rechthuis van den Watergraafsmeer en op 't Paleis op den Dam. Verschillende afbeeldingen op één blad.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
4263.	1808.	Intocht van Lodewijk Napoleon. Teekening door J. A. Langendijk.	<i>Fred. Muller.</i>
De stoet is voorgesteld bij het passeeren van de Israëlitische Synagogen.			
4264.	19 ^{de} E.a	(1808) Het afbreken van de Waag op den Dam, ten believe van Koning Lodewijk Napoleon. Teekening door G. Lamberts, met twee geschreven spotverzen.	<i>J. H. H. Leonhardt.</i>
4265.	1810.	Bronzen Penning op Lodewijk Napoleon's afstand van den troon. <i>Nahuy's</i> II, No 47.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
4266.	1811.	Giftbrief, waarbij Keizer Napoleon aan Amsterdam een Wapen verleent, bestaande uit het oude Wapen, met een schildshoofd van keel, waarop de drie bijen van goud voorkomen. Brief op perkament met het groot zegel van het Fransche Keizerrijk in rood was. Gegeven en geteekend 13 Juni 1811.	<i>Stad Amsterdam.</i>
4267.	1811.	Bronzen Penning op den doop van den Koning van Rome, zoon van Keizer Napoleon, op welken penning Amsterdam voorkomt als de derde Stad van het Keizerrijk.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
4268.	19 ^{de} E.a	(Oct. 1811) Bezoek van Keizer Napoleon te Amsterdam. Aanbieding der sleutels (zie No. 594 van dezen Catalogus) bij zijne aankomst aan de grens der Gemeente op den Oetewalerweg. Gravure door R. Vinkeles, naar de Schilderij van M. van Bree, op het Stadhuis aanwezig.	<i>Fred. Muller.</i>
4269.	1811*.	Looden Borstbeeld (in profiel) van Keizer Napoleon, zoo als hij bij zijn bezoek te Amsterdam door de grachten voer. <i>Nahuy's</i> II, 82.	<i>Mr. Jo. de Vries Jzn.</i>
4270.	1811.	Teekening waarnaar de decoratie op de Hoogesluis, bij het bezoek van Keizer Napoleon, is vervaardigd, door F. J. Pfeiffer Jr.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i>
4271.	1811.	Teekening, waarnaar de decoratie op de brug over de Keizersgracht aan de Hartenstraat, bij het bezoek van Keizer Napoleon, is vervaardigd, door F. J. Pfeiffer Jr.	»
4272.	1811.	Aanzegging van den Maire, waarbij de ingezetenen worden gelast, Fransche vlaggen uit te steken en zich groene guirlandes aan te schaffen, waarmede de huizen »moeten» versierd worden.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4273.	1811.	Uniform der Garde d'Honneur, bij den intocht van Keizer Napoleon georganiseerd. Twee gravures, uitgegeven bij Maaskamp.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4274.	19 ^{de} E.a	Geschreven lijst der personen, die Keizer Napoleon bij zijn	

No.	Tijd.		Eigenaars.
		bezoek te Amsterdam vergezelden, met de namen der familiën, bij wien zij gelogeerd waren.	
4275.	1811.	Binnenlandsche Pas (zonder welken men zich onder 't Fransche bewind niet verder dan een uur gaans buiten zijne woonplaats mocht verwijderen), waarbij aan T. T. C. Everts, Theol. Candidaat, wordt vergund, ongestoord te reizen van Amsterdam naar Medemblik.	<i>A. Heinsius.</i>
4276.	1830*.	(1812) Loting voor de Conscriptie in de Amstelkerk. Gravure door Elisabeth Schmetterling.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4277.	1813.	Oproeping van een Garde d'honneur (Jacob Ris), geteekend door den Prefect de Celles 22 Juni 1813.	<i>J. W. Wurfbain, te Rheden.</i> <i>D. C. Meijer Jr.</i>
		Het slot der oproeping luidt: „Sous aucune prétexte il ne pourra s'en dispenser.”	
4278.	19 ^{de} E.a	(1813). Vertrek der Gardes d'honneur en afscheid van hunne betrekkingen aan de Weesperpoort. Gravure door R. Vinkeles.	<i>Fred. Muller.</i>
4279.	1813.	Drie Brieven van Koning Lodewijk Napoleon aan Mr. D. J. van Lennep, waarbij hij zich in de herinnering zijner voormalige landgenooten aanbeveelt en zich bereid verklaart, als de Vertegenwoordiging hem daartoe uitnodigt, de regeering weder te aanvaarden. Gedateerd 20 Oct., Nov. en 8 Dec. 1813. Zie <i>Leven van C. en D. J. van Lennep</i> , Dl. III.	<i>Mr. Herman J. van Lennep.</i>
4280.	19 ^{de} E.a	(15 Nov. 1813). Het verbranden der Fransche douanenhuisjes aan den Buitenkant. Teekening in kleuren door R. Vinkeles.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4281.	19 ^{de} E.a	Het verbranden der Douanenhuisjes. Teekening door G. Lambert.	<i>Fred. Muller.</i>
4282.	19 ^{de} E.a	Het verbranden der Douanenhuisjes. Teekening.	<i>C. Poortenaar.</i>
4283.	1863.	Portret van Barend Ponslijn, die den 15 ^{en} Nov. 1813 het eerst de Oranjevlag heesch (op de Nieuwebrug). Steendruk.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4284.	1813.	Publicatie van het Provisioneel Bestuur der Stad (zie No. 1162 van dezen Catalogus), waarbij dit Bestuur kennis geeft, dat het zich heeft geconstitueerd en J. C. van der Hoop tot Voorzitter benoemd, tevens de ingezetenen tot rust vermanende. Gedagteekend 16 Nov. 1813. In plano gedrukt.	<i>C. Poortenaar.</i>
4285.	1813.	Oranjeappel van den Vrijheidsboom, die in 1813 in den Zandhoek gestaan heeft.	<i>J. A. Alberdingk Thijm.</i>
4286.	1813*.	(Nov. 1813). Biwak der Kozakken buiten de Muiderpoort. Teekening in kleuren door F. J. Pfeiffer.	<i>Fred. Muller.</i>
4287.	1813*.	Biwak der Kozakken buiten de Muiderpoort. Teekening.	»
4288.	19 ^{de} E.a	De Kozakken te Amsterdam. Teekening in kleuren door R. Vinkeles.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4289.	1813.	Oorspronkelijke Proclamatie van »den 1 December”, waarbij Willem I de Souvereiniteit aanvaardt, geschreven met de hand van J. M. Kemper, geteekend door den Vorst en door van der Duyn van Maasdam. »Op het Raadhuis van Amsterdam.”	<i>Rijks Archief.</i>
		Daar dit stuk gebeurtenissen vermeldt, die eerst den 2 ^{den} December voorvielen, moet men hier aan eene schrijffout denken. Zie <i>de Bosch Kemper: De Staatkundige Geschiedenis van Nederland tot 1830</i> , bladz. 386.	
4290.	1813.	(2 Dec. 1813). Intocht van den Souvereinen Vorst. Gravure door T. Koning.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4291.	19 ^{de} E.a	Afbeelding van het met zes paarden bespannen rijtuig, waarmede Willem I den 2 ^{en} December 1813 zijn intocht binnen Amsterdam heeft gedaan. Teekening in kleuren.	<i>Mevr. Douairière v. Winter, geb. Bicker.</i>

No. Tijd.		Eigenaars.
	Het rijtuig behoorde aan den Heer Josua van Winter, en was, volgens mededeeling, het eenige aldus bespannen rijtuig te dien tijde te Amsterdam.	
4292. 1813.	Bezoek van den Souvereinen Vorst op de Beurs. Teekening door J. Kamphuyzen. Mevr. Douairière de Beaufort, geb. Stoop, te Utrecht.	
4293. 1813.	Duitsche Penning op het inhalen van den Souvereinen Vorst te Amsterdam. Door Steiner.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
4294. 1813.	Collier van kleine tinnen Penningen, allen aan de voorzijde met een »Ange de Paix», aan de keerzijde met de vermelding van een of ander feit uit den Bevrijdingsoorlog, waaronder een op den intocht van Willem I, te Amsterdam.	»
4295. 1813.	Bronzen Penning ter eere van Alexander I, Keizer van Rusland, op de bevrijding van Amsterdam.	»
4296. 1814.	Zilveren Penning door Loos vervaardigd, ter eere van Gravin de Schubert, Douairière von Ross, plotseling alhier overleden en begraven op het Diemerkerkhof.	»
	Zij bevorderde bij Czaar Alexander en te Berlijn de verlossing van ons Vaderland.	
4297. 1814.	Hoofdkwartier der Amsterdamsche Schutterij te Muiderberg, tijdens het beleg van het nog door de Franschen bezette Naarden in den winter van 1813 op 1814. Gekleurde grav. D. C. Meijer Jr.	
4298. 1814.	(30 Maart 1814). Het beëdigden der Constitutie door den Souvereinen Vorst in de Nieuwe Kerk. Gravure door N. v. d. Meer.	Fred. Muller.
4299. 1814.	Gouden Zilveren en Bronzen Strooipenningen, bij de inhuldiging van den Souvereinen Vorst.	Mr. Jo. de Vries Jzn.
4300. 1814.	Verguld-bronzen Strooipenning, als sterornament gezet.	»
4301. 1814.	Decoratie van de Zaal in het Diakonie-Oude-Vrouwen-Huis, bij het bal door de Stad in Maart 1814 aan den Souvereinen Vorst in dat gesticht gegeven. Teekening door F. J. Pfeiffer Jr.	J. W. Wurfbain, te Rheden.
4302. 1814.	Tempel, die bij deze gelegenheid voor het gesticht gestaan heeft. Teekening door F. J. Pfeiffer Jr.	»
4303. 1816.	(26 Juni 1816). Bevestiging der Stad Amsterdam in het bezit van het oude Wapen, door den Hoogen Raad van Adel. Brief op perkament, met het zegel van dien Raad in rood was.	Stad Amsterdam.
4304. 1816.	(19 Sept. 1816). Aankomst van den Prins van Oranje (later Koning Willem II) en zijne gemalin op den Dam vóór het Paleis. Teekening door J. A. Langendijk. J. W. Wurfbain te Rheden.	
4305. 1816.	Teekening, waarnaar de decoratie op den Dam bij den intocht van den Prins van Oranje, na zijn huwelijk, is vervaardigd, door F. J. Pfeiffer Jr.	»
4306. 1819.	(10 Mei 1819.) Het overbrengen van het Borstbeeld van Admiraal de Ruyter naar de Kweekschool voor de Zeevaart. Gekl. gravure door A. Lutz.	Fred. Muller.
4307. 1822.	(13 April 1822). Bouwval van het ingezakte voormalig Zee-magazijn der Oost-Indische Compagnie. Twee gekl. gravures door A. Lutz.	»
4308. 1822.	(18 Juni 1822). Doop van den vierden zoon van den Prins van Oranje (Prins Willem Alexander Frederik Ernst Kasimir), kort na de geboorte overleden, in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Teekening door H. P. Oosterhuis.	»
4309. 1822.	(18 Sept. 1822) Brand van de Luthersche Nieuwe kerk. Gravure door G. Overman.	D. C. Meijer Jr.

No.	Tijd.		Eigenaars.
4310.	1822.	Bouwval van de Luthersche Nieuwe kerk, van buiten. Teeke- ning door G. Lamberts.	<i>H. L. Rompel.</i>
4311.	1822.	Bouwval van de Nieuwe Luthersche kerk, van binnen. Twee teekeningen door G. Lamberts.	<i>Fred. Müller.</i>
4312.	1822.	Zilveren Penning op het af branden van de Luthersche Nieuwe kerk.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4313.		Twee stukjes koper van het dak der verbrande Luthersche Nieuwe kerk, door den Kerkeraad als bewijs van echtheid ge- stempeld.	»
4314.	1822.	Koperen Pijpuithaalter, vervaardigd uit het koper van het dak der verbrande Luthersche kerk.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden.
4315.	1822.	Lijstje der Predikbeurten bij de Luthersche Gemeente te Am- sterdam, op den 15 September 1822.	<i>W. Kok.</i>
		Den 15 ^{den} September 1822 was de laatste dag, waarop in de Lu- thersche Nieuwe Kerk vóór haar afbranden, is gepredikt. Woensdag daaraanvolgende had de vernieling door het vuur plaats.	
4316.	1830.	(29 Oct. 1830). »Vertrek van het mobile Bataillon der Am- sterdamsche Schutterij, 1 ^e Afdeeling” naar 's Hertogenbosch, tot het dempen van den Belgischen opstand. Steendruk bij Des- guerrois.	<i>Fred. Müller.</i>
4317.	1830.	(30 Nov. 1830). »Vertrek van twee detachementen der Am- sterdamsche Schutterij” naar Nijmegen. Steendruk bij Des- guerrois.	»
4318.	1831.	»Overbrengen van gekwetste en zieke Schutters en Militairen” uit het Hospitaal te Utrecht naar de zalen van het Paleis van Justitie te Amsterdam.” Steendruk bij A. J. van Lier.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4319.	1831.	Hulde aan de Strijders van 1831, te Amsterdam ingehaald door Commissarissen en Leden van het Turfdragersfonds, op den 17 September van dat jaar. Calligraphie op papier.	<i>Stad Amsterdam.</i>
4320.	1832.	(10—12 Jan. 1832). Zinnebeeldige voorstelling van het tweede Eeuwefeest van het Athenaeum. (Zie No. 2725—2728 van dezen Catalogus). Teekening door H. P. Oosterhuis.	<i>Fred. Müller.</i>
4321.	1832.	(4 Mei 1832). »Plechtstatige Lijkvaart van het stoffelijk over- schot van Jan Carel Josephus van Speyk.” Gravure door W. H. Hoogkamer.	»
4322.	1832.	(4 Mei 1832). Begrafenis van het stoffelijk overschot van Jan Carel Josephus van Speyk, in de Nieuwe Kerk. Gravure door J. Jelgerhuis Rz.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4323.	1832.	(5 Mei 1832). »Plechtige opening der Groote Sluis van het Oosterdok vóór Amsterdam, waardoor het eerste korvetschip, gebouwd ter loffelijke nagedachtenis van Jan Carel Josephus van Speyk, is gevoerd den 5 ^{den} Mei 1832.” Gravure door W. H. Hoogkamer.	<i>Fred. Müller.</i>
4324.	1832.	Zilveren en Bronzen Penning met diploma (onineevuld), als blijk van erkentenis door de Hoofdcommissie geschonken aan de Leden der Cholera-commissie, voor hunne diensten bij de eerste verschijning dezer epidemie te Amsterdam.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4325.	1833.	De Spokendans op de Oude-Schans in October 1833, Twee steendrukprentjes en een affiche van het gelegenheidsstuk: »de Hedendaagsche Spokerijen,” gegeven in den Schouwburg »Kunstgenoegen”, in de Kerkstraat naast de Fransche Manége.	<i>C. Poortenaar.</i>
4326.	1823.	De Spokendans. Steendruk.	<i>P. J. Hamer.</i>
4327.	1834.	(5 Sept. 1834). Intocht der Schutterij door de Muiderpoort bij hare terugkomst uit Brabant. Steendruk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4328.	1834.	Decoratie op den Dam bij den intocht der uit Brabant terug- gekomen Schutters.	<i>J. W. Wurfbain</i> , te Rheden,

No. Tijd.	Met opschrift:	Eigenaars.
	Geen vaster steun dan Burgertrouw en Schuttersmoed.	
4329. 1839.	(28 Oct. 1834). Viering van het tweede Eeuwfeest van het Seminarium der Remonstranten, in het kerkgebouw dier gemeente. Teekening in kleuren door A. J. v. Schoone.	<i>Fred. Muller.</i>
4330. 1835.	(3 Juli 1835). Oplloop op de Heerenmarkt en het verbranden van de Soeploods. Teek. door G. Lamberts.	<i>J. W. Wurfbain,</i> te Rheden,
4331. 1839.	(19 Sept. 1839). Inwijding van den IJzeren Spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem. Steendruk door Desguerrois.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4332. 1842.	Gedenkboek der inhuldiging en feesttochten van Z. M. Willem II 1840—1842, door Dr. Wap.	<i>D. Henriques de Castro M.zn.</i>
	Dit pracht-exemplaar (gedrukt in goud en zilver en gebonden in rood fluweel) is een der negen nummers, welke op deze wijze zijn uitgevoerd.	
4333. 1840.	(27 Nov. 1840). Intocht van Koning Willem II door de Willemspoort. Steendruk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4334. 1840.	(27 Nov. 1840). Huldezang der Weeskinderen van het Herst. Ev. Luth. Weeshuis bij den intocht van Koning Willem II. Exempl. in goud gedrukt.	<i>D. C. Meijer Jr.</i>
4335. 1840.	(28 Nov. 1840.). Inhuldiging van Koning Willem II in de Nieuwe Kerk. Steendruk.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4336. 1840.	Zilveren en bronzen Strooipenning bij de inhuldiging van Koning Willem II.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4337. 1845.	(19 October 1845). De Brand van de Suikerraffinaderij het Zwarte Paardshoofd van de Heeren J. H. Rupe & Zn., op de Keizersgracht bij de Westermarkt. Teekening door den inzender.	<i>J. G. L. Rike.</i>
4338. 1845.	Bouwval van de verbrande Suikerraffinaderij van Rupe. Teekening door B. de Pré.	<i>B. & M. N. de Pré.</i>
4339. 1846.	(1846). Eerste Wedstrijd der Kon. Ned. Yachtclub op het IJ. Steendruk door Breuhaus de Groot.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4340. 1848.	Brieftje door de Stad verspreid om de werklieden zonder werk op te roepen, zich den 24 ^{en} Maart 1848 op den Dam te verzamelen.	<i>G. W. Buschman.</i>
4341. 1848.	(24 Maart 1848). Het uiteendrijven der belhamels, bij het straatoproer op den Dam. Steendruk.	<i>Fred. Muller.</i>
4342. 1849.	(12 Mei 1849). Aankomst van Z. M. Koning Willem III op den Dam. Steendruk door Mieling.	»
4343. 1849.	(12 Mei 1849). Inhuldiging van Z. M. Koning Willem III in de Nieuwe Kerk. Steendruk door Mieling.	»
4344. 1849.	Koperen Penning op de Inhuldiging van Koning Willem III.	<i>Mr. Jo. de Vries J.zn.</i>
4345. 1849.	Zilveren en Bronzen Strooipenning op de Inhuldiging van Koning Willem III.	»
4346. 1855.	(10 Dec. 1855). Schootsvel, gediend hebbende bij het leggen van den eersten steen aan het Monument gewijd aan den Nederlandschen volksgeest op den Dam door den Burgerweesjongen Morrien.	<i>Regenten van het Burger-Weeshuis.</i>
4347. 1856.	(24 Aug. 1856). Banier door de Burgerweesjongens gedragen bij de onthulling van het Monument voor den Volksgeest.	»
4348. 1856.	Opdracht, waarbij het Gedenkteekeken, toegewijd aan den Volksgeest van 1830 en 1831, door het Hoofdbestuur der Vereeniging <i>het Metalen Kruis</i> aan het Gemeentebestuur van Amsterdam wordt overgegeven. Geschreven op perkament, met gekleurde letters en geteekend door de Leden van het Hoofdbestuur, met Prins Hendrik als Voorzitter, den 27 Aug. 1856.	<i>Stad Amsterdam.</i>

No.	Tijd.		Eigenaars.
4349.	1856.	Bronzen Penning ter gedachtenis van de oprichting van het Monument voor den Volksgeest.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
4350.	1856.	Spotprent op de discussie over de invoering der Equivalentenbelasting. Steendruk.	Fred. Muller.
4351.	1858.	(2 Juli 1858). Erand op de Schans en de Lijnbaansgracht, tegenover de Nieuwe Leliestraat. Steendruk naar J. G. L. Rieke.	D. C. Meijer Jr.
		Het vernielen der oude pakhuizen en lijnbanen op de Schans gaf aanleiding, dat ook de naburige aschbelt werd opgeruimd en het vrijgekomen terrein tot plantsoen werd aangelegd. Een nader Raadsbesluit bestemde dezen grond tot bouwterreinen.	
4352.	1861.	(9 April 1861). Intocht van Z. M. Koning Willem III, na Zijner Majesteits bezoek aan de streken, die door den Watersnood geteisterd waren. Steendruk door Spanier.	Fred. Muller.
4353.	1861.	Standaard van de Eerewacht, die Z. M. Willem III bij den intocht van 1861 vergezelde.	Jhr. H. Hoefft van Velsen.
4354.	1862.	Twee bronzen Penningen (met en zonder het muntteeken) op het bezoek van het Japansche Gezantschap.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
4355.	1863.	(16 Nov. 1863). Optocht bij de viering van het Halve Eeuwfeest van Nederland's Onafhankelijkheid. Steendruk in kleuren.	Fred. Muller.
4356.	1863.	(16 Nov. 1863). Illuminatie van het voormalig Stadhuis bij het Halve Eeuwfeest van Nederland's onafhankelijkheid. Steendruk in kleuren naar W. Hekking Jr.	D. C. Meijer Jr.
4357.	1863.	Zilveren Strooi penning, bij gelegenheid van dit feest vervaardigd in de fabriek van J. F. Schutte.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
4358.	1864.	Zilveren Penning op de Opening van het Paleis voor Volksvljt.	»
4359.	1865.	Bronzen Pijspenning van de eerste Bloemen-Tentoonstelling in 't Paleis voor Volksvljt.	»
4360.	1865.	(18 Juni 1865). Optocht bij het Halve Eeuwfeest van den slag bij Waterloo. Steendruk in kleuren.	D. C. Meijer Jr.
4361.	1866-1867.	Zilveren en bronzen Pijspenning van de tweede en derde Bloemen-tentoonstelling in 't Paleis voor Volksvljt.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
4362.	1867.	Zilveren en bronzen Penning van de Tentoonstelling van Nederlandsche Nijverheid in het Paleis voor Volksvljt.	»
4363.	1855.	Toekenning der gouden Eremedaille door den Jury der algemeene Tentoonstelling te Parijs, toegewezen aan de stad Amsterdam voor hare diamantslijperijen.	Stad Amsterdam.
		Het stuk, op perkament, is geteekend door Napoleon Bonaparte als President der Keizerlijke Commissie te Parijs, 15 November 1855.	
4364.	1856.	Hulde van den Raad van Amsterdam aan de diamantslijperijen hier gevestigd, voor de eer, welke door hare bekrooning op de algemeene Tentoonstelling te Parijs aan deze Stad is te beurt gevallen, 6 Februari 1856. Brief.	»
4365.	1872.	(1 April 1872). Optocht bij het derde Eeuwfeest van de inneming van Brielle door de Watergeuzen. Steendruk in kleuren.	D. C. Meijer Jr.
4366.	1872.	Zilveren en bronzen Penning op het derde Eeuwfeest van de inneming van Brielle.	Mr. Jo. de Vries J.zn.
4367.	1875.	(27 Juni 1872). Feestviering in het Paleis voor Volksvljt ter herinnering aan de »cordate en genereuse resolutiën» door de Regeering van Amsterdam genomen den 25, 26 en 27 Juni 1672, door welke uitvoering het Vaderland van de overheersching des Franschen Konings Louis XIV werd gered. Teekening door den inzender.	J. P. H. Witkamp.
4368.	1874.	Bronzen Penning in goud aangeboden aan Koning Willem III bij de 25 ^{en} Verjaardag van Z. M. Troonsbestijging.	Mr. Jo. de Vries J.zn.

No. Tijd.		Eigenaars.
4369. 1874.	Copie van den Odrachtsbrief, waarmede deze Penning aan Z. M. is aangeboden.	<i>Stad Amsterdam.</i>
4370. 1874.	(12 Mei 1874). Optocht bij den vijf-en-twintigsten verjaardag der Inhuldiging van Z. M. Koning Willem III en triumfwagens bij dien optocht gebruikt. Steendruk in kleuren, naar R. Craeyvanger.	<i>R. W. P. de Vries.</i>
4371. 1875.	Bronzen Penning ter herdenking van het begiftigen van Amsterdam, met de tolvrijheid in Holland en Zeeland, door Graaf Floris V in 1275 (zie het eerste nummer van deze Afdeeling).	

De zeshonderdste verjaardag dezer gebeurtenis heeft aanleiding gegeven tot deze Tentoonstelling.

Mr. Jo. de Vries Jzn.

Register der Kunstenaars wier werken op de Tentoonstelling voorkomen. 1)

- Abeele (P. van), 560, 585, 795, 843, 1990, 1991.
 Altmann (S.), **1105**.
 Andriessen (J.), 121.
 Anthonissen (Cornelis), **1, 2, 1099**.
 Appel (Jacob), 1087.
 Aquila, 3453.
 Assen (Jan Walter van), 1655.
 Aveele (J. van), 918, 4044.
 Baarsel (C. van), 46, 47, 49.
 Backer (A.), 1403†.
 Backer (J.), **2208**.
 Backhuizen (Ludolf), 78, 93, 1045, **2694, 2986, 3381**.
 Baen (J. de), 4016.
 Bakker (B. de), 1464, 4145.
 Barbiers (P.), 211, 1987, 2040, 2891, 3115, 3117.
 Barentsen (N.), **501**.
 Barentsoen (Guliel.), 3953†.
 Bary (H.), 1403.
 Bast (Pieter), 9, 58, 108.
 Bause (J. F.), 542.
 Beek (A. van der), 1384.
 Beek (J. L. van), 1419, 1674, 3808, 4180, 4222, 4226, 4227.
 Beelsnijder (Joost Jansz.), 6 †.
 Beerstraten (A.), 238, 258, 1035, 1056, 1057.
 Beerstraten (Jan), **209, 282, 4021**.
 Beijer (Jan de), 149, 151, 155, 197, 201, 206, 729, 790, 1086, 2132, 2135, 2166, 2397, 2398, 3157.
 Bemme Az. (A.), 1414, 2899.
 Berehem (N.), **4032**.
 Berckenrode (Balthasar Florisz. van), 11.
 Berckheide (Gerrit), **263, 1054, 1055**.
 Berckheide (Job of Hiob), **1988, 1989**.
 Berckman (H.), **837, 938, 942**.
 Berge (P. van den), 70, 480, 1119, 1120, 1302, 2870, 3395, 4067, 4072, 4080.
 Beukelaar (?), 1842.
 Beveren (Ch. van), 3338, 3367.
 Bierweiler (F. C.), 699.
 Bilderdijk (W.), 3029, 3030, 3031.
 Bisdom (Redeker), 3270.
 Bisschop (Jan de), 1247.
 Blaauw (P.), 2216.
 Bloemaert, 1283.
 Blois (A. de), 2696, 2997.
 Blondel (D.), 2162.
 Blotling (A.), 160, 190, 260, 796, 1331, 1430, 2796, 3378, 3873.
 Bogerts (C.), 1765, 1943, 3110, 3126, 4150.
 Boily, 1732.
 Bol (F.), **838, 839†, 1741, 3307, 3375**.
 Bolswert (B. à), 1656, 1995.
 Boonen (A.), **497**.
 Bosch (A. van den), 285.
 Bosch (J. de), 214.
 Bosse (A.), 2627.
 Bossuit (Franc. van), 3328.
 Bouttats (T.), 1663, 4059.
 Bowles 102.
 Boydell (Josiah) 1467.
 Bray (J. de), **376, 615**.
 Bree (M. van), **2720**, 4268 †.
 Breukelaar (H.), **985**.
 Broen Junior (G. de = Willem van) 40.
 Brookshaw 3165.
 Brondgeest 2016.
 Bronckhorst (J. van), **1745**.
 Bronke (J.), 3276.
 Brouwer (C.), 2656, 3095.
 Brouwer (J.), 3262, 3267, 3268.
 Brouwer (L. A.), 3272.
 Brouwer (P. J.), 299.
 Brüggeman (Th.), 106, 2910.
 Brun (F.), 1396, 3960.
 Bruvnsz (Pieter), 8.
 Bulthuis (J.), 120, 1136, 4160, 4223.
 Burgers (Hein J.), **3223**.
 Buttner (J.), **3729**.
 Buys (C.), 284.
 Buys (J.), 131, 156, **1471, 1908, 2183, 2706, 2817, 3111, 3112**.
 Buysen (A. van), 759, 1571.
 Calisch (M.), **2784**.
 Call (J. van), 67, 168, 191.
 Caspari (J. W.), 3860, 3196 †.
 Casten 1158.
 Cate (H. G. ten) 143, 1014, 1049, 2169.
 Cats (J.), 239, 252, 4224.
 Cave (la), 3390.
 Claessens (L. A.) 1104.
 Colom (A.), 4022.
 Compe (J. ten), 126, 131.
 Conradus (A. J.), 1324, 1378.
 Coppier (de) 198.
 Couwenberg (H. W.), 2781, 3052, 3461.
 Craco (J.), 1693*.
 Croix (P. F. de la), **398, 399, 412**.
 Cuyper (P. J. H.), 1497 †.
 D. (G. A.), 842.
 Daiwaille (J. A.), 2295, **2874, 2883, 3204** 3422.
 Dalen (C. van), 1325, 1326.
 Dankertz (Corn.), 2665.
 Decker (C.), 4043.
 Dekker (J. A.), 2912.
 Delf (W. Jz.) 1317, 1376, 1424.
 Deventer (Jacob van), 4.
 Diezer (A.), **381**.
 Dilhof (J.), 1660.
 Donker (Johannes), 1926.
 Doomer (J.), 222.
 Drift (J. A. v. d.), 1486.
 Drogenham (G.), 37.
 Edelinck (J.), 1347, 2768.
 Eeckhout (G. v. d.), 3984.
 Eekhof (J.), 1934.
 Eggers (B.), 2007.
 Ehnle (A. J.), 3233.
 Ekels (J.), **254, 256, 262**.
 Elion (J.), 1951, 1954, 3156.
 Elion (S. C.), 3426, 3682.
 Elst (T. (?) van der), **2503**.
 Engelberts (W. J. M.), 2159.
 Engel (M.), **2437**.
 Endlich (Ph.), 2810.
 Eskes (H. P.), 50.
 Everdingen (van), 83.
 Ewins of Ewin (J.), **1219**.

1) De nummers, met een bijzondere cijfersoort gedrukt, zijn schilderijen.
De met een † gemerkte zijn niet van de meesters zelve, maar naar hen.

- Faber (J.), 1338.
 Falck (J.), 2060, 2282.
 Fargue (P. C. de la) 110, **229**, 3634.
 Fenille (Jacobus de la), 31.
 Floris (C.), 3642.
 Florisz. (Balthasar) 11, 788.
 Focke (S.), 90, 437, 459, 741, 1826, 1879, 3096, 3106, 3116, 3141, 3462, 3666, 3991, 4102, 4103, 4104, 4107, 4109, 4111, 4115, 4119—4123, 4126.
 Fokema (J.), 2981, 2993, 3098, 3630.
 Frankendaal (N. van), 3092, 3107.
 Frey (J. de), 2939.
 Friisius (S.), 1016, 1030.
 Fritsch (C. F.), 2996, 3227, 3658, 3659.
 Gabriel (P. J.), 836, 2929.
 Garreau, 1146.
 Gheyn (J. de), 2205, 2837.
 Girard (F.), 1385.
 Goeree, 1288, 1920.
 Gole (J.), 943, 1336, 1339, 1348, 1349, 1382, 1431, 2064, 2989, 3387.
 Goltzius (H.), 2055, 2668, 2836, 2918, 2937, 2972.
 Goss (Jan), 1412.
 Gosschalk (J.), 3278.
 Graan (J. de), 174.
 Grave (J. E.), 4162, 4179.
 Greenwood (J.), 2082, 3409, 3666.
 Greive (P. F.), **3235**, **3237**, **3238**, 3421.
 Grevenstuk (A.), 1269.
 Grijpmoed (G.), 4179 †.
 Groenewoud (J.), 1974.
 Gunst (P. v.), 527, 1730, 2865, 2985, 2992.
 Haagen (P. van), 189.
 Hachenberg, 2692.
 Hagen (C.), 354.
 Halen (A. van), 3453.
 Hals (F.), 756 †.
 Hamburger (C.), 3215 †, **3222**.
 Hansen (C. L.), 740, 1282, 1394, 2371, 2887, 3287.
 Hart, 3370.
 Hartman, 1281.
 Helst (B. v. d.), **319** †, **350** †, **356**, **484**, **485**, **1105** †, **1904**, **3276**.
 Helst (L. v. d.), **3225**.
 Hemony (P. en F.), 3241.
 Hendriks (Wd.), **2710**, 3165 †, **3730**, 3952, 4225.
 Heyden (Jan v. d.), **225**, 612, 616, 619 †, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 4017 †.
 Hilten (H. van), 1088, 1089, 1090, 2067, 2326.
 Hobbema (M.), 249.
 Hodges (C. H.), **385**, 512, **1182**, 2077, **2714** †, **3020**, 3049 †, 3170 †, **3419**.
 Hogenberg (F.), 3944, 3955.
 Holbein de Jonge (Hans), **3931**.
 Hollander, **2714**.
 Holsteyn (C.), **1746**.
 Holsteyn (P.), 465, 491, 492, 1257, 3300, 3643, 3644.
 Holtzhey (Martinus) 1776, 2631, 3836.
 Hondius, 3366.
 Hooghe (Romeyn de), 27, 912, 1381, 1698—1701, 3098 †, 3290, 3291, 3292, 3817, 3874, 4038, 4044, 4046, 4053, 4055.
 Hoogkamer (W. H.), 4323.
 Hoove (F. H. v. d.), 1469.
 Horsthuis (J. G.), 1221, 1222, 1234.
 Houbraken (A.), **433**, **434**, 1352.
 Houbraken (J.), 336, 338, 340, 390, 395, 414, 415, 417, 423, 426, 482, 488, 498, 507, 518, 519, 544, 547, 555, 695, 697, 974, 1129, 1173, 1351, 1353, 1354, 1357, 1383, 1435, 1452, 1731, 2073, 2698, 2700, 2704, 2811, 2851, 2871, 2876, 2879, 2998, 3003, 3004, 3006, 3007, 3008, 3009, 3011, 3012, 3014, 3169, 3386, 3389, 3393, 3397, 3401, 3408, 3454, 3858.
 Hulk (A.), 727.
 Hulswit (J.), 147, 148, 710, 739.
 Huyser (C. J. de), 4170.
 Idserdts (P.), 94.
 Idsinga (W. G. van), **2875**.
 Ingelius (J. ?), **1568**.
 Jacobsz (Dirk), **1100**.
 Jagen (J. van), 6.
 Jansen [Jonson] van Ceulen (Corn.) **413**.
 Jardin (Karel du), 2980, **3383**.
 Jelgerhuis Rz. (J.), 1036, 1264, **1791**, **1927**, **3206**, **3281**.
 Jode (P. de), 3252.
 Jonckman (D.), 1570.
 Jonxis, 3095.
 Josi, 3170.
 Kaarsgieter (F. de), 3818.
 Kaiser (J. W.), 2018, 3425.
 Kampen (Albert van), 298 vgl. Bijv. en verb.
 Kamphuyzen (J.), 3183 †, 4228, 4292.
 Kellen (D. van der), 2020, 3850, 3917.
 Kellen (J. P. van der), 2968.
 Kerck (H.), **2815**.
 Kerkhoff (D.), 4162, 4175, 4249.
 Kessel (J. van), 125 †, 140, **272**, 1058 †, 1287 †, 2521.
 Kethel (C.), **1101**, 2574 †.
 Keun (H.), 172, 180.
 Keyser (Thomas de), **502**, **503**, **1116**, **1402**.
 Kip (J.), 30, 68, 226.
 Klinkhamer, 2909.
 Kobell, 525.
 Kok (W.), 318, 4176.
 Koning (T.), 4290.
 Konink (Ph.), **2942**, **2944**, 2945, **2946**, **2947**.
 Koningsveld (J. van), **3060**.
 Konec (G) 3337.
 Kooi (W. B. van der), **2782**, **3046**.
 Kruseman (J. A.), **500**, **1411**, **1959**.
 Kruyf (C. de), 86, 244 †.
 Kuyper (J.), 52 †, 53 †.
 Kuyper (Jacq.), 444, 2893.
 Laan (A. van der), 115, 1738.
 Lacomblé (E.), 3430.
 Lageman, 2631.
 Lairesse (G. de), **1747**, 1832.
 Lamberts (G.), 87, 107, 154, 159, 186, 207, 212, 234, 246, 247, 273, 320, 325, 328, 330, 761, 765, 924, 1007, 1231, 1232, 1260, 1267, 1287, 1308, 1311, 1460, 1497, 1735, 1820, 1850, 1935, 1940, 1960, 1971, 1972, 1973, 2004, 2005, 2017, 2019, 2050, 2145, 2163, 2164, 2172, 2175, 2234—2237, 2301, 2345, 2346, 2348, 2500, 2538, 2566, 2731, 3160, 3434, 3662, 3667, 3675, 3863, 3867—3872, 4258, 4259, 4264, 4281, 4310, 4311, 4330.
 Lambre (Jacob de), 1069.
 Landré (J. N.), 3273, 3274.
 Lange (J. P.), 1366, 2719, 2884, 3215, 3431.
 Langendijk, 1987, 3637, 4263.
 Lanting (K.), 2721.
 Last (C. C.), 3230, 3234.
 Lauwers (Jacob), **3766**.
 Lelie (A. de), 1495, **2708**, **2890**, **3039**, 3040 †, 3418, **3442**, **3457**.
 Leliman (J. H.), 3263, 3265, 3280.
 Leth (Hendrik de), 71, 98, 200, 1241, 2187.
 Leupenius, 144, 162.
 Liender (P. van), 80, 118, 127, 139, 305, 704, 1252, 1290, 1305, 1307, 1417, 4105.

- Lievens (J.), 532, 533, 570, 2767, 3255.
 Lingeman, 3279.
 Lombart (P.), 3706.
 Loon (J. van), **1744**.
 Loon (N. A. van), **74**.
 Lorme (A. de), **1254**.
 Louw (P.), 1433, 1986, 3456.
 Löwenstam (H.), 3432.
 Lubinietzki (C.), **1400, 1407**, 3000†.
 Lutma de Oude (J.), 3356†.
 Lutma de Jonge (J.), 584, 1259, 2928, 2948, 3355, 3356, 3358.
 Luyken (J.), 754, 2082, 2273, 3937, 3938, 3943, 3949, 4034, 4048, 4062, 4074.
 Lutz (A.), 244, 2143, 2189, 3663, 3676.
 Mac Ardell, 3410.
 Mäcker (J. F.), **3195**.
 Maçon (M.), 230.
 Maes (N.), **397, 430, 431, 432, 455, 461**.
 Marcus (J. E.), 2821, 2889, 3459.
 Mare (J. de), 3621.
 Marinkelle (J.), 3009†.
 Marlois, 4049.
 Marot (D.), 1122.
 Marstaller, 2070.
 Maschhaupt (J. H.), **3253, 3256**.
 Matham (J.), 2574.
 Matham (Th.), 489, 539, 1327, 1426, 1561, 1563, 1564, 2059, 2062, 2286, 2688, 2765, 2940, 3463, 3475.
 Mayer (H.), 1330.
 Meer (N. van der), 319, 1141, 1365, 1457, 1921, 2886, 2891, 3122, 3123, 4139, 4161, 4164, 4165, 4167.
 Menger (J. P.), 2021, 3371.
 Merten (J. C.), 1177.
 Mesnil (L. M. du), **459**.
 Meyling (H. L.), 1453.
 Micker (Jan), **3**.
 Middelhuyzen (J. H.), 2663.
 Mierevelt (M.), **357, 388, 389, 1165, 2925, 2926**.
 Mieris, (J. van), **332, 334**.
 Milats 309 †.
 Mol (P.), 43, 44.
 Molemans (H.), 3271, 3277.
 Molenaar (F.), 3941.
 Monniks (J.), 2732.
 Moritz (L.), **2859, 3044 †, 3213**.
 Moucheron, 268, 315.
 Moucheron (J.), 4073.
 Moyart (Claes) **1560**.
 Mulder (J.), 2036.
 Muller (J.), 2762, 2921, 3224.
 Munnikhuyzen (J.), 524, 2063, 2671.
 Musscher (M. van), **362, 363, 461, 1470**.
 Mijn (F. van der), **505, 2775 2776**.
 Nanteuil (R.), 2689.
 Nepveu (J.), 1094.
 Netscher (Constantijn), **3727**.
 Netscher (T.), **456**.
 Nieulandt (A. van), **1830**.
 Nieuwland, 3668.
 Niftrik (J. G. van), 51.
 Nijhoff (G.), 1226.
 Nijmegen (G. van), 2056.
 Nolpe (P.), 1072, 3965, 3973—3983, 4012, 4014, 4031.
 Noorde (C. van), 3394, 3398, 3400.
 Numan (H.), 1058, 4246.
 Oets (P.), 3416.
 Offenbergh (W. J. J.), 3283.
 Olie Jz. (Jacob), 3269, 3282.
 Oltmans (A.), 276, 1246.
 Oosterhuis (H. P.), 4320.
 Ottens (F.), 3000.
 Ouwater (Jacob), **243, 275, 1251, 2138**.
 Ovens (Jurriaen), **508, 1692, 1693**.
 Pas (Cr. de), 787, 1428, 1468, 2763.
 Peduzzi, **3135**.
 Persoy (P.), 32.
 Persijn (R. A.), 2630, 2923.
 Pfeiffer (F. J.), 1093, 1149—1152, 1154.
 Pfeiffer Jr. (F. J.), 3132, 3174, 4270, 4271, 4286.
 Phillips (J. C.), 228, 1272, 1418, 2995.
 Phillips Jasz. (C.), 42, 79, 89, 141, 153, 178, 1277, 1399, 1463, 1499, 1530, 1548, 1552, 1662, 1671, 1897, 1918, 2001, 2141, 2174, 3077, 3293, 3296.
 Picart (B.), 1272, 1372, 3099, 3382, 3808, 3861.
 Pieneman (J.W.), **909†, 3015, 3175, 3181, 3198**.
 Pieneman (N.), **3124**.
 Pietersen (Aert), **2790**.
 Plas (P. van der), 3257.
 Plecht (A. Ter), **2679**.
 Ploos van Amstel (C.), 4017.
 Pool (J.), **3388**.
 Pool (M.), 163, 3327, 3771.
 Portman (L.), 308, 309, 2000, 2778.
 Pothoven (H.), 218, 457, 548, 3012 †, 3013 †, 3633, **3731**.
 Pré (B. de), 1098, 3650, 3656, 4338.
 Prehn (A. J. van), 55.
 Pronk (C.), 182, 259, 1295, 1370, 1843, 1919, **2495**.
 Punt (J.), 41, 1790, 3164.
 Quellien (Artus), 418, 419, 529, 3308—3324.
 Quenedey 453.
 Quinckhard (Julius), 3399.
 Quinckhard (J. M.), **716, 1359** (vgl. Bijv. en verb.), 1452 †, **1961**, 2565 †, **2699**, 3006 †.
 Rademaker (A.), 326, 1012, 1046, 1061, 1078, 1823, 4079.
 Ravesteyn (J. van), **490** (vgl. Bijv. en verb.).
 Regters (T.), **2068, 2069, 2872†, 3005**.
 Renard (F. F.), **253**.
 Reynolds (Joshua), **460**, 2077 †.
 Rieke (J. G. L.), 925, 925*, 3640, 4337, 4351.
 Rieke (J. M. A.), 3638, 3647—3649, 3651, 3652, 3655.
 Rije (C. de), 287.
 Rijn (Rembrandt Harmensz. van), 77, 161, 516, 517, 1010, 1104 †, 1294, 1322, 1323, 1467 †, 2283, 2528, **2766, 3362 †, 3368 †**.
 Rijswijk (Direk van), 3304, 3360—3364, 4007.
 Rodingh (P.), 114, 1416.
 Roghman (G.), 1286†, 3993†.
 Roghman (H.), 793.
 Roghman (R.), 112, 122, 135, 242, 1276, 4013.
 Rooyen (H. van), 3628.
 Royer (L.), 2786, 3339—3369.
 Rubens (P. P.), **4018**.
 Rust (J. A.), **215, 1889**.
 Ruysdael (J.), 190 †, **219**, 260 †, 1065, 3873 †.
 Saenredam, 284 †.
 Saenredam (P.), 3264, 4023.
 Sallieth, 1156.
 Sandrart (J.), **358, 359, 360, 361, 2682, 2927†, 2910†**.
 Sandvoort (D. D.), **493, 493, 494, 733, 734**.
 Savry (S.), 1466, 2629.
 Schellinks (W.), 283, 285.
 Schenk (J.), 255, 2023.
 Schenk (L.), 1012, 1123, 1223.
 Schenk (P.), 552, 1406, 2139, 2160, 2771, 2772, 2808, 2858, 3226, 3385, 3466, 3474.
 Scherm (L.), 804, 311, 4064.

- Schevenhuyzen (A.), 116 †.
 Schiavonetti (N.), 442.
 Schilling (J.), 1811.
 Schley (J. van), 1848.
 Schmetterling (Elisabeth), 4276.
 Schmetterling (J.), 3735.
 Schmidt, 451, 452.
 Schoone (A. J. v.), 4329.
 Schoonebeek (A.), 4052.
 Schouman (A.), 95, 392, 425.
 Schouten (H.), 322, 1255, 1310, 1373, 1411, 1670,
 1735, 1739, 1835, 1844, 1850, 1936, 1941, 1957,
 2035, 2186, 2667, 3126, 3127, 3295.
 Schultz (J. C.), 1148, 4218.
 Schut (H.), 1280.
 Schuyt (P. H.), 2185.
 Schuyt (J.), 1236.
 Schwartz, **3053, 3054, 3063.**
 Senus (W.), 2716, 3183, 3196, 3205.
 Seuter (Marth.), 33.
 Sichem (C. van), 3935.
 Sioertsma, 1262.
 Silo (Adam), **3616.**
 Simon, 393, 912, 979.
 Sluyter (D. J.), 1367, 2723, 2911, 3056, 3460.
 Sluyter (P.), 2991.
 Smies (J.), 3636, 3669, 4253.
 Snissen (D. van der), **410, 411.**
 Smit (A.), 1987.
 Smit (J.), 101, 1894, 1895, 2188, 4091.
 Sorch (?), 188.
 Spaan (J.), 123, 779, 2037, 2140.
 Spilman (H.), 85, 240, 306, 1015, 1051, 1062, 1066,
 1509, 1513, 1536, 1537.
 Stalpaert (D.), 301, 310, 774.
 Steen (Jan), 3621 †.
 Stellingwerf (J.), 185, 245, 265, 366, 1015, 1031,
 1068, 1079, 1083, 1551, 1940, 3076, 3641.
 Stockade (N. Heldt), 3377.
 Stok Jr. (A. van der), 54.
 Stolker (J.), 427*.
 Stoopendaal (D.), 28, 183.
 Streek (H. van), 1233.
 Suyderhoeff (J.), 1328, 1427, 2057, 3254, 3964.
 Sylvelt (A. van), 1569. (vgl. Bijv. en verb.)
 Tanjé (P.), 3851.
 Tavernier (H.), 173, 1040, 1091, 1096, 1521.
 Taurel (C. E.), 119, 3429.
 Tempel (A. van der), **1905.**
 Teniers (D.), 1123 †.
 Teyler, 192.
 Tischbein, **438, 439, 499, 506, 3016.**
 Toornenburgh (P.), 1013, 3121.
 Toselli (A.), 244.
 Troost (C.), 378, **2809**, 3008 †, 3228, 3631 †, 3851 †.
 Troostwijk (W. J. van), **136.**
 Udemans (G.), 302.
 Ulft (J. van der), 224, 303.
 V. (F. H.), 840.
 Valckert (Werner van den), **2338.**
 Vaillant (B.), 803, 804, 841, 3380.
 Vaillant (W.), **421, 422**, 1337, 1380, **1907**,
 2669, 2670, 3379.
 Valck, 167.
 Veelwaard, 1500.
 Veen (P. J. van), 1292.
 Veenhuyzen (J.), 1253.
 Velde (A. van de), **225, 3341.**
 Velde (E. van de), 1021.
 Velde (J. van de), 386, 756, 1113, 2864.
 Velde (W. van de), 95 †, 801, 1044.
 Velijn (P.), 983, 3037, 3044, 3049, 3458.
 Veltens (J. D.), 150.
 Verdonck (J.), 583.
 Verhuell (A.), 770.
 Verkolje (N.), 1350, 2065, 3391, **3392.**
 Verriek (D.), 124, 137, 142, 152.
 Verstegen (Jacobus), 715, 1070.
 Vianen (Adam van), 1708, 3759.
 Vianen (J. van), 619.
 Vianen (Paul van), 3359.
 Victoors (Joanes), **1880, 1881.**
 Vijver (D. van der), 3476.
 Vilsteren (van), 2867.
 Vinckeboons (David), 1025, 3079 †.
 Vinckenbrink (A.), 3301, 3302, 3303, 3643 †, 3644 †.
 Vingboons (Ph.), 288.
 Vinkeles (H.), 3138.
 Vinkeles (R.), 157, 307, 317, 467, 696, 765,
 977, 1146, 1314, 1361, 1364, 1438, 1928,
 2003, 2072, 2136, 2293, 2701, 2891, 3010,
 3013, 3040, 3091, 3124, 3138, 3229, 3260,
 3433, 3455, 3635, 4085, 4109, 4110, 4112,
 4113, 4116, 4124, 4125, 4136, 4248, 4251,
 4268, 4278, 4280, 4288.
 Visscher (Cornelis), 1333, 2011, 2012, 2791,
 2941, 3464.
 Visscher (Claes Jansz.), 61, 1059, 1216, 1243,
 1319, 1320, 1553, 1831, 1992 †, 1994, 2130,
 2161, 2170, 2177, 2481, 3079, 3954, 3957.
 Visscher (Jan) 1332, 1568, (vgl. bijv. en verb.)
 Visser (J. G.), 4190.
 Vlaming (J.), 1502, 1504, 1518, 1525, 1533,
 1547, 1810, 1818, 1841.
 Vlieger (S. de), 199, **1022.**
 Vollevens (Jan), **3723.**
 Voort (van der), **530, 531.**
 Voort (D. V.), 2976.
 Voskuyl (P.), 113.
 Vries (J. E. de), 3152.
 Vries Jr. (M. C. de) 2787, 2969, 3372.
 Vries (N. de), 3664.
 Vrijdag (D.), 2137.
 Vyscher (Jan), 3365.
 Waardt (C. v. d.), 742.
 Wandelaar (J.), 38, 424, 435, 521, 698.
 Waterloo (A.), 1067.
 Weis, 3417.
 Westenberg (P. G.), 145.
 Windter (J. W.), 776.
 Wiener (J.), 296.
 Wijck (T.), **397, 4020.**
 Wijnandts (A.), 231, 1224.
 Wijs (D.), 401.
 Winter, 1289.
 Winter (H.), 466.
 Witkamp (E. S.), 783.
 Witkamp (J. P. H.) 4367.
 Wit (J. de), 111, 4221.
 Witte, (E. de), 1220, 1263.
 Witte, (J. de), 138.
 Writs (W.), 104, 128, 1827, 1829, 2024.
 Wulfract (M.), **1967.**
 Xavery 3169 †.
 Xavery (J. B.), 3335, 3336.
 Zeelander (A.), 1161.
 Zeeman (A.), 2303, 3618.
 Zeeman (R.), 81, 129, 133, 134, 187, 251,
 271, 321, 1005, 1034, 1053, 1060, 1063, 1064,
 1073, 1300, 1993, 2034, 2134, 4011, 4015.
 Zenner 195, 269, 1965, 2792, 3125, 3479, 3866,
 4142.
 Ziesenis, 1448.
 Zurcher (A.), 3919.

MARTIN KALFF EN S. M. N. CALISCH,
IN HET OÛMANNENHUIS. KIJKJES OP DE TENTOONSTELLING.
Met platen van P. A. SCHIPPERUS f1.50.
Amsterdam, SCHELTEMA & HOLKEMA, 1876.

C. N. WIJBRANDS,
HET AMSTERDAMSCH E TOONEEL 1617--1772.

Met platen f6.—.
Utrecht, J. L. BEIJERS, 1873.

J. H. RÖSSING,
GESCHIEDENIS DER STICHTING EN FEESTELIJKE OPENING VAN DEN SCHOUWBURG
OP HET LEIDSCH E PLEIN TE AMSTERDAM.

Royaal 8°. f1.—.
Utrecht, J. L. BEIJERS, 1874.

J. H. RÖSSING,
DE VERNIEUWDE AMSTERDAMSCH E SCHOUWBURG.

Eene herinnering aan het verleden. f0.20.
Utrecht, J. L. BEIJERS, 1874.

T. J. HAVERKAMP,
ZES HONDERD JAREN.

Een Lied aan Amsterdam, uitgegeven bij de opening der Historische Tentoonstelling
op 15 Mei 1876. f0.25.

Amsterdam, JAN D. BROUWER.

J. A. ALBERDINGK THIJM,
HET KOGGESCHIP.

Legende van Amsterdam. f0.30.
Amsterdam, C. L. VAN LANGENHUYSEN, 1875.

HET H. SACRAMENT VAN MIRAKEL EN DE H. STEDE TE AMSTERDAM.

Historisch-Kritische proeve van wijlen Mgr. A. J. PLUYM. Met platen en facsimile.
Nieuwe uitgave, vermeerderd met eene plaat en eene nieuwe schikking der
onderdeelen van het wonderverhaal, door J. A. A. TH. f0.50.

Amsterdam, C. L. VAN LANGENHUYSEN, 1869.

DE DIETSCH E WARANDE.

NEDERLANDSCH TIJDSCHRIFT VOOR AESTHETISCH E BESCHAVING,
bestuurd door JOS. A. ALBERDINGK THIJM.

Per deel f6.—.

Volgens den Heer Ter Gouw is de *Dietsche Warande* het meest „Amsterdamsche” onzer vader-
landsche tijdschriften.

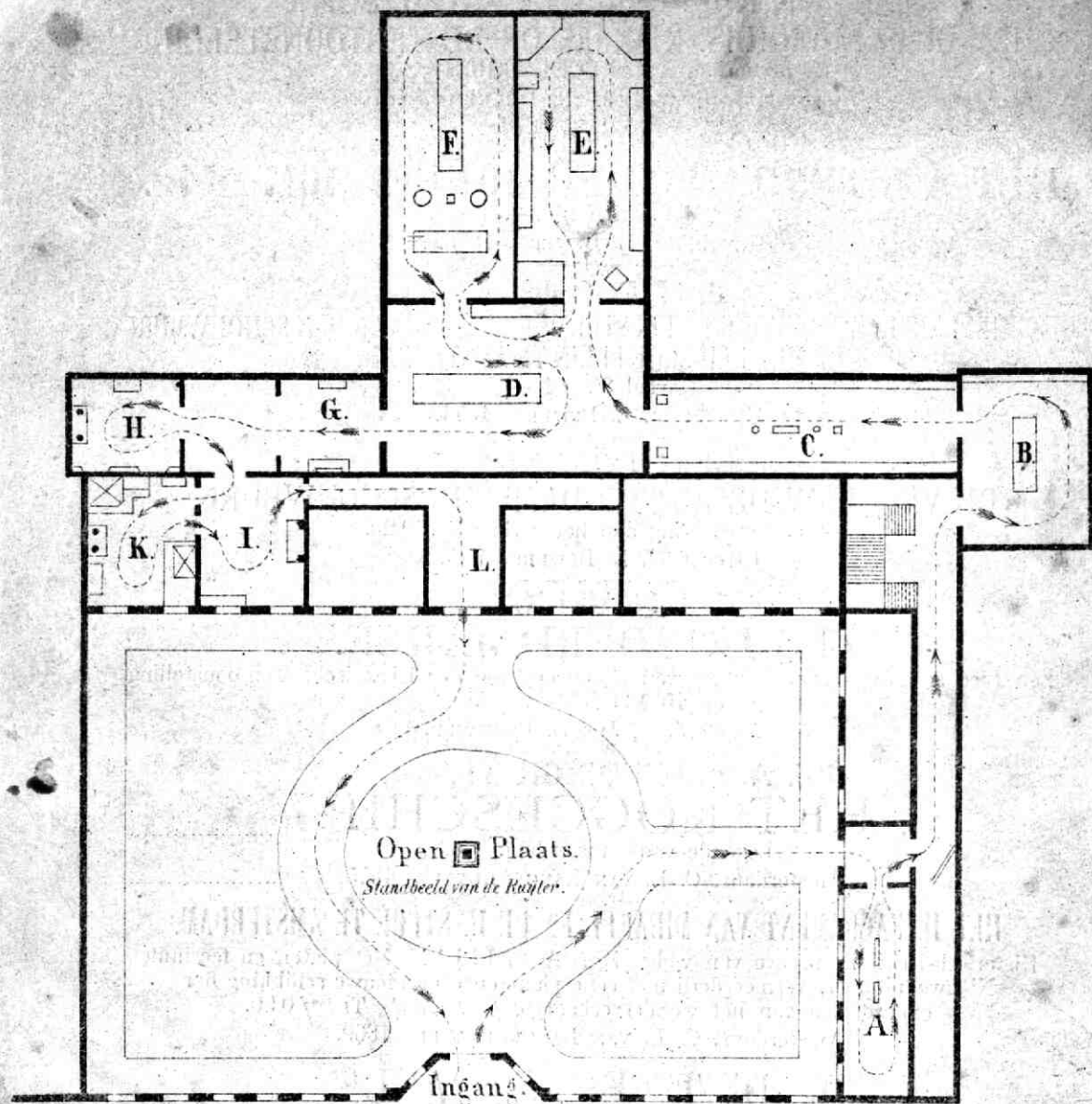
Amsterdam, C. L. VAN LANGENHUYSEN.

HET MUSEUM VAN
HET KONINKLIJK OUDHEIDKUNDIG GENOOTSCHAP.

SPIJSTRAAT 153,

is dagelijks geopend van 12 tot 4 uur,
des Dinsdags en Vrijdags à 50 Cents,
des Zondags à 10 Cents,
de overige dagen à 25 Cents.

Oude Mannenhuis Poort.

- Zaal A.** — Plattegronden (Afd. I). — Tooneelen (Afd. IX). — Kerken en liefdadige Gestichten (Afd. V en VI).
- Gang tusschen A en B.** — Kerken en Kloosters (Afd. V). — Rechtswezen (Afd. III). — Huizen aan de Heeren- en Keizersgrachten.
- Zaal B.** — Regeering (Afd. II). — Rechtswezen (Afd. III). — Armwezen (Afd. VI). — Charters (Afd. XI). — Prenten en Teekeningen van alle Afdeelingen.
- Zaal C.** — Portretten en Penningen van alle Afdeelingen.
- Zaal D.** — Aan de wanden: Schilderijen van alle Afdeelingen. In de vitrines: Kerkwezen (Afd. V).
- Zaal E.** — Handel en Nijverheid (Afd. VII). — Tooneel (Afd. IX). — Armwezen (Afd. VI). — In eenige vitrines: Onderwijs en Wetenschappen (Afd. VIII). — Schoone Kunsten (Afd. IX). — Zeden en Gewoonten (Afd. X).
- Zaal F.** — Krijgwezen (Afd. IV). — Merkwaardige Gebeurtenissen (Afd. XI). — Geschilderde Portretten van Letterkundigen (Afd. IX). — Geleerden (Afd. VIII).
- Zaal G.** — Kamer, 18de Eeuw (Afd. X).
- „ **H.** — Kamer, 17de Eeuw (Afd. X).
- „ **I.** — Keuken, 17de Eeuw (Afd. X).
- „ **K.** — Slaapkamer, 17de Eeuw (Afd. X).
- „ **L.** — Beeldhouwwerk (Afd. IX).